



OKRĘGOWA KOMISJA EGZAMINACYJNA
W POZNANIU

WYNIKI
EGZAMINU MATURALNEGO

RAPORT

WOJEWÓDZTWA
LUBUSKIE*WIELKOPOLSKIE*ZACHODNIOPOMORSKIE
2009

Opracowanie: Maciej Baranowski, Gabriela Ciszak, Elżbieta Dittmajer, Anna Gontarz, Marcin Jakubowski, Krystyna Kajuth, Marek Ludwiczak, Adela Łabuzińska, Beata Majewska, Maciej Młynarczyk, Anna Przybył-Prange, Aneta Sarbinowska-Murawiecka, Małgorzata Stefaniak, Izabela Szafrąska, Małgorzata Śledzińska

Współpraca: Marta Jakś, Michał Kaczorowski, Danuta Kwasiżur, Jerzy Materny, Michał Pawlak, Jacek Pietrzak

Skład i łamanie: Izabela Szafrąska

Redakcja: Zofia Hryhorowicz, Lidia Skibińska

Nr ISBN 978-83-61106-09-8

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu
ul. Gronowa 22
61-655 Poznań

Druk i oprawa
DRUKARNIA „Beyga”, Glinno 126
64-300 Nowy Tomyśl, tel./fax (0-061) 44 26 033

**Wiedza i nauka –
to najbezpieczniejsza inwestycja**

Szanowni Państwo.

10 lat funkcjonowania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu upoważnia mnie do wiary, że przekazując sprawozdania z przeprowadzonych sprawdzianu i egzaminów 2009 r., kolejne 2-3% odpowiedzialnych za poziom edukacji w ponad 4 tysiącach szkół funkcjonujących na terenie trzech województw północno-zachodniej Polski, wykorzystają publikowane przez nas dane i wnioski w codziennej pracy.

Przedstawiona statystyka w niniejszym raporcie dotyczy co szóstego ucznia w Polsce kończącego dany etap kształcenia i co szóstego nauczyciela w kraju, a kierowana jest nie tylko do szkół. Raport bowiem otrzymują 473 jednostki samorządu terytorialnego, organy prowadzące inne niż jst, organy nadzorujące, oddziały doskonalenia nauczycieli, wojewodowie...

Tak duża liczba odbiorców naszej pracy oraz potencjał edukacyjny, za który czujemy się współodpowiedzialni – to także odpowiedzialność za przyszłość kraju. Budując na podstawie wyników fotografię osiągnięć każdego absolwenta/ucznia i szkoły zatrudniamy każdego roku ponad 10 tys. nauczycieli – egzaminatorów, aby sprawdzić i ocenić 750 tys. prac oraz opracować wnioski wynikające z ocen uczniów, szkół, gmin, powiatów....

Fotografia osiągnięć przekazywana uczniom/absolwentom jako zaświadczenia (67 100 SP, 74 500 G), jako świadectwa (53 295) i dyplomy (ponad 40 000) to informacja o poziomie nauczania w szkołach na terenie naszego działania, to dla wielu potwierdzenie osiągniętego sukcesu indywidualnego lub zbiorowego, to zwieńczenie długotrwałego procesu kształcenia i wychowania, codziennego trudu.

W roku jubileuszowym Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu dziękuję za wiele lat wspólnych zmagania. Życzę Państwu, aby współpraca była coraz bardziej satysfakcjonująca, a przede wszystkim służyła rozwojowi młodych pokoleń, które są celem naszych wspólnych działań.

Dyrektor
Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej


Zofia Hryhorowicz

Spis treści

1. Wstęp.....	7
1.1. Dane statystyczne dotyczące populacji zdających	7
1.2. Wybieralność przedmiotów w obu częściach egzaminu	12
1.3. Zdawalność i średnie wyniki z egzaminów	16
2. Analiza wyników egzaminu maturalnego.....	25
2.1. Język polski	25
2.2. Język ukraiński	50
2.3. Języki obce nowożytne.....	55
2.4. Język łaciński i kultura antyczna	81
2.5. Biologia	86
2.6. Chemia.....	101
2.7. Filozofia.....	114
2.8. Fizyka i astronomia	118
2.9. Geografia	128
2.10. Historia	145
2.11. Historia muzyki	161
2.12. Historia sztuki.....	166
2.13. Matematyka	172
2.14. Informatyka	185
2.15. Wiedza o społeczeństwie.....	195
2.16. Wiedza o tańcu	210
Dane dla województwa lubuskiego.....	214
Dane dla województwa wielkopolskiego.....	236
Dane dla województwa zachodniopomorskiego.....	258

1. Wstęp

Do egzaminu maturalnego w roku 2009 przystąpili absolwenci szkół ponadgimnazjalnych zdający egzaminy po raz pierwszy oraz absolwenci, którzy zdawali egzamin dojrzałości w latach 2005 – 2008 i w niniejszej sesji zdawali lub podwyższali wynik z danego przedmiotu. Przystępujący pierwszy raz – aby otrzymać świadectwo dojrzałości – zdawali dwa obowiązkowe egzaminy ustne: z języka polskiego i wybranego języka obcego nowożytnego oraz trzy obowiązkowe egzaminy pisemne: z języka polskiego, języka obcego nowożytnego i jednego wybranego przedmiotu. Ponadto 15 maturzystów w Okręgu zdawało obowiązkowy egzamin ustny i pisemny z języka ukraińskiego jako języka mniejszości narodowej. Egzaminy pisemne odbywały się od 4 do 21 maja, ustne od 5 do 31 maja.

1.1. Dane statystyczne dotyczące populacji zdających

W roku 2009 do egzaminu maturalnego przystąpiło 69868 absolwentów z 1514 szkół ponadgimnazjalnych, w tym 61580 zdających egzamin po raz pierwszy.

Przeważająca część zdających rozwiązywała zadania z arkuszy standardowych (w tym z powiększoną czcionką). Prace 3086 absolwentów, posiadających opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, egzaminatorzy matury z języka polskiego oraz języków obcych oceniali zgodnie z kryteriami dostosowanymi do tej dysfunkcji. W skali Okręgu trzy osoby rozwiązywały arkusze dostosowane dla niewidzących (napisane alfabetem Braille'a), a 67 osób – arkusze przeznaczone dla słabo słyszących i niesłyszących (skonstruowane wg odrębnych standardów).¹

Dane w poniżej zamieszczonej tabeli 1. oraz na wykresie 1. obrazują strukturę populacji zdających ze względu na przynależność terytorialną oraz typ szkoły ponadgimnazjalnej.

Tabela 1. Liczba przystępujących do egzaminu maturalnego w 2009 r.

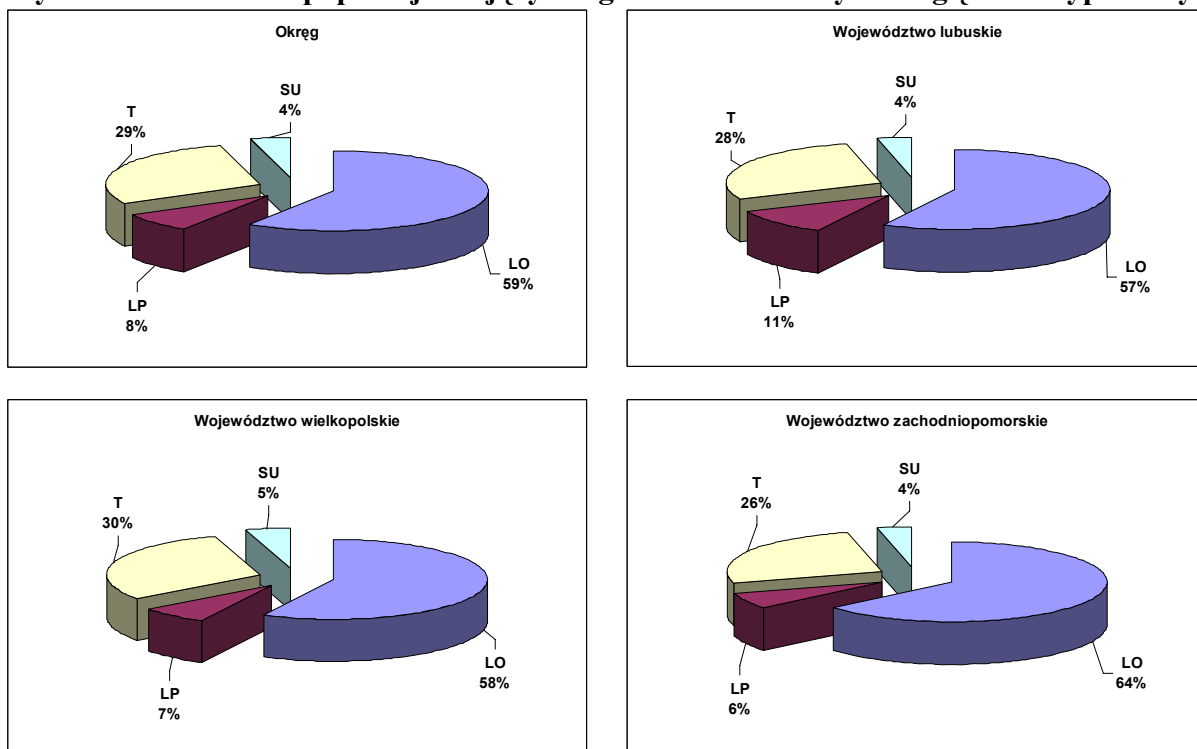
	Okręg			Województwo lubuskie			Województwo wielkopolskie			Województwo zachodniopomorskie		
	Pierwszy raz	Kolejny raz	Razem	Pierwszy raz	Kolejny raz	Razem	Pierwszy raz	Kolejny raz	Razem	Pierwszy raz	Kolejny raz	Razem
LO	36477	4548	41025	5649	689	6338	20526	2600	23126	10302	1259	11561
LP	4664	1150	5814	1061	281	1342	2580	591	3171	1023	278	1301
T	17815	2117	19932	2750	372	3122	10869	1170	12039	4196	575	4771
SU	2624	473	3097	367	57	424	1681	322	2003	576	94	670
Razem	61580	8288	69868	9827	1399	11226	35656	4683	40339	16097	2206	18303

W stosunku do ubiegłego roku, liczba zdających pierwszy raz utrzymuje się na tym samym poziomie (61547 absolwentów w roku 2008), natomiast wzrosła liczba osób podwyższających wynik z danego egzaminu (6676 zdających w roku 2008).

¹ W rozdziale 1.1 dane liczbowe dotyczą wszystkich zdających ogółem.

Począwszy od rozdziału 1.2 wszelkie zestawienia statystyczne, analizy i interpretacje będą dotyczyć absolwentów po raz pierwszy przystępujących do egzaminu maturalnego w roku szkolnym 2008/2009 i rozwiązujących arkusz standardowy.

Wykres 1. Struktura populacji zdających egzamin maturalny ze względu na typ szkoły



Struktura absolwentów na poziomie Okręgu odzwierciedla podział populacji zdających w poszczególnych województwach. W Zachodniopomorskim nieco większy udział procentowy mają absolwenci liceów ogólnokształcących, w Lubuskim, w stosunku do pozostałych województw, jest więcej absolwentów liceów profilowanych, a w Wielkopolsce - absolwentów techników.

Z powodu usprawiedliwionej nieobecności podczas majowego terminu egzaminów, 189 absolwentów przystąpiło do egzaminów w terminie dodatkowym. W tabeli nr 2 zawarto dane dotyczące liczby osób przystępujących w czerwcu do egzaminów z poszczególnych przedmiotów na określonym poziomie.

Tabela 2. Liczby przystępujących w Okręgu do egzaminów pisemnych w terminie dodatkowym

Przedmiot	Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony	Razem
Język polski	33	4	37
Język angielski	21	7	28
Język niemiecki	16	15	31
Język rosyjski	5	3	8
Biologia	8	6	14
Chemia	-	8	8
Fizyka	-	2	2
Geografia	19	5	24
Historia	1	3	4
Informatyka	-	1	1
Matematyka	5	3	8
Wiedza o społeczeństwie	19	5	24
Razem	127	62	189

Wstęp

W maju 2009 r. do egzaminów maturalnych po raz kolejny przystąpiło 8288 maturzystów i absolwentów z lat 2005-2008. W tabeli nr 3 zaprezentowano zestawienia liczbowe, dotyczące zdających podwyższających wynik oraz liczbę tych osób, które przystąpiły do danego egzaminu w celu uzyskania świadectwa maturalnego.

Tabela 3. Liczby maturzystów z lat 2005 - 2008 przystępujących w roku 2009 do egzaminu maturalnego po raz kolejny

	Liczba przystępujących			
	Okręg	L	W	Z
W celu uzyskania świadectwa	4462	797	2401	1264
Podwyższających wynik	3826	602	2282	942

W tabelach nr 4 i 5 przedstawiono liczby osób przystępujących do egzaminów ustnych i pisemnych z poszczególnych przedmiotów oraz liczby tych zdających, którzy osiągnęli cel, czyli uzyskali świadectwo dojrzałości lub aneks do świadectwa. Świadectwa otrzymało 2167, aneksy 2675 absolwentów.

Tabela 4. Liczby maturzystów z lat 2005 - 2008 przystępujących w roku 2009 do ustnego egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów

Przedmiot	Poziom	Liczba zdających				Liczba zdających, którzy podwyższyli wynik			
		Okręg	Województwo			Okręg	Województwo		
			L	W	Z		L	W	Z
Język polski	-	859	151	463	245	439	57	258	124
Język angielski	P*	893	127	538	228	595	86	363	146
Język angielski	R**	129	26	86	17	38	4	27	7
Język niemiecki	P*	323	72	166	85	214	42	120	52
Język niemiecki	R**	47	11	26	10	8	4	4	-
Język francuski	P*	5	2	2	1	1	-	1	-
Język francuski	R**	10	2	6	2	1	-	1	-
Język hiszpański	R**	3	-	3	-	1	-	1	-
Język rosyjski	P*	47	7	32	8	23	5	15	3

* poziom podstawowy

** poziom rozszerzony

Tabela 5. Liczby maturzystów z lat 2005 - 2008 przystępujących w roku 2009 do pisemnego egzaminu maturalnego z poszczególnych przedmiotów

Przedmiot	Poziom	Liczba przystępujących				Liczba osób, które zdały egzamin lub podwyższyły wynik			
		Okręg	Województwo			Okręg	Województwo		
			L	W	Z		L	W	Z
Język polski	P*	1449	326	708	415	1127	253	564	310
Język polski	R**	342	56	208	78	159	29	93	37
Język angielski	P*	1772	279	953	540	1066	175	562	329
Język angielski	R**	899	172	549	178	518	94	324	100
Język angielski	D***	2	-	2	-	2		2	
Język niemiecki	P*	452	96	232	124	339	65	179	95
Język niemiecki	R**	188	38	98	52	88	16	46	26
Język rosyjski	P*	62	9	35	18	36	6	19	11
Język francuski	P*	8	2	5	1	4	-	4	-
Język francuski	R**	26	4	16	6	6	-	6	-
Język włoski	R**	2	-	1	1	2	-	2	-
Biologia	P*	521	79	289	153	282	43	162	77
Biologia	R**	1556	226	966	364	1269	182	790	297
Chemia	P*	43	9	24	10	26	6	13	7
Chemia	R**	1065	137	651	277	577	75	336	166
Fizyka i astronomia	P*	18	4	10	4	9	2	5	2
Fizyka i astronomia	R**	348	61	154	133	177	38	70	69
Geografia	P*	844	133	454	257	495	77	256	162
Geografia	R**	272	36	175	61	101	10	82	9
Historia	P*	93	14	48	31	66	9	35	22
Historia	R**	221	29	140	52	92	11	53	28
Historia muzyki	P*	1	1	-	-	1	1	-	-
Historia muzyki	R**	4	1	3	-	1	-	1	-
Historia sztuki	P*	10	2	4	4	5	1	1	3
Historia sztuki	R**	34	16	17	1	13	5	7	1
Matematyka	P*	288	46	177	65	144	24	76	44
Matematyka	R**	265	41	170	54	124	16	88	20
Informatyka	R**	28	4	18	6	6	2	2	2
Wiedza o społeczeństwie	P*	698	143	328	227	339	66	156	117
Wiedza o społeczeństwie	R**	354	58	167	129	176	27	82	67

* poziom podstawowy

** poziom rozszerzony

*** poziom dwujęzyczny

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych, którzy uzyskali tytuł laureata lub finalisty olimpiady przedmiotowej, byli zwolnieni z egzaminu maturalnego z danego przedmiotu i otrzymywali na świadectwie maturalnym wynik 100% pkt. W bieżącym roku było w Okręgu 162 takich maturzystów. W tabeli nr 6 zestawiono liczby absolwentów zwolnionych z egzaminu maturalnego w Okręgu i w poszczególnych województwach.

Tabela 6. Liczby laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych zwolnionych z egzaminu maturalnego

Przedmiot	Liczba laureatów i finalistów			
	Okręg	L	W	Z
Język polski	47	8	19	20
Język angielski	4	-	1	3
Język niemiecki	2	-	-	2
Język rosyjski	7	2	3	2
Język francuski	3	-	1	2
Biologia	15	3	9	3
Chemia	7	-	-	7
Filozofia	13	3	1	9
Fizyka i astronomia	6	-	3	3
Geografia	7	1	4	2
Historia	12	3	6	3
Historia muzyki	2	-	2	-
Historia sztuki	7	1	4	2
Informatyka	2	-	-	2
Matematyka	7	-	3	4
Wiedza o społeczeństwie	21	6	7	8
Razem	162	27	63	72

Największą liczbę bezwzględną, a także procentową w stosunku do liczby przystępujących do egzaminu finalistów i laureatów odnotowano w Szczecinie – 51, w Poznaniu – 34, Gorzowie Wlkp. – 11, w Koszalinie i Zielonej Górze po 10, w Kaliszu i powiecie żarskim po 6, w powiecie gołeniewski i pilskim po 5. W powiecie poznańskim, świdwińskim i tureckim po 2. W powiatach: gnieźnieńskim, gostyńskim, jarocińskim, kolskim, kołobrzeskim, nowotomyskim, ostrowskim, stargardzkim, szczecineckim, wolsztyńskim, wrzesińskim, złotowskim oraz m. Świnoujściu po jednym olimpijczyku.

Zgodnie z obowiązującym prawem, naruszenie procedur egzaminacyjnych, w tym niesamodzielność pracy zdającego, skutkowało unieważnieniem egzaminu. Decyzję o unieważnieniu mógł podjąć przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego (11) lub, na wniosek egzaminatorów, Dyrektor OKE w Poznaniu (103). W bieżącym roku szkolnym unieważniono 114 egzaminów pisemnych. Dane dotyczące unieważnień zostały zamieszczone w tabeli nr 7.

Tabela 7. Unieważnienia egzaminów pisemnych w Okręgu i województwach

Przedmiot	w Okręgu	w województwach		
		L	W	Z
Język polski	23	1	22	-
Język angielski	53	5	46	2
Język niemiecki	11	-	11	-
Informatyka	1	-	1	-
Geografia	19	-	18	1
Wiedza o społeczeństwie	7	-	7	-
Razem	114	6	105	3

W województwie lubuskim absolwentom szkół znajdujących się w Gorzowie Wlkp. unieważniono 5 egzaminów, a w powiecie słubickim – 1. W Wielkopolsce egzaminy unieważniono absolwentom w powiatach: gnieźnieńskim oraz tureckim po 21, w m. Koninie – 19, słupeckim i w m. Kaliszu po – 6, kaliskim, konińskim, średzkim i złotowskim po 5 egzaminów, w kolskim – 4, w m. Poznaniu – 3, ostrowskim – 2, szamotulskim i kepińskim – 1. W Zachodniopomorskiem w powiatach: gryfickim – 2, szczecineckim – 1.

1.2. Wybieralność przedmiotów w obu częściach egzaminu

Dane w tabeli nr 8 obrazują wybieralność przedmiotów w ustnej części egzaminu maturalnego w roku 2009.

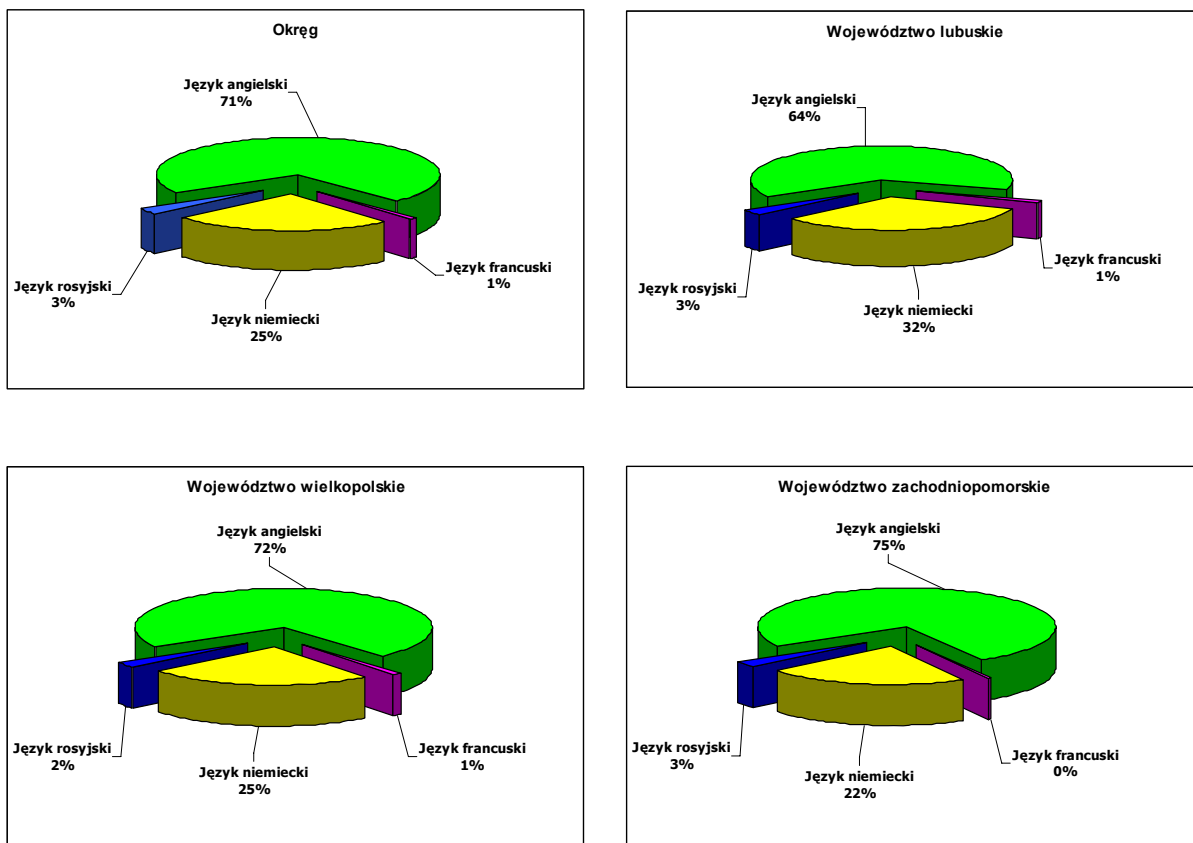
Tabela 8. Liczby zdających w Okręgu i w poszczególnych województwach po raz pierwszy – język polski, język mniejszości narodowej i języki obce nowożytne (część ustna)

Język	Poziom	Liczba zdających, którzy:							
		przystąpili do egzaminu				zdali egzamin			
		Okręg	L	W	Z	Okręg	L	W	Z
polski	-----	60105	9534	34910	15661	58440	9271	33880	15289
ukraiński	-----	15	----	----	15	15	----	----	15
angielski	P*	41572	5831	24286	11455	39483	5537	23014	10932
	R**	1790	279	1036	475	1778	277	1029	472
	D***	73	----	21	52	73	----	21	52
niemiecki	P*	14818	3050	8470	3298	13969	2876	7973	3120
	R**	586	92	284	210	581	92	281	208
	D***	44	----	21	23	44	----	21	23
rosyjski	P*	1563	293	858	412	1447	276	778	393
	R**	49	8	23	18	49	8	23	18
francuski	P*	386	120	239	27	371	118	226	27
	R**	75	21	41	13	74	20	41	13
	D***	31	----	31	----	31	----	31	----
hiszpański	P*	37	1	33	3	36	1	32	3
	R**	34	1	31	2	33	1	30	2
	D***	11	----	11	----	11	----	11	----
włoski	P*	33	11	12	10	32	10	12	10
	R**	9	3	5	1	9	3	5	1

- * poziom podstawowy
- ** poziom rozszerzony
- *** poziom dwujęzyczny

W celu porównania wybieralności czterech, najbardziej popularnych wśród absolwentów, języków obcych nowożytnych - zestawiono ich udział procentowy w poszczególnych województwach (wykres nr 2).

Wykres 2. Wybieralność języków obcych nowożytnych w części ustnej



Procent osób wybierających język angielski w części ustnej jest największy w województwie zachodniopomorskim. Język niemiecki w większym zakresie wybierają absolwenci z województwa lubuskiego. Język francuski i rosyjski w każdym z analizowanych województw wybiera liczba absolwentów nieprzekraczająca 1% populacji przystępujących do egzaminu maturalnego. Podobne tendencje można zaobserwować w wybieralności języków obcych nowożytnych w części pisemnej.

W tabeli nr 9 zawarto liczby absolwentów, którzy przystąpili w części pisemnej do danego egzaminu jako obowiązkowego na określonym poziomie (podstawowym, rozszerzonym, dwujęzycznym) oraz/lub wybrali dany przedmiot jako przedmiot dodatkowy – jedynie na poziomie rozszerzonym. W dalszej części tabeli 9. przedstawiono łączne liczby absolwentów, którzy wybrali określony przedmiot w poszczególnych województwach (bez uwzględnienia poziomu oraz statusu przedmiotu).

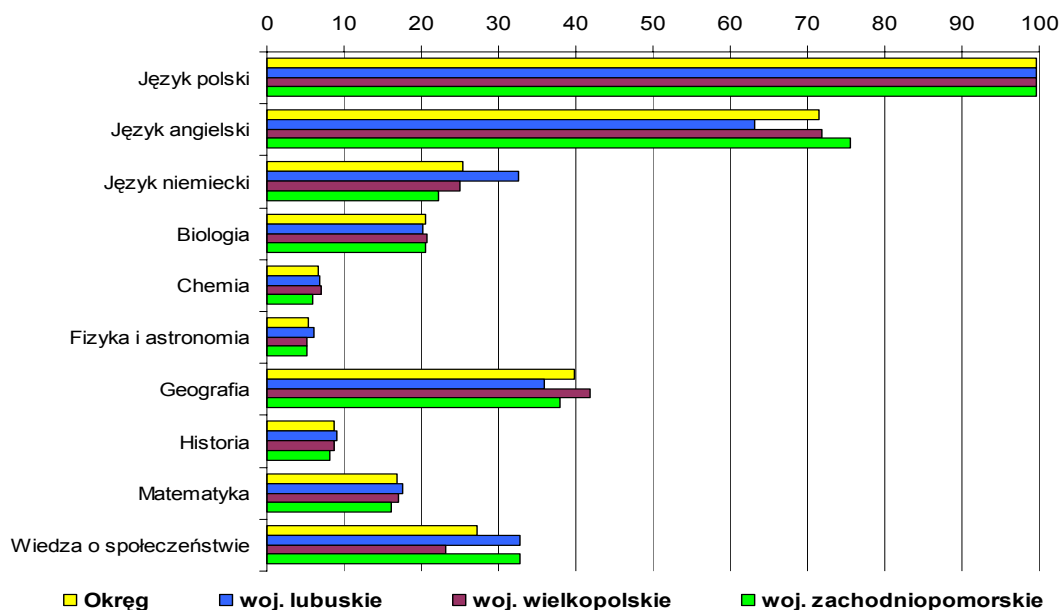
Procentowe zestawienie liczby absolwentów, którzy wybrali określony przedmiot zilustrowano na wykresie nr 3.

Tabela 9. Liczby zdających w Okręgu i w poszczególnych województwach – część pisemna

Przedmiot	Liczba zdających:							
	w	obowiązkowo			dodatkowo	w województwach		
	Okręgu	PP*	PR**	PD***		L	W	Z
Język polski	61376	58086	3290			9791	35543	16042
Język ukraiński	15	10	5					15
Język angielski	44002	39098	4539	73	292	6206	25642	12154
Język niemiecki	15680	14708	690	44	238	3209	8888	3583
Język rosyjski	1600	1537	27		36	298	873	429
Język francuski	494	343	87	31	33	140	314	40
Język hiszpański	83	37	10	11	25	3	75	5
Język włoski	44	31	4		9	14	19	11
Język łaciński i kultura antyczna	11	3			8	1	7	3
Kultura Hiszpanii							8	
Biologia	12676	7380	3171		2125	1975	7391	3310
Chemia	4106	764	839		2503	670	2478	958
Filozofia	46	3	13		30	9	16	21
Fizyka i astronomia	3290	572	115		2603	600	1869	821
Geografia	24558	19017	2545		2996	3522	14912	6124
Historia	5330	3134	1098		1098	899	3120	1311
Historia muzyki	102	83	6		13	8	64	30
Historia sztuki	408	114	144		150	103	181	124
Informatyka	319	59	12		248	77	184	58
Matematyka	10399	6155	2585		1659	1733	6078	2588
Wiedza o społeczeństwie	16749	12177	1320		3252	3230	8243	5276
Wiedza o tańcu	15	11			4		13	2

* poziom podstawowy
 ** poziom rozszerzony
 *** poziom dwujęzyczny

Wykres 3. Wybieralność przedmiotów w Okręgu i w województwach – część pisemna (w %)



Wykres 4. Odsetek maturzystów w Okręgu wybierających przedmioty dodatkowe

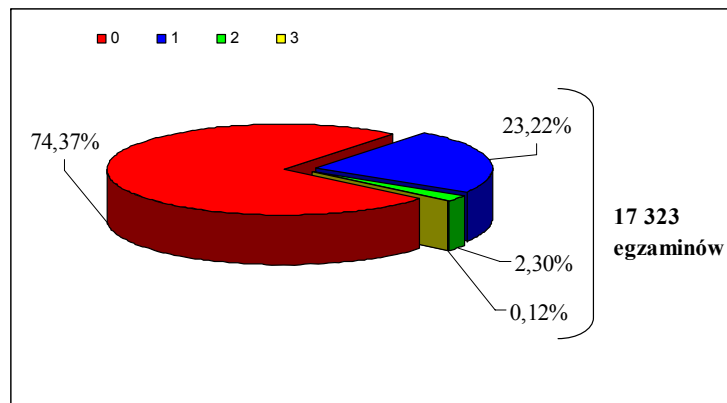
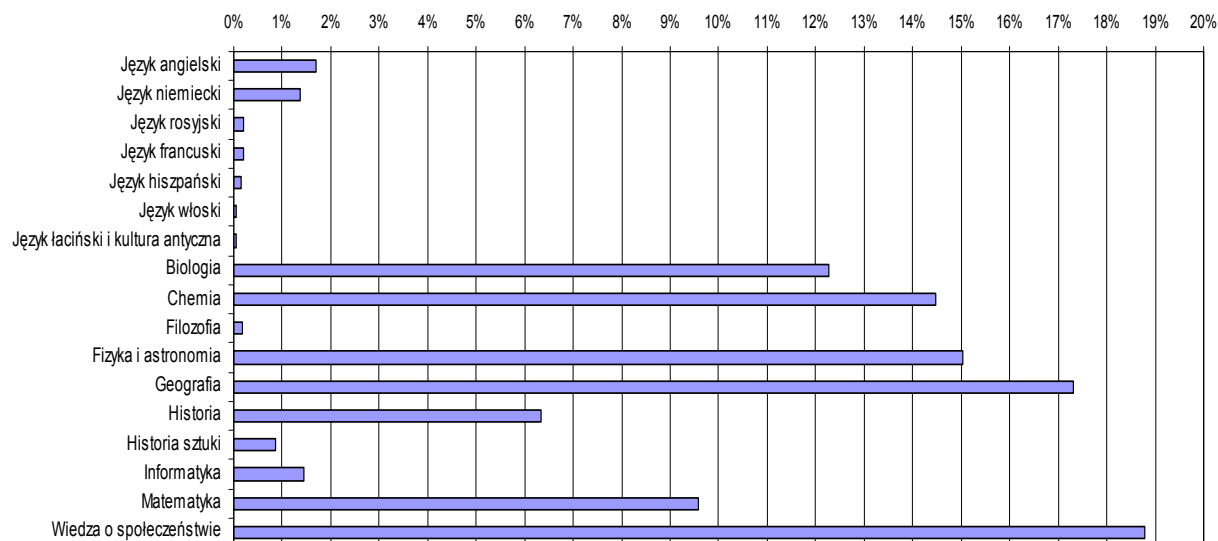


Tabela 10. Odsetek zdających wybierających przedmioty dodatkowe

Województwo	0	1	2	3
L	71,37%	25,63%	2,77%	0,22%
W	75,70%	22,31%	1,91%	0,08%
Z	73,26%	23,74%	2,86%	0,13%

Przedmiot	Liczba egzaminów
Język angielski	292
Język niemiecki	238
Język rosyjski	36
Język francuski	33
Język hiszpański	25
Język włoski	9
Język łaciński i kultura antyczna	8
Biologia	2125
Chemia	2503
Filozofia	30
Fizyka i astronomia	2603
Geografia	2996
Historia	1098
Historia muzyki	13
Historia sztuki	150
Informatyka	249
Matematyka	1659
Wiedza o społeczeństwie	3252
Wiedza o tańcu	4
Razem	17323

Wykres 5. Odsetek egzaminów z poszczególnych przedmiotów zdawanych jako dodatkowe



Dane na wykresie 4. przedstawiają rozkład procentowy maturzystów przystępujących do określonej liczby egzaminów. W tym roku szkolnym 74,37% maturzystów zdawało tylko trzy przedmioty obowiązkowe, czyli nie wybrali żadnego dodatkowego. Pozostali, oprócz obowiązkowych, zdawali również egzaminy dodatkowe (17323 egzaminów). Z tej liczby jeden przedmiot dodatkowy zdawało 23,22% maturzystów, dwa przedmioty 2,30%, a trzy 0,12%. W tabeli 10. określono, w podziale na poszczególne województwa, odsetek maturzystów przystępujących do określonej liczby przedmiotów dodatkowych. Na wykresie nr 5 zilustrowano, jaki procent z ogólnej liczby egzaminów stanowią egzaminy dodatkowe z poszczególnych przedmiotów. Najczęściej jako dodatkowe były wybierane egzaminy z wiedzy o społeczeństwie, geografii, fizyki i astronomii, chemii, biologii i matematyki.

1.3. Zdawalność i średnie wyniki z egzaminów

Aby zdać maturę, należało otrzymać 30% punktów możliwych do uzyskania na wybranym poziomie (podstawowym lub rozszerzonym) z każdego z obowiązkowych przedmiotów zdawanych w części pisemnej i ustnej. Egzamin ustny z języka polskiego i ukraińskiego był zdawany na jednym poziomie, a z języków obcych nowożytnych na poziomie podstawowym lub rozszerzonym.

Spośród 61580 absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, przystępujących pierwszy raz do egzaminu maturalnego, 78,7% otrzymało w czerwcu świadectwa maturalne. Maturzyści, którzy nie zdali jednego z obowiązkowych egzaminów w części pisemnej lub ustnej, mogli w sierpniu przystąpić do egzaminu poprawkowego.

W tabelach od 11. do 14. zaprezentowano zdawalność poszczególnych przedmiotów z uwzględnieniem poziomów, w województwie lubuskim, wielkopolskim i zachodniopomorskim.

Na wykresach numer 6, 8, 10, 12, 14 i 16 zilustrowano średnie wyniki procentowe uzyskane przez absolwentów w każdym z województw.

Dodatkowo, aby zobrazować pięcioletnią perspektywę uzyskanych wyników egzaminu maturalnego, na wykresach numer 7, 9, 11, 13, 15 i 17 przedstawiono tendencje rozwojowe dla każdego przedmiotu i poziomu w poszczególnych województwach, w odniesieniu do wyników krajowych - na wykresach to oś pozioma o wartości zero.

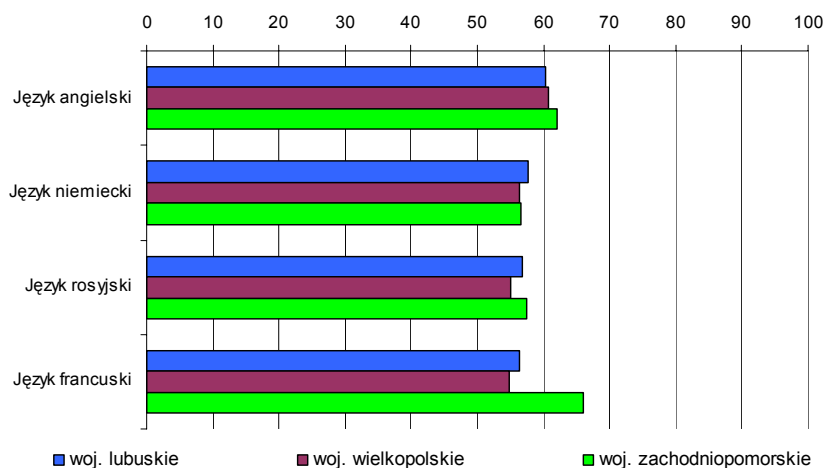
Tabela 11. Zdawalność egzaminu maturalnego - języki obce nowożytne, część ustna (w %)

Język obcy nowożytny	Poziom	% zdanych egzaminów			
		Okręg	L	W	Z
angielski	podstawowy	94,97	94,95	94,76	95,43
	rozszerzony	99,32	99,28	99,32	99,36
	dwujęzyczny	100	-	100	100
niemiecki	podstawowy	94,27	94,29	94,13	94,60
	rozszerzony	99,14	100	98,94	99,00
	dwujęzyczny	100	-	100	100
rosyjski	podstawowy	92,57	94,19	90,67	95,38
	rozszerzony	100	100	100	100
francuski	podstawowy	96,11	98,33	94,56	100
	rozszerzony	98,66	95,23	100	100
	dwujęzyczny	100	-	100	-
hiszpański	podstawowy	97,29	100	96,96	100
	rozszerzony	97,05	100	96,77	100
	dwujęzyczny	100	-	100	-
włoski	podstawowy	96,96	90,90	100	100
	rozszerzony	100	100	100	100

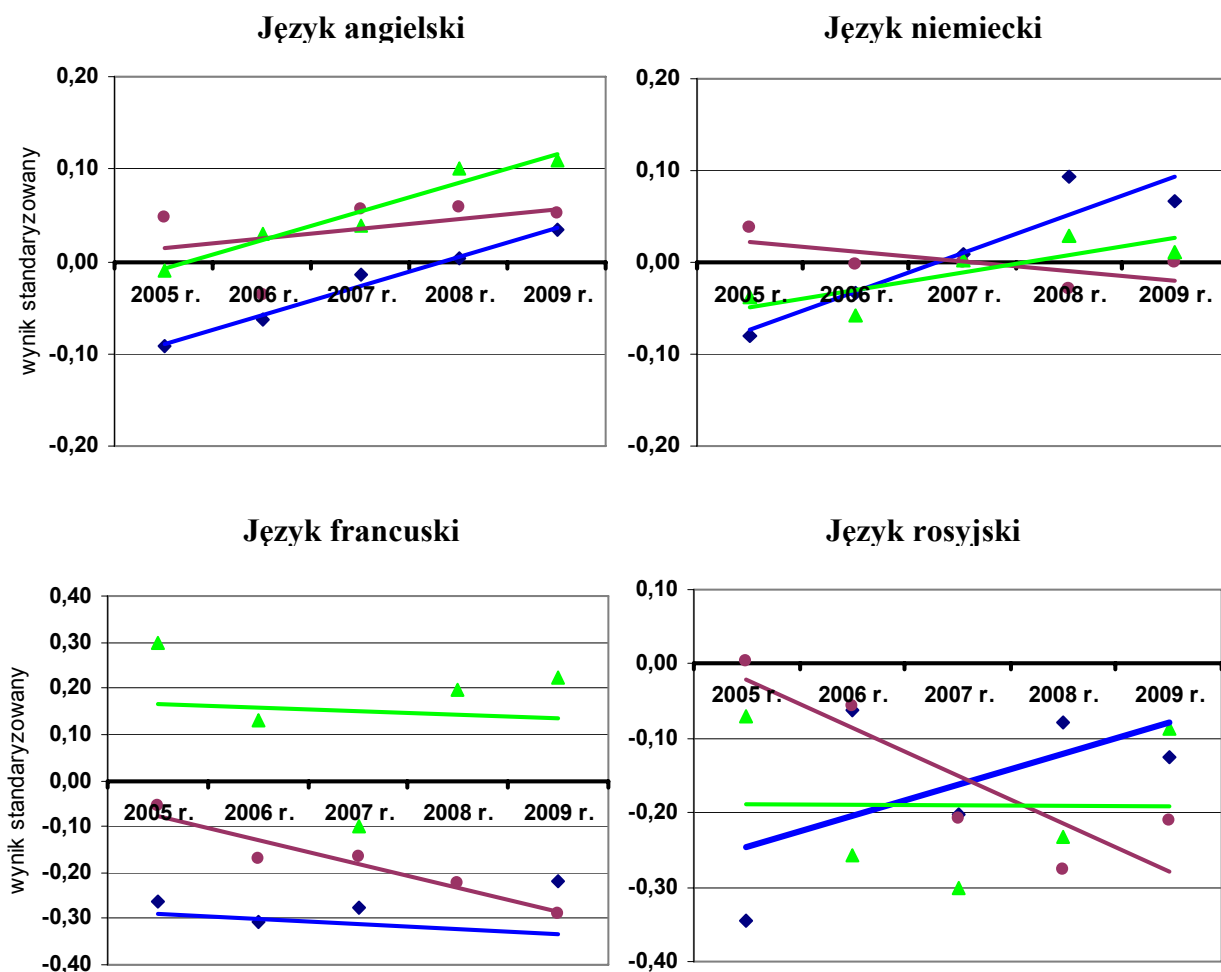
Tabela 12. Zdawalność egzaminu maturalnego – języki obce nowożytne, część pisemna (w %)

Przedmiot	Woj. lubuskie			Woj. wielkopolskie			Woj. zachodniopomorskie		
	PP	PR	ogółem	PP	PR	ogółem	PP	PR	ogółem
Język angielski	86,5	99,5	88,1	87,2	99,7	88,5	87,9	99,7	89,0
Język niemiecki	93,5	100	93,8	93,6	100	93,8	92,6	100	92,9
Język rosyjski	94,8	100	94,9	94,8	100	94,9	95,3	100	95,5
Język francuski	87,9	100	90,2	89,4	100	91,4	90,0	100	93,6
Język hiszpański	100	-	100	96,9	100	97,6	100	-	100
Język włoski	90,9	100	92,3	100	100	100	100	100	100

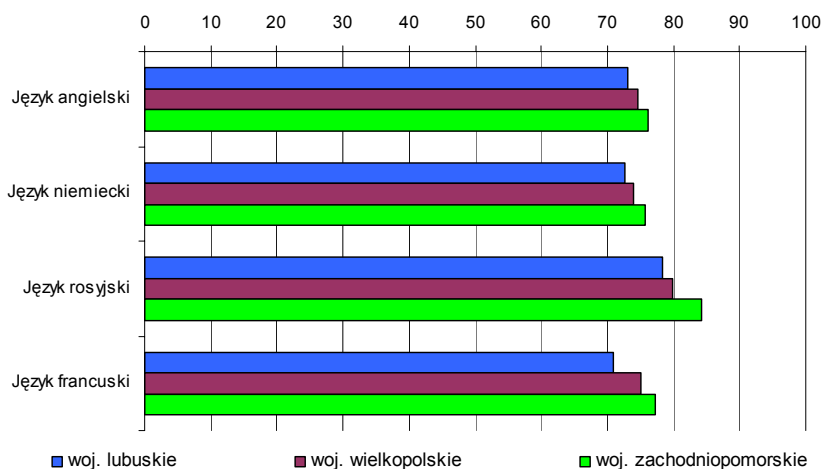
Wykres 6. Średnie wyniki procentowe egzaminu pisemnego z języków obcych na poziomie podstawowym w województwach (w %)



Wykres 7. Tendencje rozwojowe języków obcych nowożytnych na poziomie podstawowym w województwach



Wykres 8. Średnie wyniki procentowe egzaminu pisemnego z języków obcych na poziomie rozszerzonym w województwach (w %)



Wykres 9. Tendencje rozwojowe języków obcych nowożytnych na poziomie rozszerzonym w województwach

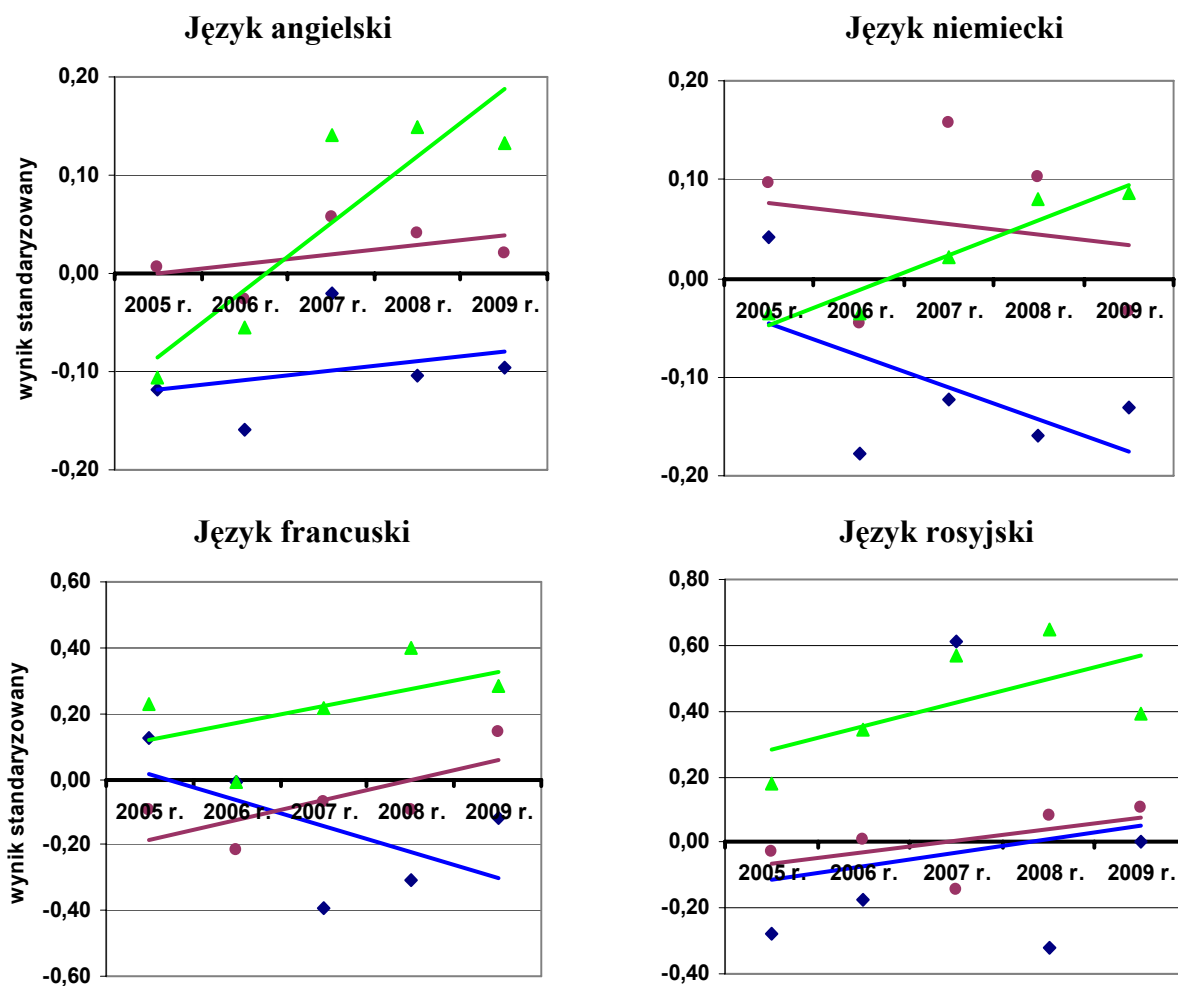
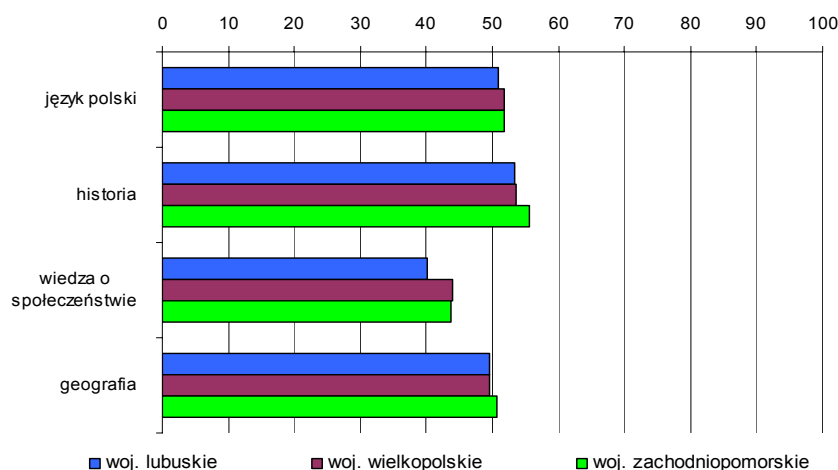


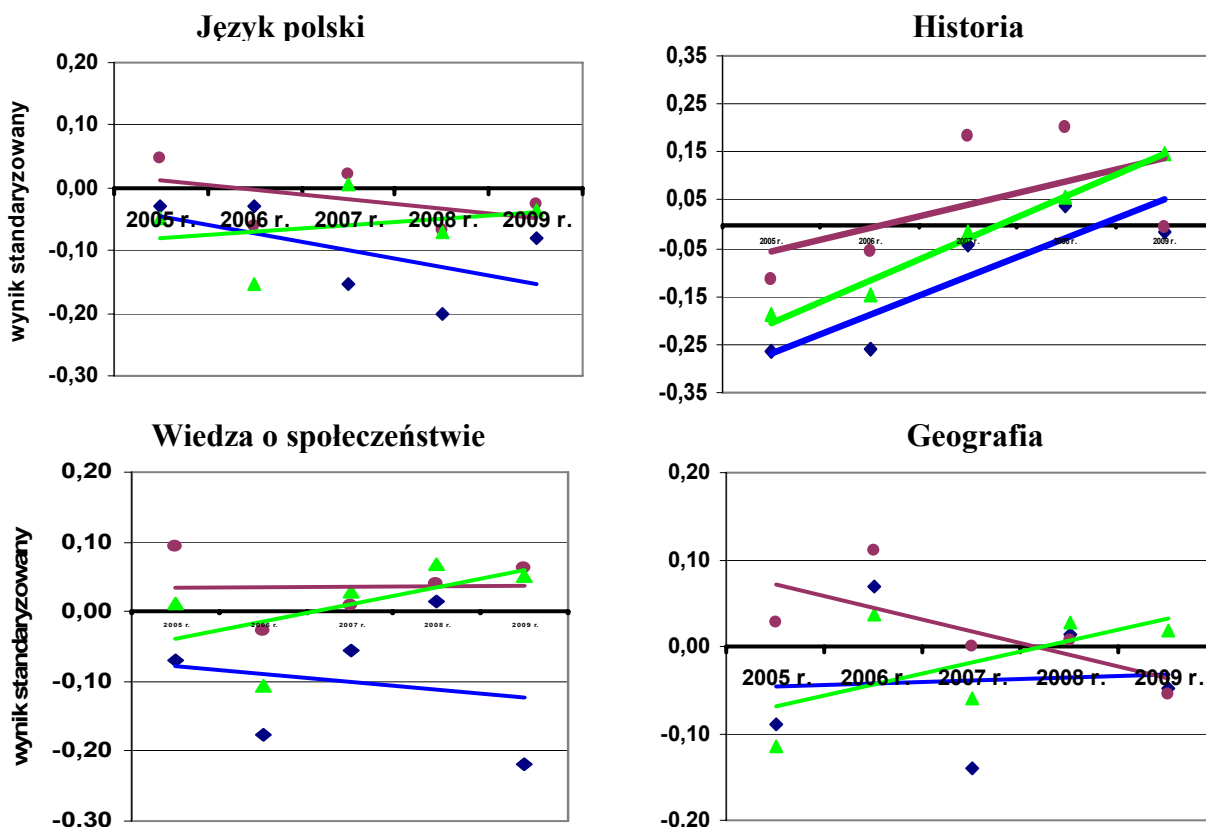
Tabela 13. Zdawalność egzaminu maturalnego - przedmioty humanistyczne i społeczne

Przedmiot	Woj. lubuskie			Woj. wielkopolskie			Woj. zachodniopomorskie		
	PP	PR	ogółem	PP	PR	ogółem	PP	PR	ogółem
Język polski	93,8	98,8	94,1	94,4	99,7	94,7	94,4	98,3	94,6
Historia	96,5	97,3	96,7	97,2	96,1	96,8	98,7	97,8	98,5
Wiedza o społeczeństwie	83,9	95,1	85,0	90,2	96,9	90,9	89,9	98,0	90,6
Geografia	94,5	97,0	94,8	93,3	96,3	93,7	95,1	97,8	95,3

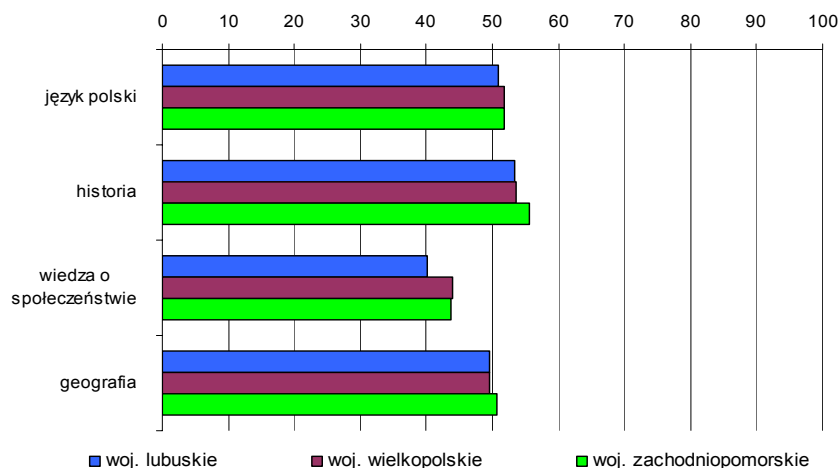
Wykres 10. Średnie wyniki procentowe na poziomie podstawowym w województwach – przedmioty humanistyczne i społeczne (w %)



Wykres 11. Tendencje rozwojowe przedmiotów humanistycznych i społecznych w województwach – poziom podstawowy



Wykres 12. Średnie wyniki procentowe na poziomie rozszerzonym w województwach – przedmioty humanistyczne i społeczne (w %)



Wykres 13. Tendencje rozwojowe przedmiotów humanistycznych i społecznych w województwach – poziom rozszerzony

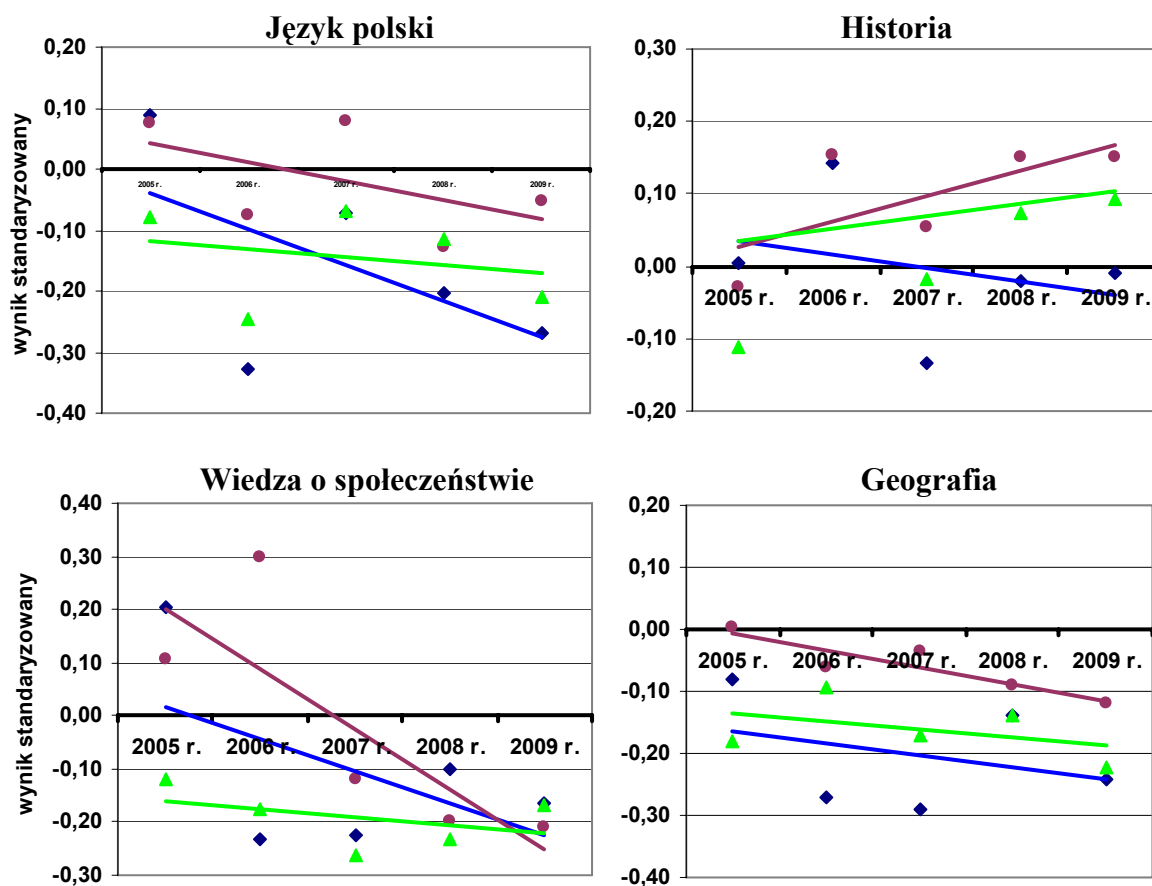
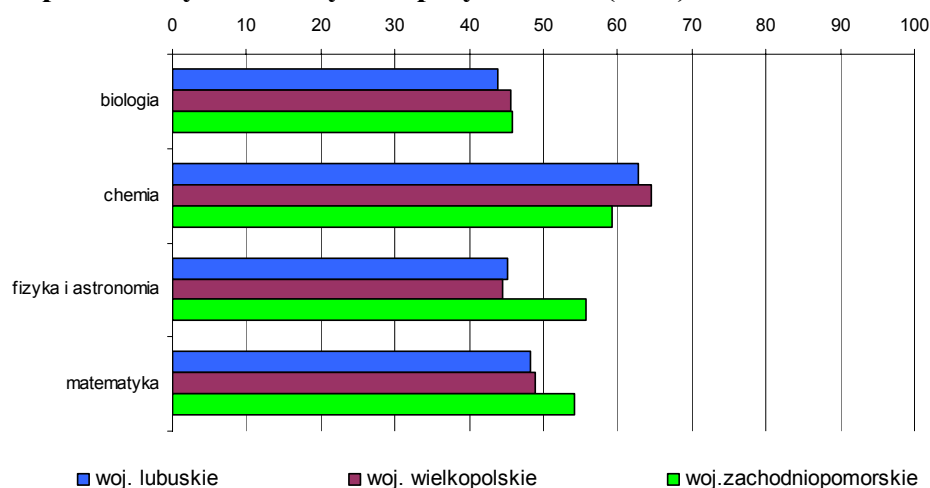


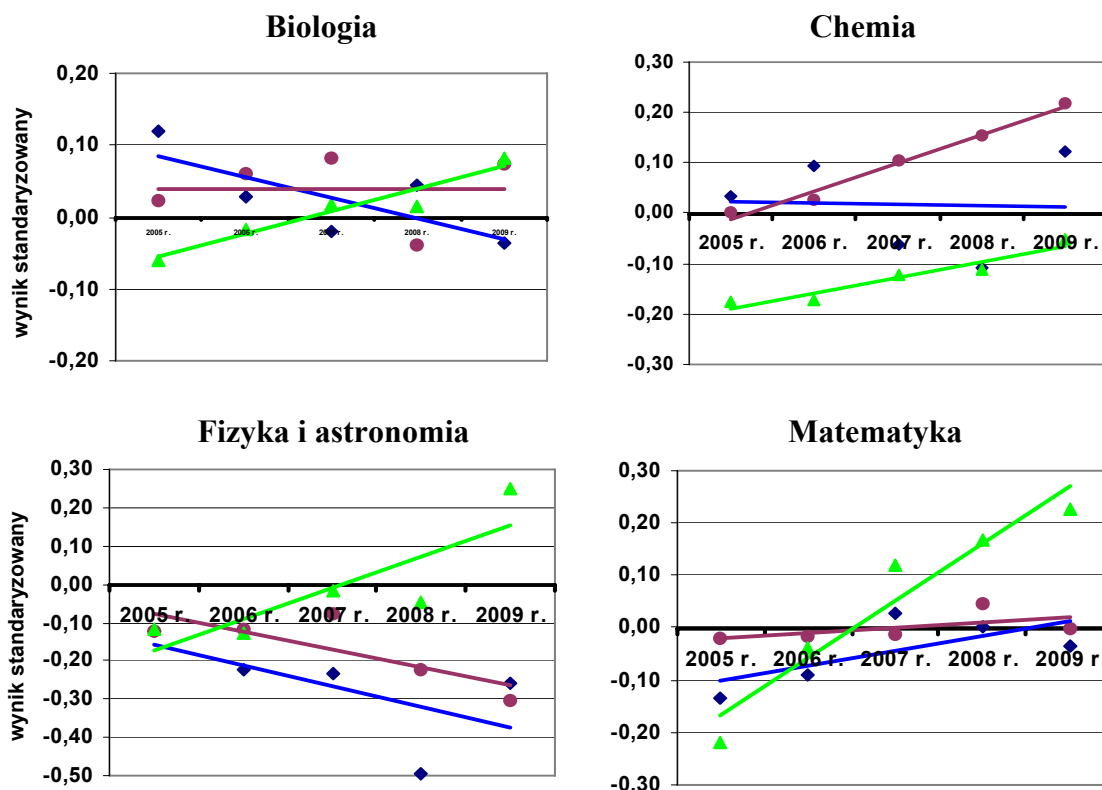
Tabela 14. Zdawalność egzaminu maturalnego – przedmioty matematyczno-przyrodnicze

Przedmiot	Woj. lubuskie			Woj. wielkopolskie			Woj. zachodniopomorskie		
	PP	PR	ogółem	PP	PR	ogółem	PP	PR	ogółem
Biologia	80,8	96,8	85,4	83,2	97,0	87,8	85,2	97,1	88,1
Chemia	95,2	97,7	96,5	95,5	96,2	95,9	89,5	96,6	93,0
Fizyka i astronomia	81,8	100	87,6	82,7	100	85,5	92,2	100	93,2
Matematyka	81,7	97,1	85,7	82,1	97,3	87,3	86,5	97,7	89,0

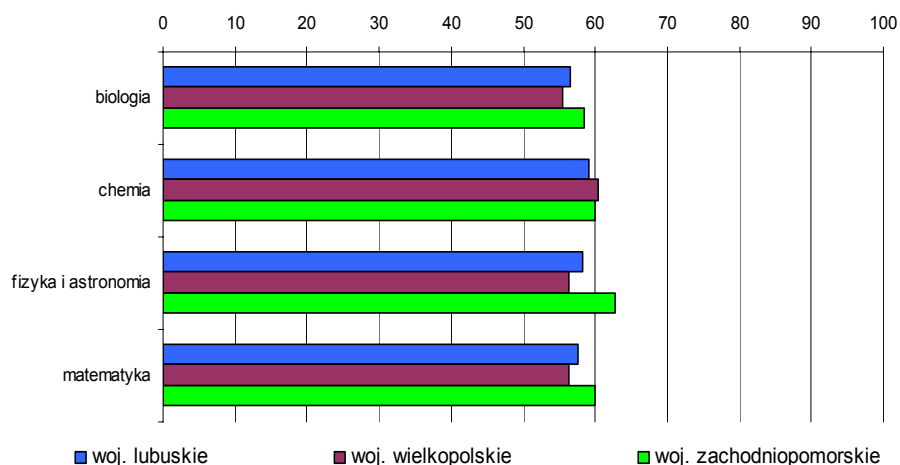
Wykres 14. Średnie wyniki procentowe na poziomie podstawowym w województwach – przedmioty matematyczno-przyrodnicze (w %)



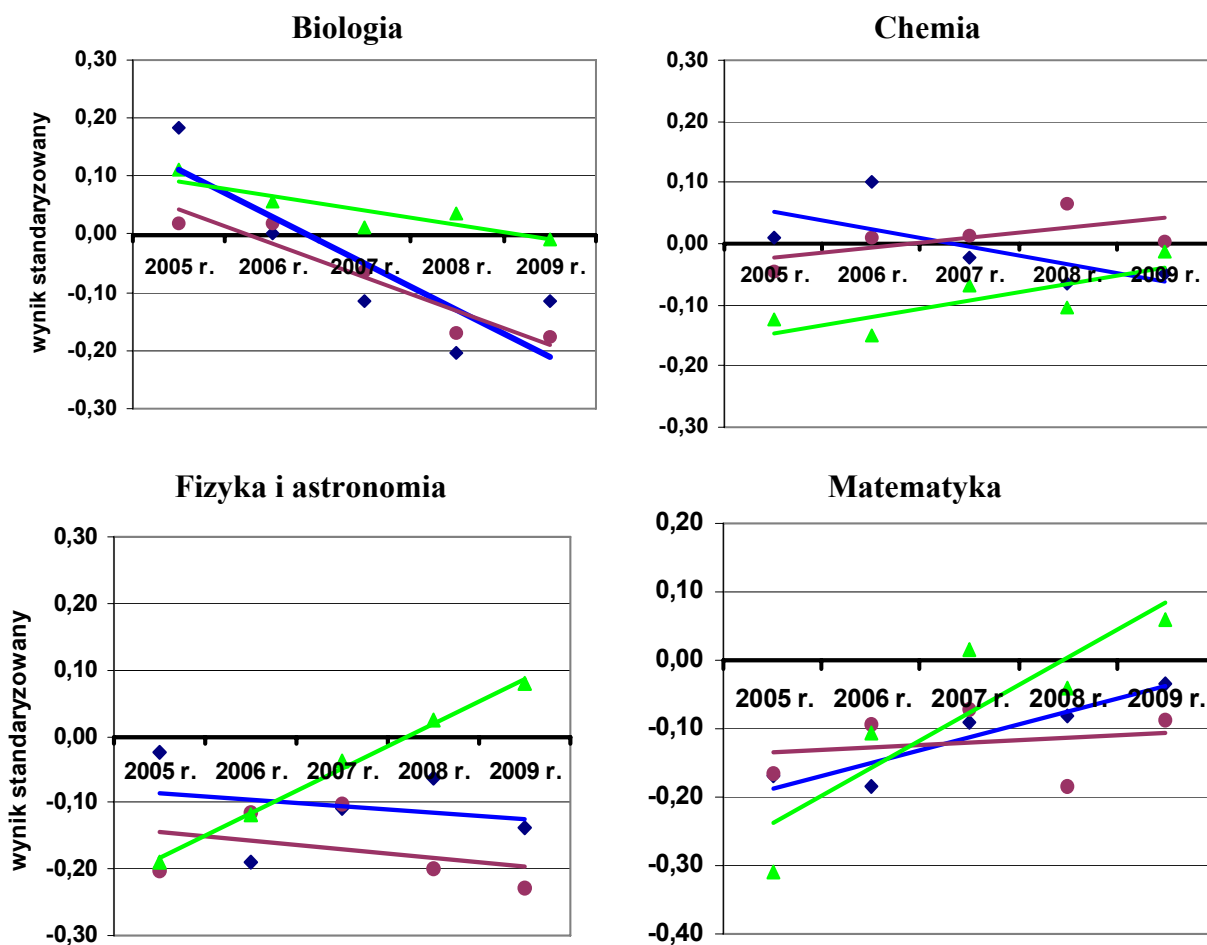
Wykres 15. Tendencje rozwojowe przedmiotów matematyczno-przyrodniczych w województwach – poziom podstawowy



Wykres 16. Średnie wyniki na poziomie rozszerzonym w województwach - przedmioty matematyczno-przyrodnicze (w %)



Wykres 17. Tendencje rozwojowe przedmiotów matematyczno-przyrodniczych w województwach – poziom rozszerzony



Zdawalność egzaminów na poziomie podstawowym, w zależności od przedmiotu i województwa, wahała się od 80,8% do 97,2%; na rozszerzonym od 97,1 % do 100%. Najwyższą zdawalność – 100% odnotowano na poziomie rozszerzonym w każdym województwie z języków: niemieckiego, francuskiego i rosyjskiego oraz fizyki i astronomii. Najniższą – 80,8% na poziomie podstawowym z biologii w województwie lubuskim. Zdawalność na poziomie podstawowym w poszczególnych województwach jest bardzo zróżnicowana, np. w przypadku fizyki i astronomii różnica pomiędzy zdawalnością w województwie lubuskim a zachodniopomorskim wynosi ok. 10 punktów procentowych.

Średnie wyniki procentowe na poziomie podstawowym z języków obcych nowożytnych oscylują między 55% a 67% punktów możliwych do uzyskania. Najwyższe uzyskali absolwenci z województwa zachodniopomorskiego z języków: angielskiego i francuskiego. Z przedmiotów humanistycznych i społecznych średnia na poziomie podstawowym waha się od 40% do 55%, najwyższą osiągnęli zdający historię z Zachodniopomorskiego. Z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych średnie wyniki zawierają się w przedziale od 45% do 65%. Najwyższe wyniki otrzymali absolwenci zdający matematykę oraz fizykę i astronomię z Zachodniopomorskiego oraz chemię w Wielkopolsce.

Średnie wyniki procentowe **na poziomie rozszerzonym** z języków obcych nowożytnych mieściły się między 71% a 84%, najwyższe odnotowano z języka rosyjskiego w Zachodniopomorskiem. W grupie przedmiotów humanistycznych i społecznych najwyższe wyniki osiągnęli zdający język polski w Wielkopolsce – 64%, a dolna granica tego przedziału wynosi 46%. W zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych osiągnięcia maturzystów plasują się między 52% a 75%, najwyższe były z fizyki i astronomii w województwie zachodniopomorskim.

Patrząc z pięcioletniej perspektywy na wyniki egzaminu maturalnego, można stwierdzić **tendencję rozwoju** poszczególnych przedmiotów na określonym poziomie.

W grupie języków obcych nowożytnych na poziomie podstawowym możemy zauważyć tendencje wzrostowe z języka angielskiego we wszystkich województwach oraz języka niemieckiego w Lubuskim i Zachodniopomorskiem. Na poziomie rozszerzonym tendencje wzrostowe możemy zaobserwować w województwie zachodniopomorskim w każdym z języków oraz w wielkopolskim, za wyjątkiem języka niemieckiego.

Przedmioty humanistyczne i społeczne na poziomie podstawowym charakteryzują się dość dużym zróżnicowaniem osiągnięć. W Zachodniopomorskiem odnotować można tendencje wzrostowe w każdym z przedmiotów, aczkolwiek z języka polskiego nie przekroczyły wyniku krajowego. W przypadku historii wszystkie trzy województwa rozwijają się dynamicznie. Na poziomie rozszerzonym we wszystkich przedmiotach maturalnych tendencje rozwojowe, poza historią w woj. lubuskim i wielkopolskim, można określić jako spadkowe.

W grupie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych na poziomie podstawowym pozytywnie wyróżnia się województwo zachodniopomorskie, szczególnie z matematyki, fizyki i astronomii. Z chemii z roku na rok coraz lepsi są absolwenci z Wielkopolski. Na poziomie rozszerzonym z fizyki i astronomii oraz matematyki dynamiczny wzrost można odnotować w województwie zachodniopomorskim.

2. Analiza wyników egzaminu maturalnego

2.1. Język polski

CZĘŚĆ USTNA EGZAMINU

I. Opis egzaminu

W sesji wiosennej 2009 roku do ustnego egzaminu maturalnego z języka polskiego na terenie działania OKE w Poznaniu przystąpiło 60105 absolwentów szkół ponadgimnazjalnych; 9534 w województwie lubuskim, 34910 w województwie wielkopolskim i 15661 w zachodniopomorskim.

Egzaminy ustne przeprowadzane są w macierzystych szkołach zdających i oceniane przez szkolne zespoły egzaminacyjne. Ustna część matury z języka polskiego jest obowiązkowa dla wszystkich maturzystów i ma jeden poziom wymagań.

Maturzysta przygotowuje się do egzaminu od momentu wyboru tematu prezentacji i wpisania go do deklaracji wstępnej. Każda szkoła dysponuje własną listą tematów, którą przewodniczący szkolnego zespołu egzaminacyjnego ogłasza na początku września ostatniego roku nauki maturzystów. Zredagowane przez zespół polonistów zagadnienia obejmują trzy kategorie tematyczne: *Literaturę*, *Związki literatury z innymi dziedzinami sztuki i Język*. Zróżnicowanie kategorii umożliwia zdającemu wybór tematu zgodny z jego zainteresowaniami. Ma on też prawo złożyć propozycję tematu autorskiego, jednakże nie później niż do 31 stycznia roku poprzedzającego rok szkolny, w którym przystępuje do egzaminu. Po akceptacji tematu przez zespół polonistów zostaje on wpisany na szkolną listę i mogą go wybrać także inni uczniowie. Na cztery tygodnie przed terminem rozpoczęcia części ustnej sesji egzaminacyjnej w kraju maturzysta dostarcza przewodniczącemu szkolnego zespołu egzaminacyjnego wykaz bibliografii wykorzystanej do opracowania tematu, a na tydzień przed tym terminem ramowy plan wypowiedzi wraz z wykazem materiałów pomocniczych, o ile z nich korzysta. Niedostarczenie bibliografii w terminie jest równoznaczne z rezygnacją z przystąpienia do części ustnej egzaminu. Nieoddanie planu skutkuje tym, iż zdający nie może korzystać z niego podczas prezentacji.

Egzamin ustny trwa około 25 minut i składa się z dwóch części. Część pierwsza jest ustną wypowiedzią zdającego na wybrany temat. W drugiej części członkowie komisji egzaminacyjnej przeprowadzają ze zdającym rozmowę dotyczącą prezentowanego tematu oraz zestawu bibliografii. Wynik ustalony przez przedmiotowy zespół egzaminacyjny jest ostateczny.

Egzaminatorzy oceniający prezentację posługują się jednolitymi kryteriami, które precyzują wymagania. Zdający powinni wykazać się umiejętnościami:

- postawienia problemu badawczego (tezy);

- celowego doboru literatury podmiotu i przedmiotu;
- analizy i interpretacji utworów literackich i tekstów kultury;
- budowania wypowiedzi argumentacyjnej, zakończonej logicznym wnioskiem;
- swobodnego wypowiedzania się, zgodnego z normami poprawnościowymi języka mówionego;
- formułowania sądów, opinii, wartościowania zjawisk kulturowych;
- samokształcenia i właściwego gospodarowania czasem.

Szczególną uwagę należałoby zwrócić na umiejętność postawienia problemu badawczego, gdyż nie każdy temat sugeruje tezę wypowiedzi. Zdający może uzyskać za kompozycję maksymalną liczbę punktów, jeżeli jego wypowiedź posiada wyraźny punkt wyjścia i konsekwentnie zmierza do logicznego wniosku. Prezentacja ma więc charakter argumentacyjny, nie może przyjąć formy rozważań, refleksji czy opinii. Jej podstawą jest umiejętność analizy i interpretacji utworów literackich, innych tekstów kultury i zjawisk językowych. Te ważne kryteria oceny kompozycji i realizacji tematu powinny znaleźć odzwierciedlenie w jego strukturze, w postaci właściwie sformułowanych poleceń.

Punktacja i normy zaliczeń dla ustnego egzaminu maturalnego z języka polskiego

Za ustną część egzaminu maturalnego z języka polskiego można maksymalnie uzyskać 20 punktów. Absolwent zdaje egzamin, jeżeli za prezentację i rozmowę oraz poprawność językową otrzyma co najmniej 30 % punktów możliwych do uzyskania. Liczba punktów za poszczególne kryteria oceny (tabela 1.) pokazuje, że do zaliczenia egzaminu nie wystarczy sama prezentacja, z której maksymalnie można otrzymać za treść i kompozycję 5 punktów, gdyż norma zaliczenia wynosi 6 punktów. Aby zdać egzamin, absolwent musi podjąć rozmowę z komisją egzaminacyjną i otrzymać minimalną liczbę punktów (2 pkt). Jeśli zdający nie podjął rozmowy, nie przyznaje się punktów za język, gdyż ocena sprawności językowej dotyczy prezentacji i rozmowy łącznie (nieprawidłowością jest ocena za rozmowę 0 pkt, za język np. 4 pkt). Nie przeprowadza się rozmowy ze zdającym, jeżeli nie wygłosił on prezentacji lub jej temat jest niezgodny z zadeklarowanym.

Tabela 1. Punktowny i procentowy udział poszczególnych kryteriów oceny egzaminu

Kryteria oceny		Liczba pkt	Waga w %
prezentacja	treść	3	25
	kompozycja	2	
rozmowa		7	35
język prezentacji i rozmowy		8	40

Szczegółowe kryteria oceniania egzaminu ustnego opisane są w *Informatorze maturalnym od 2008 roku*.

Dane statystyczne obliczone dla egzaminu ustnego, takie jak zdawalność oraz średnie wyniki punktowe i procentowe pozwalają na skomentowanie wyników tegorocznego egzaminu (tabela 2.).

Tabela 2. Wyniki matury ustnej z języka polskiego – zróżnicowanie terytorialne

Rodzaj danych	Okręg	Województwo:		
		lubuskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie
zdawalność w procentach	97,2	97,2	97,0	97,6
średni wynik punktowy	13,20	13,62	13,02	13,32
średni wynik procentowy	65,98	68,10	65,11	66,60

Zdawalność egzaminu, podobnie jak w roku ubiegłym, można uznać za wysoką i zbliżoną we wszystkich województwach Okręgu. Najwyższe wyniki uzyskali absolwenci szkół województwa zachodniopomorskiego (w 2008 r. lubuskiego), a najniższe wielkopolskiego. Osiągnięć zdających nie można uznać za zadowalające, gdyż średnia procentowa jest niższa od średniej w 2008 roku i we wszystkich województwach przyjmuje wartość poniżej 70% punktów możliwych do uzyskania.

Tabela 3. pokazuje zróżnicowanie wyników egzaminu ustnego absolwentów różnych typów szkół w województwach na terenie działania OKE w Poznaniu.

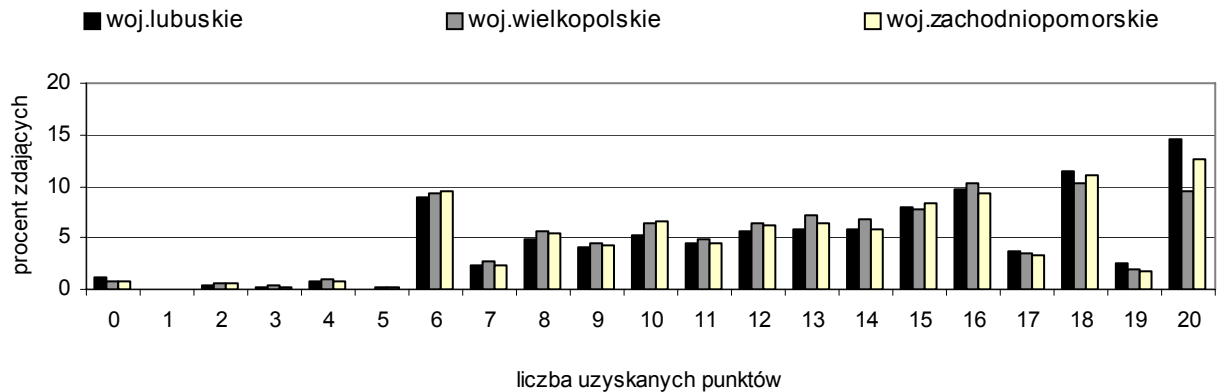
Tabela 3. Wyniki matury ustnej z języka polskiego w roku 2009 z uwzględnieniem typów szkół w Okręgu i w poszczególnych województwach

Rodzaj danych:	średni wynik punktowy				średni wynik procentowy			
	LO	LP	T	SU	LO	LP	T	SU
Typy szkół w województwie:								
lubuskim	14,74	11,72	12,42	9,94	73,68	58,61	62,11	49,72
wielkopolskim	13,95	11,86	11,89	10,36	69,76	59,31	59,44	51,79
zachodniopomorskim	13,94	11,89	12,29	11,83	69,69	59,43	61,45	59,15
Ogółem w Okręgu	14,07	11,84	12,06	10,63	70,34	59,18	60,32	53,13

Najwyższe wyniki we wszystkich województwach osiągnęli absolwenci liceów ogólnokształcących, za zadowalające można je uznać w województwie lubuskim. Absolwenci techników osiągnęli wyższe wyniki niż maturzyści z liceów profilowanych, tylko w województwie wielkopolskim efekty kształcenia w obu typach szkół są zbliżone. Wyniki absolwentów szkół uzupełniających w Okręgu są niższe niż w ubiegłym roku, tylko w województwie zachodniopomorskim obserwuje się wzrost osiągnięć w stosunku do roku 2008. Średni wynik procentowy absolwentów szkół uzupełniających jest nieznacznie niższy od wyników absolwentów liceów profilowanych.

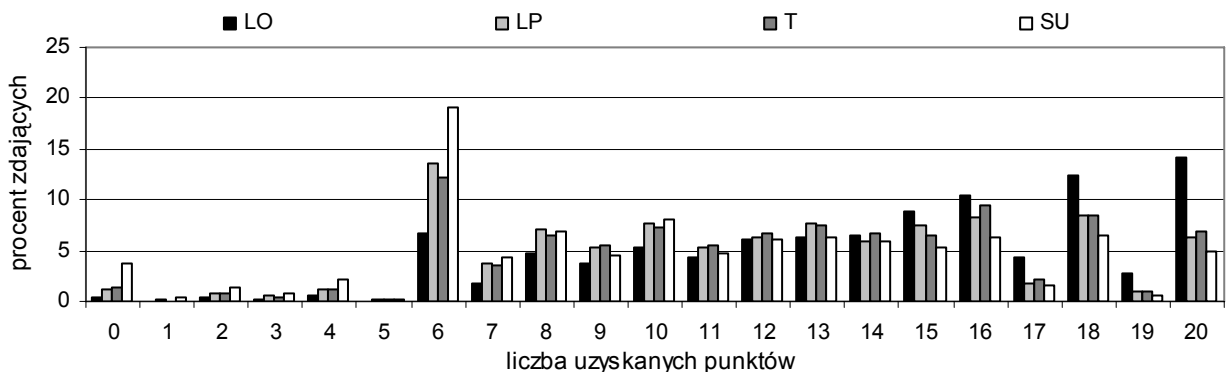
Rozkład wyników punktowych (wykres 1.) pozwala na bardziej szczegółową analizę osiągnięć tegorocznych maturzystów w zakresie ustnej części egzaminu z języka polskiego.

Wykres 1. Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających w województwach Okręgu



Najliczniejszą grupą osób, która uzyskała maksymalny wynik - 20 punktów, są absolwenci zdający egzamin na terenie województwa lubuskiego i zachodniopomorskiego; w województwie wielkopolskim wypowiedzi maturzystów oceniano najczęściej na 18 punktów. We wszystkich województwach komisje egzaminacyjne przyznawały bardzo często za prezentację 20, 18 i 16 punktów. Absolwenci najlepiej przygotowani do egzaminu otrzymywali maksymalną liczbę punktów za realizację tematu i kompozycję wypowiedzi, a zróżnicowanie umiejętności dotyczyło rozmowy i sprawności językowej. Przy wartości 6 punktów (próg wymagań koniecznych do zdania egzaminu) obserwujemy na wykresie wypiętrzenie. Oznacza to, iż około 9% zdających egzamin ustny opanowało umiejętności określone w standardach dla tego egzaminu na poziomie wymagań jeszcze elementarnych. Szczególnie niepokojącym zjawiskiem jest u tych absolwentów niski poziom sprawności i poprawności językowej. Wszyscy zdający, których egzamin ustny oceniono na 6 punktów, otrzymali za język co najmniej najniższą punktację, choć zasady poprawności językowej w języku mówionym są bardziej liberalne aniżeli w jego odmianie pisanej.

Wykres 2. Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających w typach szkół w Okręgu



Rozkład wyników punktowych w poszczególnych typach szkół (wykres 2.) pokazuje, że najwyższą liczbę punktów przyznawano absolwentom liceów ogólnokształcących. Warto

zwrócić uwagę na punktację progową. W szkołach uzupełniających aż 19% absolwentów uzyskało minimalną liczbę punktów koniecznych do zaliczenia egzaminu.

II. Wnioski

- Obserwując wyniki egzaminu ustnego w ostatnich dwóch latach, zauważamy, iż osiągnięcia absolwentów są zróżnicowane. W niektórych typach szkół (szkoły uzupełniające w województwie zachodniopomorskim) widoczny jest wzrost średnich wyników punktowych, w innych odnotowuje się ich obniżenie. Najwyżej oceniani są absolwenci liceów ogólnokształcących, dla których egzamin ustny łączy się z aspiracjami osiągnięcia dobrych wyników, niezależnie od wagi egzaminu. Punktacja progowa dominuje wśród maturzystów szkół uzupełniających. Świadczy to o niewłaściwym przygotowaniu się do egzaminu a także o nadmiernej liberalizacji w stosowaniu kryteriów oceniania przez komisje egzaminacyjne.
- Tegoroczne wyniki egzaminu ustnego są niższe w stosunku do roku 2008. Przyczyny obniżenia osiągnięć absolwentów są złożone. Egzaminu ustnego nie bierze się pod uwagę w procesie rekrutacji na wyższe uczelnie, stąd dla wielu maturzystów jego ranga jest niewielka. Brak motywacji do osiągnięcia wyższych wyników powoduje, że część absolwentów nie jest zainteresowana pracą nad wybranym tematem i świadomie rezygnuje z procesu badawczego na rzecz pozyskiwania gotowych materiałów.
- Na wynik egzaminu w dużej mierze wpływa wybór przez zdającego tematu prezentacji. Niestety, struktura tematów nie zawsze jest zgodna z obowiązującymi zasadami. Temat poprawnie zbudowany powinien zawierać treść merytoryczną, problem badawczy, polecenie dla zdającego i zakres materiału dający swobodę jego wyboru. Zdarza się jednak, że na listach tematów wielu szkół figurują zagadnienia, które nie zobowiązują zdającego do podjęcia procesu badawczego. Zawierają one niewłaściwe polecenia, takie jak *rozważ*, *rozwiń* charakterystyczne dla wypracowań. Okręgowa Komisja Egzaminacyjna co roku sprawdza prawidłowość formułowania tematów z wybranych rejonów i często stwierdza nierespektowanie zasad konstrukcji zagadnień według obowiązujących norm.
- Obniżenie wyników egzaminu może być też spowodowane lekceważeniem przez zdających możliwości konsultacji z nauczycielem przedmiotu. Niezrozumienie tematu w przypadku jednego z tegorocznych absolwentów było przyczyną wygłoszenia prezentacji na zupełnie inny temat. Zdający zinterpretował dosłownie pojęcie *kostiumu historycznego* w literaturze i przygotował wypowiedź na temat stroju bohatera literackiego w ujęciu historycznym.
- Analiza wyników egzaminu ustnego wskazuje na konieczność motywowania uczniów do przemyślanego wyboru tematów i samodzielnej pracy badawczej. Nauczyciele poloniści powinni dostosować strukturę tematów do obowiązujących zasad, a także zapoznać maturzystów ze szczegółowymi kryteriami oceniania egzaminu ustnego.

CZĘŚĆ PISEMNA EGZAMINU

I. Opis egzaminu

Do pisemnej matury z języka polskiego w roku 2009 przystąpiło w naszym Okręgu 61376 absolwentów szkół ponadgimnazjalnych: 9791 w województwie lubuskim, 35543 w wielkopolskim oraz 16042 w zachodniopomorskim. Podobnie jak w latach 2007 i 2008, zdający mogli zadeklarować wybór egzaminu na poziomie podstawowym lub rozszerzonym. Poziom podstawowy wybrało 58086 absolwentów, co stanowi 95% ich liczby. Maturę na poziomie rozszerzonym zdawało 3290 osób – 5% zdających; warto zauważyć, że takich absolwentów było o ok. 2% mniej niż w roku ubiegłym.

1. Punktacja i normy zaliczeń dla egzaminu maturalnego z języka polskiego

Aby zdać egzamin na wybranym poziomie, wystarczyło otrzymać 30% punktów możliwych do uzyskania za rozwiązanie zadań z danego arkusza; ten próg zaliczenia na każdym z poziomów oznaczał jednak inną liczbę punktów.

Już od roku 2005 części arkuszy (główne zadania) oraz zasady punktowania odpowiedzi na poziomie podstawowym i rozszerzonym są analogiczne, różne są natomiast proporcje punktów możliwych do uzyskania za test i wypracowanie: na poziomie podstawowym za te części arkusza można uzyskać po 50% punktów, na rozszerzonym większą wagę punktową ma wypracowanie.

Tabela 4. Punktacja za rozwiązanie arkuszy pisemnego egzaminu maturalnego z języka polskiego na poziomie podstawowym i rozszerzonym w 2009 roku

Poziom egzaminu	Za część 1. - test do uzyskania:		Za część 2. - wypracowanie do uzyskania:		Za cały arkusz do uzyskania:	Próg zaliczenia	
podstawowy	20 pkt	29%	50 pkt	71%	70 pkt	od 21 pkt	30%
rozszerzony	10 pkt	20%	40 pkt	80%	50 pkt	od 15 pkt	30%

2. Wymagania egzaminacyjne na poszczególnych poziomach

Część 1. arkusza - w formie zadań zamkniętych i otwartych krótkiej odpowiedzi – służy sprawdzeniu umiejętności rozumienia czytanego tekstu nieliterackiego. Na poziomie podstawowym i rozszerzonym różni się stopniem trudności czytanego tekstu, a także sposobem formułowania zadań i rodzajem sprawdzanych umiejętności (na poziomie podstawowym tok analizy jest w zasadzie linearny, a na rozszerzonym – większość zadań wymaga rozumienia ogólnych sensów tekstu).

Część 2., polegająca na napisaniu wypracowania w związku z tekstem literackim zamieszczonym w arkuszu, pozwala sprawdzić umiejętności: analizy i interpretacji dzieła literackiego oraz tworzenia tekstu własnego. Na poziomie podstawowym wymaga się analizy tekstu z kanonu lekturowego, na rozszerzonym może pojawić się tekst spoza kanonu, lecz

reprezentujący konwencje literackie znane zdającemu - uwzględnione w podstawie programowej. Wypracowania różnią się też stopniem trudności postawionego problemu i rodzajem sprawdzanych umiejętności: na poziomie podstawowym wymaga się odbioru dzieła literackiego głównie w zakresie treści oraz idei, na rozszerzonym – również na poziomie struktury i organizacji języka.

Różnice między wymaganiami dotyczącymi poszczególnych aspektów treściowych i formalnych pisemnej analizy i interpretacji tekstu literackiego precyzyjnie określają kryteria oceny wypracowania na obu poziomach egzaminu, a także proporcje punktów możliwych do przyznania za odpowiadające im umiejętności zdających.

Tabela 5. Proporcje punktowe za poszczególne kryteria wypracowania maturalnego z języka polskiego na poziomie podstawowym i rozszerzonym w 2009 r.

Kryteria oceny wypracowania	Poziom podstawowy		Poziom rozszerzony			
	Liczba punktów	Udział procentowy	Liczba punktów	Udział procentowy		
rozwińnięcie tematu	0 – 25	50%	0 – 26	60%		
kompozycja	0, 1, 3, 5	10%	50%	0, 1, 2	5%	40%
styl	0, 1, 3, 5	10%		0, 1, 2	5%	
język	0, 1, 3, 6, 9, 12	24%		0, 1, 2, 4, 6, 8	20%	
zapis	0, 1, 2, 3	6%		0, 1, 2	5%	
szczególne walory*	0 - 4	kryt. fakultatywne	0 - 4	kryt. fakultatywne		

* **kryterium** to pozwala na przyznanie dodatkowych punktów za takie aspekty wypracowania, których nie obejmują podstawowe wymagania opisane w pozostałych kryteriach.

Należy zauważyć, że na poziomie podstawowym można uzyskać tyle samo punktów za rozwinięcie tematu, co za formalne aspekty wypowiedzi (kompozycję, styl, język i zapis), natomiast na poziomie rozszerzonym wyższa jest waga punktów do uzyskania za interpretację tekstu literackiego w stosunku do punktów za formę wypracowania.

3. Opis zestawów egzaminacyjnych zastosowanych na maturze w 2009 roku

Arkusze egzaminacyjne zredagowane zostały zgodnie ze standardami wymagań egzaminacyjnych oraz z zasadami określonymi w *Informatorze maturalnym od 2008 roku*.

Arkusz dla poziomu podstawowego

- Część 1.** zawierała zadania sprawdzające rozumienie czytanego tekstu publicystycznego autorstwa Macieja Nowakowskiego pt. *Hipnoza – pomost do podświadomości*. Zadaniem zdającego było udzielenie odpowiedzi w związku z 13 poleceniami (wśród nich 1 było zadaniem zamkniętym). Posłużyły one sprawdzeniu umiejętności rozumienia tekstu na poziomie znaczeń dosłownych i przenośnych, funkcji zastosowanych zabiegów kompozycyjnych oraz środków językowych, a także intencji nadawcy tekstu.
- Część 2.** zawierała teksty literackie i dwa tematy wypracowania do wyboru przez zdającego. Oba tematy dotyczyły utworów należących do kanonu lektur określonego

w podstawie programowej oraz w informatorze maturalnym, czyli tekstów poznanych przez zdających w toku edukacji szkolnej. Maturzyści mieli możliwość wyboru między interpretacją zamieszczonego w arkuszu fragmentu dziewiętnastowiecznej powieści realistycznej a interpretacją fragmentu wierszowanej epopei romantycznej.

Temat 1.: „Na podstawie fragmentu I tomu powieści Władysława Stanisława Reymonta *Chłopi* scharakteryzuj Bylicę i jego relacje z córkami. Co mówi los Bylicy o losie starych ludzi w społeczności lipieckiej? ” – wymagał ukierunkowanej tematem analizy i interpretacji fragmentu prozy powieściowej, charakteryzowania postaci w aspekcie jej relacji z innymi bohaterami, a także znajomości kontekstu macierzystego powieści.

Temat 2.: „Na podstawie podanych fragmentów poematu Adama Mickiewicza *Pan Tadeusz* scharakteryzuj i porównaj postacie Zosi i Telimeny” - polegał na napisaniu charakterystyki dwóch postaci oraz określeniu podobieństw i różnic między nimi (również w zakresie postaw i wartości) na podstawie ukierunkowanej analizy fragmentów epickiego utworu wierszowanego .

Arkusz dla poziomu rozszerzonego

1. **Część 1.** zawierała test sprawdzający rozumienie czytanego tekstu nieliterackiego autorstwa Jerzego Sosnowskiego *Sztuka jako schody ruchome* składający się, podobnie jak część 1. arkusza z poziomu podstawowego, z zadań krótkiej odpowiedzi (w liczbie 8.). Za pomocą tych zadań sprawdzono umiejętności rozumienia tekstu na poziomie znaczeń (także symbolicznych), struktury, niewyrażonych wprost intencji nadawcy oraz estetycznej i impresywnej funkcji języka. Na poziomie rozszerzonym, w odróżnieniu od podstawowego, zadania sprawdzały głównie umiejętność rozumienia ogólnych sensów tekstu.
2. **Część 2.** zawierała teksty literackie spoza kanonu lektur i zredagowane do nich tematy wypracowania. Zdający mógł wybrać analizę i interpretację fragmentu powieści współczesnej lub interpretację porównawczą wierszy staropolskich (trenu i pieśni).

Temat 1.: „Na podstawie *Pieśni XXII* i *Trenu IX* Jana Kochanowskiego przedstaw różnice w postawie poety wobec Rozumu i Mądrości. Zwróć uwagę na sposób budowania poetyckiej refleksji.” wymagał ukierunkowanej tematem interpretacji sensu i przesłania obu utworów oraz dostrzegania funkcji zabiegów artystycznych i środków językowych zastosowanych w wierszach celem wykreowania refleksji podmiotu mówiącego.

Temat 2.: „Na podstawie fragmentu powieści Wiesława Myśliwskiego *Kamień na kamieniu* przedstaw metaforyczne znaczenia drogi. Zwróć uwagę na kreację narratora.”- stawiał przed zdającymi zadanie zanalizowania fragmentu prozy ze szczególnym uwzględnieniem sposobu wykreowania narratora, odczytania znaczeń dosłownych i metaforycznych tekstu oraz zinterpretowania jego sensu symbolicznego.

II. Interpretacja osiągnięć zdających pisemną maturę z języka polskiego

Określenie poziomu wiedzy i umiejętności zdających w województwach Okręgu pisemną maturę z języka polskiego w 2009 r. jest możliwe przede wszystkim poprzez analizę i interpretację współczynników łatwości uzyskanych za umiejętności sprawdzane na poziomie podstawowym i rozszerzonym. Przedstawiono ją poniżej (w punktach: 1. i 2.), zaczynając od wyników uzyskanych za całe arkusze, poprzez główne umiejętności (czytanie tekstu i pisanie wypracowania) aż do czynności sprawdzanych za pomocą poszczególnych zadań.

Zróżnicowanie wyników ukazano w aspekcie terytorialnym (w województwach na terenie działania OKE w Poznaniu) oraz w zależności od typów szkół. Celem tego etapu analizy jest wskazanie umiejętności dobrze opanowanych przez zdających oraz tych, których poziom opanowania nie jest zadowalający. Istotnym celem jest również określenie zależności wyniku od specyficznych trudności zdającego w uczeniu się (dysleksji) oraz zależności wyników uzyskanych za wypracowanie od wyboru tematu. Te aspekty jakościowej analizy wyników zostały przedstawione w punktach: 3. i 4.

Wnioski, stanowiące interpretację osiągnięć zdających pisemną maturę z języka polskiego w roku 2008, znajdują się w punkcie 5. Zostały one wyprowadzone zarówno z wieloaspektowej jakościowej analizy współczynników łatwości, jak i z analizy statystycznej wyników ogólnych (zestawionych z danymi dotyczącymi innych przedmiotów we wstępnej części raportu).

1. Wyniki uzyskane za arkusze na poziomach: podstawowym i rozszerzonym

O tym, że zróżnicowanie wyników uzyskanych przez zdających jest właściwym obrazem zróżnicowania ich umiejętności, informuje **odchylenie standardowe** (w pomiarze dydaktycznym za zadowalającą uznaje się wartość wyższą niż 1/8 skali punktowania). Dla populacji w Okręgu rozwiązującej zadania z arkusza na poziomie podstawowym odchylenie standardowe wynosi **10,25** (1/8 skali punktowania – 8,75), natomiast na poziomie rozszerzonym **7,51** (1/8 skali punktowania – 6,25); dla obu arkuszy przyjmuje zatem wartości zadowalające.

Wartość odchylenia standardowego wyznaczona dla Okręgu może posłużyć do obliczania wyniku standaryzowanego dla każdej z mniejszej populacji (np. województwa, powiatu, szkoły); ich wartości w kolejnych latach pozwalają obiektywnie odnieść wyniki uzyskane w danym województwie (czy szkole) do wyników w Okręgu oraz określić tendencje. Sposób wyliczania oraz interpretowania wyniku standaryzowanego został szczegółowo omówiony we wstępnej, międzyprzedmiotowej części niniejszego raportu.

Dane, które posłużą ogólnemu scharakteryzowaniu oraz porównaniu wyników uzyskanych za całe arkusze na poziomie podstawowym i rozszerzonym w poszczególnych województwach, przedstawiono w tabeli nr 6.

Tabela 6. Zdawalność matury z języka polskiego oraz średnie wyniki uzyskane w poszczególnych województwach Okręgu

Wyniki uzyskane w populacji:	Zdawalność w %			Średni wynik w %	
	ogółem	poziom podstawowy	poziom rozszerzony	poziom podstawowy	poziom rozszerzony
woj. lubuskie	94,1	93,08	98,80	51,00	61,10
woj. wielkopolskie	94,7	94,40	99,70	51,80	64,30
woj. zachodniopomorskie	94,6	94,40	98,30	51,70	62,00
Okręg ogółem	94,6	94,33	99,27	51,64	63,29

W roku 2009 maturę pisemną z języka polskiego zdało ponad 94% absolwentów szkół we wszystkich województwach na terenie działania OKE w Poznaniu (co oznacza średnio 1-2 porażki na przeciętną klasę szkolną). Absolwentów, którzy wybrali maturę na poziomie rozszerzonym, zdało o ok. 5% więcej niż piszących na poziomie podstawowym.

Mimo wysokiej zdawalności we wszystkich województwach poziom wyników zdających na poziomie podstawowym nie jest zadowalający: za rozwiązanie zadań z arkusza maturyści uzyskali średnio więcej niż połowę maksymalnej liczby punktów.

Zróznicowanie między wynikami uzyskanymi w województwach, jest na niekorzyść województwa lubuskiego; w praktyce oznacza, że wynik statystycznego maturzysty zdającego egzamin w tym województwie był niższy o ok. 1 punkt od średniego wyniku zdających w pozostałych województwach Okręgu.

Bardziej wyraźne jest zróznicowanie wyników uzyskanych w poszczególnych województwach przez maturzystów, którzy zdawali pisemną maturę z języka polskiego na poziomie rozszerzonym. Zauważalna jest przewaga wyników absolwentów szkół z województwa wielkopolskiego; zdawalność jest tu niemal stuprocentowa, a średnie wyniki – o ok. 2% (1 pkt) wyższe niż uzyskane w województwie zachodniopomorskim i o ok. 3% (1,5 pkt) przewyższające wyniki absolwentów z województwa lubuskiego.

We wszystkich województwach Okręgu wyniki uzyskane przez zdających pisemną maturę z języka polskiego na poziomie rozszerzonym są wyraźnie wyższe od osiągnięć zdających na poziomie podstawowym.

2. Wyniki uzyskane za sprawdzane umiejętności

Zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym pisemnej matury z języka polskiego sprawdza się dwie główne umiejętności (szczegółowy opis znajduje się w rozdziale I.2. niniejszego raportu przedmiotowego) :

- **rozumienie czytanego tekstu nieliterackiego**, odpowiadające **II obszarowi** standardów wymagań egzaminacyjnych – **korzystanie z informacji** (1. część arkusza – złożona z zadań wymagających wskazania lub samodzielnego sformułowania krótkiej odpowiedzi),
- **analizowanie i interpretowanie tekstu literackiego** lub jego fragmentu – wymagające zarówno **korzystania z informacji - II obszar** standardów, jak i **tworzenia informacji – III obszar** (2. część arkusza - wypracowanie na określony temat).

Umiejętności z I obszaru standardów wymagań egzaminacyjnych - wiedza i rozumienie wiadomości - niezbędne są na obu poziomach egzaminu zarówno do rozwiązania zadań sprawdzających rozumienie tekstu, jak i do napisania wypracowania w związku z tekstem literackim.

W analizie jakościowej wyników uzyskanych za główne umiejętności oraz za poszczególne zadania na każdym z poziomów egzaminu uwzględniono zależność od typów szkół oraz zróżnicowanie w województwach na terenie działania OKE w Poznaniu (informacje te są przydatne jako kontekst szczegółowej analizy wyników w szkołach, mogą też ułatwić organom nadzorującym i prowadzącym podejmowanie decyzji dotyczących polityki oświatowej).

Osiągnięcia zdających na poziomie podstawowym

Określenie stopnia opanowania głównych umiejętności z języka polskiego przez absolwentów różnych typów szkół, we wszystkich województwach, umożliwi interpretacja współczynników łatwości uzyskanych za każdą z części arkusza: test i wypracowanie. Wartości tych współczynników zawiera tabela 7.

Tabela 7. Współczynniki łatwości uzyskane w różnych typach szkół w województwach Okręgu za główne umiejętności sprawdzane na poziomie podstawowym

Sprawdzana umiejętność	Rozumienie czytanego tekstu nieliterackiego					Wypracowanie – analiza i interpretacja tekstu literackiego				
	LO	LP	T	SU	łącznie	LO	LP	T	SU	łącznie
Typy szkół w województwie:										
lubuskim	0,74	0,64	0,66	0,53	0,70	0,49	0,38	0,37	0,26	0,43
wielkopolskim	0,75	0,66	0,66	0,56	0,71	0,50	0,41	0,38	0,30	0,44
zachodnio-pomorskim	0,73	0,66	0,66	0,55	0,70	0,49	0,39	0,37	0,28	0,44
ogółem w Okręgu	0,74	0,65	0,66	0,55	0,70	0,49	0,40	0,38	0,28	0,44

W tym roku jeszcze bardziej wyraźna niż w latach poprzednich jest dysproporcja między osiągnięciami absolwentów w zakresie głównych umiejętności sprawdzanych podczas pisemnej matury z języka polskiego.

Wyniki uzyskane za rozumienie czytanego tekstu nieliterackiego we wszystkich województwach są ogólnie zadowalające (test okazał się łatwy dla absolwentów LO, a umiarkowanie trudny dla zdających w pozostałych typach szkół). Napisanie wypracowania, sprawdzającego umiejętność analizowania i interpretowania tekstu literackiego, było zadaniem trudnym dla maturzystów; absolwenci liceów ogólnokształcących średnio uzyskali za nie niespełną połowę maksymalnej liczby punktów, wynik uzyskany w liceach profilowanych i technikach niewiele przewyższył próg zaliczenia, a w liceach i technikach uzupełniających średnia sytuuje się na progu zaliczenia (woj. wielkopolskie) lub nawet poniżej (w pozostałych województwach). Należy podkreślić, że zróżnicowanie wyników uzyskanych przez absolwentów różnych typów szkół na terenie każdego z województw w tym roku jeszcze się pogłębiło. Towarzyszy temu, podobnie jak w latach ubiegłych, stosunkowo niewielkie zróżnicowanie między osiągnięciami zdających w poszczególnych województwach (na niekorzyść lubuskiego, z niewielką przewagą wielkopolskiego).

O poziomie opanowania przez absolwentów szkół w województwach Okręgu szczegółowych umiejętności (czynności) sprawdzanych w pisemnej części matury z języka polskiego informują współczynniki łatwości uzyskane w tych województwach za poszczególne zadania w arkuszach egzaminacyjnych. Analizę rozpocznie ogólna ocena łatwości całych zadań (zgodnie z klasyfikacją przyjętą w pomiarze dydaktycznym). Zestawienie dla każdego z województw przedstawiono w tabeli 8.

Tabela 8. Klasy łatwości zadań z poziomu podstawowego w województwach Okręgu

Współczynnik łatwości	Zadanie	Klasyfikacja łatwości zadań dla zdających w województwie:		
		lubuskim	wielkopolskim	zachodnio-pomorskim
0,00 – 0,19	bardzo trudne	-----	-----	-----
0,20 – 0,49	trudne	6, 8, 11 wypracowanie	6, 8, 11 wypracowanie	6, 8, 11 wypracowanie
0,50 – 0,69	umiarkowanie trudne	1, 2, 9, 12	1, 9, 12	1, 2, 9, 12
0,70 – 0,89	łatwe	3, 4, 5, 13	2, 3, 4, 5, 13	3, 4, 5, 13
0,90 – 1,00	bardzo łatwe	7, 10	7, 10	7, 10

Rozwiązanie zdecydowanej większości zadań sprawdzających rozumienie tekstu publicystycznego *Hipnoza – pomost do podświadomości* autorstwa Macieja Nowakowskiego było dla zdających we wszystkich województwach łatwe lub, co najwyżej, sprawiło im umiarkowaną trudność; poza wypracowaniem – tylko trzy zadania okazały się trudne; nie było zadań bardzo trudnych. Warto zwrócić uwagę na zadanie 2. – łatwe dla maturzystów z województwa wielkopolskiego, umiarkowanie trudne w pozostałych województwach

Okręgu; jest to jedyna różnica między województwami w przedstawionej klasyfikacji łatwości zadań.

Wartości współczynników łatwości uzyskane w województwach za każde z zadań sprawdzających rozumienie czytanego tekstu nieliterackiego znajdują się w tabeli nr 9, a uzyskane za umiejętności określone poszczególnymi kryteriami oceny wypracowania – w tabeli 10. Dodatkowy aspekt interpretacji osiągnięć w zakresie każdego zadania (kryterium oceny) stanowić będzie procent zdających, którzy za dane zadanie otrzymali 0 pkt (a więc nie podjęli próby rozwiązania lub przedstawili odpowiedź całkowicie błędną).

Tabela 9. Osiągnięcia w zakresie poszczególnych zadań sprawdzających rozumienie czytanego tekstu publicystycznego na poziomie podstawowym w województwach na terenie Okręgu

Zadanie:	Współczynniki łatwości uzyskane w województwie:				Procent odpowiedzi ocenionych na 0 punktów w województwie:			
	lubuskim	wielkopolskim	zachodniopomorskim	Okręgu ogółem	lubuskim	wielkopolskim	zachodniopomorskim	Okręgu ogółem
1.	0,67	0,68	0,66	0,67	8,50	8,23	8,46	8,33
2.	0,69	0,70	0,68	0,69	31,29	30,09	31,55	30,67
3.	0,85	0,86	0,85	0,85	15,00	14,46	14,55	14,57
4.	0,89	0,89	0,89	0,89	10,96	11,07	10,77	10,97
5.	0,87	0,89	0,89	0,89	2,07	2,13	2,12	2,12
6.	0,40	0,41	0,39	0,40	59,90	59,38	60,83	59,85
7.	0,92	0,92	0,92	0,92	5,76	5,65	5,39	5,60
8.	0,38	0,40	0,40	0,40	32,80	31,30	32,12	31,76
9.	0,54	0,56	0,55	0,55	23,92	21,70	23,63	22,56
10.	0,93	0,92	0,93	0,92	4,86	5,20	4,82	5,05
11.	0,40	0,43	0,43	0,42	60,17	57,20	57,11	57,65
12.	0,59	0,58	0,60	0,59	41,17	41,68	39,78	41,09
13.	0,73	0,75	0,75	0,74	5,63	5,26	4,95	5,24
ogółem	0,69	0,71	0,70	0,70	0,04	0,01	0,01	0,03

Absolwentom szkół we wszystkich województwach Okręgu nie sprawiło trudności rozwiązanie zadań zamkniętych (niewymagających samodzielnego formułowania odpowiedzi); polegały one na odróżnieniu podanych wyrazów i wyrażeń potocznych od naukowych (zadanie 10.) oraz informacji od opinii (zadanie 13). Po raz kolejny okazało się również, że **maturzyści dobrze opanowali jedynie umiejętności odczytywania dosłownych znaczeń fragmentu tekstu nieliterackiego** (wskazanego akapitu): odtworzenie informacji podanych wprost (zadanie 3. i 5.), odczytanie stanowiska autora i argumentów służących poparciu tego stanowiska (zadanie 7.) oraz przykładów (zadanie 4.).

Trudniejsze niż odczytanie argumentacji okazało się dla zdających samodzielne sformułowanie autorskiej tezy na podstawie opisu eksperymentu (zadanie 6.) Podobnie jak

w ubiegłych latach **większą trudność niż rozumienie znaczeń dosłownych sprawiło maturzystom czytanie tekstu na poziomie sensów metaforycznych**: nazwanie przeniósł i wyjaśnienie jej znaczenia (zadanie 9.) oraz odczytanie przenośnego sensu tytułu w kontekście całego tekstu (zadanie 12.). Umiarkowanie trudne było dla zdających również dostrzeżenie związku przyczynowo-skutkowego opisanego we wskazanym akapicie (zadanie 1.) oraz określenie funkcji 1 os. liczby mnogiej w wypowiedzi autora (zadanie 2.).

Trudne dla absolwentów szkół we wszystkich województwach było rozpoznawanie środków kompozycyjnych i językowych pełniących określoną funkcję w tekście; niemal 60% maturzystów nie potrafiło trafnie określić funkcji anegdoty przytoczonej we wstępie w celu wprowadzenia czytelnika w temat i zaciekawienia (zadanie 11.), a ponad 60% nie umiało dostrzec oraz wymienić zabiegów kompozycyjnych i językowych, dzięki którym autor osiągnął wiarygodność (zadanie 8.) Warto podkreślić, że zdecydowana większość zdających, którzy częściowo rozwiązali to zadanie (otrzymując 1 punkt) wymieniła zabieg kompozycyjny; tylko nieliczni potrafili dostrzec środek językowy pełniący określoną funkcję. Maturzyści, którzy nie potrafili wskazać żadnego autorskiego zabiegu podnoszącego wiarygodność, stanowią więcej niż 1/3 populacji zdających we wszystkich województwach.

Warto podkreślić fakt, że **średnio 3 na ok. 10000 absolwentów szkół w Okręgu w ogóle nie opanowało umiejętności rozumienia czytanego tekstu, otrzymując za cały test 0 punktów** (odnotować jednak należy, że w województwie lubuskim testu w ogóle nie rozwiązało czterech na 10000 zdających, a w wielkopolskim i zachodniopomorskim – jeden na 10000).

Wyraźnie większa - w każdym z województw – była liczba maturzystów, którzy w ogóle nie otrzymali punktów za wypracowanie (zob. dane w tabeli 10.). Przyczyną uzyskania oceny 0 punktów za pracę analityczno-interpretacyjną mogło być popełnienie kardynalnych błędów rzeczowych, wskazujących na nieznaną lekturę, niezgodność wypracowania z tematem lub też (w tym roku sporadycznie) - nienapisanie wypracowania w ogóle. W całości na 0 punktów najczęściej oceniano prace absolwentów szkół z województwa zachodniopomorskiego (84 na 10000 zdających), a najmniej często – maturzystów z województwa wielkopolskiego (64 na 10000 zdających).

Absolwenci, którzy napisali wypracowania pozbawione konkretnych rozpoznań analityczno-interpretacyjnych (polegające na streszczaniu, parafrazowaniu, relacjonowaniu tekstów), otrzymali 0 pkt za treść wypracowania. W województwie zachodniopomorskim stanowili oni ponad 1% populacji, w pozostałych województwach – ok. 0,8%.

Punktów za formę pracy (kryteria oceny: kompozycji, stylu, języka i zapisu) nie przyznawano w ogóle w przypadku wypracowań niespełniających wymogu minimum 250 słów; prace takie napisali bardzo nieliczni absolwenci szkół w województwach naszego Okręgu (mniej niż 0,05%).

Tabela 10. Osiągnięcia w zakresie pisania analizy tekstu literackiego (zadanie 14.) na poziomie podstawowym w województwach na terenie Okręgu

Kryteria oceny:	Współczynniki łatwości uzyskane w województwie:				Procent zadań nierozwiązanych (0 punktów) w województwie:			
	lubuskim	wielkopolskim	zachodniopomorskim	Okręgu ogółem	lubuskim	wielkopolskim	zachodniopomorskim	Okręgu ogółem
1. treści	0,38	0,39	0,39	0,39	0,88	0,81	1,04	0,88
2. kompozycji	0,52	0,51	0,51	0,51	3,91	4,46	4,62	4,42
3. stylu	0,52	0,52	0,52	0,52	3,44	3,37	3,47	3,41
4. języka	0,49	0,50	0,50	0,50	3,15	2,77	2,86	2,86
5. zapisu	0,41	0,44	0,44	0,43	30,38	25,54	23,31	25,72
6. walorów	0,02	0,01	0,01	0,01	96,47	96,67	97,37	96,82
7. wypracowania	0,44	0,44	0,44	0,44	0,77	0,64	0,84	0,71

Wyniki tegorocznej matury pozwalają kolejny raz stwierdzić, że trudne dla zdających jest spełnienie wymagań określonych w większości kryteriów oceny treści i formy wypracowania. Absolwenci we wszystkich województwach poradzili sobie jedynie z zachowaniem zasad poprawnej kompozycji tekstu oraz jasności i stosowności stylu (za te umiejętności zdający uzyskali średnio ponad 50% możliwych do otrzymania punktów, jednak od 3 do 5 na 100 maturzystów nie spełniło minimalnych wymagań, otrzymując 0 punktów).

Na nieco wyższym niż w roku ubiegłym poziomie kształtują się wyniki uzyskane w województwach Okręgu za sprawność językową - przestrzeganie norm poprawności fleksyjnej, leksykalnej, frazeologicznej i składniowej. Absolwenci uzyskali za te umiejętności średnio ok. połowy maksymalnej liczby punktów; trzeba jednak podkreślić, że ok. 3 na 100 zdających otrzymało za język 0 punktów, co oznacza, że napisali tekst niespełniający nawet podstawowego wymogu komunikatywności. Pisanie poprawne pod względem językowym największą trudność sprawiło absolwentom szkół z województwa lubuskiego, podobnie jak przestrzeganie reguł ortograficznych i interpunkcyjnych.

Zachowanie zasad poprawnego zapisu po raz kolejny okazało się umiejętnością najbardziej trudną dla zdających pisemną maturę z języka polskiego, mimo że we wszystkich województwach uzyskali oni wyniki nieco wyższe niż w roku ubiegłym. Maturzyści w wielkopolskim i zachodniopomorskim przestrzegali norm ortografii i interpunkcji średnio w 44%, w lubuskim natomiast wynik był o ok. 3% niższy. W tym województwie ok. 30% absolwentów (a więc prawie 30 na 100 zdających) otrzymało za zapis 0 pkt, co oznacza, że popełnili oni liczne i rażące błędy ortograficzne i interpunkcyjne. W pozostałych województwach Okręgu podstawowych norm zapisu nie spełniło ok. 25% maturzystów.

Równie sporadycznie jak w poprzednich latach egzaminatorzy mieli okazję przyznać punkty za szczególne walory wypracowania (zarówno w zakresie realizacji tematu, jak i kompozycji, stylu czy języka); warto podkreślić, że maturzyści z województwa lubuskiego otrzymywali punkty z tej puli dwukrotnie częściej niż zdający w pozostałych województwach.

Wyniki uzyskane na poziomie rozszerzonym

Interpretację osiągnęli absolwenci zdających pisemną maturę z języka polskiego na poziomie rozszerzonym w zakresie umiejętności określonych w standardach wymagań poprzedzi analiza współczynników łatwości uzyskanych za główne umiejętności (dane w tabeli 11.) oraz za poszczególne zadania i kryteria oceny (tabele 12. i 13.).

Tabela 11. Współczynniki łatwości uzyskane w różnych typach szkół na terenie województw Okręgu za główne umiejętności sprawdzane na poziomie rozszerzonym

Sprawdzana umiejętność	Rozumienie czytanego tekstu nieliterackiego					Wypracowanie – analiza i interpretacja tekstu literackiego				
	LO	LP	T	SU	łącznie	LO	LP	T	SU	łącznie
Typy szkół w województwie:										
lubuskim	0,67	0,62	0,68	----	0,67	0,59	0,45	0,51	----	0,59
wielkopolskim	0,69	0,47	0,59	0,55	0,69	0,63	0,50	0,54	0,50	0,63
zachodniopomorskim	0,69	0,50	0,70	----	0,69	0,59	0,34	0,48	----	0,59
ogółem w Okręgu	0,69	0,55	0,63	0,55	0,68	0,61	0,46	0,51	0,50	0,61

Odwrotnie niż w roku ubiegłym, absolwentom wszystkich typów szkół w województwach Okręgu **więcej trudności sprawiło napisanie interpretacji (lub interpretacji porównawczej) tekstów literackich niż rozwiązanie zadań krótkiej odpowiedzi, które posłużyły sprawdzeniu rozumienia czytanego tekstu nieliterackiego.** Ta dysproporcja nie jest jednak tak duża, jak obserwowana na poziomie podstawowym.

Mniej wyraźne niż na poziomie podstawowym jest także zróżnicowanie osiągnięć absolwentów poszczególnych typów szkół oraz różnice między wynikami uzyskanymi w województwach; w większości tych populacji **obie główne umiejętności sprawdzane na pisemnej maturze okazały się umiarkowanie trudne, obie też absolwenci liceów ogólnokształcących opanowali lepiej niż zdający w innych typach szkół.**

Godny uwagi jest sukces absolwentów techników: swoimi osiągnięciami znacząco przewyższają absolwentów liceów profilowanych, a w województwach: lubuskim i zachodniopomorskim umiejętność rozumienia czytanego tekstu nieliterackiego opanowali lepiej niż ich koledzy z liceów ogólnokształcących. Natomiast absolwenci wszystkich typów szkół z województwa wielkopolskiego przewyższają zdających w innych województwach poziomem opanowania umiejętności pisania interpretacji tekstu literackiego. Z tego rodzaju wypracowaniem najgorzej poradzili sobie absolwenci liceów profilowanych w województwie zachodniopomorskim, dla których było to zadanie trudne. Maturzyści z techników województwa wielkopolskiego dystansowali kolegów nie tylko z tego samego typu szkoły, lecz także z liceów profilowanych w innych województwach.

Najniższe wyniki w Okręgu, zarówno za pierwszą część arkusza, jak i za wypracowanie, osiągnęli nieliczni absolwenci szkół uzupełniających, którzy (tylko w województwie wielkopolskim) zdecydowali się zdawać egzamin na poziomie rozszerzonym.

Osiągnięcia zdających w zakresie określonych w standardach wymagań egzaminacyjnych umiejętności, sprawdzanych na poziomie rozszerzonym za pomocą poszczególnych zadań w arkuszu, ilustruje klasyfikacja zadań według przyjętych w pomiarze norm łatwości, przedstawiona w zestawieniu poniżej.

Tabela 12. Klasy łatwości zadań sprawdzających umiejętności na poziomie rozszerzonym w województwach Okręgu

Współczynnik łatwości	Zadanie	Klasyfikacja łatwości zadań dla zdających w województwie:		
		lubuskim	wielkopolskim	zachodnio-pomorskim
0,00 – 0,19	bardzo trudne	-----	-----	-----
0,20 – 0,49	trudne	4, 6	4, 6	4, 6
0,50 – 0,69	umiarkowanie trudne	5 wypracowanie	wypracowanie	wypracowanie
0,70 – 0,89	łatwe	1, 3, 7, 8	1, 3, 5, 7, 8	1, 3, 5, 7, 8
0,90 – 1,00	bardzo łatwe	2	2	2

Rozwiązanie zdecydowanej większości zadań sprawdzających rozumienie czytanego tekstu Jerzego Sosnowskiego *Sztuka jako schody ruchome* było łatwe (a w przypadku zadania 2. – nawet bardzo łatwe) dla zdających we wszystkich województwach. Jedynym umiarkowanie trudnym zadaniem krótkiej odpowiedzi – tylko w województwie lubuskim – było zadanie 5. Tylko dwa zadania okazały się trudne, a zadań bardzo trudnych nie było.

Można zatem ogólnie stwierdzić, że w tegorocznym arkuszu rozszerzonym poziom trudności zadań sprawdzających rozumienie czytanego tekstu nieliterackiego okazał się w miarę wysoki, ale nierówny, natomiast napisanie wypracowania będącego analizą i interpretacją tekstu literackiego było zadaniem umiarkowanie trudnym dla zdających we wszystkich województwach.

Obserwację tę pozwala również potwierdzić analiza współczynników łatwości, uzyskanych w każdym z województw za szczegółowe umiejętności rozumienia czytanego tekstu nieliterackiego, sprawdzane przez poszczególne zadania krótkiej odpowiedzi (dane w tabeli 13.), a także umiejętności tworzenia interpretacji tekstu literackiego określone poszczególnymi kryteriami oceny wypracowania (tabela 14.). Podobnie jak dla zadań z poziomu podstawowego, dodatkowy aspekt interpretacji osiągnięć w zakresie każdej z tych umiejętności stanowić będzie procent zdających, którzy za dane zadanie czy kryterium oceny otrzymali 0 punktów. Ocena taka oznacza odpowiedź całkowicie błędną (z powodu braku wiedzy lub niezrozumienia polecenia), niekomunikatywnie sformułowaną lub też niepodjęcie próby rozwiązania zadania przez zdającego (brak odpowiedzi).

Tabela 13. Osiągnięcia w zakresie poszczególnych zadań sprawdzających rozumienie czytanego tekstu publicystycznego na poziomie rozszerzonym w województwach na terenie Okręgu

Zadanie:	Współczynniki łatwości uzyskane przez zdających w województwie:				Procent zadań nierozwiązanych (0 punktów) w województwie:			
	lubuskim	wielko-polskim	zachodnio-pomorskim	Okręgu ogółem	lubuskim	wielko-polskim	zachodnio-pomorskim	Okręgu ogółem
1.	0,85	0,81	0,80	0,81	14,71	19,07	20,03	18,59
2.	0,96	0,98	0,97	0,98	3,78	2,09	2,63	2,47
3.	0,72	0,75	0,75	0,74	28,23	25,34	25,00	25,72
4.	0,26	0,29	0,32	0,29	73,56	71,40	68,42	71,11
5.	0,67	0,73	0,72	0,72	33,00	27,43	27,78	28,37
6.	0,36	0,45	0,41	0,43	63,42	54,13	57,46	56,28
7.	0,84	0,82	0,85	0,83	16,30	17,75	15,20	16,99
8.	0,81	0,82	0,82	0,82	6,56	7,30	6,73	7,06
Ogółem	0,67	0,69	0,69	0,69	0,00	0,00	0,15	0,03

Analiza współczynników łatwości uzyskanych za poszczególne zadania wskazuje, że na najniższym poziomie rozwiązaali je zdający w województwie lubuskim. Najwyraźniej widać to na przykładzie zadania 5., sprawdzającego **umiejętność rozpoznania środków językowych, dzięki którym autor nadaje swojej wypowiedzi funkcję estetyczną**, które w województwie lubuskim okazało się umiarkowanie trudne, podczas gdy w Okręgu było to zadanie łatwe. Ponad 1/3 populacji zdających w tym województwie uzyskała za to zadanie zero punktów.

Zdającym we wszystkich województwach najwięcej trudności sprawiły natomiast pozostałe zadania wymagające funkcjonalnej analizy zastosowanych w tekście zabiegów językowych bądź kompozycyjnych (4. i 6.). Ponad połowę populacji zdających na poziomie rozszerzonym (a w województwie lubuskim więcej niż 60%) stanowili maturzyści, którzy nie potrafili wypisać z tekstu ani nazwać żadnego ze środków językowych zastosowanych przez autora w celu podkreślenia subiektywizmu jego wypowiedzi, jak np. epitet wartościujący czy zdrobnienie (zadanie 4.). Jeszcze więcej, bo ponad 70% zdających (w województwie zachodniopomorskim ok. 68%) nie potrafiło określić zasady kompozycyjnej tekstu i jej funkcji - podać przykładu posługiwania się przez autora konkretem w celu zbudowania uogólnienia (zadanie 6.).

Na poziomie co najmniej zadowalającym maturzyści we wszystkich województwach Okręgu opanowali umiejętności rozumienia różnego rodzaju znaczeń dosłownych: akapitu (bardzo łatwe zadanie 2.), całego tekstu (zadanie 1.), głównej myśli (zadanie 7.), a także odczytywania sensów metaforycznych (zadanie nr 3, wymagające odczytania symboliki opozycji: góra-dół). Łatwe okazało się również zadanie nr 8, za pomocą którego sprawdzono rozumienie zależności przyczynowo – skutkowych.

Umiejętnością nadrzędną i najważniejszą w ocenie kompetencji polonistycznych, zwłaszcza na poziomie rozszerzonym, jest pisanie analizy i interpretacji (względnie interpretacji porównawczej) tekstów literackich. Podane w tabeli 14. współczynniki łatwości dla kryteriów oceny wypracowania pozwalają na określenie stopnia opanowania przez zdających zarówno umiejętności odbioru tekstu literackiego, jak i tworzenia tekstu własnego o charakterze interpretacyjnym.

Tabela 14. Osiągnięcia w zakresie pisania analizy tekstu literackiego na poziomie rozszerzonym w województwach na terenie Okręgu

Kryteria oceny:	Współczynniki łatwości uzyskane w województwie:				Procent zadań nierozwiązanych (0 punktów) w województwie:			
	lubuskim	wielkopolskim	zachodniopomorskim	Okręgu ogółem	lubuskim	wielkopolskim	zachodniopomorskim	Okręgu ogółem
1. treść	0,53	0,55	0,53	0,55	0,40	0,00	0,00	0,06
2. kompozycja	0,75	0,74	0,68	0,73	1,79	1,26	3,65	1,85
3. styl	0,70	0,72	0,65	0,70	1,19	1,02	2,49	1,36
4. język	0,68	0,77	0,71	0,74	0,40	0,00	0,00	0,06
5. zapis	0,61	0,66	0,62	0,64	15,11	11,82	14,47	12,89
6. szczególne walory	0,04	0,07	0,04	0,06	84,69	80,40	86,26	82,30
Całe wypracowanie	0,59	0,63	0,59	0,61	0,40	0,00	0,00	0,06

W roku 2009, podobnie jak w latach ubiegłych, zdającym we wszystkich województwach Okręgu napisanie wypracowania na poziomie rozszerzonym sprawiło umiarkowaną trudność (w przeciwieństwie do wypracowania na poziomie podstawowym, które co roku jest umiejętnością trudną).

Wyniki tegorocznej matury potwierdzają również inne zauważalne od kilku lat zjawisko: napisanie wypracowania w odpowiedniej formie kompozycyjnej i językowej było dla maturzystów ze wszystkich województw Okręgu umiejętnością łatwiejszą niż zgodne z tematem oraz procedurami analityczno-interpretacyjnymi rozpoznanie treści dzieł literackich.

Za trafne odczytywanie idei utworów, dostrzeganie funkcjonalności struktury artystycznej tekstów i celowego doboru środków językowych oraz interpretowanie dzieł we właściwych kontekstach zdający we wszystkich województwach otrzymali średnio około połowy liczby punktów możliwych do zdobycia. Warto dodać, że w województwach: wielkopolskim i zachodniopomorskim nie było maturzystów, którzy za treść wypracowania otrzymali 0 punktów, w lubuskim ocenę taką otrzymało średnio 4 na 1000 absolwentów.

Za umiejętności właściwej realizacji formy wypracowania (poprawność kompozycji, stylu, języka, zapisu – kryteria: 2.-5.) zdający uzyskali po około 10 - 20% punktów więcej niż za trafność rozpoznań interpretacyjnych.

Podobnie jak w latach ubiegłych, najlepiej opanowaną umiejętnością formalnego kształtowania wypowiedzi pisemnej okazała się kompozycja. Podstawowe wymagania w tym zakresie (nadawanie treści logicznego układu oraz dbałość o spójność wewnętrzną tekstu) na zadowalającym poziomie spełnili zdający w województwach: lubuskim i wielkopolskim. Dla maturzystów z tych województw łatwe było również **posługiwanie się stylem jasnym i dostosowanym do formy wypowiedzi.** Natomiast w województwie zachodniopomorskim średnio trzech zdających na stu nie otrzymywało punktów za kompozycję, a dwóch na stu – za styl; oznacza to niespełnienie podstawowych wymogów logiki i jasności wypowiedzi.

Pisanie poprawne pod względem językowym okazało się łatwe dla absolwentów szkół w Okręgu - oprócz zdających w województwie lubuskim; otrzymali oni za tę umiejętność średnio o 10% (ok. 1 punkt) mniej niż maturzyści z województwa wielkopolskiego. Jednocześnie czterech na stu zdających w tym województwie za sprawność językową otrzymało 0 punktów, co świadczy o niespełnieniu najbardziej podstawowego kryterium – posługiwania się językiem komunikatywnym (od ubiegłego roku 1 punkt przyznawano w przypadku języka komunikatywnego mimo licznych błędów fleksyjnych, składniowych, leksykalnych).

Sprawnością opanowaną przez maturzystów we wszystkich województwach Okręgu na najniższym poziomie już od kilku lat jest pisanie poprawne pod względem ortografii i interpunkcji. Mimo że dla większości piszących wypracowanie na poziomie rozszerzonym jest to umiejętność umiarkowanie trudna, średnio co szósty maturzysta otrzymywał zero punktów za to kryterium z powodu nierespektowania zasad poprawnego zapisu (popelniali oni liczne i rażące błędy ortograficzne oraz interpunkcyjne).

Umiejętności wykraczające poza przyjęte w modelu kryteria stanowią tzw. szczególne walory pracy, za które punkty przyznaje się fakultatywnie. Za np.: błyskotliwą interpretację, funkcjonalną kompozycję, piękny styl czy bogactwo języka absolwenci zdający egzamin na poziomie rozszerzonym byli nagradzani częściej niż zdający na poziomie podstawowym (w roku 2009, podobnie jak w roku ubiegłym, punkty z tej puli najczęściej uzyskiwali maturzyści z województwa wielkopolskiego).

3. Wyniki a wybór tematu wypracowania

Maturzyści piszący wypracowanie z języka polskiego na poziomie podstawowym lub rozszerzonym mieli do wyboru dwa tematy. Zdający na poziomie podstawowym mogli, na podstawie analizy fragmentu *Chłopów* Reymonta, charakteryzować drugoplanowego bohatera tej powieści Bylicę oraz jego relacje z innymi postaciami lub, na podstawie fragmentów *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza, napisać charakterystykę porównawczą Zosi i Telimeny. Na poziomie rozszerzonym wybierali między interpretacją fragmentu powieści Wiesława Myślińskiego *Kamień na kamieniu* a porównawczą analizą i interpretacją *Pieśni XX* oraz *Trenu IX* Jana Kochanowskiego.

O przyczynach i konsekwencjach pisania na określony temat pozwalają wnioskować dane na temat proporcji wyborów, jakich dokonali maturzyści z różnych typów szkół w poszczególnych województwach (tabela 15.) oraz zależności uzyskanych w tych populacjach wyników od wyboru tematu (współczynniki łatwości w tabeli 16.).

Tabela 15. Wybory tematu wypracowania przez absolwentów zdających pisemną maturę z języka polskiego w województwach i typach szkół – dane w %

Wybory tematów wypracowania:		w Okręgu ogółem	w województwach:			w typach szkół:			
			lubuskim	wielkopolskim	zachodniopomorskim	LO	LP	T	SU
poziom podstawowy	temat 1. (Reymont)	34,9	36,7	34,3	35,1	29,7	35,6	41,1	57,3
	temat 2. (Mickiewicz)	65,1	63,3	65,7	64,9	70,3	64,4	58,9	42,7
poziom rozszerzony	temat 1. (Kochanowski)	39,25	39,8	38,9	40,1	37,9	17,2	36,1	0,0
	temat 2. (Myśliwski)	60,75	60,2	61,1	51,9	62,1	82,8	63,9	100

Zdający na poziomie podstawowym, którym w obu tematach zaproponowano do analizy teksty z kanonu lekturowego (*Pan Tadeusz, Chłopi*), w ok. 65% wybrali temat wymagający charakterystyki porównawczej na podstawie czterech fragmentów wierszowanego poematu, a tylko ok. 35% (w województwie lubuskim 36%) zdecydowało się na charakterystykę postaci na podstawie fragmentu prozy powieściowej.

Znamienny jest również fakt, że wyboru o takim charakterze jeszcze częściej dokonali absolwenci liceów ogólnokształcących niż liceów profilowanych (gdzie pisanie na podstawie prozy realistycznej wybrało o ok. 6% więcej zdających), a także techników (o 10% więcej wyborów prozy niż w LO). Odwrotnie kształtują się preferencje absolwentów szkół uzupełniających, gdzie analizę fragmentu prozy wybrało prawie 15% więcej zdających niż interpretację fragmentów poematu.

Dysproporcja w wyborach tematu przez maturzystów piszących wypracowanie na poziomie rozszerzonym jest mniej wyraźna, a ich preferencje czytelnicze bardziej oczywiste: w skali Okręgu około 60% zdających wybrało temat 2. (interpretację fragmentu współczesnej prozy powieściowej), a o ponad 20% mniej - zdecydowało się na analizę i interpretację porównawczą arcydzieł poezji staropolskiej (różnica ta jest największa w województwie wielkopolskim, a najmniejsza w zachodniopomorskim). Zdający w technikach częściej niż maturzyści z innych typów szkół analizowali i interpretowali fragment powieści (temat ten został wybrany również przez wszystkich, bardzo nielicznych, zdających język polski na poziomie rozszerzonym absolwentów szkół uzupełniających).

Tabela 16. Zależność wyników uzyskanych za poszczególne kryteria wypracowania od wyboru tematu

Wybór:	Współczynniki łatwości uzyskane przez zdających na poziomie									
	podstawowym za:					rozszerzonym za:				
	treść	komp.	styl	język	zapis	treść	komp.	styl	język	zapis
tematu 1.	0,28	0,42	0,48	0,45	0,41	0,50	0,70	0,69	0,74	0,66
tematu 2.	0,44	0,56	0,55	0,52	0,45	0,57	0,74	0,71	0,75	0,64

Porównanie współczynników łatwości uzyskanych na każdym z poziomów przez piszących maturalne wypracowania na oba tematy pozwala wnioskować, że wybór tematu różnicuje wyniki tylko na poziomie podstawowym i tylko w zakresie rozwinięcia tematu i kompozycji (treści oraz jej układu, które w naturalny sposób są współzależne). Okazuje się przy tym, że częściej wybierana porównawcza charakterystyka pierwszoplanowych postaci z *Pana Tadeusza* była rzeczywiście dla zdających bardziej łatwa niż charakterystyka drugoplanowego bohatera *Chłopów* (różnica w ocenie treści i kompozycji wyniosła średnio o ok. 15%). Wyniki w zakresie stylu, języka i zapisu nie wskazują na znaczącą zależność osiągnięć zdających od wyboru tematu, zatem ocena za kształt językowy wypracowania zależy jedynie od ogólnej sprawności językowej i stylistycznej maturzysty.

Brak znaczących różnic między wynikami uzyskanymi za każdy z tematów na poziomie rozszerzonym, również w aspekcie treści i kompozycji wypowiedzi, może być interpretowany jako dowód porównywalnego stopnia trudności wypracowania: interpretacji współczesnej prozy oraz porównawczej interpretacji wierszy staropolskich.

4. Wyniki za wypracowanie uzyskane przez absolwentów z dysleksją i bez dysfunkcji

Maturzyści ze zdiagnozowaną dysleksją rozwojową, podobnie jak w latach ubiegłych, korzystali z dostosowania kryteriów oceny tylko w zakresie zapisu (niektóre typy błędów ortograficznych traktowane są jako graficzne). O wpływie specyficznych trudności w uczeniu się na osiągnięcia egzaminacyjne maturzystów pozwoli wnioskować porównanie wyników uzyskanych za wypracowanie przez absolwentów z dysleksją i bez tej dysfunkcji (dane w tabeli 17.).

Tabela 17. Wyniki uzyskane przez absolwentów bez dysfunkcji i z dysleksją zdających maturę na poziomie podstawowym i rozszerzonym

Absolwenci	Współczynniki łatwości uzyskane przez zdających na poziomie									
	podstawowym za:					rozszerzonym za:				
	treść	komp.	styl	język	zapis	treść	komp.	styl	język	zapis
bez dysfunkcji	0,39	0,51	0,52	0,50	0,43	0,55	0,73	0,70	0,75	0,65
z dysleksją	0,37	0,49	0,48	0,45	0,48	0,50	0,45	0,69	0,66	0,65

Zdające maturę osoby ze zdiagnozowaną dysleksją na każdym z poziomów uzyskują za poszczególne kryteria oceny wypracowania wyniki nieznacznie niższe od wyników osób bez dysfunkcji. Na poziomie rozszerzonym różnica ta jest największa w zakresie kompozycji wypracowania (podobnie jak w roku 2008 umiejętność ta dla dyslektyków była trudna, dla pozostałych maturzystów łatwa). Również za treść wypracowania zdający ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się uzyskali wyniki nieco niższe od osób bez dysfunkcji. Inaczej niż w roku 2008, osiągnięcia dyslektyków w zakresie poprawności stylu, języka i zapisu niemal dorównują osiągnięciom pozostałych maturzystów; zatem dostosowanie kryteriów oceny zapisu ze względu na specyficzne trudności w uczeniu się jest wystarczające.

Dyslektycy zdający maturę na poziomie podstawowym za poprawność ortografii i interpunkcji (podobnie jak w roku ubiegłym) uzyskali nieco wyższe wyniki niż osoby bez dysfunkcji. Różnice na niekorzyść maturzystów z dysleksją dają się natomiast zauważyć w zakresie oceny stylu i języka (umiejętność ta była trudna dla dyslektyków, umiarkowanie trudna dla pozostałych zdających). Brak wyraźnych różnic w ocenie realizacji tematu oraz kompozycji wypracowania świadczy o tym, że specyficzne trudności w uczeniu się nie ograniczają opanowania umiejętności analizy i interpretacji tekstów literackich.

III. Wnioski

W roku 2009 potwierdziła się znana z lat ubiegłych prawidłowość: **pisemną maturę z języka polskiego zdało niemal 95% obowiązkowo przystępujących do niej absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, uzyskane wyniki świadczą jednak o opanowaniu sprawdzanych umiejętności zaledwie w 50%.**

Język polski na rozszerzonym poziomie wymagań zdecydował się zdawać średnio 1 na 20 maturzystów w Okręgu (dla porównania: w roku 2005 - 40%, w 2006 – 20%, w 2007 – 11%, w 2008 – 6%). Spadek odsetka zdających na poziomie rozszerzonym, wyraźny zwłaszcza od roku 2007, gdy niepowodzenie na tym poziomie oznacza niezdanie matury, jest efektem zarówno pragmatycznej postawy maturzystów, jak i coraz mniejszego zainteresowania młodzieży językiem polskim. Zjawisko to może w przyszłości jeszcze pogłębiać się, również ze względu na pojawianie się coraz łatwiejszych i bardziej stereotypowych, odtwórczych tematów na podstawowym poziomie matury. Jedną z przyczyn obniżania się rangi języka polskiego (kształcącego przecież kompetencje pisania i czytania warunkujące uczenie się w ogóle) oraz marginalizacji kształcenia literacko – kulturowego wykraczającego poza podstawowe wymagania jest zapewne fakt, że wynik matury z języka polskiego jest brany pod uwagę w rekrutacji na bardzo nieliczne kierunki studiów .

Osiągnięcia absolwentów szkół z poszczególnych województw Okręgu są niemal wyrównane; zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym wynik nieznacznie wyższy niż średnia w Okręgu uzyskiwali maturzyści z województwa wielkopolskiego, a nieco niższy - z województwa lubuskiego. Należy jednak podkreślić, że absolwenci liceów

profilowanych i techników z tego województwa zdający na poziomie rozszerzonym wyróżniali się osiągnięciami w zakresie rozumienia czytanego tekstu.

Wnioski dotyczące poziomu opanowania umiejętności polonistycznych potwierdzają w zasadzie zauważalne już od roku 2005 zjawiska:

- Mimo ogólnie zadowalającego wyniku uzyskanego za rozumienie tekstu nieliterackiego na poziomie podstawowym **zdający dobrze odczytują tylko dosłowne znaczenia fragmentów tekstu oraz odtwarzają informacje podane wprost, mają natomiast problemy z odczytaniem sensów metaforycznych oraz z funkcjonalną analizą zastosowanych w tekście środków kompozycyjnych i językowych.** Ta ostatnia umiejętność sprawiła trudności także maturzystom, którzy zdawali język polski na rozszerzonym poziomie wymagań.
- **Przyczyną niewłaściwego rozwiązywania zadań, oprócz braku wiedzy, często bywa niezrozumienie poleceń** (czasem wynikające z ich nieuważnego czytania), które uniemożliwia spełnienie wszystkich wymagań, np. dotyczących liczby udzielonych odpowiedzi. **Niekomunikatywne sformułowanie odpowiedzi powoduje natomiast niemożność jej ocenienia.** Do maturalnych sukcesów, zarówno w czytaniu tekstu nieliterackiego, jak i tworzeniu wypracowania analityczno-interpretacyjnego, przyczynić się mogą zatem przede wszystkim częste ćwiczenia kształcące umiejętność jasnego i precyzyjnego wypowiedzania się.
- **Wybory tematów wypracowania przez maturzystów pośrednio ujawniają lepiej i gorzej opanowane przez nich treści kształcenia i umiejętności analityczno-interpretacyjne.** Podstawowym kryterium dokonanego w tym roku wyboru tematu na poziomie podstawowym nie wydaje się, jak do tej pory, typ tekstów do analizy (nie poezja, lecz proza) oraz ich liczba (nie więcej niż jeden). Temat, który pozornie stawiał wyższe wymagania (charakterystyka porównawcza na podstawie czterech fragmentów wierszowanego poematu) wybierano częściej prawdopodobnie dlatego, że dotyczył on postaci, które są również bohaterkami filmu, a ich charakterystyki - typowymi tematami lekcji oraz treścią wielu opracowań, a zwłaszcza bryków (w przeciwieństwie do postaci drugoplanowych, które trzeba znać z lektury). **Maturzyści często liczą na możliwość reprodukcji obiegowych, uproszczonych sądów, a nie na swoje umiejętności analizowania i interpretowania tekstów literackich, poparte rzetelną znajomością ich treści i problematyki.**
- **W wypracowaniach tegorocznych maturzystów zauważono więcej niż kiedykolwiek rażących błędów rzeczowych i interpretacyjnych** (np. zdający na poziomie rozszerzonym pisze o kulcie rozumu u romantycznego poety Kochanowskiego). Powodem jest brak podstawowej wiedzy o literaturze i kulturze, czemu towarzyszy nieznajomość dzieł z kanonu, a czasem nawet ich streszczeń. W tym roku wyjątkowo często przyznawano 0 punktów za całe wypracowanie z powodu kardynalnych błędów rzeczowych, świadczących o nieznajomości lektur (np.: Jacek Soplica ożenił się z Zosią, a gdy zaszła w ciążę, wypowiedział się i popełnił

samobójstwo). Tego rodzaju „wiedza” jest typowym efektem czytania streszczeń i bryków zamiast utworów literackich.

- **Przyczyną błędów lub nadużyć interpretacyjnych często jest niezrozumienie danych do analizy fragmentów tekstów literackich oraz nieumiejętność interpretowania ich w podstawowych kontekstach** (na poziomie podstawowym przede wszystkim w kontekście całości dzieła, co jednak uwarunkowane jest znajomością jego treści i problematyki).
- **Maturalne porażki zdających wynikają nierzadko z braku umiejętności pisania analizy i interpretacji dzieła literackiego, a próby jej zastępowania parafrazą** (czy wręcz kryptocytowaniem) fragmentu, przywoływaniem całej posiadanej wiedzy związanej z tym lub nawet innym utworem, streszczaniem fabuły lub swobodnymi dywagacjami – traktowane są jak pisanie niezgodne z tematem i oceniane na 0 punktów.
- Podobnie jak ubiegłych latach, kompozycja prac pisemnych większości maturzystów spełnia wprawdzie podstawowe wymogi: spójności i trójdzielności (z graficznym wyodrębnieniem głównych części) oraz logiczności, treści uporządkowane są jednak najczęściej schematycznie, np. zgodnie z następstwem treści w analizowanym utworze. Natomiast wypracowania wielu maturzystów zdających język polski na poziomie rozszerzonym są dobrze skomponowane, a więc podporządkowane zamysłowi funkcjonalnemu wobec tematu.
- **Poziom sprawności językowej i stylistycznej zdających jest zróżnicowany, jednak niewielu tegorocznych maturzystów posługuje się jasnym i swobodnym stylem oraz poprawnym językiem.** Wypowiedzi pisemne większości zdających na poziomie podstawowym są wprawdzie komunikatywne, zawierają jednak liczne i rażące błędy stylistyczne i językowe (składniowe, frazeologiczne i wyrazowe, rzadziej fleksyjne). Podobnie jak w ubiegłych latach nisko oceniano styl wypracowania, jeżeli był niedostosowany do formy i funkcji wypowiedzi analityczno-interpretacyjnej (np. styl opowiadania lub streszczenia, styl potoczny, a na poziomie rozszerzonym – nierzadko styl afektowany lub kwiecisty). Egzaminatorzy podkreślają również coraz bardziej zauważalne ubóstwo słownictwa, którym posługują się maturzyści; nawet na poziomie rozszerzonym rzadkością jest poprawne i funkcjonalne zastosowanie terminów z dziedziny historii i teorii literatury.
- **Wyniki kolejnych matur (a także egzaminów gimnazjalnych) potwierdzają niski poziom opanowania przez młodzież norm zapisu poprawnego pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym.** Średnio co trzeci zdający maturę na poziomie podstawowym otrzymuje za zapis 0 punktów z powodu rażących i licznych błędów (nieradko jednak zdaje maturę autor dwustronicowej pracy z kilkunastoma błędami ortograficznymi). Warto również podkreślić fakt, że na kolejnej już maturze dyslektycy uzyskali za poprawność zapisu wyniki przewyższające osiągnięcia osób bez dysfunkcji. Wszystko to skłania do podniesienia rangi oceny poprawności zapisu w procesie sprawdzania umiejętności absolwentów zdających maturę z języka polskiego.

2.2. Język ukraiński

Na terenie działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu znajduje się jedna szkoła, zlokalizowana w województwie zachodniopomorskim, w której język ukraiński ma status języka mniejszości narodowej. Egzamin z tego języka w 2009 roku zdawało 15 absolwentów w tym 5 na poziomie rozszerzonym. Wszyscy zdający uzyskali wyniki powyżej minimum punktów wymaganego do uzyskania świadectwa maturalnego.

Koncepcja i struktura egzaminu maturalnego z języka ukraińskiego, zarówno w części ustnej jak i pisemnej, jest taka sama jak w przypadku innych języków narodowych, w tym również języka polskiego.

Omówienie uzyskanych na egzaminach z języka ukraińskiego wyników, ze względu na niewielką populację (15 absolwentów) przystępujących w roku 2009 do tego egzaminu, ograniczona zostanie do wniosków z podstawowych analiz.

CZĘŚĆ USTNA EGZAMINU

I. Opis egzaminu i osiągnięcia zdających

Egzamin ustny, w odróżnieniu od części pisemnej, zdawany jest na jednym poziomie. Przedmiotowe zespoły egzaminacyjne oceniają absolwentów według kryteriów szczegółowo opisanych w *Informatorze od 2008 r. Język ukraiński* oraz w aneksie do tego informatora.

Zgodnie z procedurami określającymi warunki przeprowadzania egzaminu ustnego z języka mniejszości narodowej, zdający ,przygotowując się do egzaminu, w ostatnim roku nauki wybiera jedno zagadnienie z listy tematów zredagowanych przez zespół nauczycieli przedmiotu w danej szkole. Wykorzystany przez siebie materiał lekturowy oraz literaturę przedmiotu maturzysta podaje w bibliografii, którą przedkłada w szkole na miesiąc przed egzaminem. Podczas egzaminu absolwent prezentuje wybrany temat a następnie członkowie komisji przeprowadzają z nim rozmowę w związku z przedstawionym w prezentacji zagadnieniem i pozycjami książkowymi zamieszczonymi w bibliografii.

Za ustną część egzaminu maturalnego z języka ukraińskiego można maksymalnie uzyskać 20 punktów. Zdający zalicza egzamin, jeżeli otrzyma co najmniej 30 % tej puli punktów, tj. 6 pkt.

Egzamin ustny z języka ukraińskiego zdali wszyscy absolwenci. Okazał się dla maturzystów łatwy, o czym świadczy bardzo wysoki współczynnik łatwości (0,73) i średnia punktów (14,53). Najczęściej występującym wynikiem było maksimum punktów – taki wynik uzyskało 4 zdających. Najniższą liczbą przyznanych punktów było 7 – taki wynik uzyskało 2 maturzystów.

CZĘŚĆ PISEMNA EGZAMINU

I. Opis egzaminu

Zdający wybierali poziom wymagań egzaminacyjnych (podstawowy lub rozszerzony). Arkusze egzaminacyjne dla obu poziomów miały analogiczną strukturę. **Część pierwszą** stanowiły zadania testowe, poprzez które sprawdzano komunikacyjny odbiór współczesnego tekstu nieliterackiego. **Część druga** arkusza zawierała teksty literackie (lub ich fragmenty) oraz propozycje bezpośrednio z nimi związanych tematów (dwa do wyboru), na które zdający wypowiadał się w formie adekwatnej do postawionego problemu.

Maturzysta zdał egzamin, jeśli uzyskał wynik co najmniej 30%. Maksymalnie za rozwiązanie zadań z arkusza **na poziomie podstawowym** maturzysta mógł uzyskać 70 punktów. **Warunkiem zaliczenia egzaminu było więc zdobycie co najmniej 21 punktów.** Za rozwiązanie zadań z arkusza **na poziomie rozszerzonym** można było otrzymać 60 punktów. **Maturzyści, którzy zdecydowali się przystąpić do egzaminu na tym poziomie, zdawali go, gdy zdobyli co najmniej 18 punktów.**

Egzamin pisemny zdali wszyscy przystępujący do egzaminu maturalnego z języka ukraińskiego w roku 2009.

II. Opis zestawów egzaminacyjnych

Na poziomie podstawowym zadania z części pierwszej arkusza posłużyły sprawdzeniu umiejętności rozumienia czytanego tekstu na podstawie fragmentu artykułu Włodzimierza Szarowa i Tatiany Czornołuckiej. Tekst poświęcony był udziałowi ukraińskiego kosmonauty Leonida Kadieniuka w międzynarodowej wyprawie w 1997 r. na orbitę okołoziemską promu „Kolumbia”. Zadania (10 zadań krótkiej odpowiedzi i 2 zadania zamknięte) sprawdzały umiejętności zdających w zakresie rozumienia treści, struktury oraz języka czytanego tekstu.

W części drugiej wymagano od zdających wykazania się umiejętnością świadomego czytania tekstu literackiego oraz sprawdzano sprawność formułowania dłuższej wypowiedzi pisemnej w związku zamieszczonymi w arkuszu utworami literackimi bądź ich fragmentami.

Do wyboru absolwent miał dwa tematy. Temat pierwszy, który wybrało 2 zdających, wymagał analizy i interpretacji utworu Liny Kostienko *Маруся Чурай*, temat drugi, wybrany przez 8 maturzystów, zobowiązywał do analizy fragmentu utworu Michaiła Gogoła *Тарас Бульба* i porównania literackich obrazów stepu w dzień i w nocy.

Na poziomie rozszerzonym zadania z części pierwszej sprawdzały umiejętność rozumienia tekstu nieliterackiego na podstawie fragmentu artykułu Tatiany Fiedorienko, poświęconego ukraińskiemu kardiochirurgowi Gienadijowi Kniszowowi oraz służbie zdrowia na Ukrainie. Do artykułu sformułowano 12 zadań (2 zamknięte i 10 otwartych krótkiej

odpowiedzi), za pomocą których sprawdzono rozumienie treści, struktury oraz stylu wypowiedzi.

W części drugiej realizacja tematu pierwszego polegała na porównaniu utworów poetyckich Pawła Ticziny *Скорбна Маму* i Bogdana Igora Antonicza *Mater Dolorosa* oraz interpretacji symboliki i sposobu funkcjonowania motywu Matki Cierpiącej. Temat ten wybrało dwóch maturzystów.

Temat drugi wymagał od maturzystów (3 zdających) skonstruowania wypowiedzi, która miała zawierać opis Krakowa widzianego oczyma pisarzy. Wypowiedź tę należało oprzeć na analizie przytoczonych fragmentów utworów Bogdana Lepkogo i Tarasa Prochaski.

III. Interpretacja osiągnięć zdających

Poziom opanowania umiejętności sprawdzanych na egzaminie można określić, analizując uzyskane przez zdających współczynniki łatwości. Na podstawie wyników za poszczególne zadania oraz kryteria oceny wypracowania można wskazać umiejętności, które zostały przez zdających opanowane zadowalająco, a także sprawności, które wymagają doskonalenia. Interpretując poniższe dane, należy pamiętać, że odnoszą się do bardzo nielicznej populacji zdających (10 na poziomie podstawowym i 5 na poziomie rozszerzonym).

Tabela 1. Współczynniki łatwości uzyskane za poszczególne części arkuszy na poziomie podstawowym i rozszerzonym

Część arkusza	Współczynniki łatwości uzyskane na poziomie	
	podstawowym	rozszerzonym
Test	0,89	0,95
Wypracowanie	0,72	0,90
Cały arkusz	0,77	0,91

Dla tegorocznych maturzystów przystępujących do rozwiązywania zadań, zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym, wymagania egzaminacyjne okazały się łatwe, o czym świadczą współczynniki łatwości obu części arkusza przyjmujące wartości powyżej 0,70. Dla zdających, którzy wybrali poziom rozszerzony, arkusz okazał się bardzo łatwy. Poniżej w tabeli nr 2 przedstawiono średnie liczby punktów uzyskane za poszczególne części arkuszy na obu poziomach.

Tabela 2. Średnia liczba punktów uzyskanych za poszczególne części arkuszy na poziomie podstawowym i rozszerzonym

Część arkusza	Średnia liczba punktów uzyskanych na poziomie	
	podstawowym	rozszerzonym
Test	18,6 (max. 21)	14,2 (max. 15)
Wypracowanie	35,2 (max. 49)	40,4 (max. 45)
Cały arkusz	53,8 (max. 70)	54,6 (max. 60)

Zauważyć można, że umiejętność rozumienia czytanego tekstu nieliterackiego była dla zdających na poziomie podstawowym dużo łatwiejsza niż napisanie wypracowania, wymagające także analizy i interpretacji tekstów literackich. Maturzyści czytający artykuł Włodzimierza Szarowa i Tatiany Czornołuckiej w sposób zadowolający poradzili sobie zarówno z zadaniami sprawdzającymi jego rozumienie, jak i z drugą częścią arkusza podstawowego (również okazała się dla nich łatwa). Absolwenci, którzy wybrali arkusz rozszerzony, bardzo dobrze rozwiązali zadania sprawdzające rozumienie artykułu Tatiany Fiedorienko. Napisanie wypracowania było dla nich wręcz bardzo łatwe. Na sformułowanie bardziej wnikliwych wniosków pozwoliła analiza współczynników łatwości uzyskanych za poszczególne zadania, z pierwszej części arkusza egzaminacyjnego.

Tabela 3. Klasy łatwości zadań sprawdzających rozumienie czytanego tekstu na poziomie podstawowym i rozszerzonym

Współczynnik łatwości	Opis dydaktyczny	Zadania na poziomie podstawowym	Zadania na poziomie rozszerzonym
0,00 – 0,19	bardzo trudne	-	-
0,20 – 0,49	trudne	-	-
0,50 – 0,69	umiarkowanie trudne	7,12	1
0,70 - 0,89	łatwe	1, 5, 11	9, 10
0,90 – 1,00	bardzo łatwe	2, 3, 4, 6, 8, 9, 10	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12

Maturzyści rozwiązujący zadania z poziomu podstawowego zadowolająco opanowali niemal wszystkie umiejętności opisane w standardach egzaminacyjnych. Najmniej problemów sprawiło zdającym odczytywanie dosłownego sensu fragmentów tekstu, wyodrębnianie argumentów i wniosków, odczytywanie i porządkowanie informacji podanych wprost, oddzielanie informacji od opinii, a także rozpoznawanie wieloznaczności słowa. Umiarkowaną trudność sprawiło zdającym posługiwanie się wyrazami wieloznacznymi oraz odczytywanie sensu całości tekstu.

Zdający na poziomie rozszerzonym wykazali się bardzo dobrym przygotowaniem do egzaminu. Co najmniej zadowolająco opanowali umiejętności: wyodrębniania argumentów i wniosków, odczytywania sensu akapitu, przetwarzania informacji podanej w akapicie, rozpoznawania charakterystycznych cech języka tekstu (terminologii medycznej), wskazywania przyczyn i skutków oraz określania funkcji tekstu. Umiarkowanie trudne okazało się jedynie odczytanie znaczenia związku frazeologicznego.

Umiejętności rozumienia czytanego tekstu nieliterackiego zostały dobrze opanowane przez zdających pisemną maturę z języka ukraińskiego, zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym. Szczególnie maturzyści wybierający egzamin na poziomie rozszerzonym w sposób właściwy ocenili własny stan wiedzy i poziom opanowania swojego języka narodowego.

W zakresie tworzenia własnego tekstu (wypracowania) maturzyści zdający na poziomie rozszerzonym lepiej radzili sobie z realizacją tematu aniżeli ich koledzy, którzy wybrali poziom podstawowy. Dane, których analiza pozwoli wyciągnąć wnioski bardziej szczegółowe, znajdują się w tabeli 4.

Tabela 4. Współczynniki łatwości kryteriów zadania otwartego na poziomie podstawowym i rozszerzonym

Kryteria oceny wypracowania:	Współczynniki łatwości	
	na poziomie podstawowym	na poziomie rozszerzonym
rozwinięcie tematu	0,71	0,84
poprawność składniowa, fleksyjna	0,80	1,00
sprawność leksykalna, frazeologiczna, stylistyczna	0,82	1,00
zapis (poprawność ortograficzna, interpunkcyjna)	0,48	0,90
kompozycja	0,58	0,90

Absolwenci realizujący tematy z arkusza rozszerzonego za wszystkie kryteria uzyskali wyniki zadowalające, a ponadto wykazali się prawie bezbłędną ortografią i interpunkcją. Maturzystom zdającym na poziomie podstawowym pewną trudność sprawiało zachowanie reguł zapisu (poprawności ortograficznej i interpunkcyjnej).

IV. Wnioski

Niewielka, a co roku mniejsza, populacja zdających język ukraiński w Okręgu nie pozwala na sformułowanie uogólnień o charakterze statystycznym.

Wyniki uzyskane na maturze w 2009 roku są wysokie, wyższe niż w 2008 roku. Podobnie jak w latach ubiegłych, egzamin zdali wszyscy przystępujący do niego maturzyści, a podstawowe umiejętności określone w standardach wymagań egzaminacyjnych opanowane zostały przez zdających na poziomie dobrym i bardzo dobrym, tak w części ustnej, jak i pisemnej egzaminu. W tym roku szczególnie wysokie wyniki osiągnęli maturzyści zdający ten egzamin na poziomie rozszerzonym.

Bardziej szczegółowe porównanie osiągnięć zdających maturę w roku 2008 i roku bieżącym wykazuje, że tegoroczni maturzyści zdający na poziomie podstawowym **operowali dużo mniej sprawnym językiem**, zarówno w aspekcie składni, jak i leksyki (w 2007 r. zachowanie poprawności językowej było umiejętnością bardzo łatwą, w 2008 r. – umiarkowanie trudną). Szczególną trudność sprawiało tegorocznym absolwentom poprawne pisanie pod względem ortografii i interpunkcji

2.3. Języki obce nowożytne

CZĘŚĆ USTNA EGZAMINU

W sesji egzaminacyjnej 2009 zdający egzamin maturalny z języka obcego nowożytnego **musieli** dokonać następującego wyboru:

1. **języka** – jednego spośród sześciu (angielski, francuski, hiszpański, niemiecki, rosyjski lub włoski);
2. **poziomu ustnego i pisemnego egzaminu obowiązkowego** – część ustna i pisemna mogły być zdawane na różnych poziomach: podstawowym lub rozszerzonym.

Zdający **mogli** także wybrać jako przedmiot dodatkowy 1, 2, lub 3 języki obce nowożytne, ale przystępowali do tego egzaminu (egzaminów) wyłącznie na poziomie rozszerzonym w obu jego częściach: pisemnej i ustnej.

I. Opis egzaminu

Zestawy egzaminacyjne do wszystkich języków obcych nowożytnych zostały przygotowane przez pracowników Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu. Za część ustną egzaminu maturalnego z każdego języka, na każdym poziomie zdający mógł uzyskać maksymalnie 20 punktów. Aby zdać egzamin w tej części, należało uzyskać 6 punktów (30%). Egzamin ustny z każdego języka obcego nowożytnego miał na celu sprawdzenie u zdających umiejętności posługiwania się językiem obcym w różnych sytuacjach komunikacyjnych. Do oceny poziomu opanowania tych umiejętności brane były pod uwagę różne kryteria, które zostały przedstawione w tabeli 1.

Tabela 1. Waga procentowa punktów możliwych do uzyskania za poszczególne kryteria podczas egzaminu na poziomie podstawowym

Kryteria oceny		Liczba punktów	Waga w %
uzyskiwanie, udzielanie informacji		3	15
relacjonowanie wydarzeń		3	15
negocjowanie		3	15
opisywanie ilustracji		2	10
wyrażanie opinii	pytanie 1.	2	20
	pytanie 2.	2	
umiejętności językowe		5	25

Informacje zamieszczone w powyższej tabeli pokazują możliwą do zdobycia liczbę punktów za każde z kryteriów oraz ich wagę wyrażoną w procentach. Trwający 10 minut egzamin ustny z języka obcego nowożytnego, przeprowadzany na poziomie podstawowym, składał się z dwóch części. W części pierwszej zdający powinien przeprowadzić trzy

rozmowy sterowane, symulujące autentyczne sytuacje komunikacyjne. Część druga polegała na opisanu przez zdającego zawartej w zestawie ilustracji oraz udzieleniu odpowiedzi na dwa pytania zadane przez egzaminującego, związane z tą ilustracją, z którymi zdający wcześniej nie mógł się zapoznać.

Struktura egzaminu ustnego z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym różni się od struktury egzaminu na poziomie podstawowym i wymaga od zdającego innych umiejętności.

W tabeli 2. przedstawiono kryteria oceny stosowane na tym egzaminie wraz z przysługującą za ich spełnienie punktacją oraz wagą każdego z kryteriów wyrażoną w procentach.

Tabela 2. Waga procentowa punktów możliwych do uzyskania za poszczególne kryteria podczas egzaminu na poziomie rozszerzonym

Kryteria oceny	Liczba punktów	Waga w %
prezentacja materiału stymulującego	2	10
interpretowanie, wyrażanie opinii	4	20
prezentacja tematu	3	15
udział w dyskusji, wyrażanie opinii, argumentowanie	4	20
umiejętności językowe	7	35

Egzamin ustny z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym trwał 15 minut i również składał się z dwóch części. Część pierwsza egzaminu polegała na przeprowadzeniu przez egzaminatora rozmowy ze zdającym na podstawie materiału stymulującego. Egzaminujący mógł zadać wyłącznie pytania dotyczące zestawu wylosowanego przez egzaminowanego. Treść tych pytań nie była wcześniej znana zdającemu. W części drugiej zdający powinien zaprezentować jeden z dwóch tematów zawartych w wylosowanym przez siebie zestawie oraz wziąć udział w dyskusji z egzaminującym na wybrany przez siebie temat. Pytania egzaminującego zadane po prezentacji powinny dotyczyć jej konstrukcji, treści, zaprezentowanych opinii lub przytoczonych argumentów.

Zarówno w przypadku egzaminu na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym, czasu, który zdający miał na przygotowanie się do odpowiedzi (odpowiednio 5 min. i 15 min.) nie wliczano do czasu trwania egzaminu.

II. Interpretacja osiągnięć zdających

Egzamin na poziomie podstawowym

W sesji egzaminacyjnej 2009 do egzaminu ustnego z języków obcych nowożytnych przystąpiło łącznie 61111 maturzystów, 95,56% (58409 osób) zdawało ten egzamin na poziomie podstawowym, a 4,34% (2534 osoby) wybrało poziom rozszerzony. Absolwenci szkół i oddziałów dwujęzycznych (159 osób) wybrali jako przedmiot obowiązkowy, będący drugim językiem nauczania język: angielski (73 osoby), niemiecki (44 osoby), francuski

(31 osób) oraz hiszpański (11). Absolwenci zdawali ten język zarówno w części ustnej, jak i pisemnej na jednym, odrębnym poziomie, określonym w standardach wymagań dla szkół i oddziałów dwujęzycznych.

Poniżej w tabeli 3. zostały zaprezentowane dane dotyczące łącznej liczby zdających egzamin ustny z poszczególnych języków obcych nowożytnych na poziomie podstawowym.

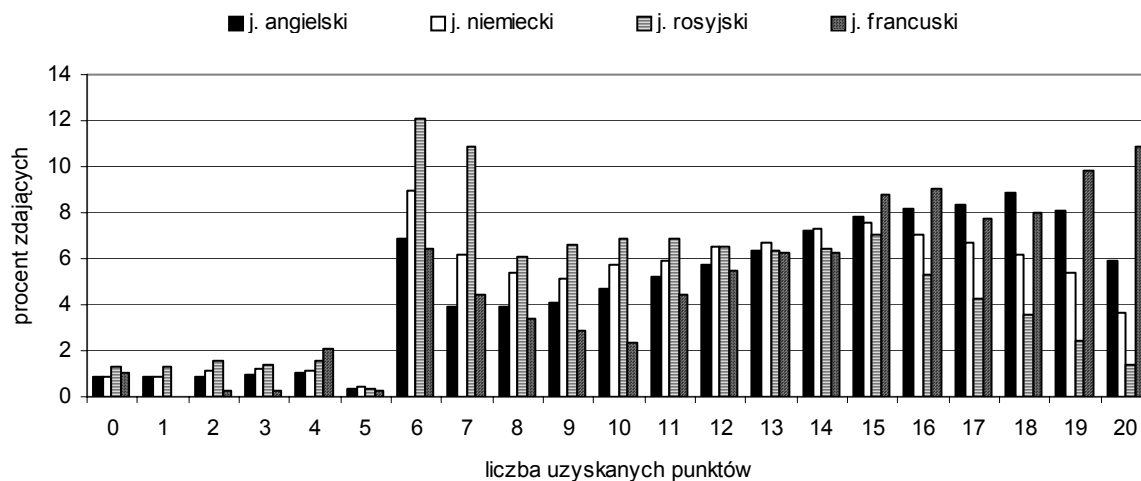
Tabela 3. Liczba przystępujących do egzaminu ustnego z języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym na terenie działania OKE w Poznaniu z podziałem na województwa

Język obcy nowożytny	Liczba zdających, którzy przystąpili do egzaminu			
	Okręg	L	W	Z
angielski	41572	5831	24286	11455
niemiecki	14818	3050	8470	3298
rosyjski	1563	293	858	412
francuski	386	120	239	27
hiszpański	37	1	33	3
włoski	33	11	12	10

Wybieralność języków obcych nowożytnych w porównaniu z rokiem 2008 nie uległa dużym zmianom. Największa populacja maturzystów zdawała język angielski i język niemiecki – odpowiednio 71,14% i 25,39%. Możemy zauważyć nieznaczny wzrost wybieralności języka angielskiego (+1,70%) i spadek wybieralności języka niemieckiego (-1,56%) w porównaniu z rokiem ubiegłym. Natomiast najmniejsza populacja maturzystów zdawała język włoski (0,05% liczby wszystkich zdających egzamin ustny na poziomie podstawowym) i hiszpański (0,06% wszystkich zdających). Ze względu na tak małą populację zdających dwa ostatnie nowożytnie języki obce nie zostały uwzględnione we wszystkich analizach (szczegółowe dane znajdują się we *Wstępie* oraz w *Aneksie*).

Rozkład wyników osiągniętych przez zdających język angielski, niemiecki, rosyjski i francuski przedstawiono na wykresie 1.

Wykres 1. Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających na poziomie podstawowym



Spośród przystępujących do ustnego egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym (58232 osoby), 5,15% nie osiągnęło 30% punktów (6 punktów na 20 możliwych do uzyskania), co jest wynikiem nieznacznie niższym w porównaniu z rokiem 2008 (5,15%). Powyższy wykres przedstawia lewoskośny rozkład punktowych wyników uzyskanych przez absolwentów zdających język angielski, niemiecki i francuski (największe grupy zdających uzyskały wysokie wyniki punktowe). Widoczna jest dysproporcja występująca między liczbą tych, którzy nie zdali tego egzaminu i uzyskali 25% możliwych do zdobycia punktów (5 punktów), a liczbą tych, którzy uzyskali wynik 6 punktów, gwarantujący zdanie egzaminu maturalnego z tego przedmiotu. Opisywana dysproporcja najwyraźniej występuje, podobnie jak w zeszłym roku, w rozkładzie wyników uzyskanych podczas egzaminu ustnego z języka rosyjskiego. Taki rozkład wyników ma wpływ również na poziom zdawalności egzaminu ustnego z języków obcych nowożytnych, co przedstawia tabela 4.

Tabela 4. Zdawalność ustnego egzaminu maturalnego z języków obcych nowożytnych na poziomie podstawowym

Język obcy nowożytny	Liczba zdanych egzaminów wyrażona w %			
	Okręg	L	W	Z
angielski	94,97	94,95	94,76	95,43
niemiecki	94,27	94,22	94,13	94,60
rosyjski	92,57	94,19	90,67	95,38
francuski	96,11	98,33	94,56	100
hiszpański	97,29	100	96,96	100
włoski	96,96	90,90	100	100

Porównując dane z tabeli 4. z wynikami z lat ubiegłych, widzimy, iż zdawalność egzaminu ustnego z języka angielskiego na poziomie podstawowym w 2009 r. w całym Okręgu jest najwyższa w porównaniu z ubiegłymi latami (2006 – 94,2%; 2007 – 92,02%; 2008 – 94,74%). Także wyższa niż w ubiegłych latach jest zdawalność z języka niemieckiego (2006 – 91,6%; 2007 – 86,76; 2008 – 93,98), z języka rosyjskiego (w 2006 roku egzamin ten zdało 90,9% populacji zdających, w roku 2007-86,22%, a w 2008 zdawalność wynosiła 90,9%) i z języka francuskiego (2006 – 95,5%, 2007 – 95,54%; 2008 – 95,74). Tylko w niewielkiej populacji zdających język hiszpański i włoski zanotowano gorsze wyniki niż w ubiegłym roku (odpowiednio 98,15% i 100%).

Egzamin na poziomie rozszerzonym

Do egzaminu ustnego z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym przystąpiło 2543 maturzystów, co stanowi 4,16% zdających te egzaminy i jest liczbą nieznacznie niższą niż w roku 2008 (4,37%). Co więcej, mniej absolwentów wybrało na poziomie rozszerzonym tylko język angielski (1970 w 2008 r.). Pozostałe języki zanotowały wzrost, który w porównaniu z poprzednim rokiem wynosi od kilku (j. włoski) do kilkudziesięciu (j. niemiecki i francuski) zdających. Liczebność maturzystów przystępujących do egzaminu z języka obcego na poziomie rozszerzonym została przedstawiona w tabeli 5.

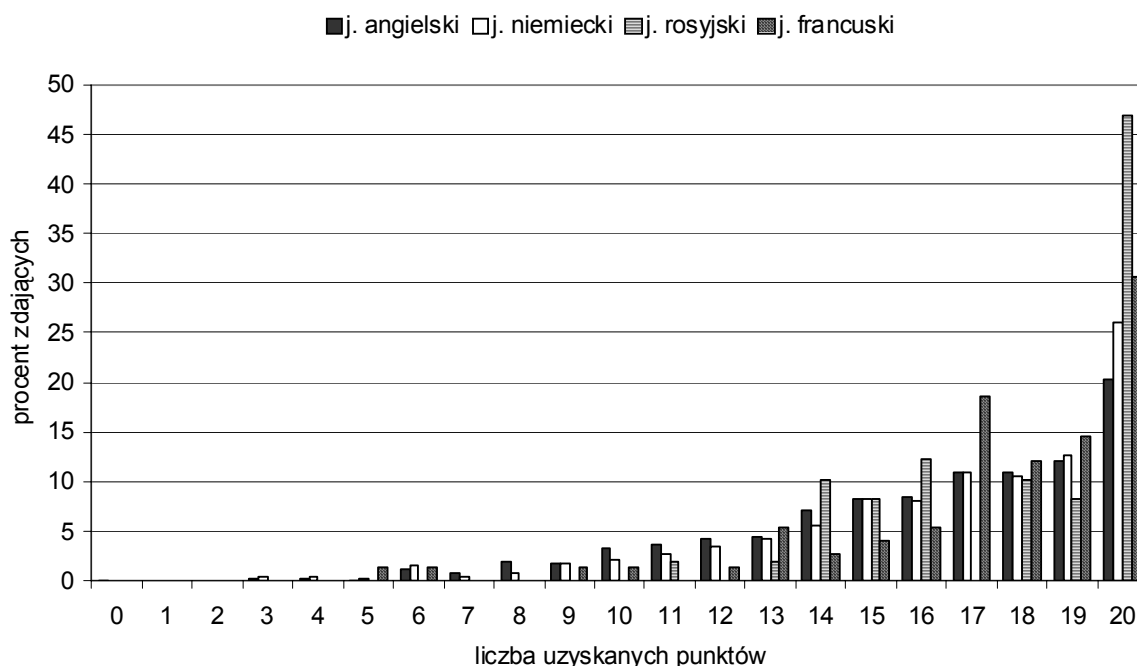
Tabela 5. Liczba przystępujących do egzaminu ustnego z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym na terenie działania OKE w Poznaniu z podziałem na województwa

Język obcy nowożytny	Liczba zdających, którzy przystąpili do egzaminu			
	Okręg	L	W	Z
angielski	1790	279	1036	475
niemiecki	586	92	284	210
rosyjski	49	8	23	18
francuski	75	21	41	13
hiszpański	34	1	31	2
włoski	9	3	5	1

Liczby zdających egzaminu z języków obcych na poziomie rozszerzonym w województwach są różne, ale nie zawsze proporcjonalne do liczebności zdających na poziomie podstawowym. Przykładem są zdający język niemiecki w województwie zachodniopomorskim, którzy dwukrotnie częściej wybierali poziom rozszerzony niż absolwenci z dwóch pozostałych województw. Natomiast prawie co trzeci absolwent w Zachodniopomorskiem zdający język francuski wybrał poziom rozszerzony. W przypadku języka hiszpańskiego niewiele mniej zdających wybrało poziom rozszerzony niż podstawowy. Ze względu na małą populację zdających egzamin z języka hiszpańskiego i włoskiego, w dalszych szczegółowych analizach nie uwzględniano tej grupy maturzystów.

Poniżej na wykresie 2. przedstawiono rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających egzamin ustny z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym.

Wykres 2. Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających na poziomie rozszerzonym



Większość z tegorocznych maturzystów zdających egzamin ustny z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym uzyskała wysokie wyniki, co przedstawia lewoskośny rozkład na wykresie 2. Można na tej podstawie wnioskować, że zdający ten egzamin trafnie ocenili swoje umiejętności oraz kompetencje językowe.

Szczegółowe dane dotyczące zdawalności egzaminu ustnego z języka obcego na poziomie rozszerzonym przedstawiono poniżej w tabeli 6.

Tabela 6. Zdawalność ustnego egzaminu maturalnego z języków obcych nowożytnych na poziomie rozszerzonym

Język obcy nowożytny	Liczba zdanych egzaminów wyrażona w %			
	Okręg	L	W	Z
angielski	99,32	99,28	99,32	99,36
niemiecki	99,14	100	98,94	99,00
rosyjski	100	100	100	100
francuski	98,66	95,23	100	100
hiszpański	97,05	100	96,77	100
włoski	100	100	100	100

Egzamin ustny z każdego z języków obcych nowożytnych na poziomie rozszerzonym zdali prawie wszyscy przystępujący do tego egzaminu. Analiza wyników uzyskanych w latach poprzednich pokazuje, że młodzież przygotowująca się do egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym dokonuje trafnej oceny swoich umiejętności i kompetencji językowych. W roku 2008 zdający egzamin ustny z języka angielskiego na poziomie rozszerzonym, których wypowiedzi oceniono na minimum 30% możliwych do zdobycia punktów, stanowili 99,21%; z języka niemieckiego procent ten był nieznacznie niższy (99,60%), z języka rosyjskiego – 96,88%, z języka francuskiego natomiast również 100% maturzystów uzyskało minimum 15 punktów. Można więc zauważyć, że wyniki tegorocznych i ubiegłorocznych maturzystów są zbieżne. W przypadku języków rzadziej wybieranych o wynikach stanowią pojedynczy uczniowie

CZĘŚĆ PISEMNA EGZAMINU

Liczba maturzystów zdających egzamin pisemny z języka obcego nowożytnego wyniosła 61903. Tradycyjnie największą popularnością wśród zdających cieszył się język angielski, który wybrało 71,46% zdających, najmniejszą - język włoski, wybrany przez 0,07% maturzystów. Wśród przystępujących do pisemnego egzaminu maturalnego z języków obcych nowożytnych można rozróżnić tych, którzy zdawali ten egzamin jako obowiązkowy na poziomie podstawowym lub rozszerzonym oraz tych, którzy wybrali go jako dodatkowy (poziom rozszerzony). Liczebność populacji zdających egzamin pisemny z języków obcych nowożytnych jest przedstawiona w tabeli 7. Dane zamieszczone w tej tabeli dotyczą zdających na terenie działania OKE w Poznaniu z podziałem na województwa.

Tabela 7. Liczby zdających pisemny egzamin maturalny z języków obcych nowożytnych

Język obcy nowożytny	Okręg		L			W			Z			
	Egzamin											
	obowiązkowy		dodatkowy	obowiązkowy		dodatkowy	obowiązkowy		dodatkowy	obowiązkowy		dodatkowy
	P	R	R	P	R	R	P	R	R	P	R	R
angielski	39098	4539	292	5397	763	46	22802	2659	160	10899	1117	86
niemiecki	14708	690	238	3010	169	30	8407	354	106	3291	167	102
rosyjski	1537	27	36	289	2	7	843	11	19	405	14	10
francuski	343	87	33	107	26	7	216	50	17	20	11	9
hiszpański	37	10	25	2	-	1	32	10	22	3	-	2
włoski	31	4	9	11	2	1	11	1	7	9	1	1

Wśród absolwentów zdających egzamin obowiązkowy z języka obcego nowożytnego należy także wyodrębnić grupę zdającą ten egzamin na poziomie dwujęzycznym. Tabela 8. przedstawia liczebność populacji dla tego poziomu.

Tabela 8. Liczby zdających pisemny egzamin maturalny z języków obcych nowożytnych na poziomie dwujęzycznym

Język obcy nowożytny	Okręg	L	W	Z
angielski	73	-	21	52
niemiecki	44	-	21	23
rosyjski	-	-	-	-
francuski	31	-	31	-
hiszpański	11	-	11	-
włoski	-	-	-	-

I. Opis zestawów egzaminacyjnych

Zestaw egzaminacyjny dla każdego z języków obcych nowożytnych składał się z trzech arkuszy: jednego dla egzaminu na poziomie podstawowym i dwóch dla poziomu rozszerzonego. Arkusz egzaminacyjny dla poziomu podstawowego zawierał sześć zadań zamkniętych i dwa zadania otwarte. Egzamin pisemny z języków obcych nowożytnych na poziomie rozszerzonym był dwuczęściowy. Zdający wypełniali w arkuszu części I, w której zamieszczono trzy zadania otwarte, oraz rozwiązywali sześć zadań zamkniętych w części II arkusza. Egzamin na obu poziomach sprawdzał opanowanie umiejętności

rozumienia ze słuchu, rozumienia tekstu czytanego oraz konstruowania wypowiedzi pisemnej (rozprawki, opowiadania, opisu lub recenzji). Dodatkowo na poziomie rozszerzonym była sprawdzana umiejętność stosowania (część I) i rozpoznawania struktur leksykalno-gramatycznych (część II). Zdający mógł uzyskać maksymalnie 50 pkt niezależnie od poziomu zdawanego egzaminu. Różnorodna struktura egzaminu pisemnego z języków obcych nowożytnych miała na celu sprawdzenie różnych umiejętności w ramach poszczególnych obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych. Punktowa oraz procentowa waga umiejętności z poszczególnych obszarów standardów wymagań w arkuszach egzaminacyjnych jest zaprezentowana w tabeli 9.

Egzamin pisemny na poziomie podstawowym trwał 120 minut. Pierwsza część arkusza składała się z trzech różnych zadań zamkniętych opartych na różnorodnych tekstach (rozmowa, komunikat i wywiad) sprawdzających umiejętności rozumienia tekstu słuchanego. Kolejna część posłużyła sprawdzeniu umiejętności rozumienia tekstu pisanego i składała się z trzech zadań zamkniętych opartych na trzech tekstach np. informacyjnym, literackim oraz publicystycznym. W obu częściach zastosowano zadania typu prawda/fałsz, na dobieranie i wielokrotnego wyboru.

Tabela 9. Waga procentowa punktów możliwych do uzyskania za umiejętności sprawdzane podczas egzaminu

		Arkusz PP	Arkusz PR cz. I	Arkusz PR cz. II
Rozumienie słuchanego tekstu	Liczba pkt.	15	-	15
	Waga w %	30	-	30
Rozumienie pisanego tekstu	Liczba pkt.	20	-	-
	Waga w %	40	-	-
Wypowiedź pisemna	Liczba pkt.	15	18	-
	Waga w %	30	36	-
Stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych	Liczba pkt.	-	5	-
	Waga w %	-	10	-
Rozumienie pisanego tekstu i rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych	Liczba pkt.	-	-	12
	Waga w %	-	-	24

Ostatnią część stanowiły dwa zadania otwarte wymagające wykazania się umiejętnością konstruowania dwóch wypowiedzi pisemnych: dłuższej i krótszej. Zadania te mieściły się w następujących zakresach tematycznych: nauka, technika, szkoła, kształcenie, święta i uroczystości, podróżowanie i turystyka, zakupy, praca, klimat, zdrowie i człowiek.

Egzamin na poziomie rozszerzonym trwał 190 minut, z czego na arkusz w części I przewidziano 120 minut, a części II – 70 minut. Część pierwszą stanowiły dwa zadania sprawdzające umiejętność stosowania struktur leksykalno-gramatycznych oraz zadanie

sprawdzające umiejętność formułowania dłuższej wypowiedzi pisemnej. Za tę część egzaminu zdający mógł otrzymać 23 punkty, co stanowi 46% punktów możliwych do uzyskania na poziomie rozszerzonym. Arkusz w części II zawierał zadania sprawdzające umiejętność rozumienia ze słuchu, rozumienia tekstu pisanego i rozpoznawania struktur leksykalno-gramatycznych. Zastosowano w nich zadania zamknięte typu prawda/fałsz, na dobieranie i wielokrotnego wyboru, oparte na różnorodnych formach wypowiedzi (typu komunikat, rozmowa, audycja lub wywiad) oraz na autentycznych tekstach publicystycznych, narracyjnych, informacyjnych i literackich. Za część drugą zdający mógł uzyskać 27 punktów, co stanowi 54% punktów możliwych do uzyskania.

II. Interpretacja osiągnięć zdających

Wyniki egzaminu na poziomie podstawowym

Wyniki uzyskane przez zdających egzamin pisemny z języków obcych nowożytnych na poziomie podstawowym przedstawiono poniżej w tabeli 10. Dane zamieszczone w tabeli dotyczą zdających na terenie działania OKE w Poznaniu z podziałem na województwa i obejmują zdających, którzy po raz pierwszy przystępowali do egzaminu.

Tabela 10. Zdawalność pisemnego obowiązkowego egzaminu maturalnego z języków obcych nowożytnych na poziomie podstawowym

Język obcy nowożytny	Zdawalność w %	Średni wynik w %	Zdawalność w %	Średni wynik w %	Zdawalność w %	Średni wynik w %	Zdawalność w %	Średni wynik w %
	Okręg		L		W		Z	
angielski	87,3	61,0	86,5	60,3	87,2	60,8	87,9	62,1
niemiecki	93,3	56,6	93,5	57,6	93,6	56,4	92,6	56,6
rosyjski	94,9	55,9	94,8	56,7	94,8	55,0	95,3	57,4
francuski	88,9	55,9	87,9	56,3	89,4	54,8	90,0	66,1
hiszpański	97,3	60,1	100	65,5	96,9	59,1	100	68,0
włoski	96,8	72,7	90,9	73,9	100	81,3	100	60,8

Zdawalność egzaminu ze wszystkich języków obcych nowożytnych jest wysoka, choć rezultaty, jakie uzyskali zdający język angielski, są o prawie 4% niższe niż w 2008 roku i są to najniższe wyniki uzyskane od 2005 roku. Także wyniki osiągnięte przez zdających język francuski i hiszpański są niższe, odpowiednio o 3,4% i 2,7%, niż przed rokiem. Z kolei lepsze rezultaty uzyskali absolwenci zdający język niemiecki (wzrost o 4%), język rosyjski (wzrost o 4,16%) i język włoski (wzrost o 9,84%).

Warto zwrócić uwagę na fakt, iż najlepiej z egzaminem z języka obcego nowożytnego poradzili sobie, podobnie jak przed rokiem, zdający z województwa zachodniopomorskiego. Dotyczy to nie tylko zdawalności, ale także średnich wyników. Tylko z języka niemieckiego

(w przypadku zdawalności) i języka włoskiego (w przypadku średniego wyniku) ich wyniki są niższe niż absolwentów z innych województw.

Na wyniki egzaminu wpływa między innymi struktura arkuszy egzaminacyjnych. Ich parametry statystyczne możemy odczytać w tabeli 11.

Tabela 11. Parametry statystyczne opisujące wyniki za zadania z arkusza na poziomie podstawowym

Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
Język angielski							
30,57	11,76	32	46	50	0	61,14	0,61
Język niemiecki							
27,34	9,82	27	28	50	1	54,68	0,55
Język rosyjski							
27,99	9,10	27	24	50	2	55,98	0,56
Język francuski							
27,95	10,46	27,5	27	50	6	55,90	0,56
Język hiszpański							
30,07	9,11	29	25	45	13	60,14	0,60
Język włoski							
36,35	10,83	38,5	46	49	12,5	72,71	0,73

Współczynniki łatwości arkuszy egzaminacyjnych ze wszystkich języków obcych wskazują, że egzaminy te były dla populacji zdających umiarkowanie trudne²(wyjątek stanowi arkusz z języka włoskiego, który dla większości zdających okazał się łatwy). Różny natomiast jest najczęściej występujący wynik. Wynik ten, jaki uzyskała większość zdających egzamin pisemny z języka angielskiego i włoskiego jest znacznie wyższy od wyniku modalnej innych języków. Także średni wynik procentowy dla populacji zdającej te języki jest wyższy niż w przypadku innych języków. Wyjątek stanowią średnie wyniki uzyskane przez zdających język włoski, ale liczba maturzystów, którzy wybrali ten język (a także język hiszpański) w sesji maturalnej 2009 jest dużo niższa niż liczba zdających pozostałe języki. W przypadku tych, którzy zdawali język rosyjski i francuski, najwięcej zdających osiągnęło wynik niższy niż średni dla tych języków, co oznacza, że ci maturzyści wykazali się mniejszymi umiejętnościami niż przeciętny zdający egzamin z języka rosyjskiego i francuskiego. Najbardziej zróżnicowane były osiągnięcia zdających język angielski i francuski (odchylenie standardowe, świadczące o tym zróżnicowaniu, jest najwyższe).

Na wynik całego egzaminu mają wpływ wyniki, jakie zdający uzyskują za poszczególne zadania z arkusza egzaminacyjnego. Osiągnięcia zdających w zakresie wiadomości i umiejętności, które sprawdzano za pomocą poszczególnych zadań zostały przedstawione dla wszystkich języków w tabeli 12. W celu porównania poziomu opanowania sprawdzanych umiejętności zestawiono m.in. wartości współczynników łatwości dla poszczególnych zadań z arkuszy egzaminacyjnych na poziomie podstawowym.

² B. Niemierko *Pomiar wyników kształcenia*, WSiP Warszawa 1999.

Tabela 12. Współczynniki łatwości dla części pisemnej egzaminu maturalnego z języków obcych nowożytnych z poziomu podstawowego

Język angielski						
Sprawdzane umiejętności	Nr zad.	Max. liczba pkt	Sprawdzany standard	Współczynnik łatwości zadań	Zadanie	Współczynnik łatwości obszaru
Rozumienie słuchanego tekstu	1	5	II – 1d	0,73	łatwe	0,55
	2	5	II – 1c, g	0,57	umiarkowanie trudne	
	3	5	II – 1a, d	0,36	trudne	
Rozumienie tekstu pisanego	4	7	II – 2d	0,64	umiarkowanie trudne	0,64
	5	6	II – 2c	0,73	łatwe	
	6	7	II – 2d, e	0,55	umiarkowanie trudne	
Wypowiedź pisemna	7	5	I – 1, III – 2e; IV – 2b, c	0,69	umiarkowanie trudne	0,66
	8	10	I – 1, 2b; III – 2e,f; IV – 2b	0,63	umiarkowanie trudne	
Język niemiecki						
Sprawdzane umiejętności	Nr zad.	Max. liczba pkt	Sprawdzany standard	Współczynnik łatwości zadań	Zadanie	Współczynnik łatwości obszaru
Rozumienie słuchanego tekstu	1	5	II – 1a	0,55	umiarkowanie trudne	0,53
	2	5	II – 1c	0,63	umiarkowanie trudne	
	3	5	II – 1d	0,42	trudne	
Rozumienie tekstu pisanego	4	6	II – 2d	0,59	umiarkowanie trudne	0,55
	5	8	II – 2f	0,52	umiarkowanie trudne	
	6	6	II – 2c	0,56	umiarkowanie trudne	
Wypowiedź pisemna	7	5	I – 1, III – 2e; IV – 2b	0,66	umiarkowanie trudne	0,65
	8	10	I – 1, 2b; III – 2e,f; IV – 2b	0,65	umiarkowanie trudne	
Język rosyjski						
Sprawdzane umiejętności	Nr zad.	Max. liczba pkt	Sprawdzany standard	Współczynnik łatwości zadań	Zadanie	Współczynnik łatwości obszaru
Rozumienie słuchanego tekstu	1	5	II – 1a	0,85	łatwe	0,59
	2	5	II – 1b	0,43	trudne	
	3	5	II – 1a, d	0,50	umiarkowanie trudne	
Rozumienie tekstu pisanego	4	7	II – 2b	0,37	trudne	0,59
	5	7	II – 2d, e	0,69	umiarkowanie trudne	
	6	6	II – 2a, c	0,70	łatwe	
Wypowiedź pisemna	7	5	I – 1, III – 2e; IV – 2b	0,70	łatwe	0,57
	8	10	I – 1, 2b; III – 2e,f; IV – 2b	0,43	trudne	

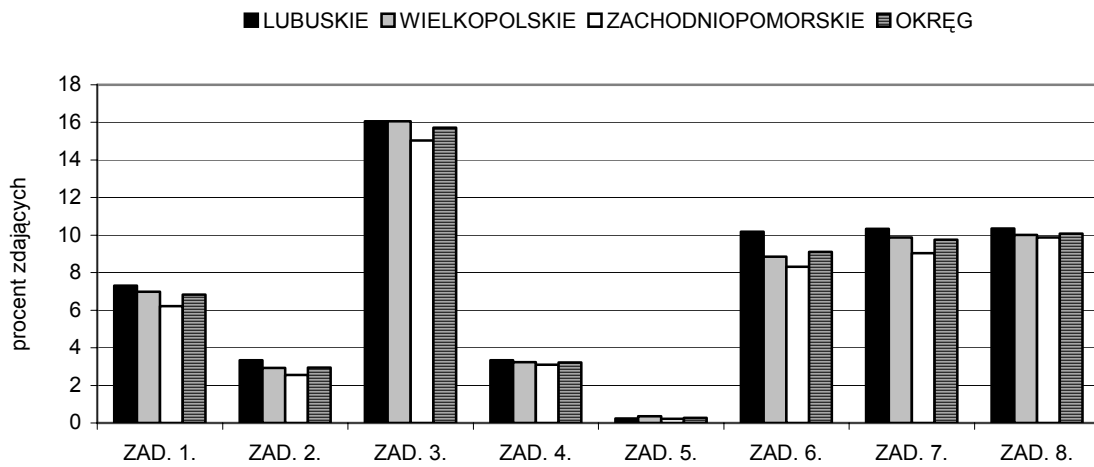
Język francuski						
Sprawdzane umiejętności	Nr zad.	Max. liczba pkt	Sprawdzany standard	Współczynnik łatwości zadań	Zadanie	Współczynnik łatwości obszaru
Rozumienie słuchanego tekstu	1	5	II – 1d	0,34	trudne	0,44
	2	5	II – 1a,c	0,48	trudne	
	3	5	II – 1d	0,50	umiarkowanie trudne	
Rozumienie tekstu pisanego	4	7	II – 2d	0,36	trudne	0,58
	5	6	II – 2c, g	0,57	umiarkowanie trudne	
	6	7	II – 2c	0,71	łatwe	
Wypowiedź pisemna	7	5	I – 1, 2b, III – 2e; IV – 2b	0,70	łatwe	0,65
	8	10	I – 1, 2b; III – 2e,f; IV – 2b	0,62	umiarkowanie trudne	

Dla większości zdających egzamin z języka obcego nowożytnego na poziomie podstawowym, zadania sprawdzające poszczególne umiejętności były umiarkowanie trudne lub łatwe. Trudne okazało się jedno zadanie z języka angielskiego, związane z obszarem rozumienia słuchanego tekstu. Także trudne okazało się wykonanie zadania 3. w arkuszu z języka niemieckiego, które polegało na stwierdzeniu, czy wysłuchany tekst zawiera informacje określone w zadaniu. Dla zdających język rosyjski dwa zadania okazały się zadaniami trudnymi: pierwsze sprawdzało umiejętność rozumienia tekstu słuchanego, drugie polegało na konstruowaniu dłuższej wypowiedzi pisemnej - listu. Niski współczynnik łatwości charakteryzuje też dwa zadania z języka francuskiego sprawdzające rozumienie tekstu słuchanego oraz jedno zadanie z obszaru rozumienia tekstu pisanego. Zastosowano w nich tradycyjne formy zadań: dobieranie, prawda-falsz oraz wielokrotnego wyboru. Warto także zwrócić uwagę na fakt, iż zadania z obszaru umiejętności rozumienia słuchanego tekstu na poziomie podstawowym okazały się najtrudniejsze dla większości maturzystów.

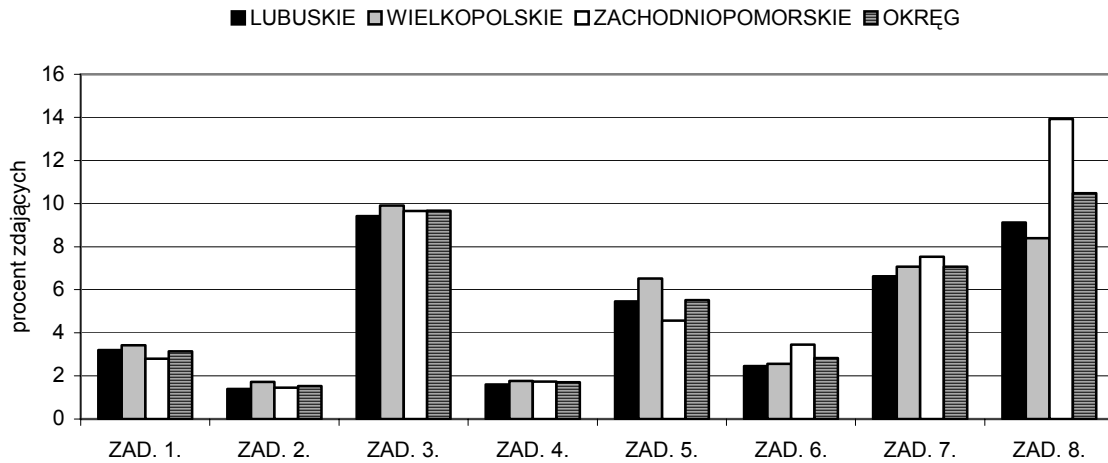
Na wyniki tegorocznego egzaminu możemy także spojrzeć poprzez zadania, które absolwenci rozwiązyli błędnie lub których rozwiązania się nie podjęli. Porównując dane dla czterech języków najczęściej wybieranych przez zdających, możemy wnioskować, które obszary umiejętności zostały gorzej opanowane przez tegorocznych abiturientów.

Wykres 3. Procent zdających, którzy nie podjęli lub nie rozwiązali zadań z arkusza na poziomie podstawowym z języków obcych nowożytnych

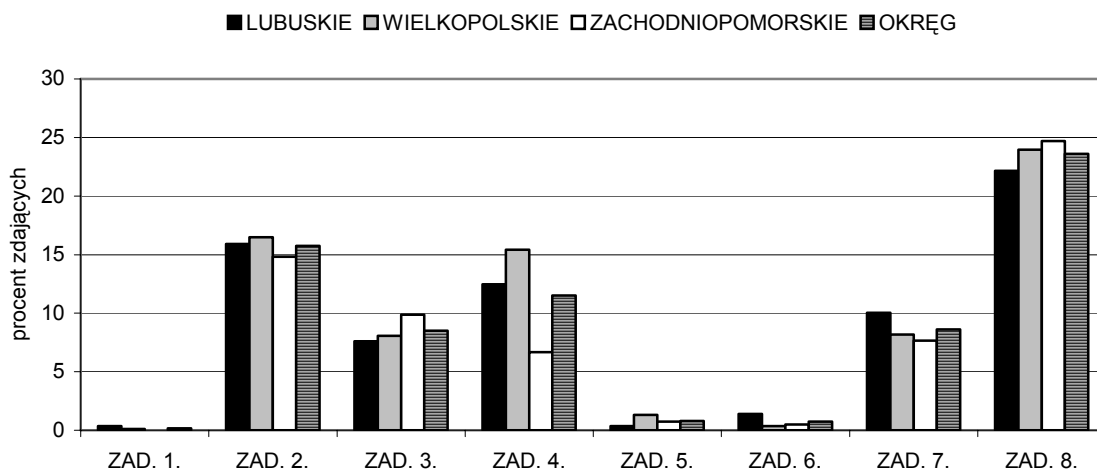
a) język angielski



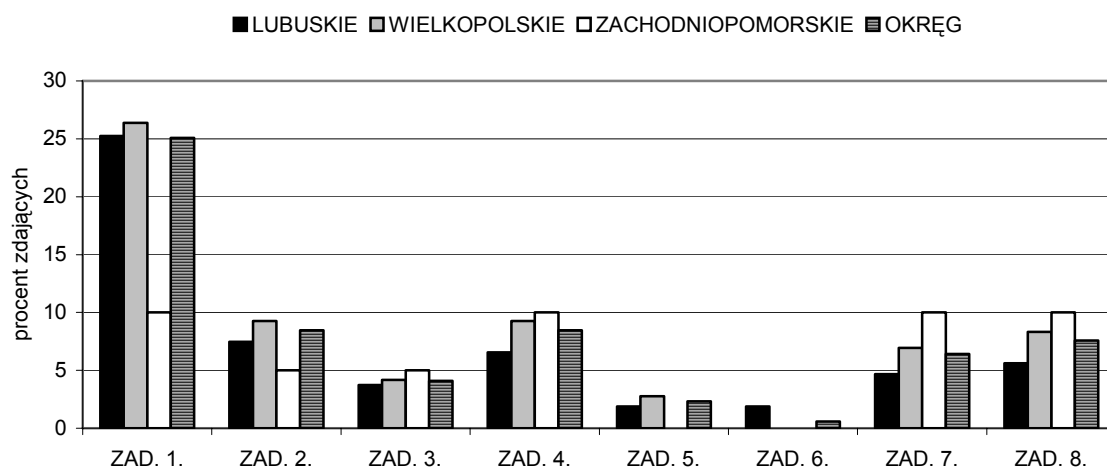
b) język niemiecki



c) język rosyjski



d) język francuski



Na podstawie danych przedstawionych na wykresach 3.a– d można ocenić, z którymi zadaniami nie poradzili sobie zdający.

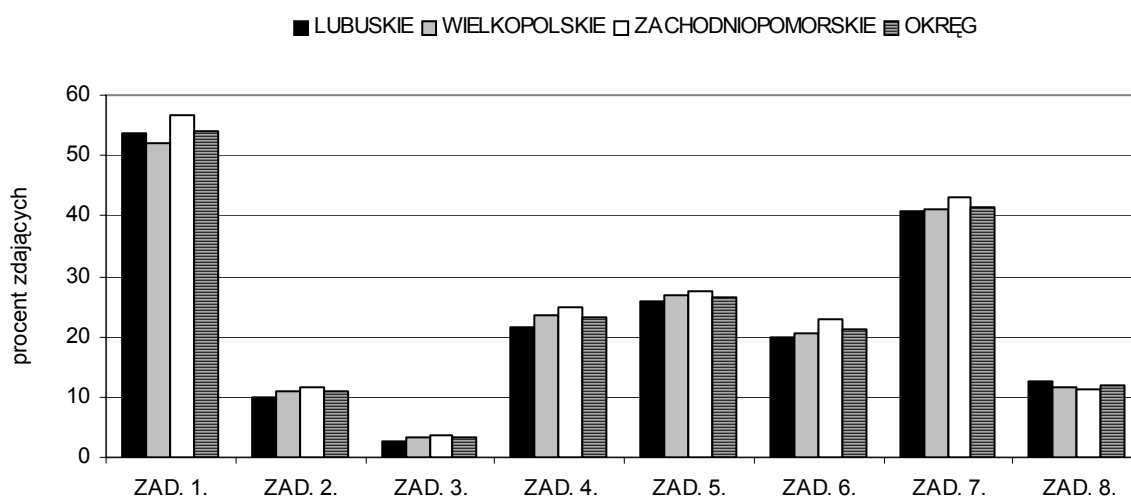
1. **Język angielski** - zdającym egzamin z tego języka sprawiały trudność pojedyncze zadania ze wszystkich trzech obszarów. Największy problem stanowiło zadanie 3. (wielokrotnego wyboru) sprawdzające umiejętność rozumienia tekstu słuchanego, którym był wywiad z wynalazcą gry edukacyjnej. Zadanie to nie zostało rozwiązane przez prawie 16% zdających w Okręgu. Trudność sprawiło również zadanie sprawdzające umiejętność rozumienia tekstu pisanego (zadanie 6. – prawie 10% zdających uzyskało zero punktów). Podobną trudność stanowiły zadania otwarte – napisanie krótszej wypowiedzi pisemnej (wiadomości) i listu do kolegi/koleżanki - całkowicie przerastało umiejętności językowe co dziesiątego ucznia.
2. **Język niemiecki** - największa grupa zdających nie rozwiązała zadania 3. sprawdzającego umiejętność rozumienia słuchanego tekstu. Było to zadanie wielokrotnego wyboru, które należało rozwiązać selekcyjnie informację po wysłuchaniu wywiadu. W województwie zachodniopomorskim najwięcej zdających uzyskało 0 pkt za zadanie 8. – zadanie otwarte, polegające na napisaniu listu do kolegi/ koleżanki z Niemiec o realizacji swojego marzenia z dzieciństwa – kupnie psa.
3. **Język rosyjski** - w przypadku zdających egzamin z tego języka najczęściej nierozwiązanym zadaniem okazało się zadanie 8., sprawdzające umiejętność napisania listu prywatnego do znajomego z Moskwy o swoim nowym zwierzątku domowym. W zadaniu tym należało wykazać się umiejętnością udzielania i przekazywania informacji oraz wyjaśniania. Prawie co czwarty zdający nie poradził sobie z tym zadaniem.
4. **Język francuski** - zadaniem, z którym nie poradziła sobie największa liczba zdających, było zadanie 1., polegające na dobraniu odpowiedniego określenia

do pięciu różnych fragmentów usłyszanego tekstu. Zadanie to okazało się zbyt trudne dla co czwartego maturzysty.

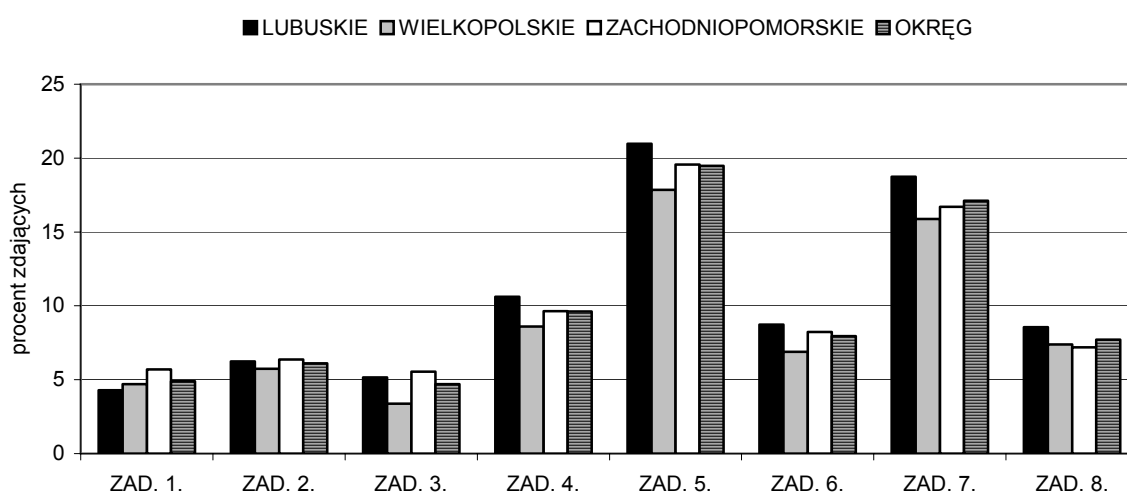
Do ciekawych analiz mogą posłużyć dane informujące o procencie absolwentów, którzy za poszczególne zadania uzyskali maksymalną liczbę punktów. Możemy je odczytać z wykresu 4. Jeżeli porównamy dane z różnych języków, możemy wskazać umiejętności najlepiej opanowane przez zdających.

Wykres 4. Procent zdających, którzy rozwiązali zadania z arkusza na poziomie podstawowym na maksymalną liczbę punktów.

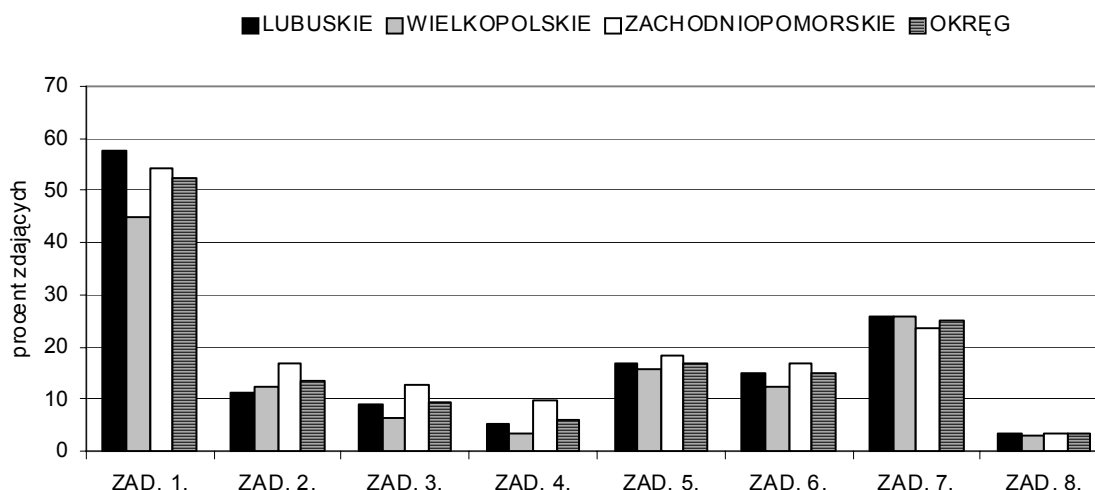
e) język angielski



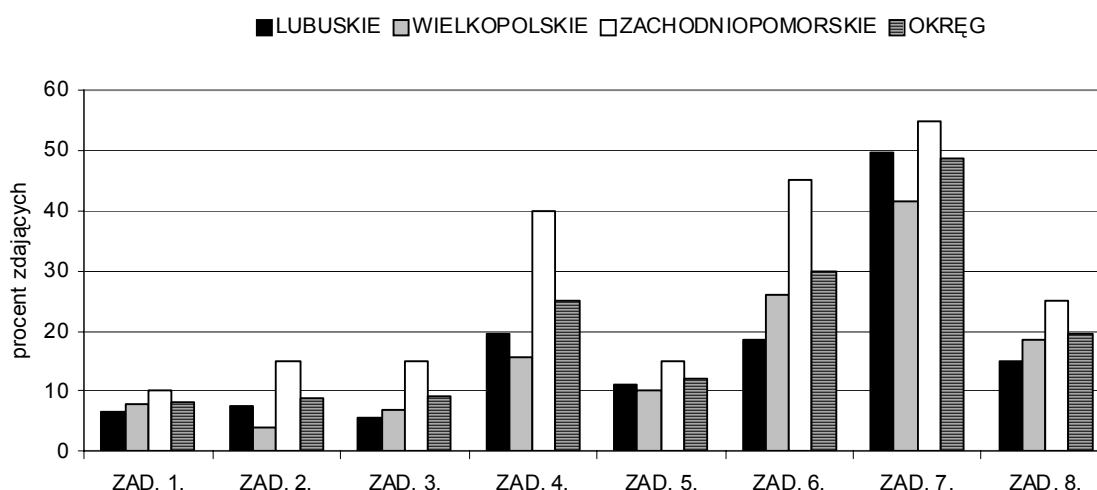
f) język niemiecki



g) język rosyjski



h) język francuski



Język angielski – średnio co drugi zdający nie miał żadnych problemów z zadaniem 1. (dobieranie), poruszającym tematykę używania telefonów komórkowych w różnych sytuacjach. Zadanie to sprawdzało umiejętność rozumienia słuchanego tekstu. Również zadanie 7., w którym należało napisać krótką wiadomość, nie sprawiło żadnego problemu dwóm piątym populacji maturzystów. Korzystając z danych zaprezentowanych na wykresie 4.a, widzimy, że czterokrotnie więcej absolwentów uzyskało maksymalny wynik za zadanie 7. niż maturzystów, którzy w ogóle nie poradzili sobie z napisaniem krótkiej wiadomości. W przypadku zadania 3. (wielokrotnego wyboru), sprawdzającego rozumienie pisanego tekstu informacyjnego (wykres 4.a), w porównaniu z danymi zamieszczonymi na wykresie 3.a, potwierdza się, iż wielu zdających miało problemy z tym zadaniem, co sugeruje także wysokość współczynnika łatwości, jaki to zadanie uzyskało (tabela 10.).

1. **Język niemiecki** – maksymalną liczbę punktów (8 pkt) otrzymało najwięcej zdających za zadanie 5. Zadanie to było zadaniem zamkniętym, sprawdzało umiejętność rozumienia pisanego tekstu i polegało na dobraniu odpowiedniego pytania do odpowiedzi w wywiadzie. Zdający musieli wykazać się umiejętnością rozpoznawania związków między poszczególnymi częściami tekstu.
2. **Język rosyjski** – maksymalną liczbę punktów (5 pkt) otrzymało najwięcej zdających za zadanie 1., które sprawdzało umiejętność rozumienia słuchanego tekstu związaną i określania głównej myśli tekstu.
3. **Język francuski** – za opanowanie umiejętności pisania krótkiej formy użytkowej absolwenci uzyskali najwięcej maksymalnych wyników punktowych. Uzyskanie 4 punktów za przekazanie informacji, jak i 1 punktu w kryterium poprawności językowej, nie sprawiło trudności ponad połowie zdających.

Wyniki egzaminu na poziomie rozszerzonym

W tabeli 13. przedstawiono wyniki uzyskane przez zdających egzamin pisemny z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym.

Tabela 13. Zdawalność pisemnego obowiązkowego egzaminu maturalnego z języków obcych nowożytnych na poziomie rozszerzonym

Język obcy nowożytny	Zdawalność w %	Średni wynik w %	Zdawalność w %	Średni wynik w %	Zdawalność w %	Średni wynik w %	Zdawalność w %	Średni wynik w %
	Okręg		L		W		Z	
angielski	99,69	74,67	99,5	73,0	99,7	74,5	99,7	76,2
niemiecki	100	73,47	100	75,2	100	73,4	100	74,9
rosyjski	100	82,11	100	81,0	100	78,8	14	84,9
francuski	100	74,45	100	71,5	100	78,8	100	84,9
hiszpański	100	75,0	-	-	100	75,0	-	-
włoski	100	70,00	100	57,5	100	78,0	100	87,0

W dalszych szczegółowych analizach, z powodu niewielkiej populacji zdających, nie zostały uwzględnione egzaminy z języka włoskiego i hiszpańskiego.

Poniżej w tabeli nr 14 (str. 64). przedstawiono wyniki, jakie uzyskali zdający podczas pisemnego egzaminu z języków obcych nowożytnych na poziomie rozszerzonym.

Tabela 14. Parametry statystyczne opisujące wyniki za zadania z arkusza na poziomie rozszerzonym

Zdający	Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
Język angielski								
wszyscy	37,36	6,94	38	42,5	50	3	74,72	0,75
obowiązkowo	37,34	6,84	38	41,0	50	3	74,58	0,75
dodatkowo	37,68	8,44	40	40,5	50	8	75,36	0,75
Język niemiecki								
wszyscy	37,09	6,59	37,5	41	50	6	74,18	0,74
obowiązkowo	36,73	6,29	37	39,5	50	18,5	73,46	0,73
dodatkowo	38,11	7,31	38,5	41	50	6	76,22	0,76
Język rosyjski								
wszyscy	40,68	6,49	40	50	50	21	81,36	0,81
obowiązkowo	41,05	6,73	41,5	50	50	21	82,10	0,82
dodatkowo	40,40	6,37	40	46	50	28,5	80,80	0,81
Język francuski								
wszyscy	37,11	5,54	38,5	38,5	50	17,5	74,22	0,74
obowiązkowo	37,22	5,55	38,5	38,5	50	17,5	74,45	0,74
dodatkowo	36,80	5,49	38,5	42	47	17,5	73,61	0,74
Język hiszpański								
wszyscy	37,43	7,60	39,5	45	47	22	74,86	0,75
obowiązkowo	37,5	8,42	37,5	47,5	47,5	22,5	75,00	0,75
dodatkowo	37,40	7,42	40,5	45	47	22	74,80	0,74
Język włoski								
wszyscy	34,73	9,27	36	39	46	18,5	69,46	0,69
obowiązkowo	35,00	11,20	39	39	43,5	18,5	70,00	0,70
dodatkowo	34,61	9,05	33,5	-	46	21	69,22	0,69

Analiza danych przedstawionych w powyższej tabeli pozwala stwierdzić, iż średnie wyniki uzyskane przez maturzystów zdających egzamin na poziomie rozszerzonym są wyższe od wyników, które uzyskali zdający na poziomie podstawowym. Oznacza to, że większość z nich była dobrze przygotowana i trafnie oceniła swoje umiejętności i możliwości na poziomie rozszerzonym. Współczynniki łatwości dla tego egzaminu, obliczone dla każdego z języków, wskazują, że dla wszystkich zdających (poza maturzystami zdającymi język włoski jako przedmiot dodatkowy) egzamin ten był łatwy. Najniższy średni wynik, jaki uzyskali maturzyści wynosił 69,22%. Najwyższy wynik uzyskali zdający obowiązkowy egzamin z języka rosyjskiego. Wynik najczęściej występujący jest wyższy od wyniku średniego dla populacji zdających, z wyjątkiem egzaminu obowiązkowego z języka francuskiego i włoskiego.

Tabela 15. Współczynniki łatwości dla części pisemnej egzaminu maturalnego z języków obcych nowożytnych – części I i II, poziom rozszerzony

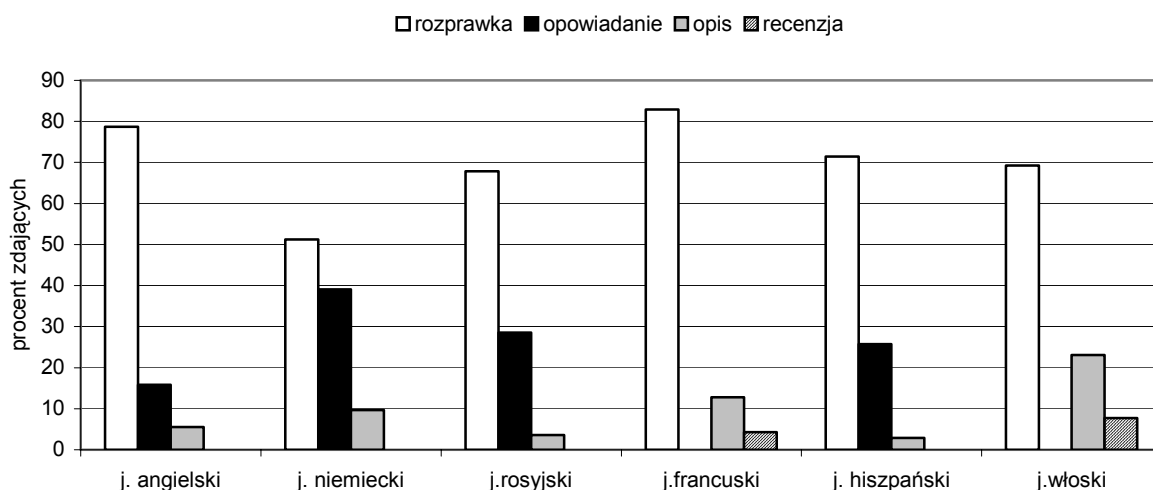
Język angielski						
Część I (23 pkt)						
Sprawdzane umiejętności	Nr zad.	Max. liczba punktów	Sprawdzany standard	Wsp. łatwości za zadanie	Zadanie	Wsp. łatwości za umiejętność
Stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych	1	2,5	V-2b	0,51	umiarkowanie trudne	0,41
	2	2,5	V-2b	0,32	trudne	
Wypowiedź pisemna	3	18	I-1; III-2a,b,d,f,e	0,77	łatwe	0,77
Część II (27 pkt)						
Rozumienie słuchanego tekstu	4	5	II-1c	0,89	łatwe	0,82
	5	5	II-1a	0,79	łatwe	
	6	5	II-1d	0,80	łatwe	
Rozumienie tekstu pisanego i rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych	7	5	II-2d	0,84	łatwe	0,74
	8	4	II-2f	0,72	łatwe	
	9	3	II-2j	0,67	umiarkowanie trudne	
Język niemiecki						
Część I (23 pkt)						
Stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych	1	2,5	V-2b	0,56	umiarkowanie trudne	0,57
	2	2,5	IV-2c	0,57	umiarkowanie trudne	
Wypowiedź pisemna	3	18	I-1; III-2a,b,d,f,e	0,74	łatwe	0,74
Część II (27 pkt)						
Rozumienie słuchanego tekstu	4	5	II-1c	0,90	bardzo łatwe	0,74
	5	5	II-1b	0,78	łatwe	
	6	5	II-1d	0,55	umiarkowanie trudne	
Rozumienie tekstu pisanego i rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych	7	5	II-2d	0,86	łatwe	0,80
	8	4	II-2b	0,89	łatwe	
	9	3	II-2j	0,64	umiarkowanie trudne	
Język rosyjski						
Część I (23 pkt)						
Stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych	1	2,5	V-2b	0,61	umiarkowanie trudne	0,62
	2	2,5	V-2b	0,63	umiarkowanie trudne	
Wypowiedź pisemna	3	18	I-1; III-2a,b,d,f,e	0,77	łatwe	0,77
Część II (27 pkt)						
Rozumienie słuchanego tekstu	4	5	II-1a, c	0,86	łatwe	0,83
	5	5	II-1a, d	0,68	umiarkowanie trudne	
	6	5	II-1b	0,97	bardzo łatwe	
Rozumienie tekstu pisanego i rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych	7	5	II-2d, e	0,96	bardzo łatwe	0,93
	8	4	II-2b	0,94	bardzo łatwe	
	9	3	II-2j	0,90	bardzo łatwe	

Język francuski						
Część I (23 pkt)						
Stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych	1	2,5	V-2b	0,65	umiarkowanie trudne	0,54
	2	2,5	V-2a	0,43	trudne	
Wypowiedź pisemna	3	18	I-1; III-2a, b, d, f, e	0,78	łatwe	0,78
Część II (27 pkt)						
Rozumienie słuchanego tekstu	4	5	II-1c	0,71	łatwe	0,75
	5	5	II-1a	0,78	łatwe	
	6	5	II-1d	0,76	łatwe	
Rozumienie tekstu pisanego i rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych	7	5	II-2d	0,86	łatwe	0,64
	8	4	II-2f	0,70	łatwe	
	9	3	II-2j	0,35	trudne	

Na podstawie analizy danych przedstawionych w tabeli 15. można wnioskować, iż największą trudność sprawiło tegorocznym maturzystom zdającym egzamin pisemny z języka obcego nowożytnego na poziomie rozszerzonym, podobnie jak w latach ubiegłych, stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych. Zadania sprawdzające tę umiejętność okazały się trudne lub umiarkowanie trudne. Zdający wszystkie języki obce nowożytne nie mieli większych trudności z formułowaniem wypowiedzi pisemnej. Wszyscy zdający egzamin pisemny na poziomie rozszerzonym nie mieli także trudności zarówno ze zrozumieniem słuchanego tekstu, jak i tekstu pisanego. Najlepiej z zadaniami w arkuszu z poziomu rozszerzonego poradzili sobie maturzyści zdający język rosyjski.

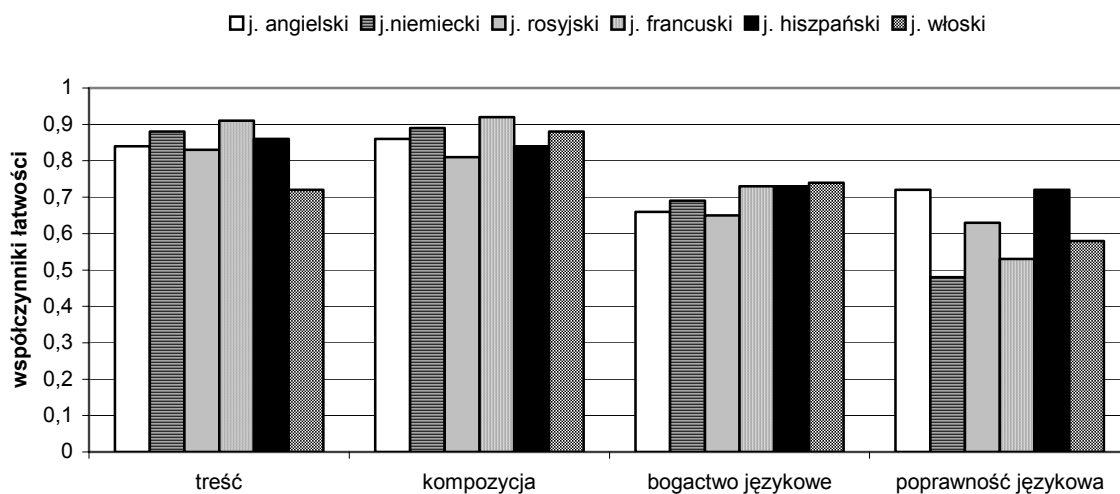
Zadanie 3. w arkuszu części I dotyczyło napisania w odpowiedniej formie wypracowania na wybrany przez zdającego jeden z trzech tematów. Z wykresu 5., przedstawiającego wybieralność form wypowiedzi pisemnych wynika, że rozprawka cieszyła się największą popularnością wśród tegorocznych maturzystów. Okazała się ona także formą najłatwiejszą ze wszystkich (współczynnik łatwości od 0,75 do 0,79 dla wszystkich języków, co jest równoznaczne z uzyskaniem średnio co najmniej 13,5 punktu). Najtrudniejszy dla większości maturzystów okazał się opis. Zdający, którzy wybrali tę formę, uzyskali średnio od 6,66 punktu (język rosyjski) do 12,6 punktu (język niemiecki).

Wykres 5. Procent zdających, którzy wybrali poszczególne formy wypowiedzi pisemnej



Podczas pisania wypracowania zdający różnie radzili sobie z kryteriami wypowiedzi pisemnej. Dane, których analiza pozwoli wyciągnąć wnioski bardziej szczegółowe, przedstawione zostały na wykresie 6.

Wykres 6. Współczynniki łatwości dla poszczególnych kryteriów zadania otwartego z języków obcych nowożytnych z arkusza na poziomie rozszerzonym



Absolwenci piszący wypracowania z języków obcych na ogół bardzo dobrze radzili sobie z treścią oraz kompozycją swej wypowiedzi. Najlepiej opanowali tę umiejętność zdający język francuski. Wykazanie się stosowaniem bogatego słownictwa okazało się zadaniem najłatwiejszym dla zdających język włoski, natomiast poprawność językowa okazała się najtrudniejsza dla maturzystów zdających język niemiecki.

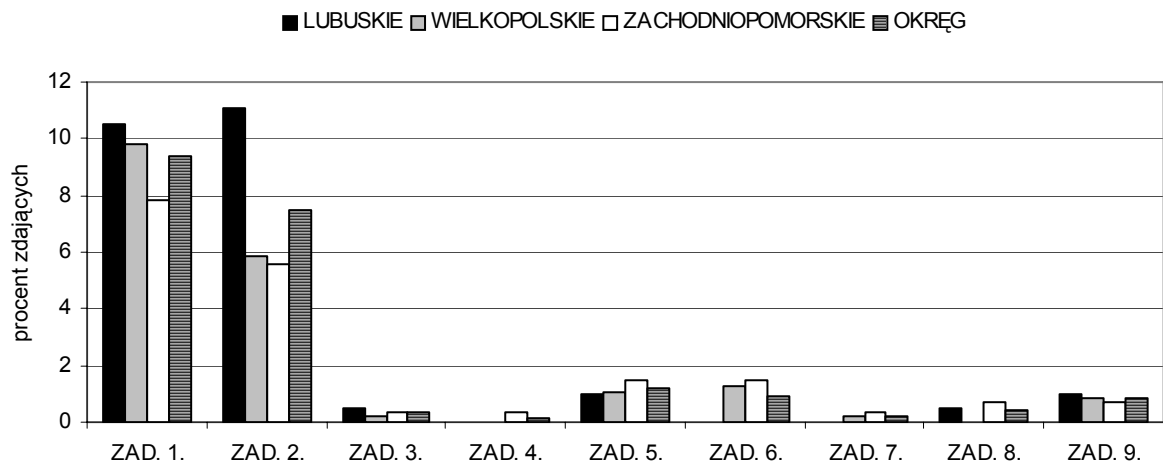
Należy również wspomnieć o tych maturzystach, dla których niektóre zadania okazały się zbyt trudne, aby je poprawnie rozwiązać lub w ogóle podjąć taką próbę.

Wykres 7. Procent zdających, którzy nie podjęli lub nie rozwiązali zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym z języków obcych nowożytnych

a) język angielski



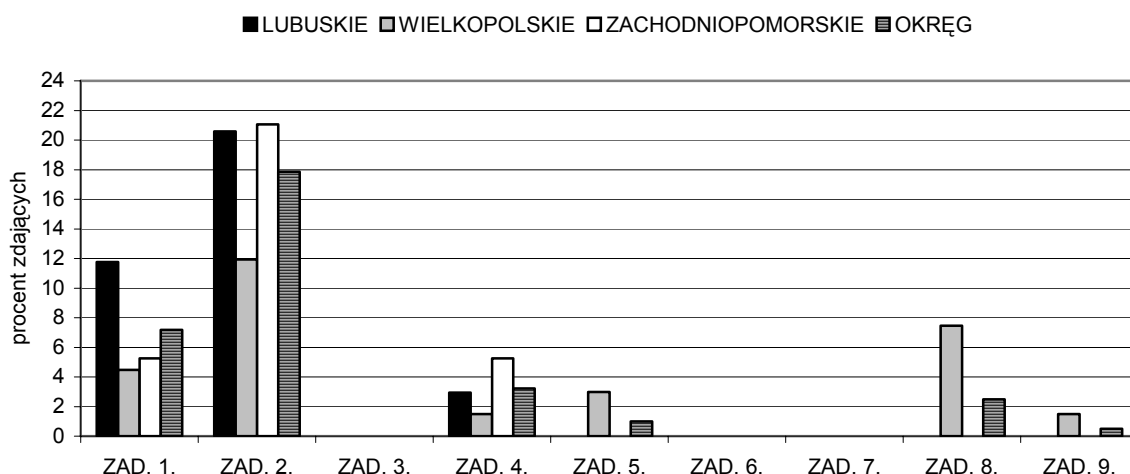
b) język niemiecki



c) język rosyjski



d) język francuski

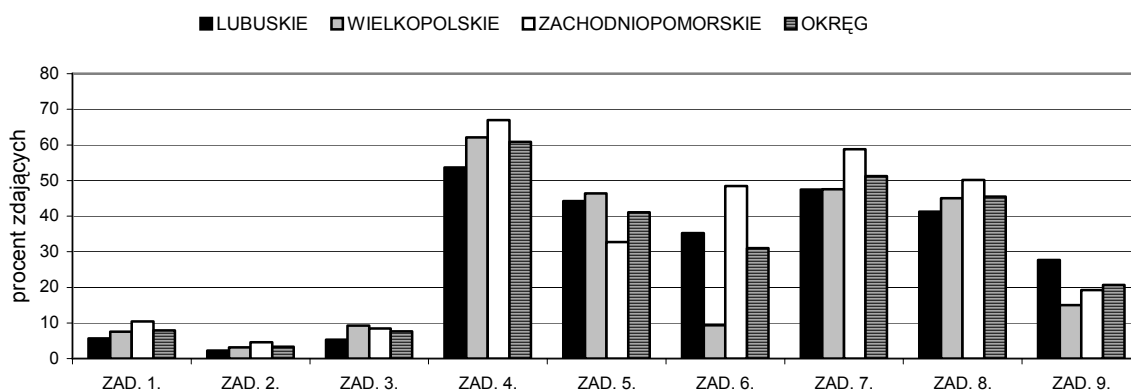


Największa frakcja opuszczeń oraz zadań błędnie wykonanych dotyczyła zadania 1.i 2., w których należało wykazać się umiejętnością stosowania struktur leksykalno-gramatycznych. Najlepiej z tymi zadaniami poradzili sobie maturzyści z województwa wielkopolskiego, a największe problemy zadania te sprawiły zdającym w województwie lubuskim.

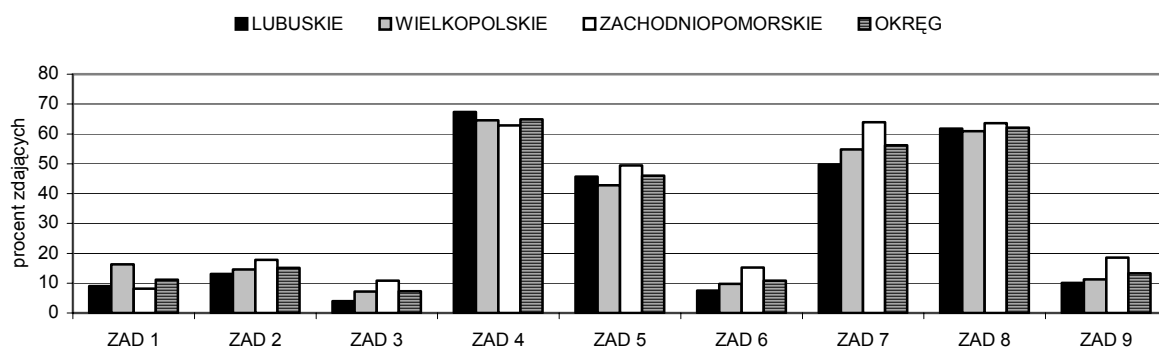
Tak jak w przypadku poziomu podstawowego, informacją ważną w odniesieniu do stopnia opanowania poszczególnych obszarów umiejętności są dane prezentujące zadania z poziomu rozszerzonego, za które zdający uzyskali maksymalną liczbę punktów. Podobnie jak w latach ubiegłych, bardzo dobre wyniki zdający uzyskali za zadania sprawdzające umiejętność rozumienia tekstu pisanego (zadania 7. i 8.). Uogólniając jednak, należy stwierdzić, że większa liczba maturzystów uzyskała maksymalną ilość punktów za zadania sprawdzające umiejętność rozumienia słuchanego tekstu (zadania 4.- 6.). Wyniki w poszczególnych województwach dla poszczególnych zadań są zróżnicowane. Zostały one przedstawione na wykresach 8.a-d dla czterech najczęściej wybieranych języków.

Wykres 8. Procent zdających, którzy rozwiązali zadania z arkusza na poziomie rozszerzonym na maksymalną ilość punktów.

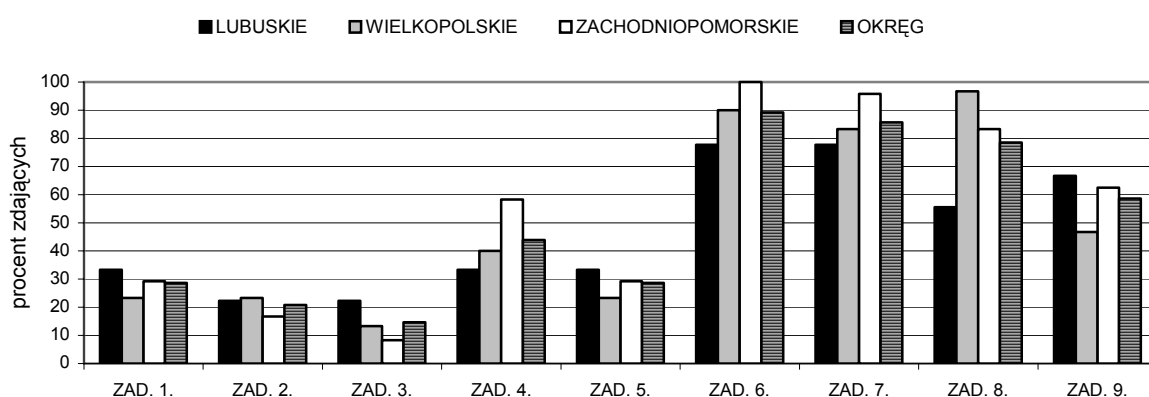
a) język angielski



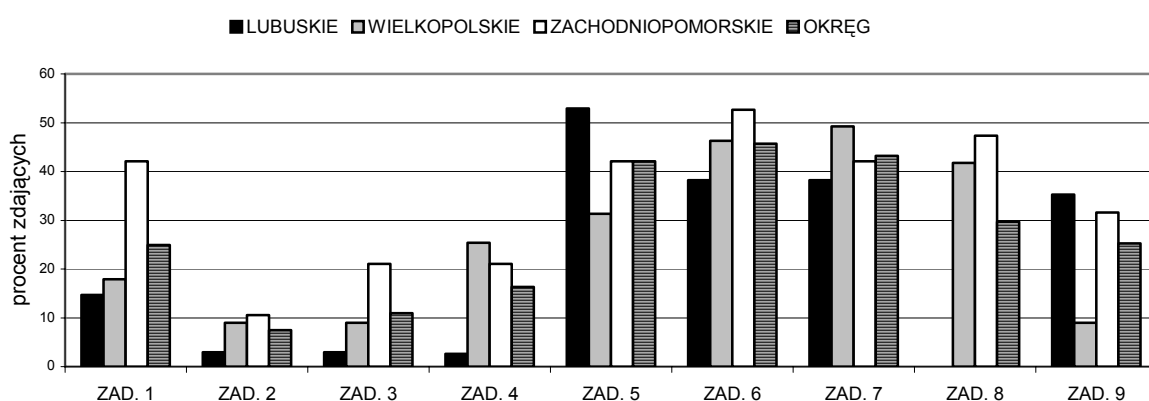
b) język niemiecki



c) język rosyjski



d) język francuski



1. **Język angielski** – za zadanie 4. około 60% zdających uzyskało maksymalną liczbę punktów. Było to zadanie typu prawda/fałsz polegające na stwierdzeniu, czy tekst zawiera określone informacje. Dane potwierdzają, iż zdający za zadania tego typu na ogół uzyskują wysokie wyniki.
2. **Język niemiecki** – największa grupa zdających rozwiązała na maksymalną liczbę punktów (5 pkt) zadanie 4., sprawdzające rozumienie słuchanego tekstu.

Po wysłuchaniu wywiadu należało w arkuszu zaznaczyć zdania zgodne i niezgodne z informacjami w tekście. Jedynie w województwie zachodniopomorskim jeszcze więcej maksymalnych wyników (4 pkt) odnotowali maturzyści za zadanie 7. Było to zadanie zamknięte, wielokrotnego wyboru, sprawdzające umiejętność rozumienia pisanego tekstu związaną ze standardem selekcjonowania informacji.

3. **Język rosyjski** – najwięcej maksymalnych wyników uzyskali maturzyści z województwa lubuskiego za zadanie 6. i 7., a z województwa zachodniopomorskiego – za zadanie nr 6. Zadanie 6. sprawdzało umiejętność rozumienia ze słuchu i polegało na określeniu głównej myśli poszczególnych części tekstu. Zadanie 7. dotyczyło obszaru rozumienia pisanego tekstu i polegało na selekcjonowaniu informacji oraz określeniu intencji autora. W województwie wielkopolskim największa grupa zdających uzyskała maksymalną liczbę punktów za zadanie 8., również sprawdzające umiejętność rozumienia tekstu pisanego, a polegające na określeniu głównych myśli poszczególnych części tekstu.
4. **Język francuski** – maturzyści uzyskali najwięcej maksymalnych wyników za zadania 5. i 6. Sprawdzały one umiejętność rozumienia tekstu ze słuchu. Zdający dobierali informacje na podstawie wypowiedzi pięciu osób (zad. 5.) i dokonywali wyboru werstraktora po wysłuchaniu opowiadania (zad. 6.).

III. Wnioski

Na podstawie analizy arkuszy egzaminacyjnych oraz wyników uzyskanych przez zdających egzamin maturalny z języków obcych nowożytnych na obszarze działania OKE w Poznaniu, można sformułować i przedstawić kilka wniosków:

Poziom podstawowy

- Wysoki procent zdawalności z języków obcych nowożytnych pozwala stwierdzić, że absolwenci opanowali umiejętności sprawdzane i oceniane na egzaminie w stopniu zadowalającym.
- Wyniki, jakie zdający uzyskali za umiejętność rozumienia tekstu słuchanego, informują, że umiejętności z tego obszaru wymagają doskonalenia.
- Należy systematycznie rozwijać zasób słownictwa zdających, a zwłaszcza dobieranie zwrotów synonimicznych, których znajomość pozwala na udzielanie poprawnych odpowiedzi w zadaniach zamkniętych.
- Stopień realizacji zadań otwartych (zadanie 7. i 8.) był zróżnicowany – niektórzy zdający mogliby osiągnąć dobry wynik, pisząc egzamin na poziomie rozszerzonym. Jednocześnie była też duża grupa maturzystów, którzy mieli problemy z napisaniem krótkiej oraz dłuższej wypowiedzi pisemnej. Niektórzy realizowali te zadania fragmentarycznie, inni nie podjęli ich w ogóle. W wielu pracach występowało bardzo dużo błędów językowych

zaburzających komunikację i powodujących, że przekazywane informacje były niezrozumiałe, nieczytelne i nielogiczne dla odbiorcy.

- Zdający znają kryteria oceniania egzaminu pisemnego z języków obcych nowożytnych, co miało wyraźny wpływ na realizację zadań otwartych. Nawet w pracach słabych zdający poprawnie formułowali zwroty grzecznościowe, rozpoczynali i kończyli list, wiadomość, notatkę.

Poziom rozszerzony

- Zdawalność pisemnego obowiązkowego egzaminu maturalnego z języków obcych nowożytnych na poziomie rozszerzonym dowodzi, że maturzyści świadomie i realnie oszacowali swoje kompetencje językowe.
- Słabą stroną maturzystów jest ograniczona umiejętność stosowania struktur leksykalno-gramatycznych. Zaobserwować można następującą prawidłowość: zdający, którzy nie otrzymali punktów za te zadania, nie stosowali bogatego słownictwa w wypracowaniach.
- Zdający dokładniej analizują tematy pisemnych wypowiedzi i komponują wypracowania przemyślane oraz odwołujące się do trafnych i uzasadnionych kontekstów.
- Maturzyści nie mieli problemów z napisaniem rozprawki w języku obcym i dlatego była to forma wypowiedzi pisemnej najczęściej przez nich wybierana. Rzadziej zdający wybierali opowiadanie, które, oprócz znajomości leksyki, wymaga kreatywności, bogactwa środków językowych i umiejętności tworzenia ciekawego tekstu. Najmniejszą popularnością wśród zdających cieszył się opis i recenzja, co może świadczyć, iż są to formy wypowiedzi pisemnej najmniej ćwiczone na zajęciach szkolnych.

2.4. Język łaciński i kultura antyczna

Od 2008 roku język łaciński jest jedynym językiem klasycznym, który można zdawać na maturze jako egzamin pisemny. Inaczej niż w latach ubiegłych, przedmiot ten mógł być wybrany zarówno jako przedmiot dodatkowy, zdawany na poziomie podstawowym lub rozszerzonym, jak i przedmiot dodatkowy – zdawany wyłącznie na poziomie rozszerzonym.

I. Opis zestawów egzaminacyjnych (arkuszy)

Poziom podstawowy

Arkusze egzaminacyjne składał się z trzech części:

Część I stanowił test leksykalno-gramatyczny, za pomocą którego sprawdzono operatywną znajomość gramatyki łacińskiej z zakresu wymagań określonego w standardach. Test składał się z 7 zdań zamkniętych: jedno z nich (na dobieranie) wymagało uzupełnienia podanych zdań właściwymi konstrukcjami składniowymi, pozostałe to zadania wielokrotnego wyboru. Za rozwiązanie tych zadań zdający mógł uzyskać maksymalnie 40 punktów.

Część II posłużyła sprawdzeniu umiejętności rozumienia oryginalnego tekstu łacińskiego. Maturzyści mieli do rozwiązania test złożony z trzech zadań zamkniętych, dotyczących załączonego tekstu, który stanowi fragment oryginalnego dzieła, napisanego w języku łacińskim. Za tę część egzaminu zdający mógł maksymalnie uzyskać 30 punktów.

Część III sprawdzała określone w standardach egzaminacyjnych wiadomości o kulturze antycznej oraz umiejętność wykorzystania tej wiedzy do wskazywania i interpretowania związków kultury antycznej z kulturą współczesną. Test zastosowany w tej części egzaminu składał się z zestawu pięciu zadań zamkniętych wielokrotnego wyboru oraz czterech zadań otwartych krótkiej odpowiedzi. Uzupełnieniem zadań w tej części były materiały ilustracyjne i teksty źródłowe, a polecenia sformułowane w języku polskim. Za rozwiązanie testu w tej części egzaminu można było otrzymać maksymalnie 30 punktów.

Poziom rozszerzony

Arkusze egzaminacyjne składał się z trzech części:

Część I stanowił test leksykalno-gramatyczny, za pomocą którego sprawdzono znajomość oraz umiejętność poprawnego zastosowania słownictwa i zasad gramatyki łacińskiej. Test składał się z trzech zadań: dwa z nich polegały na uzupełnieniu zdań poprawnymi formami gramatycznymi utworzonymi od form podstawowych, pozostałe wymagało uzupełnienia zdań właściwymi strukturami składniowymi. Za rozwiązanie tych zadań zdający mógł uzyskać maksymalnie 20 punktów.

Część II, która posłużyła sprawdzeniu umiejętności tłumaczenia tekstu łacińskiego, zawierała dwa fragmenty oryginalnych tekstów do wyboru oraz polecenie przetłumaczenia jednego z nich. Za tę część egzaminu zdający mógł maksymalnie uzyskać 50 punktów.

Część III zawierała jedno zadanie wymagające od zdającego napisania w języku polskim wypracowania na wskazany temat, z wykorzystaniem materiału tekstowego (3 fragmenty) oraz ikonograficznego zawartego w arkuszu. To zadanie posłużyło sprawdzeniu umiejętności samodzielnego i twórczego zastosowania wiedzy z zakresu kultury antycznej oraz wskazywania i interpretowania związków między tradycją antyczną i kulturą współczesną. Za napisanie wypracowania można było otrzymać maksymalnie 30 punktów.

Na każdym z wybranych poziomów egzaminu za wszystkie zadania w arkuszu egzaminacyjnym z języka łacińskiego i kultury antycznej zdający mógł uzyskać 100 punktów.

Punktację oraz wagę procentową zadań w poszczególnych częściach arkuszy egzaminacyjnych przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1. Punktowa i procentowa waga poszczególnych części w arkuszach egzaminacyjnych z języka łacińskiego i kultury antycznej

	Część I arkusza - test gramatyczny		Część II arkusza - tłumaczenie tekstu		Część III arkusza - stosowanie wiedzy o kulturze antycznej	
	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %
Arkusz PP	40	40	30	30	30	30
Arkusz PR	20	20	50	50	30	30

Na każdym z poziomów sprawdzano analogicznie: w części I arkusza egzaminacyjnego - umiejętności z **I obszaru standardów wymagań egzaminacyjnych (wiadomości i rozumienie)**, w częściach II i III - zintegrowanych umiejętności z obszarów: **II (korzystanie z informacji) i III (tworzenie informacji)**. Na poziomie rozszerzonym największą wagę miało tłumaczenie tekstu, natomiast za test leksykalno-gramatyczny można było uzyskać dwukrotnie mniej punktów niż na poziomie podstawowym (gdzie z kolei gramatyce przyznano największą wagę).

II. Interpretacja osiągnięć zdających

Do egzaminu z języka łacińskiego i kultury antycznej na terenie działania OKE w Poznaniu przystąpiło 11 absolwentów liceów ogólnokształcących: 3 zdających na poziomie podstawowym oraz 8 zdających na poziomie rozszerzonym.

Wyniki uzyskane na poziomie podstawowym

Dane obrazujące osiągnięcia absolwentów szkół na terenie działania OKE w Poznaniu, którzy zdawali język łaciński i kulturę antyczną na poziomie podstawowym, przedstawiono w tabeli 2. Interpretacja tych danych, ze względu na bardzo niewielką populację zdających, nie może stanowić typowej analizy statystycznej, lecz jedynie opartą na współczynnikach łatwości orientacyjną charakterystykę osiągnięć maturzystów.

Tabela 2. Współczynniki łatwości uzyskane na egzaminie pisemnym z języka łacińskiego i kultury antycznej w roku 2009 na poziomie podstawowym

Wyniki uzyskane w Okręgu	Część I test leksykalno-gramatyczny	Część II rozumienie tekstu łacińskiego	Część III znajomość kultury antycznej	Arkusz
Poziom podstawowy	0,75	0,69	0,53	0,67

Maturzyści zdający na terenie działania OKE w Poznaniu język łaciński i kulturę antyczną na poziomie podstawowym uzyskali średnio 67% możliwej do zdobycia liczby punktów; umiejętności sprawdzane poprzez arkusz egzaminacyjny ogólnie były dla nich umiarkowanie trudne.

Łatwe okazało się rozwiązanie testu leksykalno-gramatycznego; zdający potrafili określić prawdziwość definicji pochodzących z łaciny pojęć dotyczących różnych dziedzin kultury, dobrać właściwe tłumaczenia łacińskich przysłów, powiedzeń, zwrotów, a także uzupełnić podane zdania związkami wyrazowymi w odpowiedniej formie gramatycznej. Nieco większe trudności sprawiło uzupełnienie zdań wyrazami i wyrażeniami przyimkowymi w odpowiedniej formie gramatycznej, dobranie właściwych zdań podrzędnych i określenie ich typów, a także wskazanie przekształceń składniowych, które zachowały znaczenie zdań wyjściowych.

Bardziej trudne dla maturzystów było rozumienie oryginalnego tekstu łacińskiego (*Fabulae XCVI* autorstwa Hyginusa), który został opatrzony niezbędnymi wyjaśnieniami. Warto podkreślić, że mniej problemów mieli oni z rozwiązaniem zadań wielokrotnego wyboru, sprawdzających rozumienie informacji podanych wprost, niż z odtworzeniem kolejności zawartych w tekście informacji czy wskazaniem znaczeń, w jakich zastosowano określone wyrazy.

Umiarkowaną trudność sprawiło zdającym rozwiązanie zadań sprawdzających znajomość kultury antycznej. Potrafili oni wprawdzie podkreślić właściwe objaśnienia podanych terminów (jak np. *atrium*, *bazylika*), dość dobrze dobrali do nazwisk autorów tytuły dzieł i nazwy gatunków literackich oraz rozpoznali postacie historyczne opisane w zamieszczonych fragmentach tekstów, jednak dobranie nazw do reprodukowanych rzeźb okazało się trudne, a uzupełnienie fragmentów dzieł literatury polskiej nawiązujących do antyku – bardzo trudne.

Wyniki uzyskane na poziomie rozszerzonym

Uzyskane przez absolwentów zdających język łaciński i kulturę antyczną na poziomie rozszerzonym współczynniki łatwości (przedstawione w tabeli 3.) pozwalają wnioskować o osiągnięciach maturzystów w ograniczonym zakresie, ponieważ analiza jest oparta na danych dotyczących bardzo nielicznej populacji zdających.

Tabela 2. Współczynniki łatwości uzyskane na egzaminie pisemnym z języka łacińskiego i kultury antycznej w roku 2009 na poziomie rozszerzonym

Wyniki uzyskane w Okręgu	Część I test leksykalno-gramatyczny	Część II tłumaczenie tekstu łacińskiego	Część III wypracowanie z zastosowaniem wiedzy o kulturze antycznej	Arkusz
Poziom rozszerzony	0,28	0,20	0,61	0,33

Umiejętnością, która sprawiła maturzystom zdającym łacinę największą trudność, po raz kolejny okazało się przełożenie na język polski jednego z danych do wyboru, liczących ok. 130 słów tekstów łacińskich (fragmenty: *Ab Urbe condita* Tytusa Liviusza lub *In Verrem* Marka Tulliusza Cicerona). Zachowanie poprawności językowej i stylistycznej przekładu (trafny dobór polskich odpowiedników leksykalnych oraz zastosowanie poprawnych pod względem składniowym technik przekładu) było mniej trudne niż umiejętność opracowania przekładu pod względem treści.

Trudne dla absolwentów okazało się również rozwiązanie zadań z testu (część I arkusza), za pomocą których sprawdzono umiejętność praktycznego posłużenia się leksyką oraz wiedzą na temat reguł gramatyki. Umiejętnością najbardziej trudną spośród sprawdzanych w teście leksykalno-gramatycznym okazało się uzupełnianie zdań formami utworzonymi od podanych form podstawowych, duże problemy sprawiło również poprawne pod względem znaczeniowym i gramatycznym uzupełnianie zdań.

Kolejny już raz napisanie wypracowania w języku polskim sprawiło zdającym mniej trudności niż rozwiązanie zadań z pozostałych części arkusza, w tym roku jednak było umiarkowanie trudne, podczas gdy w latach poprzednich wyniki były co najmniej zadowalające. Temat brzmiał: *Na podstawie zamieszczonych materiałów i własnej wiedzy przedstaw krótko mit o Odysie oraz wyjaśnij jego symbolikę. Zwróć uwagę na funkcję podróży w przemianach zachodzących w psychice Odysa. Za rozwinięcie tego tematu (zastosowanie wiedzy z kultury antycznej, wykorzystanie tekstów kultury oraz prezentację własnego stanowiska) zdający uzyskali wyniki niemal takie same jak za poprawność stylistyczną i językową (po około 60% liczby punktów), natomiast wyżej została oceniona kompozycja prac (za którą w latach ubiegłych również często przyznawano zdającym maksymalną liczbę punktów).*

III. Wnioski

- **Po raz pierwszy w tym roku maturzyści mogli zdawać język łaciński i kulturę antyczną na poziomie podstawowym** (jako przedmiot obowiązkowy), a nie tylko na poziomie rozszerzonym (jako przedmiot obowiązkowy lub dodatkowy). **Przedmiot ten, wbrew oczekiwaniom, wybrała jeszcze mniej liczna grupa absolwentów niż w latach ubiegłych** (przypomnijmy: w roku 2005 łacinę zdawało 32 maturzystów). Niewątpliwą przyczyną tego zjawiska jest wciąż malejąca rola łaciny w edukacji, nawet w klasach humanistycznych i biologiczno-chemicznych renomowanych liceów.
- **Absolwenci zdający łacinę na poziomie podstawowym uzyskali wyniki znacząco wyższe niż maturzyści, którzy zdecydowali się zdawać ten język w rozszerzonym zakresie wymagań.** Warto przy tym podkreślić, że arkusze zastosowane na obu poziomach egzaminu składają się z części sprawdzających analogiczne umiejętności. Zróżnicowanie poziomu osiągnięć w pewnym stopniu można tłumaczyć odmienną formą ich sprawdzania (np. stosowanie wiedzy o kulturze antycznej oraz rozumienie tekstu łacińskiego na poziomie podstawowym sprawdza się w formie testowej, a na poziomie rozszerzonym obowiązuje formułowanie dłuższych wypowiedzi: przekładu i wypracowania). Bardzo niewielka i zróżnicowana liczebność grup zdających ogranicza jednak możliwość wyciągania z tego faktu daleko idących wniosków, a wyniki uzyskane w kolejnych latach pokażą, czy zjawisko to ma charakter prawidłowości.
- **Trudnościom w przełożeniu na egzaminie krótkiego tekstu łacińskiego na język polski mogą zapobiec ćwiczenia** językowo-stylistyczne w dobieraniu polskich odpowiedników łacińskich wyrazów i związków wyrazowych oraz precyzyjnym oddawaniu łacińskich konstrukcji składniowych w języku polskim (o których wpływie na logiczne i precyzyjne posługiwanie się zarówno łaciną, jak i polszczyzną nie trzeba nikogo przekonywać).
- Maturzyści zdający na obu poziomach opanowali podstawową wiedzę na temat gramatyki łacińskiej, **doskonalenia wymaga natomiast praktyczna sprawność językowa zdających.**
- **Niepokoi fakt, że zdający łacinę na poziomie rozszerzonym gorzej od maturzystów z lat ubiegłych napisali wypracowanie w języku polskim** (na, wydawałoby się, nietrudny i w dużym stopniu odtwórczy temat związany z mitem o Odysie). **Niższemu niż zazwyczaj poziomowi interpretacji porównawczej fragmentów utworów z literatury starożytnej i współczesnej oraz niedoborom wiedzy o kulturze antycznej towarzyszy mniej sprawne posługiwanie się jasną i precyzyjną polszczyzną.**

2.5. Biologia

I. Opis zestawów egzaminacyjnych (arkuszy)

Egzamin maturalny z biologii został przeprowadzony 11 maja. Maturzyści mogli wybrać biologię jako przedmiot obowiązkowy lub dodatkowy. Zdający, którzy wybrali biologię jako przedmiot obowiązkowy, przystępowali do egzaminu na poziomie podstawowym lub rozszerzonym. Warunkiem zdania egzaminu było uzyskanie co najmniej 30% punktów możliwych do zdobycia, niezależnie od poziomu, na którym był zdawany. Absolwenci wybierający biologię jako przedmiot dodatkowy zdawali egzamin na poziomie rozszerzonym. Wynik egzaminu z przedmiotu dodatkowego nie miał wpływu na otrzymanie świadectwa.

Arkusz dla zdających egzamin z biologii na poziomie podstawowym zawierał 29 zadań, za pomocą których sprawdzano wiadomości i umiejętności opisane w standardach wymagań egzaminacyjnych z tego zakresu³. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 50 punktów. Osiem zadań składało się z dwóch lub trzech podpunktów, dla których w tym roku, dzięki konstrukcji karty odpowiedzi, można było oddzielnie obliczyć współczynniki łatwości. Dwadzieścia zadań miało formę otwartych, osiem formę zamkniętych, a jedno zadanie składało się z części zamkniętej oraz otwartej. Wśród zadań zamkniętych przeważały zadania wielokrotnego wyboru, a wśród otwartych zadania krótkiej odpowiedzi. Na rozwiązanie wszystkich zadań absolwenci mieli 120 minut.

Arkusz dla zdających egzamin z biologii na poziomie rozszerzonym składał się z 39 zadań sprawdzających wiadomości i umiejętności opisane w standardach wymagań egzaminacyjnych dla tego poziomu, punktowanych od 1 do 3 punktów. Trzy zadania składały się z dwóch lub trzech podpunktów, dla których były oddzielnie obliczane współczynniki łatwości. Osiem zadań miało formę zamkniętych, jedno zadanie składało się z części zamkniętej i otwartej, a pozostałe były zadaniami otwartymi. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 60 punktów. Egzamin z tego poziomu trwał 180 minut.

Tabela 1. Punktowy i procentowy udział umiejętności z poszczególnych obszarów standardów wymagań w arkuszach egzaminacyjnych

	Obszar I		Obszar II		Obszar III	
	Wiadomości i rozumienie		Korzystanie z informacji		Tworzenie informacji	
	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %
Arkusz PP	28	56	10	20	12	24
Arkusz PR	24	40	8	13	28	47

³ Arkusze egzaminacyjne, przykładowe rozwiązania i komentarze do wszystkich zadań z arkuszy znajdują się na stronie internetowej www.oke.poznan.pl

II. Interpretacja osiągnięć zdających

Do egzaminu maturalnego z biologii przystąpiło w Okręgu 14 752 absolwentów szkół ponadgimnazjalnych. Dwóch maturzystów rozwiązywało zadania z arkusza A6, dostosowanego dla osób niewidzących, zapisanego alfabetem Braille'a. Spośród 12 676 zdających egzamin po raz pierwszy, 10 551 wybrało biologię jako przedmiot obowiązkowy (7380 na poziomie podstawowym i 3171 na poziomie rozszerzonym), a 2125 jako przedmiot dodatkowy. Wybieralność biologii jako przedmiotu obowiązkowego wynosiła 20,6% i była nieco niższa od ubiegłorocznej.

Dwunastu absolwentów klas dwujęzycznych, którzy wybrali podczas egzaminu maturalnego biologię jako przedmiot obowiązkowy, przystąpiło do egzaminu pisemnego z biologii zdawanego w języku nauczania: dziewięciu rozwiązywało arkusz w języku angielskim, a trzech w języku francuskim.

87,6 % tegorocznych maturzystów ze szkół ponadgimnazjalnych z województwa lubuskiego, wielkopolskiego oraz zachodniopomorskiego, którzy wybrali biologię jako przedmiot obowiązkowy, zdało egzamin. Zdawalność egzaminu na poziomie podstawowym wyniosła 83,4%, natomiast na poziomie rozszerzonym była znacznie wyższa – egzamin zdało aż 97 % absolwentów.

Wyniki egzaminu na poziomie podstawowym

Za rozwiązanie zadań z arkusza egzaminacyjnego dla poziomu podstawowego maturzyści w Okręgu uzyskiwali średnio 45,43% punktów możliwych do zdobycia, co oznacza, że zestaw zadań z tego arkusza okazał się dla nich trudny. Parametry statystyczne wyników uzyskanych przez zdających egzamin na poziomie podstawowym przedstawiono w tabeli nr 2.

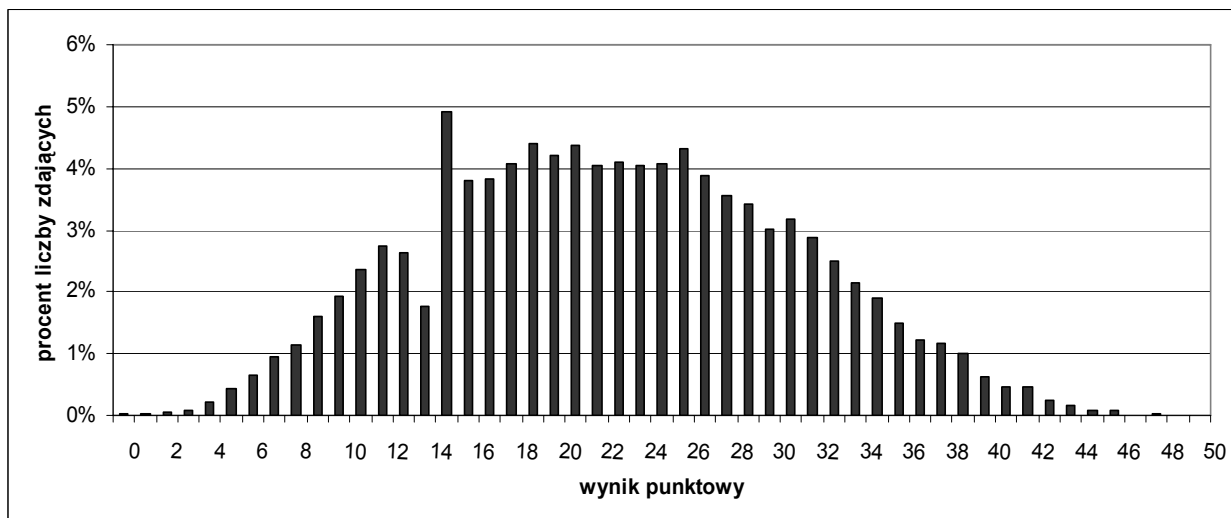
Tabela 2. Parametry statystyczne opisujące wyniki zadań z arkusza egzaminacyjnego z poziomu podstawowego

Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
22,73	8,35	23	15	48	0	45,43	0,45

Najczęściej występujący wynik (modalna) wynosi 15 punktów, co stanowi 30% punktów możliwych do zdobycia. Jest to jednocześnie minimalny wynik, jaki należało osiągnąć, aby zdać egzamin. Modalna jest o ponad 7 punktów niższa od wyniku średniego. Rozstęp wyników wynosi 48, a wartość odchylenia standardowego (8,35) świadczy o skupieniu większości wyników wokół średniej.

Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających w Okręgu egzamin maturalny z biologii na poziomie podstawowym przedstawiono na wykresie nr 1.

Wykres 1. Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających egzamin na poziomie podstawowym



Wykres przedstawiający rozkład wyników punktowych uzyskanych przez maturzystów z Okręgu za rozwiązanie zadań z arkusza egzaminacyjnego dla poziomu podstawowego jest nieznacznie prawoskośny, co oznacza przesunięcie w stronę wyników niskich. Widoczne jest wyraźne wypiętrzenie na wysokości modalnej, która wynosi 15 punktów. Wyniki na poziomie zadowalającym, czyli 35 i więcej punktów, uzyskało zaledwie 8,8% maturzystów. Żaden maturzysta przystępujący do egzaminu na poziomie podstawowym nie zdobył wyniku maksymalnego, czyli 50 punktów. Najwyższy wynik (48 punktów) uzyskał jeden zdający - absolwent liceum ogólnokształcącego z województwa zachodniopomorskiego.

Na wykresie nr 2 przedstawiono współczynniki łatwości zadań z arkusza egzaminacyjnego na poziomie podstawowym dla wszystkich zdających w Okręgu, a w tabeli nr 3 ich klasyfikację.

Wykres 2. Współczynniki łatwości dla poszczególnych zadań z arkusza egzaminacyjnego na poziomie podstawowym

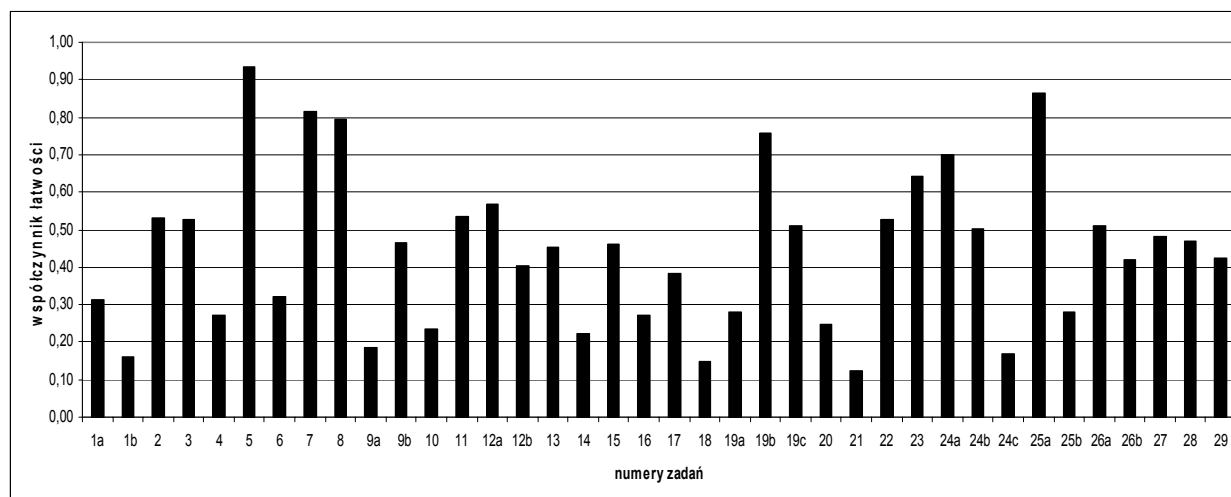


Tabela 3. Klasy łatwości zadań z arkusza egzaminu na poziomie podstawowym

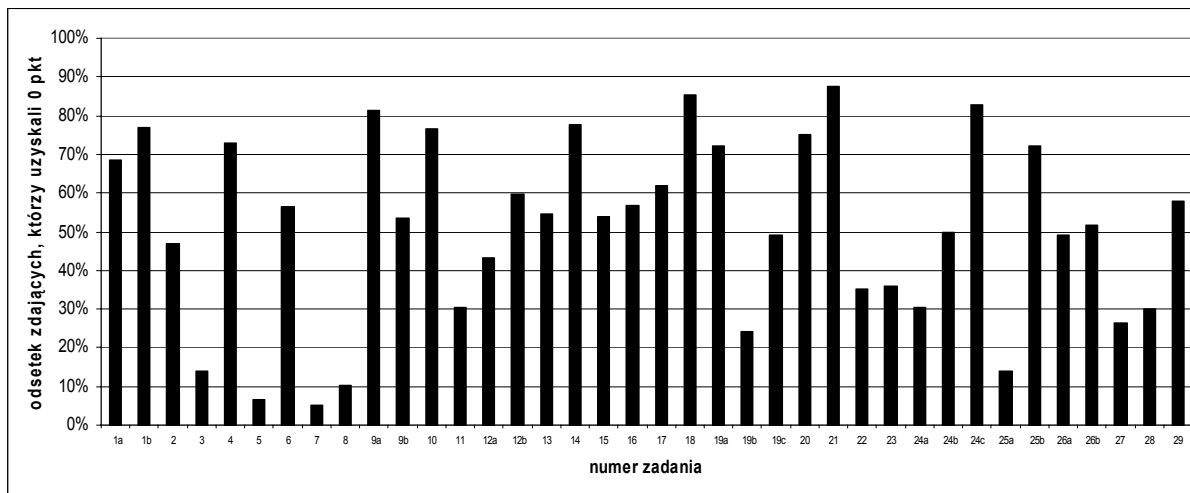
Współczynnik łatwości	Zadanie	Numery zadań
0,00 – 0,19	bardzo trudne	1b, 9a, 18, 21, 24c
0,20 – 0,49	trudne	1a, 4, 6, 9b, 10, 12b, 13, 14, 15, 16, 17, 19a, 20, 25b, 26b, 27, 28, 29
0,50 – 0,69	umiarkowanie trudne	2, 3, 11, 12a, 19c, 22, 23, 24b, 26a
0,70 – 0,89	łatwe	7, 8, 19b, 24a, 25a
0,90 – 1,00	bardzo łatwe	5

Spośród 29 zadań zamieszczonych w arkuszu z poziomu podstawowego aż 23 to zadania bardzo trudne i trudne dla zdających. Jedno zadanie okazało się bardzo łatwe, a pięć łatwych. Najmniej problemów sprawiło tegorocznym maturzystom zadanie nr 5 (współczynnik łatwości 0,93), w którym, w oparciu o informacje z tekstu, należało wskazać wykres ilustrujący prawidłowy udział posiłków w dziennym zapotrzebowaniu człowieka na składniki pokarmowe. Analizując umiejętności sprawdzane przez konkretne zadania zawarte w arkuszu egzaminacyjnym, można stwierdzić, że na zadowalającym poziomie maturzyści opanowali umiejętności związane z konstrukcją tabeli (z. 8. - współczynnik łatwości 0,79), określaniem lokalizacji kosteczek słuchowych (z. 19b. - współczynnik łatwości 0,76), rozpoznawaniem procesu transkrypcji na schemacie (z. 24a. - współczynnik łatwości 0,70) oraz określaniem płci człowieka na podstawie kariotypu (z. 25a. - współczynnik łatwości 0,86).

Aż pięć zadań ma współczynniki łatwości świadczące o tym, że okazały się bardzo trudne dla zdających. Najtrudniejsze w arkuszu było zadanie nr 21 (współczynnik łatwości 0,13), w którym zdający mieli wykazać, w oparciu o analizę informacji przedstawionych w tekście i na schemacie, związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy stosowaniem przez młodych mężczyzn steroidów anabolicznych a zahamowaniem spermatogenezy w ich organizmie. Dużą trudność sprawiło również zdającym wyjaśnienie, na czym polega proces akomodacji oka podczas przenoszenia wzroku z przedmiotów dalekich na bliskie (z. 18. - współczynnik łatwości 0,15), wymienienie funkcji jelita grubego (z. 1b. - współczynnik łatwości 0,16), przedstawienie roli tRNA w procesie syntezy białka (z. 24c. - współczynnik łatwości 0,17) oraz rozpoznanie rodzaju stawu przedstawionego na schemacie i określenie zakresu jego ruchów (z. 9a - współczynnik łatwości 0,19).

Na 29 zadań zamieszczonych w arkuszu aż 16 to zadania, za które ponad 50% zdających nie uzyskało ani jednego punktu (tzn. nie rozwiązali poprawnie zadania lub nie podjęli próby jego rozwiązania). Na wykresie nr 3 przedstawiono udział zdających (w %), którzy nie uzyskali punktów za rozwiązanie poszczególnych zadań z arkusza na poziomie podstawowym.

Wykres 3. Procent zdających, którzy uzyskali 0 punktów za poszczególne zadania zamieszczone w arkuszu dla poziomu podstawowego



Arkusz egzaminacyjny z poziomu podstawowego zawierał zadania ilustrujące standardy wymagań egzaminacyjnych z trzech obszarów wiadomości i umiejętności dla tego poziomu. W tabelach nr 4 - 6 przedstawiono współczynniki łatwości umiejętności opisywanych przez poszczególne standardy oraz obszary standardów. Przy numerach zadań podane są w nawiasach ich współczynniki łatwości.

Tabela 4. Współczynniki łatwości dla wiadomości i umiejętności z I obszaru standardów (wiadomości i ich rozumienie) - arkusz z poziomu podstawowego

Standard	Numery zadań i ich współczynniki łatwości	Liczba punktów	Współczynnik łatwości standardu	Współczynnik łatwości I obszaru
1) opisywanie budowy i funkcji organizmu człowieka	1a.(0,31), 1b.(0,16), 2.(0,53), 9a.(0,19), 9b.(0,47), 12a.(0,57), 12b.(0,40), 14.(0,22), 19a.(0,28), 19b.(0,76), 19c.(0,51)	12	0,38	0,41
2) przedstawianie związków między strukturą i funkcją w organizmie człowieka	10.(0,23)	1	0,23	
3) przedstawianie i wyjaśnianie zależności pomiędzy organizmem i środowiskiem	17.(0,38)	1	0,38	
4) przedstawianie i wyjaśnianie zjawisk oraz procesów biologicznych	3.(0,53), 4.(0,27), 11.(0,53), 20.(0,25), 23.(0,64), 24a.(0,70), 24b.(0,50), 24c.(0,17), 25b.(0,28), 27.(0,48)	14	0,43	
Razem		28		

Tabela 5. Współczynniki łatwości dla umiejętności z II obszaru standardów (korzystanie z informacji) - arkusz z poziomu podstawowego

Standard	Numery zadań i ich współczynniki łatwości	Liczba punktów	Współczynnik łatwości standardu	Współczynnik łatwości II obszaru
1) odczytywanie informacji przedstawionych w różnej formie	5.(0,93), 25a.(0,86)	2	0,89	0,59
2) selekcjonowanie, porównywanie informacji	-	-	-	
3) przetwarzanie informacji według podanych zasad	8.(0,79), 16.(0,27), 22.(0,53), 28.(0,47)	8	0,52	
	Razem	10		

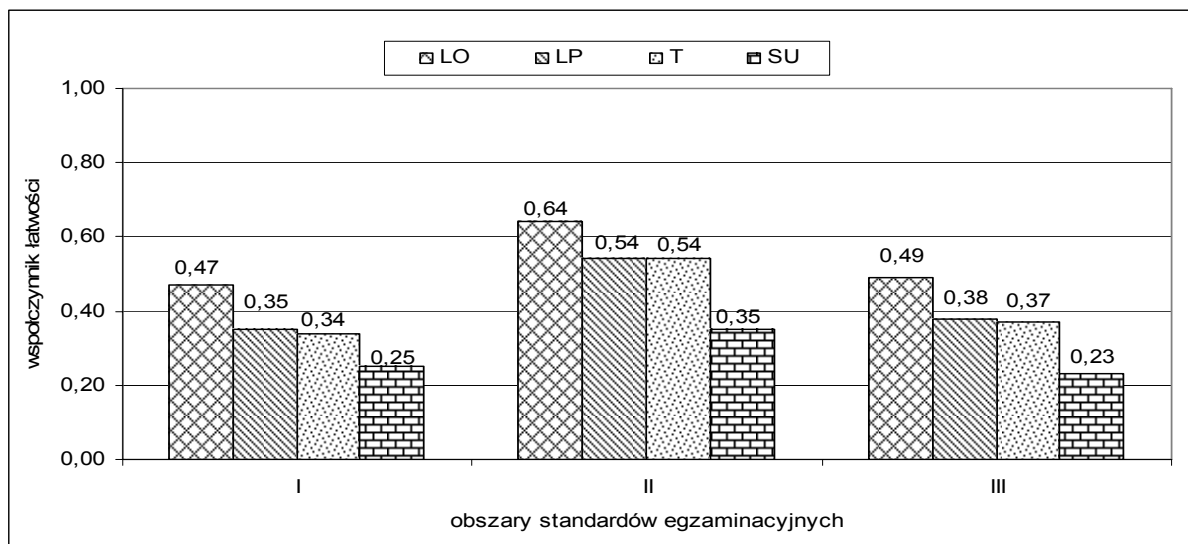
Tabela 6. Współczynniki łatwości dla wiadomości i umiejętności z III obszaru standardów (tworzenie informacji) - arkusz z poziomu podstawowego

Standard	Numery zadań i ich współczynniki łatwości	Liczba punktów	Współczynnik łatwości standardu	Współczynnik łatwości III obszaru
1) planowanie działania na rzecz własnego zdrowia i ochrony środowiska	15.(0,46)	1	0,46	0,44
2) interpretowanie informacji i wyjaśnianie zależności przyczynowo- skutkowych pomiędzy prezentowanymi faktami	6.(0,32), 7.(0,82), 13.(0,45), 18.(0,15), 21.(0,13), 26a.(0,51), 26b.(0,42), 29.(0,42)	11	0,43	
3) formułowanie wniosków oraz formułowanie i uzasadnianie opinii na podstawie analizy informacji	-	-	-	
	Razem	12		

Spośród umiejętności z trzech obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych tylko korzystanie z informacji okazało się dla zdających egzamin maturalny na poziomie podstawowym umiarkowanie trudne, natomiast wiadomości i ich rozumienie oraz tworzenie informacji - trudne. Tegoroczni maturzyści, spośród umiejętności badanych podczas egzaminu, opanowali w stopniu zadowalającym jedynie umiejętność odczytywania informacji przedstawionych w różnej formie (standard II 1) - współczynnik łatwości 0,89. Umiarkowaną trudność sprawiło zdającym przetwarzanie informacji według podanych zasad (standard II 3) - współczynnik łatwości 0,52. Wszystkie pozostałe, opisane przez standardy egzaminacyjne umiejętności, okazały się trudne dla zdających. Najtrudniejsze było przedstawianie związków między strukturą i funkcją w organizmie człowieka (standard I 2) - współczynnik łatwości 0,23. Umiejętność ta była sprawdzana poprzez jedno zadanie, w którym należało wykazać związek budowy pęcherzyka płucnego z jego funkcją. Współczynnik łatwości tego zadania jest zaskakująco niski z uwagi na fakt, że było ono ilustrowane dokładnie opisanym schematem przedstawiającym budowę pęcherzyka.

Na wykresie nr 4 przedstawiono współczynniki łatwości uzyskane przez absolwentów różnych typów szkół za umiejętności z poszczególnych obszarów standardów egzaminacyjnych.

Wykres 4. Osiągnięcia absolwentów różnych typów szkół w zakresie wiadomości i umiejętności z obszarów standardów egzaminu na poziomie podstawowym



Podobnie jak w latach ubiegłych, absolwenci liceów ogólnokształcących, którzy stanowili prawie 60% zdających egzamin na poziomie podstawowym, opanowali umiejętności i wiadomości na wyższym poziomie niż absolwenci pozostałych typów szkół ponadgimnazjalnych. Osiągnięcia absolwentów techników oraz liceów profilowanych są bardzo zbliżone, ale umiejętności z I oraz III obszaru standardów nieznacznie lepiej opanowali absolwenci liceów profilowanych. Najniższe wyniki uzyskali absolwenci zdający w szkołach uzupełniających - statystyczny absolwent tego typu szkoły nie opanował wiadomości i umiejętności na poziomie pozwalającym na zdanie egzaminu maturalnego z biologii na poziomie podstawowym. W tym roku dla absolwentów wszystkich typów szkół umiejętności z I obszaru standardów (wiadomości i rozumienie) okazały się trudniejsze od umiejętności z obszaru III (tworzenie informacji), czyli formułowania wniosków, argumentowania, czy stosowania posiadanej wiedzy do wyjaśniania różnych zagadnień.

W arkuszu egzaminacyjnym, tak jak w latach poprzednich, znajdowały się zadania dotyczące wszystkich działów zakresu treści z podstawy programowej dla poziomu podstawowego. Najwięcej punktów można było uzyskać za zadania z zakresu budowy i funkcjonowania organizmu człowieka i właśnie te treści sprawiły zdającym najwięcej problemów (tabela nr 7). Najwyższy współczynnik łatwości uzyskano w tym roku za rozwiązanie zadań z zakresu genetyki – tylko one okazały się dla zdających umiarkowanie trudne.

Współczynniki łatwości za zadania dotyczące poszczególnych treści z podstawy programowej przedstawiono w tabeli nr 7.

Tabela 7. Współczynniki łatwości dla zadań sprawdzających wiadomości i umiejętności dotyczące treści z działów podstawy programowej dla poziomu podstawowego

Lp.	Zakres treści podstawy programowej	Numer zadania	Liczba punktów	Współczynnik łatwości
1.	Organizm człowieka jako zintegrowana całość i prawidłowe jego funkcjonowanie	1a.(0,31), 1b.(0,16), 2.(0,53), 7.(0,82), 8.(0,79), 9a.(0,19), 9b.(0,47), 10.(0,23), 11.(0,53), 12a.(0,57), 12b.(0,40), 13.(0,45), 14.(0,22), 15.(0,46), 16.(0,27), 17.(0,38), 18.(0,15), 19a.(0,28), 19b.(0,76), 19c.(0,51), 20.(0,25), 21.(0,13), 22.(0,53), 23.(0,64)	30	0,44
2.	Odżywianie się człowieka	3.(0,53), 4.(0,27), 5.(0,93), 6.(0,32)	7	0,49
3.	Elementy genetyki	24a.(0,70), 24b.(0,50), 25a.(0,86), 25b.(0,28), 26a.(0,51), 26b.(0,42)	8	0,52
4.	Elementy ekologii i ochrony środowiska	27.(0,48), 28.(0,47), 29.(0,42)	5	0,46

Wyniki egzaminu na poziomie rozszerzonym

Za rozwiązanie zadań z arkusza egzaminacyjnego dla poziomu rozszerzonego maturzyści w Okręgu uzyskiwali średnio 56,3% punktów możliwych do zdobycia, oznacza to, że zestaw zadań okazał się dla nich umiarkowanie trudny.

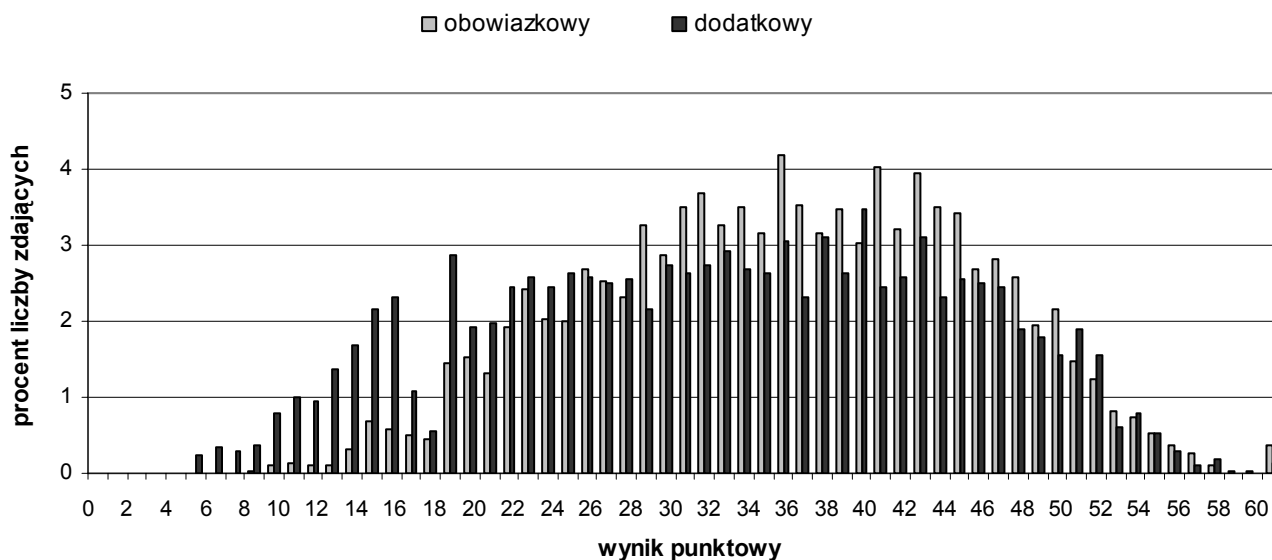
Tabela 8. Parametry statystyczne opisujące wyniki zadań z arkusza egzaminacyjnego z poziomu rozszerzonego

Zdający	Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
wszyscy	33,76	10,72	34	35	59	5	56,3%	0,56
obowiązkowo	35,13	9,70	35	35	59	8	58,5%	0,59
dotatkowo	31,73	11,79	32	39	57	5	52,9%	0,53

Średni wynik procentowy absolwentów, którzy wybrali egzamin z biologii na poziomie rozszerzonym jako obowiązkowy, jest wyższy o 5,6 punktów procentowych od średniego wyniku absolwentów, którzy zdawali egzamin jako dodatkowy. Najczęściej występujący wynik (modalna) dla wszystkich zdających egzamin na poziomie rozszerzonym wynosi 35 punktów i ma tę samą wartość dla zdających egzamin jako obowiązkowy. Odchylenie standardowe wyników uzyskanych przez zdających egzamin jako dodatkowy jest wyższe niż w przypadku wyników zdających egzamin jako obowiązkowy - świadczy to o większym rozproszeniu wyników.

Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających w Okręgu egzamin maturalny z biologii na poziomie rozszerzonym, z uwzględnieniem zdających przedmiot jako obowiązkowy i dodatkowy, przedstawiono na wykresie nr 5.

Wykres 5. Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających egzamin na poziomie rozszerzonym



Widoczne jest zróżnicowanie wyników zdających w zależności od statusu egzaminu (obowiązkowy czy dodatkowy). Wykres przedstawiający rozkład wyników punktowych uzyskanych przez maturzystów za rozwiązanie zadań z arkusza egzaminacyjnego dla poziomu rozszerzonego, zdawanego jako egzamin obowiązkowy, jest lewoskośny, co oznacza przesunięcie w stronę wyników wysokich. Spośród zdających egzamin z biologii jako dodatkowy, wynik niższy niż 18 punktów uzyskało ok. 13% zdających, natomiast spośród zdających jako obowiązkowy, tylko 3%. Rozstęp wyników dla wszystkich zdających wynosi 54 punkty i wskazuje na bardzo duże zróżnicowanie wiadomości oraz umiejętności. Wyniki na poziomie zadowalającym, czyli 42 i więcej punktów, uzyskało 29 % maturzystów zdających egzamin z biologii jako obowiązkowy oraz 24 % spośród zdających egzamin jako dodatkowy. Żaden z maturzystów przystępujących do egzaminu z biologii na poziomie rozszerzonym nie zdobył wyniku maksymalnego, czyli 100% punktów. Taki wynik mają zapisany na świadectwie jedynie zwolnieni z egzaminu laureaci i finaliści olimpiady biologicznej, których w tym roku było 12. Najwyższy wynik - 59 punktów - uzyskał jeden zdający, który wybrał biologię jako przedmiot obowiązkowy.

Na wykresie nr 6 przedstawiono współczynniki łatwości zadań z arkusza egzaminu na poziomie rozszerzonym dla wszystkich zdających w Okręgu, a w tabeli nr 8 ich klasyfikację wg stopnia trudności.

Wykres 6. Współczynniki łatwości dla poszczególnych zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym

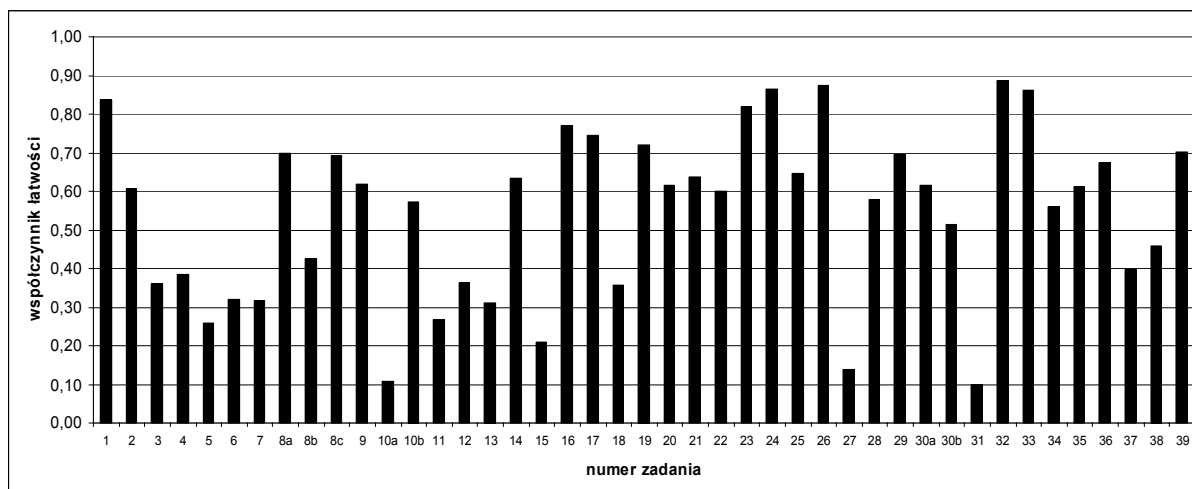


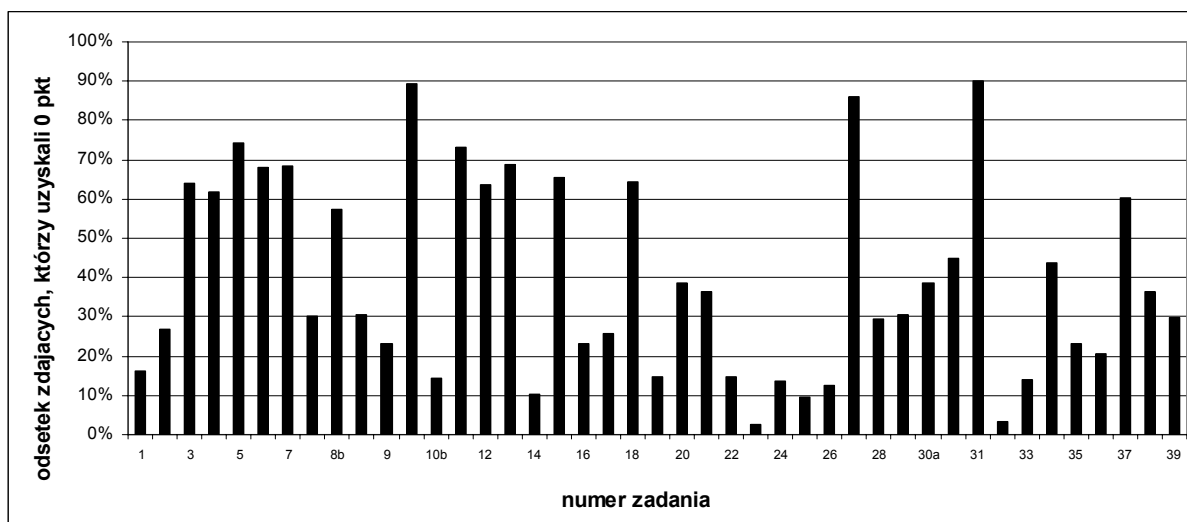
Tabela 9. Klasy łatwości zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym

Współczynnik łatwości	Zadanie	Numery zadań
0,00 – 0,19	bardzo trudne	10a, 27, 31
0,20 – 0,49	trudne	3, 4, 5, 6, 7, 8b, 11, 12, 13, 15, 18, 37, 38
0,50 – 0,69	umiarkowanie trudne	2, 8c, 9, 10b, 14, 20, 21, 22, 25, 28, 29, 30a, 30b, 34, 35, 36
0,70 – 0,89	łatwe	1, 8a, 16, 17, 19, 23, 24, 26, 32, 33, 39
0,90 – 1,00	bardzo łatwe	-

Spośród 43 zadań lub ich podpunktów, znajdujących się w tegorocznym arkuszu egzaminacyjnym z poziomu rozszerzonego, nie było zadań bardzo łatwych dla tegorocznych maturzystów, ale aż 11 okazało się łatwych. Najwyższy współczynnik łatwości (0,89) uzyskano za zadanie nr 32, w którym należało podać barwę odwłoków muszki owocowej w oparciu o interpretację wyników doświadczenia. Zdający nie mieli większych problemów ze wskazaniem, na którym z dwóch rysunków przedstawiony jest proces replikacji (zadanie 33. - współczynnik łatwości 0,86) oraz narysowaniem na podstawie tekstu uproszczonego schematu klasyfikacji wirusów (zadanie 24. - współczynnik łatwości 0,86). Największa liczba zadań, aż szesnaście, ma współczynniki kwalifikujące je do zadań umiarkowanie trudnych, trzynaście to zadania trudne, a trzy były bardzo trudne dla maturzystów. Najtrudniejsze dla zdających okazało się zadanie nr 31 (współczynnik łatwości 0,10), w którym należało określić odległość pomiędzy parą genów sprzężonych na podstawie wyników krzyżówki - procentowego rozkładu fenotypów potomstwa. Podobną trudność (współczynnik łatwości 0,11) sprawiło tegorocznym maturzystom podanie nazw wskazanych na rysunku elementów budowy kwiatu rośliny jednoliściennej (tulipana) - zadanie 10a.

Na 43 zadania zamieszczone w arkuszu egzaminacyjnym z poziomu rozszerzonego wystąpiło 28 zadań, za które 50% lub więcej zdających nie uzyskało ani jednego punktu. Na wykresie nr 7 przedstawiono procent zdających, którzy nie uzyskali punktów za rozwiązanie poszczególnych zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym (tzn. nie rozwiązywali poprawnie zadania lub nie podjęli próby jego rozwiązania).

Wykres 7. Procent zdających, którzy uzyskali 0 punktów za poszczególne zadania zamieszczone w arkuszu z poziomu rozszerzonego



W arkuszu egzaminacyjnym z poziomu rozszerzonego znajdowały się zadania ilustrujące standardy wymagań egzaminacyjnych z trzech obszarów. W tabelach nr 10 - 12 przedstawiono współczynniki łatwości umiejętności opisanych przez poszczególne standardy oraz obszary standardów. W nawiasach przy numerach zadań podane są ich współczynniki łatwości.

Tabela 10. Współczynniki łatwości dla wiadomości i umiejętności z I obszaru standardów (wiadomości i ich rozumienie) - arkusz z poziomu rozszerzonego

Standard	Numerы zadań i ich współczynniki łatwości	Liczba punktów	Współczynnik łatwości standardu	Współczynnik łatwości I obszaru
1) opisywanie budowy i funkcji na różnych poziomach organizacji życia i u różnych organizmów	1. (0,84), 10a.(0,11), 25.(0,65), 34.(0,56),	5	0,56	0,61
2) przedstawianie związków między strukturą i funkcją na różnych poziomach organizacji życia	9.(0,62), 10b.(0,57),	4	0,59	
3) przedstawianie i wyjaśnianie zależności pomiędzy organizmem i środowiskiem	23.(0,82), 37.(0,40)	3	0,68	
4) przedstawianie i wyjaśnianie zjawisk oraz procesów biologicznych	3. (0,36), 8a.(0,70), 8b.(0,43), 14.(0,63), 28.(0,58), 33.(0,86), 35.(0,61), 36.(0,68)	12	0,61	
Razem		24		

Tabela 11. Współczynniki łatwości dla wiadomości i umiejętności z II obszaru standardów (korzystanie z informacji) – arkusz z poziomu rozszerzonego

Standard	Numery zadań i ich współczynniki łatwości	Liczba punktów	Współczynnik łatwości standardu	Współczynnik łatwości II obszaru
1) odczytywanie informacji przedstawionych w różnej formie	8c.(0,69)	1	0,69	0,58
2) selekcjonowanie, porównywanie informacji	15.(0,21), 26.(0,87)	3	0,43	
3) przetwarzanie informacji według podanych zasad	12.(0,36), 19.(0,72), 24.(0,86)	4	0,66	
Razem		8		

Tabela 12. Współczynniki łatwości dla umiejętności z III obszaru standardów (tworzenie informacji) - arkusz z poziomu rozszerzonego

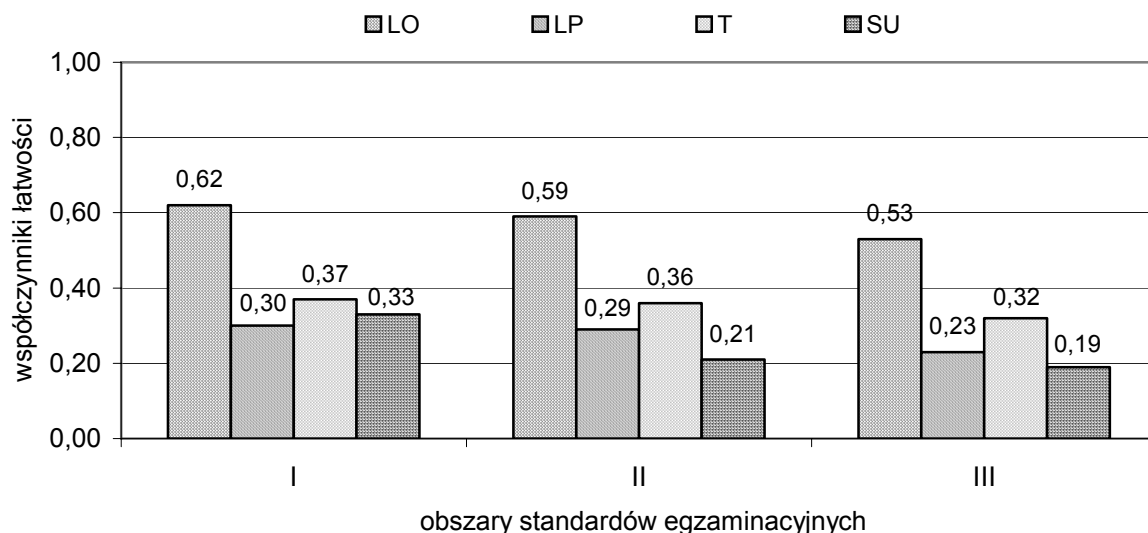
Standard	Numery zadań i ich współczynniki łatwości	Liczba punktów	Współczynnik łatwości standardu	Współczynnik łatwości III obszaru
1) planowanie działań, eksperymentów i obserwacji	2.(0,61), 11.(0,27), 13.(0,31)	5	0,48	0,52
2) interpretowanie informacji i wyjaśnianie zależności przyczynowo- skutkowych pomiędzy prezentowanymi faktami	4.(0,38), 5.(0,26), 6.(0,32), 16.(0,77), 17.(0,74), 18.(0,36), 29.(0,69), 30a.(0,61), 30b.(0,51), 31.(0,10), 32.(0,89)	13	0,54	
3) formułowanie wniosków oraz formułowanie i uzasadnianie opinii na podstawie analizy informacji	7.(0,32), 20.(0,62), 21.(0,64), 22.(0,60), 27.(0,14), 38.(0,46), 39.(0,70)	10	0,51	
Razem		28		

Wszystkie umiejętności z trzech głównych obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych okazały się dla tegorocznych maturzystów umiarkowanie trudne. W odróżnieniu od lat poprzednich, absolwenci najlepiej opanowali umiejętności z I obszaru standardów wymagań egzaminacyjnych (wiadomości i rozumienie). Spośród umiejętności z tego obszaru najwyższy współczynnik łatwości (0,68) uzyskano za zadania dotyczące przedstawiania i wyjaśniania zależności pomiędzy organizmem i środowiskiem (standard I 3). Spośród umiejętności z II obszaru (korzystanie z informacji) maturzyści najlepiej radzili sobie z odczytywaniem informacji przedstawionych w różnej formie (współczynnik łatwości 0,68) a największe trudności sprawiło im selekcjonowanie i porównywanie informacji (współczynnik łatwości 0,43). Najniższy współczynnik łatwości (0,52) uzyskano za zadania sprawdzające umiejętności z III obszaru standardów (tworzenie informacji). Najtrudniejsze dla zdających okazało się planowanie działań, eksperymentów i obserwacji (standard III 1) – współczynnik łatwości 0,48. Trudne dla tegorocznych maturzystów było formułowanie

hipotezy badawczej (zadanie 11. - współczynnik łatwości 0,27) oraz problemu badawczego (zadanie 13. - współczynnik łatwości 0,31).

Na wykresie nr 8 przedstawiono współczynniki łatwości uzyskane przez absolwentów różnych typów szkół za umiejętności z poszczególnych obszarów standardów egzaminacyjnych.

Wykres 8. Osiągnięcia absolwentów różnych typów szkół w zakresie wiadomości i umiejętności z obszarów standardów egzaminu na poziomie rozszerzonym



Absolwenci liceów ogólnokształcących, którzy stanowili ponad 95 % zdających egzamin na poziomie rozszerzonym, opanowali umiejętności i wiadomości na znacznie wyższym poziomie niż absolwenci pozostałych typów szkół ponadgimnazjalnych. Osiągnięcia absolwentów liceów profilowanych są, w odróżnieniu od lat poprzednich, zdecydowanie niższe niż osiągnięcia absolwentów techników, a w przypadku umiejętności z zakresu I obszaru standardów współczynnik łatwości wskazuje na ich opanowanie na poziomie niższym niż u absolwentów szkół uzupełniających. Najniższe wyniki uzyskali absolwenci szkół uzupełniających – statystyczny absolwent tego typu szkoły nie uzyskał liczby punktów pozwalającej na zdanie egzaminu maturalnego z biologii na poziomie rozszerzonym, a umiejętności z zakresu III obszaru standardów okazały się dla maturzystów z tych szkół bardzo trudne.

W tabeli nr 13 przedstawiono współczynniki łatwości dla zadań arkusza z poziomu rozszerzonego dotyczących zakresu treści z podstawy programowej. Występowały w nim zadania odnoszące się do treści z poziomu podstawowego (punkty 1 - 4) oraz poziomu rozszerzonego (punkty 5 - 11).

Tabela 13. Współczynniki łatwości dla zadań sprawdzających wiadomości i umiejętności dotyczące treści z działów podstawy programowej dla poziomu rozszerzonego

Lp.	Zakres treści podstawy programowej	Numer zadania	Liczba punktów	Współczynnik łatwości
1.	Organizm człowieka jako zintegrowana całość i prawidłowe jego funkcjonowanie	1.(0,84), 23.(0,82), 16.(0,77), 17.(0,74), 18.(0,36), 19.(0,72), 20.(0,62)	9	0,71
2.	Odżywianie się człowieka	13.(0,31), 14.(0,63), 15.(0,21)	5	0,40
3.	Elementy genetyki	27.(0,14), 32.(0,89)	3	0,64
4.	Elementy ekologii i ochrony środowiska	35.(0,61), 37.(0,40)	3	0,54
5.	Komórka podstawowa jednostka życia	4.(0,38), 5(0,26), 22.(0,60), 28.(0,58)	7	0,51
6.	Energia i życie	3.(0,36), 7.(0,32), 8a.(0,70), 8b.(0,43), 8c.(0,69), 12.(0,36)	6	0,48
7.	Różnorodność życia na Ziemi	2.(0,61), 6.(0,32), 9.(0,62), 10a.(0,11), 10b.(0,57), 11.(0,27), 24.(0,86), 25.(0,65), 26.(0,87), 29.(0,69),	15	0,54
8.	Genetyka	30a.(0,61), 30b.(0,51), 31.(0,10), 33.(0,86)	5	0,52
9.	Ewolucja	21.(0,64)	1	0,64
10.	Ekologia i biogeografia	34.(0,56), 36.(0,61), 39.(0,70)	4	0,62
11.	Biologia stosowana	38.(0,46)	2	0,46

Maturzyści przystępujący do egzaminu z poziomu rozszerzonego w zadowalającym stopniu opanowali wiadomości i umiejętności z zakresu treści dotyczących organizmu człowieka, większość pozostałych treści okazała się dla nich umiarkowanie trudna, jedynie zadania dotyczące energii i życia, biologii oraz odżywiania się człowieka były trudne. Najniższą wartość współczynnika łatwości zadań dotyczących odżywiania się człowieka można wyjaśnić tym, że była za ich pomocą sprawdzana umiejętność formułowania problemu badawczego (zadanie nr 13) oraz porównywania informacji przedstawionych w formie schematu (zadanie nr 15).

III. Wnioski

Na podstawie analizy wyników tegorocznego egzaminu maturalnego z biologii uzyskanych przez absolwentów z terenu działania OKE w Poznaniu można przedstawić następujące wnioski:

- arkusze z poziomu podstawowego zastosowane w tym roku w celu sprawdzenia opanowania przez absolwentów wiadomości i umiejętności okazały się trudne, natomiast rozwiązywanie arkuszy z poziomu rozszerzonego było umiarkowanie trudne dla zdających;
- największy problem dla zdających egzamin na poziomie podstawowym stanowiły umiejętności z I obszaru standardów wymagań egzaminacyjnych (wiadomości i ich rozumienie), natomiast przystępujący do egzaminu na poziomie rozszerzonym na najniższym poziomie opanowali umiejętności z III obszaru standardów (tworzenie informacji), a szczególnie planowanie działań, eksperymentów i obserwacji;
- dla maturzystów zdających egzamin na poziomie podstawowym większość badanych w tym roku umiejętności okazała się trudna, jedynie przetwarzanie informacji według podanych zasad było umiarkowanie trudne, a odczytywanie informacji przedstawionych w różnej formie - łatwe;
- absolwenci przystępujący do egzaminu na poziomie rozszerzonym nie opanowali w stopniu zadowalającym żadnej z badanych umiejętności; większość umiejętności okazała się dla nich umiarkowanie trudna, jedynie selekcionowanie, porównywanie informacji oraz planowanie działań, eksperymentów i obserwacji było trudne;
- zdający najlepiej radzili sobie z zadaniami zamkniętymi oraz zadaniami otwartymi wymagającymi krótkiej, konkretnej odpowiedzi, natomiast sformułowanie poprawnej językowo, precyzyjnej, dłuższej wypowiedzi zawierającej uzasadnienie lub argumenty, stanowiło duży problem dla wielu maturzystów, zwłaszcza zdających egzamin na poziomie podstawowym;
- maturzyści nie potrafili wykorzystać informacji przedstawionych w formie schematów i rysunków ilustrujących zadania;
- problemy zdających wynikają także z czytania poleceń bez zrozumienia, nieznajomości podstawowych terminów i pojęć biologicznych oraz braku wiadomości i niezrozumienia wielu podstawowych procesów biologicznych.

2.6. Chemia

Egzamin maturalny z chemii odbył się w całym kraju 15 maja 2009 r. i miał formę pisemną. Do egzaminu przystąpiło w Okręgu 4106 osób tj. 6,67% wszystkich zdających. Maturzyści mogli zdawać chemię, tak jak w ubiegłym roku, jako przedmiot obowiązkowy lub dodatkowy. Zdający, którzy wybrali chemię jako przedmiot obowiązkowy, mieli możliwość przystąpienia do egzaminu na poziomie podstawowym lub rozszerzonym. Przeważająca liczba abiturientów, aż 81,4%, zdawała egzamin maturalny z chemii na poziomie rozszerzonym, w tym 839 osób jako przedmiot obowiązkowy i 2503 osoby jako przedmiot dodatkowy.

I. Opis zestawów egzaminacyjnych (arkuszy)

Arkusze na poziomie podstawowym składały się z 30 zadań, w tym 19 zadań otwartych i 11 zadań zamkniętych. Za prawidłowe rozwiązanie wszystkich zadań zamieszczonych w arkuszu na poziomie podstawowym zdający mógł otrzymać 50 punktów. Warunkiem zdania egzaminu maturalnego z chemii na poziomie podstawowym było uzyskanie minimum 15 punktów za zadania zamieszczone w arkuszu. Zadania znajdujące się w tym arkuszu sprawdzały wiadomości i umiejętności określone w standardach wymagań egzaminacyjnych dla poziomu podstawowego.

Zdający chemię na poziomie podstawowym musieli przede wszystkim wykazać się następującymi umiejętnościami:

- zapisywania konfiguracji elektronowej atomu pierwiastka;
- określania rodzaju wiązań;
- określania typowych właściwości fizykochemicznych substancji;
- zapisywania równań reakcji chemicznych w formie cząsteczkowej i jonowej;
- zapisywania równań typowych reakcji otrzymywania zasad i soli;
- zapisywania wzorów półstrukturalnych związków organicznych;
- stosowania bilansu elektronowego do uzgadniania równań reakcji utleniania- redukcji z zastosowaniem związków nieorganicznych;
- wykonywania prostych obliczeń chemicznych;
- projektowania doświadczeń z zastosowaniem związków nieorganicznych i organicznych.

Arkusz na poziomie rozszerzonym zawierał 35 zadań, w tym 29 otwartych i 7 zamkniętych. Za prawidłowe rozwiązanie wszystkich zadań zamieszczonych w arkuszu na poziomie rozszerzonym zdający mógł otrzymać 60 punktów. Absolwenci, którzy wybrali chemię jako przedmiot obowiązkowy, aby zdać egzamin, musieli zdobyć minimum 18 punktów za arkusz. Zadania w arkuszu rozszerzonym sprawdzały wiadomości i umiejętności określone w standardach wymagań egzaminacyjnych zarówno z poziomu podstawowego jak i rozszerzonego. Maturzyści zdający chemię na poziomie rozszerzonym musieli więc, oprócz umiejętności z poziomu podstawowego, wykazać się przede wszystkim następującymi umiejętnościami z poziomu rozszerzonego:

- opisywania stanu elektronu w atomie za pomocą liczb kwantowych;
- określania roli siarkowodoru i amoniaku w roztworach wodnych według Brönsteda i zilustrowania właściwości tych substancji równaniami reakcji z wodą;
- zapisywania równań reakcji świadczących o amfoterycznym charakterze danego wodorotlenku (z uwzględnieniem hydroksokompleksu);
- przewidywania zmian położenia stanu równowagi reakcji chemicznej po zmianie stężenia dowolnego reagenta oraz po ogrzaniu układu;
- przedstawiania przebiegu reakcji elektrolizy wodnych roztworów soli, zapisując odpowiednie równania reakcji elektrodowych;
- przewidywania odczynu wodnych roztworów soli;
- zapisywania równań reakcji ilustrujących właściwości związków organicznych w zależności od rodzaju grupy funkcyjnej;
- opisywania typowych właściwości grup węglowodorów i ich pochodnych oraz ich otrzymywania;
- wykonywania obliczeń chemicznych: pH wodnego roztworu słabego kwasu oraz z zastosowaniem prawa Hessa, jak również równania kinetycznego.

Punktowy i procentowy udział umiejętności z poszczególnych standardów wymagań w arkuszach egzaminacyjnych przedstawiono w tabeli nr 1.

Tabela 1. Punktowy i procentowy udział umiejętności z poszczególnych standardów wymagań w arkuszach egzaminacyjnych

	Obszar I Wiadomości i rozumienie		Obszar II Korzystanie z informacji		Obszar III Tworzenie informacji	
	Liczba pkt za standard	Waga w %	Liczba pkt za standard	Waga w %	Liczba pkt za standard	Waga w %
Arkusz PP	25	50	16	32	9	18
Arkusz PR	26	43,3	22	36,7	12	20

II. Interpretacja osiągnięć zdających

Egzamin maturalny z chemii zdało w Okręgu 95,5% absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, którzy wybrali ten przedmiot jako obowiązkowy. Uzyskany wynik jest o około 3% wyższy od ubiegłorocznego. Zdawalność egzaminu maturalnego z chemii na poziomie podstawowym wynosiła 94,24%, natomiast na poziomie rozszerzonym 96,54%.

Arkusze z poziomu podstawowego

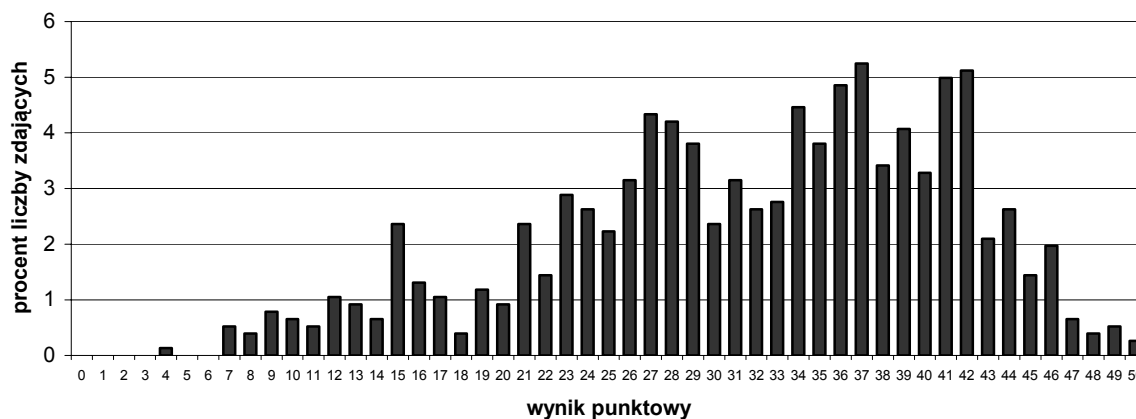
W tabeli nr 2 znajdują się podstawowe parametry statystyczne realizacji zadań z arkusza na poziomie podstawowym. Średni wynik punktowy za rozwiązanie zadań z arkusza na poziomie podstawowym wynosi 31,62 punktu, co stanowi 63,24% liczby punktów możliwych do uzyskania. Najczęściej występujący wynik to 37 punktów (74% liczby punktów możliwych do uzyskania).

Tabela 2. Parametry statystyczne opisujące arkusze na poziomie podstawowym

Średni wynik punktowy	Odczylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
31,62	9,48	33	37	50	4	63,24	0,63

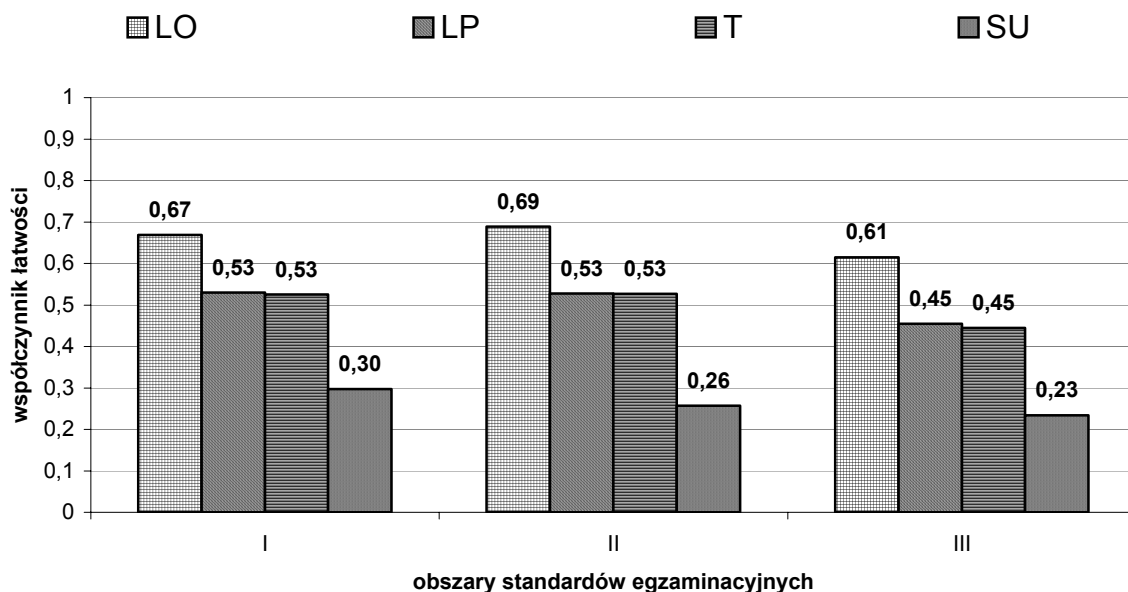
Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez wszystkich zdających rozwiązujących zadania z arkusza na poziomie podstawowym przedstawiono na wykresie 1. Rozstęp wyników wynosi 48 punktów, a w przedziale między 21 a 45 punktów mieści się 76% wyników, co wskazuje na duże zróżnicowanie umiejętności zdających. Rozkład wyników z poziomu podstawowego jest lewoskośny i wykazuje wyraźne przesunięcie w kierunku wyników wyższych. Wyniki na poziomie zadowalającym, czyli 35 i więcej punktów, uzyskało 55,4% maturzystów. Zadania z poziomu podstawowego okazały się umiarkowanie trudne dla zdających, ponieważ współczynnik łatwości arkusza dla całego arkusza wynosi 0,63.

Wykres 1. Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających egzamin na poziomie podstawowym



Ważnym elementem analizy wyników egzaminacyjnych jest określenie stopnia opanowania wiadomości i umiejętności ujętych w trzech obszarach standardów egzaminacyjnych. Na wykresie 2. przedstawiono współczynniki łatwości dla arkusza egzaminacyjnego z poziomu podstawowego w odniesieniu do obszarów standardów egzaminacyjnych z uwzględnieniem typów szkół.

Wykres 2. Współczynnik łatwości w obszarach standardów dla arkusza na poziomie podstawowym z uwzględnieniem typów szkół



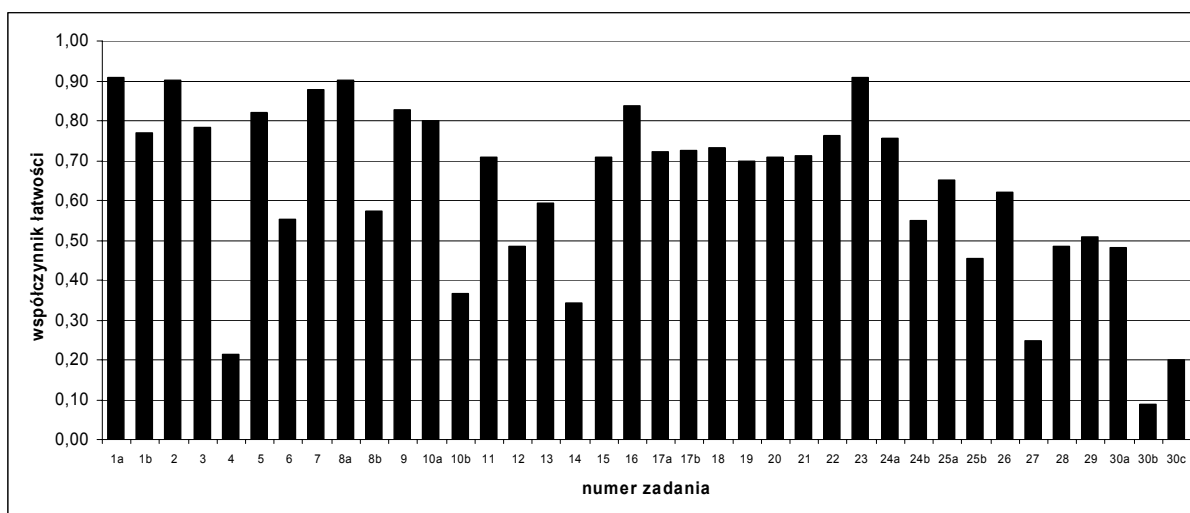
Na podstawie analizy powyższego wykresu można zauważyć zróżnicowanie w opanowaniu przez tegorocznych absolwentów poszczególnych umiejętności zawartych w trzech obszarach standardów w zależności od typu szkoły. Najwyższe wyniki osiągnęli zdający, którzy ukończyli licea ogólnokształcące. Absolwenci tych szkół opanowali wiadomości i umiejętności z trzech obszarów wymagań egzaminacyjnych na zbliżonym poziomie (współczynniki łatwości od 0,61 – 0,69). Maturzyści z techników i liceów profilowanych wykazali się takim samym poziomem opanowania wiadomości i umiejętności w każdym z trzech obszarów. Należy zauważyć, że opanowanie umiejętności z zakresu III obszaru standardów egzaminacyjnych jest nieco niższe niż w roku ubiegłym w przypadku wszystkich maturzystów bez względu na typ ukończonej szkoły.

Istotnym elementem pomiaru dydaktycznego jest określenie współczynnika łatwości zadań w arkuszu. Tabela nr 3 i wykres nr 3 umożliwiają porównanie wartości, jakie przyjmuje on dla wszystkich zadań z poziomu podstawowego.

Tabela 3. Klasyfikacja zadań z arkusza na poziomie podstawowym według współczynników łatwości

Współczynnik Łatwości	Zadanie	Numery zadań
0,00 – 0,19	bardzo trudne	30b
0,20 – 0,49	trudne	4, 10b, 12, 14, 25b, 27, 28, 30a, 30c
0,50 – 0,69	umiarkowanie trudne	6, 8b, 13, 24b, 25a, 26, 29
0,70 – 0,89	łatwe	1b, 3, 5, 7, 9, 10a, 11, 15, 16, 17a, 17b, 18, 19, 20, 21, 22, 24a
0,90 – 1,00	bardzo łatwe	1a, 2, 8a, 23

Wykres 3. Współczynnik łatwości dla poszczególnych zadań z arkusza na poziomie podstawowym

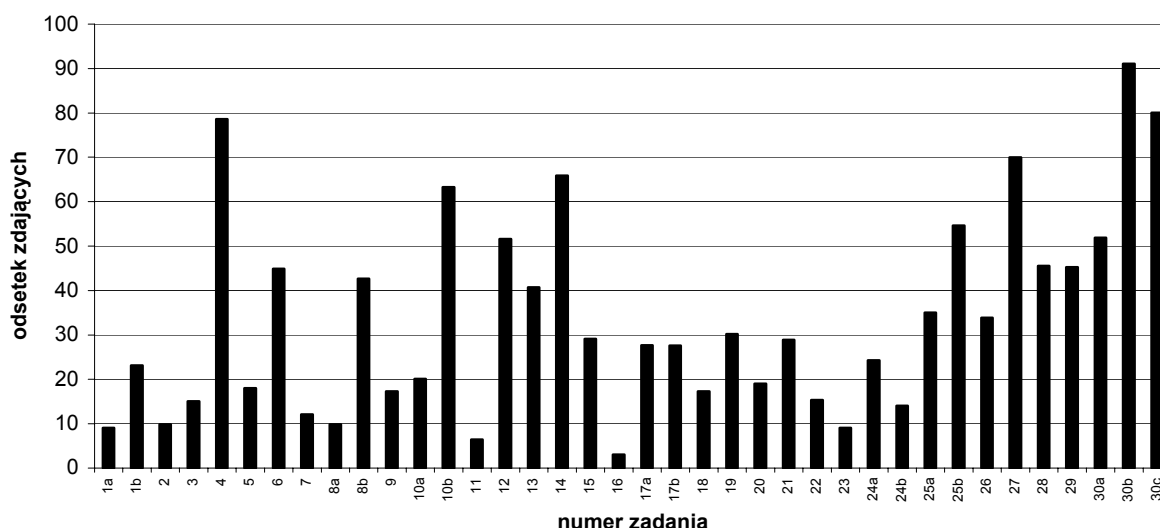


W arkuszu na poziomie podstawowym było 21 zadań łatwych i bardzo łatwych dla zdających. Umiejętności sprawdzane poprzez te zadania zostały opanowane w sposób zadowalający. Najłatwiejsze dla zdających były zadania sprawdzające umiejętność korzystania z informacji, czyli zadania z II obszaru standardów. Należą do nich: wyszukiwanie w podanym tekście informacji potrzebnych do rozwiązywania określonego problemu - zadanie nr 1a (0,91) sprawdzające treści z zakresu budowy atomu oraz zadanie nr 8a (0,91) dotyczące uszeregowania metali grupy 1 układu okresowego pod względem aktywności, jak również uzupełniania brakujących danych na podstawie informacji podanych w formie schematów procesów chemicznych, zadanie nr 2 (0,91) polegające na uzupełnieniu równania ilustrującego przemianę promieniotwórczą α oraz zadanie nr 23 (0,91) sprawdzające znajomość właściwości chemicznych alkanów i alkenów. Tegorocznym maturzystom nie mieli także problemów z dokonywaniem uogólnień i formułowaniem wniosków z zakresu treści dotyczących pierwiastków i związków chemicznych - zadania nr 7 i 9.

Najtrudniejsze okazały się dla tegorocznych maturzystów zadania nr: 30a (0,48), 30b (0,09), 30c (0,20) z III obszaru standardów egzaminacyjnych, sprawdzające umiejętność projektowania doświadczeń pozwalających na rozróżnienie roztworów kwaśnych i zasadowych oraz klasyfikowanie substancji chemicznych na podstawie opisu właściwości fizykochemicznych - zadanie nr 27 (0,25), jak również określanie typowych właściwości substancji na podstawie występujących w nich wiązań - zadanie nr 4 (0,21). W sposób niezadowalający opanowano umiejętność zapisywania równań reakcji ilustrujących typowe zachowanie kwasów wobec metali, prowadzące do wyparcia wodoru - zadanie nr 10b (0,37) z I obszaru standardów.

Na wykresie nr 4 przedstawiono procent zdających, którzy nie uzyskali punktów za rozwiązanie poszczególnych zadań z arkusza na poziomie podstawowym (tzn. nie rozwiązywali poprawnie zadania lub nie podjęli próby jego rozwiązania).

Wykres 4. Procent zdających, którzy uzyskali 0 punktów za rozwiązanie poszczególnych zadań z arkusza na poziomie podstawowym



Analizując powyższy wykres, można zauważyć, że na 30 zadań zamieszczonych w arkuszu dziewięć zadań, to zadania za które ponad 50% zdających nie uzyskało ani jednego punktu. Jednego zadania (nr 30b) nie rozwiązało około 90% maturzystów, zadanie to należy do zadań bardzo trudnych. Są natomiast cztery zadania, które rozwiązało ponad 92% absolwentów.

Arkusz z poziomu rozszerzonego

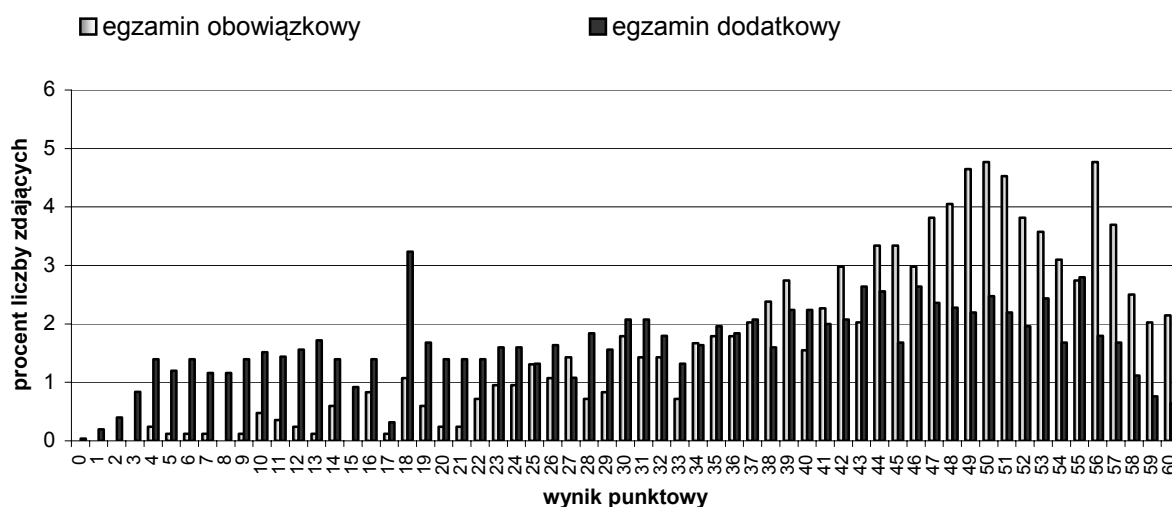
W tabeli nr 4 i na wykresie nr 5 znajdują się podstawowe parametry statystyczne realizacji zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym.

Tabela 4. Parametry statystyczne opisujące arkusz na poziomie rozszerzonym

Zdający	Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
wszyscy	36,02	15,64	39	50	60	0	60,04	0,6
obowiązkowo	43,58	11,82	47	56	60	4	72,63	0,73
dodatkowo	33,49	15,94	35	18	60	0	56	0,56

Średni wynik punktowy wszystkich zdających za rozwiązanie zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym wynosi 36,02 punktu. Najczęściej występujący wynik to 50 punktów, co stanowi 83,3% liczby punktów możliwych do uzyskania.

Wykres 5. Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających egzamin na poziomie rozszerzonym

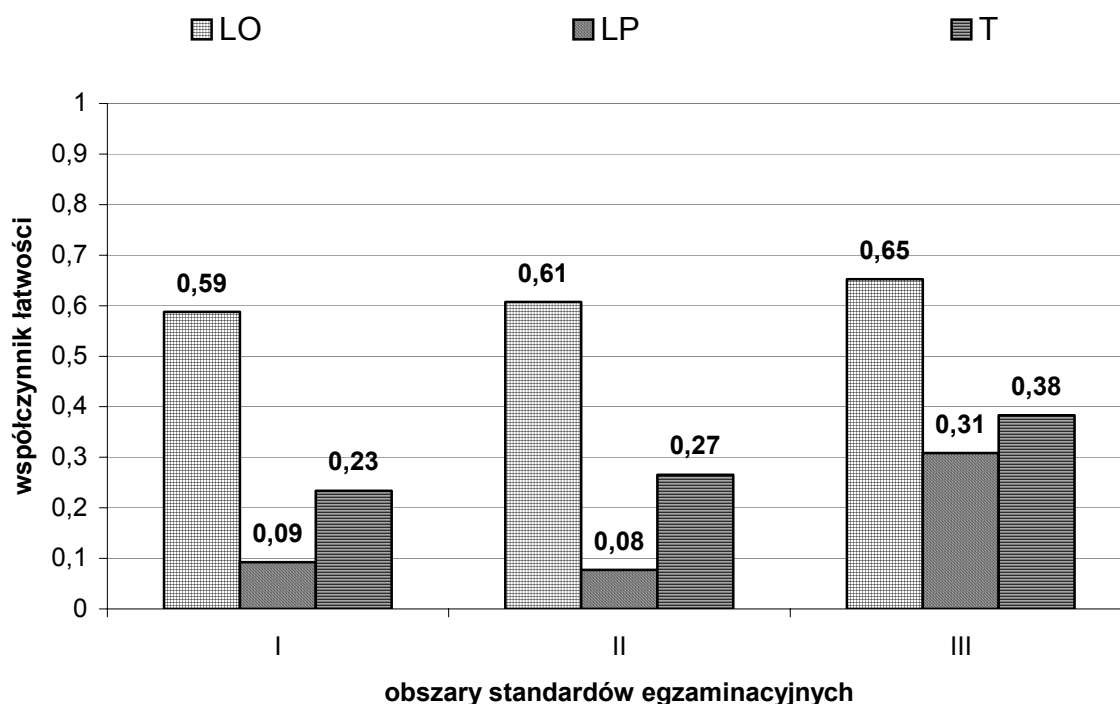


W grupie maturzystów, która wybrała zdawanie chemii na poziomie rozszerzonym, aż 74,9% to osoby zdające ten przedmiot jako dodatkowy. Parametry statystyczne arkusza z poziomu rozszerzonego (tabela 4.) i rozkład wyników punktowych (wykres 5.) dokładnie ilustrują różnicę między wynikami uzyskanymi przez zdających maturę z chemii jako egzamin obowiązkowy, a grupą zdających ten egzamin jako dodatkowy.

Średni wynik punktowy w przypadku egzaminu zdawanego jako obowiązkowy jest o 10,08 punktu wyższy od średniego wyniku egzaminu zdawanego jako dodatkowy, natomiast w przypadku najczęściej występującego wyniku ta różnica wynosi 38 punktów.

Zdecydowanie wyższe wyniki osiągnęli maturzyści za rozwiązanie zadań z arkusza egzaminacyjnego dla poziomu rozszerzonego zdawanego jako egzamin obowiązkowy. Średni uzyskany wynik 72,63 punktu można uznać za zadowalający. Rozkład wyników egzaminu maturalnego, zarówno obowiązkowego jak i dodatkowego, jest lewoskośny, co oznacza przesunięcie w stronę wyników wyższych. Wśród zdających egzamin maturalny z chemii na poziomie rozszerzonym wynik maksymalny 60 punktów uzyskały 34 osoby, w tym 18 osób zdających ten egzamin jako obowiązkowy i 16 jako dodatkowy.

Wykres 6. Współczynnik łatwości w obszarach standardów dla arkusza na poziomie rozszerzonym z uwzględnieniem typów szkół



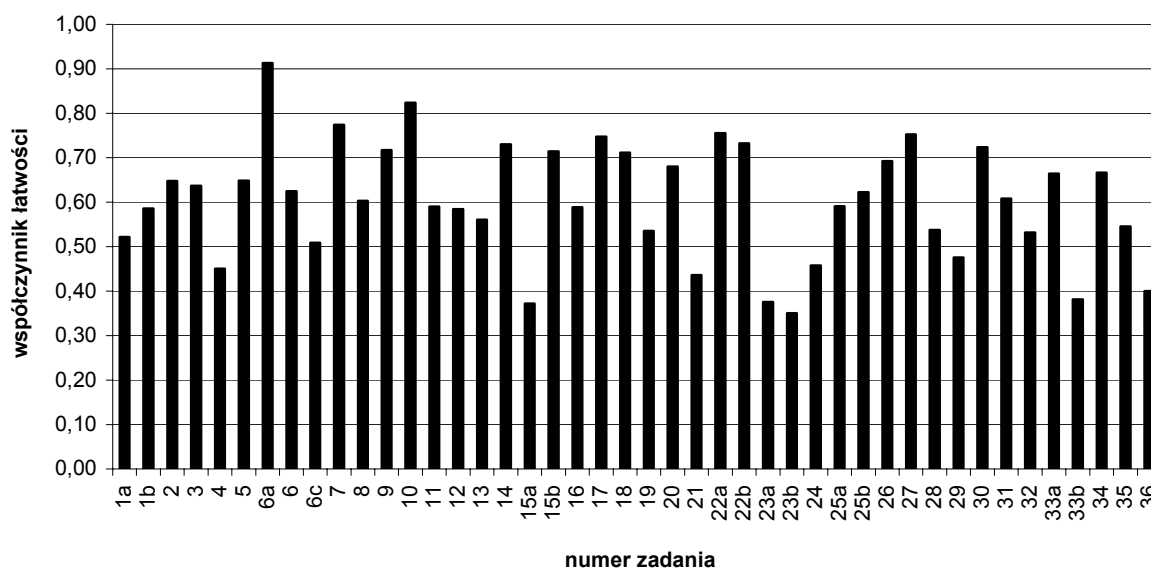
Powyższy wykres wyraźnie ilustruje, że wiadomości i umiejętności badane podczas tegorocznego egzaminu maturalnego na poziomie rozszerzonym zdecydowanie na wyższym poziomie opanowali maturzyści liceów ogólnokształcących aniżeli absolwenci innych typów szkół. Współczynnik łatwości dla poszczególnych obszarów jest wyższy dla wyników absolwentów techników niż liceów profilowanych. Należy podkreślić, że poziom opanowania umiejętności z zakresu III obszaru standardów egzaminacyjnych jest nieco wyższe niż w roku ubiegłym w przypadku wszystkich maturzystów, bez względu na typ ukończonej szkoły.

Na podstawie poniżej przedstawionej tabeli nr 5 i wykresu nr 7 można dokonać klasyfikacji zadań z tegorocznego arkusza na poziomie rozszerzonym pod względem ich trudności i określić, w jakim stopniu zostały opanowane umiejętności sprawdzane za pomocą tych zadań.

Tabela 5. Klasyfikacja zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym według współczynników łatwości

Współczynnik Łatwości	Zadanie	Numery zadań
0,00 – 0,19	bardzo trudne	-
0,20 – 0,49	trudne	4, 15a, 21, 23a, 23b, 24, 29, 33b, 36
0,50 – 0,69	umiarkowanie trudne	1a, 1b, 2, 3, 5, 6b,6c, 8, 11, 12, 13, 16, 19, 20, 25a, 25b, 26, 28, 31, 32, 33a, 34, 35
0,70 – 0,89	łatwe	7, 9, 10, 14, 15b, 17, 18, 22a, 22b, 27, 30
0,90 – 1,00	bardzo łatwe	6a

Wykres 7. Współczynnik łatwości dla poszczególnych zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym



Większość zadań w arkuszu na poziomie rozszerzonym okazała się dla zadających łatwa i umiarkowanie trudna, a współczynnik łatwości całego arkusza wyniósł 0,60. Żadne zadanie nie było dla absolwentów bardzo trudne. Dla tegorocznych maturzystów bardzo łatwe było zadanie nr 6a (0,91) z III obszaru standardów egzaminacyjnych, które sprawdzało umiejętność doboru odczynników potrzebnych do zaprojektowania doświadczenia prowadzącego do wykazania amfoterycznego charakteru wodorotlenku chromu (III).

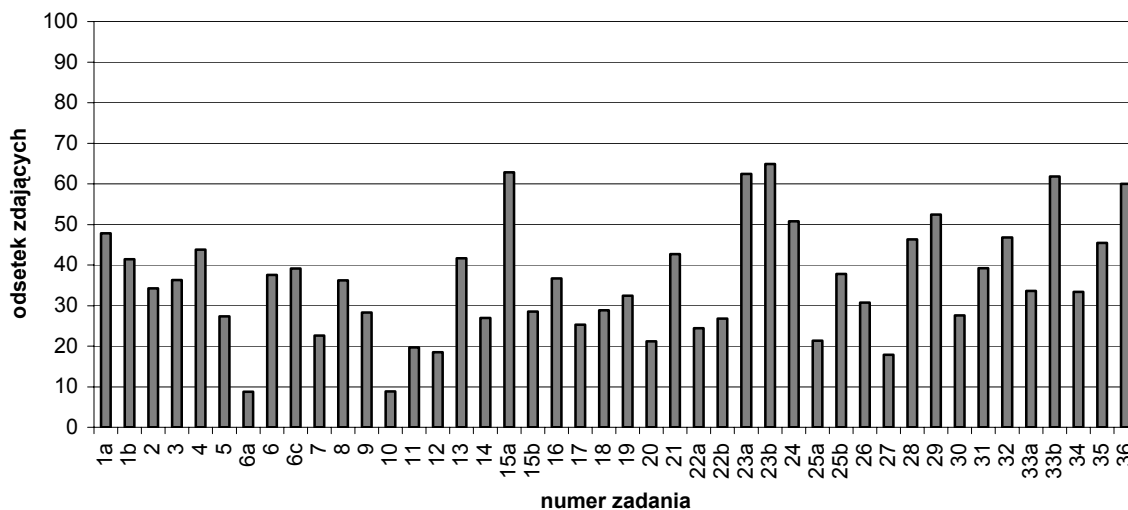
W arkuszu na poziomie rozszerzonym **dziewięć** zadań wraz z podpunktami okazało się dla zdających trudne; najniższy współczynnik łatwości uzyskano za zadania nr: 15 (0,37), 23a (0,38), 23b (0,35), 33b (0,38) i 36 (0,40).

Za pomocą tych zadań sprawdzano następujące umiejętności: wykorzystanie danych zawartych w tablicach rozpuszczalności do projektowania reakcji strąceniowych wraz z uzasadnieniem dokonanego wyboru (zadanie nr 15a – II obszar standardów), projektowanie doświadczeń pozwalających na otrzymanie soli (zadanie nr 23 – III obszar standardów), zapisywanie obserwacji wynikających z prezentowanych doświadczeń (zadanie nr 33b – II obszar standardów), a także określanie rodzaju produktów powstających w reakcjach hydrolizy związków organicznych (zadanie nr 36 – III obszar standardów).

Współczynnik łatwości powyżej 0,7 cechuje jedenaście zadań wraz z podpunktami. Umiejętności sprawdzane poprzez te zadania należy uważać za opanowane na poziomie zadowalającym przez tegorocznych absolwentów zdających egzamin maturalny z chemii na poziomie rozszerzonym. Do umiejętności tych należą: uzasadnianie związków przyczynowo – skutkowych pomiędzy prezentowanymi faktami polegające na uzupełnieniu zdań na podstawie zaprezentowanego doświadczenia wraz z obserwacjami (zadanie nr 10 – III obszar standardów), dokonywanie uogólnień i formułowanie wniosków dotyczących zależności pomiędzy wartościami stopni utlenienia chromu i manganu w tlenkach a charakterem chemicznym tych tlenków (zadanie nr 7 – III obszar standardów), rysowanie wzorów izomerów etanianu etylu (zadanie nr 27 – I obszar standardów), obliczanie SEM ogniwa (zadanie nr 22b – I obszar standardów), przewidywanie odczynu wodnych roztworów soli (zadanie nr 17 – II obszar standardów), dokonywanie selekcji i analizy informacji (zadanie nr 14 – II obszar standardów), przewidywanie położenia stanu równowagi reakcji po zmianie stężenia dowolnego reagenta oraz po ogrzaniu układu (zadanie nr 9 – III obszar standardów), określanie rzędowości atomów węgla (zadanie 30 – I obszar standardów).

Na wykresie nr 8 przedstawiono procent zdających, którzy nie uzyskali punktów za rozwiązanie poszczególnych zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym (tzn. nie rozwiązali poprawnie zadania lub nie podjęli próby jego rozwiązania).

Wykres 8. Odsetek zdających, którzy uzyskali 0 punktów za rozwiązanie poszczególnych zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym



Po przeanalizowaniu danych przedstawionych na wykresie 8. można stwierdzić, że około 60% absolwentów nie uzyskało ani jednego punktu za zadania nr: 15a, 23a, 23b, 33b oraz 36, natomiast zadania nr 6a i 10 rozwiązało około 92% zdających. Za pozostałe zadania maturzyści otrzymali powyżej 50% punktów możliwych do zdobycia.

III. Wnioski

Analiza wyników egzaminu maturalnego z chemii pozwala na sformułowanie następujących wniosków.

- Wybieralność chemii na egzaminie maturalnym niewiele zmieniła się w porównaniu z latami ubiegłymi (egzamin maturalny z chemii zdawało 6,73% populacji zdających).
- Większość maturzystów wybierała na egzaminie maturalnym chemię jako przedmiot dodatkowy, stąd chemia zdawana była w większości przypadków na poziomie rozszerzonym.
- Egzaminu maturalnego z chemii nie zdało 5,76% ogółu zdających na poziomie podstawowym i 3,46% ogółu zdających na poziomie rozszerzonym.
- Chemia wybierana jest głównie przez maturzystów, którzy chcą studiować medycynę lub nauki przyrodnicze, gdzie wynik egzaminu maturalnego z chemii zdawanego na poziomie rozszerzonym jest warunkiem studiowania na danym kierunku.
- Wyniki tegorocznego egzaminu maturalnego z chemii są wyższe od ubiegłorocznych.

Do najlepiej opanowanych umiejętności sprawdzanych podczas tegorocznego egzaminu maturalnego z chemii, można zaliczyć:

na poziomie podstawowym

- wyszukiwanie w tekście informacji potrzebnych do określenia składu elementarnego izotopu i symbolu pierwiastka oraz aktywności poszczególnych litowców (II obszar standardów);
- uzupełnianie brakujących danych na podstawie schematu przemiany promieniotwórczej (II obszar standardów);
- rozpoznawanie badanych gazów i uzupełnienie schematu doświadczenia na podstawie tekstu o tematyce chemicznej (II obszar standardów);
- uogólnianie i sformułowanie wniosku dotyczącego zmian aktywności metali i niemetali (III obszar standardów);
- porównanie i interpretowanie danych dotyczących rozpuszczalności wybranych soli w wodzie w różnych temperaturach (III obszar standardów);
- zastosowanie bilansu elektronowego do uzgodnienia równań reakcji (I obszar standardów);

na poziomie rozszerzonym

- wybieranie odczynników umożliwiających wykazanie charakteru chemicznego wodorotlenku chromu(III) (III obszar standardów);
- dokonywanie uogólnień i formułowanie wniosku (III obszar standardów);
- zanalizowanie schematów doświadczeń przedstawiających badanie zachowania metali w roztworach soli (II obszar standardów);
- przewidywanie odczynu wodnego roztworów soli (II obszar standardów);
- zanalizowanie równania reakcji zachodzącej w ogniwie oraz obliczenie SEM (II obszar standardów);
- rysowanie wzorów izomerów estru kwasu karboksylowego (I obszar standardów);
- rozpoznawanie rzędowości atomów węgla i określanie rzędowości alkoholi (I obszar standardów).

Do najslabiej opanowanych umiejętności, sprawdzanych podczas tegorocznego egzaminu maturalnego z chemii, można zaliczyć:

na poziomie podstawowym

- zaprojektowanie doświadczenia umożliwiającego wykazanie charakteru chemicznego grup funkcyjnych glicyny wraz ze sformułowaniem spostrzeżeń i wniosków (III obszar standardów);
- określenie typowych właściwości fizykochemicznych substancji na podstawie charakteru występujących w nich wiązań (I obszar standardów);
- zapisanie równania chemicznego ilustrującego typowe zachowanie metali wobec kwasów (I obszar standardów);
- rozpoznanie elektrolitów mocnych i słabych (I obszar standardów);
- zaklasyfikowanie reakcji przebiegających z udziałem substancji organicznych do określonego typu (I obszar standardów);
- zaklasyfikowanie substancji organicznych do określonego typu na podstawie opisu ich właściwości fizykochemicznych (III obszar standardów);

na poziomie rozszerzonym

- opisywanie zachowania tlenków wybranych pierwiastków wobec wody, kwasów i zasad (I obszar standardów);
- zaprojektowanie reakcji strącania osadu na podstawie danych zawartych w tablicy rozpuszczalności (II obszar standardów);
- przedstawienie przebiegu elektrolizy wodnych roztworów elektrolitów w formie równań reakcji elektrodowych (I obszar standardów);
- zaprojektowanie doświadczenia umożliwiającego otrzymanie soli manganu(II) (III obszar standardów);
- zastosowanie równania kinetycznego do obliczenia zmiany szybkości reakcji (II obszar standardów);

- stosowanie poprawnej nomenklatury alkoholi (I obszar standardów);
- zapisywanie obserwacji wynikających z prezentowanych doświadczeń (II obszar standardów);
- określanie produktów powstających w reakcji hydrolizy związku organicznego (III obszar standardów).

Podsumowanie

Można stwierdzić, że zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym maturzyści w sposób zadowalający rozwiązują zadania z II obszaru standardów egzaminacyjnych czyli korzystania z informacji. Nieco słabiej opanowali znajomość właściwości fizykochemiczne związków organicznych i nieorganicznych oraz posługiwanie się poprawnym nazewnictwem. Należy podkreślić, że tegoroczni maturzyści znacznie lepiej niż w latach ubiegłych poradzi sobie z zadaniami z III obszaru standardów egzaminacyjnych. Można zaobserwować także wzrost umiejętności rozwiązywania zadań rachunkowych.

2.7. Filozofia

W tym roku po raz pierwszy absolwenci szkół ponadgimnazjalnych mogli zadeklarować i zdawać egzamin z filozofii. Na obszarze działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu decyzję taką podjęło **33 absolwentów – 6 w województwie lubuskim, 15 w województwie wielkopolskim i 12 w województwie zachodniopomorskim**. Oprócz maturzystów, którzy zdawali egzamin z filozofii, na terenie OKE w Poznaniu najwyższy wynik na świadectwie maturalnym z tego przedmiotu otrzymali laureaci i finaliści olimpiady przedmiotowej. Takich osób na terenie OKE było 13 (województwo lubuskie - 3, województwo wielkopolskie - 1, województwo zachodniopomorskie – 9). Ze względu na niewielką populację (46 absolwentów) przystępujących po raz pierwszy do egzaminu maturalnego z filozofii w roku 2009, raport z uzyskanych na egzaminie z tego przedmiotu wyników ograniczony zostanie do analiz podstawowych danych.

I. Opis zestawów egzaminacyjnych

Zdający wybiera poziom wymagań egzaminacyjnych (podstawowy lub rozszerzony). Arkusze egzaminacyjne dla obu poziomów mają analogiczną strukturę. **Część pierwszą** stanowiły zadania testowe (zamknięte, na dobieranie prawda – fałsz, krótkiej odpowiedzi). **Część druga** arkusza zawierała fragmenty tekstów literackich (jeden dla poziomu podstawowego i dwa dla rozszerzonego) oraz bezpośrednio z nimi związane zadania, w których zdający wypowiadał się w formie adekwatnej do postawionego problemu.

Absolwent zdał egzamin, jeśli uzyskał wynik co najmniej 30%. Maksymalnie za rozwiązanie zadań z arkusza, zarówno **na poziomie podstawowym, jak i na poziomie rozszerzonym**, maturzysta mógł uzyskać 50 punktów (20 za część I i 30 za część II). **Warunkiem zaliczenia egzaminu było więc zdobycie co najmniej 15 punktów.**

Na poziomie podstawowym część pierwsza zawierała 12 zadań w różnej formie, które wymagały od zdającego wykazania się znajomością maksym filozoficznych, postaci filozofów, ich poglądów i stanowisk filozoficznych, jak również poglądów, stanowisk i kierunków w filozofii.

W części drugiej wymagano od zdających wykazania się umiejętnością świadomego czytania i analizy fragmentu tekstu Bertranda Russella na temat istnienia i poznania świata zewnętrznego. Zrozumienie tego tekstu, wykorzystanie posiadanych wiadomości z filozofii oraz umiejętność argumentowania własnego stanowiska sformułowanego na podstawie czytanego tekstu – to umiejętności sprawdzane poprzez 9 zadań krótkiej odpowiedzi.

Na poziomie rozszerzonym, podobnie jak na poziomie podstawowym, w **części pierwszej** (poprzez 8 zadań o różnej formie) sprawdzano: podstawowe wiadomości, znajomość myśli, poglądów, kierunków i pojęć filozoficznych.

W części drugiej rozwiązanie kolejnych 10 zadań polegało na analizie fragmentów dzieła Johna Stuarta Milla *Utylitaryzm* i sformułowaniu krótkich wypowiedzi będących uzasadnieniem przedstawionych myśli i poglądów. Wymagano również porównania tego tekstu z cytatem z dzieła Jeana – Jaques’a Rousseau *Listy Moralne*. Szczególny nacisk położono w tej części na przedstawienie poglądów oraz ich uzasadnienie bądź uzasadnianie własnej odpowiedzi.

II. Interpretacja osiągnięć zdających

Świadectwo maturalne z wynikiem z egzaminu z filozofii otrzymało łącznie 46 maturzystów w tym 13 laureatów i finalistów olimpiady przedmiotowej. Egzamin ten jako obowiązkowy wybrało 16 osób, z których 3 zdawały egzamin na poziomie podstawowym, a na poziomie rozszerzonym zdawały również 3 osoby – pozostałych 10 osób stanowili właśnie laureaci i finaliści.

Poziom opanowania umiejętności sprawdzanych na egzaminie można określić, analizując współczynniki łatwości, uzyskane za poszczególne części arkusza oraz za kolejne zadania. Na tej podstawie można wskazać umiejętności, w zakresie których wyniki zdających były zadowalające oraz sprawności, które wymagają doskonalenia.

Ze względu na niewielką populację zdających, której prawie 30% stanowili laureaci i finaliści olimpiad z wiedzy przedmiotowej, poniżej zostały przedstawione wyniki analizy danych przystępujących do egzaminu maturalnego po raz pierwszy, z pominięciem laureatów i finalistów. Dla porządku podane zostaną również niektóre wyniki analiz przeprowadzonych dla całej populacji zdających pierwszy raz, w celu porównania tych wyników z wynikami krajowymi, opublikowanymi przez CKE.

Możliwość statystycznej interpretacji poniższych danych jest ograniczona, ponieważ odnoszą się do 30 zdających na poziomie podstawowym i 3 zdających na poziomie rozszerzonym.

Tabela 1. Współczynniki łatwości uzyskane za poszczególne części arkuszy na poziomie podstawowym i rozszerzonym

Część arkusza	Współczynniki łatwości uzyskane na poziomie	
	podstawowym	rozszerzonym
Test (część I)	0,53	0,42
Analiza tekstu (część II)	0,62	0,63
Cały arkusz	0,59	0,54

Dla tegorocznych maturzystów przystępujących do rozwiązywania zadań z filozofii, zarówno na **poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym, wymagania egzaminacyjne okazały się umiarkowanie trudne**, o czym świadczą współczynniki łatwości obu części arkusza przyjmujące wartości powyżej 0,50. Na podobnym poziomie uczniowie interesujący się filozofią opanowali analizę tekstu oraz formułowanie krótkich wypowiedzi na jego

podstawie. Ta umiejętność okazała się być również umiarkowanie trudna, podobnie jak całe arkusze.

Tabela 2. Średnia wynik uzyskany za poszczególne części arkuszy na poziomie podstawowym i rozszerzonym

Część arkusza	Średnia liczba punktów uzyskanych na poziomie			
	podstawowym		rozszerzonym	
	w punktach	w %	w punktach	w %
Test (część I)	10,67 (max. 20)	53,35	8,33 (max. 20)	41,65
	-	-	11,40*	57,00*
Analiza tekstu (część II)	18,67 (max. 30)	62,23	18,83 (max. 30)	62,77
	-	-	21,51*	71,70*
Cały arkusz	29,33 (max. 50)	58,66	27,17 (max. 50)	54,34
	-	-	32,91*	65,82*

* dane dla liczby zdających z uwzględnieniem laureatów i finalistów

Większą trudność sprawiło maturzystom zdającym egzamin na poziomie rozszerzonym wykazanie się własną wiedzą filozoficzną. Za tę część arkusza zdający uzyskali średnio niewiele ponad 40 % punktów możliwych do zdobycia i zaledwie 16,7% wszystkich możliwych do uzyskania punktów za cały arkusz na poziomie rozszerzonym. Średni wynik uzyskany przez zdających za rozwiązanie arkusza na poziomie rozszerzonym jest niższy o około 4 punkty procentowe od wyniku na poziomie podstawowym. Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych okręgu poznańskiego w każdym przypadku uzyskali średni wynik wyższy niż wszyscy maturzyści w kraju, zdający filozofię. Wynik zdających na poziomie podstawowym, na który nie miały wpływu wyniki finalistów i laureatów, jest wyższy o prawie 5 punktów procentowych od uzyskanych w kraju (53,75%), gdzie w opracowaniu danych uwzględniano laureatów i finalistów. Na poziomie rozszerzonym taka sama populacja zdających w okręgu uzyskała średni wynik o prawie 2 punkty procentowe (1,83%) wyższy niż maturzyści w kraju (63,99%).

Na sformułowanie bardziej wnikliwych wniosków pozwoli analiza współczynnika łatwości uzyskanego za poszczególne zadania z pierwszej części arkusza egzaminacyjnego (tab. 3.).

Rozwiązanie większości zadań, zarówno w arkuszu na poziomie podstawowym, jak i na poziomie rozszerzonym, sprawiła tegorocznym maturzystom trudność. W arkuszu na poziomie podstawowym większość trudnych zadań zawierała część pierwsza. Zadania w części drugiej, które wymagały od zdających umiejętności czytania ze zrozumieniem i analizy tekstu, były dla nich łatwe i bardzo łatwe.

Tabela 3. Klasy łatwości zadań sprawdzających rozumienie czytanego tekstu na poziomie podstawowym i rozszerzonym

Współczynnik łatwości	Opis dydaktyczny	Zadania na poziomie podstawowym	Zadania na poziomie rozszerzonym
0,00 – 0,19	bardzo trudne	20	7
0,20 – 0,49	trudne	6, 8, 9, 11, 12, 15, 16	1, 3, 8, 18
0,50 – 0,69	umiarkowanie trudne	1, 2, 3, 4, 5, 10, 18, 21	4, 5, 6, 10, 12, 13, 17
0,70 - -0,89	łatwe	17	2, 9, 11, 14, 16
0,90 – 1,00	bardzo łatwe	7, 13, 14, 19	15

Większość zadań, zarówno w arkuszu na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym, okazała się dla tegorocznych maturzystów trudna. W przypadku arkusza na poziomie podstawowym, większość trudnych zadań znalazła się w części pierwszej arkusza. Zadania części drugiej, w której zdający musieli wykazać się umiejętnością czytania ze zrozumieniem i analizy tekstu, były dla nich łatwe lub bardzo łatwe.

III. Wnioski

Dla maturzystów rozwiązujących zadania z poziomu podstawowego bardzo łatwe lub łatwe okazały się następujące umiejętności: formułowanie głównego problemu rozważanego w podanym tekście, formułowanie swojego stanowiska oraz jego uzasadnianie na podstawie interpretacji przytoczonego fragmentu dzieła Russella, a także dopasowywanie definicji do podanych terminów filozoficznych. Trudność zdającym sprawiało natomiast przedstawienie argumentacji na rzecz istnienia świata fizycznego na podstawie poglądu jednego z filozofów, rozpoznanie na zaprezentowanych reprodukcjach portretów filozofów oraz przyporządkowanie im ich stanowisk filozoficznych i tytułów dzieł.

Na poziomie rozszerzonym zdający rozwiązywali większość zadań w sposób zadowalający, co świadczy o **dobrym i bardzo dobrym opanowaniu umiejętności** zrozumienia i wyjaśniania sensu zacytowanego twierdzenia, opisu stanowiska podanego filozofa w określonym sporze filozoficznym.

Zadaniem najtrudniejszym było uzupełnienie informacji o autorach podanych koncepcji filozoficznych, stanowiskach przeciwstawnych, autorach podanych cytatów, dyscyplin filozoficznych uprawianych przez podanych myślicieli oraz twierdzeń charakterystycznych dla przytoczonych poglądów filozoficznych.

Ogólnie można więc stwierdzić, że umiejętności rozumienia czytanego tekstu oraz wiadomości zostały dobrze opanowane przez zdających pisemną maturę z filozofii, zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym.

2.8. Fizyka i astronomia

Pisemny egzamin maturalny z fizyki i astronomii odbył się w całym kraju 14 maja 2009 roku. Przedmiot wybrany jako obowiązkowy mógł być zdawany na poziomie podstawowym lub rozszerzonym, natomiast wybrany jako dodatkowy tylko na poziomie rozszerzonym.

Egzamin na poziomie podstawowym trwał 120 minut, a na poziomie rozszerzonym 150 minut.

Warunkiem zdania egzaminu obowiązkowego było uzyskanie co najmniej 30% punktów możliwych do zdobycia na wybranym poziomie egzaminu.

Absolwenci szkół i oddziałów dwujęzycznych zdawali w dniu 8 czerwca egzamin maturalny z fizyki i astronomii w języku obcym, rozwiązując w ciągu 80 minut dodatkowy arkusz zawierający zadania w drugim języku nauczania. W Okręgu do takiego egzaminu przystąpiły 4 osoby zdające w języku niemieckim i 2 w języku francuskim. Wynik egzaminu nie miał wpływu na zdanie matury.

Do matury z fizyki i astronomii przystąpiło w Okręgu 3289 absolwentów, a więc około 5,3% wszystkich zdających. Wybieralność tego przedmiotu na egzaminie maturalnym nie zmieniła się w porównaniu z latami ubiegłymi. Jako obowiązkowy zdawało ten przedmiot 687 osób, co stanowi 20,89% wszystkich zdających fizykę i astronomię. Jest to odsetek o 4% większy niż w roku ubiegłym przy 0,6% wzroście liczby zdających. Jako przedmiot dodatkowy wybrało fizykę i astronomię 2602 zdających, co stanowi 79,11% przystępujących do egzaminu z tego przedmiotu. Zdecydowana większość zdawała więc egzamin na poziomie rozszerzonym. Do egzaminu na tym poziomie przystąpiło 2717 maturzystów, czyli 82,61% zdających, podczas gdy poziom podstawowy wybrało 572 absolwentów (17,39% ogółu zdających).

Spośród absolwentów, którzy wybrali fizykę i astronomię jako przedmiot obowiązkowy, wymagane 30% punktów na poziomie podstawowym uzyskało 498 zdających, a więc 87,06% liczby przystępujących do egzaminu. Wszystkie osoby zdające jako obowiązkowy egzamin na poziomie rozszerzonym uzyskały powyżej 30% punktów. Spośród wszystkich przystępujących do egzaminu jako obowiązkowego, łącznie na obu poziomach 89,22% uzyskało wymagane do zdania minimum punktowe. Zdawalność na poziomie podstawowym spadła więc nieco (o ok. 3%) w stosunku do roku ubiegłego.

I. Opis zestawów egzaminacyjnych

Zadania w arkuszach egzaminacyjnych z fizyki i astronomii miały na celu sprawdzenie wiedzy i umiejętności określonych w standardach wymagań egzaminacyjnych, które pozostały niezmiennione w stosunku do lat ubiegłych. Były one więc zróżnicowane i wymagały zrozumienia fizyki jako empirycznej nauki o otaczającym nas świecie. Podobnie

jak w poprzednich latach w trakcie egzaminu zdający mogli korzystać z *Karty wybranych wzorów i stałych fizycznych* oraz prostego kalkulatora i linijki.

Za prawidłowe rozwiązanie wszystkich zadań w arkuszu na poziomie podstawowym można było uzyskać 50 punktów (w tym 10 za jednopunktowe zadania zamknięte), a na poziomie rozszerzonym wartością maksymalną było 60 punktów.

Arkusz z poziomu podstawowego zawierał 20 zadań (łącznie z 10 zadaniami zamkniętymi), które sprawdzały wiedzę i umiejętności objęte standardami wymagań na tym poziomie. Wymagana była znajomość fizyki w obszarach związanych z mechaniką klasyczną, polem magnetycznym i oddziaływaniami elektromagnetycznymi, optyką geometryczną, optyką kwantową, fizyką atomową i jądrową oraz procesami wymiany ciepła z elementami termodynamiki opisującymi zachowanie materii. W obszarze astronomii sprawdzano umiejętność analizy przedstawionej informacji i jej wykorzystania. Zadania były bardzo zróżnicowane i w dużej mierze wymagały umiejętności korzystania z informacji w stopniu większym niż w roku ubiegłym. Konieczność rozumienia przebiegu zjawisk fizycznych i sposobu ich modelowania stanowiły dodatkową trudność.

Arkusz dla poziomu rozszerzonego składał się z pięciu zadań otwartych rozbudowanych, w których łączone były obszary wiedzy z różnych działów fizyki. Zadania w dużej mierze sprawdzały wiedzę oraz umiejętności korzystania z podanych informacji. Dotyczy to przede wszystkim zadania z astronomii (zad. 5.), które wymagało analizy wykresów i selekcji informacji podanych w treści zadania. Zadania obejmowały następujące obszary wiedzy: klasyczna mechanika (kinematyka i dynamika), termodynamika oparta głównie o kalorymetrię, optyka geometryczna, budowa materii i jej własności, obwody prądu stałego oraz oddziaływanie światła z materią.

Ze względu na zakres umiejętności wymaganych przy rozwiązywaniu zadań, stopień trudności arkusza dla zdających na poziomie rozszerzonym wydaje się być nieco niższy niż arkusza na poziomie podstawowym, pomimo znacznie szerszego zakresu wiedzy.

Szczegółowe przyporządkowanie punktacji obszarom umiejętności sprawdzanym w obu arkuszach przedstawione zostało w tabeli 1.

Tabela 1. Waga procentowa punktów możliwych do uzyskania za umiejętności sprawdzane podczas egzaminu z fizyki i astronomii

	Obszar I		Obszar II		Obszar III	
	Wiadomości i rozumienie		Korzystanie z informacji		Tworzenie informacji	
	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %
Arkusz PP	16	32	25	50	9	18
Arkusz PR	9	15	35	58,3	16	26,7

Zdający egzamin na poziomie podstawowym powinien wykazać się przede wszystkim umiejętnością korzystania z informacji i ich przetwarzania. W przeciwnym przypadku, aby uzyskać konieczne minimum 30% punktów, musiał wykazać się wiedzą ze wszystkich działów fizyki.

II. Interpretacja osiągnięć zdających

Wyniki uzyskane za zadania na poziomie podstawowym

W tabeli 2. przedstawiono parametry statystyczne opisujące wyniki egzaminu uzyskane za zadania na poziomie podstawowym. Wyniki w Okręgu są zróżnicowane terytorialnie i w związku z tym zestawiono je dla całego Okręgu oraz dla każdego z województw: lubuskiego (L), wielkopolskiego (W), zachodniopomorskiego (Z). Średni wynik procentowy dla Okręgu jest o ok. 4 punkty procentowe niższy niż w 2008 roku, a w przypadku województwa wielkopolskiego różnica ta sięga nawet 8 punktów procentowych. Wynik ten wskazuje na braki w umiejętnościach wykorzystania informacji i zastosowania zdobytej wiedzy w celu rozwiązania problemu

Tabela 2. Parametry statystyczne opisujące wyniki za zadania z arkusza na poziomie podstawowym

Obszar	Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
Okręg	24,92	9,70	25	20	50	2	49,84	0,50
L	22,62	9,69	22	22	46	3	45,24	0,45
W	22,17	8,94	21	20	45	2	44,34	0,44
Z	27,90	9,52	28	24	50	2	55,80	0,56

Analiza danych w tabeli 3. przedstawiająca procentowy udział zdających, którzy uzyskali 0 punktów za poszczególne zadania, w połączeniu z analizą współczynników łatwości dla poszczególnych zadań przedstawionych na wykresie 1., pozwala na wyciągnięcie kilku wniosków. Zdający w dalszym ciągu bardzo niestarannie nazywają wielkości i procesy oraz nie rozumieją podstawowych pojęć fizyki kwantowej. Większość nie potrafi starannie analizować sił w układach inercjalnych i nieinercjalnych oraz poprawnie interpretować pierwszej zasady dynamiki Newtona. Poza tym wielu absolwentów nie rozumie, że siła jest miarą oddziaływania a nie cechą obiektu. Znajduje to odbicie w używanym przez zdających nazewnictwie (np. „siła windy”). Zdający nie wykazali się znajomością postulatów Bohra oraz nie potrafili powiązać energii fali elektromagnetycznej z energią pojedynczego kwantu. W dalszym ciągu problemem dla zdających jest umiejętność stosowania podstawowych praw optyki geometrycznej (odbicia i załamania).

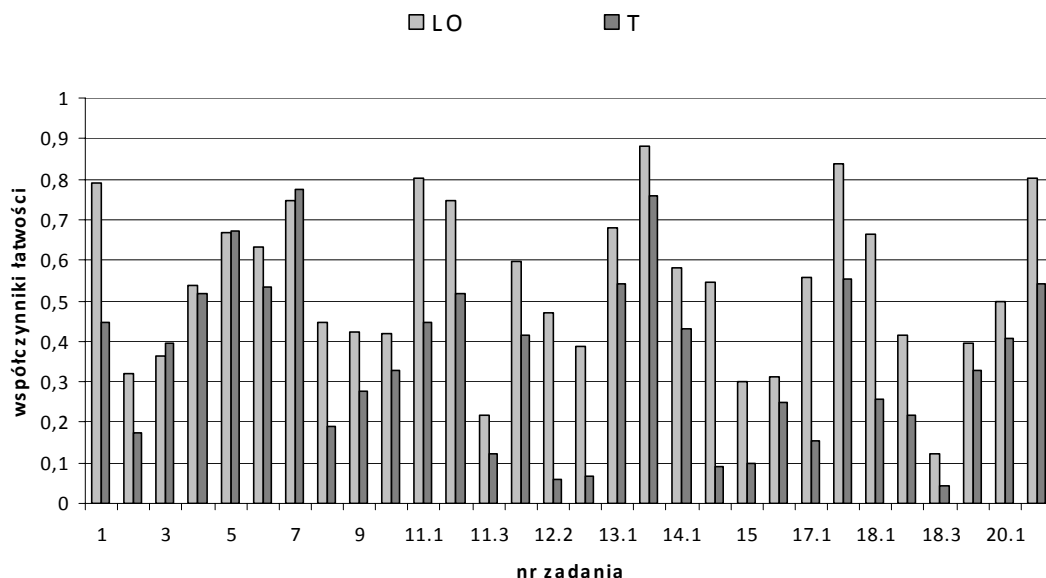
Tabela 3. Zestawienie liczby zdający którzy uzyskali zero punktów za poszczególne zadania

Poziom podstawowy – zadania zamknięte											
nr zadania		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
zero punktów uzyskało (%)	Okręg	24,83	69,93	63,46	46,33	33,22	37,76	24,65	58,39	59,62	59,27
	L	27,27	78,79	68,18	50,00	37,88	42,42	24,24	68,18	54,54	63,63
	W	30,38	75,53	64,98	46,41	32,49	35,44	26,58	61,60	63,29	63,29
	Z	19,33	63,83	60,97	45,35	32,71	38,66	23,05	53,16	57,62	54,65
Poziom podstawowy – zadania otwarte											
nr zadania		11.1	11.2	11.3	12.1	12.2	12.3	13.1	13.2	14.1	14.2
zero punktów uzyskało (%)	Okręg	17,48	16,43	74,83	42,83	54,72	53,32	15,73	13,81	30,07	43,88
	L	22,73	22,73	81,82	48,48	60,61	50,00	24,24	13,64	31,82	51,52
	W	23,63	20,67	80,58	47,68	67,09	65,82	18,14	17,30	33,76	56,96
	Z	10,78	11,15	68,03	37,19	42,38	43,12	11,52	10,78	26,39	30,48
Poziom podstawowy – zadania otwarte											
nr zadania		15	16	17.1	17.2	18.1	18.2	18.3	19	20.1	20.2
zero punktów uzyskało (%)	Okręg	59,09	39,86	49,30	14,16	38,81	40,73	86,01	37,06	36,89	14,68
	L	68,18	39,39	54,54	22,73	50,00	48,48	80,30	45,45	40,91	19,70
	W	66,24	46,41	53,16	19,41	45,99	53,59	91,56	36,29	41,77	16,88
	Z	50,56	34,20	44,61	7,43	29,74	27,51	82,53	35,69	31,60	11,52

Ze względu na zróżnicowaną wagę poszczególnych zadań liczba zdających, którzy uzyskali 0 punktów, nie odzwierciedla w pełni wiedzy i umiejętności maturzystów.

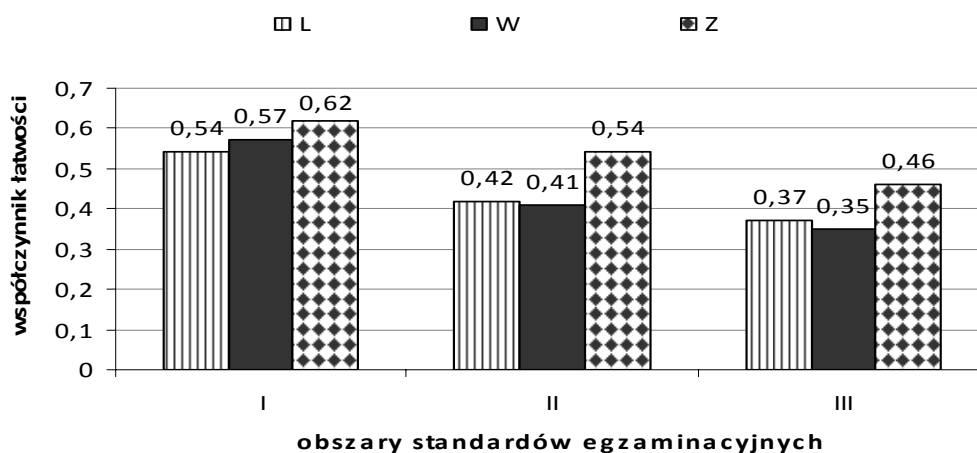
Na wykresie 1. przedstawiono współczynniki łatwości poszczególnych zadań z podziałem na absolwentów liceów i techników. Porównując te wyniki z ubiegłorocznymi, nie można zauważyć zasadniczej zmiany. W dalszym ciągu we wszystkich obszarach absolwenci techników uzyskują słabsze wyniki. Dotyczy to maturzystów wybierających fizykę jako przedmiot obowiązkowy. W Okręgu było to 59 osób, a więc 10,3% wszystkich zdających fizykę na poziomie podstawowym.

Wykres 1. Współczynniki łatwości dla poszczególnych zadań z arkusza na poziomie podstawowym dla liceów i techników.



Omówione tendencje są takie same we wszystkich sprawdzanych standardach i obszarach wiedzy, co ilustruje zestawienie na wykresie 2.

Wykres 2. Osiągnięcia zdających w zakresie wiadomości i umiejętności z obszarów standardów egzaminacyjnych* na poziomie podstawowym w zestawieniu województwami



* obszary standardów egzaminacyjnych: I. wiadomości i rozumienie; II. korzystanie z informacji; III. tworzenie informacji

Wyniki uzyskane za zadania na poziomie rozszerzonym

Wybieralność fizyki i astronomii jako przedmiotu maturalnego wykazuje nieco odmienną tendencję w porównaniu do innych przedmiotów. Do matury na poziomie rozszerzonym przystąpiło 82,6% wszystkich zdających fizykę i astronomię. Niezbyt liczna grupa -115 osób zdających fizykę na poziomie rozszerzonym jako przedmiot obowiązkowy wykazała, że był to w pełni świadomy wybór. Średni wynik w obrębie tej grupy przewyższa pozostałych o ok. 17 punktów procentowych. Jest to różnica wskazująca na znajomość praw

fizyki oraz umiejętność ich wykorzystania do opisu zjawisk. W pozostałej grupie występuje wyraźny wzrost wyników w stosunku do lat minionych (50,53% w roku 2008 i 58,02% w roku bieżącym). Szerszy zestaw parametrów statystycznych opisujących wyniki egzaminu na poziomie rozszerzonym przedstawiony jest w tabeli 4.

Tabela 4. Parametry statystyczne opisujące wyniki za zadania z arkusza na poziomie rozszerzonym

Obszar	Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
wszyscy								
Okręg	34,81	12,69	35	36	60	0	58,02	0,58
L	34,97	12,47	36	32	59	5	58,28	0,58
W	33,79	12,65	34	36	60	0	56,32	0,56
Z	37,69	12,56	41	44	60	0	62,82	0,63
obowiązkowy								
Okręg	45,29	9,33	47	54	60	23	75,49	0,75
L	41,58	9,80	42	42	59	23	69,30	0,694
W	44,51	9,45	46	51	60	24	74,18	0,74
Z	49,15	7,39	51	52	60	23	81,92	0,82
dodatkowy								
Okręg	34,35	12,62	35	35	60	0	57,25	0,57
L	34,55	12,52	35	32	59	5	57,60	0,58
W	33,49	12,60	33	36	60	0	55,81	0,56
Z	36,82	12,45	39	44	60	0	61,37	0,61

Jeżeli przeanalizujemy wyniki uzyskane za poszczególne zadania, to okazuje się, że obszary wiedzy i umiejętności, w których zdający wykazują duże braki, pokrywają się w obydwu grupach. W tabelach 5a. i 5b. zestawiono zadaniami procentowo liczbę zdających, którzy w konkretnych zadaniach uzyskali 0 punktów.

Tabela 5a. Liczba zdających, którzy uzyskali zero punktów – arkusz na poziomie rozszerzonym, przedmiot zdawany jako obowiązkowy

nr zadania		1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7
zero punktów uzyskało (%)	Okręg	26,96	17,39	5,22	20,87	37,39	20,00	13,91
	L	32,26	22,58	6,45	29,03	54,84	19,35	22,58
	W	26,67	15,56	8,89	15,56	40,00	24,44	15,56
	Z	23,08	15,38	0,00	20,51	20,51	15,38	5,13
nr zadania		2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	
zero punktów uzyskało (%)	Okręg	42,66	0,77	7,80	22,02	55,07	24,25	
	L	38,65	1,20	7,17	18,13	52,79	22,31	
	W	43,67	0,63	8,13	24,32	58,22	25,71	
	Z	43,47	0,78	7,41	18,71	47,56	21,64	
nr zadania		3.1	3.2	3.3	3.4	3.5	3.6	
zero punktów uzyskało (%)	Okręg	23,52	18,06	22,33	55,15	28,52	38,20	
	L	21,91	15,34	20,72	52,59	25,50	39,64	
	W	24,64	20,42	24,39	56,65	30,43	39,70	
	Z	21,64	13,45	17,54	53,02	25,54	32,16	
nr zadania		4.1	4.2	4.3	4.4	4.5		
zero punktów uzyskało (%)	Okręg	13,07	65,64	30,94	55,53	33,32		
	L	12,15	71,31	33,67	54,58	33,07		
	W	12,67	65,22	30,31	58,92	33,96		
	Z	15,20	61,40	30,21	46,00	31,58		
nr zadania		5.1	5.2	5.3	5.4	5.5	5.6	5.7
zero punktów uzyskało (%)	Okręg	7,88	21,75	26,56	30,02	37,62	9,38	50,46
	L	9,76	23,90	30,68	29,48	39,64	9,96	52,39
	W	7,81	21,87	26,34	31,63	38,69	9,58	51,29
	Z	6,24	19,30	23,20	25,54	32,36	8,19	46,00

Tabela 5b. Liczba zdających, którzy uzyskali zero punktów – arkusz na poziomie rozszerzonym, przedmiot zdawany jako dodatkowy

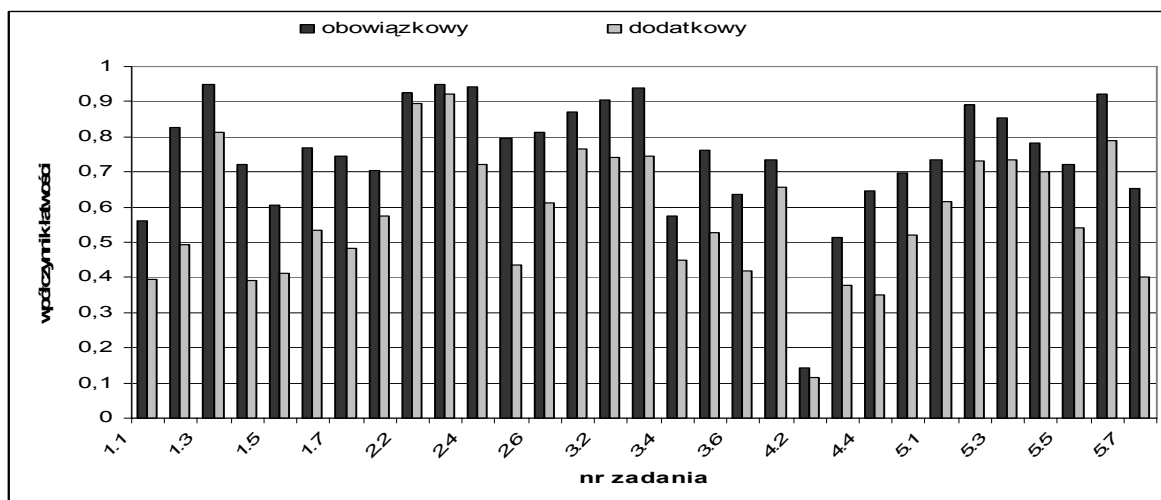
nr zadania		1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7
zero punktów uzyskało (%)	Okręg	40,24	50,81	18,56	55,27	55,38	43,35	39,82
	L	42,63	46,61	17,53	56,97	54,98	45,02	29,68
	W	41,97	54,76	19,60	57,66	57,28	44,86	44,49
	Z	32,55	42,69	16,37	46,20	49,90	37,04	35,28
nr zadania		2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	
zero punktów uzyskało (%)	Okręg	42,66	0,77	7,80	22,02	55,07	24,25	
	L	38,65	1,20	7,17	18,13	52,79	22,31	
	W	43,67	0,63	8,13	24,32	58,22	25,71	
	Z	43,47	0,78	7,41	18,71	47,56	21,64	
nr zadania		3.1	3.2	3.3	3.4	3.5	3.6	
zero punktów uzyskało (%)	Okręg	23,52	18,06	22,33	55,15	28,52	38,20	
	L	21,91	15,34	20,72	52,59	25,50	39,64	
	W	24,64	20,42	24,39	56,65	30,43	39,70	
	Z	21,64	13,45	17,54	53,02	25,54	32,16	

nr zadania		4.1	4.2	4.3	4.4	4.5		
zero punktów uzyskało (%)	Okręg	13,07	65,64	30,94	55,53	33,32		
	L	12,15	71,31	33,67	54,58	33,07		
	W	12,67	65,22	30,31	58,92	33,96		
	Z	15,20	61,40	30,21	46,00	31,58		
nr zadania		5.1	5.2	5.3	5.4	5.5	5.6	5.7
zero punktów uzyskało (%)	Okręg	7,88	21,75	26,56	30,02	37,62	9,38	50,46
	L	9,76	23,90	30,68	29,48	39,64	9,96	52,39
	W	7,81	21,87	26,34	31,63	38,69	9,58	51,29
	Z	6,24	19,30	23,20	25,54	32,36	8,19	46,00

Zadziwiający w dalszym ciągu jest brak wiedzy w mechanice klasycznej, gdyż elementy opisu rzutu ukośnego miały dla zdających stopień łatwości mniejszy niż 0,5 choć jest to dział przewijający się przez całą edukację absolwentów. Poniżej progu zadowalającego jest opanowanie umiejętności stosowania praw optyki geometrycznej i kwantowej (zadania 3.5 i 3.6). Jest to przykład braku umiejętności zastosowania prostych praw do konkretnego opisu. W dalszym ciągu bardzo dużą trudność sprawiło zdającym dowodzenie lub uzasadnianie, bez względu na obszar wiedzy. W tym arkuszu umiejętności takiej wymagało zadanie 3.5. (wykazanie podanej wartości powiększenia) oraz zadanie 4.3. (analizowanie zmian oporu na podstawie wykresu). Zdający na poziomie rozszerzonym, podobnie jak przystępujący do egzaminu na poziomie podstawowym, wykazali braki wiedzy z fizyki kwantowej i budowy materii. Absolwenci nie potrafili ani opisać ani wyjaśnić kwantowych oddziaływań promieniowania z materią oraz mechanizmu przewodzenia w półprzewodnikach. Wielu myliło półprzewodniki z powszechnie znanymi metalami.

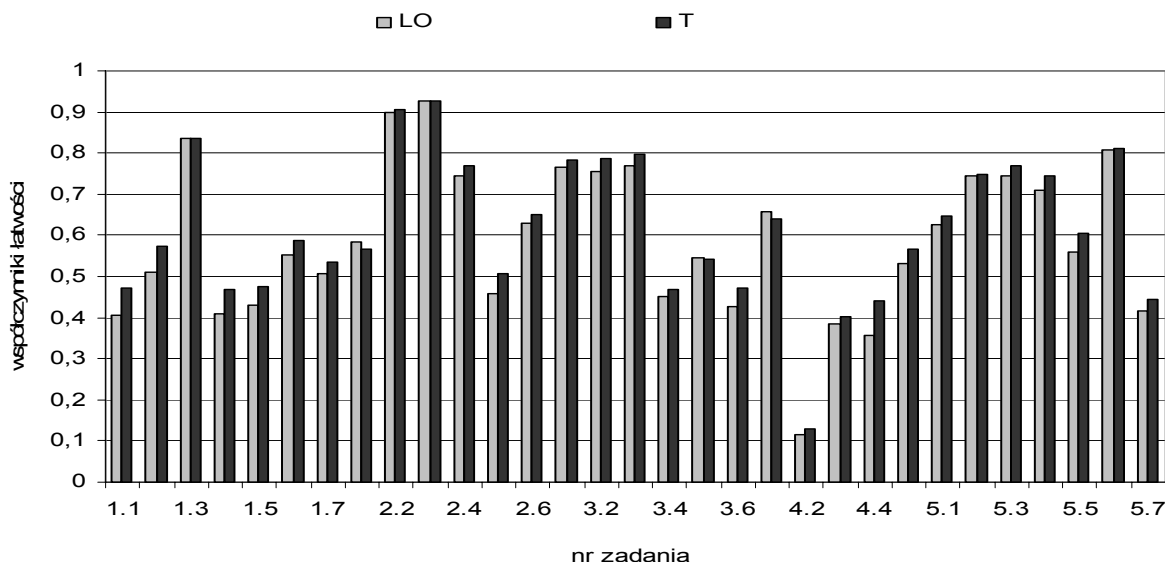
Zadania w arkuszu nie wymagały żadnych skomplikowanych obliczeń, a i tak wielu absolwentów popełniało w nich błędy. Zestawienie stopnia łatwości poszczególnych zadań z podziałem na zdających przedmiot jako obowiązkowy i dodatkowy (wykres 3.) pozwala na zauważenie omówionych powyżej spostrzeżeń.

Wykres 3. Współczynniki łatwości dla arkusza na poziomie rozszerzonym z podziałem na zdających fizykę jako przedmiot obowiązkowy i dodatkowy



Na wykresie 4. zestawiono również współczynniki łatwości poszczególnych zadań, rozwiązywanych przez absolwentów liceów i techników. Na tle tej grupy młodzież z techników prezentuje się bardzo korzystnie, gdyż uzyskuje prawie w każdym zadaniu nieco wyższy średni wynik.

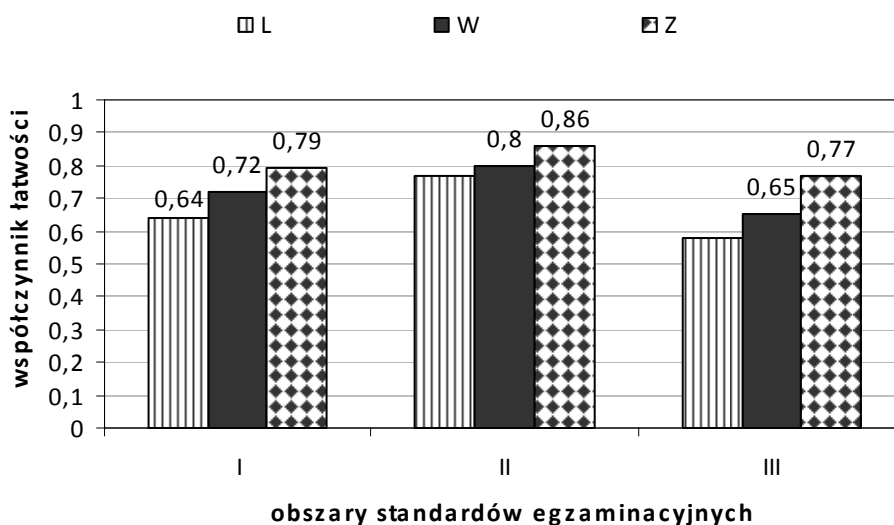
Wykres 4. Współczynniki łatwości dla poszczególnych zadań w grupie zdających fizykę jako przedmiot dodatkowy z podziałem na absolwentów liceów i techników



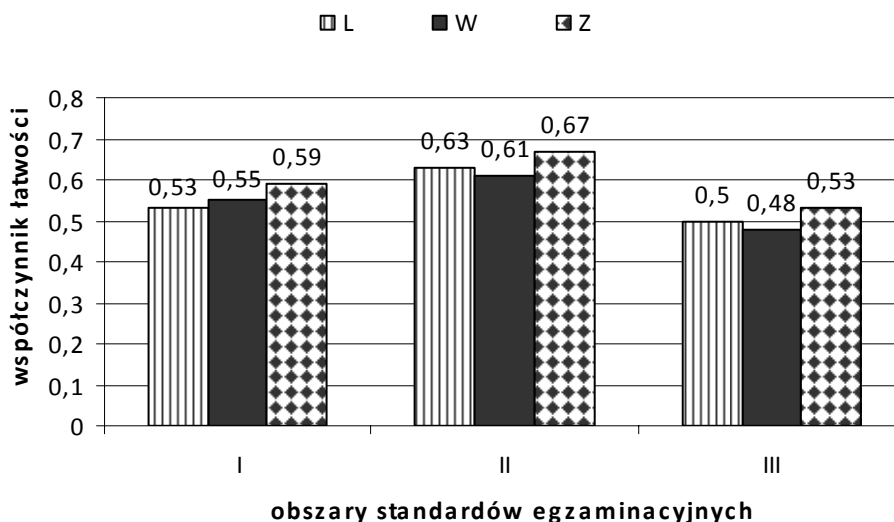
W celu zobrazowania osiągnięć zdających z zakresu poszczególnych umiejętności na poziomie rozszerzonym, z rozbiciem na zdających przedmiot jako obowiązkowy i dodatkowy w każdym z województw, na wykresie 5. zestawiono wyniki w każdym z obszarów standardów egzaminacyjnych.

Wykres 5. Osiągnięcia zdających w zakresie wiadomości i umiejętności z obszarów standardów egzaminacyjnych na poziomie rozszerzonym w zestawieniu województwami

a) obowiązkowy



b) dodatkowy



III. Wnioski

Analiza wyników pozwala na sformułowanie pewnych wniosków, z których część jest oczywista, a inne mogą jedynie sugerować tendencję:

- podobnie jak w latach poprzednich, istnieje dosyć duże zróżnicowanie wyników pomiędzy województwami;
- bardzo wysokie wyniki matury zdawanej jako przedmiot obowiązkowy na poziomie rozszerzonym wskazują na zdecydowany i świadomy wybór zdających i bardzo dobre opanowanie wymagań egzaminacyjnych;
- brak istotnej różnicy pomiędzy wynikami absolwentów techników i liceów ogólnokształcących w obszarze wybranego przedmiotu mogłoby sugerować, że poziom wiedzy i umiejętności absolwentów tych szkół jest porównywalny. Natomiast jeżeli uwzględnimy wyniki na poziomie podstawowym oraz grupę absolwentów, którzy zdawali fizykę na poziomie rozszerzonym jako przedmiot obowiązkowy (w tej grupie było tylko 3 absolwentów technikum), to dysproporcja pomiędzy licealistami i absolwentami techników jest wyraźna - na korzyść tych pierwszych;
- analiza rozwiązań wykazuje, że nie ma postępu w obszarach umiejętności wymagających dowodzenia lub wykazywania pewnych zależności, widoczna jest nieporadność i niestaranność matematyczna oraz brak staranności językowej.

2.9. Geografia

Egzamin maturalny z geografii odbył się w całym kraju 8 maja 2009 roku i miał formę pisemną. Geografia była zdawana jako przedmiot **obowiązkowy na poziomie podstawowym lub rozszerzonym**, a jako **dotatkowy wyłącznie na poziomie rozszerzonym**.

I. Opis zestawów egzaminacyjnych (arkuszy)

Zadania zawarte w arkuszach z poziomu podstawowego i rozszerzonego sprawdzały wiadomości i umiejętności określone w trzech obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych:

- I. Wiadomości i rozumienie
- II. Korzystanie z informacji
- III. Tworzenie informacji

W obszarach tych standardów sprawdzano następujące umiejętności:

- I. Wykazania się znajomością faktów, rozumienia i stosowania pojęć, prawidłowości i teorii oraz przedstawiania i wyjaśniania zdarzeń, zjawisk i procesów.
- II. Wykorzystania i przetwarzania informacji pochodzących z różnych źródeł informacji geograficznych, takich jak tabele, diagramy, wykresy, mapy oraz teksty źródłowe.
- III. Charakteryzowania, oceniania i rozwiązywania problemów w różnych skalach przestrzennych i czasowych.

Arkusz egzaminacyjny z poziomu podstawowego

Arkusz egzaminacyjny składał się z 31 zadań. Osiem spośród nich zawierało podpunkty a i b, z czego 7 to zadania w których jeden z podpunktów stanowił zadanie zamknięte, drugi natomiast otwarte. Dwanaście zadań to w całości zadania otwarte krótkiej odpowiedzi oraz również 12 to w całości zadania zamknięte, w tym: wielokrotnego wyboru, prawda – fałsz lub na dobieranie. Za rozwiązanie każdego z zadań można było uzyskać od 0 do 2 punktów, a za rozwiązanie wszystkich zadań zamieszczonych w arkuszu z poziomu podstawowego – maksymalnie 50 punktów.

W czasie egzaminu można było korzystać z linijki, lupy oraz kalkulatora. Do zadań w arkuszu dołączono różnorodny materiał źródłowy, przede wszystkim barwną mapę fragmentu Gór Świętokrzyskich w skali 1: 60 000, z której korzystano rozwiązując zadania 1. – 9. Ponadto w arkuszu dla 13 zadań zamieszczono inne źródła informacji geograficznej w postaci fotografii, rysunków, wykresów, map, danych statystycznych oraz tekstów.

Arkusz egzaminacyjny z poziomu rozszerzonego

Arkusz egzaminacyjny dla poziomu rozszerzonego składał się z 36 zadań, wśród których siedem zawierało podpunkty a i b. Dwadzieścia to zadania w całości otwarte, krótkiej odpowiedzi, a 15 to zadania zamknięte: wielokrotnego wyboru, prawda – fałsz lub na dobieranie. Jedno zadanie było złożone (polecenie zamknięte i otwarte). Za rozwiązanie wszystkich zadań w arkuszu z poziomu rozszerzonego można było otrzymać maksymalnie 60 punktów.

Podobnie jak w przypadku arkusza na poziomie podstawowym w czasie rozwiązywania zadań można było korzystać z linijki, lupy oraz kalkulatora. Do zadań w tym arkuszu dołączono różnorodny materiał źródłowy. Była to barwna mapa fragmentu Gór Świętokrzyskich w skali 1: 60 000, z której korzystano, rozwiązując zadania 1. – 8.

W arkuszu dla poziomu rozszerzonego 30% punktów możliwych do uzyskania stanowiły zadania na poziomie podstawowym.

Wagę procentową punktów, możliwych do uzyskania za wiadomości i umiejętności z poszczególnych obszarów standardów wymagań sprawdzanych w arkuszach na obydwu poziomach egzaminu, przedstawiono w tabeli nr 1.

Tabela 1. Waga procentowa punktów możliwych do uzyskania za umiejętności sprawdzane podczas egzaminu

	Obszar I wiadomości i rozumienie		Obszar II korzystanie z informacji		Obszar III tworzenie informacji	
	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %
Arkusz PP	14	28	28	56	8	16
Arkusz PR	26	43	26	43	8	14

W arkuszu egzaminacyjnym z poziomu podstawowego przeważały zadania sprawdzające umiejętności z zakresu obszaru II (korzystanie z informacji). W arkuszu egzaminacyjnym z poziomu rozszerzonego suma punktów możliwych do zdobycia za zadania z obszaru I i II była taka sama.

II. Interpretacja osiągnięć zdających

W sesji wiosennej 2009 roku na terenie działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu do egzaminu maturalnego z geografii przystąpiło 24558 maturzystów (około 77,4 % zdawało ten egzamin na poziomie podstawowym, a 22,6 % na poziomie rozszerzonym). Po raz pierwszy do matury z geografii przystąpiło na poziomie podstawowym 19 017 absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, a na poziomie rozszerzonym 5541 absolwentów (w tym 2545 na poziomie rozszerzonym obowiązkowym). W 2009 roku, podobnie jak w latach 2005 – 2008, geografia należała do przedmiotów najczęściej

wybiranych w Okręgu; wybieralność geografii wyniosła 39,88 %. Egzamin maturalny z geografii zdało 94,2% absolwentów spośród wszystkich przystępujących do tego egzaminu. Wszystkie zamieszczone w tabelach dane dotyczą maturzystów, którzy zdawali egzamin po raz pierwszy w maju 2009r.

Zdawalność egzaminu maturalnego z geografii w bieżącym roku była wyższa na poziomie podstawowym aniżeli w roku 2008, natomiast nieco niższa - na poziomie rozszerzonym. Wartości zdawalności w ostatnich trzech latach (od 2007 roku nastąpiło rozdzielanie arkusza podstawowego i rozszerzonego) obrazuje poniższe zestawienie (tabela nr 2).

Tabela 2. Zdawalność egzaminu maturalnego z geografii w latach 2007 - 2009

	Zdawalność w %		
	2007	2008	2009
Poziom podstawowy	79,03	90,93	94,00
Poziom rozszerzony	91,29	98,20	96,62

Wyniki egzaminu na poziomie podstawowym

Średni wynik za rozwiązanie zadań z poziomu podstawowego wyniósł **24,9 punktu**, co stanowi **49,8 %** punktów możliwych do uzyskania.

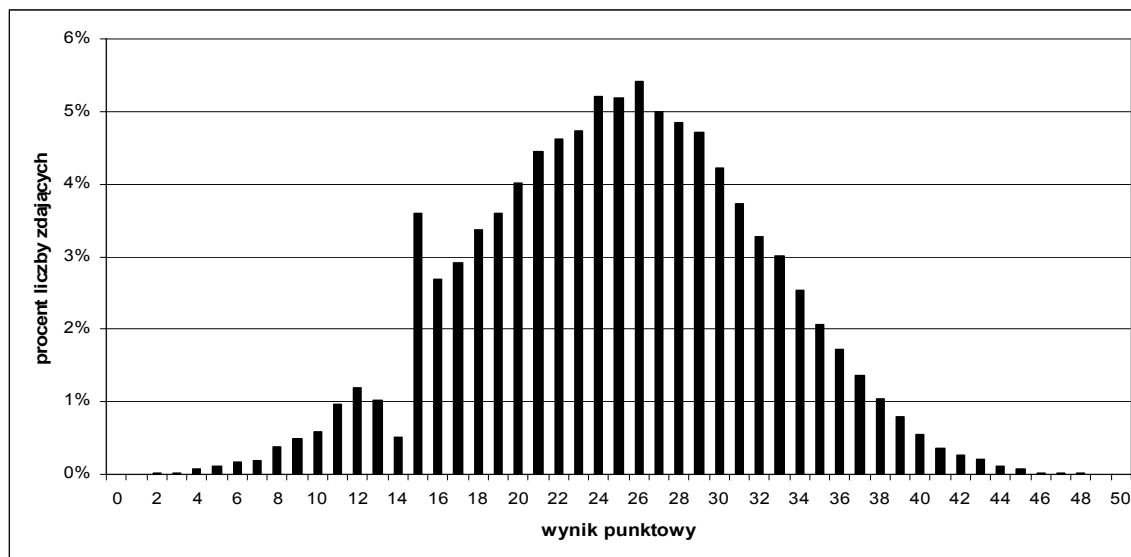
W tabeli nr 3 przedstawiono parametry statystyczne charakteryzujące wyniki uzyskane za zadania arkusza egzaminu na poziomie podstawowym.

Tabela 3. Parametry statystyczne opisujące wyniki zadań arkusza egzaminacyjnego na poziomie podstawowym

Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
24,9	7,11	25	26	48	0	49,81	0,50

Na wykresie nr 1 przedstawiono rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających egzamin na poziomie podstawowym w Okręgu.

Wykres 1. Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających egzamin na poziomie podstawowym



Rozkład wyników punktowych z poziomu podstawowego jest zbliżony do normalnego. Najwięcej wyników skupiało się wokół wyniku środkowego (25 punktów). Maturzyści najczęściej osiągnęli wynik 26 punktów (modalna), a więc nieco wyższy od średniego (25 punktów). Wyniki na poziomie zadowalającym (35 punktów i więcej) osiągnęło około 9,0 % zdających. Żaden z maturzystów nie uzyskał wyniku maksymalnego – 50 punktów. Znaczna różnica (rozstęp) między wynikiem najniższym i najwyższym – 48 punktów - świadczy o zróżnicowaniu umiejętności zdających egzamin maturalny z geografii na poziomie podstawowym.

Do analizy poziomu opanowania wiadomości i umiejętności wykorzystano współczynniki łatwości zadań w arkuszu egzaminacyjnym dla poziomu podstawowego oraz współczynniki łatwości poszczególnych obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych. Arkusz egzaminacyjny z poziomu podstawowego, w sesji wiosennej 2009 roku, okazał się dla absolwentów w całym Okręgu **umiarkowanie trudny (współczynnik łatwości 0,50)**.

W tabeli nr 4 przedstawiono współczynnik łatwości arkusza egzaminacyjnego z poziomu podstawowego dla Okręgu i poszczególnych województw, na wykresie nr 2 współczynniki łatwości dla poszczególnych zadań arkusza, natomiast tabela nr 5 zawiera klasyfikację zadań według tego współczynnika. Dane te pozwolą na analizę stopnia opanowania umiejętności sprawdzanych przez poszczególne zadania.

Tabela 4. Współczynnik łatwości arkusza egzaminacyjnego z poziomu podstawowego dla Okręgu i poszczególnych województw

Okręg	Województwo lubuskie	Województwo wielkopolskie	Województwo zachodniopomorskie
0,50	0,50	0,50	0,51

Wykres 2. Współczynniki łatwości dla poszczególnych zadań z arkusza na poziomie podstawowym dla Okręgu

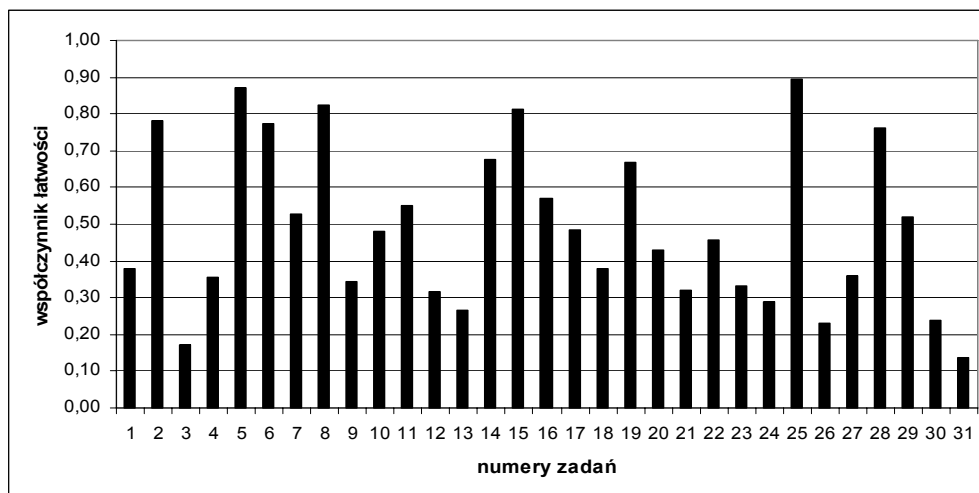


Tabela 5. Klasy łatwości zadań z arkusza na poziomie podstawowym

Współczynnik łatwości	Zadanie	Numer zadania	Liczba zadań
0,00 – 0,19	bardzo trudne	3, 31	2
0,20 – 0,49	trudne	1, 4, 9, 10, 12, 13, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 30	16
0,50 – 0,69	umiarkowanie	7, 11, 14, 16, 19, 29	6
0,70 – 0,89	łatwe	2, 5, 6, 8, 15, 25, 28	7
0,90 – 1,00	bardzo łatwe	-----	0

W arkuszu egzaminacyjnym na poziomie podstawowym najwięcej było zadań, których współczynnik łatwości mieścił się w przedziale 0,20-0,49 (zadania trudne). W arkuszu z tego poziomu były dwa zadania bardzo trudne, nie było natomiast zadań bardzo łatwych. Siedem zadań okazało się łatwymi dla maturzystów.

Współczynniki łatwości poszczególnych zadań w arkuszu egzaminacyjnym na poziomie podstawowym uzyskane przez absolwentów mieszkających w poszczególnych województwach w obrębie Okręgu są zbliżone.

Zdający egzamin maturalny z geografii dobrze poradzili sobie z rozpoznaniem na podstawie mapy czterech przedstawionych za pomocą opisu obiektów (zadanie nr 2, współczynnik łatwości 0,78). Dość dobrze opanowali umiejętność selekcjonowania informacji geograficznych według określonego kryterium – wybranie dwóch wzniesień, na stokach których znajdują się rumowiska skalne zwane gołoborzami (zadanie nr 5, współczynnik łatwości 0,87) oraz podanie dwóch walorów przyrodniczych i pozaprzyrodniczych (zadanie 8, współczynnik łatwości 0,82). Zdający nie mieli również większych problemów z uzasadnieniem dwoma argumentami wyboru miejscowości

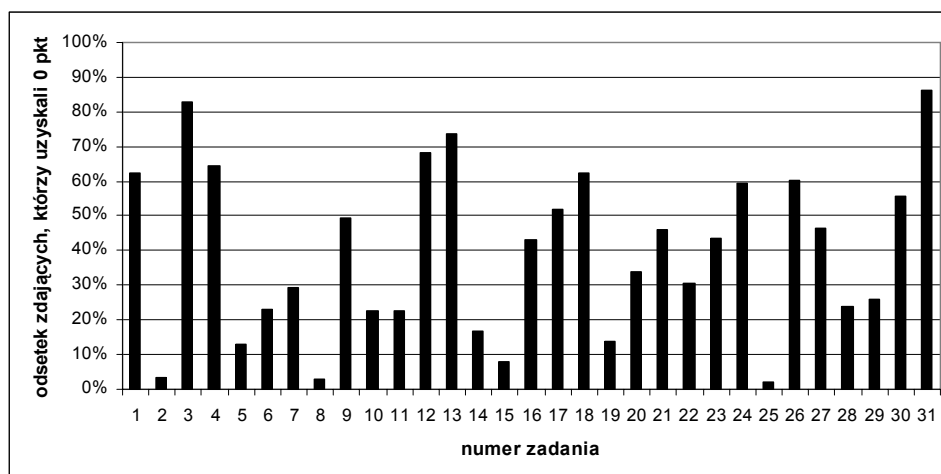
na miejsce noclegu i wyjścia na piesze wycieczki do Świętokrzyskiego Parku Narodowego (zadanie nr 6, współczynnik łatwości 0,77).

Absolwenci osiągnęli dobry wynik za rozwiązanie zadania polegającego na podaniu trzech propozycji działań rządu, mających na celu złagodzenie negatywnych skutków opadów monsunowych (zadanie nr 15, współczynnik łatwości 0,82). Prawie bezproblemowe okazało się dla zdających zadanie polegające na porównaniu zjawisk przedstawionych w źródle informacji, a ściślej - odczytanie z wykresu informacji i podanie nazwy państwa, w którym nastąpiła największa zmiana w wydobywaniu węgla kamiennego w podanym okresie (zadanie nr 25, współczynnik łatwości 0,89). Łatwe dla przystępujących do egzaminu okazało się uzupełnienie schematu przyczynowo – skutkowego przedstawiającego proces prowadzący do degradacji lasów (zadanie nr 28, współczynnik łatwości 0,76).

Bardzo trudne dla piszących było zadanie sprawdzające umiejętność odczytywania informacji geograficznych zapisanych na mapie, a konkretnie odczytanie z mapy wysokości bezwzględnej wskazanego miejsca (zadanie nr 3, współczynnik łatwości 0,17) oraz zadanie, w którym zdający miał wykazać się znajomością obszarów konfliktów i napięć na świecie – wybrać trzy państwa, na obszarze których leży terytorium Kurdystanu (zadanie 31, współczynnik łatwości 0,14). Mała wartość współczynnika łatwości (0,23) za rozwiązanie zadania nr 26 świadczy o trudnościach ze scharakteryzowaniem problemów istniejących w środowisku geograficznym, a konkretnie z podaniem dwóch pozytywnych i dwóch negatywnych skutków społeczno – ekonomicznych procesu restrukturyzacji surowcowych okręgów przemysłowych. W dalszym ciągu na niskim poziomie jest opanowana znajomość mapy politycznej Europy. Współczynnik łatwości za rozwiązanie zadania nr 30, polegającego na rozpoznaniu na mapie konturowej Europy czterech państw powstałych po 1989 roku, wyniósł tylko 0,28. Niepokoi również fakt, że zdający w niewielkim stopniu potrafili wykorzystać dane i wykonać proste obliczenia z zakresu geografii fizycznej (obliczenie rocznej amplitudy temperatury powietrza; zadanie nr 13, współczynnik łatwości 0,27).

Przydatna może być również analiza procentowego udziału wśród zdających tych absolwentów, którzy otrzymali 0 punktów za poszczególne zadania (nie rozwiązali poprawnie zadania lub też nie podjęli próby jego rozwiązania). Dane te przedstawia wykres nr 3.

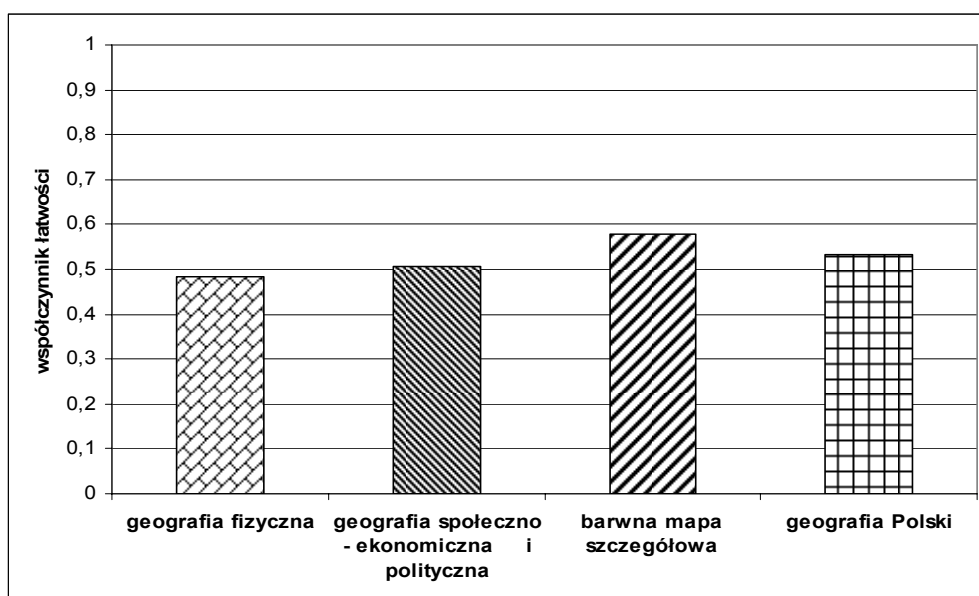
Wykres 3. Odsetek zdających, którzy uzyskali 0 punktów za rozwiązanie poszczególnych zadań z arkusza na poziomie podstawowym



W arkuszu na poziomie podstawowym znajdowało się 11 zadań, za które 0 punktów otrzymało ponad 50% przystępujących do egzaminu na tym poziomie oraz dwa zadania – 3. i 31., których nie rozwiązało ponad 80% zdających, tj. ponad 15800 absolwentów. Zadania te były dla maturzystów bardzo trudne. Za rozwiązanie każdego z zadań: 2., 8., 15. oraz 25. mniej niż 10% zdających otrzymało 0 punktów. Zadania te okazały się dla nich łatwe.

W arkuszu dla poziomu podstawowego znajdowały się zadania dotyczące czterech zakresów treści geograficznych takich jak: geografia fizyczna, geografia społeczno – ekonomiczna i polityczna, barwna mapa szczegółowa oraz geografia Polski. Na wykresie nr 4 przedstawiono ich współczynniki łatwości.

Wykres 4. Współczynniki łatwości zadań z arkusza na poziomie podstawowym według zakresu treści geograficznych dla Okręgu



Zadania z zakresu geografii fizycznej okazały się dla zdających trudne, natomiast z geografii społeczno – ekonomicznej, barwnej mapy szczegółowej i geografii Polski umiarkowanie trudne.

W arkuszu dla poziomu podstawowego znajdowały się zadania z zakresu trzech obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych dla tego poziomu. W tabeli nr 6 przedstawiono współczynniki łatwości dla umiejętności opisywanych w poszczególnych obszarach standardów. Współczynniki łatwości zadań podane są w nawiasach.

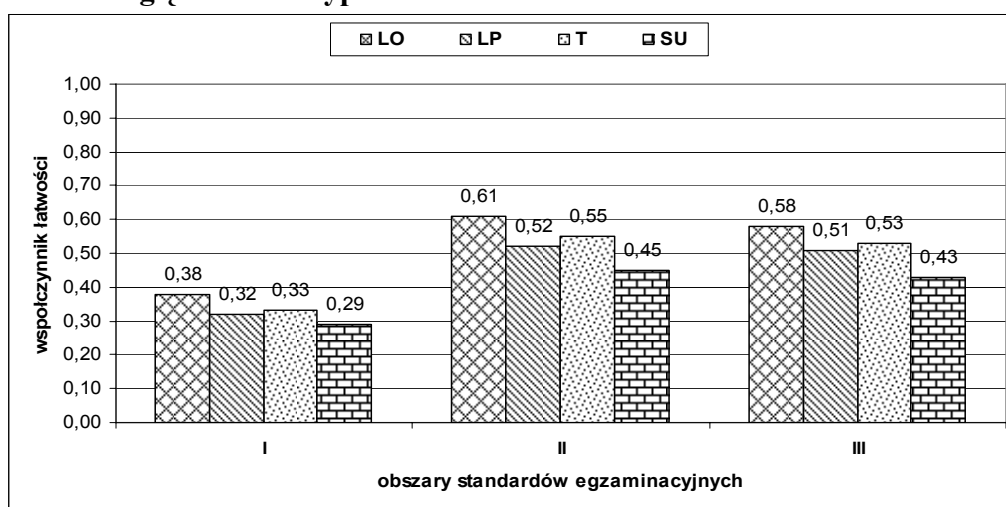
Tabela 6. Współczynniki łatwości zadań oraz umiejętności z I, II i III obszaru standardów z arkusza dla poziomu podstawowego

Obszar standardów	Numer zadania	Liczba punktów	Współczynnik łatwości obszaru
I wiadomości i rozumienie	16(0,60), 19(0,67), 20(0,43), 21(0,32), 24(0,29), 27(0,36), 31(0,14)	13	0,35
II korzystanie z informacji	1(0,38), 2(0,78), 3(0,17), 4(0,35), 5(0,87), 7(0,53), 8(0,82), 10(0,48), 11(0,55), 12(0,32), 13(0,27), 14(0,68), 17(0,48), 18(0,38), 22(0,46), 23(0,33), 25(0,89), 29(0,52), 30(0,24)	27	0,56
III tworzenie informacji	6(0,77), 9(0,35), 15(0,82), 26(0,23), 28(0,76)	8	0,54

Z zamieszczonego zestawienia wynika, że tegoroczni maturzyści przystępujący do egzaminu na poziomie podstawowym najczęściej trudności mieli z zadaniami wymagającymi wykazania się posiadanymi wiadomościami; zadania sprawdzające umiejętności z zakresu wiadomości i rozumienia (I obszar standardów) w większości były dla zdających trudne. Umiejętności i wiadomości z II i III obszaru standardów wymagań egzaminacyjnych, sprawdzane za pomocą zadań z tego arkusza, okazały się dla zdających umiarkowanie trudne.

Na wykresie nr 5 przedstawiono współczynniki łatwości uzyskane za wiadomości i umiejętności z trzech obszarów standardów dla poziomu podstawowego w różnych typach szkół w Okręgu.

Wykres 5. Osiągnięcia absolwentów różnych typów szkół w zakresie wiadomości i umiejętności obszarów standardów egzaminu na poziomie podstawowym z uwzględnieniem typów szkół



Umiejętności, które badano tegorocznym arkuszem egzaminacyjnym, na najwyższym poziomie opanowali absolwenci liceów ogólnokształcących, a na najniższym absolwenci szkół uzupełniających. Osiągnięcia absolwentów techników są nieco wyższe niż osiągnięcia absolwentów liceów profilowanych. Dla maturzystów z liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych i techników umiejętności z II i III obszaru standardów okazały się umiarkowanie trudne, natomiast dla zdających ze szkół uzupełniających – trudne. W przypadku techników i liceów profilowanych nastąpiła poprawa - w roku 2008 zadania z obszaru standardu II i III dla absolwentów tych szkół były trudne. Największe problemy wszystkim zdającym sprawiło rozwiązanie zadań sprawdzających wiadomości i umiejętności z I obszaru standardów – okazały się one dla zdających ze wszystkich typów szkół trudne. Największe trudności z rozwiązaniem tych zadań mieli absolwenci szkół uzupełniających (współczynnik łatwości 0,29) a najmniejsze - absolwenci liceów ogólnokształcących (0,38).

Wyniki egzaminu na poziomie rozszerzonym

Średni wynik za rozwiązanie zadań z poziomu rozszerzonego wyniósł **30,5 punktu**, co stanowi **50,8 %** punktów możliwych do uzyskania.

W tabeli nr 7 przedstawiono parametry statystyczne charakteryzujące wyniki za zadania z arkusza na poziomie rozszerzonym.

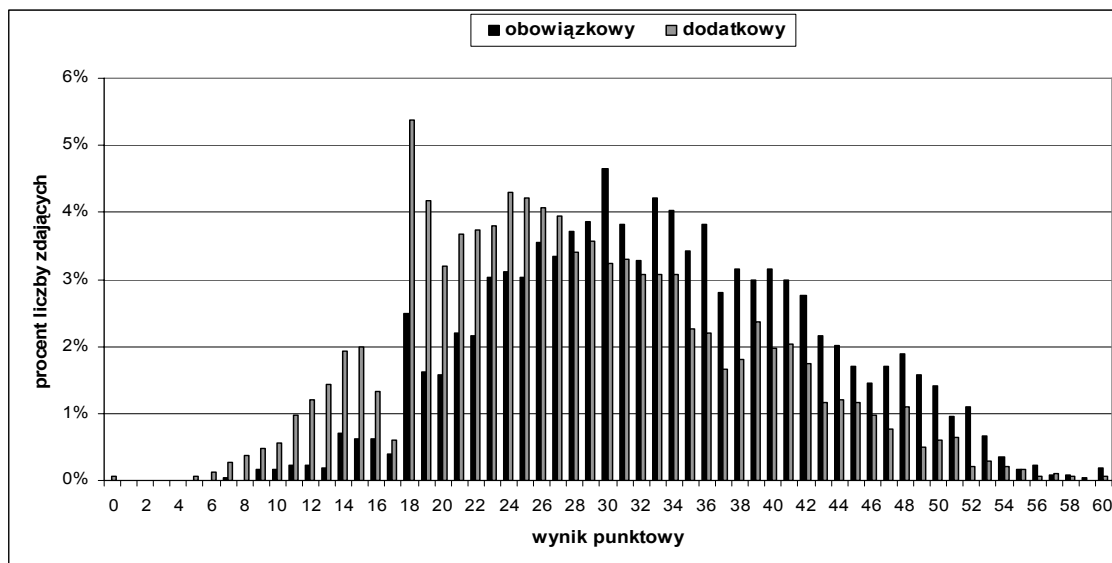
Tabela 7. Parametry statystyczne opisujące wyniki zadań arkusza egzaminacyjnego na poziomie rozszerzonym

Zdający	Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik*	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
wszyscy	30,5	10,13	30	18	59	0	50,8	0,51
obowiązkowo	33,2	9,59	33	30	59	7	55,4	0,55
dodatkowo	28,2	10,00	27	18	58	0	47,0	0,47

*nie uwzględniono wyniku uzyskanego przez olimpijczyków

Wykres nr 6 przedstawia rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających egzamin na poziomie rozszerzonym w Okręgu.

Wykres 6. Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających egzamin na poziomie rozszerzonym



Rozkład wyników z egzaminu na poziomie rozszerzonym jest zbliżony do normalnego, zarówno w przypadku egzaminu obowiązkowego, jak i dodatkowego. Dla zdających egzamin obowiązkowy jest on przesunięty na osi w prawo. Świadczy to o tym, że większa liczba zdających uzyskała wyższe wyniki niż w przypadku zdających egzamin jako dodatkowy. Najwięcej wyników skupia się wokół wyniku środkowego (33 punkty – dla egzaminu obowiązkowego i 27 punktów – dla egzaminu dodatkowego). Maturzyści przystępujący do egzaminu obowiązkowego najczęściej osiągnęli wynik 30 punktów, natomiast zdający egzamin jako dodatkowy – 18 punktów.

Wyniki na poziomie zadowalającym – 42 punkty i więcej (70 % punktów możliwych do uzyskania) osiągnęło około 15,4 % spośród wszystkich absolwentów przystępujących do egzaminu maturalnego z geografii na poziomie rozszerzonym.

Umiejętności zdających były zróżnicowane, o czym świadczy duży rozstęp, czyli różnica między najniższym i najwyższym wynikiem uzyskanym przez wszystkich piszących egzamin (52 punkty dla zdających egzamin obowiązkowy, 58 punktów dla zdających egzamin dodatkowy).

Zadania z arkusza egzaminacyjnego dla poziomu rozszerzonego okazały się dla tegorocznych absolwentów umiarkowanie trudne (współczynnik łatwości 0,51). Dla zdających, którzy zadeklarowali egzamin jako obowiązkowy, również były umiarkowanie trudne (0,55), a dla tych, którzy zdawali egzamin jako dodatkowy – trudne (0,47).

W tabeli nr 8 przedstawiono współczynniki łatwości zadań z arkusza egzaminacyjnego z poziomu rozszerzonego dla Okręgu i poszczególnych województw, na wykresie nr 7 współczynniki łatwości dla poszczególnych zadań arkusza w formie graficznej, natomiast tabela nr 9 zawiera klasyfikację zadań według tego współczynnika.

Tabela 8. Łatwość arkusza egzaminacyjnego z poziomu rozszerzonego dla Okręgu i poszczególnych województw

Okręg	Województwo lubuskie	Województwo wielkopolskie	Województwo zachodniopomorskie
0,51	0,49	0,52	0,50

Wykres 7. Współczynniki łatwości dla poszczególnych zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym dla Okręgu

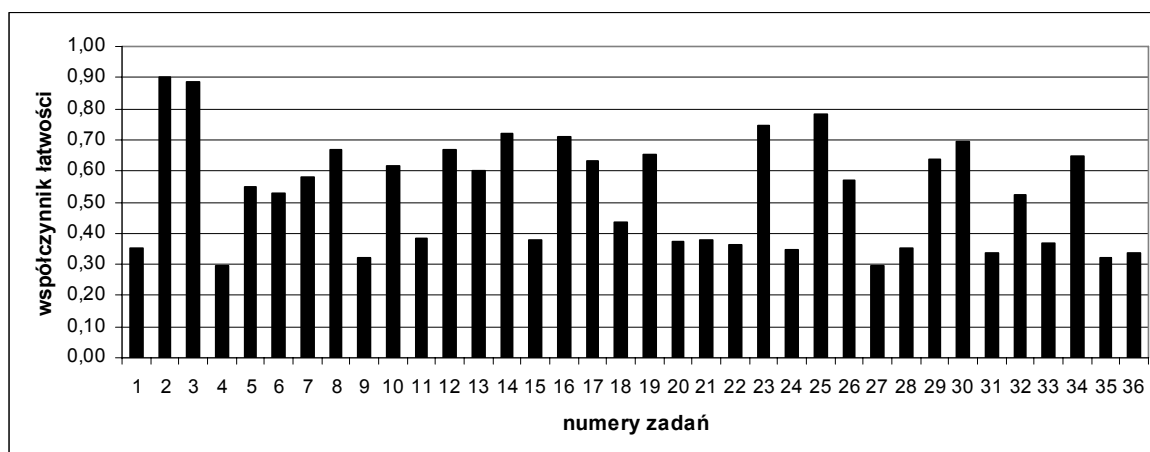


Tabela 9. Klasy łatwości zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym

Współczynnik łatwości	Zadanie	Numer zadania	Liczba zadań
0,00 – 0,19	bardzo trudne	-----	0
0,20 – 0,49	trudne	1, 4, 9, 11, 15, 18, 20, 21, 22, 24, 27, 28, 31, 33, 35, 36	16
0,50 – 0,69	umiarkowanie	5, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 17, 19, 26, 29, 32	13
0,70 – 0,89	łatwe	3, 14, 16, 23, 25, 30	6
0,90 – 1,00	bardzo łatwe	2	1

Najwięcej w arkuszu egzaminacyjnym na poziomie rozszerzonym było zadań, których współczynnik łatwości mieścił się w przedziale 0,20 – 0,49, czyli takich, które okazały się dla zdających trudne. W arkuszu z poziomu rozszerzonego nie było zadań bardzo trudnych, natomiast było jedno zadanie, które okazało się dla tegorocznych absolwentów bardzo łatwe.

Wartości współczynnika łatwości poszczególnych zadań w arkuszu egzaminacyjnym na poziomie rozszerzonym uzyskane przez absolwentów szkół z poszczególnych województw są zróżnicowane. Dla tegorocznych absolwentów z województwa lubuskiego zadania były trudne, natomiast dla absolwentów z województwa wielkopolskiego i zachodniopomorskiego – umiarkowanie trudne.

Umiejętnością opanowaną przez tegorocznych absolwentów na dość dobrym poziomie było rozpoznawanie obiektów przedstawionych w źródle informacji geograficznej (przyporządkowanie profilu terenu do linii profilu zaznaczonej na mapie (zadanie nr 2, współczynnik łatwości 0,90), wybranie dwóch obiektów zaznaczonych na mapie wzdłuż podanego szlaku turystycznego (zadanie nr 3, współczynnik łatwości 0,88). W większości przypadków absolwenci poprawnie klasyfikowali typ klimatu, w którym leżą obszary charakteryzujące się ujemnym bilansem wodnym oraz zaznaczone na mapie regiony (zadanie nr 14, współczynnik łatwości 0,72). Tegoroczni absolwenci dobrze poradzili sobie z zaproponowaniem trzech przykładów działań służących zmniejszeniu niedostatku wody pitnej (zadanie nr 16, współczynnik łatwości 0,71). Łatwe dla maturzystów okazało się zadanie, poprzez które sprawdzano znajomość wielkich religii na świecie (zadanie nr 23, współczynnik łatwości 0,75). Zdający osiągnęli dobry wynik za rozwiązanie zadania sprawdzającego umiejętność przewidywania tendencji zmian w środowisku geograficznym, a konkretnie zmian, które mogą nastąpić w wyniku eksploatacji transkontynentalnej linii kolejowej w Australii oraz wskazanie zalet wynikających z transportu podaną linią kolejową (zadanie nr 30, współczynnik łatwości 0,70).

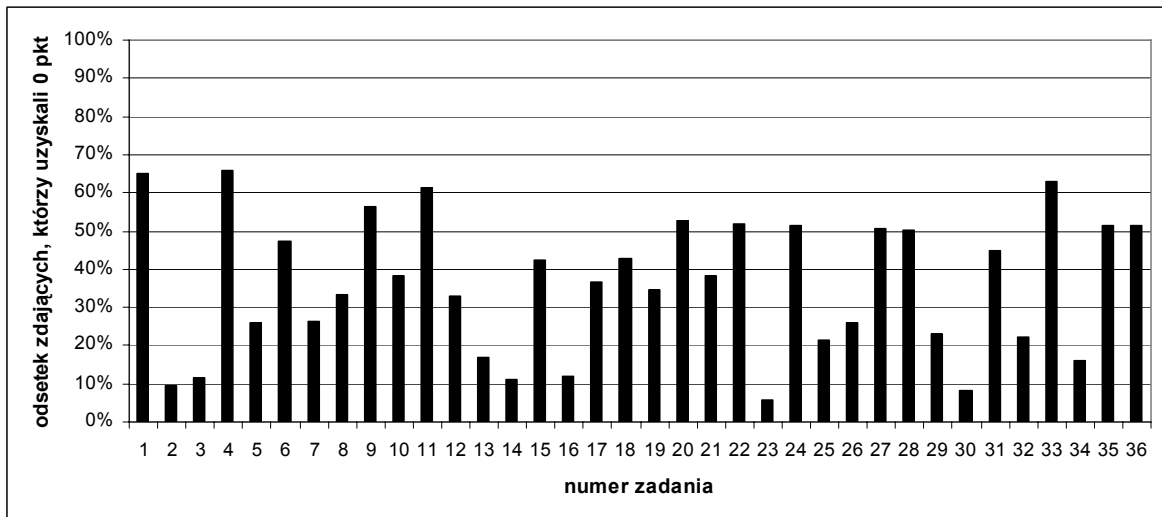
Najwięcej trudności sprawiały zdającym zadania, które wymagały:

- wykazania się znajomością metod prezentacji informacji geograficznej (zadanie nr 1, współczynnik łatwości 0,35),
- wykorzystania mapy do wykonania pomiarów i obliczeń matematyczno – przyrodniczych (obliczenie nachylenia stoku; zadanie nr 3, współczynnik łatwości 0,29),
- wykorzystania wyników obserwacji do wykonania obliczeń astronomiczno – geograficznych (obliczenie długości i szerokości geograficznej; zadanie nr 9 współczynnik łatwości 0,32),
- wyjaśnienia zróżnicowania klimatycznego Ziemi we wskazanych miejscach na Ziemi (zadanie nr 11, współczynnik łatwości 0,38),
- wykazania się znajomością genezy i rozmieszczenia jezior w Polsce (zadanie nr 15, współczynnik łatwości 0,38),
- wykazania się znajomością genezy skał (uzupełnienie schematów przedstawiających etapy powstawania trzech skał; zadanie nr 18., współczynnik łatwości 0,44),
- określenia wpływu czynników zewnętrznych na przebieg procesów w obrębie poszczególnych sfer Ziemi i na relacje między tymi sferami (zadanie nr 20, współczynnik łatwości 0,37),
- przedstawienia zróżnicowania przebiegu zewnętrznych procesów geologicznych (osuwisk) i ich efektów rzeźbotwórczych na obszarze Polski (zadanie nr 21, współczynnik łatwości 0,38),
- wykonania obliczeń w zakresie geografii społeczno – ekonomicznej (obliczenie wskaźników obrazujących ruch naturalny ludności (zadanie nr 22, współczynnik łatwości 0,39),
- wykazania wpływu czynników przyrodniczych na strukturę użytkowania ziemi (zadanie nr 24, współczynnik łatwości 0,35),
- podania czynników lokalizacji ośrodków przemysłu metalurgicznego w Polsce (zadanie nr 27, współczynnik łatwości 0,30),

- przedstawienia zmian w gospodarce Polski spowodowanych restrukturyzacją i modernizacją (zadanie nr 28, współczynnik łatwości 0,35),
- przyporządkowania klimatogramów do podanych miast (zadanie nr 31, współczynnik łatwości 0,34),
- opisanie przykładów podejmowanych działań przez rząd państwa (Szwecji) w celu rozwiązania problemów transgranicznych (zadanie nr 33, współczynnik łatwości 0,37),
- przyporządkowania części świata do dwóch organizacji integracyjnych (zadanie nr 35, współczynnik łatwości 0,32),
- rozpoznania na mapie występowania konfliktów (zadanie nr 36, współczynnik łatwości 0,34).

Procenty zdających, którzy otrzymali 0 punktów za rozwiązanie poszczególnych zadań (nie rozwiązali poprawnie zadania lub też nie podjęli próby jego rozwiązania) zostały przedstawione na wykresie nr 8.

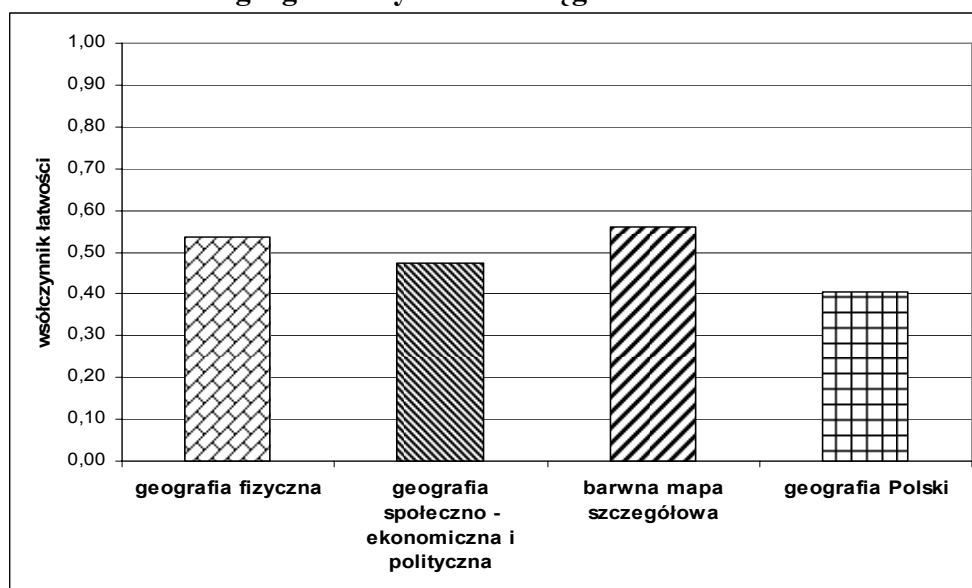
Wykres 8. Odsetek zdających, którzy uzyskali 0 punktów za rozwiązanie poszczególnych zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym.



W arkuszu z poziomu rozszerzonego znajdowało się 11 zadań, za które 0 punktów otrzymało ponad 50 % przystępujących do egzaminu na tym poziomie, a tylko 3 zadania, które rozwiązało ponad 90 % absolwentów (były to zadania łatwe i bardzo łatwe). Powyżej 60 % zdających, czyli ponad 3300 absolwentów, otrzymało 0 punktów za rozwiązanie każdego z zadań: 1., 4., 11. oraz 33.

W arkuszu dla poziomu rozszerzonego znajdowały się zadania dotyczące czterech zakresów treści geograficznych: geografia fizyczna, geografia społeczno – ekonomiczna i polityczna, barwna mapa szczegółowa oraz geografia Polski. Na wykresie nr 9 przedstawiono dla nich współczynniki łatwości.

Wykres 9. Współczynniki łatwości zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym według zakresu treści geograficznych dla Okręgu



Zadania z zakresu geografii społeczno – ekonomicznej i politycznej oraz geografii Polski okazały się dla zdających trudne, natomiast z geografii fizycznej i do barwnej mapy szczegółowej umiarkowanie trudne.

W tabeli nr 10 przedstawiono współczynniki łatwości dla umiejętności opisanych w poszczególnych obszarach standardów. W nawiasach, przy numerach zadań, podane są ich współczynniki łatwości.

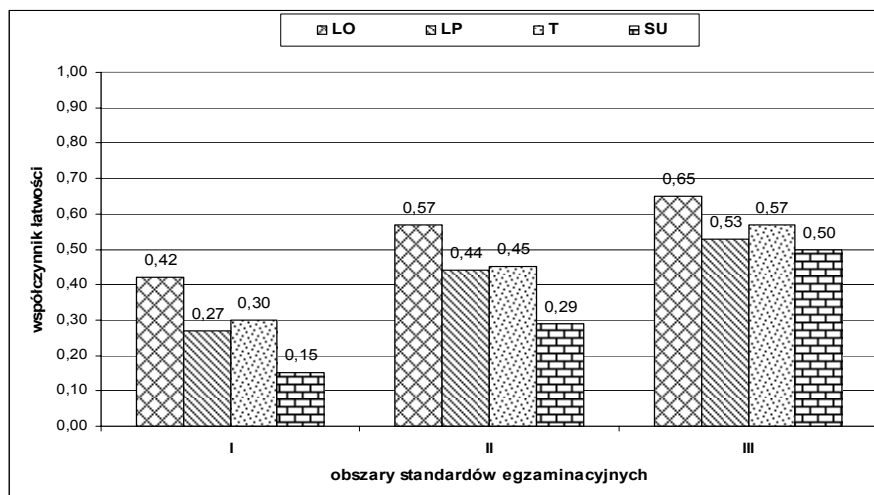
Tabela 10. Współczynniki łatwości zadań oraz umiejętności z I, II, III obszaru standardów z arkusza dla poziomu rozszerzonego

Obszar standardu	Numer zadania	Liczba punktów	Współczynnik łatwości obszaru
I wiadomości i rozumienie	1(0,35), 8(0,67), 10(0,62), 11(0,38), 15(0,38), 18(0,44), 21(0,38), 23(0,75), 24(0,35), 26(0,75), 27(0,30), 28(0,35), 33(0,37), 35(0,32), 36(0,34)	26	0,41
II korzystanie z informacji	2(0,90), 3(0,88), 4(0,29), 5(0,55), 6(0,53), 7(0,58), 9(0,32), 12(0,67), 13(0,60), 14(0,72), 17(0,63), 19(0,65), 20(0,37), 22(0,35), 25(0,78), 29(0,63), 31(0,34)	26	0,56
III tworzenie informacji	16(0,71), 30(0,70), 32(0,75), 34(0,65)	8	0,64

Z zestawienia zamieszczonego powyżej wynika, że dla tegorocznych maturzystów rozwiązujących zadania z poziomu rozszerzonego, umiejętności i wiadomości z I obszaru standardów wymagań egzaminacyjnych, sprawdzane za pomocą zadań z tego arkusza, okazały się trudne. Natomiast umiejętności z II i III obszaru standardów (korzystanie informacji i tworzenie informacji) były umiarkowanie trudne.

Na wykresie nr 10 przedstawiono współczynniki łatwości uzyskane za wiadomości i umiejętności z trzech obszarów standardów dla poziomu rozszerzonego w różnych typach szkół w Okręgu.

Wykres 10. Osiągnięcia absolwentów różnych typów szkół w zakresie wiadomości i umiejętności z obszarów standardów egzaminu na poziomie rozszerzonym



Absolwentom wszystkich typów szkół najmniej problemów sprawiały zadania ilustrujące III obszar standardów, czyli tworzenie informacji. Zadania badające umiejętności zapisane w tym obszarze okazały się w przypadku absolwentów liceum ogólnokształcącego, liceum profilowanego, technikum oraz szkół uzupełniających umiarkowanie trudne. Zadania ilustrujące II obszar standardów (wykorzystanie informacji) okazały się dla absolwentów liceum ogólnokształcącego umiarkowanie trudne, natomiast dla maturzystów z pozostałych szkół trudne. Zadania z I obszaru standardów (wiadomości i rozumienie) dla absolwentów liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych oraz techników były trudne, a dla zdających ze szkół uzupełniających bardzo trudne.

III. Wnioski

Po przeanalizowaniu wyników uzyskanych przez zdających tegoroczny egzamin maturalny z geografii na obszarze działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu, można sformułować i przedstawić kilka wniosków.

- Liczba przystępujących do egzaminu maturalnego z geografii wyróżnia ten przedmiot wśród innych przedmiotów maturalnych. W bieżącym roku, jak i w latach ubiegłych, byli oni jedną z najliczniejszych grup maturzystów, co przedstawia tabela nr 11.

Tabela 11. Wybieralność geografii jako przedmiotu maturalnego w latach 2007 – 2009

WYBIERALNOŚĆ		
2007	2008	2009
31,1%	37,6%	39,9%

- Do egzaminu obowiązkowego na poziomie rozszerzonym przystępowali przede wszystkim maturzyści z liceów ogólnokształcących (94,0 % zdających geografię na tym poziomie), a na poziomie podstawowym głównie absolwenci techników (46,1%) i liceów ogólnokształcących (37,7%), natomiast zdecydowanie mniejszą grupę stanowili zdający z liceów profilowanych (9,6%) i szkół uzupełniających (6,6%).
- Maturzyści, którzy przystąpili do egzaminu na poziomie rozszerzonym, osiągnęli wyniki tylko nieco wyższe niż zdający na poziomie podstawowym, co przedstawia tabela nr 12.

Tabela 12. Porównanie wyników uzyskanych przez zdających egzamin maturalny z geografii na poziomie podstawowym i rozszerzonym

	Średni wynik procentowy	Mediana /wynik środkowy/	Modalna /wynik najczęściej występujący/	Maksy- malny wynik	Mini- malny wynik	Współ- czynnik łatwości	Zdawal- ność
Poziom podstawowy (50 pkt)	49,81	25	26	48	0	0,50	94,00%
Poziom rozszerzony (60 pkt)	50,80	30	18	59	0	0,51	96,61%

- W tabeli nr 13 przedstawiono współczynniki łatwości zadań oraz umiejętności z I, II i III obszaru standardów z arkusza dla poziomu podstawowego i rozszerzonego.

Tabela 13. Współczynniki łatwości zadań oraz umiejętności z I, II i III obszaru standardów z arkusza dla poziomu podstawowego i rozszerzonego

	Współczynniki łatwości zadań z obszarów standardu		
	I	II	III
Poziom podstawowy	0,35	0,56	0,54
Poziom rozszerzony	0,41	0,56	0,64

- Zdający egzamin maturalny z geografii na poziomie podstawowym na wyższym poziomie opanowali umiejętności korzystania z informacji (II obszar standardów) oraz tworzenia informacji (III obszar standardów); niż z zakresu wiadomości i rozumienia (I obszar standardów).
- Zdający egzamin maturalny z geografii na poziomie rozszerzonym najlepiej rozwiązali zadania wymagające tworzenia informacji (III obszar standardów), natomiast trudniejsze okazały się dla nich zadania sprawdzające umiejętność korzystania z informacji (II obszar standardów). Najwięcej problemów sprawiały zadania z zakresu wiadomości i rozumienia (I obszar standardów).

- Merytoryczna analiza odpowiedzi udzielanych przez przystępujących do egzaminu maturalnego z geografii pozwala na sformułowanie poniższych stwierdzeń.
 - ✓ Zdający egzamin maturalny na poziomie podstawowym najlepiej poradzili sobie z zadaniami z II i III obszaru standardów dotyczącymi:
 - podania propozycji rozwiązania problemu istniejącego w środowisku przyrodniczym,
 - przedstawienia powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka w postaci modelu przyczynowo-skutkowego,
 - selekcjonowania informacji geograficznych według określonego kryterium,
 - porównywania zjawisk przedstawionych w źródle informacji.
 - ✓ Zdający egzamin maturalny na poziomie rozszerzonym również najlepiej poradzili sobie z zadaniami z II i III obszaru standardów dotyczącymi:
 - rozpoznania obiektów przedstawionych w źródle informacji geograficznej,
 - odczytania informacji geograficznych zapisanych na mapie.
- Tegoroczni absolwenci rozwiązujący arkusz na poziomie podstawowym w wyższym stopniu opanowali wiadomości z zakresu geografii fizycznej niż z geografii społeczno – ekonomicznej i politycznej, natomiast zdający egzamin na poziomie rozszerzonym nieco lepiej opanowali wiadomości z zakresu geografii społeczno-ekonomicznej i politycznej aniżeli z geografii fizycznej.
- Po analizie wyników uzyskanych przez zdających w sesji wiosennej 2009 r., można stwierdzić, iż w pracy dydaktycznej należy w większym stopniu uwzględnić:
 - pogłębianie i utrwalanie wiedzy z zakresu wszystkich dziedzin geografii: fizycznej, społeczno-ekonomicznej oraz politycznej,
 - doskonalenie umiejętności stosowania właściwej terminologii i poprawnego słownictwa geograficznego,
 - doskonalenie znajomości map fizyczno-geograficznych, gospodarczych i politycznych,
 - doskonalenie umiejętności wykonywania różnorodnych obliczeń z geografii fizycznej i społeczno-ekonomicznej,
 - uważne analizowanie materiałów źródłowych (diagramów, danych statystycznych, tekstu) pod kątem zróżnicowania informacji, które zawierają,
 - doskonalenie umiejętności wyjaśniania, formułowania wniosków z zakresu geografii fizycznej i społeczno-ekonomicznej,
 - doskonalenie umiejętności formułowania odpowiedzi w sposób komunikatywny i jednoznaczny oraz wyłącznie na temat.

2.10. Historia

Egzamin z historii został przeprowadzony w całym kraju 12 maja 2009 r. i miał formę pisemną. Maturzyści mogli zdawać historię jako przedmiot obowiązkowy lub dodatkowy.

Historia jako przedmiot obowiązkowy mogła być zdawana na poziomie podstawowym albo na poziomie rozszerzonym, a jako przedmiot dodatkowy tylko na poziomie rozszerzonym. Wyboru poziomu dokonywał zdający, składając deklarację maturalną.

Absolwenci, którzy wybrali historię jako przedmiot dodatkowy, zdawali egzamin, rozwiązując takie same zadania jak maturzyści zdający historię na poziomie rozszerzonym jako przedmiot obowiązkowy.

Egzamin na poziomie podstawowym trwał 120 minut, natomiast na poziomie rozszerzonym 180 minut.

Warunkiem zdania egzaminu było uzyskanie co najmniej 30% punktów możliwych do zdobycia na danym poziomie w części obowiązkowej egzaminu.

Absolwenci szkół i oddziałów dwujęzycznych zdający egzamin maturalny z historii nauczanej w języku obcym, będącym drugim językiem nauczania, rozwiązywali w dniu 13 maja 2009 r. dodatkowy arkusz zawierający zadania w drugim języku nauczania-angielskim, niemiecki lub francuski. Ta część egzaminu trwała 80 minut, a jej wynik nie miał wpływu na to, czy absolwent zdał egzamin maturalny.

I. Opis zestawów egzaminacyjnych (arkuszy)

Zadania zawarte w arkuszach egzaminacyjnych sprawdzały umiejętności odpowiadające standardom wymagań egzaminacyjnych z historii. Pozwalały zdającym wykazać się:

- Znajomością faktografii i terminologii historycznej w stopniu umożliwiającym rozumienie przeszłości w odniesieniu do:
 - państw – ich organizacji, struktury władzy, terytorium;
 - systemów politycznych;
 - struktury i organizacji społeczeństw;
 - życia gospodarczego;
 - wydarzeń politycznych i militarnych oraz konfliktów i kryzysów społecznych, gospodarczych i ideologicznych;
 - znajomości i działalności najważniejszych postaci, dynastii, grup społecznych;
 - życia religijnego;
 - osiągnięć cywilizacyjnych;
 - osiągnięć kultury i sztuki, myśli politycznej i filozoficznej;

- umiejętności stosowania faktografii i terminologii historycznej do wyjaśnienia procesu historycznego;
- umiejętności przedstawienia oraz oceniania wydarzeń i zjawisk historycznych, a także formułowania przejrzystej i logicznej wypowiedzi pisemnej.

Wagę procentową punktów możliwych do uzyskania za umiejętności sprawdzane podczas egzaminu szczegółowo przedstawia tabela nr 1.

Tabela 1. Waga procentowa punktów możliwych do uzyskania za umiejętności sprawdzane podczas egzaminu.

	Obszar I wiadomości i rozumienie		Obszar II korzystanie z informacji		Obszar III tworzenie informacji	
	Liczba pkt za standard	Waga %	Liczba pkt za standard	Waga %	Liczba pkt za standard	Waga %
Arkusz PP	29	29	55	55	16	16
Arkusz PR	4	8	19	38	27	54

Arkusz na poziomie podstawowym zawierał 40 zadań, w tym zadania złożone, w których w poszczególnych częściach badano szczegółowe umiejętności. Zadania obejmowały historię Polski od jej początków do XX wieku i historię powszechną od starożytności do XX wieku. Uwzględniono wszystkie trzy obszary standardów wymagań egzaminacyjnych. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań w arkuszu egzaminacyjnym na poziomie podstawowym zdający mógł uzyskać 100 punktów.

Arkusz dla poziomu rozszerzonego składał się z trzech części. Część I sprawdzała wiadomości i umiejętności ustalone w standardach wymagań egzaminacyjnych z historii dla poziomu podstawowego. Zadania otwarte i zamknięte różnego typu dotyczyły treści związanych z historią Polski i historią powszechną. Za poprawne rozwiązanie 15. zadań zdający mógł otrzymać maksymalnie 20 punktów.

Część II i III została zatytułowana „*Przemiany w gospodarce od starożytności do XX wieku*”. W części II zdający wykonywali polecenia odnoszące się do zamieszczonych w arkuszu różnorodnych źródeł wiedzy historycznej z dziedziny gospodarki, z zakresu historii starożytnej, średniowiecza i XX wieku. Rozwiązywali 10 zadań związanych z analizą tych źródeł. Za poprawne rozwiązanie zadań w tej części zdający mogli uzyskać maksymalnie 10 punktów.

W części III arkusza zdający pisali wypracowanie na jeden z dwóch zaproponowanych tematów. Tematy dotyczyły gospodarki Polski w latach 1815 – 1914 (wiek XIX i początek XX wieku) oraz gospodarki Europy w wiekach XVI – XVII (epoka nowożytna).

Zaproponowane tematy poruszały ten sam problem co źródła, ale dotyczyły innych epok historycznych. Za poprawne wypracowanie w części III zdający mógł otrzymać maksymalnie 20 punktów.

II. Interpretacja osiągnięć zdających

Wyniki z egzaminu na poziomie podstawowym

W tabeli nr 2 znajdują się podstawowe parametry statystyczne wyników uzyskanych za zadania z arkusza na poziomie podstawowym.

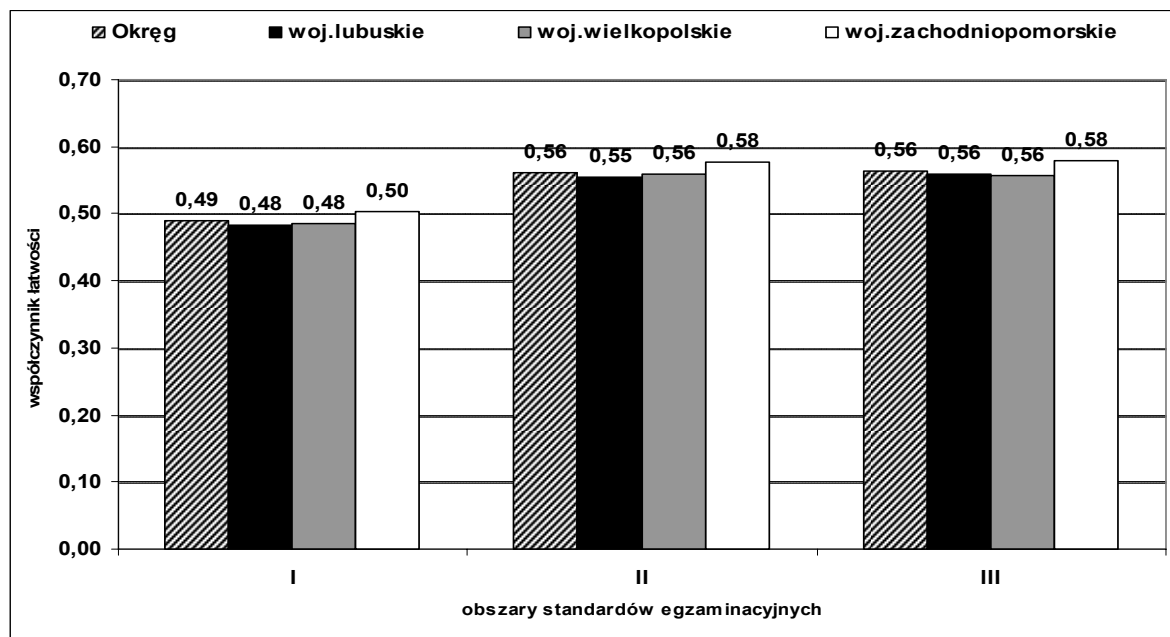
Tabela 2. Parametry statystyczne opisujące zadania z arkusza na poziomie podstawowym.

Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
54,08	10,72	54	52	93	17	54,08	0,54

Statystyczny maturzysta uzyskał wynik 54,08 punktu, co stanowi 54,08 % liczby punktów możliwych do otrzymania za rozwiązanie zadań z **arkusza na poziomie podstawowym**. Miary tendencji centralnej: średnia arytmetyczna (54,08 pkt), mediana (54 pkt) i modalna (52 pkt) w przybliżeniu są prawie równe, co sugeruje symetryczny i zbliżony do normalnego rozkład wyników. Nieco niższa od średniej arytmetycznej wartość mediany i modalnej oznacza, że maturzyści uzyskali mniejszą liczbę wyników najwyższych. Rozstęp wyników wynosi 76 punktów, co wskazuje na dość duże zróżnicowanie poziomu umiejętności zdających. Nikt nie uzyskał wyniku maksymalnego – 100 punktów, najwyższy wynik to 93 pkt.

Umiejętności sprawdzane za pomocą zadań z arkusza na poziomie podstawowym sprawiały absolwentom zróżnicowane trudności. Informują o tym współczynniki łatwości. Wykres nr 1 przedstawia porównanie współczynników łatwości w obszarach poszczególnych standardów egzaminacyjnych (I, II, III) w odniesieniu do osiągnięć maturzystów w województwach Okręgu.

Wykres 1. Osiągnięcia absolwentów w zakresie wiadomości i umiejętności z obszarów standardów egzaminacyjnych na poziomie podstawowym z uwzględnieniem układu terytorialnego.

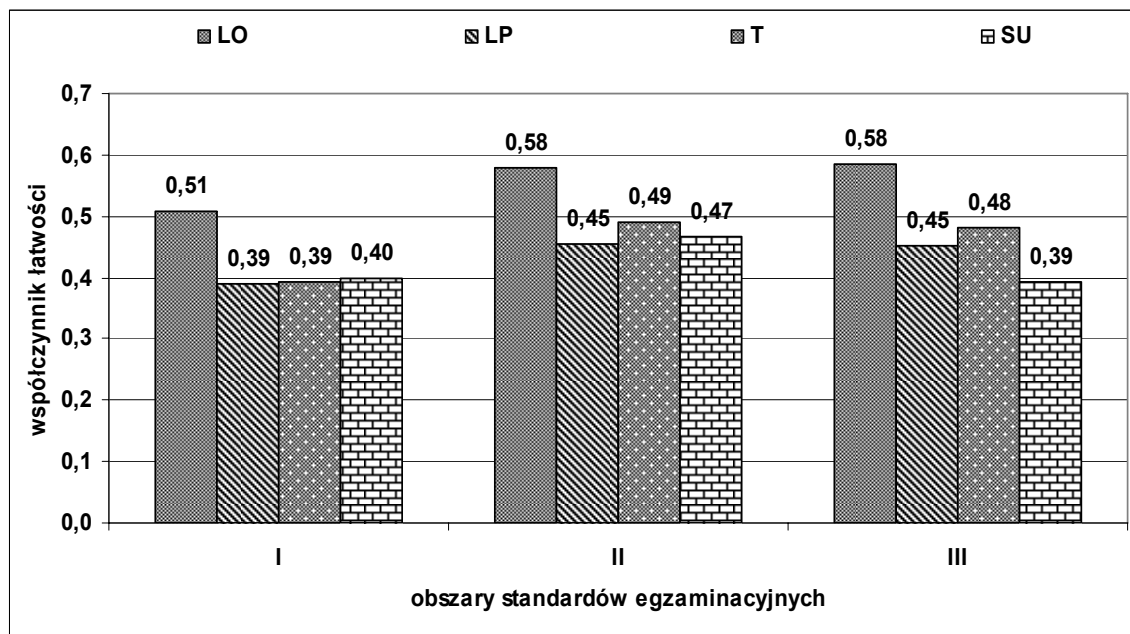


Współczynnik łatwości umiejętności określonych w standardach wymagań egzaminacyjnych świadczy o tym, że zdający nie w pełni i nie na jednym poziomie opanowali wszystkie umiejętności sprawdzane podczas egzaminu maturalnego. Zróżnicowanie współczynnika łatwości między poszczególnymi obszarami jest niewielkie. Zamyka się ono między 0,49 a 0,58, przy czym należy zauważyć, iż zdający wykazali się największymi umiejętnościami w obszarze III, porównywalnie w II, a najslabiej w obszarze I.

Zróżnicowanie między wynikami uzyskanymi w poszczególnych województwach Okręgu w danym obszarze również jest niewielkie, sprawdzone umiejętności najlepiej opanowali zdający w województwie zachodniopomorskim.

Większe zróżnicowanie w opanowaniu umiejętności możemy zauważyć, analizując wyniki uzyskane na poziomie podstawowym w poszczególnych typach szkół ponadgimnazjalnych. Wykres nr 2 przedstawia porównanie współczynników łatwości uzyskanych za umiejętności z obszarów standardów egzaminacyjnych dla maturzystów z różnych typów szkół

Wykres 2. Osiągnięcia absolwentów różnych typów szkół w zakresie wiadomości i umiejętności z obszarów standardów egzaminacyjnych na poziomie podstawowym.



Umiejętności sprawdzane za pomocą zadań z tegorocznego arkusza poziomu podstawowego najlepiej opanowali absolwenci liceów ogólnokształcących. W pozostałych typach szkół współczynniki łatwości są bardzo zbliżone i nie przekraczają wartości 0,5, co oznacza, że za umiejętności historyczne statystyczny maturzysta z tych grup zdających uzyskał poniżej 50% maksymalnej liczby punktów w poszczególnych obszarach; taki wynik był również w ubiegłym roku. Jest to niepokojące, gdyż absolwenci liceów profilowanych, techników oraz szkół uzupełniających nadal mają problemy z opanowaniem umiejętności. Widoczne jest to nawet w zadaniach, które wymagały znajomości i rozumienia faktografii i terminologii historycznej (obszar I – wiadomości i rozumienie). W obszarze tym uzyskali dużo niższy wynik niż w roku ubiegłym (w tym obszarze uzyskali absolwenci liceów ogólnokształcących niższy wynik w stosunku do roku ubiegłego, ale nadal wyższy niż pozostałe typy szkół). W obszarze II osiągnięcia zdających z tych typów szkół utrzymują się na podobnym poziomie jak w roku ubiegłym, natomiast wynik wyższy niż w roku ubiegłym maturzyści uzyskali tylko w obszarze III.

Ilustrację wyników uzyskanych za poszczególne zadania z arkusza na poziomie podstawowym stanowi wykres nr 3 i tabela nr 3. Zaprezentowano w nich współczynniki łatwości wszystkich zadań z arkusza na poziomie podstawowym uzyskane przez wszystkich zdających w Okręgu.

Wykres 3. Współczynniki łatwości dla poszczególnych zadań z arkusza na poziomie podstawowym.

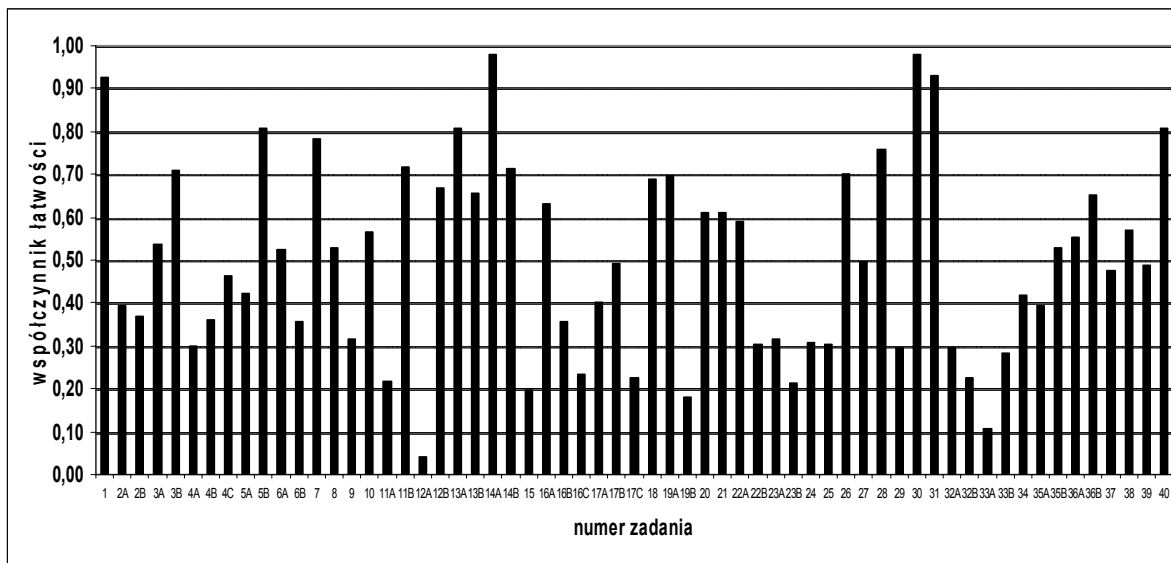


Tabela 3. Klasy łatwości zadań w arkuszu na poziomie podstawowym

Współczynnik łatwości	Zadanie	Numery zadań
0,00 – 0,19	bardzo trudne	12 A, 19 B, 33 A
0,20 – 0,49	trudne	2A, 2B, 4A, 4B, 4C, 5A, 6B, 9, 11A, 15, 16B, 16C, 17A, 17B, 17C, 22B, 23A, 23B, 24, 25, 29, 32A, 32B, 33B, 34, 35A, 37, 39
0,50 – 0,69	Umiarkowanie trudne	3A, 6A, 8, 10, 12B, 13B, 16A, 18, 20, 21, 22A, 27, 35B, 36A, 36B, 38
0,70 – 0,89	łatwe	3B, 5B, 7, 11B, 13A, 14B, 19A, 26, 28, 40
0,90 – 1,00	bardzo łatwe	1, 14A, 30, 31

Na podstawie danych przedstawionych w tabeli nr 3 i na wykresie nr 5 można stwierdzić, że zdający nie mieli problemów z rozwiązaniem zadania nr 1 (rozpoznanie charakterystycznych cech cywilizacji starożytnych na podstawie fotografii), zadań nr 14A i 30 (odczytanie danych z wykresu), i zadania nr 31 (analiza danych statystycznych i ocena prawdziwości podanych zdań).

Bardzo trudnymi dla zdających okazały się trzy zadania, w których wymagano od zdających: zidentyfikowania postaci historycznych, uogólnienia informacji oraz odczytania informacji z tekstu. Trudnymi okazało się aż 28 zadań. Do tej grupy należą zadania związane z faktografią historyczną (zadania nr: 5A, 6B, 9, 16B, 16C, 17B, 24, 29, 32B, 33B, 39), z identyfikacją postaci na podstawie tekstu (zadania nr: 22B, 35A) z rozpoznaniem informacji zawartych w tekście (zadania nr: 2A, 4A, 4B, 17A, 23A, 32A),

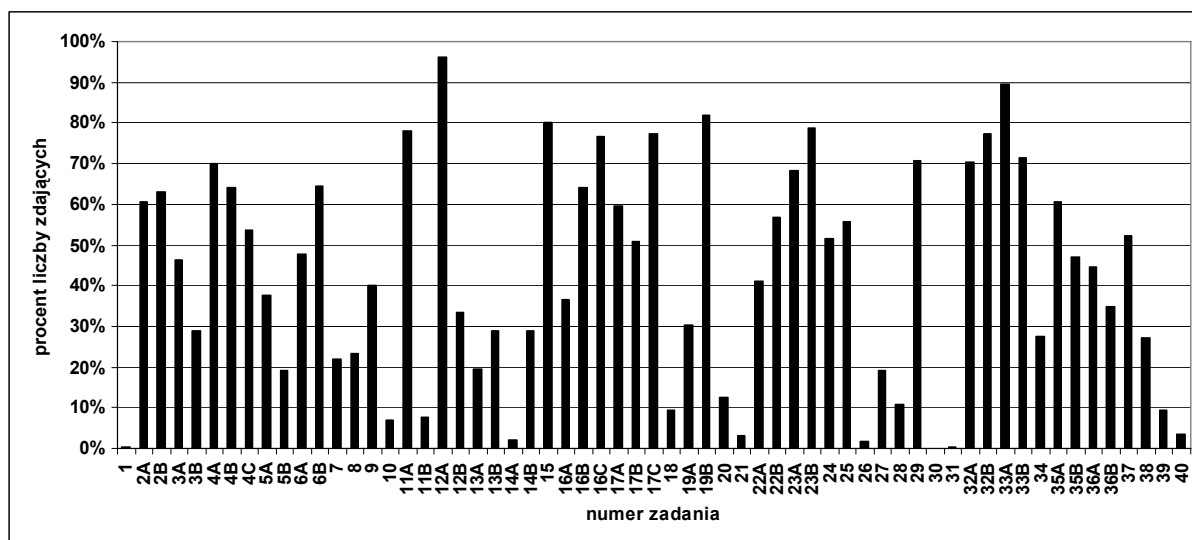
z analizą mapy historycznej (zadanie nr 15), z analizą planu miasta (zadanie nr 37), z analizą źródła ikonograficznego (zadanie nr 25), z wiedzą dziedziny architektury (zadanie nr 11A) oraz z podaniem argumentów i uzasadnieniem odpowiedzi (zadania nr: 2B, 4C, 17C, 23B, 34). Trudność tych zadań polegała na tym, iż zdający nie posiadali wiedzy historycznej, czasami wręcz elementarnej, jak w przypadku zadania 2A czy 16B. Podobny problem był sygnalizowany również w ubiegłym roku.

Zadań umiarkowanie trudnych dla zdających było 16, łatwych - 10 zadań, a bardzo łatwe - 4 zadania. Do bardzo łatwych należały: zadanie nr 1 – rozpoznanie charakterystycznych cech cywilizacji starożytnych przedstawionych na ilustracji, zadania nr 14A i 30. – odczytanie danych z wykresu, zadanie nr 31 – odczytanie danych z wykresu i ocena prawdziwości podanych zdań. Wynika z tego, że absolwenci lepiej radzą sobie z zadaniami, do rozwiązania których niepotrzebna jest znajomość faktografii.

Dla tegorocznych absolwentów zadania z arkusza na poziomie podstawowym okazały się umiarkowanie trudne, na co wskazuje współczynnik łatwości arkusza, który wynosi 0,54.

Wykres nr 4 przedstawia procent zdających, którzy nie podjęli lub nie rozwiązali zadań z arkusza na poziomie podstawowym.

Wykres 4. Procent zdających, którzy nie podjęli lub nie rozwiązali zadań z arkusza na poziomie podstawowym.



Najwięcej maturzystów, bo aż 96%, nie udzieliło poprawnej odpowiedzi (lub nie podjęło próby rozwiązania) w zadaniu 12A, w którym, na podstawie tekstu źródłowego, należało rozpoznać postać rajcy krakowskiego – Mikołaja Wierzyńka. W zadaniu nr 33A aż 90 % maturzystów nie zidentyfikowało na podstawie wiersza ważnej postaci w historii Polski – Edwarda Rydza-Śmigłego, Naczelnego Wodza we wrześniu 1939 r. 81% zdających nie rozpoznało na podstawie tekstu władcy Polski - Michała Korybuta Wiśniowieckiego. Ponad 60% maturzystów miało problem z zadaniami, w których należało wykazać się wiedzą: z historii starożytnej Grecji i Rzymu, z dziedziny architektury (romanizm, gotyk, barok), na temat panowania króla Zygmunta Starego i królowej Bony, oraz z dziedziny osiągnięć

cywilizacyjnych (wynalazki w epoce nowożytnej i w XIX wieku). Maturzyści nie radzili sobie również z wyczytaniem informacji z tekstu. Wielu zdających nie potrafiło powiązać treści podanego wiersza z decyzjami podjętymi przez Edwarda Rydza – Śmigłego we wrześniu 1939 roku oraz zidentyfikować tak ważnej postaci, jak Władysław Anders.

Na podstawie tych danych można stwierdzić, że po raz kolejny maturzyści nie wykazali się znajomością podstawowej wiedzy historycznej.

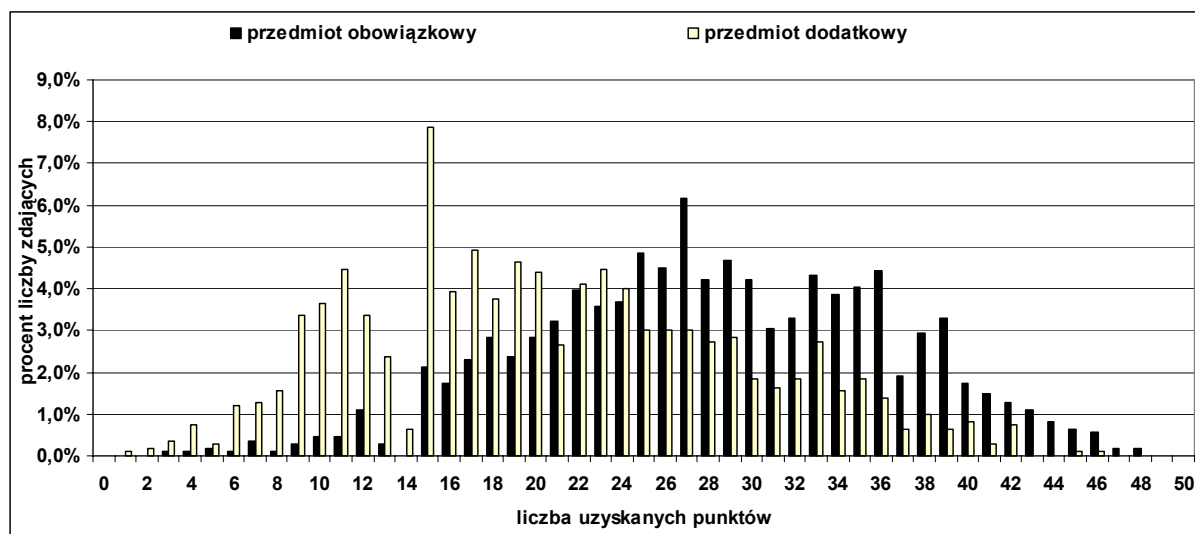
Wyniki egzaminu na poziomie rozszerzonym

W tabeli nr 5 znajdują się podstawowe parametry statystyczne wyników uzyskanych za zadania z arkusza na poziomie rozszerzonym. Natomiast rozkład wyników procentowych uzyskanych przez zdających historię jako przedmiot obowiązkowy lub dodatkowy, rozwiązujących zadania z arkusza rozszerzonego, przedstawiono na wykresie nr 5.

Tabela 5. Parametry statystyczne opisujące wyniki zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym.

Zdający	Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
wszyscy	24,59	9,40	24	15	48	1	49,17	0,49
obowiązkowo	28,44	8,36	28	27	48	3	56,88	0,56
dodatkowo	20,74	8,79	20	15	46	1	41,7	0,41

Wykres 5. Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających egzamin na poziomie rozszerzonym



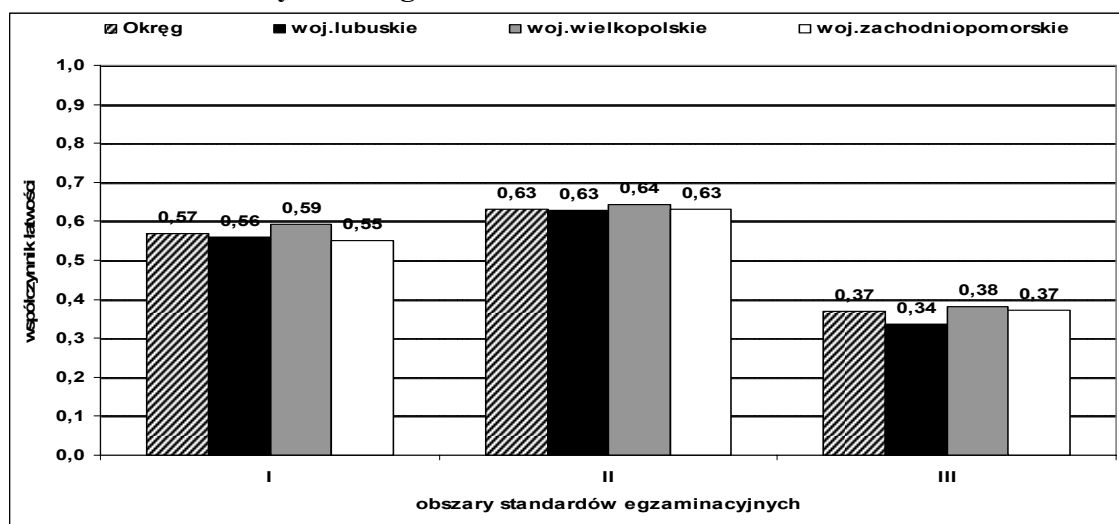
Statystyczny maturzysta uzyskał wynik 24,59 pkt, co stanowi 49,17% liczby punktów możliwych do zdobycia za rozwiązanie zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym. Wynik najczęściej występujący (modalna) ma wartość 15 punktów; był to jednocześnie wynik stanowiący próg zaliczenia egzaminu. Modalna jest niższa od pozostałych miar tendencji centralnej: średniej arytmetycznej (24,59 pkt) i mediany (24 pkt), co sugeruje, że rozkład wyników nie jest symetryczny, a wyniki przesunięte są w lewo – rozkład jest prawoskośny. Oznacza to, że zdający uzyskali mniejszą liczbę wyników wysokich. Rozstęp wyników wynosi 47 punktów i wskazuje na bardzo duże zróżnicowanie umiejętności. Wynik maksymalny – 50 punktów otrzymali tylko laureaci i finaliści Olimpiady Historycznej (10 osób).

Na taki rozkład wpływ miały wyniki zdających historię jako przedmiot dodatkowy. Rozkład wyników jest wyraźnie prawoskośny w przypadku przedmiotu dodatkowego, natomiast dla przedmiotu obowiązkowego jest on prawoskośny w mniejszym stopniu. Oznacza to, że mniejsza grupa zdających uzyskała wyniki najniższe, natomiast większa grupa zdających uzyskała wyniki średnie.

Struktura arkusza na poziomie rozszerzonym wymaga od zdającego wykazania się zarówno umiejętnościami, jak i konkretną wiedzą historyczną.

Poniższy wykres przedstawia porównanie współczynników łatwości w poszczególnych obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych (I, II, III) uzyskanych przez maturzystów w poszczególnych województwach Okręgu.

Wykres 6. Osiągnięcia absolwentów w zakresie wiadomości i umiejętności z obszarów standardów egzaminacyjnych na poziomie rozszerzonym z uwzględnieniem układu terytorialnego



Współczynniki łatwości uzyskane za umiejętności z zakresu standardów wymagań egzaminacyjnych świadczą o tym, że zdający nie w pełni wykazali się wiedzą i opanowaniem umiejętności sprawdzanych podczas egzaminu maturalnego. Najbardziej jest to widoczne w przypadku III obszaru, który jest postrzegany jako obszar najtrudniejszy, ponieważ łączy

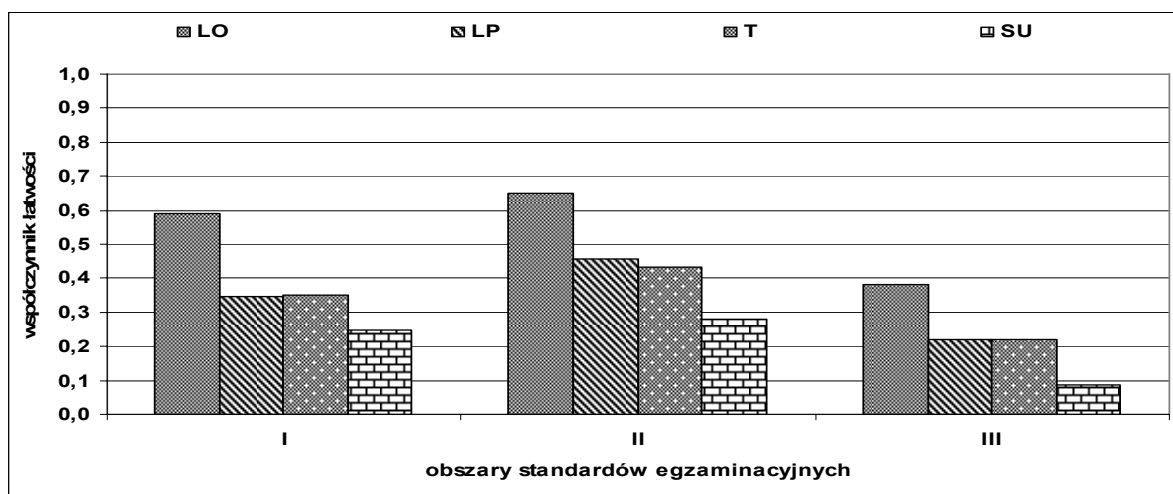
wiedzę z umiejętnościami. Współczynniki łatwości w pozostałych dwóch obszarach przyjęły wartości powyżej 0,5, co wskazuje na to, że w tych obszarach zdający wykazali się większą wiedzą i opanowaniem umiejętności niż w obszarze III. Na uwagę zasługuje fakt, że w I obszarze (wiedza i rozumienie) zdający uzyskali wynik dużo wyższy niż w roku ubiegłym.

Zróznicowanie wyników uzyskanych w poszczególnych województwach w Okręgu jest niewielkie, przy czym należy zauważyć, że na poziomie rozszerzonym najlepiej opanowali umiejętności i wykazali się wiedzą zdający w województwie wielkopolskim.

Podobnie jak w przypadku poziomu podstawowego, większe zróznicowanie w opanowaniu umiejętności, możemy zauważyć, analizując umiejętności sprawdzane za pomocą arkusza na poziomie rozszerzonym w poszczególnych typach szkół ponadgimnazjalnych.

Wykres nr 7 przedstawia porównanie współczynników łatwości uzyskanych za umiejętności z obszaru standardów egzaminacyjnych przez maturzystów z różnych typów szkół.

Wykres 7. Osiągnięcia absolwentów różnych typów szkół w zakresie wiadomości i umiejętności z obszaru standardów egzaminacyjnych na poziomie rozszerzonym



Podobnie jak w przypadku zadań z arkusza poziomu podstawowego, umiejętności badane przez zadania z tegorocznego arkusza na poziomie rozszerzonym najlepiej opanowali absolwenci liceów ogólnokształcących (co również miało miejsce w roku ubiegłym). Wykres ten potwierdza także, że największe problemy w tym roku mieli zdający (niezależnie od typu szkoły), rozwiązując zadania z obszaru III. We wszystkich typach szkół współczynnik łatwości dla tego obszaru standardów nie przekracza wartości 0,5, co oznacza, że umiejętności historyczne zostały opanowane przez statystycznego maturzystę w mniej niż 50%. Zauważyć należy tu zmianę w stosunku do roku ubiegłego, gdyż taka wartość współczynnika łatwości dotyczyła I obszaru (wiedza i rozumienie), a w tym roku III obszaru (tworzenie informacji). We wszystkich obszarach bardzo zbliżone wyniki uzyskali

absolwenci liceów profilowanych i techników, natomiast najslabsze wyniki uzyskali absolwenci szkół uzupełniających, szczególnie we wspomnianym obszarze III (poniżej wartości 0,1).

Dane umożliwiające szczegółową analizę współczynników łatwości dla poszczególnych zadań w arkuszu na poziomie rozszerzonym przedstawiono w tabeli nr 6 i na wykresie nr 8.

Wykres 8. Współczynnik łatwości dla poszczególnych zadań na poziomie rozszerzonym

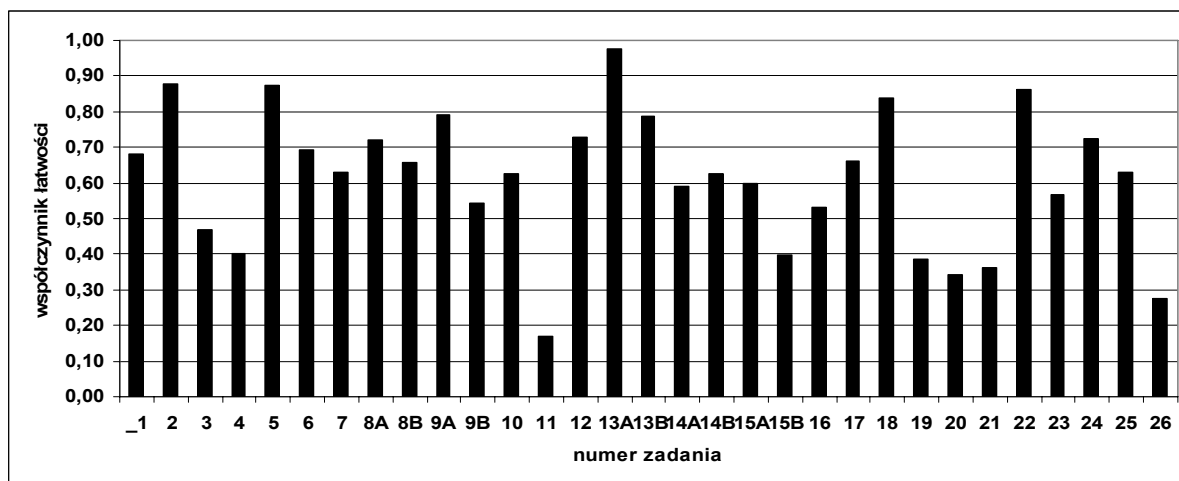


Tabela 6. Klasy łatwości zadań na poziomie rozszerzonym

Współczynnik łatwości	Zadanie	Numery zadań
0,00 – 0,19	bardzo trudne	11
0,20 – 0,49	trudne	3, 4, 15 B, 19, 20, 21, 26
0,50 – 0,69	umiarkowanie trudne	1, 7, 8B, 9B, 10, 14A, 14B, 15A, 16, 17, 23, 25
0,70 – 0,89	łatwe	2, 5, 6, 8A, 9A, 12, 13B, 18, 22, 24
0,90 – 1,00	bardzo łatwe	13A

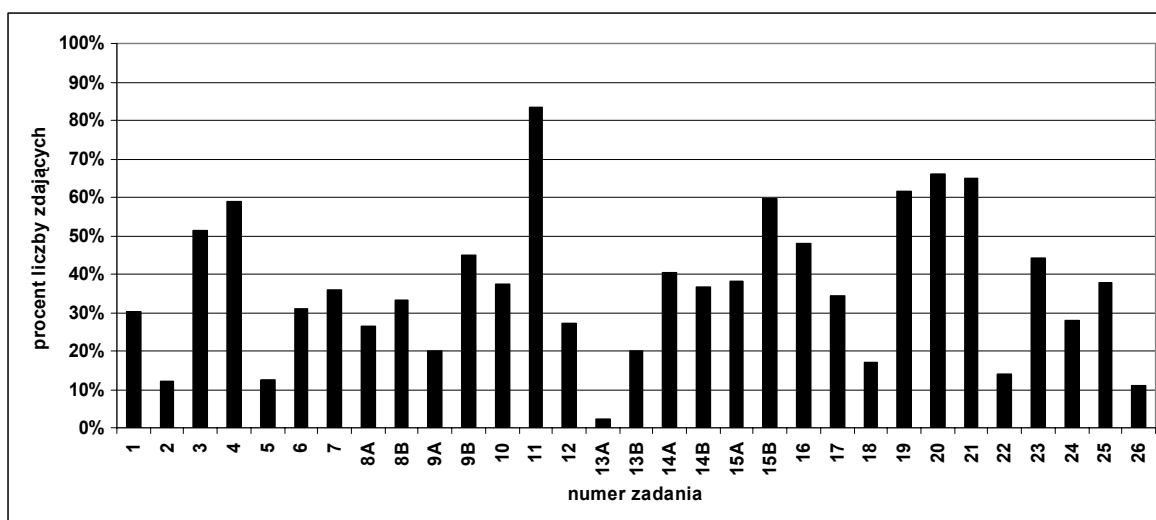
W arkuszu na poziomie rozszerzonym największy problem dla zdających stanowiło zadanie nr 11, które wymagało umiejętności pracy z mapą i podania prawidłowego tytułu mapy. Trudność w rozwiązaniu zadania mogła wynikać z niezajomości mapy lub niedokładnego przeczytania całości polecenia zadania, zawierającego wzór, według którego należało skonstruować tytuł. Trudne dla zdających okazały się także na tym poziomie zadania wymagające podstawowej wiedzy z zakresu historii powszechnej. Były to zadania, w których dodatkowo wymagana była umiejętność odczytania informacji z drzewa genealogicznego oraz zadania wymagające od zdającego umiejętności pracy ze źródłami historycznymi i wiedzy historycznej. Trudne dla zdających było także zadanie nr 26, czyli zadanie rozszerzonej odpowiedzi, w którym wymagano wiedzy z dziedziny gospodarki z historii powszechnej okresu XVI i XVII wieku lub z historii Polski w latach 1815 – 1914. Natomiast

bardzo łatwe okazało się zadanie 13A, które wymagało od zdającego umiejętności odczytania informacji z wykresu.

Uogólniając, można stwierdzić, że zadania z arkusza na poziomie rozszerzonym okazały się trudne dla zdających egzamin maturalny z historii; współczynnik łatwości dla tego arkusza wyniósł 0,49.

W analizie warto również uwzględnić, jaki procent zdających egzamin nie podjął lub nie rozwiązał poszczególnych zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym. Ukazuje to wykres 9.

Wykres 9. Procent zdających, którzy nie podjęli lub nie rozwiązyali zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym.



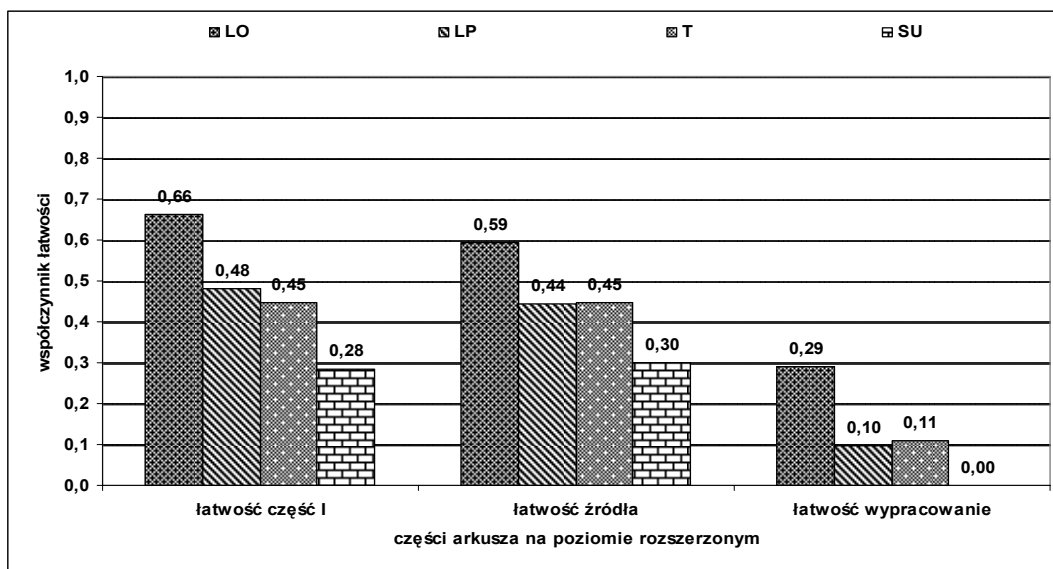
Najwięcej maturzystów nie udzieliło poprawnej odpowiedzi w zadaniu nr 11, w którym zdający mieli dokonać analizy mapy i ją zatytułować. Ponad 60% absolwentów nie potrafiło dokonać oceny decyzji podanej w tekście źródłowym i jej uzasadnić, wskazać nazwy zacytowanego prawa (prawa składu), określić jego wpływu na rozwój rzemiosła w danym mieście oraz wyciągnąć wniosku z informacji zawartych w tekście źródłowym. Co drugi maturzysta nie udzielił poprawnej odpowiedzi w zadaniach wymagających:

- wiedzy z historii starożytnej Grecji i Rzymu,
- umiejętności analizy drzewa genealogicznego i wiedzy dotyczącej historii władców z rodu Rurykowiczów,
- znajomości faktografii z okresu XIX wieku, w tym z działalności wybitnych Polaków.

Na podstawie tych danych można stwierdzić, że tegoroczni maturzyści nie wykazali się umiejętnością pracy ze źródłami historycznym i podstawową wiedzą historyczną.

Istotne jest, aby mieć również orientację, jak zdający z różnych typów szkół radzili sobie z poszczególnymi częściami arkusza na poziomie rozszerzonym. Przedstawia to wykres 10.

Wykres 10. Osiągnięcia absolwentów różnych typów szkół w zakresie wiadomości z poszczególnych części arkusza na poziomie rozszerzonym



Dane przedstawione na wykresie potwierdzają, że najlepsze wyniki uzyskali absolwenci liceów ogólnokształcących, natomiast, w stosunku do roku ubiegłego, wyrównały się wyniki maturzystów liceów profilowanych i techników. Nadal niskie wyniki we wszystkich trzech częściach uzyskują absolwenci szkół uzupełniających.

W stosunku do ubiegłego roku wyrównane są także wyniki między częścią I a II arkusza, co oznacza, że podobną trudność sprawiło zdającym odwołanie się do wiedzy własnej jak i praca ze źródłami. W ubiegłym roku zdecydowanie wyższe wyniki uzyskali zdający w części źródłowej (II).

Wypracowanie, jak można zaobserwować na wykresie, pozostaje najtrudniejszą dla wszystkich absolwentów częścią egzaminu maturalnego z historii (wyniki niemal pokrywają się z wynikami ubiegłorocznymi). Dotyczy to absolwentów wszystkich typów szkół, chociaż i tu wyższe wyniki uzyskują maturzyści liceów ogólnokształcących.

W bieżącym roku zdający mieli napisać wypracowanie na jeden z podanych niżej tematów:

1. Scharakteryzuj przemiany w gospodarce Europy w XVI – XVII w.
2. Scharakteryzuj sytuację gospodarczą na ziemiach polskich w latach 1815 – 1914.

Informacje o wyborach tematów oraz średnich wynikach punktowych zamieszczono w tabeli nr 6.

Tabela 6. Wybieralność i średnie wyniki punktowe tematów wypracowań wśród zdających egzamin maturalny z historii w Okręgu, województwach oraz w poszczególnych typach szkół

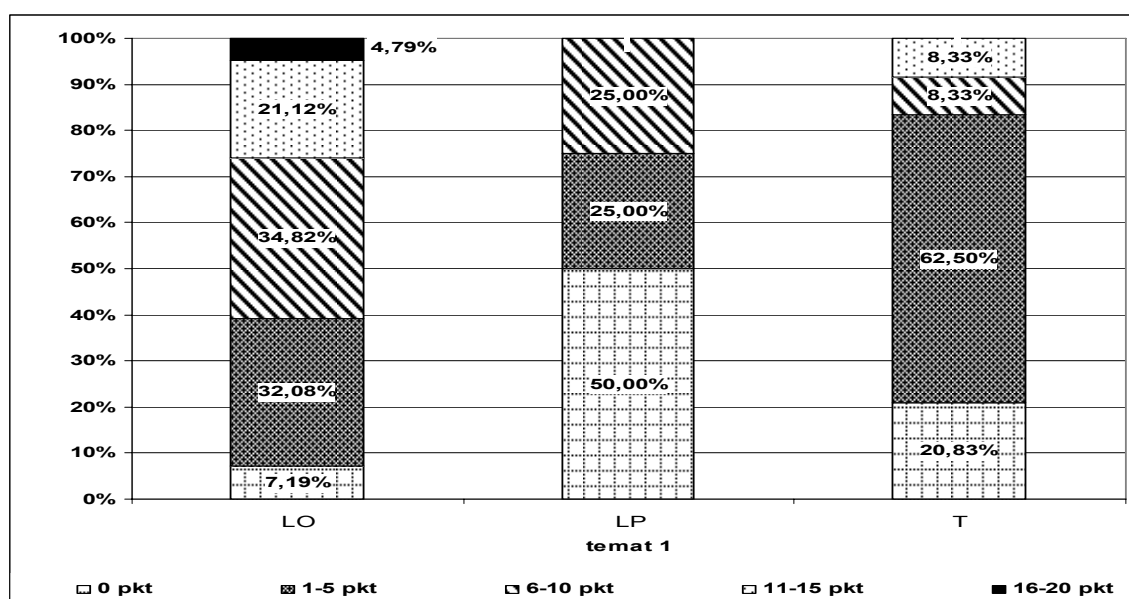
Absolwenci, którzy wybrali	Okręg	Województwo:			Typy szkół:			
		L	W	Z	LO	LP	T	SU
Wybór tematów wypracowania								
Temat 1	41,78%	44,66%	39,90%	45,01%	42,52%	33,33%	28,57%	
Temat 2	58,22%	55,34%	60,10%	54,99%	57,48%	66,67%	71,43%	100%
Średnie wyniki punktowe uzyskane przez absolwentów								
Temat 1	7,24	6,28	7,47	7,38	7,40	2,75	3,58	
Temat 2	4,45	3,67	4,75	4,09	4,66	1,54	1,62	0,00

Oba tematy dotyczyły dziedziny gospodarki. Zdający częściej wybierali temat 2. związany z gospodarką na ziemiach polskich, co potwierdzają dane przedstawione w tabeli nr 6. Podobnie często był on wybierany przez maturzystów w poszczególnych województwach Okręgu. Analogicznie kształtował się wybór tematów w poszczególnych typach szkół. Należy sądzić, iż zdający zasugerowali się tym, iż temat dotyczący historii Polski wydaje się znany.

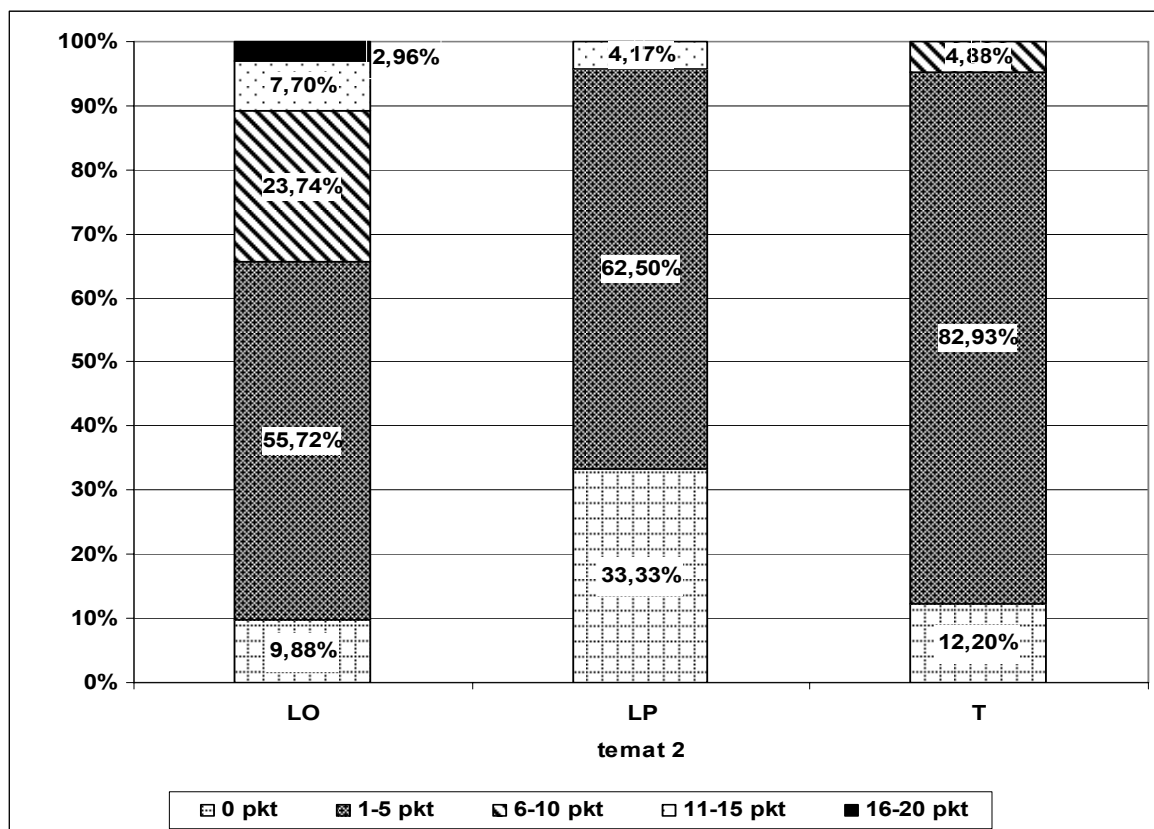
Jednak niskie wyniki zdających świadczą o słabej znajomości zagadnień z tej dziedziny. Maturzyści, którzy wybrali temat 1., uzyskali wyższe wyniki. Na ten rezultat wpływ miały głównie osiągnięcia absolwentów liceów ogólnokształcących, ponieważ ich wyniki są wyższe niż maturzystów w innych typach szkół, zarówno za realizację tematu 1., jak i 2.

Wyniki uzyskane podczas tegorocznej matury za zredagowanie zadania rozszerzonej odpowiedzi przedstawiają wykresy nr 11 i 12.

Wykres 11. Wyniki uzyskane przez zdających za zadanie rozszerzonej odpowiedzi (wypracowania) – temat 1.



Wykres 12. Wyniki uzyskane przez zdających za zadanie rozszerzonej odpowiedzi (wypracowania) – temat 2.



Rozkład wyników jest zróżnicowany ze względu na typy szkół i wybrany temat. Tylko dwóch maturzystów z liceów ogólnokształcących uzyskało maksymalny wynik (20 pkt) pisząc na temat 2. W liceach profilowanych najwyższy wynik to 11 punktów, a w technicach 14 punktów (w ubiegłym roku absolwenci tych szkół nie uzyskali wyniku w III poziomie), natomiast IV poziom okazał się dla tej grupy maturzystów nieosiągalny.

Wyniki wskazują też na fakt, iż za realizację tematu 2., który zdającym pozornie wydawał się łatwiejszy, absolwenci uzyskali niższe wyniki, co wskazuje na poważne braki w wiedzy i umiejętności z zakresu historii dziejów ojczystych. Zdający, którzy uzyskali niskie wyniki, nie przeanalizowali prawdopodobnie tematu, nie zastanowili się, czego się od nich oczekuje, ujęli temat bardzo ogólnie, skupiali się często na ziemiach jednego zaboru, zabrakło ważnych szczegółów dotyczących wszystkich ziem polskich oraz dynamicznego ujęcia i wskazania przyczyn i skutków zaistniałych sytuacji. Absolwenci mieli również problem z selekcją informacji, uogólnianiem i syntetyzowaniem, wielu nie potrafiło formułować wniosków. W podobny sposób wypowiadali się zdający, którzy pisali na temat 1. Niepokoić też musi niska sprawność językowa absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, oraz fakt, że zwiększyła się liczba absolwentów, którzy nie potrafili zredagować rozszerzonej odpowiedzi.

III. Wnioski

- Utrzymuje się tendencja spadkowa zainteresowania historią w porównaniu z latami ubiegłymi.
- Egzaminu maturalnego z historii nie zdało 2,5% maturzystów na poziomie podstawowym oraz 3,5% na poziomie rozszerzonym. Piszącym w bieżącym roku nie sprawiały problemów zadania z podanymi danymi, takimi jak tabele, wykresy, tablice genealogiczne czy fotografie, z których należało odczytać dane lub informacje. Zdający wykazali się również znajomością kierunków w malarstwie oraz wiedzą z zakresu historii świata starożytnego.
- Na wyniki z historii nie ma wpływu województwo, w którym absolwenci zdawali egzamin. Duży wpływ ma typ szkoły, którą ukończyli. Najwyższe wyniki uzyskali absolwenci liceów ogólnokształcących, niższe maturzyści techników i liceów profilowanych, a absolwenci szkół uzupełniających - najniższe.
- Tak jak i w roku ubiegłym, egzamin maturalny ukazał słabe strony edukacji historycznej (lub podejścia maturzystów do tej edukacji). Nadal problemem jest brak podstawowych wiadomości przedmiotowych, takich jak: znajomość dat, nazwisk, faktów, pojęć, które występują na wszystkich etapach kształcenia historycznego. Przykładem może być nieznaną datę bitwy warszawskiej podczas wojny polsko – bolszewickiej, brak odpowiedzi na pytanie, czyją żoną była królowa Bona, czy nieznaną postać jak Edward Rydz – Śmigły. W tym roku trudność sprawiła zdającym praca ze źródłami, zarówno pisanymi, jak i ikonograficznymi.
- Wypracowanie nadal jest jednym z najtrudniejszych zadań. Ujawniło ono nieprzygotowanie wielu maturzystów, którzy mieli trudności ze zrozumieniem tematu i jego realizacją (w tym roku szczególnie tematu drugiego). Podobnie jak w latach ubiegłych, problemem była selekcja materiału rzeczowego, dobór faktów, analiza problemu, wskazanie przyczyn i następstw oraz wyciągnięcie wniosków i sformułowanie oceny, a co za tym idzie, ujęcie wypracowania w spójną i logiczną całość. Wydaje się, iż w szkołach nie ćwiczy się umiejętności pisania dłuższej wypowiedzi. Stąd też wielu maturzystów jest rozczarowanych swoimi wynikami egzaminacyjnymi, gdyż za to zadanie uzyskują niewielką ilość punktów albo nie uzyskują ich wcale.
- Niektóre błędy w pracach wynikały z tego, że zdający niedokładnie przeczytali i zrozumieli polecenie..

2.11. Historia muzyki

Egzamin maturalny z historii muzyki odbył się 15 maja 2009 roku. Maturzyści mogli zdawać ten przedmiot jako obowiązkowy (na poziomie podstawowym lub rozszerzonym) albo jako przedmiot dodatkowy na poziomie rozszerzonym. Czas trwania egzaminu wynosił odpowiednio: 120 minut na poziomie podstawowym i 180 minut na poziomie rozszerzonym. Dla zdających historię muzyki jako przedmiot obowiązkowy, warunkiem zdania egzaminu było uzyskanie co najmniej 30% punktów możliwych do zdobycia na danym poziomie.

I. Opis zestawów egzaminacyjnych (arkuszy)

Arkusze na poziomie podstawowym składały się z 30 zadań, za których rozwiązanie zdający mógł uzyskać 100 punktów. Spośród tych zadań siedem było zamkniętych (2 wyboru wielokrotnego, 4 na dobieranie i 1 prawda-falsz), a 23 otwartych (3 z luką, 19 krótkiej odpowiedzi i 1 rozszerzonej odpowiedzi). Do zadań dołączono charakterystyczne dla przedmiotu różnorodne rodzaje źródeł (ikonograficzne, zapisy nutowe i fragmenty utworów muzycznych na płycie CD). W zadaniu rozszerzonej odpowiedzi (nr 30) należało scharakteryzować dramat antyczny w starożytnej Grecji oraz wskazać powstały w jednej z późniejszych epok gatunek, który nawiązywał do dramatu antycznego. W pracy należało także, na przykładzie wybranego dzieła, wskazać sposób tego nawiązania.

Podzielony na trzy części arkusz, który zastosowano na poziomie rozszerzonym, zawierał 21 zadań, za rozwiązanie których można było uzyskać maksymalnie 50 punktów. Część I stanowił test, w skład którego wchodziło łącznie 15 zadań, w tym 6 zamkniętych (4 wyboru wielokrotnego i 2 na dobieranie) oraz 9 otwartych (1 z luką i 8 krótkiej odpowiedzi). Za rozwiązanie testu, który sprawdzał wiadomości i umiejętności opisane w standardach wymagań egzaminacyjnych głównie dla poziomu podstawowego, zdający mógł zdobyć 20 punktów.

Część II i część III arkusza dotyczyły bogactwa stylistycznego muzyki końca XIX wieku i pierwszej połowy XX wieku. W części II maturzyści rozwiązywali 5 zadań krótkiej odpowiedzi, które nawiązywały do nagrań zamieszczonych na płycie CD oraz do przykładów nutowych, stanowiących załącznik do arkusza. Za poprawne rozwiązanie zadań w tej części zdający mogli uzyskać maksymalnie 10 punktów. Zadanie 21., stanowiące część III arkusza, wymagało od zdającego napisania wypracowania na jeden spośród dwóch zaproponowanych tematów. Wybierający temat 1. przedstawiali kryzys systemu tonalnego dur-moll w muzyce schyłku XIX wieku, natomiast pisząc na temat 2. należało zaprezentować różnorodność stylów i technik kompozytorskich w muzyce I połowy XX wieku. Za wypracowanie maturzysta mógł otrzymać maksymalnie 20 punktów.

Proporcje udziału poszczególnych obszarów standardów w arkuszach egzaminacyjnych przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Punktowy i procentowy udział umiejętności z poszczególnych obszarów standardów wymagań w arkuszach egzaminacyjnych

	Obszar I Wiadomości i rozumienie		Obszar II Korzystanie z informacji		Obszar III Tworzenie informacji	
	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %
Arkusz PP	54	54	32	32	14	14
Arkusz PR	10	20	16	32	24	48

II. Interpretacja osiągnięć zdających

W bieżącym roku do egzaminu maturalnego z historii muzyki przystąpiły 102 osoby (83 osoby zdawały ten przedmiot jako obowiązkowy na poziomie podstawowym, 6 jako przedmiot obowiązkowy na poziomie rozszerzonym, a 13 jako dodatkowy na poziomie rozszerzonym). Analiza jakościowa wyników dla tak niewielkiej populacji jest obarczona dość dużym marginesem błędu. Ponad 70% zdających było absolwentami szkół muzycznych w trzech dużych miastach. Mieli oni decydujący wpływ na wyniki osiągnięte przez całą populację.

Wyniki egzaminu na poziomie podstawowym

W tabeli nr 2 znajdują się parametry statystyczne charakteryzujące wyniki uzyskane za rozwiązanie zadań z arkusza na poziomie podstawowym.

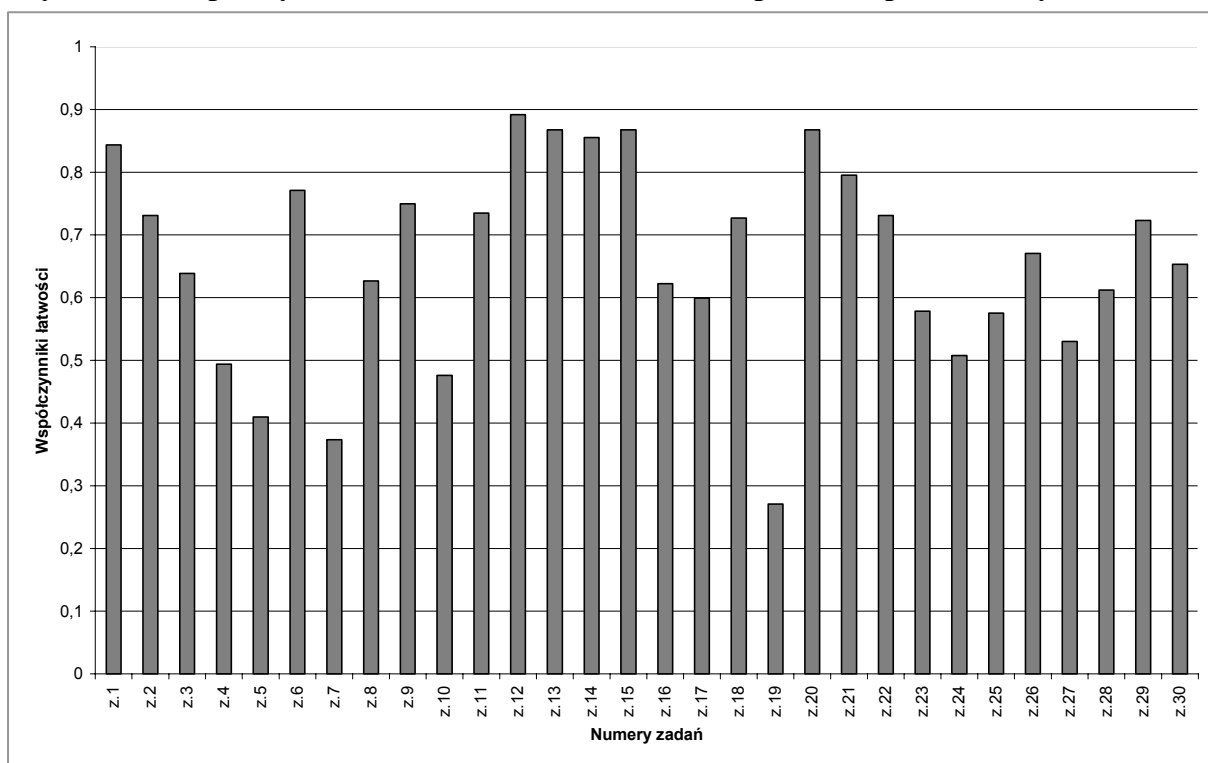
Tabela 2. Parametry statystyczne opisujące wyniki za zadania arkusza na poziomie podstawowym

Średni wynik punktowy	Odczylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
64,86	18,60	67	67	95	14	64,86	0,65

Tegoroczny wynik średni jest o prawie 10 punktów wyższy od ubiegłorocznego i jest jednym z najwyższych ze wszystkich przedmiotów (poza językiem ukraińskim oraz językiem łacińskim i kulturą antyczną). Inne parametry statystyczne wskazują na normalny rozkład wyników, jednak wyraźnie przesunięty w kierunku wyników wysokich. Rozstęp wyników wskazuje na bardzo duże zróżnicowanie poziomu wiedzy i umiejętności zdających, przy czym wyniki powyżej 85 punktów osiągnęli wyłącznie absolwenci szkół muzycznych.

Poszczególne zadania sprawiały absolwentom trudności w bardzo różnym stopniu, co ilustruje poniższy wykres.

Wykres 1. Współczynnik łatwości zadań z arkusza na poziomie podstawowym



W arkuszu z poziomu podstawowego dla 13 zadań współczynnik łatwości ma wartość powyżej 0,7, co pozwala uznać, że te zadania nie sprawiły zdającym większych problemów. Warto podkreślić, że zadania te sprawdzały wiadomości i umiejętności z różnych obszarów standardów oraz, że były one zadaniami wielopunktowymi, bardzo zróżnicowanymi tematycznie i konstrukcyjnie. Do tej grupy należą m.in. zadania: 12., 13., 14., 15. i 20., za rozwiązanie których zdający otrzymali po 90% możliwych do uzyskania punktów. Pierwsze z nich, typu prawda-fałsz, dotyczyło zagadnień muzycznych w starożytnej Grecji. Także zadania 13. i 15., w których, wykorzystując materiał dźwiękowy, należało odpowiednio: przyporządkować techniki i kierunki stylistyczne do ich nazw oraz określić epokę, w której powstał utwór i podać charakterystyczne dla niego cechy języka muzycznego.

Zdecydowanie najtrudniejszym dla maturzystów zadaniem, o współczynniku łatwości bliskim 0,3, było zadanie 19. Dotyczyło ono formy łańcuchowej, stosowanej w kompozycjach przez Witolda Lutosławskiego. Trudne okazało się również zadanie 7., dotyczące koncertów instrumentalnych Ludwiga van Beethovena. Powyższe dwa przykłady wskazują, że zdający niejednokrotnie lepiej rozwiązują zadania teoretycznie trudniejsze, a nie potrafią sobie poradzić z zadaniami dotyczącymi treści, które można by uznać za podstawowe.

Wyniki egzaminu na poziomie rozszerzonym

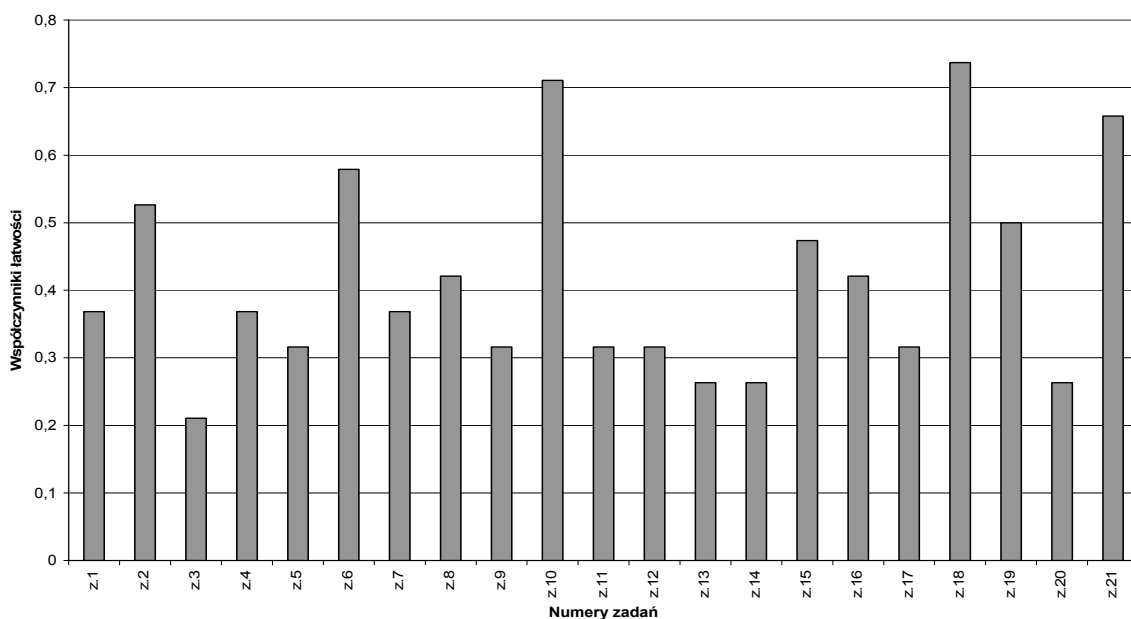
W tabeli nr 3 zamieszczono parametry statystyczne wyników uzyskanych za zadania z arkusza na poziomie rozszerzonym.

Tabela 3. Parametry statystyczne opisujące wyniki za zadania z arkusza na poziomie rozszerzonym (zdający przedmiot jako obowiązkowy lub dodatkowy)

Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
23,42	13,81	21	15	50	5	46,84	0,47

Od początku przeprowadzania egzaminu maturalnego z historii muzyki, średnie wyniki osiągane przez zdających były bardzo zbliżone. Uwagę zwraca fakt, że z żadnego innego przedmiotu wyniki osiągnięte na poziomie rozszerzonym nie są tak niskie w stosunku do wyników na poziomie podstawowym. Być może wpływ na to miała odmienna struktura populacji – tylko jeden zdający na poziomie rozszerzonym (poza zwolnionymi laureatami) był absolwentem szkoły muzycznej. Możliwe, że brak odpowiedniej ilości zajęć specjalistycznych uniemożliwia zdającym osiągnięcie wysokich wyników.

Powyższa uwaga odnosi się do większości zadań w arkuszu, lecz nie do wszystkich. Współczynnik łatwości dla poszczególnych zadań w arkuszu na poziomie rozszerzonym jest mocno zróżnicowany, co ilustruje wykres 2.

Wykres 2. Współczynnik łatwości zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym

Analizując wyniki z poziomu rozszerzonego można zauważyć, iż zdający nie poradzili sobie z zadaniami 1. – 15., stanowiącymi I część arkusza, w której sprawdzana jest wiedza dotycząca podstawowych pojęć i terminów muzycznych. Tylko zadanie dotyczące komediooper *Cud mniemany, czyli Krakowiaczy i górale* Jana Stefaniego ma współczynnik łatwości na poziomie zadowalającym, a pozostałe zadania dla maturzystów były umiarkowanie trudne lub trudne. Zaskakujący jest fakt, że najtrudniejsze okazało się zadanie

wielokrotnego wyboru (nr 3). Było ono jednak związane z koniecznością zrozumienia zamieszczonego fragmentu tekstu pieśni Wojciecha Bogusławskiego.

Wyższe wyniki osiągnęli zdający za zadania w części II arkusza, wymagające analizy nagrań i zapisu nutowego. Może to zaskakiwać, zważywszy, że większość przystępujących do egzaminu na poziomie rozszerzonym nie była absolwentami szkół muzycznych. Dotyczy to zadania 18. (za 3 punkty), w którym przykładem muzycznym był fragment baletu Igora Strawińskiego *Święto Wiosny*. Kontekst historyczny oraz aspekty muzyczne okazały się na tyle czytelne, że większość zdających uzyskała maksymalną liczbę punktów.

Część III arkusza okazała się dla maturzystów najłatwiejsza. To wyraźna zmiana w porównaniu do lat ubiegłych. Tegorocznym maturzyści częściej wybierali temat 1. Na taki wybór mogło mieć wpływ duże zróżnicowanie tematów wypracowań, dotyczące zarówno epoki i problematyki, jak i konstrukcji wypowiedzi. Wydaje się, że właśnie analityczny charakter tematu 1. był powodem jego atrakcyjności. Budowanie syntezy (a tego wymagał temat 2.) zdający uznali prawdopodobnie za trudniejsze, tym bardziej, że należało także odnieść się do innych dziedzin sztuki. Piszący na temat 1. uzyskali średnio o prawie dwa punkty więcej od piszących na temat 2.

III. Wnioski

- Absolwenci szkół muzycznych zdecydowanie częściej wybierają egzamin na poziomie podstawowym, a zdający z innych szkół nie wybierają tego przedmiotu jako obowiązkowego, warunkującego uzyskanie świadectwa dojrzałości.
- Zdecydowana większość maturzystów potrafiła korzystać z różnorodnych źródeł informacji i dobrze poradziła sobie z zadaniami wymagającymi ich analizy i to na obu poziomach egzaminu. Analiza wyników ujawniła natomiast u zdających duże braki w zakresie wiadomości muzycznych, zwłaszcza na poziomie rozszerzonym.
- Zadania rozszerzonej odpowiedzi są, zwłaszcza w aspekcie treści, coraz lepiej rozwiązywane przez zdających. Niestety, nadal problemem są: nieporadność językowa maturzystów i chaotyczność, skutkujące brakiem komunikatywności.

2.12. Historia sztuki

Egzamin maturalny z historii sztuki w sesji wiosennej 2009 roku odbył się 14 maja. Do egzaminu przystąpiło w Okręgu 408 absolwentów: 103 w województwie lubuskim, 181 w wielkopolskim, 124 zachodniopomorskim. Większość to absolwenci liceów ogólnokształcących, znacznie mniej ukończyło licea profilowane czy technika. Historię sztuki jako przedmiot obowiązkowy można było zdawać na poziomie podstawowym albo rozszerzonym; natomiast jako przedmiot dodatkowy - tylko na poziomie rozszerzonym. 258 zdających wybrało historię sztuki jako przedmiot obowiązkowy, a 150 jako dodatkowy. W części obowiązkowej 114 maturzystów rozwiązywało zadania z arkusza na poziomie podstawowym, a 144 na poziomie rozszerzonym. Sześciu absolwentów zwolniono z egzaminu na podstawie zaświadczenia stwierdzającego uzyskanie tytułu laureata lub finalisty Olimpiady Artystycznej.

I. Opis zestawów egzaminacyjnych (arkuszy)

1. Punktacja i normy zaliczeń

Zestawy egzaminacyjne były skonstruowane zgodnie z zasadami określonymi w standardach wymagań egzaminacyjnych. Do zadań wykorzystano wiele materiałów źródłowych, takich jak reprodukcje, fotografie, rysunki, plany. Za prawidłowe rozwiązanie wszystkich zdań z arkusza na poziomie podstawowym zdający mógł uzyskać 100 punktów, za rozwiązanie zadań z poziomu rozszerzonego - maksymalnie 50 punktów. Absolwent zdał egzamin maturalny, jeśli uzyskał w części obowiązkowej co najmniej 30% punktów możliwych do zdobycia na danym poziomie. Rozwiązując zadania z arkusza z poziomu podstawowego musiał więc uzyskać minimum 30 punktów, a w przypadku poziomu rozszerzonego - co najmniej 15 punktów.

Tabela 1. Punktacja za rozwiązanie arkusza egzaminu maturalnego z historii sztuki na poziomie podstawowym w 2009 roku

Arkusz PP	Za test do uzyskania:		Za cały arkusz do uzyskania:	Próg zaliczenia	
	100 pkt	100 %	100 pkt	od 30 pkt	30%

Tabela 2. Punktacja za rozwiązanie arkuszy egzaminu maturalnego z historii sztuki na poziomie rozszerzonym w 2009 roku

Arkusz PR	część 1. Test max.pkt		część 2. Analiza porównawcza max. pkt		część 3. Wypracowanie max. pkt		Za cały arkusz	Próg zaliczenia	
	20 pkt	40 %	20 pkt	40 %	10 pkt	20 %	50 pkt	od 15 pkt	30 %

2. Wymagania egzaminacyjne

Tabele 1. i 2. ukazują różnice w strukturze arkuszy z obu poziomów i zasadach ich punktowania. Arkusze z poziomu podstawowego i rozszerzonego sprawdzają inne umiejętności. Zadania w arkuszu dla poziomu podstawowego sprawdzały głównie wiadomości i ich rozumienie, ujęte w I obszarze standardów wymagań egzaminacyjnych. Weryfikowały znajomość epok, stylów, kierunków, dzieł sztuki, a także umiejętność rozpoznawania podstawowych gatunków i technik sztuk plastycznych oraz tematów ikonograficznych. Na poziomie rozszerzonym dominowały zadania badające umiejętność korzystania z informacji i ich tworzenia (obszary II i III). Zdający był zobowiązany do przeprowadzenia analizy porównawczej obrazów według określonych kryteriów, a także sformułowania dłuższej wypowiedzi na jeden z dwóch tematów. Część testowa, która stanowiła wspólny element obu arkuszy, różniła się stopniem trudności zadań oraz ich liczbą. Oba arkusze uwzględniały wszystkie dziedziny sztuki: od starożytności do czasów współczesnych

Arkusz z poziomu podstawowego

Arkusz zawierał 28 zadań, wśród których przeważały zadania otwartej krótkiej odpowiedzi. Sprawdzały one znajomość kierunków artystycznych, stylów, tematów ikonograficznych, rozumienie terminologii sztuk plastycznych. Trzy zadania miały charakter analityczny; zobowiązywały do analizy budowli, dzieł malarskich, porównania rzeźb. Zadania te były najwyżej punktowane.

Arkusz z poziomu rozszerzonego

Arkusz ten składał się z trzech części. Część 1. zawierała 13 zadań testowych, otwartych i zamkniętych, sprawdzających wiedzę z różnych dziedzin sztuki i jej rozumienie. Część 2. arkusza zawierała zadanie, które polegało na przeprowadzeniu analizy porównawczej dwóch obrazów: *Kobiety w kapeluszu* (1904-05) Henri Matisse'a i dzieła Francisco Goyi *Maja ubrana* (1801-03) według podanych kryteriów (kompozycja kolorystyka, światłocień, ekspresja). Zadanie to wymagało również sformułowania wniosków na temat stylu i sposobu ujęcia dzieł. W części 3. zamieszczono zadanie rozszerzonej odpowiedzi, które polegało na napisaniu wypracowania na jeden z dwóch tematów:

Temat 1. *Na podstawie czterech wybranych dzieł sztuki, innych niż zamieszczone w arkuszu, rozwiń zagadnienie stosunku realistów i ekspresjonistów do natury.*

Temat 2. *Na podstawie czterech wybranych dzieł, innych niż zamieszczone w arkuszu, opisz przemiany, jakie zachodziły w przedstawianiu postaci ludzkiej w sztuce XIX i XX wieku.*

Temat pierwszy odnosił się do treści ikonografii (wybrały 92 osoby), drugi akcentował bardziej zagadnienie formy i analizę sposobów rozwiązań malarskich (wybrało 196 osób). Obydwa tematy wymagały od zdającego doboru dzieł dostosowanych do tematu, ram czasowych i kierunków w sztuce.

Różnice między poziomem podstawowym a rozszerzonym pokazuje klasyfikacja zadań według obszarów standardów głównych umiejętności, które sprawdzały poszczególne zadania.

Tabela 3. Przyporządkowanie zadań z arkusza na poziomie podstawowym i rozszerzonym do standardów wymagań egzaminacyjnych

Obszary standardów	Na poziomie podstawowym		Na poziomie rozszerzonym	
	Numery zadań	Maksimum punktów do uzyskania	Numery zadań	Maksimum punktów do uzyskania
I wiadomości i rozumienie	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9,10,11,12,13,14 15,17,18,19,20,22 23,24,26,27,28	67	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11,13	16
II korzystanie z informacji	5, 16,21,	23	5, 12	4
III tworzenie informacji	25	10	14, 15	30

Tabela 3. pokazuje, że większość zadań w arkuszu podstawowym weryfikowała wiadomości i ich rozumienie z I. obszaru standardów. Znacznie mniej zadań sprawdzało umiejętność korzystania z informacji; tylko jedno zadanie wymagało tworzenia informacji. W zestawie egzaminacyjnym dla poziomu rozszerzonego znacznie większą wagę punktową miały zadania z obszaru II. i III. standardów.

II. Interpretacja osiągnięć zdających

1. Wyniki uzyskane za arkusze na poziomach: podstawowym i rozszerzonym

Wyniki egzaminu ustalił w tym roku zespół egzaminacyjny liczący 14 egzaminatorów. Ocenili oni arkusze, stosując szczegółowe kryteria oceniania obowiązujące w całym kraju. Analiza wyników wskazuje, że osiągnięcia absolwentów z województw objętych działalnością OKE są zróżnicowane.

Tabela 4. Wyniki egzaminu z historii sztuki na poziomie podstawowym i rozszerzonym z uwzględnieniem zróżnicowania terytorialnego

Poziom egzaminu:	podstawowy				rozszerzony			
	Okręg	L	W	Z	Okręg	L	W	Z
Zdawalność	87, 92	85,7	90,4	80,0	97,92	93,0	100	100
Średni wynik %	51,30,	45,9	52,6	52,3	64,03	58,2	68,6	64,5

Wzrost osiągnięć zdających widoczny jest w całym Okręgu. Najwyższe wyniki, zarówno na poziomie podstawowym jak i rozszerzonym, osiągnęli absolwenci województwa wielkopolskiego. W stosunku do ubiegłego roku znacznie wzrósł w tym województwie wskaźnik zdawalności egzaminu oraz średnie wyniki. Maturzyści z województwa zachodniopomorskiego i wielkopolskiego zdali egzamin na poziomie rozszerzonym w stu procentach, tylko w województwie lubuskim zdawalność egzaminu na poziomie rozszerzonym jest niższa niż w roku ubiegłym.

Zróznicowane są również wyniki absolwentów zdających przedmiot jako obowiązkowy lub dodatkowy. Z zestawienia w tabeli 5. wynika, że zdecydowanie wyższe wyniki osiągnęli maturzyści, dla których historia sztuki była przedmiotem obowiązkowym. Są to w większości absolwenci liceów plastycznych i ogólnokształcących, którzy chcą kontynuować naukę na uczelniach artystycznych.

Tabela 5. Średnie wyniki procentowe uzyskane przez zdających historię sztuki jako przedmiot obowiązkowy i dodatkowy

Historia sztuki jako przedmiot:	Okręg	Województwo lubuskie	Województwo wielkopolskie	Województwo zachodniopomorskie
obowiązkowy na p. podstawowym	51,30	45,9	52,6	52,3
obowiązkowy na p. rozszerzonym	64,03	58,2	68,6	64,5
dodatkowy na p. rozszerzonym	48,4,	45,9	45,8	53,2

2. Wyniki uzyskane za sprawdzane umiejętności

Analiza współczynników łatwości uzyskanych za poszczególne zadania pozwala na bardziej wnikliwą interpretację wyników.

Tabela 6. Klasyfikacja łatwości zadań z arkusza na poziomie podstawowym i rozszerzonym według współczynnika łatwości

Współczynnik łatwości	Opis dydaktyczny	Zadania na poziomie podstawowym	Zadania na poziomie rozszerzonym
0,00 – 0,19	bardzo trudne	23	4
0,20 – 0,49	trudne	1, 2, 3, 4, 5c, 6, 7, 8, 10, 12, 15, 16a, 17, 24, 27,	1, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 15b, 15c ,
0,50 – 0,69	umiarkowanie trudne	5a, 5b, 9, 11, 14, 16b, 18, 19, 20, 21, 22 , 26, 28	3, 5, 7, 13, 14a, 14e, 13c, ,14d, 15a, 15d
0,70 - 0,89	łatwe	13, 16c, 25b	14b, 14c, 15e
0,90 – 1,00	bardzo łatwe	-	2

Na poziomie podstawowym większość zadań stanowiły zadania trudne i umiarkowanie trudne. Dotyczyły one znajomości faktów i zjawisk artystycznych,

przypisania dziełom ich twórców, powiązania dzieł z epokami, kierunkami czy stylami. Trudność sprawiło zdającym rozumienie terminologii sztuk plastycznych, powiązanie dzieł sztuki z miejscami, w których się znajdują. Analiza obrazów okazała się zadaniem umiarkowanie trudnym. Zdający potrafili rozpoznać tematy dzieł malarskich, porównywać ich kompozycję, kolorystykę, światło. Problem mieli z formułowaniem wniosku, który wymagał określenia zależności między dziełami a czasem ich powstania. Zadanie o najwyższym stopniu trudności dotyczyło rozpoznania jednej z kwater drzwi do bazyliki we Florencji, określenia motywu, czasu powstania dzieła oraz materiału, z którego zostało wykonane. Zdający najlepiej radzili sobie z zadaniami związanymi z opisem dzieła architektonicznego czy rzeźby. Zadania dotyczące tych dziedzin sztuki, łącznie z wnioskowaniem, okazały się łatwe.

Poziom rozszerzony charakteryzują te same prawidłowości, z tym, że zdający lepiej opanowali umiejętność analitycznego myślenia, wnikliwej obserwacji dzieł, formułowania trafnych wniosków. Zadania z tej kategorii przynależą do zadań łatwych i umiarkowanie trudnych. Zadaniem trudnym okazało się wskazanie funkcji takich budowli, jak Bazylika Julia w Rzymie czy Palazzo Vecchio we Florencji. Znajomość funkcji sądniczej czy targowej wymagała wiedzy z zakresu historii zabytków kultury.

Wypracowanie na poziomie rozszerzonym sprawdzało umiejętności z trzech standardów wymagań. W zakresie tworzenia własnego tekstu umiejętnością trudną okazał się trafny dobór dzieł sztuki, ich analiza formalna i interpretacja, a także znajomość faktów, kierunków, stylów opisywanego okresu. Język i styl to kryterium, na które składają się poprawność gramatyczna, ortograficzna i estetyka języka. Z tym aspektem wypracowania, podobnie jak w roku ubiegłym, zdający nie mieli trudności.

Tabela 7. Współczynniki łatwości uzyskane na poszczególne obszary standardów na poziomie podstawowym i rozszerzonym

Obszary standardów	I obszar wiedza i rozumienie	II obszar korzystanie z informacji	III obszar tworzenie informacji
Poziom podstawowy	0,44	0,56	0,61
Poziom rozszerzony	0,44	0, 50	0,62

Z analizy danych w tabeli nr 7 wynika, że nieopanowanie wiadomości z I obszaru standardów wymagań nie pozwala na swobodne i twórcze posługiwanie się nimi w trakcie pisania wypracowania czy też rozwiązywania zadań o charakterze analitycznym.

III. Wnioski

- Egzamin z historii sztuki okazał się dla zdających egzaminem trudnym. Wymagał znajomości materiału historyczno – artystycznego w kontekstach nie tylko sztuki, ale też obyczajowości, literatury, wierzeń religijnych, wydarzeń historycznych i politycznych. Sprawdzał ważną umiejętność jaką jest posługiwanie się terminami i pojęciami związanymi z opisem dzieł plastycznych i dzieł architektury.
- Zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym, największą trudność sprawiało absolwentom opanowanie wiedzy faktograficznej: rozpoznanie epok, stylów, kierunków, tytułów i autorów dzieł. Niełatwe było też posługiwanie się aparatem pojęciowym historii sztuki. Wynika stąd, że aby sprostać wymaganiom określonym przez standardy egzaminacyjne, zdający powinien je dobrze znać, dysponować rzeczową, usystematyzowaną wiedzą i umieć ją stosować.
- Warunkiem powodzenia na egzaminie było posiadanie umiejętności analizy i interpretacji porównawczej dzieł sztuki. Zadania tego typu spotykamy zarówno w arkuszu podstawowym, jak i rozszerzonym. Jeśli nawet zdający potrafili opisywać strukturę wizualną podanych dzieł, to mieli trudność z interpretacją obrazów przywoływanych z pamięci, a takich umiejętności wymagano od piszących wypracowanie. W tej formie wypowiedzi na poziomie rozszerzonym opis dzieł sztuki stanowi argumentację w przeprowadzanym wywodzie myślowym, który powinien kończyć się logicznym wnioskiem.
- Ponieważ absolwenci zdający historię sztuki mieli opanowane umiejętności analityczno – interpretacyjne, a trudności z faktografią, zmianie powinna ulec strategia przygotowania się do egzaminu. Dobra znajomość nazwisk, tytułów, stylów i kierunków w sztuce wymaga umieszczenia ich w porządku chronologicznym i ciągłego operowania tymi faktami. Umiejętnie należy też wybierać źródła informacji.

2.13. Matematyka

Pisemny egzamin maturalny z matematyki odbył się w całym kraju 13 maja 2009 roku. Przedmiot ten mógł być wybrany przez zdających jako obowiązkowy i wówczas był zdawany na poziomie podstawowym lub rozszerzonym. Jako przedmiot dodatkowy można było zdawać matematykę wyłącznie na poziomie rozszerzonym.

Egzamin na poziomie podstawowym trwał 120 minut. Na rozwiązanie zadań z arkusza rozszerzonego zdający miał 180 minut. Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań z danego arkusza można było otrzymać maksymalnie 50 punktów. Warunkiem zdania egzaminu obowiązkowego było uzyskanie co najmniej 30% punktów możliwych do zdobycia na wybranym poziomie egzaminu. Podczas egzaminu zdający mogli korzystać z otrzymanego zestawu wzorów matematycznych, cyrkla, linijki i kalkulatora prostego.

Do matury z matematyki przystąpiło w Okręgu 10399 maturzystów, co stanowi około 17% wszystkich zdających. Wybieralność przedmiotu wzrosła w stosunku do roku 2008, w którym nieco ponad 12% zdających w Okręgu wybrało matematykę. Na poziomie podstawowym zdawało 6155 maturzystów, co stanowi 59% wybierających ten przedmiot. Na poziomie rozszerzonym zdawało 4244 maturzystów, co stanowi 41% zdających matematykę. Zdawalność matematyki, na obu poziomach łącznie, wyniosła 83% i zmalała w stosunku do roku 2008, w którym było to 88%. Średni wynik procentowy zdającego maturę z matematyki w roku 2009 wyniósł 50,2% i był o ok. 5% niższy od wyniku uzyskanego w 2008 roku. Średni wynik punktowy zdającego maturę z matematyki w roku 2009 wyniósł 25,1 punktu i był niższy od wyniku uzyskanego w 2008 roku, (27,5 punktu).

I. Opis zestawów egzaminacyjnych (arkuszy)

Arkusze egzaminacyjne zawierały po 11 zadań otwartych o zróżnicowanym stopniu trudności, zostały opracowane na podstawie założeń opisanych w rozporządzeniach resortu edukacji, przedstawionych w *Informatorze o egzaminie maturalnym od 2008. Matematyka* i uwzględniają zmianę podstawy programowej, która nastąpiła 1 września 2007r.

Arkusz dla poziomu podstawowego

Numer zadania	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Liczba punktów za zadanie	5	3	5	3	5	5	6	4	4	5	5

Arkusz dla poziomu rozszerzonego

Numer zadania	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Liczba punktów za zadanie	4	4	4	5	3	5	6	4	5	4	6

Zadania 1., 4., 5., 7. w arkuszu dla poziomu rozszerzonego sprawdzały umiejętności z poziomu podstawowego – zdający mógł uzyskać za poprawne rozwiązanie tych zadań 18 punktów, co stanowiło 36% liczby punktów możliwych do uzyskania za arkusz.

Tabela 1. Punktowy i procentowy udział umiejętności z poszczególnych obszarów standardów wymagań w arkuszach egzaminacyjnych

	Obszar I standardów Wiadomości i rozumienie		Obszar II standardów Korzystanie z informacji		Obszar III standardów Tworzenie informacji	
	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %
	Arkusz PP	7	14	36	72	7
Arkusz PR	6	12	25	50	19	38

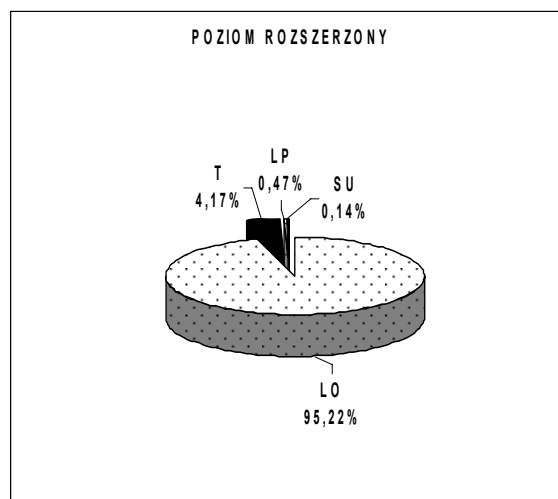
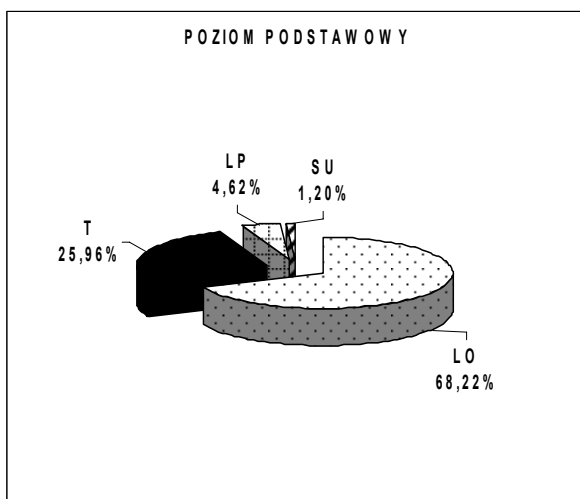
W arkuszach z poziomu podstawowego i rozszerzonego dominują umiejętności z zakresu standardu II, przy czym w arkuszu poziomu rozszerzonego stanowią połowę badanych umiejętności. Na poziomie rozszerzonym, niewielki, bo wynoszący 12%, był udział umiejętności z zakresu standardu I Opanowanie tych umiejętności sprawdzono w istocie w większym stopniu, ponieważ umiejętności zawarte w II i III obszarze standardów wymagają wiadomości opisanych w obszarze I.

II. Interpretacja osiągnięć zdających

Wyniki maturzystów były zróżnicowane przede wszystkim ze względu na typ szkoły, do której uczęszczali. Największa różnica jest między wynikami absolwentów liceów ogólnokształcących i szkół uzupełniających. Podobnie zróżnicowana jest liczebność grup absolwentów z poszczególnych typów szkół. Większość zdających matematykę to absolwenci LO. Nieliczni zdecydowali się zdawać matematykę w technikach i liceach uzupełniających, co ilustruje wykres 1. Zarówno zdawalność egzaminu maturalnego, jak i osiągane wyniki poddano analizie uwzględniając podział terytorialny na województwa oraz typy szkół.

Wykres 1. Populacja zdających matematykę w różnych typach szkół.

(LO – licea ogólnokształcące, LP- licea profilowane, T- technika, SU- szkoły uzupełniające)



Wyniki egzaminu na poziomie podstawowym

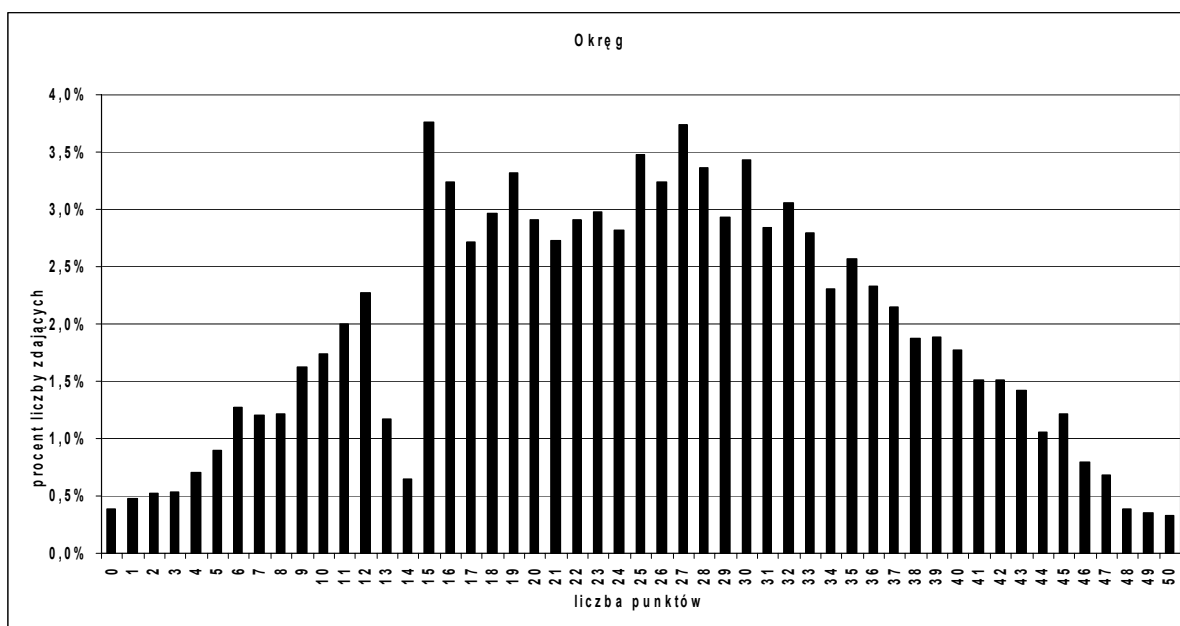
Tabela 2. Parametry statystyczne opisujące arkusz na poziomie podstawowym

Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
25,15	11,02	25	15	50	0	50,30	0,50

Współczynnik łatwości arkusza z poziomu podstawowego wyniósł 0,50. Był to zatem arkusz umiarkowanie trudny.

Arkusz okazał się trudniejszy niż ten z 2008 roku, którego współczynnik łatwości wynosił 0,55. Połowa zdających osiągnęła wynik co najmniej 25 punktów. Ta wartość punktowa była drugą pod względem częstości występowania w całym rozkładzie punktowym. Warto wspomnieć, iż w latach 2007 i 2008 było to odpowiednio 20 i 28 punktów. Najczęściej występujący wynik to 15 punktów, a zatem próg zdawalności egzaminu. Rozstęp wyników wyniósł 50 punktów, przy czym 24 zdających uzyskało 0 punktów, a wynik najwyższy, 50 punktów, uzyskało 17 zdających.

Wykres 2. Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających egzamin na poziomie podstawowym



Przedstawiony na wykresie 2. rozkład wyników, w porównaniu z rozkładem normalnym, wykazuje lekkie przesunięcie ku wynikom średnio wysokim.

Przedstawione w tabeli 3. parametry statystyczne wskazują na zadowalający poziom zdawalności dla umiarkowanie trudnego arkusza z poziomu podstawowego.

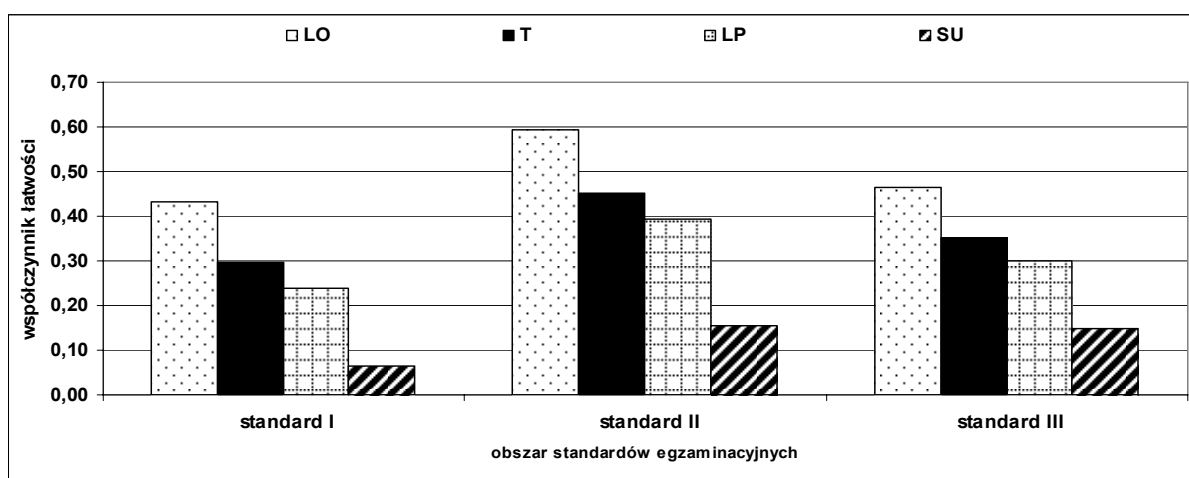
Tabela 3. Zestawienie zdawalności i średnich wyników procentowych egzaminu maturalnego z matematyki w roku 2009 na poziomie podstawowym

Typ szkoły	Okręg		woj. lubuskie		woj. wielkopolskie		woj. zachodniopomorskie	
	zdawalność	średni wynik procentowy	zdawalność	średni wynik procentowy	zdawalność	średni wynik procentowy	zdawalność	średni wynik procentowy
Razem	83,27%	50,30%	81,70%	48,23%	82,14%	49%	86,54%	54,09%
LO	89,84%	55,24%	90,83%	53,84%	89,29%	54,34%	90,18%	57,47%
LP	61,27%	35,70%	51,17%	30,83%	60,13%	36,49%	71,43%	38,14%
T	73,12%	41,49%	65,11%	37,76%	73,77%	41,44%	78,33%	45,11%
SU	18,92%	14,08%	0% *	3,33%	23,64%	16,18%	6,25%	8,88%

* - wynik dotyczy trzech zdających

Wyniki osiągnięte na poziomie podstawowym egzaminu z matematyki przez tegorocznych maturzystów na terenie działania OKE w Poznaniu są wyższe od wyników krajowych. Także w roku ubiegłym wyniki uzyskane w naszym Okręgu były wyższe od ogólnokrajowych. Dotyczyło to zarówno średnich wyników punktowych, jak i zdawalności egzaminu, która na poziomie podstawowym w Okręgu (83,27%) jest o ponad dwa punkty procentowe wyższa od wyników krajowych (81%). Średni wynik punktowy w Okręgu jest o ponad jeden punkt procentowy wyższy od wyniku krajowego (49%). Najwyższe wyniki w Okręgu, podobnie jak w roku ubiegłym, osiągnęli maturzyści z województwa zachodniopomorskiego. Uzyskali oni średnio o 5 punktów procentowych więcej niż w maturzyści w całym kraju. Piszący egzamin z województwa wielkopolskiego osiągnęli wyniki porównywalne ze średnią krajową, a zdający z województwa lubuskiego uzyskali wynik poniżej tej średniej.

Wykres 3. Współczynnik łatwości w obszarach standardów dla arkusza na poziomie podstawowym z uwzględnieniem typów szkół



Wykres 3. ilustruje znaczące dysproporcje w poziomie wiedzy i umiejętności absolwentów, w zależności od typów ukończonych szkół. Najwyższe wyniki osiągnęli na egzaminie absolwenci liceów ogólnokształcących, a następnie techników. Niższe wyniki uzyskali absolwenci liceów profilowanych, a najniższe ze szkół uzupełniających.

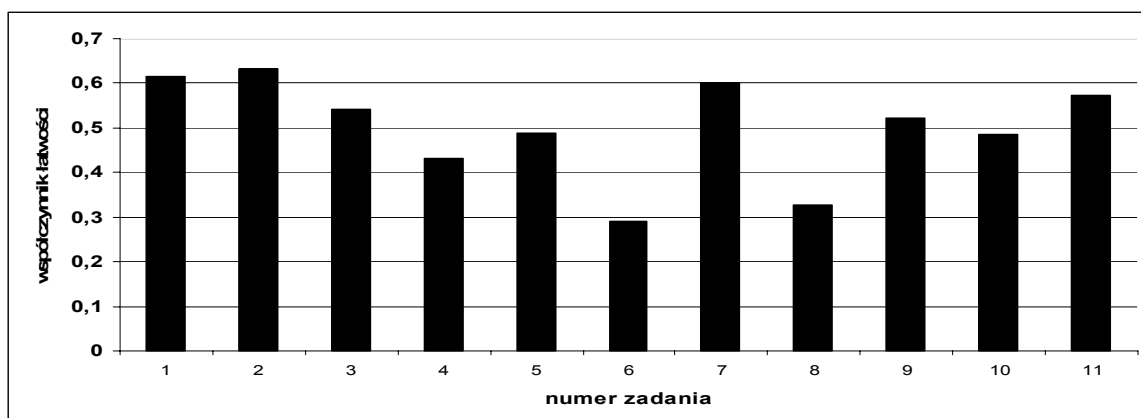
We wszystkich typach szkół najwyższy współczynnik łatwości uzyskano za umiejętności z obszaru II standardów wymagań egzaminacyjnych. Oznacza to, że zdający potrafią korzystać z informacji zawartych w treści zadania. Maturzyści lepiej radzili sobie z typowymi zadaniami o niewielkim stopniu złożoności oraz z zadaniami z zakresu funkcji liniowej i układów równań. Zdający nie zawsze potrafili zbudować poprawny model rozwiązania w sytuacjach problemowych. Dotyczy to w szczególności zadania 4. z poziomu rozszerzonego. Do najslabiej opanowanych umiejętności należą zadania z III obszaru standardów. Tegoroczni maturzyści mieli kłopoty z planowaniem strategii rozwiązania zadania i twórczym poszukiwaniem rozwiązań, np. w przypadku zadania z użyciem funkcji trygonometrycznej.

Tabela 4. Klasyfikacja zadań z arkusza na poziomie podstawowym według współczynników łatwości

Współczynnik łatwości	Zadanie	Numery zadań
0,00 – 0,19	bardzo trudne	-
0,20 – 0,49	trudne	4, 5, 6, 8, 10
0,50 – 0,69	umiarkowanie trudne	1, 2, 3, 7, 9, 11
0,70 – 0,89	łatwe	-
0,90 – 1,00	bardzo łatwe	-

Współczynnik łatwości poszczególnych zadań w arkuszu na poziomie podstawowym wykazuje zróżnicowanie w zakresie od 0,29 (za zadanie 4.) do 0,63 (za zadanie 6.). W arkuszu nie występują zadania bardzo łatwe, łatwe, ani też bardzo trudne. Sześć zadań to zadania umiarkowanie trudne, pięć zadań okazało się trudnymi dla zdających.

Wykres 4. Współczynniki łatwości dla poszczególnych zadań z arkusza na poziomie podstawowym

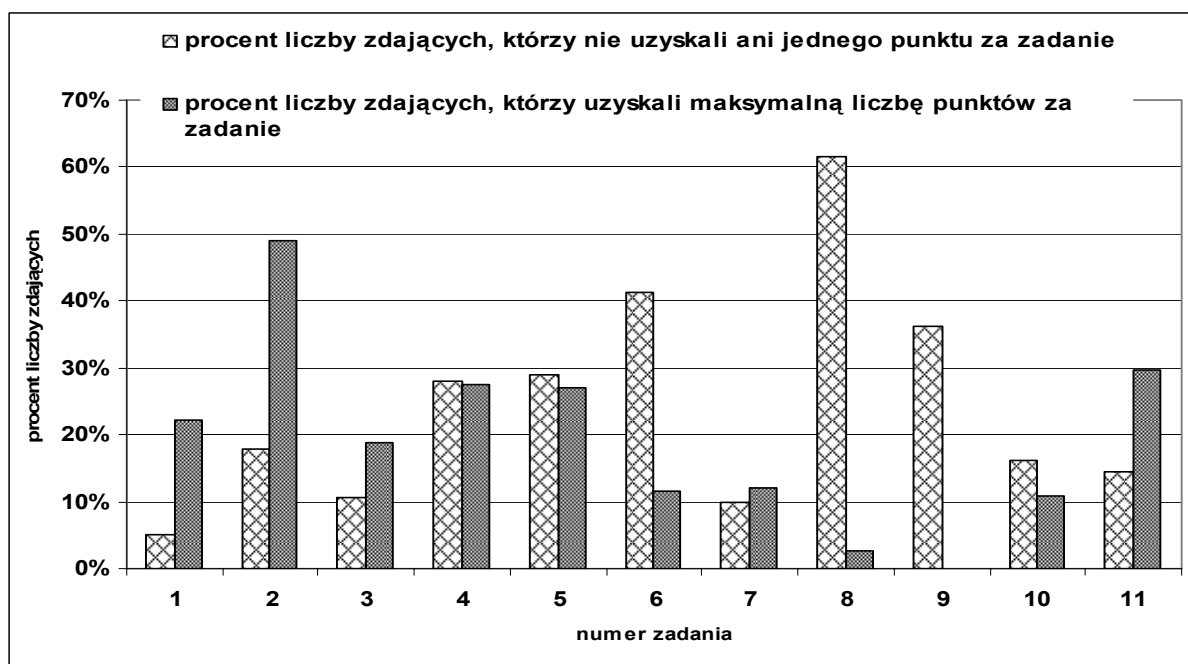


Spośród zadań arkusza poziomu podstawowego najwyższy współczynnik łatwości uzyskano za zadanie 2., które badało umiejętność rozwiązywania algebraicznego i graficznego układu równań liniowych z dwiema niewiadomymi. Było to zadanie umiarkowanie trudne, podobnie jak zadanie 1., które badało m.in. umiejętność sporządzania wykresu funkcji liniowej.

Najtrudniejsze okazało się zadanie 6. dotyczące w I części zastosowania funkcji trygonometrycznych w uzasadnieniu nierówności, a w części II stosowania związków między funkcjami trygonometrycznymi tego samego kąta. Współczynnik łatwości to 0,29.

Niepokojącym zjawiskiem jest niepodejmowanie próby rozwiązania lub zapisywanie przez zdających informacji nieistotnych dla rozwiązania. Taka sytuacja miała miejsce w przypadku zadania 8., za które ponad 60% maturzystów otrzymało 0 punktów. Zapisanie podobieństwa trójkątów tworzących trapez okazało się zadaniem trudnym dla większości zdających.

Wykres 5. Procent zdających, którzy za poszczególne zadania z arkusza na poziomie podstawowym uzyskali 0 lub maksymalną liczbę punktów



Wykres 5 pokazuje, że co drugi zdający uzyskał maksymalną liczbę punktów za rozwiązanie układu równań w zadaniu 2. Co czwarty zdający uzyskał maksymalną liczbę punktów za rozwiązanie zadania 4., badającego umiejętność działania na potęgach, zadania 5., dotyczącego wielomianów i zadania 11. ze stereometrii. Zaledwie co trzydziesty maturzysta uzyskał maksymalną liczbę punktów w planimetrycznym zadaniu 8. Nieliczni uczniowie uzyskali maksymalną liczbę za zadanie 9. z zakresu geometrii analitycznej.

Wyniki egzaminu na poziomie rozszerzonym

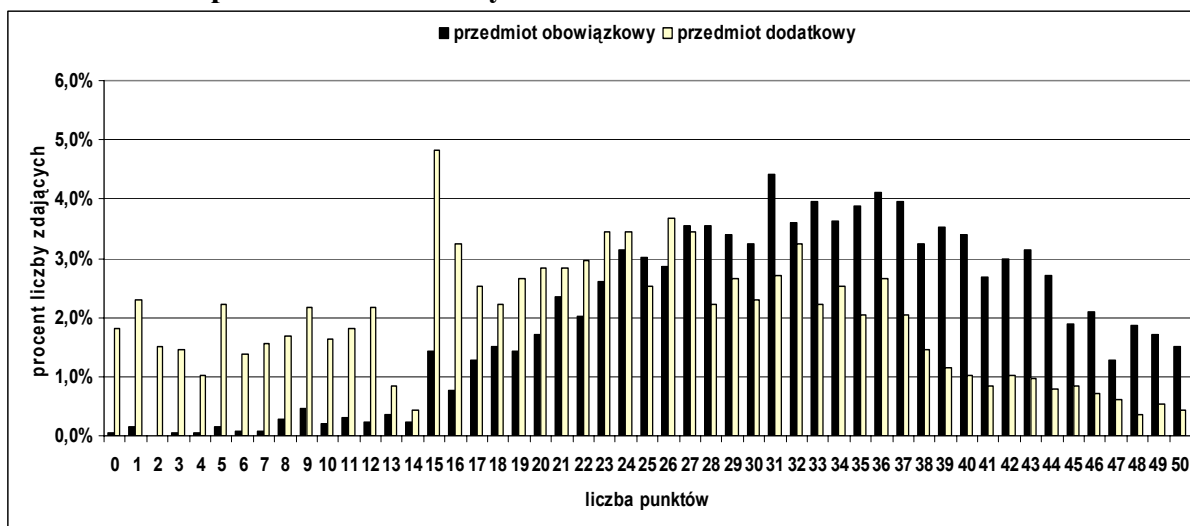
Do tegorocznego egzaminu z matematyki na poziomie rozszerzonym przystąpiło 4244 maturzystów. 2585 (61%) wybrało matematykę jako obowiązkową, a 1659 (39%) jako przedmiot dodatkowy. Warto podkreślić jest duże zróżnicowanie wyników obu grup zdających. Przy interpretacji wyników uwzględniono obie grupy.

Tabela 5. Parametry statystyczne opisujące wyniki egzaminu na poziomie rozszerzonym w Okręgu

Zdający	Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
wszyscy	28,64	11,02	30	31	50	0	57,29	0,57
obowiązkowo	32,48	9,42	33	31	50	0	64,97	0,65
dodatkowo	22,66	12,01	23	15	50	0	45,33	0,45

Analiza danych zamieszczonych w tabeli 5. pokazuje znaczące różnice między wynikami maturzystów, którzy wybrali matematykę jako przedmiot obowiązkowy i tych, którzy dodatkowo zdawali ten przedmiot. Współczynnik łatwości arkusza na poziomie rozszerzonym dla wszystkich zdających na terenie działalności Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu wynosi 0,57. Arkusz okazał się umiarkowanie trudny. Wyniki wyższe o blisko 4 punkty od średniej uzyskali maturzyści, którzy zadeklarowali zdawanie matematyki jako przedmiotu obowiązkowego (łatwość arkusza wyniosła 0,65). Natomiast dla maturzystów przystępujących do egzaminu z matematyki jako przedmiotu dodatkowego, arkusz okazał się trudny, a współczynnik łatwości arkusza wyniósł zaledwie 0,45. Średni wynik punktowy, około 23 punktów, nie może być uznany za wynik dobry. Najliczniejsza grupa zdających uzyskała 31 punktów. W przypadku zdających egzamin jako dodatkowy modalna to zaledwie 15 punktów, a zatem próg zdawalności.

Wykres 6. Rozkład wyników punktowych uzyskanych przez zdających egzamin na poziomie rozszerzonym



Na wykresie 6. przedstawiono rozkład wyników punktowych na poziomie rozszerzonym, który ilustruje znaczące różnice między wynikami uzyskanymi przez grupy zdających egzamin jako obowiązkowy i jako dodatkowy. Zdający matematykę jako egzamin obowiązkowy uzyskali wyniki wyraźnie wyższe od zdających ten przedmiot dodatkowo. Większość wyników znajduje się w przedziale od 20 do 50 punktów. Wskazuje to na dobre przygotowanie absolwentów (egzamin zdało 97,37% maturzystów). Średni wynik punktowy w przypadku egzaminu obowiązkowego jest wyższy o 16 punktów od średniego wyniku egzaminu dodatkowego, Maksymalną liczbę 50 punktów na egzaminie obowiązkowym uzyskało 39, a na dodatkowym 7 zdających. Porównywalne wyniki uzyskano w roku ubiegłym. Zero punktów to wynik uzyskany przez jednego zdającego egzamin obowiązkowy i aż 30 osób zdających egzamin dodatkowy.

Tabela 6. Zestawienie średnich wyników procentowych egzaminu maturalnego z matematyki w roku 2009 na poziomie rozszerzonym

Zdający	Okręg	Województwo		
		lubuskie	wielkopolskie	zachodnio- pomorskie
wszyscy	57,29%	57,66%	56,38%	59,85%
obowiązkowy	64,97%	66,3%	63,93%	67,65%
dodatkowy	45,33%	45,94%	43,22%	50,25%

Przedstawione w tabeli 6. wyniki uzyskane w Okręgu są niewiele niższe od wyniku krajowego (58,45%). Zdający z województwa zachodniopomorskiego uzyskali średnio o 1,4 punktu procentowego więcej niż wynosi średnia krajowa. Maturzyści z województwa wielkopolskiego i lubuskiego osiągnęli wyniki poniżej średniej krajowej.

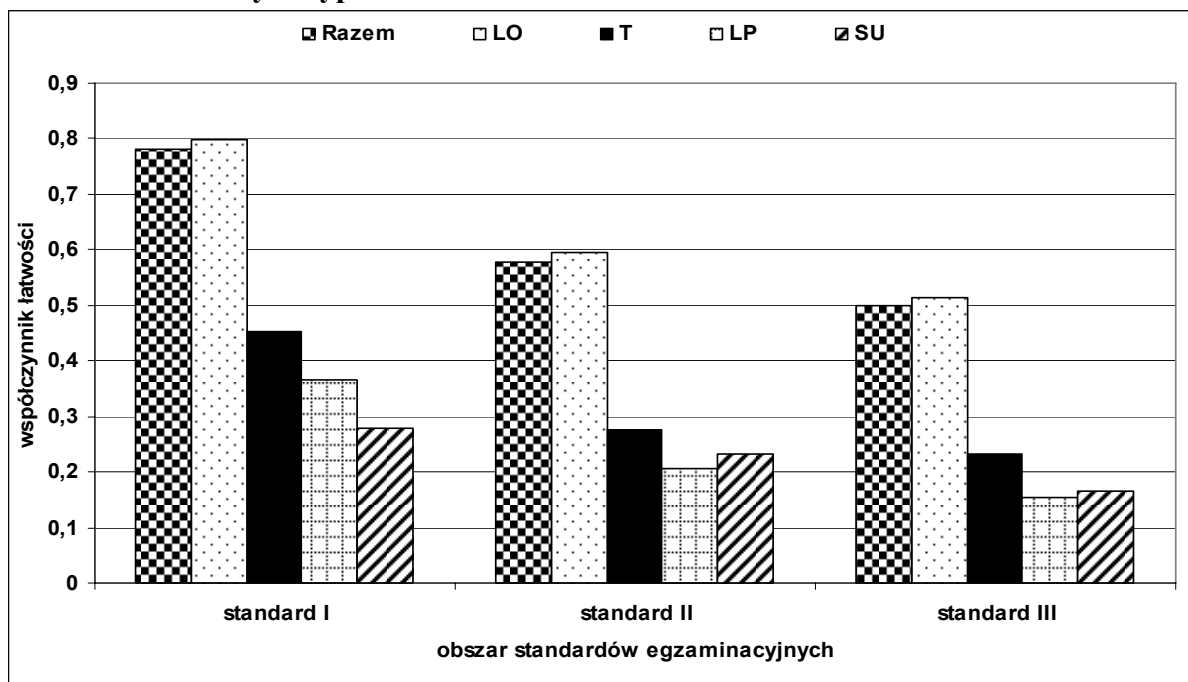
Tabela 7. Zestawienie zdawalności i średnich wyników procentowych obowiązkowego egzaminu maturalnego z matematyki w roku 2009 na poziomie rozszerzonym

Zdający	Okręg		woj. lubuskie		woj. wielkopolskie		woj. zachodnio- pomorskie	
	zdawalność	średni wynik procentowy	zdawalność	średni wynik procentowy	zdawalność	średni wynik procentowy	zdawalność	średni wynik procentowy
		97,37%	64,97%	97,11%	66,29%	97,33%	63,93%	97,7%
LO	97,63%	65,22%	97,87%	66,78%	97,56%	64,17%	97,67%	67,7%
LP	50%	24%	0%*	13%	100%*	35%	50%*	32%
T	91,49%	57,32%	100%*	62%	89,74%	56,15%	100%*	63,33%
SU	33,33%	25,33%	0%*	0%	50%*	38%	-	-

* - wyniki dotyczą od jednego do maksymalnie sześciu zdających

W roku ubiegłym zdawalność w naszym Okręgu była nieco wyższa od wyniku ogólnokrajowego. W roku 2009 zdawalność egzaminu z matematyki na poziomie rozszerzonym, tak w kraju, jak i na terenie działania OKE w Poznaniu, wyniosła około 97%. Blisko 98% zdających egzamin z matematyki na poziomie rozszerzonym jako obowiązkowy stanowili absolwenci liceów ogólnokształcących. Zdawalność w tej właśnie grupie zdających była wyższa niż 97%.

Wykres 7. Współczynniki łatwości zadań sprawdzających umiejętności z poszczególnych obszarów standardów egzaminacyjnych, uzyskane w różnych typach szkół



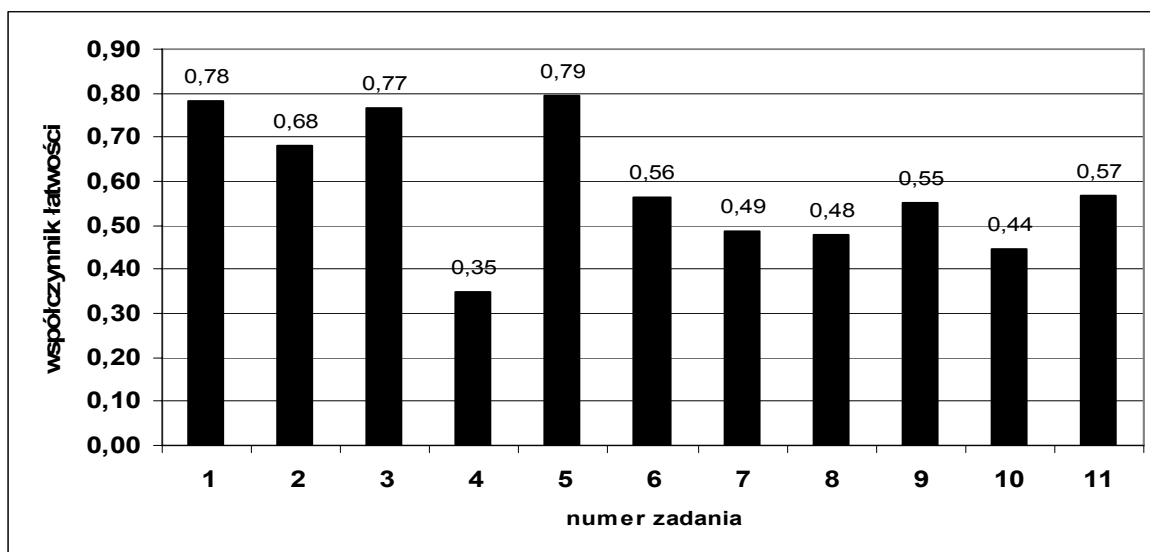
Tegoroczny egzamin obejmował badanie poziomu opanowania umiejętności wszystkich trzech obszarów standardów wymagań egzaminacyjnych. Analiza wykresu 7. wskazuje, że najwyższe uzyskano za umiejętności z zakresu obszary I, a najniższe z obszaru III, co jest naturalną prawidłowością. Zdającym łatwiej bowiem zapamiętać i zrozumieć wiadomości przekazywane w procesie dydaktycznym, niż analizować, interpretować i rozwiązywać sytuacje problemowe, czy też przeprowadzać dowodzenie. Należy zwrócić uwagę na duże dysproporcje poziomu umiejętności uczniów z różnych typów szkół. Podobnie jak w roku poprzednim, we wszystkich obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych absolwenci liceów ogólnokształcących osiągnęli blisko dwukrotnie wyższe wyniki niż zdający z pozostałych typów szkół.

Tabela 8. Klasyfikacja zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym według współczynników łatwości z uwzględnieniem typów szkół

Stopień trudności zadań	Zadania bardzo trudne	Zadania trudne	Zadania umiarkowanie trudne	Zadania łatwe	Zadania bardzo łatwe
Wskaźnik łatwości zadań	0,0 - 0,19	0,20 - 0,49	0,50 - 0,69	0,70 - 0,89	0,90 - 1,0
Okręg-razem	-	4, 7, 8, 10	2, 6, 9, 11	1, 3, 5	-
Okręg - obowiązkowy	-	4	6,7,8,9,10,11	1,2,3,5	-
Okręg –dodatkowo	-	4,6,7,8,9,10,11	1, 2, 3, 5	-	-
LO	-	4, 7, 8, 10	2, 6, 9, 11	1, 3, 5	-
LP	6,7,8,9,10,11	1, 2, 3, 4, 5	-	-	-
T	8, 10	1,2,3,4,5,6,7,9, 11	-	-	-
SU	2, 7, 8, 10	1,3,4,5,6,9,11	-	-	-

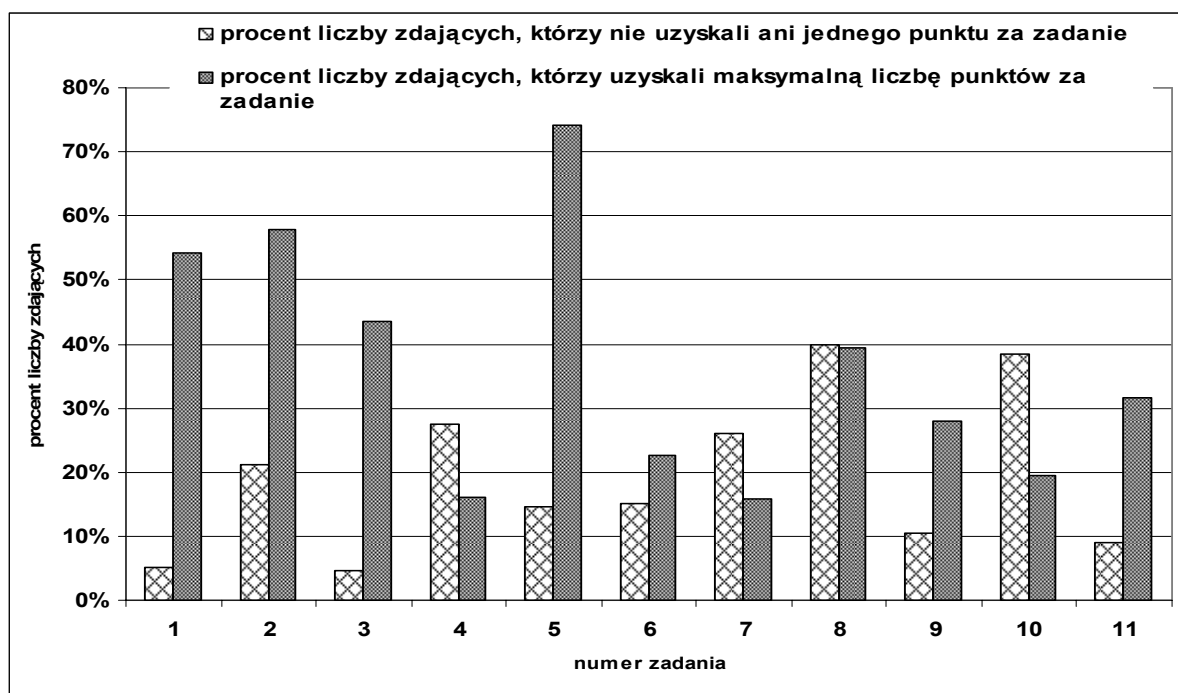
Stopień trudności poszczególnych zadań obejmuje obszar od zadań łatwych do zadań trudnych, bez zadań bardzo łatwych i bardzo trudnych. Dotyczy to populacji wszystkich zdających matematykę w Okręgu. Podobna sytuacja dotyczy grupy zdających matematykę jako przedmiot obowiązkowy oraz absolwentów liceów ogólnokształcących (gdzie współczynnik łatwości mieści się w zakresie od 0,35 do 0,81). Okazuje się, że dla zdających matematykę dodatkowo na poziomie rozszerzonym, żadne z zadań nie było łatwe. Dla zdających z liceów profilowanych, techników i szkół uzupełniających te same zadania były bardzo trudne lub trudne.

Wykres 8. Współczynnik łatwości dla poszczególnych zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym



W arkuszu na poziomie rozszerzonym zadaniem najłatwiejszym dla maturzystów zdających maturę na terenie działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu było zadanie 5., sprawdzające umiejętność wykonywania działań na potęgach o wykładnikach rzeczywistych, (współczynnik łatwości 0,79). Podobnie wysoki współczynnik łatwości uzyskano za zadanie 1. (współczynnik łatwości 0,78), które sprawdzało umiejętności wykorzystania pojęcia wartości funkcji i argumentu, formułowania i uzasadniania, że punkt należy do wykresu funkcji oraz rysowania w układzie współrzędnych zbioru opisanego układem warunków. W arkuszu na poziomie rozszerzonym trudne okazało się zadanie 4., które sprawdzało między innymi umiejętność wykorzystania definicji ciągu arytmetycznego oraz stosowania wzoru na sumę n-początkowych wyrazów ciągu arytmetycznego. Jego współczynnik łatwości wyniósł w Okręgu 0,35.

Wykres 9. Procent liczby zdających, którzy za poszczególne zadania z arkusza na poziomie rozszerzonym uzyskali 0 lub maksymalną liczbę punktów



Zdecydowana większość zdających uzyskała maksymalną liczbę punktów za zadanie nr: 1, 2 i 5. W przypadku zadania 5. maksymalną liczbę punktów za rozwiązanie uzyskało 74% zdających. W zadaniach tych widoczna jest także niewielka liczba przypadków, w których zdający nie uzyskał punktu. W zadaniu 8. 40% zdających nie uzyskało żadnego punktu, a 40% uzyskało maksymalną liczbę 4 punktów. Tak zdecydowana polaryzacja otrzymanych wyników wynika z faktu, iż zadanie badało umiejętności poprawnego podania opisu matematycznego danej sytuacji problemowej i przetwarzania informacji do postaci ułatwiającej rozwiązanie problemu. Jest to wyższy poziom umiejętności, który w procesie uczenia zdobywa tylko część uczniów. Wśród osób, które nie uzyskały punktu, znacząca grupa zdających kończyła rozwiązanie na opisie rysunku lub wcale nie podejmowała próby rozwiązania.

III. Wnioski

Po analizie wyników uzyskanych przez zdających tegoroczny egzamin maturalny z matematyki na obszarze działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu można sformułować kilka wniosków. Wyływają one również z analizy rozwiązań arkuszy egzaminacyjnych, a są w wielu punktach zbieżne z latami poprzednimi i potwierdzają obserwowane od kilku lat tendencje.

- Wybieralność matematyki jako przedmiotu egzaminacyjnego nadal utrzymuje się na niskim poziomie (w tym roku 16,89% ogółu zdających).
- Podobnie jak w latach ubiegłych, zaobserwowano bardzo duże zróżnicowanie osiąganych wyników w zależności od typu szkoły, którą ukończyli maturzyści. Wyraźnie widać to na poziomie zarówno podstawowym jak i rozszerzonym, gdzie absolwenci liceów ogólnokształcących osiągnęli średnio dwukrotnie wyższe wyniki niż zdający z pozostałych typów szkół.
- Średnie wyniki maturzystów zdających egzamin maturalny obowiązkowo na poziomie rozszerzonym są zdecydowanie wyższe niż średnie wyniki osób zdających ten egzamin jako dodatkowy.
- Do najlepiej opanowanych umiejętności sprawdzanych na tegorocznym egzaminie maturalnym z matematyki można zaliczyć:

na poziomie podstawowym

- odczytywanie informacji ilościowych i jakościowych z wykresów funkcji;
- podawanie opisu matematycznego sytuacji przedstawionej w zadaniu w postaci układu równań;
- stosowanie własności ciągów arytmetycznego i geometrycznego;
- rozwiązywanie zadań z geometrii przestrzennej;

na poziomie rozszerzonym

- wykonywanie działań na potęgach rzeczywistych;
 - wykonywanie działań na wielomianach;
 - posługiwanie się wykresem funkcji wykładniczej oraz odczytywanie informacji z wykresu;
 - rysowanie w układzie współrzędnych zbioru opisanego układem warunków.
- Do najslabiej opanowanych umiejętności spośród sprawdzanych na tegorocznym egzaminie maturalnym z matematyki można zaliczyć:

na poziomie podstawowym

- stosowanie cech podobieństwa trójkątów do rozwiązywania problemów praktycznych;
- wykonywanie działań na potęgach;
- rozwiązywanie zadań z wykorzystaniem funkcji trygonometrycznych kąta ostrego;

na poziomie rozszerzonym

- wykorzystanie definicji ciągu arytmetycznego do opisu sytuacji w postaci funkcji;
- rozwiązywanie zadań, w których należało zastosować własności ciągu geometrycznego;
- posługiwanie się pojęciami z rachunku prawdopodobieństwa;
- posługiwanie się związkami miarowymi w figurach płaskich.

Po analizie wyników uzyskanych przez zdających w sesji wiosennej 2009 r., zarówno na poziomie podstawowym, jak i na poziomie rozszerzonym egzaminu maturalnego z matematyki, można sformułować następujące sugestie przydatne w dydaktyce szkolnej:

- konieczność rozwiązywania zadań nietypowych, w których zdający mają problemy już na etapie przeprowadzania analizy zadania;
- kształcenie umiejętności budowania modelu matematycznego, który często ogranicza się do zapisania prostych zależności algebraicznych;
- uczenie uważnego czytania treści zadań ze zrozumieniem i zwrócenie uwagi na większą koncentrację na wszystkich elementach zadania;
- umiejętność krytycznego oglądu otrzymanych wyników;
- konieczność ćwiczenia sprawności rachunkowej, potrzebnej do przekształcania wyrażeń, gdyż popełnianie licznych błędów rachunkowych w konsekwencji utrudnia rozwiązanie zadania;
- posługiwanie się zestawem wzorów dostępnych na egzaminie maturalnym.

Przed nauczycielami wszystkich placówek oświatowych stoi wyzwanie przygotowania uczniów do obowiązkowego egzaminu maturalnego z matematyki. Mamy nadzieję, że niniejszy raport wskazuje te obszary, w których warto podjąć działania i tym samym pomoże on lepiej i efektywniej przygotować przyszłych maturzystów do obowiązkowej matury z matematyki, a także pomoże w doskonaleniu procesu dydaktycznego. Podobnie jak w latach poprzednich sądzimy, iż analiza wyników egzaminu maturalnego przyczyni się do sukcesów egzaminacyjnych Państwa uczniów.

2.14. Informatyka

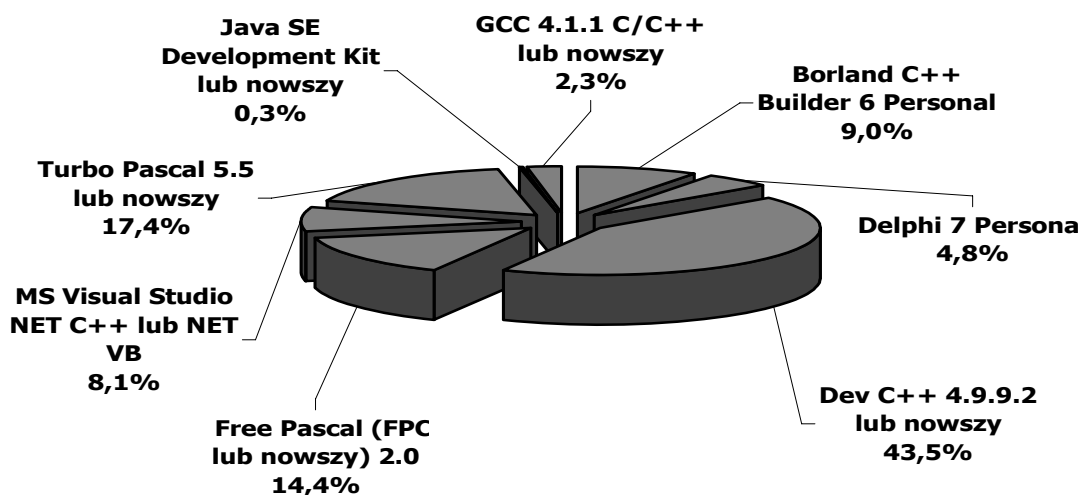
Egzamin maturalny z informatyki został przeprowadzony w całym kraju 21 maja 2009 r. Informatyka mogła być wybrana przez zdających jako przedmiot obowiązkowy (na poziomie podstawowym lub rozszerzonym) lub, jak w latach ubiegłych, jako przedmiot dodatkowy na poziomie rozszerzonym.

Egzamin maturalny z informatyki na obu poziomach zdawany jest tylko w formie pisemnej i składa się z dwóch części. Część pierwsza polega na rozwiązaniu zadań bez pomocy komputera. W drugiej części absolwent rozwiązuje zadania praktyczne z użyciem komputera wyposażonego w zadeklarowane przez zdającego środowisko i oprogramowanie, wybrane z listy ogłaszanej przez Dyrektora CKE na 10 miesięcy przed terminem egzaminu.

Na liście możliwych do wyboru systemów operacyjnych znajdują się Linux i Windows. Pomimo wzrastającej popularności systemu operacyjnego Linux, jego wybieralność wśród zdających jest bardzo niska (2,7 %). Dominującym systemem nadal jest Windows, który w tym roku wybrało 97,3 % zdających.

Wybieralność języków programowania przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Wybieralność języków programowania przez zdających



Analiza wybieralności języków programowania wskazuje na zdecydowaną zmianę preferencji w wyborach absolwentów. W porównaniu z latami poprzednimi, o blisko 13% zmalała liczba zdających, którzy wybrali język programowania Turbo Pascal. W tym roku najpopularniejszym językiem był Dev C++, który wybrało 43,5% absolwentów.

Zmiany, jakie zachodziły w wybieralności języków programowania na przestrzeni lat 2005-2009, przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Porównanie wybieralności języków programowania
(dotyczy tylko środowiska Windows)

Język programowania	2005 ¹	2006	2007	2008	2009
Borland C++ Builder 6 Personal	9,6 %	8,7 %	3,4 %	9,2 %	9,0%
Delphi 7 Personal	11,8 %	13,4 %	7,9 %	5,4 %	4,8%
Dev C++ 4.9.9.2	5,1 %	8,9 %	21,1 %	34,2 %	43,5%
Free Pascal (FPC 2.0) lub nowszy	9,8 %	14,9 %	14,7 %	14,7 %	14,4%
Java SE Development Kit 6 lub nowszy	-----	-----	-----	-----	0,3%
MS Visual Studio.NET C++	6,5 %	2,4 %	3,4 %	6,5 %	5,7%
MS Visual Studio.NET VB	-----	2,0 %	3,8 %		2,4%
Turbo Pascal 5.5 lub nowszy	53,3 %	49,7 %	45,7 %	29,9 %	17,4%

1) w tabeli nie zamieszczono tych języków programowania, których obecnie nie można wybierać na egzaminie maturalnym

W tym roku, po raz ostatni, na liście możliwych do wyboru języków programowania występował język MS Visual Studio VB.

I. Opis zestawów egzaminacyjnych (arkuszy)

Zadania w arkuszach egzaminacyjnych sprawdzały wiedzę i umiejętności opisane w standardach wymagań egzaminacyjnych zawartych w *Informatorze o egzaminie maturalnym od 2009 roku. Informatyka*.

Na rozwiązanie wszystkich zadań na poziomie podstawowym zdający mieli 195 minut (część I – 75 minut, część II – 120 minut), a na poziomie rozszerzonym – 240 minut (część I – 90 minut, część II – 150 minut).

Arkusze egzaminacyjne, zarówno z poziomu podstawowego jak i z poziomu rozszerzonego, zawierały po 6 zadań o zróżnicowanym stopniu trudności. Na poziomie podstawowym zdający mogli uzyskać 50 punktów za zadania z obu części arkusza, na poziomie rozszerzonym – 75 punktów. Warunkiem zdania egzaminu było uzyskanie co najmniej 30% punktów możliwych do zdobycia na danym poziomie.

Zadania zamieszczone w arkuszach miały na celu sprawdzenie u absolwentów poziomu opanowania umiejętności i wiadomości z zakresu następujących obszarów standardów:

- I. wiadomości i rozumienie
- II. korzystanie z informacji
- III. tworzenie informacji.

Poniższe tabele przedstawiają informacje dotyczące struktury arkuszy z podziałem na standardy wymagań.

Tabela 2. Waga procentowa punktów do uzyskania za umiejętności sprawdzane na egzaminie na poziomie podstawowym i rozszerzonym

	Obszar I standardów Wiadomości i rozumienie		Obszar II standardów Korzystanie z informacji		Obszar III standardów Tworzenie informacji	
	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %
Arkusz PP I	10	20	10	20	-----	-----
Arkusz PP II	-----	-----	18	36	12	24

Tabela 3. Waga procentowa punktów do uzyskania za umiejętności sprawdzane na egzaminie na poziomie rozszerzonym

	Obszar I standardów Wiadomości i rozumienie		Obszar II standardów Korzystanie z informacji		Obszar III standardów Tworzenie informacji	
	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %
Arkusz PR I	8	11%	22	29	-----	-----
Arkusz PR II	-----	-----	14	19	31	41

II. Interpretacja osiągnięć zdających

Do egzaminu maturalnego z informatyki przystąpiło w całym Okręgu 319 maturzystów (275 w 2007r., 206 w 2008 r.). Spośród zdających, 59 osób przystąpiło do egzaminu na poziomie podstawowym.

77,5% tegorocznych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z województw lubuskiego, wielkopolskiego i zachodniopomorskiego, którzy wybrali informatykę jako przedmiot obowiązkowy, uzyskało co najmniej 30% wymaganej liczby punktów. Zdawalność egzaminu na poziomie podstawowym wynosiła 81,4%, a na poziomie rozszerzonym 58,3%.

Aneks niniejszego raportu zawiera szczegółowe zestawienia obejmujące wybieralność, zdawalność i średnie wyniki, z uwzględnieniem podziału terytorialnego Okręgu oraz typu i statusu szkół, a także wielkości miejscowości.

Wyniki egzaminu na poziomie podstawowym

Podczas tegorocznego egzaminu maturalnego z informatyki, zdający po raz pierwszy mieli możliwość przystąpienia do egzaminu maturalnego z informatyki na poziomie podstawowym. Za rozwiązanie zadań z arkuszy na tym poziomie maturzyści w Okręgu uzyskiwali średnio 42% punktów możliwych do zdobycia, co oznacza, że zadania zamieszczone w arkuszu okazały się dla nich trudne. W tabeli 4. przedstawione zostały podstawowe parametry statystyczne opisujące wyniki uzyskane na poziomie podstawowym w sesji egzaminacyjnej 2009 roku.

Tabela 4. Parametry statystyczne wyników za zadania w arkuszach na poziomie podstawowym

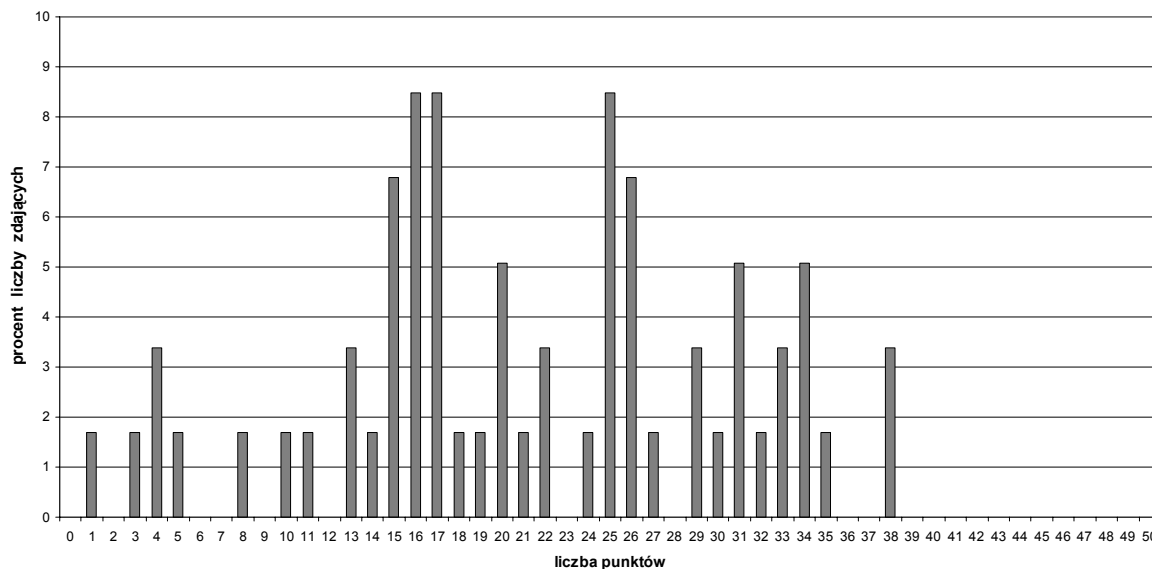
Obszar	Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana ¹	Modalna ²	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
Okręg	21,1	9,21	20	16	38	1	42,2	0,42
L	21,8	9,03	19,5	17	34	4	43,6	0,44
W	21,5	9,82	24	25	38	1	42,0	0,43
Z	16,5	5,21	16	16	26	10	33,0	0,33

1) wynik środkowy

2) wynik najczęściej występujący

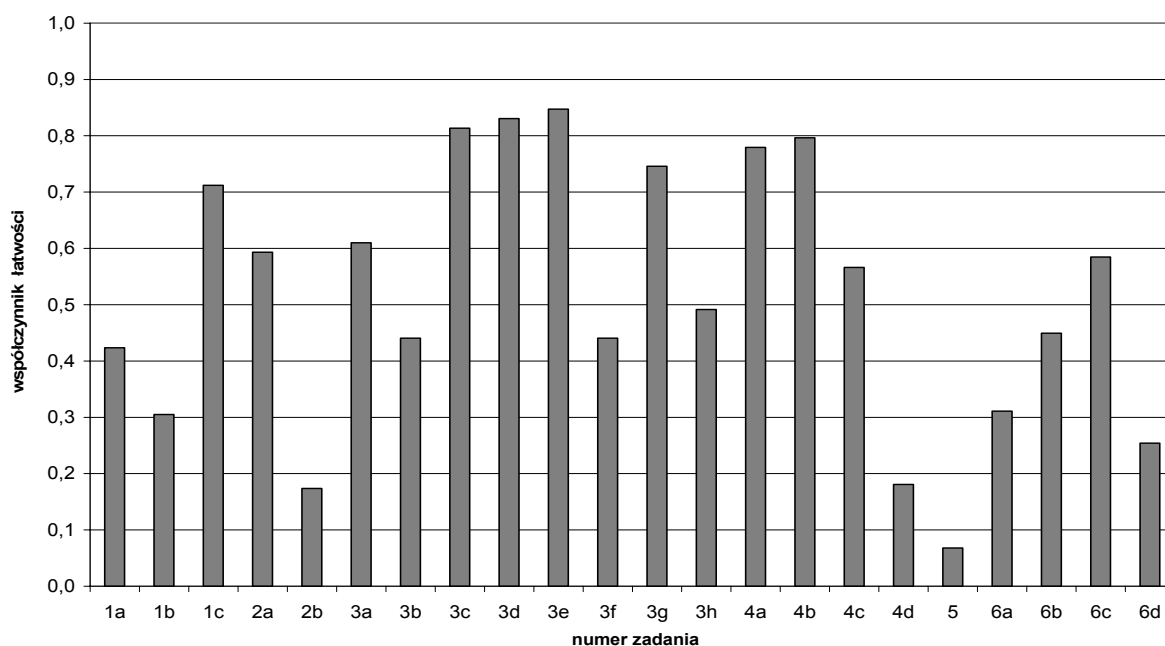
Mimo że nikt ze zdających nie uzyskał maksymalnej liczby punktów, a minimalny wynik (uzyskany przez jednego zdającego) wynosi 2%, odsetek sukcesów (81,4%) oraz średni wynik procentowy w Okręgu są wyższe niż w Kraju (odpowiednio 78% i 40,51%). Wynik nie przekraczający 20 punktów uzyskało 51% zdających. Wysokość odchylenia standardowego wskazuje na małe zróżnicowanie wyników, co można również zauważyć analizując wykres 2. przedstawiający rozkład wyników punktowych osiągniętych przez zdających. Wynikiem uzyskanym przez najliczniejszą grupę zdających w Okręgu jest 16 punktów, czyli o jeden punkt więcej niż próg zdania egzaminu. Rozstęp pomiędzy wynikami wynosi 37 punktów, co wskazuje na niewielkie zróżnicowanie wiadomości i umiejętności zdających.

Wykres 2. Rozkład wyników punktowych – arkusze na poziomie podstawowym



Podstawą do określenia poziomu wiedzy i umiejętności zdających egzamin maturalny z informatyki oraz wskazania ich mocnych i słabych stron są współczynniki łatwości uzyskane za poszczególne zadania w arkuszach na poziomie podstawowym i na poziomie rozszerzonym. Poniższy wykres prezentuje współczynniki łatwości zadań zawartych w arkuszach na poziomie podstawowym.

Wykres 3. Współczynniki łatwości zadań z arkuszy na poziomie podstawowym



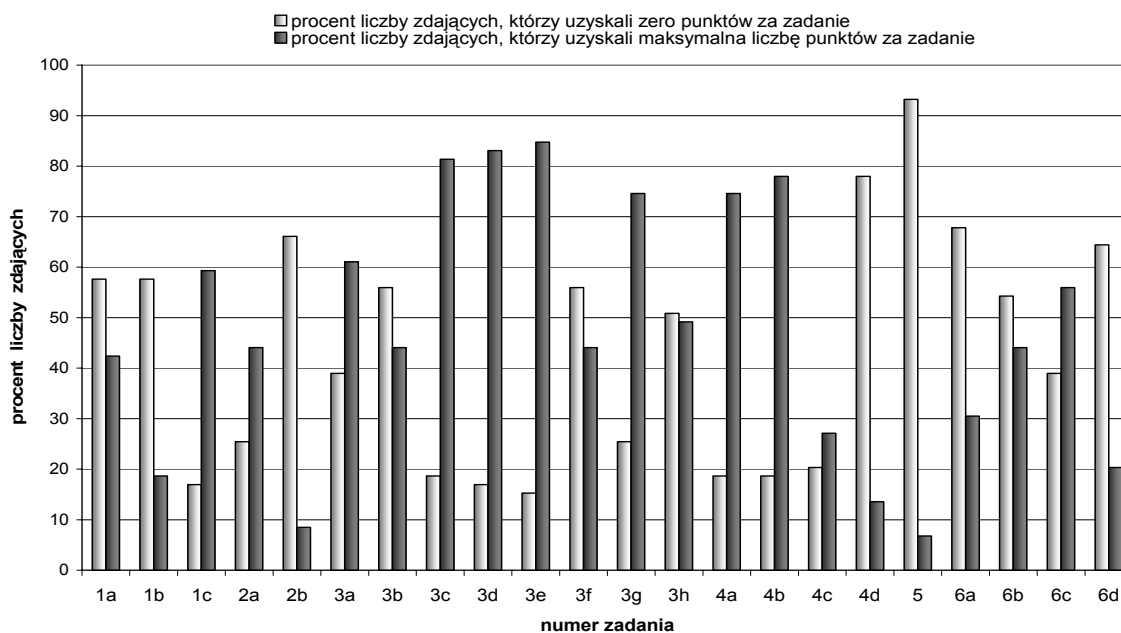
Wśród zadań nie było bardzo łatwych dla piszących. Najmniej problemów (zadania łatwe - współczynnik łatwości 0,70 do 0,89) sprawiły zdającym zadania zamknięte (3c, 3d, 3e,,) sprawdzające znajomość podstawowych pojęć i narzędzi informatycznych (kompilator, hiperłącze, URL), zadania wymagające umiejętności analizy, modyfikacji i zastosowania klasycznego algorytmu do rozwiązania problemu (1c, 3g) oraz zadania (4a, 4b), przy rozwiązaniu których należało wykorzystać typowe programy użytkowe w celu wykonania obliczeń przy pomocy wbudowanych funkcji i zaprojektowanych formuł (obliczenie średniej) lub napisać własny program wykonujący te obliczenia.

Umiarkowanie trudne (współczynnik 0,50 - 0,69) dla maturzystów okazały się m.in. zadania sprawdzające umiejętność zamiany liczb z systemu binarnego na dziesiętny lub odwrotnie (2a), oraz zadania wymagające umiejętności prostego wyszukiwania i porządkowania informacji w bazie danych (6c).

Ponad 36% zadań ma współczynniki łatwości w przedziale między 0,20 a 0,49, co klasyfikuje je jako zadania trudne. Do tej grupy należą zarówno zadania sprawdzające wiedzę i umiejętności z obszaru I (zadania 3b, 3f, 3h), jak i zadania wymagające umiejętności wyszukiwania informacji w bazie danych, z zastosowaniem bardziej zaawansowanych narzędzi (6a,6d).

W arkuszu na poziomie podstawowym, zarówno w kraju, jak i w Okręgu, najtrudniejsze okazało się zadanie nr 5, które sprawdzało umiejętność opracowania algorytmu rozwiązującego dany problem, a następnie zaimplementowania tego algorytmu w określonym języku programowania. Umiejętność ta została opanowana bardzo słabo. Aż 93% wszystkich zdających za rozwiązanie tego zadania nie uzyskało żadnego punktu, co ilustruje wykres 4. Po analizie danych przedstawionych na wykresie można również stwierdzić, że ponad 40% rozwiązań wszystkich zdań okazało się całkowicie poprawnych.

Wykres 4. Procent zdających, którzy za poszczególne zadania z arkuszy na poziomie podstawowym uzyskali 0 lub maksymalna liczbę punktów



Dane przedstawione na wykresie świadczą o tym, że zdający opanowali w stopniu zadowalającym wiedzę dotyczącą zagadnień związanych np. z sieciami komputerowymi oraz umiejętności związane z wykorzystaniem wbudowanych funkcji arkusza kalkulacyjnego do wyznaczania średnich wartości, minimum i maksimum, ale z drugiej strony- potwierdzają istnienie umiejętności informatycznych, które nie zostały opanowane przez zdających.

Wyniki egzaminu na poziomie rozszerzonym

Wśród osób, które przystąpiły do egzaminu maturalnego na poziomie rozszerzonym, 5% wybrało informatykę jako przedmiot obowiązkowy. W tabeli 5. znajdują się podstawowe parametry statystyczne wyników uzyskanych za zadania z arkuszy na poziomie rozszerzonym.

Tabela 5. Parametry statystyczne wyników za zadania w arkuszach na poziomie rozszerzonym

Obszar	Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana	Modalna	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
Okręg	23,5	16,2	21	21	73	0	31,4	0,31
L	20,4	12,4	20	21	67	0	27,2	0,27
W	22,9	15,5	20	24	71	1	30,5	0,31
Z	28,7	17,9	27	30	73	4	38,3	0,38

Zdający

obowiązkowo	22,9	15,5	20	24	71	1	30,5	0,31
dodatkowo	28,7	17,9	27	30	73	4	38,3	0,38

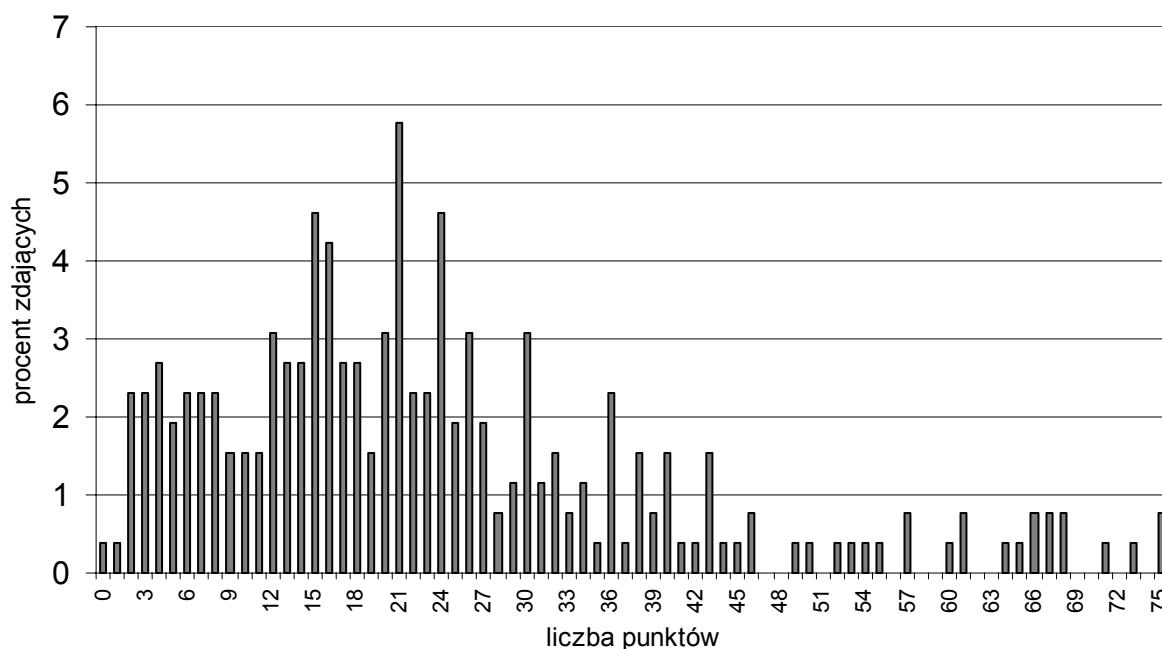
Ze względu na niewielką liczbę zdających informatykę jako przedmiot obowiązkowy na poziomie rozszerzonym, interpretacja wyników będzie przedstawiona łącznie.

W tym roku, podobnie jak w poprzednim, absolwenci przystępujący do egzaminu maturalnego z informatyki osiągnęli wynik niższy niż w roku ubiegłym. Średni wynik procentowy, uzyskany w Okręgu w tym roku za obie części arkusza, wyniósł 31,4% (w 2007 – 36,2%, w 2008 – 31,8%). Najniższy średni wynik procentowy zanotowano w województwie lubuskim (27,2%), a najwyższy w zachodniopomorskim (38,3%), gdzie wśród absolwentów było dwóch laureatów olimpiad.

Żaden ze zdających nie osiągnął maksymalnego wyniku. Najwyższy wynik – 73%, uzyskała 1 osoba w skali całego Okręgu. Minimalny wynik (uzyskany przez jednego zdającego) wynosi 0%. W tym roku czterech absolwentów nie przystąpiło do rozwiązywania zadań z arkusza drugiego. 45% zdających egzamin maturalny z informatyki na poziomie rozszerzonym za pierwszy arkusz uzyskało nie więcej niż 10 punktów, a 45 absolwentów (18%) uzyskało 0% punktów za drugi arkusz. Świadczyć to może o tym, że wybór informatyki jako przedmiotu zdawania jest przypadkowa, a nie przemyślaną decyzją. Rozstęp pomiędzy wynikami wynosi 72 punkty i wskazuje na bardzo duże zróżnicowanie wiadomości i umiejętności zdających.

Prawie 57% zdających nie uzyskało progu zaliczeniowego, a większość uzyskanych wyników mieści w zakresie wyników niskich, co obrazuje wykres 5.

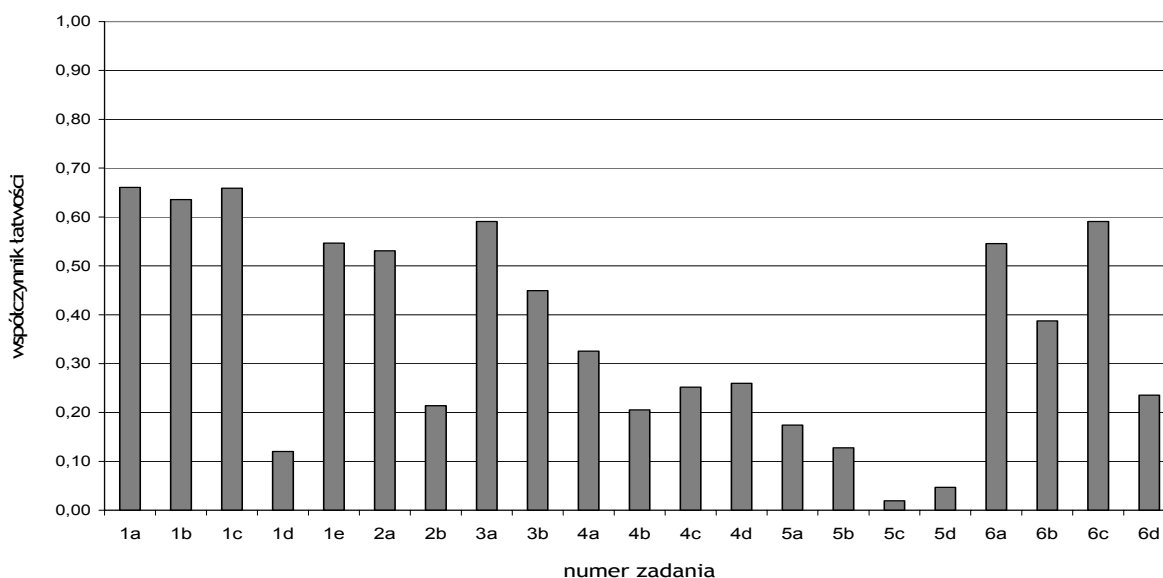
Wykres 5. Rozkład wyników punktowych na poziomie rozszerzonym*



*uwzględniono wyniki laureatów olimpiad y przedmiotowej

Na wykresie 6. przedstawione zostały współczynniki łatwości, pozwalające stwierdzić, które zdania sprawiały zdającym największe trudności, a które rozwiązywane były bez żadnych problemów.

Wykres 6. Współczynniki łatwości zadań z arkuszy na poziomie rozszerzonym



Współczynnik łatwości arkusza obliczony dla wszystkich zdających na terenie działania Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Poznaniu wynosi 0,31 i wskazuje na to, że zadania z arkusza okazały się dla absolwentów trudne.

Wśród zadań nie było łatwych lub bardzo łatwych dla zdających. Aż 62% zadań z obu arkuszy to zadania trudne i bardzo trudne. Najtrudniejszymi okazały się zadania 5a – 5d, które sprawdzały umiejętność formułowania informatycznego rozwiązania problemu przez dobór algorytmu i odpowiednich typów oraz struktur danych i zaimplementowania ich w wybranym języku programowania.

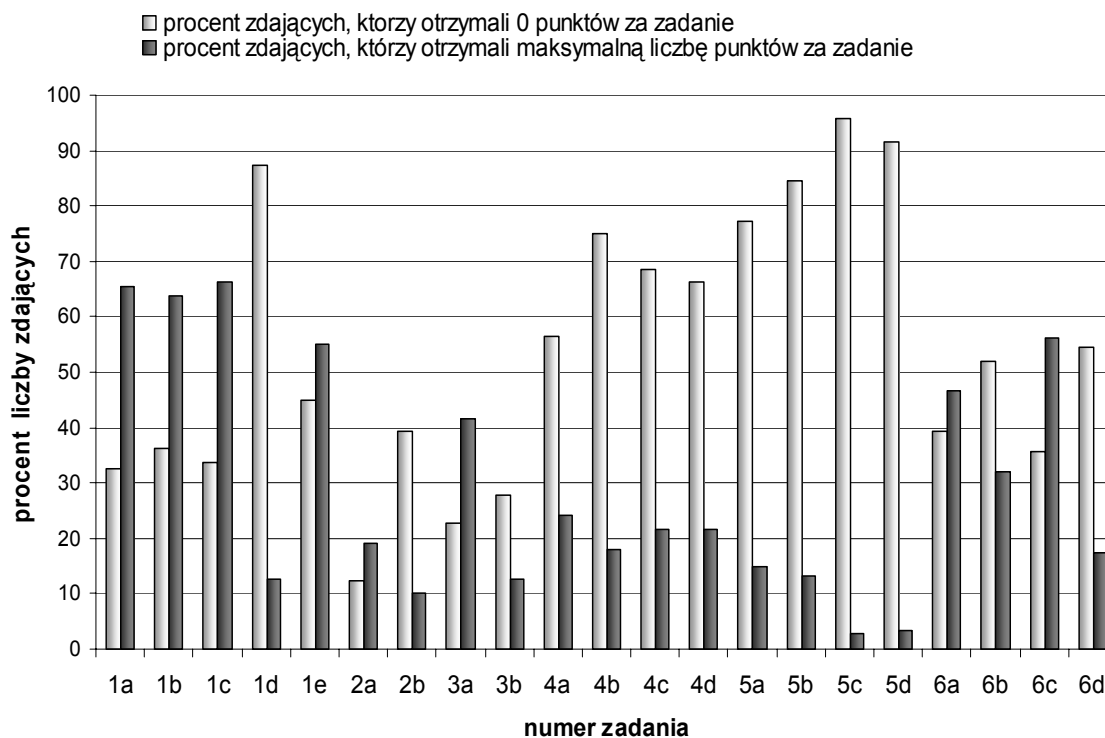
Ponad 70% zdających nie wykazało się wiedzą dotyczącą sposobu reprezentowania informacji w komputerze (zadanie 1d) oraz umiejętnością wykorzystania odpowiednich narzędzi i technik informatycznych do modelowania symulacji procesów oraz zjawisk (zadania 4a, 4b, 4c, 4d – sporządzenie obrazu smoka, obliczenie jego środka masy i rozmiarów).

Zadaniem umiarkowanie trudnym okazały się zadania sprawdzające znajomość systemów liczbowych mających zastosowanie w informatyce (zadania 1b, 1c) oraz zadania sprawdzające umiejętność tworzenia prostych aplikacji bazodanowych i wyszukiwanie w nich informacji za pomocą prostych zapytań (zadania 6a, 6c).

Dla analizy wyników ważna jest informacja, ile osób nie podjęło próby rozwiązania lub nie rozwiązało zadań z arkusza. Szczególnie ma to znaczenie w zadaniach wielopunktowych, gdzie sam współczynnik łatwości nie odzwierciedla trudności zadania.

Wykres 7. przedstawia procent zdających egzamin, którzy uzyskali 0 punktów za poszczególne zadania z arkuszy na poziomie rozszerzonym oraz procent zdających, którzy otrzymali maksymalną liczbę punktów za dane zadanie.

Wykres 7. Procent zdających, którzy za poszczególne zadania z arkuszy na poziomie rozszerzonym uzyskali 0 lub maksymalną liczbę punktów



Powyższy wykres potwierdza wnioski z przeprowadzonej analizy, która pozwoliła wskazać zadania sprawiające zdającym najwięcej problemów.

III. Wnioski

Analiza wyników przeprowadzonego w sesji wiosennej 2009 roku egzaminu maturalnego z informatyki, uwzględniająca dane z obszaru objętego działaniem OKE w Poznaniu, umożliwia sformułowanie i przedstawienie kilku wniosków.

- Wzrosła liczba zdających informatykę – ze 191 absolwentów w roku ubiegłym, do 319 w roku bieżącym. Ok. 20% absolwentów skorzystało z możliwości zdawania egzaminu maturalnego z informatyki na poziomie podstawowym.
- Uzyskane przez zdających wyniki są najwyższe w zakresie umiejętności z I obszaru standardów wymagań, natomiast najgorzej zostały opanowane umiejętności z obszaru III – tworzenie informacji.

- Najwięcej problemów, zarówno zdającym na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym, przysparzają zadania związane z algorytmiką, z implementacją danego rozwiązania w wybranym języku programowania. Dlatego też, w pracy dydaktycznej wskazane jest zwrócenie szczególnej uwagi na analizę problemów, projektowanie i przeprowadzenie wszystkich etapów prowadzących do rozwiązywania zadań związanych z tą tematyką.
- Niskie wyniki osiągane na egzaminie z informatyki powinny uświadomić maturzystom, że aby sprostać wymaganiom egzaminacyjnym, nie wystarczy opanować umiejętności z zakresu technologii informacyjnej (obsługa przeglądarki internetowej, podstawowa obsługa programów użytkowych, gier).
- Zdający nadal zapominają podczas egzaminu, że w przypadku rozwiązywania zadań z drugiej części arkusza nie wystarczy podanie prawidłowej odpowiedzi. Do odpowiedzi należy dołączyć tzw. komputerową realizację zadania, czyli pliki, które posłużyły do otrzymania rozwiązania.
- Od roku 2009/2010 usunięty zostanie z listy możliwych do wyboru języków programowania MS Visual StudioVB, co należy uwzględnić podczas przygotowań do egzaminu maturalnego z informatyki.

2.15. Wiedza o społeczeństwie

Egzamin maturalny z wiedzy o społeczeństwie został przeprowadzony 6 maja 2009 roku i miał formę pisemną. Zdający mogli wybrać ten przedmiot jako obowiązkowy (na poziomie podstawowym lub rozszerzonym) lub jako przedmiot dodatkowy na poziomie rozszerzonym. Czas trwania egzaminu wynosił odpowiednio: 120 minut na poziomie podstawowym i 180 minut na poziomie rozszerzonym. Dla zdających WOS jako przedmiot obowiązkowy, niezależnie od wybranego poziomu, warunkiem zdania egzaminu było uzyskanie co najmniej 30% punktów możliwych do zdobycia.

I. Opis zestawów egzaminacyjnych (arkuszy)

Zadania zamieszczone w arkuszach egzaminacyjnych dotyczyły zagadnień ujętych w podstawie programowej tego przedmiotu, tj. z zakresu społeczeństwa, polityki, prawa oraz problemów współczesnego świata. Zdający musieli wykazać się wiadomościami i ich rozumieniem (I obszar standardów egzaminacyjnych), umiejętnością poprawnego korzystania z różnorodnych źródeł informacji (obszar II) oraz umiejętnością tworzenia spójnej i logicznej wypowiedzi pisemnej na jeden spośród dwóch podanych tematów (obszar III).

Za rozwiązanie arkusza egzaminacyjnego na poziomie podstawowym zdający mógł uzyskać maksymalnie 100 punktów. Arkusz składał się z 27 zadań, w tym 13 zamkniętych (7 wyboru wielokrotnego, 3 na dobieranie i 3 prawda-falsz), za których prawidłowe rozwiązanie zdający mógł otrzymać 29 punktów. Pozostałe punkty można było uzyskać za zadania otwarte – 13 krótkiej odpowiedzi (w tym 4 złożone) i 1 rozszerzonej odpowiedzi. W zadaniach wykorzystano teksty źródłowe (akty prawne, literaturę przedmiotu, publicystykę), mapę, wykresy i tabele z danymi. Zadanie rozszerzonej odpowiedzi (nr 27) polegało na napisaniu artykułu do gazety na podany temat. Kryteria oceny tego zadania obejmowały sprawdzenie uwzględnienia przez zdającego następujących elementów:

1. nakreślenia sylwetki idealnego polityka,
2. wskazania dwóch wartości, jakimi powinien się kierować idealny polityk wraz z uzasadnieniem dokonanych wskazań,
3. stosowania poprawnej formy wypowiedzi (cechy gatunkowe artykułu, spójność tekstu i komunikatywność języka).

Klucz punktowania odpowiedzi uwzględniał także 2 punkty spośród 15 możliwych do uzyskania za rozwiązanie tego zadania, które mógł otrzymać zdający, pisząc pracę wyróżniającą się szczególnymi walorami.

Arkusz na poziomie rozszerzonym, mający od 2007 roku trzyczęściową strukturę, zawierał 18 zadań, za rozwiązanie których można było uzyskać maksymalnie 50 punktów. Zadania obejmowały zakres wiadomości i umiejętności ujętych w standardach wymagań egzaminacyjnych dla obu poziomów egzaminu maturalnego. W części I arkusza znalazło się 13 zadań: 8 zamkniętych (4 wyboru wielokrotnego, 2 na dobieranie i 2 prawda-falsz) i 5 otwartych krótkiej odpowiedzi, za których rozwiązanie maturzysta mógł otrzymać łącznie

20 punktów. Zadania, w których wykorzystano wykres, graf i mapę konturową Europy, sprawdzały wiedzę i umiejętności z I i II obszaru standardów egzaminacyjnych, a dotyczyły zagadnień ujętych we wszystkich czterech działach tematycznych uwzględnionych w podstawie programowej przedmiotu.

W II części arkusza, w 4 zadaniach krótkiej odpowiedzi, maturzyści analizowali teksty źródłowe (akty prawne, artykuły prasowe, publikacje specjalistyczne) oraz dane statystyczne zamieszczone w tabeli. Tematyka zamieszczonych materiałów dotyczyła struktury, bieżącego funkcjonowania, perspektyw rozwoju oraz wszechstronnej oceny systemu edukacji, ze szczególnym uwzględnieniem polskich realiów. Polecenia wymagały od zdających: wyjaśnienia różnicy między obowiązkiem nauki a obowiązkiem szkolnym, wymienienia podmiotów mających prawo zakładania szkół w Polsce, syntetyzowania informacji, wyszukiwania argumentów przytoczonych w tekstach, formułowania argumentów uzasadniających własne stanowisko oraz określenia tendencji wynikającej z przedstawionych danych liczbowych (I, II i III obszar standardów). Za poprawne rozwiązanie zadań w tej części można było uzyskać 10 punktów.

Część III arkusza stanowiło zadanie rozszerzonej odpowiedzi (nr 18), w którym zdający dokonywał wyboru jednego spośród dwóch podanych tematów, a następnie pisał wypracowanie. Zadaniem zdających, którzy wybrali temat nr 1, była odpowiedź na pytanie: *Dobra edukacja czyli jaka?* Maturzysta miał także omówić cele, jakie powinna osiągać dobra edukacja i ocenić stopień realizacji tych celów w polskim w systemie oświaty oraz zaproponować i uzasadnić zmiany, które umożliwiłyby ich osiągnięcie. Wybierając temat 2. zdający rozważał problem ujęty w pytaniu: *Co jest zadaniem oświaty: zwiększyć czy zmniejszyć różnice między uczniami?* Niezależnie od wybranego tematu, jednym z kryteriów podlegających ocenie było także wykorzystanie przez zdającego materiałów źródłowych, zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za wypracowanie piszący mógł uzyskać maksymalnie 20 punktów (18 za treść pracy, zgodnie ze szczegółowymi kryteriami, 1 punkt za język wypowiedzi ze szczególnym uwzględnieniem bogactwa i poprawności stosowanej terminologii oraz 1 punkt za kompozycję pracy).

Kolejność zadań w arkuszu na poziomie podstawowym wynikała z ich typu (najpierw większość zadań zamkniętych), natomiast w arkuszu na poziomie rozszerzonym były one zamieszczone w zależności od obszaru standardu, którego dotyczyły. Udział zadań z poszczególnych obszarów standardów w arkuszach egzaminacyjnych przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Waga procentowa punktów możliwych do uzyskania za umiejętności sprawdzane podczas egzaminu

	Obszar I wiadomości i rozumienie		Obszar II korzystanie z informacji		Obszar III tworzenie informacji	
	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %
Arkusz PP	38	38	47	47	15	15
Arkusz PR	16	32	12	24	22	44

II. Interpretacja osiągnięć zdających

W tabelach oraz na diagramach i wykresach zamieszczonych we wstępie i w aneksie do niniejszego raportu przedstawiono dane dotyczące liczebności populacji przystępującej do tegorocznego egzaminu maturalnego. Zestawienia zawierają także informacje o wybieralności, zdawalności i średnich wynikach, z uwzględnieniem podziału terytorialnego Okręgu oraz typów i statusów szkół oraz wielkości miejscowości. Umożliwia to dokonanie bardzo szczegółowej analizy ilościowej, lecz pozwala ona jedynie na powierzchowne obserwacje i wnioski.

Zdecydowanie ważniejsza, bo oparta na wszechstronnej analizie osiągnięć zdających, jest analiza jakościowa. Wyniki uzyskane za rozwiązanie poszczególnych zadań można bowiem rozpatrywać w różnorodnych ujęciach i zależnościach, jak np. obszary standardów, treści podstawy programowej czy konstrukcja zadań. Dla uzyskania pełnego obrazu stanu wiedzy i umiejętności zdających ważne jest, aby w analizie uwzględnić maksymalnie dużo kontekstów. Biorąc także pod uwagę fakt, że egzamin maturalny w nowej formule został przeprowadzony po raz piąty (licząc jedynie sesje majowe), do dyspozycji jest na tyle bogaty materiał, że można zaobserwować pewne prawidłowości i tendencje. Oba wymiary analizy (ilościowa i jakościowa) powinny mieć na celu wyciągnięcie precyzyjnych wniosków oraz, co najważniejsze, skłonić do podjęcia działań mających na celu polepszenie wyników osiąganych przez maturzystów w kolejnych sesjach.

Wyniki za zadania z arkusza na poziomie podstawowym

W tabeli 2. zamieszczono najważniejsze parametry statystyczne wyników egzaminu na poziomie podstawowym.

Tabela 2. Parametry statystyczne opisujące wyniki za zadania z arkusza na poziomie podstawowym

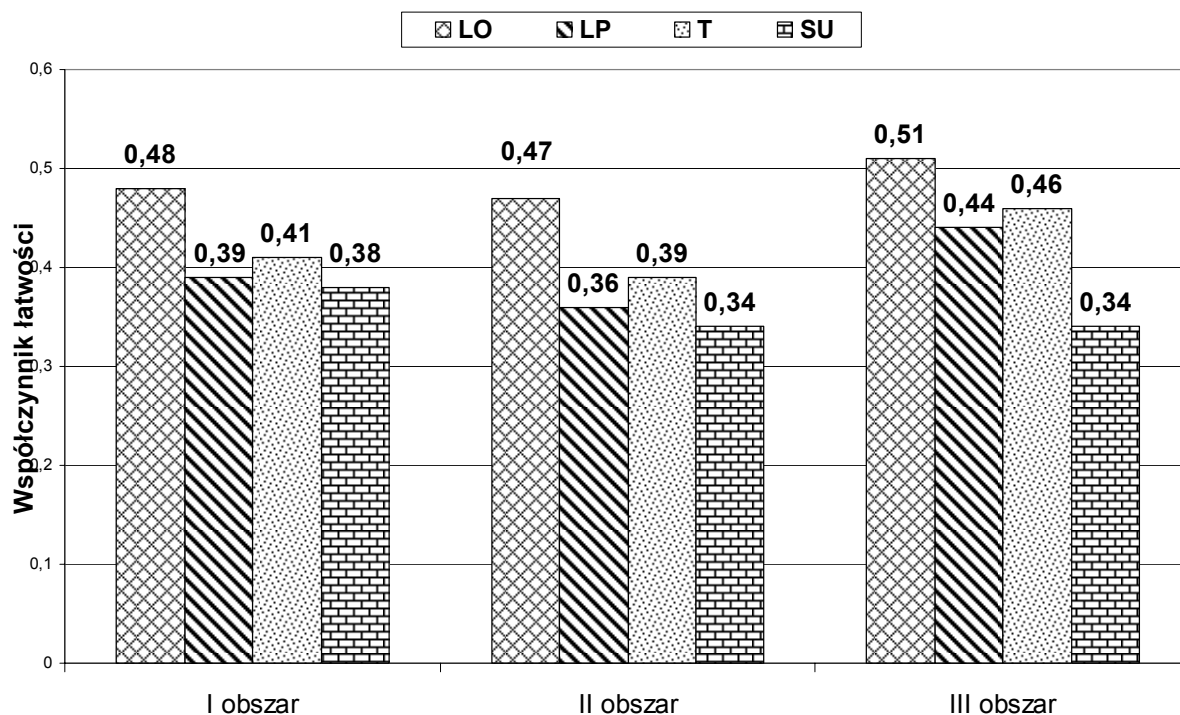
Obszar	Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
Okręg	43,11	12,72	42	30	91	8	43,18	0,43
L	40,21	12,24	39	30	85	8	40,21	0,40
W	43,95	12,70	43	30	90	11	43,95	0,44
Z	43,76	12,79	43	30	91	11	43,76	0,44

Uzyskany przez zdających w Okręgu średni wynik punktowy na poziomie 43,2 jest wprawdzie o ponad 2 punkty wyższy od ubiegłorocznego, lecz nadal niski. Bardzo niepokojący jest fakt, że najczęściej występujący wynik to 30 punktów, bo oznacza to, że duża grupa zdających z wielkim trudem osiągnęła próg zdawalności. Ponieważ wartość odchylenia standardowego jest bardzo niska, to niewielkie jest także zróżnicowanie wyników – ponad 75% z nich mieści się w przedziale między 30 a 56 punktów.

Zróżnicowanie parametrów dla poszczególnych województw nie jest duże, choć z pewnością uwagę zwraca fakt, że średni wynik w województwie lubuskim jest zdecydowanie niższy niż w dwóch pozostałych. Inne parametry statystyczne (wariancja, kurtoza) wskazują także, że wyniki zdających egzamin Lubuszan są najmniej zróżnicowane. Przyczyn takiego stanu rzeczy jest wiele. Pierwszą jest najwyższa w tym województwie wybieralność WOS jako obowiązkowego przedmiotu maturalnego. Wprawdzie ten wskaźnik jest niemal identyczny na Pomorzu Zachodnim (prawie 33%), lecz należy uwzględnić także odmienne struktury populacji przystępujących do egzaminu w tych województwach. W Zachodniopomorskiem ponad połowa zdających WOS na poziomie podstawowym była absolwentami liceów ogólnokształcących, podczas gdy w Lubuskim 36%, a w Wielkopolsce 40%, a to niewątpliwie bezpośrednio przekłada się na zdawalność i średni wynik.

Każda analiza wyników osiąganych przez zdających powinna umożliwić odpowiedź na pytanie, czy i w jakim stopniu wypełnili oni, zakładane w regulacjach prawnych, standardy wymagań egzaminacyjnych. Należy także określić, jaki wpływ na zróżnicowanie wyników ma typ szkoły, do której uczęszczali maturzyści. W ten sposób wszystkie podmioty zainteresowane stanem polskiej oświaty mogą uzyskać dokładne informacje o mocnych i słabych stronach maturzystów oraz efektach własnych działań. Powyższe zmienne zostały uwzględnione na wykresie 1.

Wykres 1. Osiągnięcia absolwentów różnych typów szkół w zakresie wiadomości i umiejętności z obszarów standardów egzaminacyjnych na poziomie podstawowym



Powyższy wykres wskazuje na niewielkie zróżnicowanie współczynników łatwości, zarówno w różnych obszarach standardów egzaminacyjnych, jak i w różnych typach szkół.

Jest to spore zaskoczenie, gdyż w ubiegłych latach parametry te bardzo znacznie się różniły. Zdający zdecydowanie lepiej niż dotąd poradzi sobie z tworzeniem informacji (III obszar standardów), którą to umiejętność sprawdzało zadanie rozszerzonej odpowiedzi (nr 27). W zadaniach tego typu duży wpływ na wynik ma podany temat, gdyż nie każda problematyka jest w praktyce szkolnej w jednakowym stopniu analizowana. Rozpatrując w tym aspekcie uzyskane przez zdających wyniki, należy tegoroczny temat uznać za przystępny i nieźle ugruntowany w praktyce szkolnej.

Dosyć wysokie wartości przyjmują także współczynniki łatwości w obszarze II (korzystanie z informacji). Jednak w tym przypadku liczba zadań i możliwych do uzyskania punktów ogranicza poważnie wpływ narzędzia pomiaru (arkusza) na uzyskany przez zdających wynik, a prawdopodobniejszą przyczyną tego wzrostu są efekty działań edukacyjnych.

Niestety, poprawa wyników w obszarach II i III została niemal całkowicie zniwelowana przez słabe osiągnięcia zdających w zadaniach sprawdzających wiadomości i ich rozumienie. Doprawdy trudno dociec, skąd ten wyraźny (o około 0,2) spadek, gdyż dotychczas to właśnie zadania z obszaru I sprawiały maturzystom najmniej problemów. Warto podkreślić, że zmiany wyników w obszarach standardów dotyczą w jednakowym stopniu absolwentów ze wszystkich typów szkół, a więc nie mają charakteru incydentalnego.

Na wartość współczynnika łatwości w obszarach standardów mają wpływ wyniki zdających uzyskane za kilka lub kilkanaście zadań, nieraz bardzo zróżnicowanych pod względem merytorycznym i konstrukcyjnym. Ponieważ wiedza o społeczeństwie jest przedmiotem interdyscyplinarnym, zróżnicowanie to jest szczególnie ważne i widoczne; zostało ono zilustrowane w tabeli 3.

Tabela 3. Parametry statystyczne uwzględniające działy tematyczne ujęte w podstawie programowej przedmiotu

Dział tematyczny	Liczba punktów w arkuszu	Współczynnik łatwości zadań	% punktów za zadania zamknięte
Społeczeństwo	12	0,70	92%
Polityka	61	0,38	11%
Prawo	15	0,51	67%
Polska, Europa, świat	12	0,35	17%

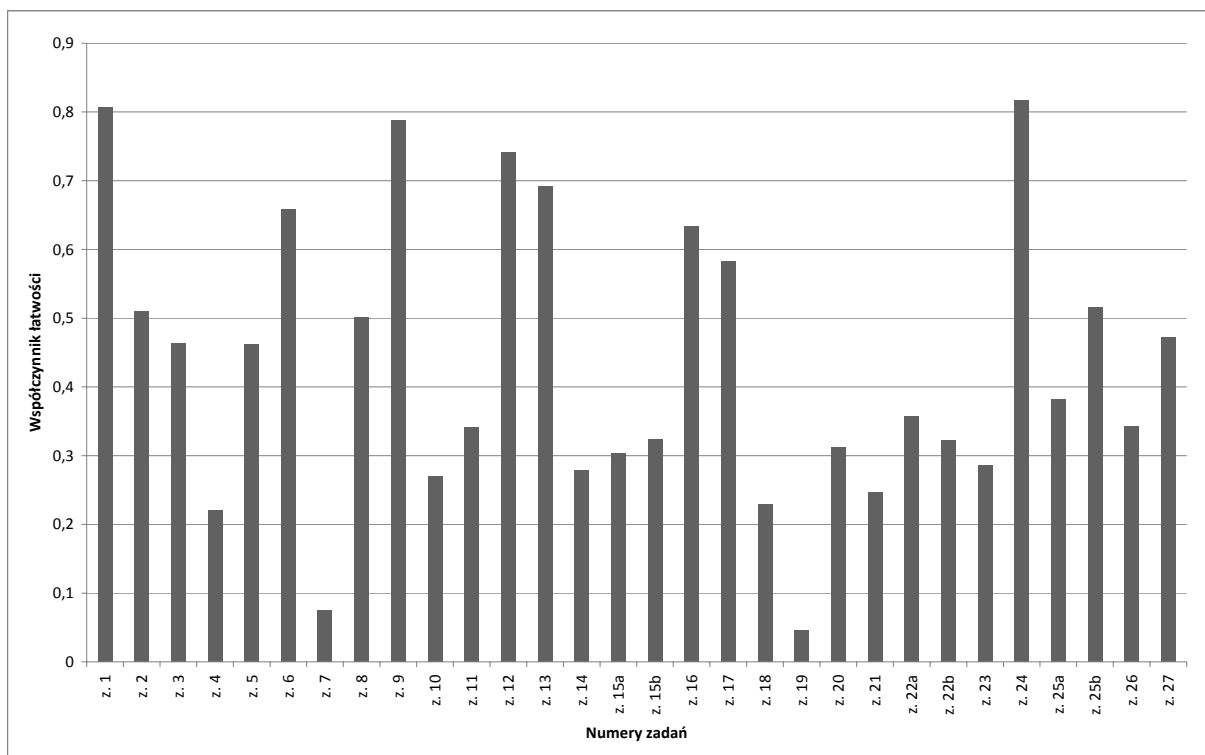
Powyższe dane ukazują istotną zależność między odsetkiem punktów za zadania zamknięte a współczynnikiem łatwości zadań w poszczególnych działach tematycznych. Zagadnienia prawne oraz socjologiczne, które – ze względu na swoją złożoność – mogłyby sprawić maturzystom największe problemy, okazały się łatwe. Jednak większość punktów dotyczących tych treści można było uzyskać, rozwiązując zadania zamknięte, podczas gdy w całym arkuszu punkty za zadania zamknięte stanowiły jedynie 30%. Zdający zdecydowanie

lepiej radzą sobie z zadaniami, które nie wymagają samodzielnego formułowania odpowiedzi - łącznie w całym arkuszu współczynnik łatwości dla zadań zamkniętych wyniósł 0,66, podczas gdy dla otwartych zaledwie 0,33.

W arkuszu z poziomu podstawowego łatwymi dla zdających, czyli mającymi współczynnik powyżej 0,7, okazały się zadania nr: 24, 1, 9 i 12. Wszystkie są zadaniami zamkniętymi. Pierwsze z nich sprawdzało umiejętność odróżniania faktów od opinii w zamieszczonym tekście źródłowym, a w drugim należało, wśród podanych starożytnych filozofów, wskazać autora poglądu, że człowiek jest istotą społeczną. W zadaniu 9. należało podane czynniki podzielić na dwie kategorie: sprzyjające demokracji i stanowiące dla niej zagrożenie. Natomiast zadanie 12., typu prawda-falsz, dotyczyło zagadnień postaw, procesów i struktur społecznych.

Zdecydowanie najtrudniejsze dla maturzystów (współczynnik łatwości poniżej 0,10) były zadania 7. i 19. W odniesieniu do pierwszego z nich nie jest to zaskoczeniem, gdyż zadanie wymagało wskazania typów legitymizacji władzy wyszczególnionych przez Maxa Webera. Choć jest to teoria obecna w programach i podręcznikach szkolnych, to nie jest specjalnie wyeksponowana. Natomiast bardzo słabe wyniki osiągnięte przez zdających w zadaniu 19., należy uznać za objaw symptomatyczny – w kolejnych sesjach egzaminacyjnych współczynniki łatwości dla zadań dotyczących samorządu terytorialnego przybierają coraz niższe wartości. Zróżnicowanie współczynnika łatwości dla wszystkich zadań z arkusza na poziomie podstawowym zaprezentowano na wykresie 2.

Wykres 2. Współczynnik łatwości zadań z arkusza na poziomie podstawowym



Spośród 27 zadań w arkuszu na poziomie podstawowym aż 16 ma współczynniki łatwości w przedziale między 0,20 a 0,49, co klasyfikuje je jako zadania trudne. Do tej grupy należy także zdecydowana większość zadań wielopunktowych, które w największym stopniu decydują o wyniku końcowym, w tym o osiągnięciu przez zdającego progu zdawalności. W tych zadaniach ważniejszy od współczynnika łatwości, który jest pewnym uśrednieniem, jest rozkład wyników. Dzięki niemu można bowiem uzyskać informacje, jaki odsetek zdających otrzymało za zadanie maksymalną liczbę punktów, a ilu uzyskało 0 punktów. Dane takie dla wszystkich zadań zamieszczono w tabeli 4.

Tabela 4. Odsetek zdających, którzy uzyskali 0 oraz maksymalną liczbę punktów za rozwiązanie zadań z arkusza na poziomie podstawowym

Nr zadania	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15a
0 punktów uzyskało	19%	49%	54%	78%	54%	34%	89%	26%	2%	48%	9%	1%	2%	58%	70%
Maksymalną liczbę punktów uzyskało	81%	51%	46%	22%	46%	66%	4%	27%	57%	7%	2%	38%	27%	7%	30%
Nr zadania	15b	16	17	18	19	20	21	22a	22b	23	24	25a	25b	26	27
0 punktów uzyskało	68%	1%	9%	52%	90%	26%	35%	64%	68%	46%	3%	44%	26%	23%	2%
Maksymalną liczbę punktów uzyskało	32%	18%	27%	4%	1%	2%	1%	36%	32%	12%	57%	21%	28%	7%	0,1%

Przedstawione w tabeli wskaźniki niosą szczególnie wiele informacji w odniesieniu do zadań otwartych, gdzie rzeczywisty stan wiedzy i umiejętności nie jest zniekształcony poprzez przypadkowe wybory odpowiedzi przez zdających. Za sukces zdających należy uznać odsetki odpowiedzi za maksymalną liczbę punktów za zadania 25b. i 26., i to pomimo, że są one niewysokie. Polecenia w tych zadaniach wymagały bowiem od maturzystów formułowania wniosków i wyjaśniania, a te czynności przysparzają rokrocznie sporo problemów.

Jednak w kilku innych zadaniach odsetek abiturientów, którzy uzyskali 0 punktów, musi budzić niepokój. Tak należy bowiem określić fakt, że 90% zdających nie uzyskało punktu za zadanie 19., które dotyczyło funkcjonowania samorządu terytorialnego. Okazuje się, że zagadnienia zawarte w treściach kształcenia już na etapie gimnazjum, z którymi uczniowie mają styczność na co dzień, nie są znane. W kontekście budowy społeczeństwa obywatelskiego jest to sygnał bardzo niepokojący, gdyż idea samorządności jest jednym z jego filarów. Tymczasem ogromna większość zdających nie potrafi podać nazwy organu prowadzącego szkołę ponadgimnazjalne, rejestrującego pojazdy, czy szczebla samorządu organizującego targowiska i hale targowe.

Niemal co drugi maturzysta w rozwiązaniu zadania 23. nie zidentyfikował żadnego spośród czterech wskazanych państw członkowskich Unii Europejskiej, mając jeszcze dodatkową informację o dacie ich przystąpienia. A przecież w praktyce szkolnej tematy związane ze Wspólnotami Europejskimi są szczególnie eksponowane. Dowodzi to po raz

kolejny, że każde zadanie związane z jakąkolwiek mapą stanowi dla zdających poważny problem.

Należy zwrócić uwagę, że w zadaniu 11. aż 9% zdających nie potrafiło, na podstawie zamieszczonych pięciu biogramów, podać żadnego nazwiska przedstawionych polityków. Tymczasem jednym z nich był Lech Wałęsa! To doprawdy zdumiewające, że co dziesiąty zdający, mając podane informacje, że człowiek ten był przewodniczącym NSZZ „Solidarność”, laureatem pokojowej Nagrody Nobla i Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej, nie udziela poprawnej odpowiedzi. Jakikolwiek komentarz tego „osiągnięcia” zdających wydaje się zbyteczny.

Wyniki za zadania z arkusza na poziomie rozszerzonym

Podstawowe parametry statystyczne arkusza na poziomie rozszerzonym zostały zawarte w tabeli 5.

Tabela 5. Parametry statystyczne wyników za zadania z arkusza na poziomie rozszerzonym

Obszar	Średni wynik punktowy	Odchylenie standardowe	Mediana (wynik środkowy)	Modalna (wynik najczęściej występujący)	Maksymalny wynik	Minimalny wynik	Średni wynik procentowy	Współczynnik łatwości
Okręg	22,81	7,46	22	15	46	2	45,62	0,46
L	22,92	7,77	23	15	42	2	45,84	0,46
W	22,66	7,26	23	18	41	3	45,32	0,45
Z	22,95	7,59	22	15	46	4	45,90	0,46
Zdający								
Obowiązkowo	25,80	7,13	26	29	46	4	51,60	0,52
Dodatkowo	21,74	7,28	21	15	43	2	43,48	0,43

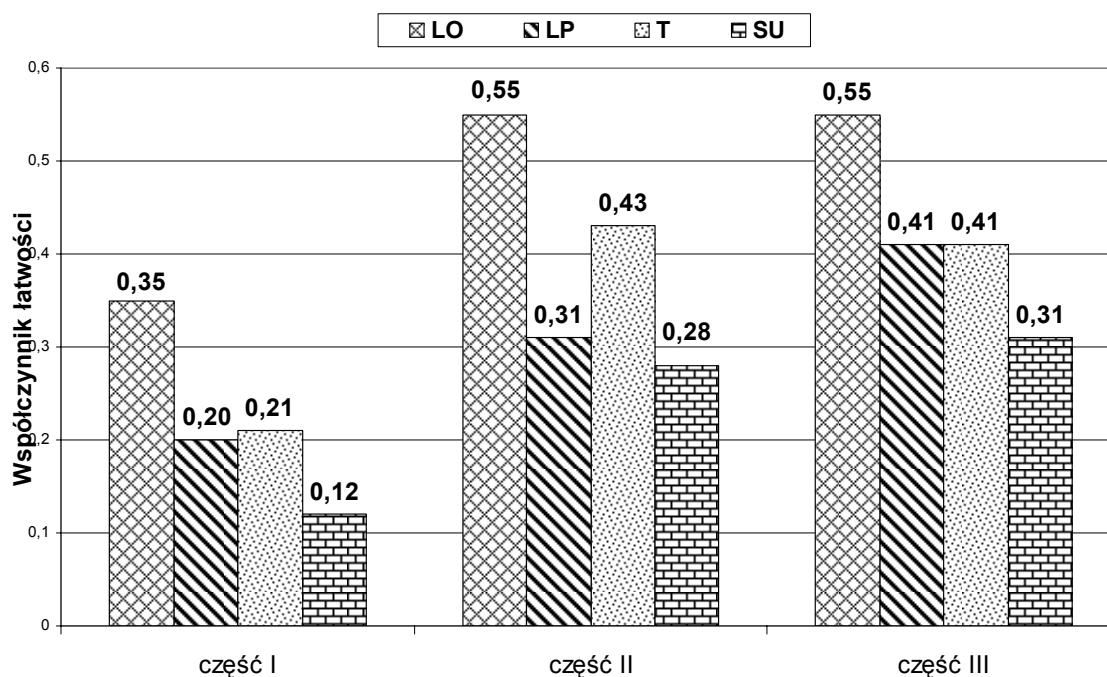
Średni wynik punktowy na poziomie 22,81 (45,6%) uzyskany przez zdających w Okręgu należy uznać za słaby, a niska wartość odchylenia standardowego wskazuje na małe zróżnicowanie wyników. Niepokojący jest fakt, że modalną jest wynik na progu zdawalności (15 punktów), a najwyższy wynik – bez uwzględnienia laureatów – to tylko 46 punktów. W przeciwieństwie do arkusza na poziomie podstawowym terytorialne zróżnicowanie wyników jest bardzo niewielkie.

Tradycyjnie już największe są różnice między wynikami osób, które deklarowały WOS jako przedmiot obowiązkowy, a wynikami wybierających ten przedmiot jako dodatkowy. Dla maturzystów z pierwszej spośród tych grup wiązało się to z koniecznością osiągnięcia progu 30%, aby egzamin został zdany. Jest to zatem grupa bardziej zmotywowana, zainteresowana przedmiotem i na wyniki przez nią uzyskane należy patrzeć szczególnie uważnie. Najczęściej występującym wynikiem w tej grupie było 29 punktów,

a średni wynik jest o ponad 8 punktów procentowych wyższy niż wśród osób zdających ten przedmiot jako dodatkowy. Należy także podkreślić, że stało się tak pomimo wyraźnego spadku liczby osób deklarujących WOS jako przedmiot dodatkowy, co raczej powinno zmniejszyć różnice wyników między obiema grupami.

W arkuszu na poziomie rozszerzonym zadania składają się na trzy, bardzo różniące się od siebie, części. Tegoroczne wyniki wyraźnie wskazują, że poszczególne części sprawiają zdającym trudności w różnym stopniu, co obrazuje wykres 3.

Wykres 3. Osiągnięcia absolwentów różnych typów szkół w zakresie wiadomości i umiejętności z poszczególnych części arkusza na poziomie rozszerzonym



Niestety, można zauważyć, że od 2007 roku, gdy wprowadzono nową strukturę arkusza i włączono do niego test jako jego I część, to właśnie on ma najniższy współczynnik łatwości. Oznacza to, że zdający mają poważne problemy z zadaniami sprawdzającymi wiadomości, tym bardziej, że większość stanowią zadania punktowane w skali 0-1. Duży zakres merytoryczny, stopień ich szczegółowości oraz fakt, że popełnienie jednego błędu w zadaniu złożonym skutkuje brakiem punktu, są powodami tak niskich wartości tego wskaźnika. W tej części najbardziej widoczne są różnice między wynikami maturzystami z poszczególnych typów szkół. Absolwenci liceów ogólnokształcących, stanowiący zdecydowaną większość rozwiązujących arkusz na poziomie rozszerzonym, uzyskali za wiadomości i rozumienie średnio 7 punktów, podczas gdy pozostali poniżej 4 punktów na 20 możliwych.

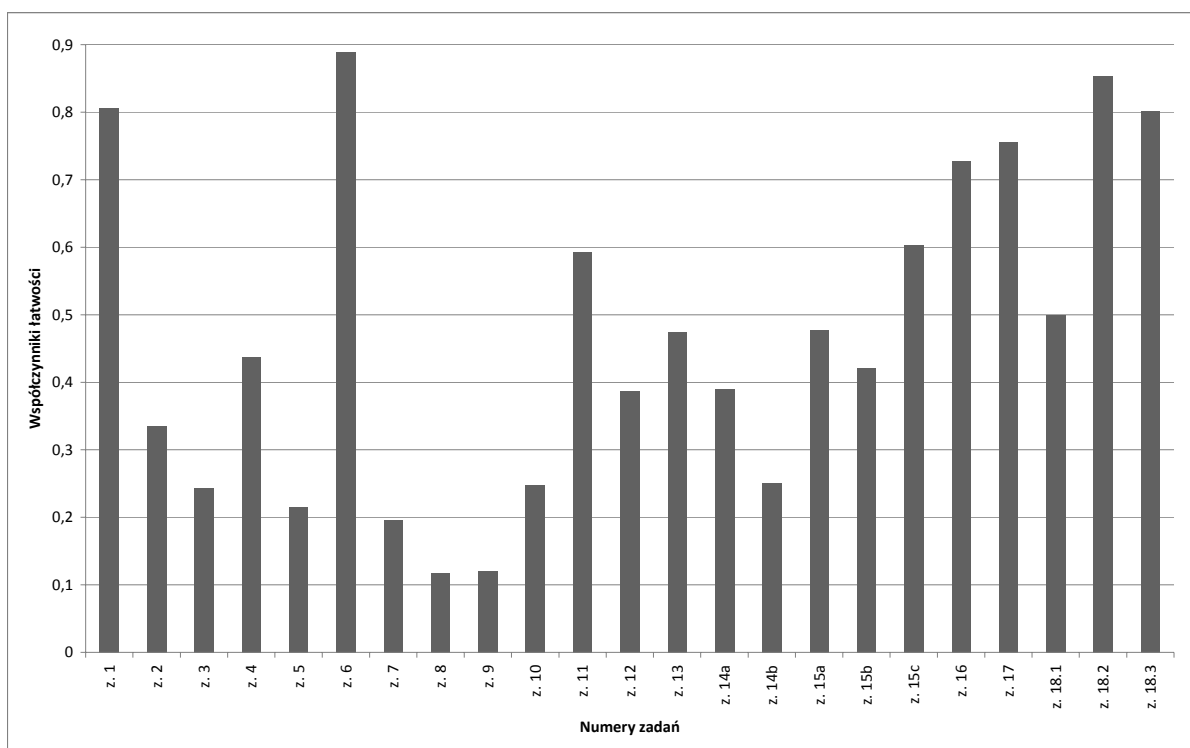
Pomimo przystępnej tematyki tegorocznego arkusza (problemy polskiej oświaty), wyniki zdających osiągnięte w części II arkusza (analiza źródeł) są dość przeciętne. Kolejny raz okazało się, że maturzyści nie radzą sobie z poleceniami wymagającymi przetwarzania

informacji, konfrontowania różnorodnych opinii czy wyciągania wniosków, a większość z nich potrafi jedynie wyszukiwać informacje podane w źródle.

Na tle słabych wyników za I i II część arkusza korzystnie prezentują się wyniki punktowe uzyskane przez maturzystów za wypracowanie, czyli część III arkusza. Podkreślenia wymaga jednak fakt, że nadal bardzo wielu zdających „traci” punkty za tak, wydawałoby się, łatwy element, jakim jest wykorzystanie źródeł. Część maturzystów zupełnie o nim zapomina, inni parafrazują teksty (niejednokrotnie czyniąc z tego zasadniczy sposób napisania pracy), jeszcze inni przywołują źródła w zupełnie nieadekwatnych miejscach swojej pracy.

Ponieważ analiza współczynników łatwości uzyskanych z poszczególnych części arkusza umożliwia jedynie bardzo ogólne spostrzeżenia, należy przyjrzeć się temu parametrowi w odniesieniu do poszczególnych zadań, co prezentuje wykres 4.

Wykres 4. Współczynnik łatwości zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym



W zadaniu rozszerzonej odpowiedzi, poza kryteriami terminologii i kompozycji, wartość uznawaną za zadowalającą (0,7) osiągnęły współczynniki łatwości dla zadań nr 1 i 6. W pierwszym z nich, (zadaniu wielokrotnego wyboru), należało wskazać typ zbiorowości, której członków łączą trwale więzi emocjonalne. Ponieważ dystraktory były bardzo od siebie merytorycznie odległe, 80% zdających potrafiło wskazać właściwy. Najłatwiejsze w całym arkuszu było zadanie nr 6, bo chociaż wymagało określenia prawdziwości lub nieprawdziwości trzech zdań, to jednak odnosiły się one do bardzo przejrzystego wykresu.

Jednak większość zadań w teście sprawiła maturzystom spore trudności, a dotyczy to zwłaszcza zadań nr 8 i 9. Wyjaśnienie, na czym polega konstruktywne wotum nieufności

oraz jakie są jego konsekwencje, przekraczało zakres wiedzy zdających. Podejmowali oni wprawdzie próbę rozwiązania tego zadania, lecz popełniali kardynalne błędy lub pomijali istotne szczegóły, które warunkowały uzyskanie punktów. Niemniejsze problemy mieli zdający z uporządkowaniem chronologicznym wydarzeń związanych z procesem integracji Polski z Unią Europejską (zadanie 9.). Może to oznaczać, że mimo upływu zaledwie kilku lat, kolejność faktów została już zapomniana.

Warto także zwrócić uwagę na współczynnik łatwości dla zadania 14b, który wynosi 0,25. Oznacza to, że tylko co czwarty zdający potrafił wskazać trzy podmioty, które mają prawo zakładania szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. To wynik bardzo zaskakujący, bo przecież każdy maturzysta uczęszczał do kilku typów szkół i musiał zetknąć się z określeniem „organ prowadzący”. Również szeroko nagłaśniane inicjatywy osób fizycznych, fundacji czy związków wyznaniowych, zakładających placówki oświatowe, powinny być znane zdającym.

Warto też, dla lepszego zorientowania się, jak wielkich problemów przysporzyły zdającym poszczególne zadania, przyjrzeć się procentom zdających, którzy otrzymali za ich rozwiązanie 0 punktów. Informacje na ten temat zawiera tabela 6.

Tabela 6. Odsetek zdających, którzy uzyskali 0 oraz maksymalną liczbę punktów za rozwiązanie zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym

Nr zadania	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
0 punktów uzyskało	19%	66%	76%	56%	61%	11%	63%	81%	22%	61%	41%	80%
Maksymalną liczbę punktów uzyskało	81%	34%	24%	44%	6%	89%	3%	4%	78%	39%	59%	20%
Nr zadania	13	14a	14b	15a	15b	15c	16	17	18.1	18.2	18.3	
0 punktów uzyskało	22%	61%	75%	52%	42%	26%	10%	25%	1%	15%	20%	
Maksymalną liczbę punktów uzyskało	14%	39%	25%	48%	26%	47%	55%	75%	1%	85%	80%	

Dla zadań punktowanych w skali 0-1 powyższe wartości można odczytać także z ich współczynników łatwości, lecz w przypadku zadań wielopunktowych dane z tabeli dostarczają nowych informacji. Za szczególnie niepokojący należy uznać fakt, że czterech na pięciu zdających nie potrafiło wskazać elementów składowych normy prawnej. Przecież to zagadnienie, w różnych typach zadań, pojawia się praktycznie w arkuszach w każdej sesji egzaminacyjnej. Owszem, wszelkie tematy dotyczące prawa nie należą do najłatwiejszych, lecz należy pamiętać, że znaczny odsetek zdających WOS na poziomie rozszerzonym chce podjąć studia prawnicze. Dla tej grupy osób takie zadania nie powinny być ani zaskoczeniem, ani problemem.

Również wskaźnik dla zadania 15a. należy uznać za wysoki, gdyż świadczy o braku u połowy zdających umiejętności syntetyzowania. W zadaniu tym, na podstawie wprawdzie długich, ale bardzo jednoznacznych w swej wymowie tekstów źródłowych, należało określić, jakie stanowiska wyrazili ich autorzy. Tymczasem maturzyści cytowali fragmenty tekstów,

nieraz przytaczając zupełnie nieistotne sformułowania, lub zupełnie gubili istotę stanowiska zaprezentowanego przez obu autorów. Nie dostrzegali także, że poglądy obu autorów są przeciwstawne, a więc, że udzielana odpowiedź powinna właśnie to wyeksponować. Należy także pamiętać, że błędna odpowiedź w tej części zadania poważnie ograniczała możliwość uzyskania punktów w kolejnych jego częściach.

Analizując wyniki egzaminu na poziomie rozszerzonym, nie sposób nie uwzględnić, jaki wpływ na osiągnięcia maturzystów miał wybór tematu w zadaniu rozszerzonej odpowiedzi. W bieżącym roku odsetek zdających, którzy wybrali każdy z tematów, nie różnią się zbytnio (proporcja 40/60), lecz znacznie różnią się średnie wyniki za wypracowania na temat 1. od wypracowań na temat 2. Dane zostały zebrane w tabeli 7.

Tabela 7. Wybieralność tematów i średni wynik punktowy w zadaniu rozszerzonej odpowiedzi z arkusza na poziomie rozszerzonym

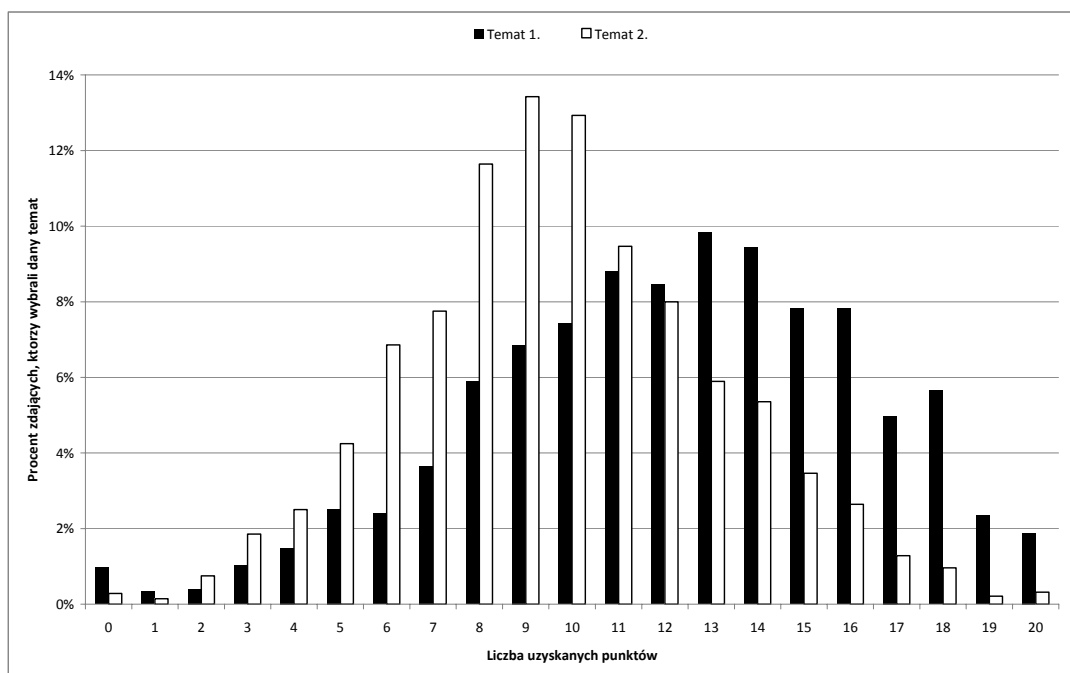
Kategoria	Okręg		Województwo lubuskie		Województwo wielkopolskie		Województwo zachodniopomorskie	
	Wybieralność	Średni wynik punktowy	Wybieralność	Średni wynik punktowy	Wybieralność	Średni wynik punktowy	Wybieralność	Średni wynik punktowy
Temat 1.	38,5%	12,15	40,9%	12,22	36,6%	11,72	39,7%	12,70
Temat 2.	61,5%	9,73	59,1%	9,73	63,4%	9,58	60,3%	9,96

W bieżącym roku większym zainteresowaniem zdających cieszył się temat nr 2, w którym należało rozważyć problem, czy zadaniem oświaty jest zwiększanie czy zmniejszanie różnic między uczniami. Maturzyści uznali, że na tak postawione pytanie potrafią dobrze odpowiedzieć, lecz średni wynik przez nich uzyskany temu zaprzecza. Okazało się, że zdający nie umieli skonstruować własnej wypowiedzi, nie mając podanych w poleceniu szczegółowych kryteriów. Dlatego też argumentacja, która pojawiała się w pracach, była albo powierzchowna, albo jednostronna.

Wyniki, które za wypracowanie uzyskała mniejsza (niespełna 40%) część populacji zdających, która wybrała temat nr 1, są natomiast o ponad 2 punkty wyższe. Ponieważ w pozostałych zadaniach osiągnęli oni niemal identyczny wynik średni jak wybierający temat 1., to nie można uznać, że temat ten wybrali lepiej przygotowani abiturienti. Przyczyny lepszego wyniku należy raczej upatrywać w dość precyzyjnie nakreślonych warunkach, jakie powinno spełniać wypracowanie. Ułatwiły one skonstruowanie planu wypowiedzi w taki sposób, aby odpowiedzieć na pytanie: *Dobra edukacja czyli jaka?*

Częstotliwość wyboru obu tematów w poszczególnych województwach oraz typach szkół jest bardzo zbliżona. Uwagę zwraca jedynie fakt, że w Wielkopolsce, w której wybieralność WOS jako przedmiotu maturalnego była najniższa, nieco częściej wybierano temat nr 2. Różnice w wynikach uzyskanych za zadanie 18. przez wybierających inne tematy jeszcze dokładniej przedstawia wykres 5.

Wykres 5. Rozkład wyników punktowych za zadanie rozszerzonej odpowiedzi w zależności od wyboru tematu



Z rozkładu wynika niezbieżnie, że wysokie wyniki (16-20 punktów) osiągnęli prawie wyłącznie wybierający temat 1., a i rozkład wyników w tym przypadku jest bardziej regularny. Można zatem uznać, że jednoznaczne kryteria, za pomocą których oceniano wypracowania na temat nr 1, bardziej wyraźniej różnicowały zdających.

III. Wnioski

Egzamin maturalny z wiedzy o społeczeństwie przeprowadzony w sesji wiosennej 2009 roku i analiza dokonana na podstawie danych z obszaru działania OKE w Poznaniu upoważnia do sformułowania i przedstawienia kilku wniosków:

- Niska zdawalność oraz niski wynik średni w ubiegłym roku spowodowały zmiany w decyzjach tegorocznych maturzystów. Wiedza o społeczeństwie pozostała drugim najczęściej wybieranym przedmiotem maturalnym, lecz w tym roku na jej zdawanie zdecydowało się 27% absolwentów (w 2008 roku 32%). Jest to kolejny dowód, że część abiturientów wybierała WOS zależnie od wyników z poprzedniego roku lub zasłyszanych opinii, a nie z powodu zainteresowania tym przedmiotem. Dotyczy to zwłaszcza egzaminu na poziomie podstawowym.
- Jedynie co dziesiąty maturzysta zdający wiedzę o społeczeństwie jako przedmiot obowiązkowy wybrał poziom rozszerzony. Pomijając odmienną strukturę arkuszy, na takie decyzje niewątpliwie mogły mieć wpływ określone przez władze szkół wyższych, warunki rekrutacji na studia. Bardzo wyraźnie zmniejszyła się także populacja przystępujących do egzaminu z WOS jako przedmiot dodatkowego – w ciągu dwóch lat z ponad 6,5 tysięcy do tylko nieco ponad 3 tysięcy. To jednak nadal najwięcej

ze wszystkich przedmiotów maturalnych. Tegoroczna liczba wyborów wydaje się lepiej odzwierciedlać rzeczywiste zainteresowanie przedmiotem, podczas gdy liczby z lat poprzednich wskazywały, że część osób przystępowała jedynie w celu „wzbogacenia” świadectwa maturalnego.

- Analiza źródeł jest umiejętnością, którą zdający opanowali poprawnie. Jest to jednak zależne od rodzaju źródła, ilości informacji w nim zawartych oraz czynności, jakie należy wykonać, aby rozwiązać zadanie. Przygotowując się do egzaminu, absolwenci powinni doskonalić umiejętność prawidłowego odczytywania poleceń, bowiem dość często zdający udzielają odpowiedzi niezgodnych z nimi. Powodem niezrozumienia polecenia może być również nieznanostwo użytych w nim słów, np. polaryzacja, aprobata, różnicowanie, itp.
- W tym roku, w odniesieniu do obu arkuszy, a zwłaszcza do arkusza na poziomie podstawowym, zmniejszyły się różnice między współczynnikami łatwości w poszczególnych obszarach standardów. Trudno jednak określić, na ile jest to efekt lepszego przygotowania zdających do analizy źródeł i tworzenia informacji, a w jakim stopniu trudności zadań z I obszaru. Pogłębia się natomiast różnica między wynikami maturzystów uzyskanymi za rozwiązanie zadań zamkniętych i otwartych. Zdający potrafią jedynie konfrontować podane rozwiązania z posiadaną wiedzą, lecz kiedy należy udzielić samodzielnej odpowiedzi, ujawniają się w niej spore braki. Zjawisko to jest bardzo groźne, gdyż może prowadzić do stopniowego zanikania wśród uczniów motywacji do rozwijania tych umiejętności.
- Każde zamieszczone w arkuszach zadanie wymagające analizy mapy, jest dla dużej części zdających zadaniem zaporowym. Zadanie nr 23 na poziomie podstawowym oraz zadanie nr 13 na poziomie rozszerzonym dotyczyły przecież treści związanych z organizacjami europejskimi, a więc eksponowanych w trakcie nauki szkolnej. Można zatem przypuszczać, że największym problemem jest brak wiedzy geograficznej, która w tego typu zadaniach jest niezbędna. Stanowi to kolejny dowód, że WOS jest przedmiotem interdyscyplinarnym i wymaga od zdającego korzystania z wiedzy nabytej na lekcjach innych przedmiotów.
- Zadanie rozszerzonej odpowiedzi (wypracowanie) w arkuszu na poziomie podstawowym w tym roku nie sprawiło zdającym wielu problemów, co można tłumaczyć tematem artykułu, który mieli napisać zdający. Niestety nadal maturzyści zapominają o prawidłowej formie wypowiedzi, niezależnie od tego, czy jest to artykuł, czy – jak w poprzednich latach – list czy petycja. Dla zdających w kolejnych latach wręcz nawykiem powinno być zadbanie o właściwą formę wypowiedzi, gdyż jest to jedno z kryteriów oceny tego zadania.
- Tegoroczne tematy wypracowań na poziomie rozszerzonym, a zwłaszcza temat 2., pozostawiały zdającym dość dużą swobodę w tworzeniu tekstu. Paradoksalnie przyniosło to obniżenie wyników, bowiem zdający znacznie częściej odbiegali

od tematu, traktowali go powierzchownie lub stosowali nieurozmaiconą argumentację. Już tradycyjnie, większość zdających uzyskuje punkty za terminologię i kompozycję pracy; problemem pozostaje prawidłowe wykorzystanie źródeł. Obok przyczyn, które uniemożliwiały uzyskanie punktów za to kryterium (brak logicznego związku między własnym zdaniem a źródłem lub brak pełnej identyfikacji źródła) doszła nowa – parafrazowanie tekstu. W wielu pracach taka parafraza zajmowała większość tekstu i wpływała na drastyczne obniżenie liczby uzyskanych punktów. Przystępujący do egzaminu w kolejnych latach powinni zwrócić szczególną uwagę na ten problem.

Projektowane od sesji wiosennej 2010 roku zmiany w strukturze egzaminu maturalnego spowodują istotne następstwa w odniesieniu do każdego przedmiotu maturalnego. Brak możliwości wyboru wiedzy o społeczeństwie jako przedmiotu obowiązkowego spowoduje prawdopodobnie znaczne zmniejszenie liczby przystępujących do egzaminu na poziomie podstawowym. Należy spodziewać się bowiem, że większość deklarujących WOS jako przedmiot dodatkowy, mając możliwość wyboru poziomu, wybierze poziom rozszerzony. Dotyczyć będzie to głównie absolwentów liceów ogólnokształcących, a zwłaszcza tych klas, w których nauczanie WOS jest realizowane w zwiększonym wymiarze godzin. Powinno to pozytywnie wpłynąć na średnie wyniki osiągnięte przez zdających na poziomie rozszerzonym.

2.16. Wiedza o tańcu

Do egzaminu maturalnego z wiedzy o tańcu osoby deklarujące jego zdawanie przystąpiły 11 maja 2009 roku. Piszący ten egzamin jako obowiązkowy mogli wybrać jego poziom (podstawowy lub rozszerzony), natomiast zdający wiedzę o tańcu jako przedmiot dodatkowy rozwiązywali zadania z arkusza na poziomie rozszerzonym. Czas trwania egzaminu na poziomie podstawowym wynosił 120 minut, a na poziomie rozszerzonym 180 minut. Osoby, które wybrały wiedzę o tańcu jako przedmiot obowiązkowy, aby zdać egzamin, musiały uzyskać co najmniej 30% punktów możliwych do zdobycia na zadeklarowanym poziomie.

I. Opis zestawów egzaminacyjnych (arkuszy)

W arkuszu na poziomie podstawowym zamieszczono 18 zadań, spośród których 12 było zadaniami zamkniętymi (2 wyboru wielokrotnego, 6 na dobieranie i 4 prawda-falsz) oraz 6 otwartych (5 krótkiej odpowiedzi i 1 rozszerzonej odpowiedzi), za rozwiązanie których łącznie można było uzyskać 100 punktów. W zadaniu rozszerzonej odpowiedzi (nr 7) należało – na podstawie zamieszczonej ilustracji – dokonać analizy ruchu tanecznego, zwracając uwagę na jego formę, kompozycję i charakter.

Trzydziestyciowy arkusz na poziomie rozszerzonym zawierał 9 zadań, a maksymalna liczba punktów za ich rozwiązanie wynosiła 50. W części I, za którą można było uzyskać 20 punktów, po czterokrotnym obejrzeniu krótkiego fragmentu dzieła tanecznego, zdający miał za zadanie dokonanie jego analizy. Powinien w niej uwzględnić wyszczególnione w poleceniu do zadania elementy, takie jak:

1. struktura kompozycji,
2. składniki i cechy ruchu oraz jego kompozycja,
3. kompozycja przestrzenna,
4. warstwa dźwiękowa,
5. warstwa wizualna – scenografia i wykorzystanie techniki filmowej.

Test, stanowiący II część arkusza obejmował 7 zadań, w którym za poprawne rozwiązanie zadań można było otrzymać 20 punktów. W jego skład wchodziły: 2 zadania zamknięte (1 na dobieranie i 1 prawda-falsz) i 5 otwartych krótkiej odpowiedzi. Sprawdzały one wiadomości i umiejętności zapisane w I i II obszarze standardów wymagań egzaminacyjnych.

W części III arkusza zdający wybierał jeden spośród dwóch podanych tematów i pisał wypracowanie. Pierwszy z tematów dotyczył środków artystycznych wykorzystanych przez B. Nizińską i J. Kiliána w ich wersjach baletu „Wesele” do muzyki I. Strawieńskiego. W temacie drugim, zadaniem maturzysty, było omówienie i ocena wpływu M. Wigman na tworzenie podstaw tańca współczesnego w Europie. Za wypracowanie można było otrzymać 10 punktów.

Do konstrukcji zadań w obu arkuszach wykorzystano dużą liczbę czarnobiałych i kolorowych ilustracji, które stanowiły albo ich część, albo – jak w zadaniu rozszerzonej

odpowiedzi w arkuszu na poziomie podstawowym – były materiałem pomocniczym. Wówczas na jego podstawie zdający dokonywał pogłębionych analiz. Zadania w arkuszu na poziomie podstawowym obejmowały standardy wymagań egzaminacyjnych wyłącznie z tego poziomu podstawowego, natomiast na poziomie rozszerzonym reprezentowane były standardy z obu poziomów. Proporcje udziału poszczególnych obszarów standardów w arkuszach egzaminacyjnych przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Punktowy i procentowy udział umiejętności z poszczególnych obszarów standardów wymagań w arkuszach egzaminacyjnych

	Obszar I standardów Wiadomości i rozumienie		Obszar II standardów Korzystanie z informacji		Obszar III standardów Tworzenie informacji	
	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %	Liczba pkt	Waga w %
Arkusz PP	33	33	55	55	12	12
Arkusz PR	12	24	8	16	30	60

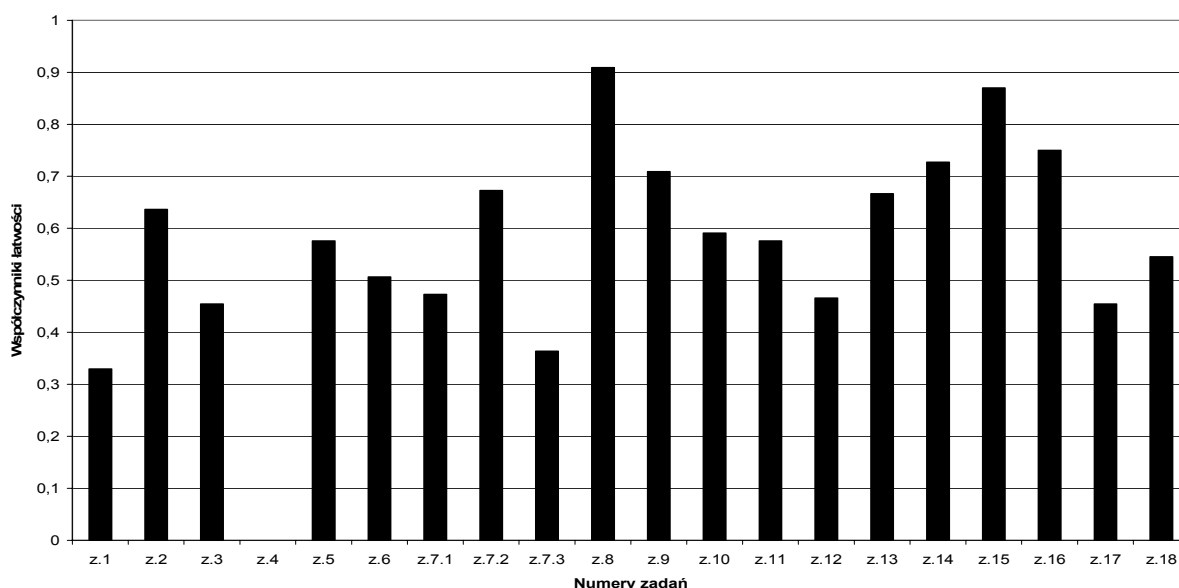
II. Interpretacja osiągnięć zdających

W bieżącym roku do egzaminu maturalnego z wiedzy o tańcu przystąpiło 15 osób (11 zdawało ten przedmiot jako obowiązkowy na poziomie podstawowym, a 4 jako przedmiot dodatkowy na poziomie rozszerzonym). Tak niewielka populacja zdających w poważnym stopniu utrudnia, a niekiedy wręcz uniemożliwia analizy jakościowe oraz wyciąganie w pełni obiektywnych wniosków.

Wyniki za zadania z arkusza na poziomie podstawowym

Zdający w Okręgu uzyskali średni wynik punktowy (procentowy) na poziomie 57,5. Podstawą do określenia poziomu wiedzy i umiejętności zdających egzamin maturalny z wiedzy o tańcu oraz wskazania ich słabych i mocnych stron są współczynniki łatwości uzyskane za poszczególne zadania w arkuszu. Współczynniki łatwości wszystkich zadań z arkusza na poziomie podstawowym przedstawiono na wykresie 1.

Wykres 1. Współczynnik łatwości zadań z arkusza na poziomie podstawowym



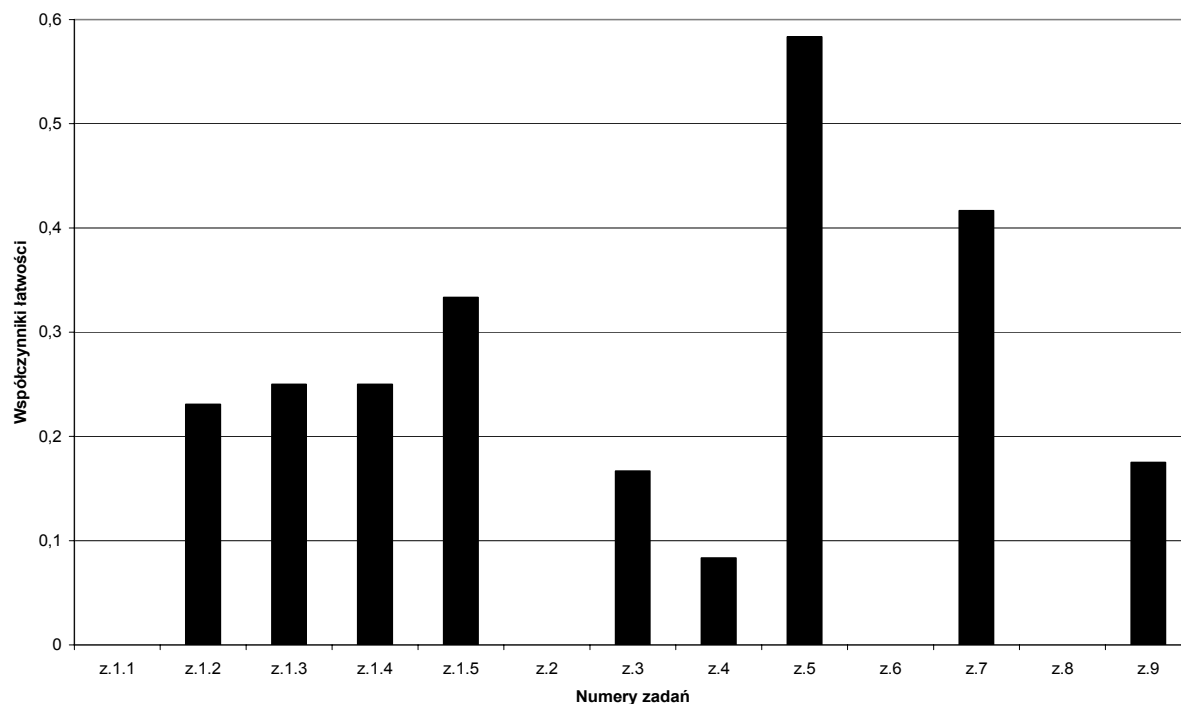
Najmniejsze problemy sprawiło zdającym zadanie nr 8, w którym należało dobrać nazwy do podanych opisów. Zadaniem łatwym (współczynniki łatwości powyżej 0,7) okazały się także: zadanie nr 9 (określenie prawdziwości zdań dotyczących tańców regionalnych), nr 14 (wskazanie autorów różnych wersji baletu „Córka źle strzeżona”) oraz 15. i 16. (rozpoznanie tańców na podstawie ilustracji). Natomiast najtrudniejsze okazały się zadanie nr 4, za rozwiązanie którego żaden ze zdających nie otrzymał punktu oraz zadanie nr 1, wymagające podania – na podstawie ilustracji – nazw baletów oraz źródeł inspiracji do ich powstania. Warto podkreślić, że w przeciwieństwie do lat ubiegłych, maturzyści dobrze poradzi sobie z zadaniem rozszerzonej odpowiedzi (nr 7).

Arkusz z poziomu rozszerzonego

Maturzyści, którzy w tym roku przystąpili do egzaminu z wiedzy o tańcu na poziomie rozszerzonym, zadeklarowali ten przedmiot jako dodatkowy. Ten wybór okazał się bardzo trafny, gdyż tylko jedna osoba osiągnęła wynik 48%, a więc powyżej progu zdawalności, a średni wynik dla wszystkich zdających to 10,25 punktu (20,5%). Doprawdy trudno dociec, czym kierowali się maturzyści, składając deklarację, gdyż posiadane przez nich wiadomości z wiedzy o tańcu są na poziomie minimalnym.

Do analizy poziomu opanowania wiedzy i umiejętności zdających egzamin maturalny z wiedzy o tańcu na poziomie rozszerzonym wykorzystano współczynnik łatwości zadań rozwiązywanych przez zdających, przedstawione na wykresie 2.

Wykres 2. Współczynnik łatwości zadań z arkusza na poziomie rozszerzonym



Tylko za rozwiązania jednego z zadań w arkuszu (nr 5) zdający uzyskali powyżej 50% punktów możliwych do zdobycia. Było to jednak zadanie typu prawda-falsz, więc odpowiedzi zdających nie do końca stanowią odzwierciedlenie stanu ich wiedzy. O jej rzeczywistym poziomie świadczą wyniki innych zadań testowych, a zwłaszcza nr: 2, 6 i 8, w których wszyscy zdający uzyskali 0 punktów. Również oba zadania rozszerzonej odpowiedzi okazały się trudne dla zdających (współczynniki łatwości około 0,2). W analizie dzieła tanecznego jest to efektem bardzo powierzchownej charakterystyki poszczególnych elementów lub – jak w przypadku struktury kompozycji – zupełnego braku odpowiedzi. Natomiast niskie wyniki za zadanie 9. (wypracowanie) wynikają z faktu, że dwie osoby spośród czterech zdających nie otrzymały żadnego punktu.

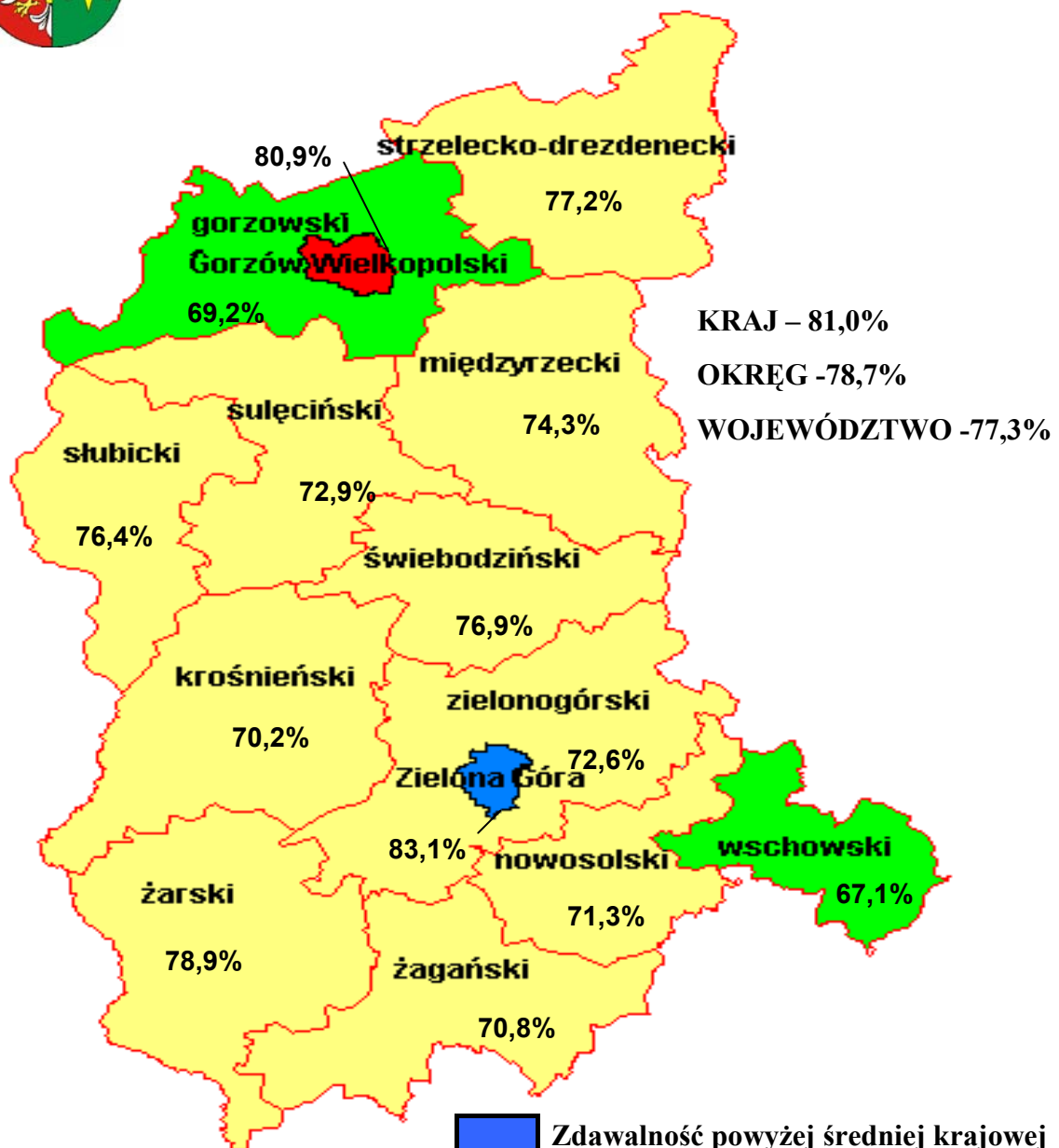
III. Wnioski

Wyniki, osiągnięte przez zdających egzamin maturalny z wiedzy o tańcu na terenie działania OKE Poznań, pozwalają na wyciągnięcie kilku ogólnych wniosków:

- Wszystkie osoby zdające egzamin na poziomie podstawowym były absolwentami szkoły, w której prowadzone są zajęcia specjalistyczne. Można więc uznać, że wybór tego przedmiotu potwierdził ich zainteresowanie sztuką tańca, lecz osiągniętych przez nich wyników nie można uznać za zadowalające.
- Jedną z przyczyn bardzo niskich wyników uzyskanych na poziomie rozszerzonym może być brak kontaktu ze sztuką baletową, zwłaszcza oglądaną na scenie i przygotowywanie się do egzaminu wyłącznie na podstawie ogólnie dostępnej literatury. Ogranicza to możliwość prawidłowego interpretowania dzieła scenicznego, a także analizowanie zjawisk i procesów zachodzących w sztuce tanecznej
- Większość zdających posiada wiadomości i umiejętności ujęte w standardach na poziomie podstawowym. Wszystkie zadania, które wykraczają poza ten zakres, jeśli zawierały ilustracje lub opis, sprawiają maturzystom problemy. Niejednokrotnie wymagają one bowiem bardzo szczegółowej wiedzy i formułowania wniosków z wykorzystaniem fachowej terminologii.

Dane dla województwa lubuskiego

PROCENT OSÓB, KTÓRE ZDAŁY MATURE W ROKU 2009







Absolwenci

Liceum Ogólnokształcącego – 89,3%

Liceum Profilowanego – 60,4%

Technikum – 64,6%

Szkół Uzupełniających – 36,0%

-  Zdawalność powyżej średniej krajowej
-  Zdawalność równa średniej krajowej
-  Zdawalność w przedziale 70% - 79,99%
-  Zdawalność poniżej 70%

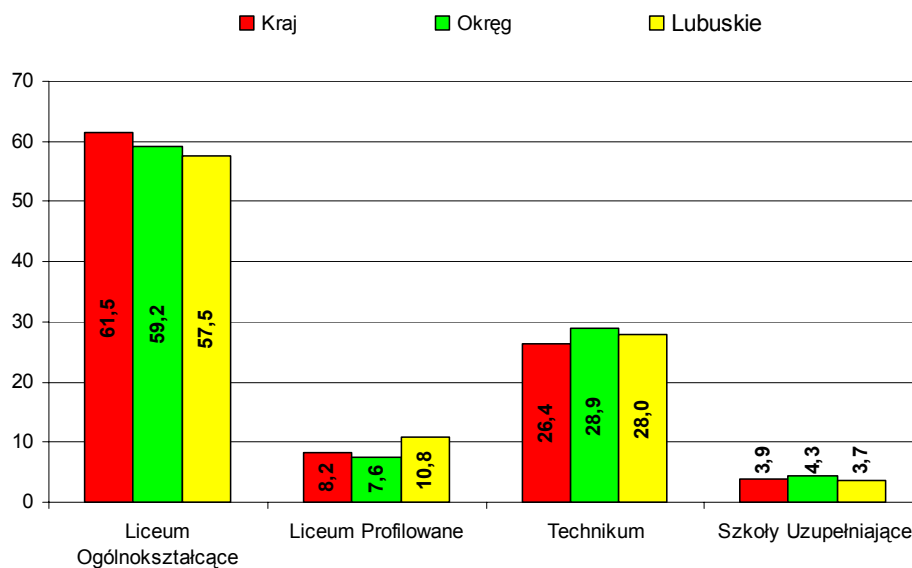
Dane dla województwa lubuskiego

LICZBA ZDAJĄCYCH W POSZCZEGÓLNYCH POWIATACH WEDŁUG TYPÓW SZKÓŁ

Obszar	Absolwenci	wg typów szkół (w %)			
		LO ⁴	LP ⁵	T ⁶	SU ⁷
L ¹	9827	57,5	10,8	28,0	3,7
W ²	35656	57,6	7,2	30,5	4,7
Z ³	16097	63,9	6,4	26,1	3,6
OKRĘG	61580	59,2	7,6	28,9	4,3
KRAJ	396719	61,5	8,2	26,4	3,9

- ¹ woj. lubuskie
² woj. wielkopolskie
³ woj. zachodniopomorskie
⁴ liceum ogólnokształcące
⁵ liceum profilowane
⁶ technikum
⁷ szkoły uzupełniające (licea i technika uzupełniające)

Powiat	Absolwenci	wg typów szkół (w %)			
		LO	LP	T	SU
gorzowski	263	60,5	7,2	27,0	5,3
krośnieński	413	45,0	22,1	28,3	4,6
międzyrzecki	482	37,8	13,9	45,4	2,9
nowosolski	700	49,0	15,9	32,6	2,5
słubicki	390	45,9	5,1	49,0	0,0
strzelecko-drezdenecki	372	66,9	5,4	27,7	0,0
sulęciński	251	70,9	14,3	14,8	0,0
świebodziński	641	55,4	10,1	31,8	2,7
zielonogórski	343	47,8	16,6	28,0	7,6
żagański	679	50,8	9,9	37,6	1,7
żarski	1061	57,5	10,4	29,3	2,8
wschowski	280	60,0	0,0	32,1	7,9
m. Gorzów Wlkp.	1917	67,3	6,9	21,2	4,6
m. Zielona Góra	2035	60,9	13,0	20,9	5,2



Dane dla województwa lubuskiego

WYBIERALNOŚĆ JEZYKÓW OBCYCH PODCZAS EGZAMINIUM USTNEGO OBOWIĄZKOWEGO (dane w %)

		OGÓLEM						
		Liczba zdających (ogółem)	Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski
OKRĘG		60789	71,0	0,8	0,1	25,0	2,6	0,1
LUBUSKIE		9666	62,7	1,4	0,0	32,2	3,0	0,1
POWIATY	gorzowski	254	67,3			29,9	0,8	0,4
	krośnieński	396	54,5			41,7	3,3	
	międzyrzecki	475	56,8	0,2		40,4	1,1	
	nowosolski	681	46,0	3,4		48,3	1,3	0,1
	stubicki	387	51,2		0,3	48,3	0,3	
	strzelecko-drezdenecki	362	61,0	4,4		33,7		
	sulęciński	244	64,8			35,2		
	świebodziński	636	42,8	0,2		53,8	3,0	
	zielonogórski	339	69,3	0,3		27,7	1,5	0,3
	żagański	670	70,7	1,3		20,0	7,5	0,1
	żarski	1047	63,6	3,2		29,3	3,1	0,1
	wschowski	272	64,3			29,4	4,8	
m. Gorzów Wlkp.	1890	73,6	1,3		22,0	2,8	0,3	
m. Zielona Góra	2013	64,8	1,2		28,9	4,6	0,1	

w tym: POZIOM PODSTAWOWY						
Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski	
68,4	0,6	0,1	24,4	2,6	0,1	
60,3	1,2	0,0	31,6	3,0	0,1	
66,5			28,3	0,8	0,4	
54,3			41,2	3,3		
55,8	0,2		39,6	1,1		
44,9	3,2		47,9	1,3	0,1	
49,1		0,3	47,8	0,3		
58,8	4,4		32,3			
59,8			35,2			
40,9	0,2		53,5	3,0		
68,4			27,1	1,5		
69,7	1,3		19,7	7,5	0,1	
60,7	2,9		28,7	3,0	0,1	
63,2			28,7	4,8		
69,8	1,0		21,4	2,8	0,3	
61,6	1,1		28,2	4,6	0,1	

w tym: POZIOM ROZSZERZONY						
Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski	
2,5	0,1	0,0	0,6	0,0	0,0	
2,4	0,1		0,6	0,0	0,0	
0,8			1,6			
0,3			0,5			
1,1			0,8			
1,0	0,1		0,4			
2,1			0,5			
2,2			1,4			
4,9						
1,9			0,3			
0,9	0,3		0,6		0,3	
1,0			0,3			
2,9	0,4		0,7	0,1		
1,1			0,7			
3,8	0,3		0,6		0,1	
3,2	0,1		0,7			

Dane dla województwa lubuskiego

ZDAWALNOŚĆ EGZAMINÓW USTNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)

		Liczba zdających (ogółem)	Język polski
OKRĘG		60789	97,2
LUBUSKIE		9666	97,2
POWIATY	gorzowski	254	98,8
	krośnieński	396	96,6
	międzyrzeczki	475	91,1
	nowosolski	681	96,9
	ślubicki	387	96,8
	strzelecko-drezdenecki	362	98,3
	sulęciński	244	94,5
	świebodziński	636	99,0
	zielonogórski	339	95,8
	żagański	670	98,3
	żarski	1047	98,5
	wschowski	272	88,0
	m. Gorzów Wlkp.	1890	97,3
	m. Zielona Góra	2013	98,7

POZIOM PODSTAWOWY						
Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	
95,0	96,1	97,3	94,3	92,6	100	
87,6			93,1	100	100	
100			96,3	100		
95,8	100		96,8	100		
89,5	100		86,8	88,9		
94,7		100	93,0	100		
91,1	100		96,6			
91,1			100			
96,5	100		99,7	94,7		
97,8			93,5	100		
89,9	100		87,9	86,0	100	
98,0	93,3		98,0	96,8	100	
92,4			85,9	100		
95,8	100		94,3	100	100	
96,3	100		95,7	100	100	

POZIOM ROZSZERZONY						
Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	
99,4	97,6	100	99,7	100	100	
99,6	92,9		100	100	100	
100			100			
100			100			
100			100			
100	100		100			
100	0,0		100			
100			100			
100						
100			100			
100	100		100		100	
100			100			
100			100			
100	100		100	100		
100			100			
98,6	100		100		100	
100	50,0		100			

Dane dla województwa lubuskiego

ŚREDNIE WYNIKI Z EGZAMINÓW USTNYCH OBOWIĄZKOWYCH I DODATKOWYCH (dane w %)

		Liczba zdających (ogółem)	Język polski	POZIOM PODSTAWOWY						POZIOM ROZSZERZONY (obowiązkowo)						POZIOM ROZSZERZONY (dodatkowo)					
				Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski
OKRĘG		60789	66,0	66,2	69,8	71,8	60,8	53,4	82,6	80,6	88,0	93,3	82,8	95,0	72,5	78,6	85,0	82,8	82,6	87,4	75,7
LUBUSKIE		9666	68,1	68,4	75,9	50,0	62,1	55,1	76,8	81,1	83,6		87,4	100	72,5	79,2	89,3	30,0	83,4	83,6	50,0
POWIATY	gorzowski	254	62,0	61,4			54,3	30,0	65,0	82,5			82,5							100	
	krośnieński	396	55,4	74,0			61,4	55,8		70,0			100			100					
	międzyrzecki	475	58,7	65,6	90,0		61,6	58,0		77,0			66,3						85,0		
	nowosolski	681	64,9	65,6	69,8		54,8	44,4	5,0	69,3	65,0		91,7			100	85,0				
	ślubicki	387	63,0	60,8		50,0	56,0	80,0		66,9			70,0			70,0			66,7		50,0
	strzelecko-drezdenecki	362	72,8	62,4	73,4		62,6			90,0			95,0			95,0			100		
	sulęciński	244	62,7	64,4			66,1			79,6						40,0			100		
	świebodziński	636	74,6	68,3	75,0		64,7	53,4		89,6			90,0			77,5			70,0		
	zielonogórski	339	67,2	74,3			58,3	38,0		66,7	75,0		97,5		100						
	żagański	670	68,6	57,9	74,4		55,4	49,0	100	68,6			80,0			50,0		30,0			
	żarski	1047	70,1	72,4	77,0		63,5	66,5	60,0	84,7	88,8		89,3	100		58,8	92,5		91,0		
	wschowski	272	55,1	60,8			54,5	61,9		70,0			77,5			100			82,5		
	m. Gorzów Wlkp.	1890	69,6	68,7	80,3		64,2	61,4	95,0	78,7	91,7		95,0		45,0	81,6	70,0		71,4	83,0	
	m. Zielona Góra	2013	72,6	73,8	78,7		68,4	52,3	70,0	85,8	62,5		85,0			85,0	100		88,8	70,0	

Dane dla województwa lubuskiego

WYBIERALNOŚĆ JEZYKÓW OBCYCH PODCZAS EGZAMINU USTNEGO OBOWIĄZKOWEGO Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)

		OGÓLEM						
		Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski	
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE	LO	68,2	1,6		28,6	1,2	0,2	
	LP	57,1	1,9		36,9	3,5	0,1	
	T	56,4	0,9		38,4	3,2		
	SU	40,5			28,3	29,7	0,3	
	niepubliczna	55,7	0,9	0,2	26,2	15,8	0,4	
	publiczna	63,2	1,4		32,5	2,3	0,1	
	do 20 tys.	60,6	1,2	0,0	35,5	1,9	0,1	
	20-100 tys.	55,1	1,9		38,1	4,2	0,1	
	powyżej 100 tys.	69,5	1,3		25,6	3,2	0,2	
	wieś	64,3			31,9	1,4		
	OKRĘG	LO	76,5	0,8	0,2	20,9	1,3	0,1
		LP	65,0	0,9	0,0	31,5	1,9	0,0
T		63,6	0,6		32,2	2,8	0,0	
SU		52,6	0,4		22,7	21,5	0,2	
niepubliczna		69,6	0,2	0,0	17,1	11,2	0,2	
publiczna		71,1	0,8	0,1	25,6	1,9	0,0	
do 20 tys.		64,7	0,4	0,0	32,0	2,3	0,0	
20-100 tys.		68,9	0,9	0,1	26,7	2,9	0,0	
powyżej 100 tys.		79,4	0,9	0,2	16,7	2,3	0,1	
wieś		63,9	0,5	0,0	30,8	3,6	0,0	
		w tym: POZIOM PODSTAWOWY						
		Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski	
		64,4	1,4		27,6	1,2	0,2	
		56,3	1,9		36,8	3,5	0,1	
		56,0	0,9		38,3	3,2		
		40,2			27,7	29,7	0,3	
		52,7	0,7	0,2	25,3	15,8	0,4	
		60,8	1,3		31,9	2,3	0,1	
		59,2	1,1	0,0	34,9	1,9	0,0	
		53,0	1,7		37,4	4,1	0,1	
		66,0	1,1		25,0	3,2	0,2	
		63,3			31,9	1,4		
		w tym: POZIOM ROZSZERZONY						
		Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski	
		3,8	0,2		0,9	0,0	0,0	
		0,8			0,1			
		0,3			0,1			
		0,1			0,1			
		2,9	0,2		0,9			
		2,4	0,1		0,6	0,0	0,0	
		1,4	0,1		0,6		0,0	
		2,1	0,2		0,7	0,0		
		3,5	0,2		0,6		0,0	
		1,0						
		3,9	0,1	0,0	0,9	0,0	0,0	
		0,6	0,0		0,1			
		0,3	0,0		0,1	0,0		
		0,1	0,0		0,1			
		2,9	0,0	0,0	0,3	0,0		
		2,4	0,1		0,6	0,0	0,0	
		1,7	0,0		0,5	0,0	0,0	
		2,0	0,1	0,0	0,7	0,0		
		4,0	0,1	0,0	0,6	0,0	0,0	
		0,3	0,0		0,1	0,1		

Dane dla województwa lubuskiego

ZDAWALNOŚĆ EGZAMINÓW USTNYCH OBOWIĄZKOWYCH Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)

		Język polski
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE	LO	98,8
	LP	95,6
	T	95,8
	SU	87,4
	niepubliczna	91,8
	publiczna	97,6
	do 20 tys.	95,7
	20-100 tys.	98,5
	powyżej 100 tys.	98,1
	wieś	87,3
OKRĘG	LO	98,4
	LP	95,8
	T	95,9
	SU	91,5
	niepubliczna	94,9
	publiczna	97,4
	do 20 tys.	96,6
	20-100 tys.	97,9
	powyżej 100 tys.	97,2
	wieś	96,0

POZIOM PODSTAWOWY					
Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski
100	100	97,8	92,6	88,9	100
94,7		88,9	94,4	100	94,7
95,8		92,0	95,4		95,8
		83,2	94,1	100	
100	100	90,6	95,3	100	100
98,3		94,5	93,7	88,9	98,3
97,1	100	93,7	96,6	100	97,1
97,8		95,0	92,5	66,7	97,8
100		94,1	94,4	100	100
		95,5	100		
97,7	100	100	97,8	94,6	95,7
91,6	83,7	0,0	90,2	84,7	100
92,1	91,8		92,5	93,4	100
72,3	100		76,1	91,4	100
87,8	100	50,0	87,7	94,9	100
95,5	96,0	100	94,6	91,5	96,0
95,6	96,6	100	94,4	95,2	100
94,9	93,8	100	94,9	91,2	88,9
95,0	99,2	100	93,5	92,5	100
92,5	100	0,0	92,4	91,7	100

POZIOM ROZSZERZONY					
Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski
99,5	92,9		100	100	100
100			100		
100			100		
100			100		
100	100		100		
99,5	92,3		100	100	100
100	100		100		100
100	100		100	100	
99,3	87,5		100		100
100					
99,6	97,6	100	99,7	100	100
96,2			100		
94,6	100		100	100	
100			100		
99,2	100		100	100	
99,4	97,6	100	99,7	100	100
99,2	100		98,6	100	100
99,5	100	100	100	100	
99,5	96,2	100	100	100	100
90,0			100	100	

Dane dla województwa lubuskiego
**ŚREDNIE WYNIKI Z EGZAMINÓW USTNYCH Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW I STATUSU SZKÓŁ
ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)**

		Język polski	POZIOM PODSTAWOWY						POZIOM ROZSZERZONY (obowiązkowo)						POZIOM ROZSZERZONY (dodatkowo)					
			Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE	LO	73,7	75,9	83,3	50,0	72,3	64,9	78,3	81,9	83,6		89,0	100	72,5	82,4	90,8	30,0	83,3	80,8	50,0
	LP	58,6	57,0	62,1		49,3	52,8	60,0	59,4			30,0			20,0					
	T	62,1	56,9	63,1		52,7	54,3		79,1			82,0								
	SU	49,7	42,7			47,7	50,0	80,0	100			87,5			55,0	80,0		85,0	100	
	niepubliczna	62,1	62,0	96,3	50,0	55,2	53,0	70,0	88,8	100		82,0			80,0	97,5		91,0		
	publiczna	68,5	68,7	75,2		62,4	55,9	78,3	80,5	82,3		87,9	100	72,5	79,2	86,0	30,0	81,9	83,6	50,0
	do 20 tys.	63,8	66,0	66,3	50,0	59,2	55,3	65,0	75,0	80,0		83,6		100	70,0			85,0	100	50,0
	20-100 tys.	69,2	68,2	80,0		61,8	55,0	55,0	83,4	83,8		89,2	100		75,0	91,0	30,0	87,5		
	powyżej 100 tys.	71,1	71,2	79,4		66,6	55,4	87,9	82,0	84,4		88,8		45,0	83,1	85,0		80,7	80,8	
	wieś	59,6	48,3			47,3	41,7		82,5									85,0		
OKRĘG	LO	70,3	73,1	80,3	73,8	70,3	62,2	86,5	81,5	87,8	93,3	83,0	98,5	72,5	79,8	85,2	82,8	82,5	85,9	75,7
	LP	59,2	54,8	54,8	0,0	50,2	46,9	60,0	59,8			66,3			25,0			91,3		
	T	60,3	56,2	54,0		53,4	51,3	77,5	66,8	95,0		80,0	83,3		51,9	80,0		76,3	100	
	SU	53,1	37,4	38,9		39,3	48,6	76,7	76,7			91,7			85,0			100	95,0	
	niepubliczna	60,5	55,0	88,1	25,0	49,1	51,8	77,5	82,0	100		86,9	100		78,8	96,7	91,7	89,4	87,5	
	publiczna	66,4	67,0	69,4	74,4	61,4	54,1	84,2	80,4	87,7	93,3	82,6	94,6	72,5	78,6	83,8	81,6	82,1	87,4	75,7
	do 20 tys.	64,8	65,3	65,0	50,0	60,9	54,2	68,8	81,5	70,0		80,9	95,0	100	72,7	97,5		76,4	93,1	72,5
	20-100 tys.	66,3	66,1	68,3	73,5	60,7	52,8	75,6	79,6	88,5	100	83,9	100		75,2	81,3	80,0	83,8	81,5	50,0
	powyżej 100 tys.	67,4	68,4	76,3	75,7	63,2	54,9	90,0	80,9	89,8	91,4	82,3	96,4	45,0	81,5	87,3	84,1	84,8	88,1	83,8
	wieś	60,3	54,3	57,3	0,0	52,1	47,4	60,0	66,5			95,0	85,0					85,0		

Dane dla województwa lubuskiego

WYBIERALNOŚĆ PRZEDMIOTÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)

	Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu	
OKRĘG	61580	99,6	0,0	70,9	0,7	0,1	25,0	2,5	0,1	0,0	17,1	2,6	0,0	1,1	35,0	6,9	0,1	0,4	0,1	14,2	21,9	0,0	
LUBUSKIE	9827	99,6		62,7	1,4	0,0	32,3	2,9	0,1		16,4	2,7	0,0	1,0	30,6	7,0	0,0	0,6	0,2	14,8	26,3		
POWIATY	gorzowski	263	100		67,7		30,4	0,8	0,4		13,7	3,4		0,8	41,1	1,9				12,2	27,0		
	krośnieński	413	99,5		54,0		42,4	3,1			28,1	1,7		0,2	33,2	9,2				7,0	19,6		
	międzyrzecki	482	100		57,7	0,2	40,7	1,0			14,1	0,8		0,2	39,4	4,6			0,2	14,5	25,7		
	nowosolski	700	99,7		46,0	3,1	48,7	1,3	0,1		17,9	3,4		0,3	23,4	4,1	0,1	0,1	0,1	16,4	33,6		
	słubicki	390	99,7		50,8		0,3	47,9	0,3		18,2	2,3		0,3	35,4	4,4				11,8	26,9		
	strzelecko – drezdenecki	372	98,4		61,0	4,3		34,4			18,5	0,8		0,5	48,4	4,3			0,3	15,1	11,8		
	sulęciński	251	99,6		64,5			35,5			9,2			0,8	44,2	6,8				8,8	29,5		
	świebodziński	641	99,8		42,9	0,2		53,7	2,8			18,6	3,7		0,2	36,0	4,7		0,2	0,2	11,7	24,3	
	zielonogórski	343	99,7		69,4	0,3		28,6	1,5	0,3		9,3	1,2		21,6	4,4				20,7	42,6		
	żagański	679	99,9		70,8	1,3		20,2	7,2	0,1		15,0	3,1		0,9	27,2	8,5		0,1		10,3	34,8	
	żarski	1061	99,3		64,2	3,2		29,1	3,0	0,1		19,2	3,3	0,1	0,8	32,4	8,6		0,2	0,2	12,2	22,8	
	wschowski	280	99,3		62,9		0,4	31,1	4,6			16,4	1,8		0,4	42,1	5,4				16,8	16,8	
	m. Gorzów Wlkp.	1917	99,6		73,2	1,3		22,1	2,7	0,3		18,1	2,3		1,6	24,5	9,0	0,1	0,6	0,3	16,0	27,0	
	m. Zielona Góra	2035	99,8		64,8	1,2		28,7	4,5	0,1		12,3	3,3	0,1	1,9	27,4	8,0	0,1	2,3	0,4	18,9	25,0	

Dane dla województwa lubuskiego

WYBIERALNOŚĆ PRZEDMIOTÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)

POZIOM PODSTAWOWY

	Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu	
OKRĘG	61580	94,3	0,0	63,5	0,6	0,1	23,9	2,5	0,1	0,0	12,0	1,2	0,0	0,9	30,9	5,1	0,1	0,2	0,1	10,0	19,8	0,0	
LUBUSKIE	9827	94,4		54,9	1,1	0,0	30,6	2,9	0,1		11,7	1,3	0,0	0,7	26,9	5,5	0,0	0,2	0,2	10,9	23,6		
POWIATY	gorzowski	263	97,3		66,2		28,9	0,8	0,4		8,4	3,4		0,8	40,3	1,9				10,6	27,0		
	krośnieński	413	98,1		52,1		41,6	3,1			24,0	1,0		0,2	32,9	9,0				6,1	19,6		
	międzyrzecki	482	96,5		54,8		39,8	1,0			11,0	0,8		0,2	37,8	3,7			0,2	11,8	25,1		
	nowosolski	700	93,0		42,1	2,9	46,6	1,3	0,1		12,9	0,4		0,3	21,9	4,0	0,1		0,1	12,3	29,6		
	słubicki	390	95,4		46,2		0,3	46,9	0,3		14,9	2,1		0,3	29,5	3,6				11,0	24,4		
	strzelecko – drezdenecki	372	93,8		57,3	3,8		32,0			15,6	0,5		0,5	44,4	3,2			0,3	11,6	11,8		
	sulęciński	251	97,6		59,4			35,5			6,4			0,4	39,0	6,8				8,0	28,3		
	świebodziński	641	96,3		39,0	0,2		52,3	2,8		15,1	0,8		0,2	32,0	3,4		0,2	0,2	9,0	22,5		
	zielonogórski	343	96,2		61,8			26,5	1,5		6,7	0,6			19,2	3,8				18,4	35,6		
	żagański	679	97,8		64,4	1,3		19,7	7,2	0,1		11,9	2,2		0,9	25,8	8,1			7,7	33,9		
	żarski	1061	92,6		54,9	2,3		27,5	2,8	0,1		13,5	2,1		0,3	27,0	6,3		0,2	0,2	8,5	19,2	
	wschowski	280	97,5		60,7		0,4	30,4	4,6			15,0	1,1		0,4	37,5	5,0				12,5	15,0	
	m. Gorzów Wlkp.	1917	91,1		63,5	0,9		20,6	2,7	0,3		12,3	1,2		0,8	20,9	5,7	0,1	0,6	0,3	11,4	24,9	
	m. Zielona Góra	2035	94,5		51,1	1,0		25,7	4,5	0,1		6,4	1,2	0,0	1,4	22,1	6,3	0,1	0,3	0,4	12,4	20,2	

Dane dla województwa lubuskiego

WYBIERALNOŚĆ PRZEDMIOTÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)

POZIOM ROZSZERZONY

	Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciniński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu	
OKRĘG	61580	5,3	0,0	7,4	0,1	0,0	1,1	0,0	0,0		5,1	1,4	0,0	0,2	4,1	1,8	0,0	0,2	0,0	4,2	2,1		
LUBUSKIE	9827	5,2		7,8	0,3		1,7	0,0	0,0		4,7	1,4	0,0	0,3	3,7	1,5		0,4	0,0	3,9	2,7		
POWIATY	gorzowski	263	2,7		1,5		1,5				5,3				0,8					1,5			
	krośnieński	413	1,5		1,9		0,7				4,1	0,7			0,2	0,2				1,0			
	międzyrzecki	482	3,5		2,9	0,2		0,8			3,1				1,7	0,8				2,7	0,6		
	nowosolski	700	6,7		3,9	0,3		2,1			5,0	3,0			1,6	0,1		0,1		4,1	4,0		
	ślubicki	390	4,4		4,6		1,0				3,3	0,3			5,9	0,8				0,8	2,6		
	strzelecko – drezdenecki	372	4,6		3,8	0,5		2,4			3,0	0,3			4,0	1,1				3,5			
	sulęciński	251	2,0		5,2						2,8			0,4	5,2					0,8	1,2		
	świebodziński	641	3,6		3,9			1,4			3,4	3,0			4,1	1,2				2,7	1,9		
	zielonogórski	343	3,5		7,6	0,3		2,0		0,3	2,6	0,6			2,3	0,6				2,3	7,0		
	żagański	679	2,1		6,5			0,4			3,1	0,9			1,5	0,4		0,1		2,7	0,9		
	żarski	1061	6,8		9,3	0,9		1,6	0,2		5,7	1,2	0,1	0,5	5,5	2,3				3,7	3,6		
	wschowski	280	1,8		2,1			0,7			1,4	0,7			4,6	0,4				4,3	1,8		
	m. Gorzów Wlkp.	1917	8,5		9,7	0,3		1,5		0,1	5,8	1,1		0,8	3,6	3,3		0,1		4,5	2,0		
m. Zielona Góra	2035	5,2		13,7	0,2		3,1			5,9	2,1	0,0	0,5	5,4	1,7		2,0	0,0	6,5	4,8			

Dane dla województwa lubuskiego

ZDAWALNOŚĆ EGZAMINÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)

	Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu	
OKRĘG	61580	94,6	100	88,6	91,2	97,9	93,6	95,0	97,1	100	87,5	95,4	100	89,2	94,2	97,2	95,5	93,4	77,5	87,4	89,7	100	
LUBUSKIE	9827	94,1		88,1	90,2	100	93,8	94,8	92,3		85,4	96,5	100	87,6	94,8	96,7	75,0	90,6	85,7	85,7	85,0		
POWIATY	gorzowski	263	95,8		77,0			93,8	100	100		88,9	100		50,0	94,4	100				81,3	84,5	
	krośnieński	413	93,2		85,2			86,9	92,3			75,9	100		100	86,9	97,4				86,2	84,0	
	międzyrzecki	482	92,3		83,1	100		95,4	100			86,8	100		100	92,1	100			100	88,6	84,7	
	nowosolski	700	92,7		87,0	86,4		92,7	100	0,0		72,0	91,7		100	96,3	89,7	0,0	100	0,0	80,9	85,5	
	ślubicki	390	93,8		90,4		100	95,2	100			90,1	100		100	93,5	100				82,6	85,7	
	strzelecko – drezdenecki	372	91,3		85,9	93,8		96,1				79,7	100		100	93,9	100			100	94,6	90,9	
	sulęciński	251	91,2		86,4			94,4				87,0			100	97,3	100				95,5	81,1	
	świebodziński	641	93,3		77,8	100		92,7	83,3			89,1	87,5		100	94,4	90,0		100	0,0	92,0	87,2	
	zielonogórski	343	93,3		91,6	100		86,7	100	100		84,4	100			94,6	93,3				78,9	80,1	
	żagański	679	91,7		82,5	77,8		89,8	100	100		77,5	90,5		66,7	93,5	98,3		100		84,3	80,5	
	żarski	1061	95,0		88,4	79,4		95,8	93,8	100		87,7	97,1	100	87,5	96,8	96,7		50,0	100	79,8	85,1	
	wschowski	280	93,9		90,3		100	90,8	92,3			78,3	100		0,0	88,1	93,3				89,4	89,4	
	m. Gorzów Wlkp.	1917	95,0		90,5	100		93,6	94,2	100		91,1	97,8		93,5	95,3	96,5	100	100	100	85,9	88,4	
m. Zielona Góra	2035	95,7		92,2	100		97,3	94,6	100		88,8	100	100	87,2	97,7	97,5	100	89,4	88,9	87,2	83,9		

Dane dla województwa lubuskiego

ZDAWALNOŚĆ EGZAMINÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)

POZIOM PODSTAWOWY

*dane dotyczą wszystkich zdających		Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tanie	
KRAJ*		426171	94,0	b.d.	86,0	90,0	95,0	92,0	95,0	94,0	100	81,0	92,0	90,0	85,0	93,0	97,0	97,0	82,0	78,0	81,0	88,0	100	
OKRĘG		61580	94,3	100	87,3	88,9	97,3	93,3	94,9	96,8	100	83,4	94,2	100	87,1	93,9	97,4	95,2	87,7	81,4	83,3	88,9	100	
LUBUSKIE		9827	93,8		86,5	87,9	100	93,5	94,8	90,9		80,8	95,2	100	81,8	94,5	96,5	75,0	85,7	85,0	81,7	83,9		
POWIATY	gorzowski	263	95,7		76,4			93,4	100	100		86,4	100		50,0	94,3	100					82,1	84,5	
	krośnieński	413	93,1		84,7			86,6	92,3			71,7	100		100	86,8	97,3					84,0	84,0	
	międzyrzecki	482	92,0		82,2			95,3	100			84,9	100		100	91,8	100			100	86,0	84,3		
	nowosolski	700	92,3		85,8	85,0		92,3	100	0,0		65,6	66,7		100	96,1	89,3	0,0		0,0	74,4	84,1		
	słubicki	390	94,1		89,4		100	95,1	100			87,9	100		100	94,8	100					81,4	84,2	
	strzelecko – drezdenecki	372	91,1		85,0	92,9		95,8				75,9	100		100	93,3	100			100	93,0	90,9		
	sulęciński	251	91,0		85,2			94,4				81,3			100	96,9	100					95,0	80,3	
	świebodziński	641	93,0		75,6	100		92,5	83,3			87,6	60,0		100	94,1	90,9		100	0,0	89,7	86,1		
	zielonogórski	343	93,0		90,6			85,7	100			82,6	100			95,5	100					76,2	77,9	
	żagański	679	91,6		80,8	77,8		89,6	100	100		71,6	86,7		66,7	93,1	98,2					78,8	80,4	
	żarski	1061	94,6		86,9	70,8		95,5	93,3	100		83,2	95,5		66,7	96,5	97,0		50,0	100	76,7	83,3		
	wschowski	280	93,8		90,0		100	90,6	92,3			76,2	100		0,0	87,6	92,9					85,7	92,9	
	m. Gorzów Wlkp.	1917	94,6		89,2	100		93,1	94,2	100		87,7	100		87,5	94,5	95,4	100	100	100	81,7	88,1		
m. Zielona Góra	2035	95,6		90,1	100		96,9	94,6	100		81,5	100	100	82,8	94,3	100					81,3	80,6		

Dane dla województwa lubuskiego

ZDAWALNOŚĆ EGZAMINÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)

POZIOM ROZSZERZONY

		Liczba zdających (ogółem)	*dane dotyczą wszystkich zdających																					
			Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu	
KRAJ*		426171	99,0	b.d.	99,9	99,0	100	100	100	100	100	96,0	97,0	96,0	100	99,0	98,0	94,0	93,0	97,0	77,0	97,0	97,0	100
OKRĘG		61580	99,3	100	99,7	100	100	100	100	100		97,0	96,5	100	100	96,6	96,5	100	97,9	58,3	97,4	96,8		
WOJ. LUBUSKIE		9827	98,8		99,5	100		100	100	100		96,7	97,7	100	100	97,0	97,3		93,0	100	97,1	95,1		
POWIATY	gorzowski	263	100		100			100				92,9				100						75,0		
	krośnieński	413	100		100			100				100	100			100	100					100		
	międzyrzecki	482	100		100	100		100				93,3				100	100					100	100	
	nowosolski	700	97,9		100	100		100				88,6	95,2			100	100		100			100	96,4	
	ślubicki	390	88,2		100			100				100	100			87,0	100					100	100	
	strzelecko – drezdenecki	372	94,1		100	100		100				100	100			100	100					100		
	sulęciński	251	100		100							100			100	100						100	100	
	świebodziński	641	100		100			100				95,5	94,7			96,2	87,5					100	100	
	zielonogórski	343	100		100	100		100		100		88,9	100			87,5	50,0					100	91,7	
	żagański	679	100		100			100				100	100			100	100		100			100	83,3	
	żarski	1061	100		97,0	100		100	100			98,4	100	100	100	98,3	95,8					87,2	94,7	
	wschowski	280	100		100			100				100	100			92,3	100					100	60,0	
	m. Gorzów Wlkp.	1917	100		99,5	100		100		100		98,2	95,5		100	100	98,4		100			96,6	92,3	
m. Zielona Góra	2035	98,1		100	100		100				96,7	100	100	100	96,3	100		92,5	100	98,5	97,9			

Dane dla województwa lubuskiego

ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM PODSTAWOWY (dane w %)

		Liczba zdających (ogółem)	*dane dotyczą wszystkich zdających																				
			Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu
KRAJ*		426171	52,2	b.d.	59,5	61,1	68,8	56,4	59,0	68,6	74,8	44,2	60,3	53,8	50,6	50,4	53,6	65,7	47,6	40,5	49,0	43,1	52,2
OKRĘG		61580	51,6	76,8	61,1	55,9	60,1	56,7	55,9	72,7	66,7	45,4	63,1	58,7	49,8	49,8	54,1	64,9	51,3	42,2	50,3	43,1	57,5
WOJ. LUBUSKIE		9827	51,0		60,3	56,3	65,5	57,6	56,7	73,9		43,8	62,7	50,0	45,2	49,6	53,4	46,3	45,9	43,6	48,2	40,2	
POWIATY	gorzowski	263	48,7		56,4			58,3	55,0	68,0		48,4	64,9		42,0	49,4	55,8				49,5	37,8	
	krośnieński	413	49,3		54,9			53,4	52,8			42,1	75,0		44,0	43,6	52,1				47,7	40,3	
	międzyrzecki	482	49,9		57,6			54,0	54,2			45,1	69,0		50,0	49,3	56,5			40,0	54,0	39,1	
	nowosolski	700	49,8		59,8	50,1		56,8	47,6	25,0		36,9	32,7		38,0	47,6	47,7	14,0		8,0	44,1	39,4	
	słubicki	390	48,4		57,4		50,0	56,3	69,0			45,9	62,8		44,0	49,2	53,4				48,3	40,7	
	strzelecko – drezdenecki	372	48,3		58,3	54,9		59,0				40,0	46,0		35,0	49,0	52,5			38,0	58,9	49,0	
	sulęciński	251	50,1		58,9			53,3				39,1			32,0	51,5	51,3				49,5	36,0	
	świebodziński	641	48,0		51,4	56,0		56,9	51,8			44,4	46,4		38,0	47,4	51,5		43,0	28,0	49,1	39,3	
	zielonogórski	343	51,5		58,9			52,6	47,0			42,2	51,0			50,0	45,8				48,5	37,7	
	żagański	679	48,4		55,8	65,4		53,3	62,1	96,0		38,7	54,7		34,7	49,3	55,3				45,0	38,0	
	żarski	1061	50,8		58,2	41,9		57,6	58,9	56,0		43,1	63,0		37,3	50,5	49,6		54,0	34,0	44,1	40,3	
	wschowski	280	49,1		59,7		81,0	50,6	60,0			40,6	68,0		14,0	44,4	50,0				46,2	40,5	
	m. Gorzów Wlkp.	1917	52,9		63,1	70,1		59,7	58,5	89,4		48,3	70,8		47,4	50,9	55,8	65,0	51,2	49,0	48,9	42,3	
	m. Zielona Góra	2035	53,8		66,3	63,9		63,5	54,4	60,5		46,3	64,3	50,0	50,2	52,8	55,5	53,0	35,7	49,5	47,9	40,4	

Dane dla województwa lubuskiego

ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM ROZSZERZONY (dane w %)

*dane dotyczą wszystkich zdających		Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tancu	
		KRAJ*	426171	65,1	b.d.	74,3	72,7	72,5	74,5	78,3	70,4	66,5	58,5	60,3	64,0	61,1	53,7	47,1	57,4	57,2	35,2	58,5	48,8	36,6
OKRĘG		61580	63,3	91,0	74,7	74,2	74,9	74,2	81,4	69,5	33,4	56,3	60,0	65,8	58,0	50,8	49,2	46,8	56,0	31,3	57,3	45,9	20,5	
WOJ. LUBUSKIE		9827	61,1		73,0	70,8	44,0	72,6	78,3	53,7	26,0	56,5	59,0	64,8	58,2	49,4	47,0	33,5	52,3	27,2	57,7	46,2		
POWIATY	gorzowski	263	54,0		77,0			77,8	92,0			52,6	59,6		69,3	50,1					64,0	30,4		
	krośnieński	413	62,7		65,4			66,0				53,9	40,1	16,0	58,6	32,5	29,5		30,0	29,0	44,2	39,7		
	międzyrzecki	482	60,2		72,9	86,0		69,4				52,6	48,1		56,9	45,7	41,3				76,2	43,0		
	nowosolski	700	54,0		78,1	70,0		67,3				52,3	60,7		61,1	45,0	33,7		67,0		54,6	40,2		
	słubicki	390	49,6		69,9			69,3		46,0		52,6	38,8		30,5	41,5	56,7		22,0	23,3	51,1	50,7		
	strzelecko – drezdenecki	372	57,8		79,8	77,0		71,5					55,9	45,5	37,0	55,1	47,5	46,8		44,7		58,6	37,6	
	sulęciński	251	63,2		71,5			69,0					40,6	44,3		47,7	49,2	42,7			5,0	38,3	39,4	
	świebodziński	641	72,1		72,8			81,4					47,8	53,3	68,0	45,1	48,8	57,9		36,0		60,7	54,9	
	zielonogórski	343	57,7		68,0	56,0		74,7		78,0			53,7	43,7		46,4	40,3	36,0				53,3	42,3	
	żagański	679	57,3		65,6		44,0	64,7					46,2	42,2		53,3	42,3	31,1		60,0	26,0	55,1	37,5	
	żarski	1061	58,7		71,8	69,6		77,7	81,0		26,0	54,6	59,0	100	48,2	54,5	43,7	30,0	32,0	18,0	52,9	42,7		
	wschowski	280	56,8		73,3			64,0					51,1	58,3		32,0	39,7	32,0		18,0	17,0	57,7	34,5	
	m. Gorzów Wlkp.	1917	63,9		73,6	69,0		74,4	74,2	37,0			66,8	64,4	80,0	63,3	54,1	50,8	16,0	45,8	40,6	61,7	49,3	
	m. Zielona Góra	2035	62,9		74,1	75,0		71,3	80,0				58,0	69,3	100	62,8	52,1	51,5	72,0	56,2	26,8	58,5	51,7	

Dane dla województwa lubuskiego

ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM ROZSZERZONY (dane w %)

PRZEDMIOT OBOWIĄZKOWY

	Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tanie	
OKRĘG	61580	63,3	91,0	74,7	74,4	75,0	73,5	82,1	70,0		58,5	72,6	94,9	75,5	55,4	56,9	69,3	64,0	41,4	65,0	51,6		
WOJ. LUBUSKIE	9827	61,1		73,0	71,5		72,2	81,0	57,5		59,8	75,8	100	69,3	55,5	55,7		58,2	32,0	66,3	50,5		
POWIATY	gorzowski	263	54,0		77,0		77,8				59,4				49,0					65,0			
	krośnieński	413	62,7		63,5		66,0				56,4	84,0			35,0	36,0				48,5			
	międzyrzecki	482	60,2		72,9	86,0		72,8			53,5				49,8	54,0				76,2	44,0		
	nowosolski	700	54,0		77,2	59,5		67,3			50,1	79,0			50,0	50,0		82,0		69,5	49,1		
	słubicki	390	49,6		71,3			71,8			52,0	90,0			41,4	56,7				59,3	52,4		
	strzelecko – drezdenecki	372	57,8		79,8	77,0		72,0			58,9	72,0			55,2	51,0				62,3			
	sulęciński	251	63,2		76,0						60,9			70,0	63,2					70,0	54,0		
	świebodziński	641	72,1		73,4			83,2			51,5	66,4			56,6	63,3				78,0	61,7		
	zielonogórski	343	57,7		68,1	56,0		74,7		78,0	49,1	69,0			44,8	37,0				53,3	44,0		
	żagański	679	57,3		65,6			64,7			56,4	59,7			47,9	44,7		56,0		70,2	38,7		
	żarski	1061	58,7		72,9	71,9		76,2	81,0		57,8	83,1	100	67,0	62,9	50,8				54,5	48,6		
	wschowski	280	56,8		72,0			56,0			54,8	40,0			38,8	58,0				62,0	38,4		
	m. Gorzów Wlkp.	1917	63,9		73,1	71,2		75,1		37,0	69,2	75,0		73,3	58,7	56,1		68,0		69,3	52,8		
m. Zielona Góra	2035	62,9		74,0	74,3		69,9			60,0	80,2	100	64,4	56,2	60,2		57,4	32,0	66,4	52,4			

Dane dla województwa lubuskiego

ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM ROZSZERZONY (dane w %)

PRZEDMIOT DODATKOWY

		Liczba zdających (ogółem)	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu
OKRĘG		61580	75,4	73,6	74,8	76,2	80,8	69,2	33,4	52,9	55,8	53,2	57,2	46,9	41,5	36,5	48,4	30,8	45,3	43,5	20,5
WOJ. LUBUSKIE		9827	72,0	68,6	44,0	74,8	77,6	46,0	26,0	52,3	53,6	53,0	57,5	45,1	40,7	33,5	45,9	27,1	45,9	44,4	
POWIATY	gorzowski	263					92,0			40,8	59,6		69,3	50,4					63,0	30,4	
	krośnieński	413	81,0							49,7	34,8	16,0	58,6	32,3	28,6		30,0	29,0	41,3	39,7	
	międzyrzecki	482				56,0				50,7	48,1		56,9	44,8	31,2					42,8	
	nowosolski	700	89,5	91,0						54,8	45,3		61,1	41,9	33,0		52,0		30,7	35,7	
	ślubicki	390	57,0			66,0		46,0		53,6	34,2		30,5	41,7			22,0	23,3	47,0	48,5	
	strzelecko – drezdenecki	372	80,0			69,0				50,5	41,7	37,0	55,1	42,9	30,0		44,7		48,8	37,6	
	sulęciński	251	42,0			69,0				34,5	44,3		45,6	42,7	42,7			5,0	34,9	38,2	
	świebodziński	641	65,0			65,0				44,6	42,0	68,0	45,1	42,2	54,9		36,0		45,2	52,3	
	zielenogórski	343	64,0							67,3	36,4		46,4	34,3	35,5					40,2	
	żagański	679	66,0		44,0					35,6	39,1		53,3	41,1	27,0		64,0	26,0	39,2	37,3	
	żarski	1061	46,0	63,8		82,8			26,0	50,8	52,8		47,1	45,9	40,2	30,0	32,0	18,0	51,1	40,0	
	wschowski	280	81,0			72,0				48,7	76,5		32,0	41,3	19,0		18,0	17,0	6,0	32,7	
	m. Gorzów Wlkp.	1917	78,9	56,0		71,3	74,2			62,8	62,2	80,0	62,1	50,8	43,3	16,0	42,6	40,6	50,7	48,2	
m. Zielona Góra	2035	76,1	78,0		82,8	80,0			55,6	64,5		62,7	47,7	45,4	72,0	53,6	26,4	47,4	51,4		

Dane dla województwa lubuskiego

WYBIERALNOŚĆ PRZEDMIOTÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)

		Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE	LO	99,9		68,1	1,6	0,0	28,6	1,2	0,2		20,0	4,2	0,1	1,5	24,0	10,5	0,1	0,7	0,2	19,6	19,0	
	LP	99,6		57,8	1,8		36,6	3,5	0,1		12,3	0,2		0,1	33,3	2,9		1,7	0,1	5,7	43,4	
	T	99,2		56,4	0,8		38,9	3,1			11,6	0,7		0,4	42,4	2,0	0,0	0,1	0,4	10,2	31,6	
	SU	98,6		39,8		0,3	28,1	27,5	0,3		8,4	0,3			35,4	2,5		0,3		1,1	49,6	
	niepubliczna	99,5		55,2	0,9	0,2	26,8	15,1	0,4		9,6	1,8	0,4	0,9	38,4	5,5		0,2	0,2	6,0	36,2	
	publiczna	99,6		63,1	1,4	0,0	32,7	2,2	0,1		16,8	2,7	0,0	1,0	30,1	7,1	0,0	0,7	0,2	15,3	25,7	
	do 20 tys.	99,5		60,4	1,1	0,1	36,0	1,9	0,1		15,9	1,7		0,5	34,7	5,8		0,0	0,1	12,5	28,4	
	20-100 tys.	99,6		55,3	1,9		38,2	4,0	0,1		18,6	3,3	0,0	0,5	31,4	6,6	0,0	0,2	0,1	14,2	24,8	
	powyżej 100 tys.	99,7		69,2	1,2		25,6	3,2	0,2		15,1	2,9	0,1	1,8	26,0	8,6	0,1	1,5	0,4	17,6	25,8	
	wieś	99,5		65,7			31,9	1,4			20,4	2,8			48,1	0,5				2,3	25,5	
OKRĘG	LO	99,8	0,0	76,3	0,8	0,1	20,7	1,3	0,1	0,0	20,6	4,0	0,0	1,7	26,2	10,1	0,2	0,6	0,1	18,4	17,7	0,0
	LP	99,6		64,9	0,9	0,0	31,5	1,8	0,0		17,3	0,5		0,1	39,9	3,2		0,6	0,0	6,2	31,5	
	T	99,6		63,8	0,6		32,4	2,7	0,0		11,3	0,6		0,3	49,7	1,8	0,0	0,0	0,2	9,2	26,4	
	SU	98,6		53,7	0,3	0,0	22,9	20,0	0,2		8,9	0,3		0,3	48,3	3,7		0,0	0,0	2,9	33,2	
	niepubliczna	98,9		70,0	0,2	0,0	17,3	10,7	0,2		13,2	1,1	0,0	0,7	40,7	5,4		0,2	0,1	5,7	31,6	
	publiczna	99,7	0,0	70,9	0,7	0,1	25,6	1,9	0,0	0,0	17,4	2,7	0,0	1,1	34,6	7,0	0,2	0,4	0,1	14,9	21,1	0,0
	do 20 tys.	99,7	0,1	64,6	0,4	0,0	32,3	2,3	0,0	0,0	17,5	2,2	0,0	0,6	37,4	5,7	0,0	0,1	0,1	12,2	23,9	
	20-100 tys.	99,7		68,8	0,9	0,1	26,6	2,8	0,0	0,0	17,7	2,9	0,0	0,9	34,0	6,9	0,0	0,2	0,1	14,4	22,5	
	powyżej 100 tys.	99,6		79,0	0,7	0,1	16,5	2,3	0,1		16,1	2,8	0,1	1,9	31,8	8,4	0,4	1,0	0,2	16,9	19,9	0,1
	wieś	99,6		64,6	0,5	0,0	30,8	3,5	0,0		18,3	1,3		0,0	50,7	2,5			0,1	5,8	21,0	

**ZDAWALNOŚĆ PRZEDMIOTÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW
I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)**

		Jezyk polski	Jezyk ukraiński	Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski	Jezyk łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE	LO	98,0		95,3	100	100	97,7	97,0	90,9		92,8	98,7			96,4	97,8	100	95,1	88,9	93,1	94,3	
	LP	91,5		76,2	78,9		91,2	97,3	100		68,5	100			92,4	100		88,9	100	50,0	76,7	
	T	90,3		78,9	60,9		90,7	97,7			70,6	73,7			94,9	85,5		50,0	81,8	65,4	81,6	
	SU	68,5		45,2		100	73,8	90,1	100		38,7				83,1	77,8		100			67,0	
	niepubliczna	83,9		70,7	100	100	78,1	91,8	100		70,4	90,0			90,3	80,6		100	0,0	67,6	72,1	
	publiczna	94,7		89,0	89,8	100	94,6	96,1	90,9		85,9	96,8			95,1	97,4	75,0	90,5	90,0	86,2	86,1	
	do 20 tys.	92,8		85,1	82,9	100	91,5	96,6	100		78,6	92,3		73,3	92,5	97,2		100	100	84,7	83,6	
	20-100 tys.	94,1		88,8	85,7		95,1	95,3	66,7		86,0	95,4	100	91,7	96,3	95,4	0,0	75,0	0,0	86,3	86,3	
	powyżej 100 tys.	95,4		91,3	100		95,7	93,5	100		90,4	99,1	100	90,0	96,6	97,0	100	91,5	93,3	86,7	86,2	
	wieś	87,9		58,5			84,1	100			86,4	100			88,5	100				0,0	70,9	
OKRĘG	LO	97,9	100	95,3	100	100	98,0	96,6	96,0	100	93,8	96,9	100	93,0	96,5	98,0	96,6	94,6	76,9	92,7	95,1	100
	LP	93,3		80,2	84,1		91,9	94,2	100		76,3	88,0		33,3	92,3	94,0		92,3	50,0	60,8	81,8	
	T	91,6		80,1	74,7		91,6	96,1	100		74,5	83,0		60,0	94,2	93,6		62,5	81,0	73,6	88,1	
	SU	70,9		42,1	33,3	100	62,2	92,8	100		35,5	25,0		37,5	80,0	85,7		100		19,5	71,0	
	niepubliczna	81,8		68,2	88,9	50,0	76,1	93,4	100		69,0	84,3	100	78,1	85,6	90,6		81,8	33,3	58,5	79,3	
	publiczna	95,6	100	90,2	91,2	100	94,6	95,7	96,3	100	88,6	95,8	100	89,8	95,0	97,6	95,5	93,9	79,4	88,3	90,9	100
	do 20 tys.	94,4	100	87,6	85,2	100	93,4	96,0	100	100	86,3	95,1	100	89,5	94,3	97,6	100	100	90,0	88,2	89,4	
	20-100 tys.	94,4		88,7	89,9	100	94,0	95,3	88,9	100	88,1	96,9	100	89,4	93,8	97,3	77,8	80,5	43,8	87,0	90,2	
	powyżej 100 tys.	95,8		91,2	96,6	100	94,9	95,7	100		90,0	94,3	100	89,0	95,3	96,9	97,4	95,6	90,5	88,2	90,1	100
	wieś	89,5		71,9	80,0	0,0	88,0	87,3	100		75,2	92,3		100	91,1	96,2			33,3	73,5	84,0	

Dane dla województwa lubuskiego

ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM PODSTAWOWY Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)

		Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE	LO	56,3		68,9	66,6	50,0	66,3	66,8	76,9		48,7	66,7	50,0	47,3	53,8	55,5	57,0	51,0	51,5	53,8	46,0	
	LP	45,7		47,6	42,5		49,4	56,2	39,0		36,2	57,0		50,0	44,5	44,2			40,0	30,8	36,0	
	T	45,0		50,2	37,6		50,0	60,1			37,6	42,8		31,8	48,5	41,8	14,0	29,5	38,2	37,8	38,2	
	SU	35,9		32,2		81,0	42,0	47,3	82,0		28,2	16,0			40,9	44,1		30,0		3,3	33,3	
	niepubliczna	43,3		47,8	88,0	50,0	47,3	48,6	69,0		35,2	54,8	50,0	55,0	44,9	48,5		30,0	16,0	24,4	34,0	
	publiczna	51,5		60,9	56,0	81,0	58,1	60,0	75,0		44,1	63,0		44,6	50,0	53,6	46,3	46,7	45,1	48,6	40,8	
	do 20 tys.	49,2		56,3	46,8	65,5	54,2	53,9	68,0		40,8	60,0		35,3	47,9	51,7		43,0	36,5	48,7	38,9	
	20-100 tys.	50,3		60,3	53,2		58,2	61,6	59,0		42,8	60,0		39,7	49,8	51,6	14,0	54,0	18,0	48,1	40,7	
	powyżej 100 tys.	53,4		64,6	66,7		61,8	54,0	81,1		47,7	67,4	50,0	49,2	51,9	55,6	57,0	45,2	49,3	48,4	41,4	
	wieś	42,4		40,9			44,7	48,0			45,4	56,0			46,2	51,0				14,8	34,6	
OKRĘG	LO	56,5	76,8	69,5	67,6	60,5	65,7	64,2	79,8	66,7	50,6	66,1	58,7	52,4	54,0	55,9	65,5	52,1	46,5	55,2	48,0	57,5
	LP	47,2		49,1	43,6	26,0	49,4	51,7	40,5		39,1	51,3		29,3	46,3	43,5			23,0	35,7	38,3	
	T	46,0		50,2	40,5		49,8	54,9	68,0		38,6	50,8		32,6	48,5	45,8	14,0	43,5	42,2	41,5	40,6	
	SU	35,8		31,5	31,7	81,0	36,7	50,6	60,2		26,6	25,0		18,9	39,9	44,6		30,0	8,0	14,1	35,3	
	niepubliczna	42,2		46,1	57,0	38,0	44,6	50,7	65,5		36,3	50,5	50,0	43,7	43,3	48,4		41,8	26,0	29,3	37,4	
	publiczna	52,4	76,8	62,3	55,9	61,4	57,3	58,3	75,2	66,7	46,1	63,7	63,0	50,1	50,5	54,5	64,9	51,8	42,8	50,9	43,8	57,5
	do 20 tys.	50,8	76,8	58,4	48,3	65,5	55,5	57,5	63,5	77,5	45,5	62,9		47,9	49,9	53,8	74,5	64,6	43,3	51,1	42,7	
	20-100 tys.	51,5		60,9	53,2	56,8	56,8	55,5	66,1	45,0	45,6	65,4	84,0	48,9	49,5	54,0	49,7	41,1	30,2	49,6	43,4	
	powyżej 100 tys.	53,7		65,5	66,8	66,6	61,2	56,8	78,7		46,7	62,8	46,0	51,0	51,4	54,9	66,0	53,4	47,2	50,9	44,0	57,5
	wieś	44,8		45,0	44,7	26,0	47,4	49,4	42,0		39,9	50,2		36,0	46,0	46,1			27,3	42,6	38,7	

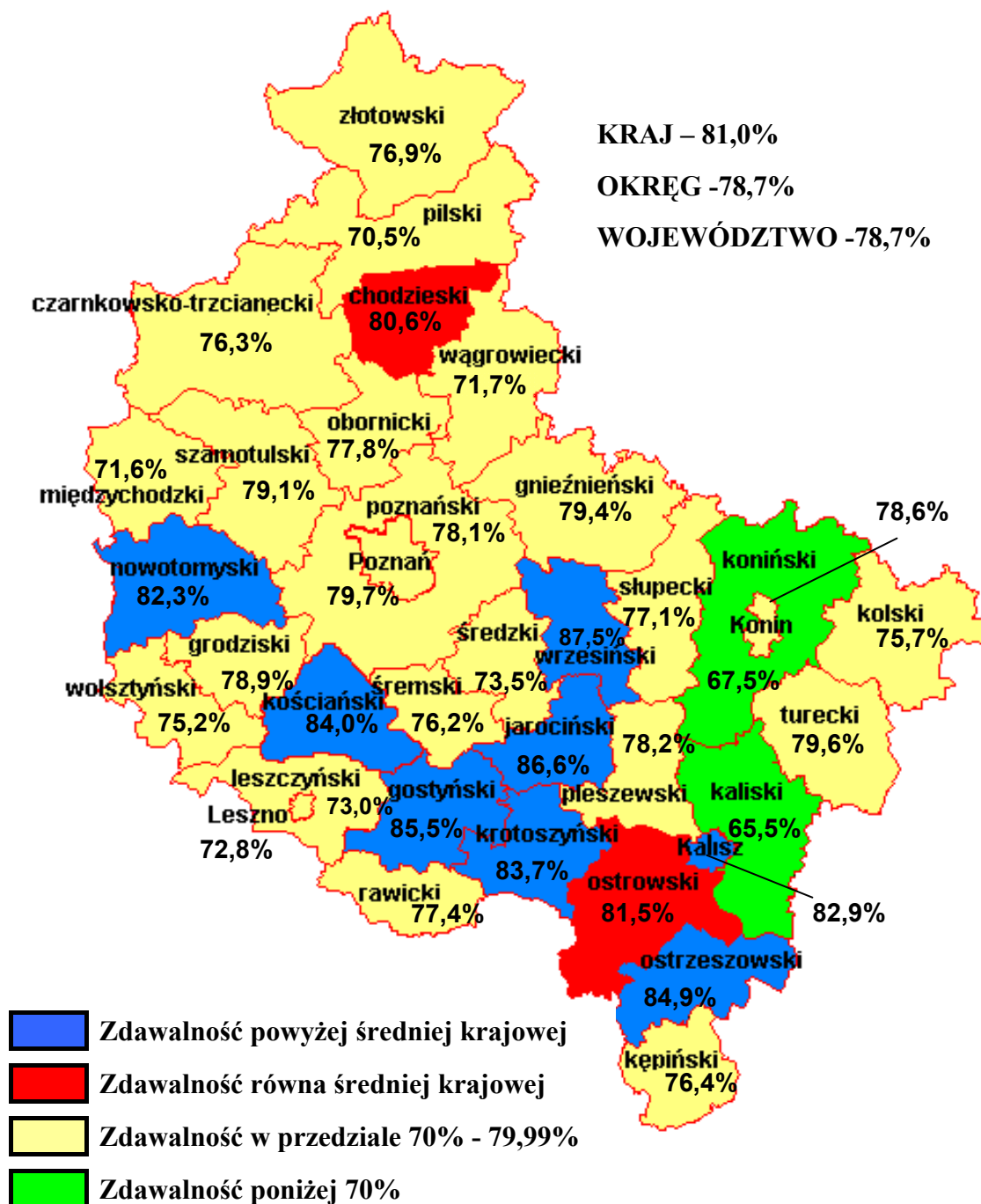
Dane dla województwa lubuskiego

**ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM ROZSZERZONY
Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)**

		Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tancu	
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE	LO	61,5		73,7	71,0	44,0	73,4	76,6	53,7	26,0	57,4	59,6	64,8	60,2	51,1	48,5	41,3	52,5	29,9	59,9	47,8		
	LP	48,4		50,2	86,0		53,3				30,9			31,5	36,1	24,6	10,0	52,8		7,6	29,4		
	T	54,0		67,2	52,0		65,8	92,0			37,1	30,4		32,0	39,7	31,5		36,0	23,9	17,9	32,2		
	SU			65,0			65,7				30,0									0,0			
	niepubliczna	63,9		79,2	82,0		77,9				77,1	91,7	100,0	67,3	64,1	47,5		42,0	45,0	59,1	48,8		
	publiczna	60,9		72,5	68,4	44,0	72,0	78,3	53,7	26,0	55,9	58,1	59,7	57,7	48,6	46,9	33,5	52,5	26,8	57,6	46,1		
	do 20 tys.	56,7		69,4	71,0		69,8	92,0	62,0		48,6	40,7	30,0	52,2	43,2	39,7		30,3	18,1	50,3	40,8		
	20-100 tys.	59,4		72,8	70,4	44,0	75,8	81,0		26,0	53,8	57,3	84,0	52,1	50,7	43,5	30,0	52,9	21,3	57,5	43,3		
	powyżej 100 tys.	63,5		73,9	71,5		72,1	75,2	37,0		62,0	67,0	86,7	63,0	52,9	51,1	34,7	54,9	33,9	59,8	50,8		
	wieś	52,0		77,0			56,0				30,6	8,0			41,6	4,0					29,3		
OKRĘG	LO	63,5	91,0	75,1	74,4	74,9	74,4	82,0	69,5	33,4	57,4	60,8	69,2	59,3	51,9	50,3	48,9	56,9	35,7	58,8	47,3	20,5	
	LP	46,9		57,4	86,0		63,7				26,8	13,1	18,0	28,5	38,3	31,8	10,0	51,9	17,8	20,5	31,9		
	T	54,5		65,7	59,5		70,5	72,4			34,6	27,6	35,0	38,3	40,5	31,2		41,0	22,7	28,0	33,6		
	SU	51,0		70,0			75,8	89,0			24,8		44,0	26,3	26,0	17,3			13,0	21,3	22,7		
	niepubliczna	60,8		73,3	75,3	82,7	77,9	79,3			55,6	60,5	77,0	61,3	53,0	43,8		63,3	18,9	52,5	43,4		
	publiczna	63,4	91,0	74,8	74,1	74,1	74,0	81,5	69,5	33,4	56,3	60,0	64,7	57,9	50,7	49,4	46,8	55,8	31,7	57,4	45,9	20,5	
	do 20 tys.	60,8	91,0	72,1	65,0		72,2	80,3	72,0	19,0	50,4	50,3	47,0	53,4	47,5	44,9	13,0	47,1	22,8	51,5	43,5		
	20-100 tys.	62,2		73,5	70,0	81,5	73,0	85,0	75,7	35,0	55,6	59,1	66,0	55,7	51,0	48,7	40,3	50,7	28,4	57,5	44,5		
	powyżej 100 tys.	65,2		76,2	78,5	72,2	76,1	81,3	65,7	36,5	60,8	65,5	73,3	62,1	53,0	51,7	56,5	59,0	39,3	59,9	48,9	20,5	
	wieś	51,2		59,7			67,3	60,0			37,4	29,6			32,0	40,6	28,1		36,0	19,8	26,9	34,1	

Dane dla województwa wielkopolskiego

PROCENT OSÓB, KTÓRE ZDAŁY MATURĘ W ROKU 2009



Absolwenci

Liceum Ogólnokształcącego – 89,3%

Liceum Profilowanego – 67,1%

Technikum – 69,1%

Szkół Uzupełniających – 29,5%

LICZBA ZDAJĄCYCH W POSZCZEGÓLNYCH POWIATACH WEDŁUG TYPÓW SZKÓŁ

Obszar	Absolwenci	wg typów szkół (w %)			
		LO ⁴	LP ⁵	T ⁶	SU ⁷
L ¹	9827	57,5	10,8	28,0	3,7
W ²	35656	57,6	7,2	30,5	4,7
Z ³	16097	63,9	6,4	26,1	3,6
OKRĘG	61580	59,2	7,6	28,9	4,3
KRAJ	396719	61,5	8,2	26,4	3,9

¹ woj. lubuskie

² woj. wielkopolskie

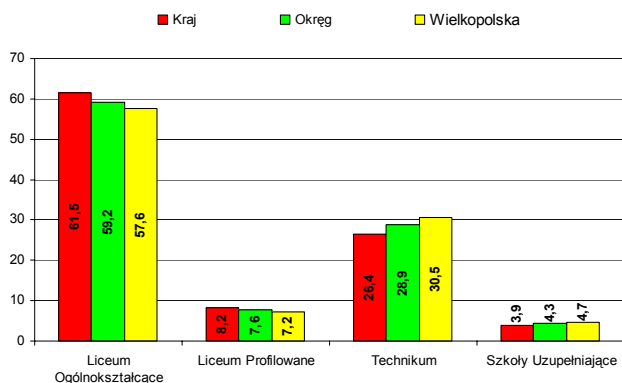
³ woj. zachodniopomorskie

⁴ liceum ogólnokształcące

⁵ liceum profilowane

⁶ technikum

⁷ szkoły uzupełniające (licea i technika uzupełniające)



Powiat	Absolwenci	wg typów szkół (w %)			
		LO	LP	T	SU
chodzieski	422	57,3	15,4	23,0	4,3
czarnkowsko-trzcianecki	885	41,9	13,8	41,8	2,5
gnieźnieński	1578	59,8	6,0	28,2	6,0
gostyński	772	49,9	4,0	43,9	2,2
grodziski	413	38,7	6,8	44,1	10,4
jarociński	796	56,9	3,1	33,9	6,1
kaliski	333	21,9	0,0	71,2	6,9
kępiński	520	51,7	0,0	44,6	3,7
kolski	928	46,7	10,3	38,9	4,1
koniński	412	64,8	2,4	26,2	6,6
kościański	711	67,9	7,9	18,8	5,4
krotoszyński	845	53,0	16,4	26,9	3,7
leszczyński	37	78,4	0,0	0,0	21,6
międzychodzki	313	38,3	14,7	47,0	0,0
nowotomyski	719	57,2	13,8	25,3	3,7
obornicki	436	53,2	16,3	29,1	1,4
ostrowski	1873	56,7	5,4	37,3	0,6
ostrzeszowski	537	50,5	5,8	43,7	0,0
piłski	1693	52,5	4,3	40,7	2,5
pleszewski	554	42,6	13,4	41,7	2,3
poznański	738	77,0	2,8	12,3	7,9
rawicki	623	61,2	0,0	36,6	2,2
śłupecki	633	45,8	13,9	34,6	5,7
szamotulski	722	53,9	9,6	35,9	0,6
średzki	520	39,8	15,2	40,2	4,8
śremski	629	37,0	16,2	38,6	8,2
turecki	1037	55,0	0,0	39,6	5,4
wągrowiecki	591	62,6	23,4	8,6	5,4
wolsztyński	661	34,3	19,5	40,8	5,4
wrzesiński	816	48,2	4,9	43,1	3,8
złotowski	584	43,5	0,2	52,4	3,9
m. Kalisz	1874	64,2	3,4	26,3	6,1
m. Konin	1979	48,0	17,5	28,7	5,8
m. Leszno	1559	57,3	2,4	32,8	7,5
m. Poznań	7913	73,5	3,8	17,1	5,6

WYBIERALNOŚĆ JĘZYKÓW OBCYCH PODCZAS EGZAMINU USTNEGO OBOWIĄZKOWEGO (dane w %)

		OGÓLEM						
		Liczba zdających (ogółem)	Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski
OKRĘG		60789	71,0	0,8	0,1	25,0	2,6	0,1
WIELKOPOLSKA		35249	71,4	0,8	0,2	24,6	2,4	0,0
POWIATY	chodzieski	418	63,6			29,9	6,2	0,2
	czarnkowsko-trzcianecki	880	52,4		0,1	45,3	1,7	
	gnieźnieński	1562	87,3	0,5		7,1	4,9	0,1
	gostyński	767	45,2			48,4	6,3	
	grodziski	411	47,9			50,1	1,5	
	jarociński	789	53,5	2,7	0,1	42,5	1,1	
	kaliski	332	80,1			14,2	4,8	
	kępiński	508	61,2			35,8	1,8	
	kolski	912	83,7	1,5		10,0	4,3	0,1
	koniński	407	75,2	4,2		14,0	6,1	
	kościański	708	76,1	0,6		22,0	0,7	
	krotoszyński	837	43,7			55,6	0,4	
	leszczyński	37	100					
	międzychodzki	312	55,8	0,3		42,3	0,3	
	nowotomyski	712	63,3	0,6		34,7	1,0	
	obornicki	430	67,9			30,5	1,2	
	ostrowski	1855	62,4	0,9	1,1	35,2	0,1	0,1
	ostrzeszowski	531	63,5	0,2		36,2		
	pilski	1658	76,1	1,1		18,6	3,7	
	pleszewski	552	64,9	0,2		33,5	1,1	
	poznański	731	78,8			17,5	3,1	
	rawicki	621	61,2	0,8		33,7	4,0	
	ślupecki	623	69,8			29,2	0,5	
	szamotulski	711	57,2			42,2	0,3	
	średzki	513	55,8	2,5		37,8	3,5	
	śremski	627	61,4	5,9		28,1	4,1	
	turecki	1025	82,4	1,0		14,0	2,3	
	wągrowiecki	588	68,7	0,2		29,9	1,0	
	wolsztyński	654	62,2	0,2		32,9	4,6	
	wrzesiński	811	61,5	0,4		36,9	1,2	
	złotowski	573	56,4	0,7		42,1	0,5	
m. Kalisz	1863	84,5	0,1	0,1	13,2	1,6		
m. Konin	1955	78,3	0,4		14,4	5,6	0,1	
m. Leszno	1540	73,3	0,1	0,1	23,8	2,3		
m. Poznań	7796	81,2	1,3	0,4	14,3	2,1	0,1	

w tym: POZIOM PODSTAWOWY						
Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski	
68,4	0,6	0,1	24,4	2,6	0,1	
68,9	0,7	0,1	24,0	2,4	0,0	
62,0			29,7	6,2	0,2	
51,4		0,1	44,7	1,7		
85,3	0,5		7,0	4,9	0,1	
44,3			48,1	6,3		
46,5			49,9	1,5		
52,0	2,5	0,1	41,8	1,1		
79,8			14,2	4,8		
59,3			35,2	1,8		
82,7	1,5		9,9	4,3	0,1	
75,2	4,2		13,8	5,9		
74,2	0,6		21,3	0,7		
40,9			54,8	0,4		
100						
54,8	0,3		40,7	0,3		
62,5	0,6		34,3	1,0		
66,5			29,5	1,2		
60,1	0,6	1,0	33,6	0,1	0,1	
57,4			35,8			
74,7	1,1		17,9	3,7		
61,8	0,2		33,2	1,1		
76,5			17,1	3,1		
59,6	0,6		32,9	4,0		
67,1			28,9	0,5		
56,8			42,1	0,3		
55,2	2,5		37,6	3,5		
59,5	5,9		27,8	4,1		
81,6	1,0		13,8	2,3		
67,5	0,2		29,6	1,0		
60,9	0,2		32,3	4,4		
60,3	0,4		36,3	1,2		
54,3	0,7		41,5	0,5		
79,4	0,1	0,1	12,8	1,5		
76,2	0,3		14,0	5,6	0,1	
69,8	0,1	0,1	23,6	2,3		
76,8	0,8	0,1	13,5	2,1	0,1	

w tym: POZIOM ROZSZERZONY						
Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski	
2,5	0,1	0,0	0,6	0,0	0,0	
2,5	0,1	0,0	0,5	0,0		
1,7			0,2			
1,0			0,7			
1,9			0,1			
0,9			0,3			
1,5			0,2			
1,5	0,1		0,6			
0,3						
2,0			0,6			
1,0			0,1			
			0,2	0,2		
2,0			0,7			
2,9			0,7			
1,0			1,6			
0,8			0,4			
1,4			0,9			
2,3	0,2	0,1	1,6			
6,0	0,2		0,4			
1,4			0,8	0,1		
3,1			0,4			
2,3			0,4			
1,6	0,2		0,8			
2,7			0,3			
0,4			0,1			
0,6			0,2			
1,9			0,3			
0,9			0,3			
1,2			0,3			
1,4			0,6	0,2		
1,2			0,6			
2,1			0,5			
5,2			0,4	0,1		
2,1	0,1		0,4			
3,5			0,2			
4,1	0,2	0,1	0,5			

ZDAWALNOŚĆ EGZAMINÓW USTNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)

		Liczba zdających (ogółem)	Język polski
OKRĘG		60789	97,2
WIELKOPOLSKA		35249	97,0
POWIATY	chodzieski	418	98,3
	czarnkowsko-trzcianecki	880	96,6
	gnieźniński	1562	99,3
	gostyński	767	95,7
	grodziski	411	94,9
	jarociński	789	99,9
	kaliski	332	97,6
	kępiński	508	95,6
	kolski	912	98,8
	koniński	407	98,8
	kościański	708	98,3
	krotoszyński	837	99,3
	leszczyński	37	97,3
	międzychodzki	312	92,5
	nowotomyski	712	99,3
	obornicki	430	95,5
	ostrowski	1855	99,1
	ostrzeszowski	531	98,1
	piłski	1658	96,6
	pleszewski	552	94,9
	poznański	731	97,2
	rawicki	621	95,6
	śłupecki	623	99,0
	szamotułski	711	93,3
	średzki	513	96,8
	śremski	627	96,6
	turecki	1025	99,7
	wągrowiecki	588	95,4
	wolsztyński	654	94,8
	wrzesiński	811	98,8
	złotowski	573	96,6
	m. Kalisz	1863	98,9
	m. Konin	1955	98,7
m. Leszno	1540	93,9	
m. Poznań	7796	95,6	

POZIOM PODSTAWOWY					
Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski
95,0	96,1	97,3	94,3	92,6	100
94,8	94,6	97,0	94,1	90,7	100
96,1			96,0	92,3	100
96,5			97,7	100	
93,1	100		93,6	97,4	100
97,6			97,8	97,9	
98,4			95,6	100	
92,9	100	100	97,3	100	
97,4			97,9	100	
96,0			95,0	77,8	
96,3	92,9		86,7	89,7	100
91,2	100		96,4	91,7	
96,8	100		96,0	80,0	
98,5			98,3	100	
86,5					
89,5	100		81,9	100	
96,4	100		94,7	100	
95,8			87,4	100	
98,5	100	100	95,4	100	100
99,3			100		
89,8	100		91,2	90,2	
100	100		95,1	100	
96,4			96,0	82,6	
94,9	100		88,2	88,0	
98,1			92,2	100	
94,1			93,0	100	
90,1	69,2		94,8	94,4	
93,8	83,8		87,4	80,8	
95,5	100		99,3	87,5	
86,1	100		86,2	33,3	
90,7	100		91,9	93,1	
99,0	66,7		99,3	100	
97,1	100		92,4	100	
95,9	100	100	95,4	96,4	
94,9	100		96,7	83,5	100
94,4	100	100	94,5	97,1	
94,0	98,3	100	90,7	88,8	100

POZIOM ROZSZERZONY					
Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski
99,4	97,6	100	99,7	100	100
99,4	100	100	99,4	100	
100			100		
100			100		
100			100		
100			100		
100	100		100		
100			100		
100			100	100	
100			100		
100			100		
100	100	100	100		
96,9	100		100		
95,8			100	100	
100			100		
100			100		
100			75,0		
100	100	100	100		
96,9	100		100		
95,8			100	100	
100			100		
100			100		
100	100		100		
100			100		
100			100		
100			100		
100			100		
100			100		
100			100		
100			100		
100			100		
100			100		
100			100		
100	100		100		
100			100		
100	100	100	100		

Dane dla województwa wielkopolskiego

ŚREDNIE WYNIKI Z EGZAMINÓW USTNYCH OBOWIĄZKOWYCH I DODATKOWYCH (dane w %)

		Liczba zdających (ogółem)	Język polski	POZIOM PODSTAWOWY						POZIOM ROZSZERZONY (obowiązkowo)						POZIOM ROZSZERZONY (dodatkowo)							
OKRĘG				Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski		
WIELKOPOLSKA		35249	65,1	65,0	65,5	72,3	60,0	52,1	91,7	79,7	89,6	93,3	80,4	92,5		76,5	80,6	84,5	83,5	84,2	77,0		
POWIATY	chodzieski	418	63,3	70,9			63,2	50,8	80,0	94,3			90,0						55,0				
	czarnkowsko-trzcianecki	880	64,5	68,7		0,0	68,4	54,7		79,4			90,0			52,5			77,5				
	gnieźnieński	1562	64,5	63,8	81,9		59,5	59,0	75,0		77,2			75,0		72,5	85,0		80,0				
	gostyński	767	56,5	67,1			59,7	52,3			87,1			85,0		75,0	95,0		50,0				
	grodziski	411	57,2	63,2			67,4	34,2			86,7			85,0					86,3	75,0			
	jarociński	789	72,9	62,4	58,3	100	63,2	62,8			76,7	95,0		80,0		75,0			96,7				
	kaliski	332	64,0	55,9			46,0	54,1			85,0												
	kępiński	508	61,7	60,2			56,9	43,9			74,0			63,3						80,0			
	kolski	912	65,3	61,9	66,8		48,2	48,3	90,0		74,4			80,0			50,0						
	koniński	407	63,7	53,1	63,8		54,2	56,0						80,0	100								
	kościański	708	69,7	67,0	67,5		62,8	58,0			81,4			89,0			87,0		45,0	55,0			
	krotoszyński	837	70,8	70,2			70,8	76,7								90,0			92,5	70,0			
	leszczyński	37	67,0	63,1							76,5												
	międzychodzki	312	71,7	54,0	85,0		49,4	30,0			66,7			87,0			75,0			80,0			
	nowotomyski	712	70,1	61,4	50,0		61,3	44,3			67,5			56,7						87,5			
	obornicki	430	61,9	64,1			52,3	32,0			85,8			60,0									
	ostrowski	1855	63,4	70,2	66,3	70,8	55,6	55,0	85,0		80,8	93,8	100	78,1			67,7	100		80,0		50,0	
	ostrzeszowski	531	54,0	72,4			70,3				91,7	50,0		87,5			90,0				90,0		
	pilski	1658	68,3	62,1	71,4		56,4	52,3			82,1			90,0	100		66,0	51,7	95,0	80,0	84,0		
	pleszewski	552	65,3	76,8	90,0		56,9	50,0			85,3			77,5			75,0			95,0			
	poznański	731	69,6	64,3			67,2	46,5			86,8			83,3							80,0		
	rawicki	621	62,1	61,6	76,3		52,1	45,6			80,5	80,0		79,0									
	ślupecki	623	57,6	62,8			56,1	78,3			77,6			100			100			97,5			
	szamotulski	711	61,9	63,6			55,5	90,0			80,0			75,0			70,0			83,3			
	średzki	513	64,0	59,9	39,6		57,7	44,4			63,3			95,0			30,0			95,0			
	śremski	627	60,1	66,8	58,6		56,3	47,3			80,8			85,0									
	turecki	1025	69,6	68,0	61,0		62,8	57,5			89,4			98,3			95,0			92,0	100		
	wągrowiecki	588	62,4	56,9	75,0		52,2	25,8			74,3			95,0			85,0			85,0			
	wolsztyński	654	65,3	56,4	30,0		53,3	59,7			62,8			81,3	70,0					100		95,0	
	wrześniński	811	62,1	68,0	68,3		64,4	61,5			76,5			70,0			52,5			85,0			
	złotowski	573	73,0	66,1	71,3		59,1	46,7			87,5			98,3			73,3			62,5			
	m. Kalisz	1863	63,3	65,0	90,0	55,0	61,0	59,3			77,3			85,7	100		85,6	85,0		71,7			
m. Konin	1955	56,8	61,4	85,0		61,6	46,0	100		76,2	90,0		72,5			79,6	75,0		60,0	90,0			
m. Leszno	1540	71,2	65,2	100	95,0	57,7	51,3			79,6			83,3			90,0			84,1				
m. Poznań	7796	70,2	67,3	70,9	80,5	60,7	53,9	95,7		79,4	91,3	91,4	75,3			76,9	82,1	84,4	85,6	88,6	80,0		

Dane dla województwa wielkopolskiego

WYBIERALNOŚĆ JĘZYKÓW OBCYCH PODCZAS EGZAMINU USTNEGO OBOWIĄZKOWEGO Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)

		OGÓLEM						w tym: POZIOM PODSTAWOWY						w tym: POZIOM ROZSZERZONY						
		Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski	Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski	Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski	
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE	LO	77,7	0,9	0,3	19,8	1,1	0,0	73,5	0,7	0,2	18,9	1,1	0,0	4,1	0,1	0,0	0,8	0,0		
	LP	65,6	0,9	0,0	31,3	1,4		65,2	0,9	0,0	31,2	1,4		0,4			0,1			
	T	63,3	0,7		32,4	2,9	0,0	63,0	0,7		32,3	2,9	0,0	0,3	0,0		0,1	0,0		
	SU	54,8	0,5		23,5	18,1	0,1	54,7	0,5		23,5	18,1	0,1	0,1						
	niepubliczna	71,4	0,1	0,0	16,3	10,1	0,0	69,0	0,1	0,0	16,0	10,1	0,0	2,4			0,3			
	publiczna	71,5	0,9	0,2	25,1	1,9	0,0	68,9	0,7	0,1	24,6	1,9	0,0	2,5	0,1	0,0	0,5	0,0		
	do 20 tys.	62,7	0,3		34,5	2,2	0,0	60,7	0,3		33,9	2,2	0,0	2,0	0,0		0,5			
	20-100 tys.	71,2	1,1	0,2	24,3	2,8	0,0	69,2	1,0	0,1	23,8	2,8	0,0	2,0	0,1	0,0	0,6	0,0		
	powyżej 100 tys.	81,4	1,1	0,3	14,6	1,8	0,1	77,0	0,6	0,1	13,9	1,8	0,1	4,2	0,2	0,1	0,5	0,0		
	wieś	64,5	0,6	0,0	30,6	3,6		64,2	0,6	0,0	30,5	3,5		0,3			0,1	0,1		
OKRĘG	LO	76,5	0,8	0,2	20,9	1,3	0,1	72,4	0,7	0,1	19,9	1,3	0,1	3,9	0,1	0,0	0,9	0,0	0,0	
	LP	65,0	0,9	0,0	31,5	1,9	0,0	64,4	0,9	0,0	31,4	1,9	0,0	0,6	0,0		0,1			
	T	63,6	0,6		32,2	2,8	0,0	63,3	0,6		32,1	2,8	0,0	0,3	0,0		0,1	0,0		
	SU	52,6	0,4		22,7	21,5	0,2	52,5	0,4		22,6	21,5	0,2	0,1	0,0		0,1			
	niepubliczna	69,6	0,2	0,0	17,1	11,2	0,2	66,7	0,2	0,0	16,8	11,2	0,2	2,9	0,0	0,0	0,3	0,0		
	publiczna	71,1	0,8	0,1	25,6	1,9	0,0	68,5	0,7	0,1	25,0	1,9	0,0	2,4	0,1		0,6	0,0	0,0	
	do 20 tys.	64,7	0,4	0,0	32,0	2,3	0,0	63,0	0,4	0,0	31,6	2,3	0,0	1,7	0,0		0,5	0,0	0,0	
	20-100 tys.	68,9	0,9	0,1	26,7	2,9	0,0	66,9	0,9	0,1	26,0	2,9	0,0	2,0	0,1	0,0	0,7	0,0		
	powyżej 100 tys.	79,4	0,9	0,2	16,7	2,3	0,1	75,0	0,6	0,1	15,9	2,3	0,1	4,0	0,1	0,0	0,6	0,0	0,0	
	wieś	63,9	0,5	0,0	30,8	3,6	0,0	63,6	0,5	0,0	30,7	3,5	0,0	0,3	0,0		0,1	0,1		

Dane dla województwa wielkopolskiego

**ZDAWALNOŚĆ EGZAMINÓW USTNYCH OBOWIĄZKOWYCH
Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)**

		Język polski
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE	LO	98,3
	LP	95,9
	T	90,7
	SU	95,9
	niepubliczna	94,8
	publiczna	97,2
	do 20 tys.	96,9
	20-100 tys.	97,7
	powyżej 100 tys.	96,3
	wieś	96,7
OKRĘG	LO	98,4
	LP	95,8
	T	95,9
	SU	91,5
	niepubliczna	94,9
	publiczna	97,4
	do 20 tys.	96,6
	20-100 tys.	97,9
	powyżej 100 tys.	97,2
	wieś	96,0

POZIOM PODSTAWOWY						
Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	
97,7	100	100	97,9	93,3	100	
91,5	75,0	0,0	90,8	71,4		
70,6	100		73,8	88,2	100	
92,2	90,1		92,8	93,2	100	
86,3	100	0,0	86,4	92,8	100	
95,3	94,5	100	94,5	90,0	100	
96,2	95,7		95,2	95,9	100	
94,5	92,2	100	94,4	88,6	100	
94,5	98,4	100	92,0	89,4	100	
93,1	100	0,0	92,8	91,0		
97,7	100	100	97,8	94,6	95,7	
91,6	83,7	0,0	90,2	84,7	100	
92,1	91,8		92,5	93,4	100	
72,3	100		76,1	91,4	100	
87,8	100	50,0	87,7	94,9	100	
95,5	96,0	100	94,6	91,5	96,0	
95,6	96,6	100	94,4	95,2	100	
94,9	93,8	100	94,9	91,2	88,9	
95,0	99,2	100	93,5	92,5	100	
92,5	100	0,0	92,4	91,7	100	

POZIOM ROZSZERZONY						
Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	
99,6	100	100	99,4	100		
100			100			
100						
94,1	100		100	100		
100			100			
99,4	100	100	99,4	100		
98,9	100		97,8			
99,6	100	100	100	100		
99,5	100	100	100	100		
100			100	100		
99,6	97,6	100	99,7	100	100	
96,2			100			
94,6	100		100	100		
100			100			
99,2	100		100	100		
99,4	97,6	100	99,7	100	100	
99,2	100		98,6	100	100	
99,5	100	100	100	100		
99,5	96,2	100	100	100	100	
90,0			100	100		

Dane dla województwa wielkopolskiego

**ŚREDNIE WYNIKI Z EGZAMINÓW USTNYCH
Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)**

		Jezyk polski	POZIOM PODSTAWOWY						POZIOM ROZSZERZONY (obowiązkowo)						POZIOM ROZSZERZONY (dodatkowo)					
			Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski	Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski	Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE	LO	69,8	72,2	77,9	74,5	69,8	60,9	93,9	80,6	89,3	93,3	80,9	100		77,5	80,6	84,5	83,0	83,6	77,0
	LP	59,3	53,9	49,0	0,0	51,1	42,3		58,5			85,0			30,0			100		
	T	59,4	55,6	51,0		53,7	50,7	77,5	63,4	95,0		71,7	85,0		50,0			100		
	SU	51,8	36,2	32,5		36,2	48,0	100	80,0									100	95,0	
	niepubliczna	58,5	53,2	96,7	0,0	44,7	51,5	90,0	85,1			89,2			90,0	95,0	97,5	95,0	95,0	
	publiczna	65,5	65,8	65,1	74,5	60,7	52,3	91,8	79,3	89,6	93,3	80,1	92,5		76,2	79,7	83,3	83,0	83,6	77,0
	do 20 tys.	64,8	65,5	62,2		62,3	53,9	77,5	82,5	50,0		80,0			95,0		81,1	82,5	95,0	
	20-100 tys.	65,9	65,0	64,0	73,5	59,6	50,7	91,7	79,2	91,3	100	83,1	100		76,9	85,0	84,4	81,5	50,0	
	powyżej 100 tys.	65,4	66,9	71,6	76,3	60,2	54,7	95,7	78,9	91,3	91,4	75,7	100		82,5	84,4	84,1	88,6	80,0	
	wieś	60,8	55,0	59,3	0,0	52,3	49,3		71,4			95,0	85,0							
	OKRĘG	LO	70,3	73,1	80,3	73,8	70,3	62,2	86,5	81,5	87,8	93,3	83,0	98,5	72,5	79,8	85,2	82,8	82,5	85,9
LP		59,2	54,8	54,8	0,0	50,2	46,9	60,0	59,8			66,3			25,0			91,3		
T		60,3	56,2	54,0		53,4	51,3	77,5	66,8	95,0		80,0	83,3		51,9	80,0		76,3	100	
SU		53,1	37,4	38,9		39,3	48,6	76,7	76,7			91,7			85,0			100	95,0	
niepubliczna		60,5	55,0	88,1	25,0	49,1	51,8	77,5	82,0	100		86,9	100		78,8	96,7	91,7	89,4	87,5	
publiczna		66,4	67,0	69,4	74,4	61,4	54,1	84,2	80,4	87,7	93,3	82,6	94,6	72,5	78,6	83,8	81,6	82,1	87,4	75,7
do 20 tys.		64,8	65,3	65,0	50,0	60,9	54,2	68,8	81,5	70,0		80,9	95,0	100	72,7	97,5		76,4	93,1	72,5
20-100 tys.		66,3	66,1	68,3	73,5	60,7	52,8	75,6	79,6	88,5	100	83,9	100		75,2	81,3	80,0	83,8	81,5	50,0
powyżej 100 tys.		67,4	68,4	76,3	75,7	63,2	54,9	90,0	80,9	89,8	91,4	82,3	96,4	45,0	81,5	87,3	84,1	84,8	88,1	83,8
wieś		60,3	54,3	57,3	0,0	52,1	47,4	60,0	66,5			95,0	85,0					85,0		

WYBIERALNOŚĆ PRZEDMIOTÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)

	Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu	
OKRĘG	61580	99,6	0,0	70,9	0,7	0,1	25,0	2,5	0,1	0,0	17,1	2,6	0,0	1,1	35,0	6,9	0,1	0,4	0,1	14,2	21,9	0,0	
WIELKOPOLSKIE	35656	99,7		71,4	0,7	0,1	24,6	2,4	0,0	0,0	17,3	3,0	0,0	0,8	37,5	7,1	0,1	0,3	0,1	14,2	19,0	0,0	
POWIATY	chodzieski	422	100		63,3		30,1	6,2	0,2		16,6	1,4			32,2	8,3		0,2		13,0	28,0		
	czarnkowsko-trzcianecki	885	100		52,5		45,3	1,6			21,7	3,2		1,4	36,5	5,8				10,4	20,7		
	gnieźnieński	1578	99,4		87,0	0,5		7,2	4,8	0,1		18,8	2,3		0,3	37,5	5,3	0,1		0,1	12,0	23,7	
	gostyński	772	100		45,2			48,3	6,2		0,1	10,6	4,5		0,6	31,1	10,2				13,1	29,5	
	grodziski	413	100		47,9			50,6	1,5		0,2	15,0	4,8			53,8	5,3				9,0	11,9	
	jarociński	796	100		53,5	2,6	0,1	42,3	1,1			14,7	3,5		0,4	39,3	7,4		0,1		13,4	20,7	
	kaliski	333	100		81,1			14,1	4,8			12,6	0,9			58,3	1,8				6,9	19,5	
	kępiński	520	99,8		62,1			36,2	1,7			15,2	4,6		0,4	38,3	3,3		0,2	0,2	14,4	22,9	
	kolski	928	99,9		83,7	1,5		10,2	4,2	0,1		19,1	3,1		1,2	34,9	5,7	0,1	1,6		16,1	18,1	
	koniński	412	99,8		75,2	4,1		13,8	6,3			20,6	1,2		0,2	40,5	2,9				6,6	27,7	
	kościański	711	99,6		76,4	0,6		22,2	0,7			23,8	3,1		1,1	27,1	12,4				16,5	16,0	
	krotoszyński	845	99,9		43,9			55,1	0,4			12,7	5,1		0,6	43,2	7,5		0,1		10,9	19,3	
	leszczyński	37	100		100							10,8				64,9	5,4				5,4	13,5	
	międzychodzki	313	99,7		56,5	0,3		42,5	0,3			21,7	1,3		0,6	44,7	8,9				6,7	15,3	
	nowotomyski	719	99,6		63,7	0,7		34,4	1,0			23,8	2,5		0,3	44,1	5,8				11,3	11,8	
	obornicki	436	99,5		67,0			31,0	1,1			18,8	1,6		0,5	31,0	4,4			0,5	14,4	28,7	
	ostrowski	1873	99,8		62,2	0,9	1,1	35,3	0,1	0,1		13,5	2,0		1,6	46,0	5,4	0,1	0,4	0,1	17,7	12,8	
	ostrzeszowski	537	100		63,5	0,2		36,1				16,8	1,9		0,9	51,4	2,2		0,2		17,3	8,9	
	piłski	1693	99,6		75,9	1,1		18,7	3,5			15,7	3,1		0,9	27,1	5,3	0,1	0,1	0,5	13,7	33,2	
	pleszewski	554	99,6		65,0	0,2		33,4	1,1			12,8	1,4			34,5	4,7		0,5		16,8	28,9	
	poznański	738	100		79,0			17,8	3,1			21,0	2,2		0,1	35,4	9,2		0,1	0,1	9,8	22,0	
	rawicki	623	100		61,3	0,8		33,5	3,7			16,9	1,4		0,5	37,7	7,1			0,2	18,0	18,3	
	stupecki	633	99,8		69,2			29,5	0,5			12,2	1,6		0,8	54,8	4,4	0,2			11,5	13,9	
	szamotulski	722	99,7		56,5			42,9	0,3			19,1	1,7			38,5	6,0		0,4	0,1	15,9	17,9	
	średzki	520	99,6		56,2	2,5		36,9	3,5			16,5	3,8		0,2	41,7	7,1			0,4	17,9	11,2	
	śremski	629	99,7		61,4	6,0		28,3	4,1			16,2	4,1		1,1	38,6	7,8		0,6		11,0	20,2	
	turecki	1037	100		82,4	1,0		14,2	2,3		0,1	21,1	3,9		0,5	37,4	3,4				12,8	20,6	
	wągrowiecki	591	97,5		67,2	0,2		29,6	0,7			17,9	1,4		0,8	38,4	9,5				12,9	16,6	
	wolsztyński	661	99,7		61,7	0,2		33,4	4,5			17,7	2,0		0,3	48,4	6,8				11,6	13,0	
	wrzesiński	816	99,9		61,6	0,4		36,6	1,2			23,2	3,6		0,5	31,1	6,9				15,7	19,0	
	złotowski	584	99,5		56,2	0,7		42,1	0,5			17,1	2,1		1,0	37,8	2,9			0,2	9,6	29,3	
m. Kalisz	1874	99,8		84,7	0,1	0,1	13,2	1,5			16,6	4,1		1,3	39,8	8,4	0,1	0,8	0,4	15,2	12,6		
m. Konin	1979	99,7		78,3	0,4		14,6	5,4	0,1		20,9	2,2	0,1	0,5	32,5	8,1	0,1		0,1	14,0	21,2		
m. Leszno	1559	99,7		73,4	0,1	0,1	23,9	2,2			14,7	3,0		1,2	37,6	7,2	0,1	0,1		17,0	18,6		
m. Poznań	7913	99,5		81,0	0,9	0,2	14,1	2,0	0,1		17,3	3,4	0,0	1,0	34,6	9,3	0,6	0,8	0,2	16,1	16,0	0,1	

WYBIERALNOŚĆ PRZEDMIOTÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)
POZIOM PODSTAWOWY

	Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu	
OKRĘG	61580	94,3	0,0	63,5	0,6	0,1	23,9	2,5	0,1	0,0	12,0	1,2	0,0	0,9	30,9	5,1	0,1	0,2	0,1	10,0	19,8	0,0	
WIELKOPOLSKIE	35656	93,9		63,9	0,6	0,1	23,6	2,4	0,0	0,0	11,6	1,4	0,0	0,7	32,5	4,9	0,1	0,2	0,1	9,4	17,0	0,0	
POWIATY	chodzieski	422	94,3	57,1			29,6	6,2	0,2		11,8	1,2			25,8	5,9				7,6	27,0		
	czarnkowsko-trzcianecki	885	96,5	48,9		0,1	44,0	1,6			16,5	1,6		1,2	33,0	5,0					8,1	18,8	
	gnieźnieński	1578	95,2		81,9	0,3		7,1	4,8	0,1		11,3	1,8		0,3	34,9	3,8			0,1	8,3	22,4	
	gostyński	772	96,0		41,5			47,9	6,2		0,1	8,4	2,7		0,6	28,8	8,5				10,9	29,1	
	grodziski	413	99,0		46,0			50,4	1,5		0,2	9,9	2,7			53,0	4,8				7,3	11,4	
	jarociński	796	93,0		48,5	2,5	0,1	41,3	1,1			10,1	2,3		0,1	35,9	5,8		0,1		9,3	19,2	
	kaliski	333	100		80,8			14,1	4,8			12,3	0,9			58,0	1,8				6,9	19,5	
	kepiński	520	93,8		55,6			34,8	1,7			12,3	1,9		0,4	36,2	2,1				10,0	20,0	
	kolski	928	94,8		79,6	1,5		10,1	4,2	0,1		13,7	0,6		1,2	32,4	4,7	0,1	1,3		12,8	16,3	
	koniński	412	98,8		74,3	4,1		13,6	6,1			18,9	1,2		0,2	39,1	2,7				4,9	26,0	
	kościański	711	96,6		70,6	0,4		21,2	0,7			14,3	2,3		1,1	25,0	10,1				10,7	15,2	
	krotoszyński	845	93,8		39,5			53,5	0,4			9,8	3,9		0,5	38,9	6,2		0,1		7,1	18,7	
	leszczyński	37	78,4		94,6							5,4				62,2	5,4				5,4	10,8	
	międzychodzki	313	95,8		54,0	0,3		40,9	0,3			16,0	0,3		0,6	41,5	7,7				5,1	14,4	
	nowotomyski	719	96,0		59,5	0,7		33,4	1,0			18,8	2,1		0,1	41,0	4,3				8,2	11,3	
	obornicki	436	92,2		61,2			30,0	1,1			16,1	1,1		0,5	27,1	3,9			0,5	9,4	27,1	
	ostrowski	1873	94,4		54,4	0,6	1,0	33,6	0,1	0,1		8,8	0,7		1,6	42,0	3,8	0,1	0,1	0,1	12,0	12,0	
	ostrzeszowski	537	94,4		52,9			35,4				14,5	0,4		0,7	49,2	1,3				9,7	6,5	
	pilski	1693	94,7		70,6	1,0		18,0	3,4			10,6	1,3		0,9	23,6	3,9	0,1	0,1	0,5	8,9	31,2	
	pleszewski	554	97,1		59,7	0,2		32,7	1,1			11,9	1,3			32,5	3,6		0,2		14,1	28,3	
	poznański	738	96,2		74,7			17,3	3,1			14,2	1,8		0,1	28,2	8,0		0,1	0,1	7,0	20,5	
	rawicki	623	94,5		57,3	0,6		32,1	3,7			10,6	0,6		0,5	37,2	5,8			0,2	14,6	16,7	
	ślupecki	633	95,4		64,5			28,8	0,5			8,7	1,1		0,6	50,1	3,2	0,2			10,1	12,5	
	szamotulski	722	93,9		54,4			42,5	0,3			16,2	1,0			36,7	4,4		0,4		12,2	15,8	
	średzki	520	95,8		51,2	2,5		36,0	3,5			14,4	2,1		0,2	36,7	6,0			0,4	14,6	9,0	
	śremski	629	94,6		55,3	6,0		27,5	4,1			11,1	2,2		0,5	36,6	4,6		0,5		6,8	17,8	
turecki	1037	97,0		75,7	1,0		13,4	2,3		0,1	14,8	0,8		0,5	33,1	1,6				8,3	19,3		
wągrowiecki	591	93,7		64,6	0,2		28,9	0,7			13,0	0,5		0,8	35,7	8,3				11,8	15,1		
wolsztyński	661	96,8		59,8	0,2		32,2	4,4			11,8	1,7		0,2	41,9	5,6				7,4	13,0		
wrzesiński	816	92,4		57,0	0,4		34,8	1,2			15,6	2,0		0,5	28,1	4,2				10,3	16,8		
złotowski	584	94,2		52,1	0,3		41,1	0,5			12,0	1,2		0,9	33,7	2,7			0,2	7,4	28,6		
m. Kalisz	1874	91,6		73,4	0,1	0,1	12,2	1,5			10,4	1,1		1,3	33,6	4,4	0,1	0,4	0,4	9,6	9,7		
m. Konin	1979	94,3		71,3	0,2		13,9	5,4			15,2	0,8	0,1	0,3	25,3	5,7	0,1			9,8	19,7		
m. Leszno	1559	94,6		61,8			23,3	2,2			9,7	1,0		0,6	33,8	5,5	0,1			11,2	15,7		
m. Poznań	7913	90,5		67,9	0,6	0,1	12,6	2,0	0,1		8,9	1,2	0,0	0,8	25,4	5,3	0,6	0,5	0,1	8,5	12,7	0,1	

WYBIERALNOŚĆ PRZEDMIOTÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)
POZIOM ROZSZERZONY

	Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu		
OKRĘG	61580	5,3	0,0	7,4	0,1	0,0	1,1	0,0	0,0		5,1	1,4	0,0	0,2	4,1	1,8	0,0	0,2	0,0	4,2	2,1			
WIELKOPOLSKIE	35656	5,8		7,5	0,1	0,0	1,0	0,0	0,0		5,7	1,6		0,1	5,0	2,2	0,0	0,1	0,0	4,8	2,0			
POWIATY	chodzieski	422	5,7		6,2		0,5				4,7	0,2			6,4	2,4		0,2			5,5	0,9		
	czarnkowsko-trzcianecki	885	3,5		3,6		1,4				5,2	1,6		0,1	3,5	0,8					2,3	1,9		
	gnieźniński	1578	4,2		5,1	0,3		0,1			7,4	0,5			2,6	1,5	0,1				3,7	1,3		
	gostyński	772	4,0		3,8			0,4			2,2	1,8			2,3	1,7					2,2	0,4		
	grodziski	413	1,0		1,9			0,2			5,1	2,2			0,7	0,5					1,7	0,5		
	jarociński	796	7,0		5,0	0,1		1,0			4,6	1,3		0,3	3,4	1,6					4,1	1,5		
	kaliski	333			0,3						0,3				0,3									
	kepiński	520	6,0		6,5			1,3			2,9	2,7			2,1	1,2		0,2	0,2		4,4	2,9		
	kolski	928	5,1		4,1			0,1			5,4	2,5			2,5	1,0		0,3			3,2	1,8		
	koniński	412	1,0		1,0			0,2	0,2		1,7				1,5	0,2					1,7	1,7		
	kościański	711	3,0		5,8	0,1		1,0			9,4	0,8			2,1	2,3					5,8	0,8		
	krotoszyński	845	6,0		4,4			1,7			2,8	1,2		0,1	4,3	1,3					3,8	0,6		
	leszczyński	37	21,6		5,4						5,4				2,7								2,7	
	międzychodzki	313	3,8		2,6			1,6			5,8	1,0			3,2	1,3					1,6	1,0		
	nowotomyski	719	3,6		4,2			1,0			5,0	0,4		0,1	3,1	1,5					3,1	0,6		
	obornicki	436	7,3		5,7			0,9			2,8	0,5			3,9	0,5					5,0	1,6		
	ostrowski	1873	5,4		7,8	0,2	0,1	1,8			4,7	1,3			4,0	1,5		0,3	0,1		5,7	0,8		
	ostrzeszowski	537	5,6		10,6	0,2		0,7			2,2	1,5		0,2	2,2	0,9		0,2			7,6	2,4		
	pilski	1693	5,0		5,3	0,1		0,7	0,1		5,1	1,8			3,5	1,4					4,8	1,9		
	pleszewski	554	2,5		5,2			0,7			0,9	0,2			2,0	1,1		0,4			2,7	0,5		
	poznański	738	3,8		4,3			0,4			6,8	0,4			7,2	1,2					2,7	1,5		
	rawicki	623	5,5		4,0	0,2		1,4			6,3	0,8			0,5	1,3					3,4	1,6		
	ślupecki	633	4,4		4,7			0,8			3,5	0,5		0,2	4,7	1,3					1,4	1,4		
	szamotulski	722	5,8		2,1			0,4			2,9	0,7			1,8	1,5			0,1		3,7	2,1		
	średzki	520	3,8		5,0			1,0			2,1	1,7			5,0	1,2					3,3	2,1		
	śremski	629	5,1		6,0			0,8			5,1	1,9		0,6	2,1	3,2		0,2			4,1	2,4		
	turecki	1037	3,0		6,7			0,8			6,4	3,1			4,3	1,7					4,5	1,4		
	wągrowiecki	591	3,7		2,5			0,7			4,9	0,8			2,7	1,2					1,0	1,5		
	wolsztyński	661	2,9		2,0			1,2	0,2		5,9	0,3		0,2	6,5	1,2					4,2			
	wrzesiński	816	7,5		4,7			1,8			7,6	1,6			3,1	2,7					5,4	2,2		
	złotowski	584	5,3		4,1	0,3		1,0			5,1	0,9		0,2	4,1	0,2					2,2	0,7		
m. Kalisz	1874	8,2		11,4			1,0			6,2	2,9		0,1	6,1	4,1	0,1	0,4			5,6	3,0			
m. Konin	1979	5,5		7,0	0,2		0,7		0,1	5,7	1,4		0,2	7,2	2,4			0,1		4,2	1,5			
m. Leszno	1559	5,1		11,7	0,1	0,1	0,5	0,1		5,0	2,0		0,6	3,8	1,7		0,1			5,8	2,9			
m. Poznań	7913	9,0		13,2	0,4	0,1	1,5	0,1		8,3	2,2		0,2	9,2	3,9	0,0	0,3	0,1		7,7	3,4			

Dane dla województwa wielkopolskiego

ZDAWALNOŚĆ EGZAMINÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)

	Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciniński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu		
OKRĘG	61580	94,6	100	88,6	91,2	97,9	93,6	95,0	97,1	100	87,5	95,4	100	89,2	94,2	97,2	95,5	93,4	77,5	87,4	89,7	100		
WIELKOPOLSKIE	35656	94,7		88,5	91,4	97,6	93,8	94,8	100	100	87,8	95,9	100	85,5	93,7	96,8	96,5	94,3	75,6	87,3	90,9	100		
POWIATY	chodzieski	422	96,0	88,8			97,6	96,2	100		85,7	100		94,9	97,1		100			87,3	91,5			
	czarnkowsko-trzcianecki	885	93,2	84,1		0,0	92,3	100			85,4	100		91,7	94,1	98,0				95,7	87,4			
	gnieźniński	1578	94,3	88,1	100			94,7	96,1	100		92,6	94,4		80,0	92,7	100	100		100	92,1	88,5		
	gostyński	772	96,0	93,1				99,5	93,8		100	80,5	91,4		100	97,9	98,7				90,1	94,7		
	grodziski	413	94,9	86,9				92,8	66,7		100	91,9	100			95,0	100				89,2	73,5		
	jarociński	796	97,1	92,0	71,4	100		95,0	100			94,9	100		100	95,8	100	100			88,8	93,9		
	kaliski	333	91,3	77,8				85,1	93,8			59,5	100			93,8	100				78,3	87,7		
	kępiński	520	96,5	87,3				91,5	88,9			89,9	100		50,0	96,0	100		100	0,0	93,3	97,5		
	kolski	928	92,4	84,7	92,9			90,5	94,9	100		84,2	96,6		90,9	92,9	90,6	100	80,0		87,9	94,0		
	koniński	412	91,5	76,8	88,2			93,0	76,9			76,5	80,0		100	85,6	91,7				85,2	93,0		
	kościański	711	95,1	89,1	100			94,3	100			89,3	100		87,5	94,8	100				96,6	89,5		
	krotoszyński	845	95,6	86,8				96,4	100			92,5	93,0		80,0	95,9	96,8		0,0		87,0	90,8		
	leszczyński	37	89,2	73,0								75,0				100	100				100	100		
	międzychodzki	313	91,7	88,7	100			97,7	100			83,8	100		100	96,4	89,3				85,7	85,4		
	nowotomyski	719	96,4	89,7	80,0			96,0	100			90,1	100		100	95,6	100				91,4	94,1		
	obornicki	436	96,1	89,7				95,6	100			87,8	100		100	94,1	94,7		100		79,4	93,6		
	ostrowski	1873	95,6	91,2	100	100		92,4	100	100		87,7	97,4		86,7	93,3	95,0	100	100	100	86,1	93,8		
	ostrzeszowski	537	97,6	90,3	100			94,8				93,3	100		60,0	97,8	91,7		100		92,5	87,5		
	pilski	1693	92,7	84,4	100			91,1	98,3			85,0	96,2		75,0	94,3	98,9	100	100	50,0	78,9	87,4		
	pleszewski	554	95,8	89,4	100			92,4	83,3			83,1	100			98,4	92,3		100		79,6	90,0		
	poznański	738	95,0	87,8				92,4	91,3			89,0	100		100	93,1	98,5		100	100	80,6	88,9		
	rawicki	623	95,5	89,3	100			95,2	95,7			93,3	88,9		100	92,8	97,7		100		78,6	90,4		
	slupcecki	633	94,9	85,4				86,6	100			89,6	100		100	92,2	96,4	100			79,5	87,5		
	szamotulski	722	97,1	92,6				95,8	100			88,4	100			93,2	100		100	100	87,0	96,9		
	średzki	520	90,9	80,8	84,6			96,9	100			74,4	95,0		0,0	94,5	100			0,0	76,3	94,8		
	śremski	629	94,6	87,6	86,8			88,2	84,6			88,2	92,3		100	92,2	100		100		89,9	87,4		
turecki	1037	90,5	86,7	100			89,8	100		100	93,2	100		100	84,5	94,3				94,0	94,9			
wągrowiecki	591	95,7	84,6	100			90,9	100			79,2	100		100	92,1	96,4				86,8	90,8			
wolsztyński	661	94,2	86,5	0,0			95,0	100			85,5	100		100	94,7	95,6				85,7	88,4			
wrzesiński	816	97,7	92,6	66,7			96,3	100			88,9	96,6		75,0	91,3	98,2				95,3	95,5			
złotowski	584	93,8	86,6	100			91,9	100			93,0	100		100	94,1	100			100	83,9	91,2			
m. Kalisz	1874	96,8	91,4	100	100		95,1	100			83,9	94,7		72,0	95,6	94,9	100	100	100	89,8	91,6			
m. Konin	1979	93,3	89,0	100			93,8	95,3	100		89,3	95,5	100	88,9	92,4	98,1	100		0,0	90,6	90,9			
m. Leszno	1559	90,7	85,8	100	100		91,9	94,3			86,5	97,9		89,5	92,2	95,5	100	100		82,3	91,7			
m. Poznań	7913	95,7		90,5	94,7	100	94,0	94,4	100		88,7	93,3	100	84,0	94,0	95,9	95,7	95,5	83,3	87,4	90,2	100		

Dane dla województwa wielkopolskiego

ZDAWALNOŚĆ EGZAMINÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)
POZIOM PODSTAWOWY

	Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu	
*dane dotyczą wszystkich zdających																							
KRAJ*	426171	94,0	b.d.	86,0	90,0	95,0	92,0	95,0	94,0	100	81,0	92,0	90,0	85,0	93,0	97,0	97,0	82,0	78,0	81,0	88,0	100	
OKRĘG	61580	94,6	100	88,6	91,2	97,9	93,6	95,0	97,1	100	87,5	95,4	100	89,2	94,2	97,2	95,5	93,4	77,5	87,4	89,7	100	
WIELKOPOLSKIE	35656	94,4		87,2	89,4	96,9	93,6	94,8	100	100	83,2	95,5	100	82,7	93,3	97,2	96,2	90,4	78,8	82,1	90,2	100	
POWIATY	chodzieski	422	96,0		88,4			97,6	96,2	100		84,0	100			94,5	96,0				78,1	91,2	
	czarnkowsko-trzcianecki	885	93,1		83,1		0,0	92,0	100			83,6	100		90,9	93,8	97,7				94,4	87,3	
	gnieźnieński	1578	94,0		87,3	100		94,6	96,1	100		89,4	92,9		80,0	92,2	100		100		89,3	87,8	
	gostyński	772	95,8		92,5			99,5	93,8		100	76,9	95,2		100	97,7	98,5				88,1	94,7	
	grodziski	413	94,9		86,3			92,8	66,7		100	90,2	100			95,0	100				86,7	72,3	
	jarociński	796	96,9		91,2	70,0	100	94,8	100			92,5	100		100	95,5	100		100		85,1	93,5	
	kaliski	333	91,3		77,7			85,1	93,8			58,5	100			93,8	100				78,3	87,7	
	kępiński	520	96,3		85,8			91,2	88,9			87,5	100		50,0	96,3	100				90,4	98,1	
	kolski	928	92,0		83,9	92,9		90,4	94,9	100		79,5	100		90,9	94,0	88,6	100	75,0		84,9	94,7	
	koniński	412	91,4		76,5	88,2		92,9	76,0			76,9	80,0		100	85,1	90,9				80,0	92,5	
	kościański	711	94,9		88,2	100		94,0	100			82,4	100		87,5	94,4	100				94,7	88,9	
	krotoszyński	845	95,3		85,3			96,2	100			91,6	93,9		75,0	96,0	98,1		0,0		81,7	90,5	
	leszczyński	37	86,2		71,4							50,0				100	100				100	100	
	międzychodzki	313	91,3		88,2	100		97,7	100			78,0	100		100	96,2	91,7				81,3	84,4	
	nowotomyski	719	96,2		89,0	80,0		95,8	100			88,9	100		100	95,6	100				88,1	93,8	
	obornicki	436	95,8		88,8			95,4	100			85,7	100		100	94,1	94,1			100	68,3	93,2	
	ostrowski	1873	95,4		90,1	100	100	92,1	100	100		82,9	100		86,7	93,3	95,8	100	100	100	81,8	93,3	
	ostrzeszowski	537	97,4		88,7			94,7				92,3	100		50,0	97,7	100				86,5	85,7	
	pilski	1693	92,3		83,2	100		90,8	98,3			78,9	95,5		75,0	94,2	100	100	100	50,0	71,5	86,8	
	pleszewski	554	95,7		88,5	100		92,3	83,3			81,8	100			98,3	95,0		100		75,6	89,8	
	poznański	738	94,8		87,1			92,2	91,3			84,8	100		100	93,3	98,3		100	100	75,0	88,1	
	rawicki	623	95,2		88,5	100		95,0	95,7			93,9	75,0		100	92,7	100			100	73,6	89,4	
	słupecki	633	94,7		84,3			86,3	100			85,5	100		100	92,1	95,0	100			76,6	86,1	
	szamotulski	722	96,9		92,4			95,8	100			87,2	100			93,6	100		100		83,0	96,5	
	średzki	520	90,6		78,9	84,6		96,8	100			70,7	90,9		0,0	93,7	100			0,0	72,4	93,6	
	śremski	629	94,3		86,2	86,8		87,9	84,6			82,9	85,7		100	91,7	100		100		83,7	86,6	
	turecki	1037	90,3		85,5	100		89,2	100		100	90,8	100		100	82,5	94,1				90,7	94,5	
wągrowiecki	591	95,5		84,0	100		90,6	100			74,0	100		100	91,9	95,9				85,7	89,9		
wolsztyński	661	94,1		86,1	0,0		94,8	100			78,2	100		100	93,9	97,3				79,6	88,4		
wrześniński	816	97,5		92,0	66,7		96,1	100			86,6	100		75,0	90,4	100				94,0	95,6		
złotowski	584	93,5		85,5	100		91,7	100			90,0	100		100	93,4	100			100	86,0	91,0		
m. Kalisz	1874	96,5		90,0	100	100	94,7	100			74,4	100		70,8	95,7	95,1	100	100	100	84,9	90,6		
m. Konin	1979	92,9		88,0	100		93,5	95,3			85,4	93,8	100	83,3	91,2	98,2	100			86,6	90,5		
m. Leszno	1559	90,2		83,1			91,8	94,1			80,1	100		80,0	91,5	95,3	100			74,3	90,2		
m. Poznań	7913	95,3		88,7	90,9	100	93,3	94,2	100		81,8	89,7	100	79,0	93,0	96,0	95,6	92,5	87,5	79,1	88,5	100	

ZDAWALNOŚĆ EGZAMINÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)

POZIOM ROZSZERZONY

	Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tancu	
KRAJ*	426171	99,0	b.d.	99,9	99,0	100	100	100	100	96,0	97,0	96,0	100	99,0	98,0	94,0	93,0	97,0	77,0	97,0	97,0	100	
OKRĘG	61580	99,3	100	99,7	100	100	100	100	100		97,0	96,5	100	100	96,6	96,5	100	97,9	58,3	97,4	96,8		
WIELKOPOLSKIE	35656	99,7		99,7	100	100	100	100	100		97,0	96,2		100	96,3	96,1	100	100	62,5	97,3	96,9		
POWIATY	chodzieski	422	95,8		92,3		100				90,0	100			96,3	100		100		100	100		
	czarnkowsko-trzcianecki	885	96,8		96,9		100				91,3	100		100	96,8	100				100	88,2		
	gnieźnieński	1578	100		100	100	100				97,4	100			100	100	100				98,3	100	
	gostyński	772	100		100		100				94,1	85,7			100	100					100	100	
	grodziski	413	100		100		100				95,2	100			100	100					100	100	
	jarociński	796	100		100	100	100				100	100		100	100	100					97,0	100	
	kaliski	333			100						100				100								
	kepiński	520	100		100		100				100	100			90,9	100		100	0,0		100	93,3	
	kolski	928	100		100		100				96,0	95,7			78,3	100		100			100	88,2	
	koniński	412	100		100		100	100			71,4				100	100					100	100	
	kościański	711	100		100	100	100				100	100			100	100					100	100	
	krotoszyński	845	100		100		100				95,8	90,0		100	94,4	90,9					96,9	100	
	leszczyński	37	100		100						100				100								100
	międzychodzki	313	100		100		100				100	100			100	75,0					100	100	
	nowotomyski	719	100		100		100				94,4	100		100	95,5	100					100	100	
	obornicki	436	100		100		100				100	100			94,1	100					100	100	
	ostrowski	1873	99,0		99,3	100	100	100				96,6	95,8			93,3	93,1		100	100	95,3	100	
	ostrzeszowski	537	100		98,2	100	100				100	100		100	100	80,0	100				100	92,3	
	pilski	1693	100		100	100	100	100				97,7	96,7			94,9	95,8					92,6	97,0
	pleszewski	554	100		100		100				100	100			100	83,3		100			100	100	
	poznański	738	100		100		100				98,0	100			92,5	100					95,0	100	
	rawicki	623	100		100	100	100				92,3	100			100	87,5					100	100	
	ślupecki	633	100		100		100				100	100		100	93,3	100					100	100	
	szamotulski	722	100		100		100				95,2	100			84,6	100			100		100	100	100
	średzki	520	100		100		100				100	100			100	100					94,1	100	
	śremski	629	100		100		100				100	100		100	100	100		100			100	93,3	
	turecki	1037	100		100		100					98,5	100			100	94,4				100	100	
	wągrowiecki	591	100		100		100				93,1	100			93,8	100					100	100	
wolsztyński	661	100		100		100	100			100	100		100	100	87,5					96,4			
wrzesiński	816	100		100		100				93,5	92,3			100	95,5					97,7	94,4		
złotowski	584	100		100	100	100				100	100		100	100	100					76,9	100		
m. Kalisz	1874	100		100		100				100	92,7		100	94,8	94,7	100	100			98,1	94,6		
m. Konin	1979	99,1		99,3	100	100		100		100	96,4		100	96,5	97,9				0,0	100	96,6		
m. Leszno	1559	100		100	100	100	100			98,7	96,8		100	98,3	96,3		100	100		97,8	100		
m. Poznań	7913	99,7		99,9	100	100	100	100			96,2	95,3		100	96,6	95,8	100	100	75,0	96,5	96,6		

Dane dla województwa wielkopolskiego

ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM PODSTAWOWY (dane w %)

*dane dotyczą wszystkich zdających		Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Infomatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tanecu	
KRAJ*		426171	52,2	b.d.	59,5	61,1	68,8	56,4	59,0	68,6	74,8	44,2	60,3	53,8	50,6	50,4	53,6	65,7	47,6	40,5	49,0	43,1	52,2	
OKRĘG		61580	51,6	76,8	61,1	55,9	60,1	56,7	55,9	72,7	66,7	45,4	63,1	58,7	49,8	49,8	54,1	64,9	51,3	42,2	50,3	43,1	57,5	
WIELKOPOLSKIE		35656	51,8		60,8	54,8	59,1	56,4	55,0	81,3	66,7	45,7	64,5	63,0	44,3	49,5	53,5	67,8	52,6	43,0	49,0	43,9	57,5	
POWIATY	chodzieski	422	51,7		57,2			59,9	53,2	61,0		46,9	52,0			52,9	52,8					57,0	41,9	
	czarnkowsko-trzcianecki	885	49,7		55,8		26,0	54,5	55,6			43,8	59,1		55,1	49,7	56,0					51,4	40,5	
	gnieźniński	1578	51,3		60,1	67,0		57,0	53,1	75,0		49,9	58,6		46,4	49,1	53,0			76,0		53,9	43,5	
	gostyński	772	50,3		61,2			57,0	59,6		68,0	47,4	63,6		40,8	52,9	50,0					50,0	46,0	
	grodziski	413	49,4		55,1			56,4	42,8		87,0	48,7	82,9			50,5	54,3					53,4	40,3	
	jarociński	796	53,0		64,1	49,4	87,0	60,5	69,3			50,0	68,7		52,0	48,9	51,9		68,0			53,0	46,4	
	kaliski	333	43,7		45,0				42,2	46,2			35,4	52,0			46,4	44,3					43,5	36,9
	kepiński	520	55,6		58,5				53,8	53,1			48,1	51,8		32,0	50,5	57,4					53,8	44,3
	kolski	928	50,4		59,1	58,6		51,9	53,7	73,0			42,8	55,7		45,1	48,4	50,6	65,0	37,3			52,9	46,5
	koniński	412	48,9		48,4	48,5		49,4	48,0				42,1	55,2		34,0	44,7	53,5					47,2	44,9
	kościański	711	52,5		60,2	68,7		59,2	56,4				43,6	72,9		50,3	49,0	58,8					61,6	41,8
	kratoszyński	845	51,5		57,6				56,6	62,7			51,7	63,5		43,0	52,0	52,6		28,0			47,4	41,9
	leszczyński	37	41,8		49,0												56,9	62,0					65,0	56,8
	międzychodzki	313	49,0		61,2	100,0			59,6	51,0			44,4	34,0		58,0	50,9	47,9					44,1	39,4
	nowotomyski	719	52,0		60,0	46,0			55,8	61,6			48,4	73,3		48,0	48,9	57,4					50,8	48,9
	obornicki	436	51,1		59,0				55,4	49,8			43,1	64,4		47,0	46,5	51,3			50,0		41,9	44,9
	ostrowski	1873	51,1		62,9	50,5	55,2	55,3	75,0	88,0			45,8	68,3		46,8	49,1	53,7	81,0	40,0	36,0		46,6	45,0
	ostrzeszowski	537	54,1		59,4				55,6				52,4	63,0		29,5	52,1	64,7					51,4	43,6
	pilski	1693	50,5		57,5	63,4			54,5	57,8			41,9	69,8		43,0	50,3	52,7	65,0	79,0	26,8		41,3	40,7
	pleszewski	554	54,0		59,6	60,0			51,9	56,8			45,2	64,6			51,8	52,0		60,0			48,5	40,1
	poznański	738	51,7		61,4				55,3	50,0			46,3	59,8		44,0	49,7	50,5			72,0	30,0	42,8	44,2
	rawicki	623	48,9		59,4	65,0			55,2	50,4			52,2	61,0		49,3	49,2	52,8			50,0		43,1	43,2
	ślupecki	633	52,1		54,4				50,1	73,7			48,6	70,0		40,5	47,5	55,4	84,0				51,7	46,1
	szamotulski	722	53,5		62,8				56,1	82,5			45,3	60,6			50,2	57,8			68,3		46,6	50,6
	średzki	520	49,6		54,5	45,4			56,4	60,6			36,5	71,5		6,0	47,8	59,2			26,0		48,3	48,9
	śremski	629	48,5		59,4	45,7			53,8	49,3			46,7	72,6		56,7	50,2	53,8			51,7		50,7	41,5
	turecki	1037	52,2		57,6	46,9			49,5	54,7		45,0	49,0	61,5		60,0	45,3	59,6					54,9	48,7
	wągrowiecki	591	51,7		57,2	69,0			51,7	50,0			40,6	63,3		54,0	48,2	49,6					50,9	43,6
wolsztyński	661	51,3		57,9	20,0			59,1	62,4			40,3	62,5		36,0	48,1	57,0					44,1	41,8	
wrzesiński	816	53,6		62,1	44,7			61,2	73,4			47,3	71,3		41,0	51,4	56,9					56,4	50,5	
złotowski	584	48,9		58,7	58,0			54,0	43,7			49,9	53,1		49,6	49,0	52,9			50,0		48,3	45,2	
m. Kalisz	1874	55,2		63,2	93,5	57,5		61,8	56,6			42,4	67,0		36,1	51,7	52,7	56,0	54,0	46,5		53,7	46,1	
m. Konin	1979	52,0		61,2	66,5			58,9	51,1			48,7	70,8	84,0	44,7	48,9	57,7	53,0				51,0	42,8	
m. Leszno	1559	48,4		59,5				54,5	48,6			44,2	67,0		56,6	47,6	53,9	58,0				44,9	41,7	
m. Poznań	7913	53,5		65,3	63,6		68,2	59,6	58,0	85,3		44,8	60,6	42,0	40,8	50,2	52,0	68,4	55,3	55,0		46,2	43,9	

Dane dla województwa wielkopolskiego

ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM ROZSZERZONY (dane w %)

*dane dotyczą wszystkich zdających		Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu		
KRAJ*		426171	65,1	b.d.	74,3	72,7	72,5	74,5	78,3	70,4	66,5	58,5	60,3	64,0	61,1	53,7	47,1	57,4	57,2	35,2	58,5	48,8	36,6		
OKRĘG		61580	63,3	91,0	74,7	74,2	74,9	74,2	81,4	69,5	33,4	56,3	60,0	65,8	58,0	50,8	49,2	46,8	56,0	31,3	57,3	45,9	20,5		
WIELKOPOLSKIE		35656	64,3		74,6	75,0	75,0	74,0	79,9	72,9	31,0	55,4	60,4	52,1	56,3	51,6	49,9	45,1	56,1	30,5	56,4	45,5	14,0		
POWIATY	chodzieski	422	51,8		69,7			78,3				52,5	61,4		68,5	49,6	55,7		56,0		68,7	48,9			
	czarnkowsko-trzcianecki	885	59,6		68,2			72,3				51,1	67,8		68,9	48,8	50,1			47,0	57,7	42,2			
	gnieźnieński	1578	60,6		75,6	64,4		65,0				57,5	50,7	60,0	47,5	52,8	46,5	48,7	33,0	34,5	57,4	43,2			
	gostyński	772	62,3		69,2	83,0		78,3				48,0	40,7	50,0	50,9	45,9	47,4				43,0	42,1			
	grodziski	413	74,5		75,4			70,8	70,0			58,5	79,5		53,1	50,5	57,3			26,0	55,9	44,8			
	jarociński	796	58,3		70,5	67,0		75,6				52,6	57,9	66,0	56,2	46,9	43,3		43,0	33,0	53,4	51,5			
	kaliski	333			76,0							30,8				40,8	21,0						26,0		
	kepiński	520	62,1		71,0			71,3				49,4	44,6		53,3	43,1	44,0		60,0	11,7	51,2	43,8			
	kolski	928	61,2		69,2			80,0				55,6	65,5		61,2	46,4	54,1		64,7	5,7	61,2	41,9			
	koniński	412	62,0		47,3			74,0	78,0			44,7	32,0		67,5	35,5	42,9				42,3	48,8			
	kościański	711	66,0		75,0	90,0		77,6	57,0			59,7	70,9		55,9	52,7	61,9		62,0	19,0	64,4	43,6			
	krotoszyński	845	63,5		67,5			74,5				43,0	48,5	37,0	57,9	49,3	49,3		20,0	34,4	52,7	40,5			
	leszczyński	37	52,3		60,5							49,0				52,0						12,7	40,7		
	międzychodzki	313	64,5		81,6			81,7				51,7	48,3		41,2	50,1	47,6			29,0	48,2	41,2			
	nowotomyski	719	65,2		71,5			71,6				51,1	59,8	44,0	56,4	52,4	50,8		66,0	40,0	57,3	51,0			
	obornicki	436	62,4		69,2			75,3				44,1	41,0		38,6	45,4	47,3		38,0		44,3	39,4			
	ostrowski	1873	66,9		70,6	75,0	75,0	70,0		62,0	33,0	52,8	55,6		54,2	50,9	44,8		61,7	27,0	50,7	42,6			
	ostrzeszowski	537	54,1		74,7	50,0		66,5	76,0			55,5	51,6		56,9	44,7	36,5		48,5		50,6	37,7			
	pilski	1693	63,8		75,1	51,0	90,0	80,9	85,3			55,5	58,0		55,3	49,1	50,6		30,0	24,3	56,8	44,7			
	pleszewski	554	73,7		70,9			76,0				58,0	56,6		55,2	54,1	47,6		56,0	21,0	66,2	41,1			
	poznański	738	59,9		75,9			81,7	95,0			49,8	48,7	46,7	42,3	50,4	53,2		15,0	46,1	42,0				
	rawicki	623	60,9		72,0	74,0		65,8				50,6	54,2		40,8	44,8	46,6		42,0	16,7	57,0	45,2			
	ślupecki	633	62,5		78,6			82,3				53,6	63,9		46,3	47,2	51,9		60,0	32,0	54,6	44,9			
	szamotułski	722	66,1		73,9			69,3				45,2	46,5		52,3	48,5	51,3		52,0	20,0	52,8	53,8			
	średzki	520	60,4		75,4			83,7				54,2	72,4		45,5	56,3	62,5			32,0	52,3	52,7			
	śremski	629	63,4		71,2			71,6				61,1	63,7		68,6	53,9	47,1		54,0		68,6	54,2			
	turecki	1037	69,5		74,5			71,2	100		24,0	61,2	71,0		67,5	53,2	51,5	30,0			66,9	48,6			
	wągrowiecki	591	71,9		74,2			67,2				51,7	58,0		43,9	47,5	47,0		72,0	27,0	46,8	40,7			
	wolsztyński	661	62,4		72,0			74,9	42,0	92,0		44,3	40,3		51,0	55,0	41,1	14,0	64,0		50,2	47,6			
	wrzesiński	816	66,6		73,7			71,2				49,7	53,6		57,4	57,4	51,1			38,7	66,6	50,6			
złotowski	584	58,1		73,4	48,5		76,5				58,0	59,4		42,2	47,8	52,3			27,8	41,7	49,1				
m. Kalisz	1874	69,6		75,8	87,0		75,3				59,4	65,2	78,0	57,2	53,6	48,1	32,0	63,3	20,3	56,2	46,1				
m. Konin	1979	58,7		74,5	81,3		73,0	96,0	78,0		59,7	63,9		55,0	54,1	50,9	36,0	13,0	19,3	58,3	45,2				
m. Leszno	1559	65,4		77,2	72,0	85,3	73,3	84,0			55,3	61,4		62,0	50,7	56,8		49,0	18,3	62,2	51,3				
m. Poznań	7913	65,9		76,0	79,7	71,8	74,8	78,4	70,2	34,0	58,3	64,6	52,7	59,2	53,5	51,4	59,5	59,7	46,2	57,4	46,0	14,0			

Dane dla województwa wielkopolskiego

ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM ROZSZERZONY (dane w %)
PRZEDMIOT OBOWIĄZKOWY

	Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu	
OKRĘG	61580	63,3	91,0	74,7	74,2	74,9	74,2	81,4	69,5	33,4	56,3	60,0	65,8	58,0	50,8	49,2	46,8	56,0	31,3	57,3	45,9	20,5	
WIELKOPOLSKIE	35656	64,3		74,5	75,8	75,0	73,4	78,8	78,0		58,0	71,7		74,3	55,4	56,2	58,5	68,6	40,5	63,9	50,9		
POWIATY	chodzieski	422	51,8		69,7			81,0			54,6	52,0			51,3	54,2		74,0		70,7	53,0		
	czarnkowsko-trzcianecki	885	59,6		68,4			75,7			52,3	73,6		85,0	54,4	57,7				67,1	41,5		
	gnieźnieński	1578	60,6		75,8	61,8		62,0			58,2	77,8			58,7	62,0	51,0			61,3	48,7		
	gostyński	772	62,3		69,2			78,0			56,6	50,8			50,9	54,3				62,7	41,3		
	grodziski	413	74,5		75,4			76,0			56,4	84,6			50,7	58,0				70,3	43,0		
	jarociński	796	58,3		69,5	67,0		74,4			54,2	74,8		77,5	50,7	50,8				60,2	61,7		
	kaliski	333			76,0						53,0				48,0								
	kepiński	520	62,1		71,0			66,0			49,4	71,0			53,0	47,7		74,0	4,0	61,6	50,1		
	kolski	928	61,2		69,5			80,0			57,2	71,9			47,0	67,6		64,7		70,7	44,1		
	koniński	412	62,0		47,3			74,0	78,0		46,1				53,7	76,0				58,6	48,3		
	kościański	711	66,0		74,4	90,0		78,9			61,0	77,8			52,8	64,3				69,0	50,0		
	krotoszyński	845	63,5		66,4			73,9			48,9	57,7		67,0	52,8	51,6				65,1	52,0		
	leszczyński	37	52,3		60,5						49,0				52,0							44,0	
	międzychodzki	313	64,5		82,1			81,4			54,7	76,0			48,7	48,5				63,2	50,7		
	nowotomyski	719	65,2		71,5			69,6			52,2	76,7		77,0	52,5	58,9				60,5	62,0		
	obornicki	436	62,4		69,2			75,3			50,8	43,5			50,5	61,0				48,1	50,3		
	ostrowski	1873	66,9		71,9	70,5	75,0	70,5			54,8	76,1			53,8	53,1		64,4	41,0	59,0	50,7		
	ostrzeszowski	537	54,1		74,4	50,0		66,5			61,8	73,1		92,0	56,3	44,8		60,0		61,8	47,5		
	pilski	1693	63,8		74,7	63,0		83,1	94,5		57,4	70,1			54,3	60,5				62,8	50,3		
	pleszewski	554	73,7		72,3			75,5			59,8	93,0			55,7	46,7		56,0		70,1	56,0		
	poznański	738	59,9		75,9			81,7			53,0	57,3			53,0	65,8				55,6	47,8		
	rawicki	623	60,9		71,5	74,0		65,8			52,2	69,2			51,7	56,3				63,4	52,8		
	ślupecki	633	62,5		78,1			78,4			64,2	86,7		72,0	45,7	65,0				75,8	54,4		
	szamotulski	722	66,1		73,1			72,0			49,7	71,0			46,9	55,6			43,0	65,2	56,7		
	średzki	520	60,4		76,6			82,6			59,3	74,8			58,4	64,7				56,0	59,6		
	śremski	629	63,4		71,2			71,6			60,7	77,0		74,5	57,9	50,7		54,0		71,7	52,3		
	turecki	1037	69,5		74,4			70,8			62,5	81,1			58,2	59,9				74,8	48,1		
wągrowiecki	591	71,9		73,7			63,0			53,3	64,2			48,1	53,1				56,7	54,9			
wolsztyński	661	62,4		72,0			72,5	42,0		55,1	90,0		47,0	60,3	51,3				62,4				
wrzesiński	816	66,6		74,0			70,0			49,7	70,1			61,4	51,9				70,1	51,9			
złotowski	584	58,1		75,2	48,5		80,0			66,9	69,6		80,0	52,4	80,0				51,8	59,0			
m. Kalisz	1874	69,6		74,9			74,9			62,9	71,7			62,0	52,5	32,0	70,9		63,0	49,5			
m. Konin	1979	58,7		74,0	87,0		73,8		78,0	61,8	76,9		84,3	56,7	58,0			20,0	67,5	48,1			
m. Leszno	1559	65,4		77,3	72,0	79,0	68,1	90,0		59,4	69,9		78,0	56,8	62,4		68,0		66,4	55,5			
m. Poznań	7913	65,9		75,9	80,2	74,5	73,3	78,0		59,3	69,9		71,2	56,4	55,8	100,0	70,7	54,0	63,5	50,9			

Dane dla województwa wielkopolskiego

ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM ROZSZERZONY (dane w %)

PRZEDMIOT DODATKOWY

		Liczba zdających (ogółem)	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tancu	
OKRĘG		61580	75,4	73,6	74,8	76,2	80,8	69,2	33,4	52,9	55,8	53,2	57,2	46,9	41,5	36,5	48,4	30,8	45,3	43,5	20,5	
WIELKOPOLSKIE		35656	76,3	72,7	75,0	76,0	80,6	72,1	31,0	51,1	55,9	52,1	55,8	47,2	41,7	37,4	45,8	29,9	43,2	42,9	14,0	
POWIATY	chodzieski	422				73,0				38,7	62,1		68,5	45,5	63,0		47,0		53,3	43,3		
	czarnkowsko-trzcianecki	885	65,5			62,3				49,9	64,9		67,8	42,6	42,6			47,0	51,2	42,6		
	gnieźnieński	1578	69,0	75,0		68,0				53,6	48,0	60,0	47,5	49,7	35,6	44,0	33,0	34,5	50,1	41,4		
	gostyński	772	71,0	83,0		79,0				34,6	36,2	50,0	50,9	42,8	39,3				24,4	42,2		
	grodziski	413				69,5	70,0			61,2	76,0		53,1	50,4	56,0			26,0	43,3	45,2		
	jarociński	796	77,5			79,0				50,6	51,1	66,0	54,9	43,6	37,3		43,0	33,0	40,2	45,4		
	kaliski	333								23,3				39,7	21,0						26,0	
	kepiński	520				83,7				49,4	31,0		53,3	38,6	43,0		46,0	15,5	38,6	41,1		
	kolski	928	58,0							53,4	62,1		61,2	46,1	40,7			5,7	42,4	41,4		
	koniński	412								43,0	32,0		67,5	29,1	37,3				28,0	49,1		
	kościański	711	80,4			69,0	57,0			56,7	69,5		55,9	52,7	52,5		62,0	19,0	48,5	42,3		
	krotoszyński	845	81,0			75,8				38,5	45,2	37,0	57,5	46,0	45,0		20,0	34,4	42,1	39,0		
	leszczyński	37																		12,7	39,0	
	międzychodzki	313	77,0			83,0					46,8	41,3		41,2	50,8	44,0			29,0	29,5	40,1	
	nowotomyski	719				78,5					49,3	56,6	44,0	54,7	52,4	32,8		66,0	40,0	48,5	49,0	
	obornicki	436	69,0							36,8	40,7		38,6	42,3	42,7		38,0		39,0	35,8		
	ostrowski	1873	55,2	84,0		67,6		62,0	33,0	49,8	49,1		54,2	47,6	35,9		48,0	25,0	37,9	40,6		
	ostrzeszowski	537	87,0				76,0			52,6	43,8		56,1	40,8	34,1		44,7		31,6	33,5		
	pilski	1693	78,4	47,0	90,0	68,0	81,6			52,8	52,6		55,3	44,3	39,3		30,0	24,3	46,5	42,5		
	pleszewski	554	57,3			78,0				56,5	52,0		55,2	53,3	49,0			21,0	37,0	39,4		
	poznański	738					95,0			41,2	47,5	46,7	42,3	44,6	39,0			15,0	32,4	38,0		
	rawicki	623	83,0	74,0						46,8	50,9		40,8	44,1	41,8		42,0	16,7	43,4	42,3		
	ślupecki	633	92,0			92,0				43,5	59,0		44,8	48,3	41,4		60,0	32,0	47,5	41,3		
	szamotuński	722	80,0			66,7				41,8	40,4		52,3	49,5	43,3		52,0	17,1	35,3	52,0		
	średzki	520	45,0			86,5				51,3	70,3		45,5	55,1	56,0			32,0	39,6	44,2		
	średziński	629								61,7	56,8		67,6	48,1	29,0				61,5	56,9		
	turecki	1037	83,0			71,8	100,0		24,0	59,8	65,0		67,5	48,9	44,4	30,0			50,0	48,7		
	wągrowiecki	591	81,0			84,0				47,4	56,5		43,9	47,1	43,1		72,0	27,0	41,8	36,9		
	wolsztyński	661				94,0		92,0		35,8	34,4		51,1	45,0	35,7	14,0	64,0		39,6	47,6		
	wrzesiński	816	69,0			89,0				49,6	48,1		57,4	54,8	49,5			38,7	49,3	49,7		
	złotowski	584	59,3			66,0				41,1	57,0		37,5	45,8	47,7			27,8	33,4	47,5		
	m. Kalisz	1874	87,0	87,0		78,0				54,5	61,4	78,0	57,2	51,3	42,1		50,0	20,3	46,7	43,8		
m. Konin	1979	79,4	64,0		67,5	96,0			55,4	59,7		54,2	50,8	41,6	36,0	13,0	19,2	44,3	44,5			
m. Leszno	1559	73,8			86,6	75,2	78,0		50,0	56,4		60,2	43,4	52,4		45,2	18,3	53,7	47,6			
m. Poznań	7913	78,8	77,7	70,5	82,0	78,7	70,2	34,0	55,6	62,2	52,7	58,6	45,4	42,4	46,0	46,9	45,3	43,5	41,6	14,0		

Dane dla województwa wielkopolskiego

**WYBIERALNOŚĆ PRZEDMIOTÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH
Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)**

		Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE	LO	99,8		77,6	0,8	0,2	19,6	1,1	0,0	0,0	21,2	4,6	0,0	1,2	27,3	10,7	0,3	0,6	0,0	18,6	15,1	0,1
	LP	99,4		65,3	1,0	0,0	31,4	1,3			19,7	0,8		0,0	44,1	3,2			0,0	6,2	25,0	
	T	99,7		63,5	0,7		32,5	2,9	0,0		11,0	0,7		0,3	52,7	1,7		0,0	0,3	9,7	23,3	
	SU	98,6		56,2	0,5		23,6	16,9	0,1		8,1	0,3		0,3	53,7	4,0			0,1	3,4	27,7	
	niepubliczna	99,1		71,9	0,1	0,0	16,5	9,6	0,0		13,1	1,4		0,4	42,8	5,6		0,2	0,1	5,9	29,5	
	publiczna	99,7		71,4	0,8	0,1	25,1	1,9	0,0	0,0	17,7	3,0	0,0	0,8	37,1	7,2	0,2	0,4	0,1	14,8	18,2	0,0
	do 20 tys.	99,8		62,6	0,3		34,6	2,2	0,0	0,0	17,4	2,9		0,6	40,1	6,1	0,0	0,1	0,1	12,9	19,5	
	20-100 tys.	99,7		71,1	1,1	0,2	24,3	2,7	0,0	0,0	17,6	3,0	0,0	0,8	34,8	7,2	0,0	0,2	0,1	15,1	20,7	
	powyżej 100 tys.	99,6		81,4	0,8	0,2	14,5	1,8	0,1		16,7	3,4	0,0	1,2	35,7	8,9	0,5	0,8	0,2	16,3	15,5	0,1
	wieś	99,7		65,0	0,5	0,0	30,6	3,5			18,2	1,0		0,0	50,5	2,6			0,1	6,5	20,7	
OKRĘG	LO	99,8	0,0	76,3	0,8	0,1	20,7	1,3	0,1	0,0	20,6	4,0	0,0	1,7	26,2	10,1	0,2	0,6	0,1	18,4	17,7	0,0
	LP	99,6		64,9	0,9	0,0	31,5	1,8	0,0		17,3	0,5		0,1	39,9	3,2		0,6	0,0	6,2	31,5	
	T	99,6		63,8	0,6		32,4	2,7	0,0		11,3	0,6		0,3	49,7	1,8	0,0	0,0	0,2	9,2	26,4	
	SU	98,6		53,7	0,3	0,0	22,9	20,0	0,2		8,9	0,3		0,3	48,3	3,7		0,0	0,0	2,9	33,2	
	niepubliczna	98,9		70,0	0,2	0,0	17,3	10,7	0,2		13,2	1,1	0,0	0,7	40,7	5,4		0,2	0,1	5,7	31,6	
	publiczna	99,7	0,0	70,9	0,7	0,1	25,6	1,9	0,0	0,0	17,4	2,7	0,0	1,1	34,6	7,0	0,2	0,4	0,1	14,9	21,1	0,0
	do 20 tys.	99,7	0,1	64,6	0,4	0,0	32,3	2,3	0,0	0,0	17,5	2,2	0,0	0,6	37,4	5,7	0,0	0,1	0,1	12,2	23,9	
	20-100 tys.	99,7		68,8	0,9	0,1	26,6	2,8	0,0	0,0	17,7	2,9	0,0	0,9	34,0	6,9	0,0	0,2	0,1	14,4	22,5	
	powyżej 100 tys.	99,6		79,0	0,7	0,1	16,5	2,3	0,1		16,1	2,8	0,1	1,9	31,8	8,4	0,4	1,0	0,2	16,9	19,9	0,1
	wieś	99,6		64,6	0,5	0,0	30,8	3,5	0,0		18,3	1,3		0,0	50,7	2,5			0,1	5,8	21,0	

**ZDAWALNOŚĆ PRZEDMIOTÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH
Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)**

		Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tancu
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE	LO	98,1		95,7	100	100	98,6	96,5	100	100	94,2	97,0	100	91,2	96,2	97,8	96,5	94,2	80,0	92,9	95,2	100
	LP	94,2		81,7	88,0		92,5	91,2			79,2	85,7			91,4	89,0				60,6	85,9	
	T	92,1		80,2	80,8		92,7	96,5	100		74,5	87,5		60,5	94,1	94,0		100	79,3	74,3	90,0	
	SU	70,8		40,3	25,0		57,6	92,3	100		31,4	40,0		20,0	77,9	83,8				24,6	73,5	
	niepubliczna	79,3		64,5	100	0,0	72,8	92,2	100		64,5	84,8		66,7	81,3	91,3		75,0	50,0	57,8	81,7	
	publiczna	95,8		90,1	91,3	100	94,8	95,7	100	100	89,0	96,2	100	86,1	94,7	97,1	96,5	94,9	76,9	88,1	91,9	100
	do 20 tys.	95,7		89,2	88,0		94,8	96,9	100	100	89,3	96,5		89,3	94,4	97,4	100	100	83,3	88,5	92,4	
	20-100 tys.	94,2		88,8	90,7	100	94,2	95,6	100	100	89,0	97,6	100	88,9	93,2	97,6	100	86,7	58,3	87,2	91,2	
	powyżej 100 tys.	95,8		90,7	94,8	100	93,8	95,1	100		87,8	93,6	100	80,3	94,4	95,7	95,8	96,3	90,0	87,4	90,6	100
	wieś	89,8		73,8	85,7	0,0	88,1	86,7			75,6	92,6		100	91,5	95,5			33,3	77,8	85,2	
OKRĘG	LO	97,9	100	95,3	100	100	98,0	96,6	96,0	100	93,8	96,9	100	93,0	96,5	98,0	96,6	94,6	76,9	92,7	95,1	100
	LP	93,3		80,2	84,1		91,9	94,2	100		76,3	88,0		33,3	92,3	94,0		92,3	50,0	60,8	81,8	
	T	91,6		80,1	74,7		91,6	96,1	100		74,5	83,0		60,0	94,2	93,6		62,5	81,0	73,6	88,1	
	SU	70,9		42,1	33,3	100	62,2	92,8	100		35,5	25,0		37,5	80,0	85,7		100		19,5	71,0	
	niepubliczna	81,8		68,2	88,9	50,0	76,1	93,4	100		69,0	84,3	100	78,1	85,6	90,6		81,8	33,3	58,5	79,3	
	publiczna	95,6	100	90,2	91,2	100	94,6	95,7	96,3	100	88,6	95,8	100	89,8	95,0	97,6	95,5	93,9	79,4	88,3	90,9	100
	do 20 tys.	94,4	100	87,6	85,2	100	93,4	96,0	100	100	86,3	95,1	100	89,5	94,3	97,6	100	100	90,0	88,2	89,4	
	20-100 tys.	94,4		88,7	89,9	100	94,0	95,3	88,9	100	88,1	96,9	100	89,4	93,8	97,3	77,8	80,5	43,8	87,0	90,2	
	powyżej 100 tys.	95,8		91,2	96,6	100	94,9	95,7	100		90,0	94,3	100	89,0	95,3	96,9	97,4	95,6	90,5	88,2	90,1	100
	wieś	89,5		71,9	80,0	0,0	88,0	87,3	100		75,2	92,3		100	91,1	96,2			33,3	73,5	84,0	

Dane dla województwa wielkopolskiego

**ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM PODSTAWOWY
Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)**

		Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu	
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE	LO	57,0		70,0	67,9	60,1	66,3	63,4	84,5	66,7	51,1	67,5	63,0	47,4	54,1	55,4	67,8	51,8	52,4	54,3	48,8	57,5	
	LP	48,2		48,9	44,4	26,0	49,9	49,6			40,5	49,5		18,0	46,5	42,9			6,0	36,5	40,3		
	T	46,3		49,8	41,2		50,0	53,3	68,0		39,1	53,8		33,1	48,6	46,9		79,0	44,0	41,4	41,5		
	SU	35,6		30,7	27,6		34,1	51,1	82,0		25,3	30,0		12,0	39,1	43,5			8,0	16,2	36,2		
	niepubliczna	41,0		44,3		26,0	40,9	49,6	73,0		35,1	52,0		33,8	41,7	47,7		48,0	36,0	28,2	38,1		
	publiczna	52,6		61,9	54,8	60,1	57,1	56,9	82,1	66,7	46,3	65,1	63,0	44,7	50,2	53,9	67,8	52,7	43,3	49,6	44,6	57,5	
	do 20 tys.	52,4		59,9	50,2		56,8	58,5	68,0	77,5	47,7	64,0		47,1	50,2	54,3	74,5	67,4	50,0	50,4	45,2		
	20-100 tys.	51,4		61,0	52,9	56,8	56,9	53,1	80,5	45,0	46,6	68,4	84,0	48,4	49,3	54,7	63,0	42,9	32,6	49,6	43,9		
	powyżej 100 tys.	53,6		64,7	64,9	66,3	59,3	57,8	85,3		44,2	61,7	42,0	39,3	50,6	52,1	68,1	55,1	50,8	47,4	44,1	57,5	
	wieś	45,2		45,9	46,1	26,0	47,6	50,1			40,0	51,4		36,0	46,3	46,4			27,3	44,7	39,4		
OKRĘG	LO	56,5	76,8	69,5	67,6	60,5	65,7	64,2	79,8	66,7	50,6	66,1	58,7	52,4	54,0	55,9	65,5	52,1	46,5	55,2	48,0	57,5	
	LP	47,2		49,1	43,6	26,0	49,4	51,7	40,5		39,1	51,3		29,3	46,3	43,5			23,0	35,7	38,3		
	T	46,0		50,2	40,5		49,8	54,9	68,0		38,6	50,8		32,6	48,5	45,8	14,0	43,5	42,2	41,5	40,6		
	SU	35,8		31,5	31,7	81,0	36,7	50,6	60,2		26,6	25,0		18,9	39,9	44,6		30,0	8,0	14,1	35,3		
	niepubliczna	42,2		46,1	57,0	38,0	44,6	50,7	65,5		36,3	50,5	50,0	43,7	43,3	48,4		41,8	26,0	29,3	37,4		
	publiczna	52,4	76,8	62,3	55,9	61,4	57,3	58,3	75,2	66,7	46,1	63,7	63,0	50,1	50,5	54,5	64,9	51,8	42,8	50,9	43,8	57,5	
	do 20 tys.	50,8	76,8	58,4	48,3	65,5	55,5	57,5	63,5	77,5	45,5	62,9		47,9	49,9	53,8	74,5	64,6	43,3	51,1	42,7		
	20-100 tys.	51,5		60,9	53,2	56,8	56,8	55,5	66,1	45,0	45,6	65,4	84,0	48,9	49,5	54,0	49,7	41,1	30,2	49,6	43,4		
	powyżej 100 tys.	53,7		65,5	66,8	66,6	61,2	56,8	78,7		46,7	62,8	46,0	51,0	51,4	54,9	66,0	53,4	47,2	50,9	44,0	57,5	
	wieś	44,8		45,0	44,7	26,0	47,4	49,4	42,0		39,9	50,2		36,0	46,0	46,1			27,3	42,6	38,7		

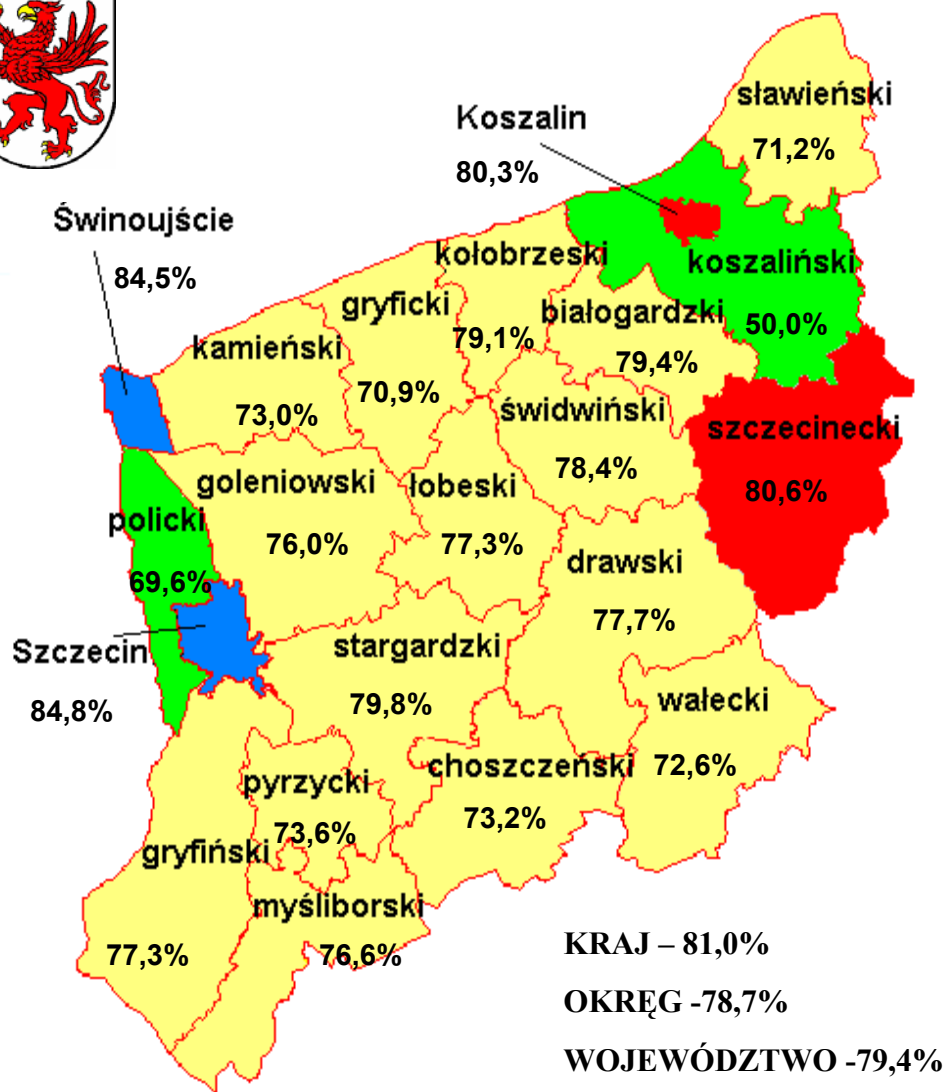
Dane dla województwa wielkopolskiego





**ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM ROZSZERZONY
Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)**

		Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciniński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tancu
WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE	LO	64,4		74,9	75,1	75,0	74,2	81,0	72,9	31,0	56,8	61,2	55,7	57,5	52,6	50,7	45,1	57,2	35,3	57,9	46,9	14,0
	LP	49,1		60,3			63,4				24,7	11,9	18,0	29,4	41,2	38,5		16,0	17,8	22,2	33,3	
	T	55,4		63,0	67,0		68,4	42,0			34,7	29,6		39,1	41,4	31,5		42,0	21,7	30,2	31,4	
	SU	51,0		74,0			97,0	89,0			23,5		44,0	26,3	32,5	21,0			13,0	32,0	24,8	
	niepubliczna	64,2		74,7	65,3	83,5	76,1	89,0			53,8	56,1	54,0	58,5	51,5	47,8		68,7	11,3	52,1	43,9	
	publiczna	64,3		74,6	75,6	74,5	73,9	79,6	72,9	31,0	55,5	60,5	51,8	56,3	51,6	50,0	45,1	55,8	31,0	56,5	45,6	14,0
	do 20 tys.	62,1		72,5	57,5		74,0	73,0	92,0		51,5	53,7	46,8	54,3	49,8	48,1	14,0	53,4	25,6	52,8	45,6	
	20-100 tys.	63,2		73,9	69,9	84,6	73,2	85,6	70,0	30,0	56,0	60,5	52,0	55,8	51,6	50,8	42,4	49,8	26,2	58,2	45,9	
	powyżej 100 tys.	66,5		76,0	79,9	71,8	74,9	78,4	70,2	34,0	58,4	64,7	59,0	58,7	53,5	50,6	54,0	60,4	40,2	57,0	45,9	14,0
	wieś	52,8		58,0			71,0	60,0			38,3	31,4		32,0	39,9	29,2		36,0	19,8	26,9	34,0	
OKRĘG	LO	63,5	91,0	75,1	74,4	74,9	74,4	82,0	69,5	33,4	57,4	60,8	69,2	59,3	51,9	50,3	48,9	56,9	35,7	58,8	47,3	20,5
	LP	46,9		57,4	86,0		63,7				26,8	13,1	18,0	28,5	38,3	31,8	10,0	51,9	17,8	20,5	31,9	
	T	54,5		65,7	59,5		70,5	72,4			34,6	27,6	35,0	38,3	40,5	31,2		41,0	22,7	28,0	33,6	
	SU	51,0		70,0			75,8	89,0			24,8		44,0	26,3	26,0	17,3			13,0	21,3	22,7	
	niepubliczna	60,8		73,3	75,3	82,7	77,9	79,3			55,6	60,5	77,0	61,3	53,0	43,8		63,3	18,9	52,5	43,4	
	publiczna	63,4	91,0	74,8	74,1	74,1	74,0	81,5	69,5	33,4	56,3	60,0	64,7	57,9	50,7	49,4	46,8	55,8	31,7	57,4	45,9	20,5
	do 20 tys.	60,8	91,0	72,1	65,0		72,2	80,3	72,0	19,0	50,4	50,3	47,0	53,4	47,5	44,9	13,0	47,1	22,8	51,5	43,5	
	20-100 tys.	62,2		73,5	70,0	81,5	73,0	85,0	75,7	35,0	55,6	59,1	66,0	55,7	51,0	48,7	40,3	50,7	28,4	57,5	44,5	
	powyżej 100 tys.	65,2		76,2	78,5	72,2	76,1	81,3	65,7	36,5	60,8	65,5	73,3	62,1	53,0	51,7	56,5	59,0	39,3	59,9	48,9	20,5
	wieś	51,2		59,7			67,3	60,0			37,4	29,6		32,0	40,6	28,1		36,0	19,8	26,9	34,1	

Dane dla województwa zachodniopomorskiego

PROCENT OSÓB, KTÓRE ZDAŁY MATURE W ROKU 2009



-  Zdawalność powyżej średniej krajowej
-  Zdawalność równa średniej krajowej
-  Zdawalność w przedziale 70% - 79,99%
-  Zdawalność poniżej 70%

Absolwenci

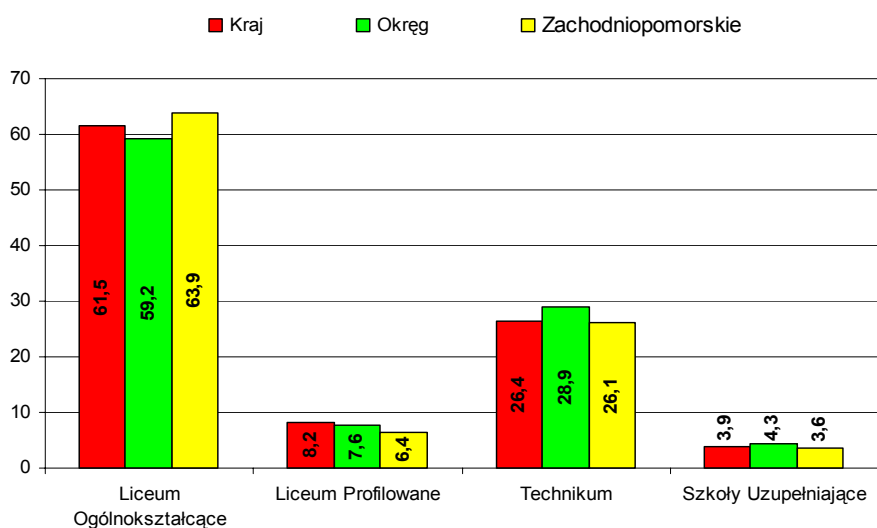
- Liceum Ogólnokształcącego – 88,1%
- Liceum Profilowanego – 64,9%
- Technikum – 67,5%
- Szkół Uzupełniających – 37,0%

LICZBA ZDAJĄCYCH W POSZCZEGÓLNYCH POWIATACH WEDŁUG TYPÓW SZKÓŁ

Obszar	Absolwenci	wg typów szkół (w %)			
		LO ⁴	LP ⁵	T ⁶	SU ⁷
L ¹	9827	57,5	10,8	28,0	3,7
W ²	35656	57,6	7,2	30,5	4,7
Z ³	16097	63,9	6,4	26,1	3,6
OKRĘG	61580	59,2	7,6	28,9	4,3
KRAJ	396719	61,5	8,2	26,4	3,9

Powiat	Absolwenci	wg typów szkół (w %)			
		LO	LP	T	SU
białogardzki	391	70,3	9,5	16,1	4,1
choszezeński	452	65,3	8,6	23,0	3,1
drawski	449	67,7	4,9	26,5	0,9
goleniowski	742	69,7	0,0	28,8	1,5
gryfiński	502	52,2	13,5	31,1	3,2
kamiński	304	55,3	18,1	24,6	2,0
kołobrzeski	931	50,5	5,3	40,4	3,8
koszaliński	78	37,2	17,9	44,9	0,0
myśliborski	568	63,9	1,6	31,3	3,2
policki	247	64,0	10,5	23,1	2,4
pyrzycki	299	55,2	10,3	33,8	0,7
sławieński	406	52,2	5,7	37,9	4,2
stargardzki	1187	66,1	6,4	25,6	1,9
szczecinecki	981	51,6	9,9	34,9	3,6
świdwiński	501	61,7	2,2	32,9	3,2
wałeccki	559	63,9	3,4	31,8	0,9
łobeski	203	85,7	13,3	0,0	1,0
m. Koszalin	1803	58,2	9,9	24,1	7,8
m. Szczecin	4530	73,4	3,3	19,6	3,7
m. Świnoujście	431	56,1	5,1	36,2	2,6

- ¹ woj. lubuskie
² woj. wielkopolskie
³ woj. zachodniopomorskie
⁴ liceum ogólnokształcące
⁵ liceum profilowane
⁶ technikum
⁷ szkoły uzupełniające (licea i technika uzupełniające)



WYBIERALNOŚĆ JĘZYKÓW OBCYCH PODCZAS EGZAMINU USTNEGO OBOWIĄZKOWEGO (dane w %)

		OGÓLEM						
		Liczba zdających (ogółem)	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski
OKRĘG		60789	71,0	0,8	0,1	25,0	2,6	0,1
ZACHODNIOPOMORSKIE		15874	74,9	0,2	0,0	21,6	2,6	0,1
POWIATY	białogardzki	389	59,6			36,5	3,1	0,5
	choszczeński	441	72,8			23,4	3,2	
	drawski	443	64,8			32,3	2,9	
	goleniowski	731	75,6			21,1	1,9	
	gryficki	526	73,8			23,8	1,9	
	gryfiński	491	68,2			28,9	1,8	
	kamieński	300	79,7			18,0	1,3	
	kołobrzeski	919	77,3			20,6	1,1	
	koszaliński	73	63,0			17,8	16,4	
	myśliborski	559	70,3			28,4		0,2
	policki	240	67,5			29,6	2,5	
	pyrzycki	295	58,3			39,7	1,0	
	sławieński	395	70,4			26,1	2,8	
	stargardzki	1171	64,9	0,4		32,4	2,2	
	szczecinecki	970	62,3	0,1		32,4	4,7	0,1
	świdwiński	501	77,4	0,2		10,8	11,4	
	wątecki	550	64,2			33,6	1,6	
łobeski	201	82,6			14,9	2,0		
m. Koszalin	1782	81,6	0,6	0,1	12,6	4,8	0,1	
m. Szczecin	4471	82,6	0,2	0,0	15,1	1,6	0,1	
m. Świnoujście	426	84,7	0,7		12,9	0,9	0,2	

w tym: POZIOM PODSTAWOWY					
Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski
68,4	0,6	0,1	24,4	2,6	0,1
72,2	0,2	0,0	20,8	2,6	0,1
57,3			35,0	3,1	0,5
71,4			23,4	3,2	
63,0			31,4	2,9	
74,6			21,1	1,9	
73,4			23,4	1,9	
67,8			27,9	1,8	
79,7			18,0	1,3	
74,4			19,5	1,1	
63,0			17,8	16,4	
68,3			28,3		0,2
65,8			21,7	2,5	
58,0			39,3	1,0	
69,6			26,1	2,8	
64,1	0,4		32,3	2,2	
60,0	0,1		31,8	4,6	0,1
76,0	0,2		10,4	11,2	
62,4			32,0	1,6	
82,6			14,9	2,0	
79,0	0,5	0,1	11,6	4,7	0,1
76,9	0,2	0,0	14,0	1,5	0,1
81,9	0,5		12,4	0,9	0,2

w tym: POZIOM ROZSZERZONY					
Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski
2,5	0,1	0,0	0,6	0,0	0,0
2,5	0,0		0,7	0,1	
2,3			1,5		
1,4					
1,8			0,9		
1,1					
0,4			0,4		
0,4					
2,8			1,1		
2,0			0,2		
1,7			7,9		
0,3			0,3		
0,8					
0,8			0,1		
2,3			0,6	0,1	
1,4			0,4	0,2	
1,8			1,6		
2,7	0,1		1,0	0,1	
4,5	0,0		0,6	0,1	
2,8	0,2		0,5		

ZDAWALNOŚĆ EGZAMINÓW USTNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)

		Liczba zdających (ogółem)	Język polski	POZIOM PODSTAWOWY						POZIOM ROZSZERZONY					
				Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski
OKRĘG		60789	97,2	95,0	96,1	97,3	94,3	92,6	100	99,4	97,6	100	99,7	100	100
ZACHODNIOPOMORSKIE		15874	97,6	95,4	100	100	94,6	95,4	100	99,2	100		100	100	
POWIATY	białogardzki	389	99,7	93,3			96,3	100	100	100			100		
	choszczeński	441	94,0	94,3			82,5	100		100					
	drawski	443	96,6	96,8			90,6	92,3		100			100		
	goleniowski	731	92,3	94,3			96,1	100		87,5					
	gryficki	526	97,5	95,3			92,7	100		100			100		
	gryfiński	491	98,6	94,6			96,4	100		100					
	kamieński	300	96,5	93,7			88,9	100							
	kołobrzeski	919	99,2	95,2			96,1	100		100			100		
	koszaliński	73	87,7	84,8			84,6	100							
	myśliborski	559	97,3	95,5			97,5		100	100			100		
	policki	240	97,5	98,7			92,3	100		100			100		
	pyrzycki	295	97,2	97,7			95,7	100		100			100		
	sławieński	395	97,2	94,2			94,2	72,7		100					
	stargardzki	1171	99,3	98,3	100		97,1	100		88,9			100		
	szczecinecki	970	98,7	97,9	100		92,2	97,8	100	100			100	100	
	świdwiński	501	97,2	96,6	100		94,2	92,9		100			100	100	
	wałeczki	550	97,0	93,0			96,0	88,9		100			100		
	łobeski	201	96,0	91,6			90,0	75,0							
m. Koszalin	1782	98,6	91,7	100	100	95,2	97,6	100	100	100		100	100		
m. Szczecin	4471	97,8	96,6	100	100	95,4	91,0	100	99,5	100		100	100		
m. Świnoujście	426	98,1	96,8	100		98,1	100	100	100	100		100			

ŚREDNIE WYNIKI Z EGZAMINÓW USTNYCH OBOWIĄZKOWYCH I DODATKOWYCH (dane w %)

		Liczba zdających (ogółem)	Język polski	POZIOM PODSTAWOWY						POZIOM ROZSZERZONY (obowiązkowo)						POZIOM ROZSZERZONY (dodatkowo)					
				Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski
OKRĘG		60789	66,0	66,2	69,8	71,8	60,8	53,4	82,6	80,6	88,0	93,3	82,8	95,0	72,5	78,6	85,0	82,8	82,6	87,4	75,7
ZACHODNIOPOMORSKIE		15874	66,6	67,5	81,3	73,3	61,5	54,7	78,0	82,2	93,8	90,0	84,0	95,6	72,5	82,2	90,0	90,0	81,4	96,0	95,0
POWIATY	białogardzki	389	65,1	59,7			65,7	52,1	72,5	82,2			73,3						27,5		
	choszczeński	441	61,5	58,5			49,5	52,1		84,2										100	
	drawski	443	61,3	69,9			55,4	44,6		95,0			75,0			75,0					
	goleniowski	731	56,2	65,4			62,2	63,6		75,6						70,0			100		
	gryficki	526	70,3	62,6			55,7	75,0		72,5			85,0						100		
	gryfiński	491	65,3	66,9			55,0	47,8		75,0						87,5			93,0		
	kamieński	300	65,2	57,7			56,0	73,8											50,0	100	
	kołobrzeski	919	71,5	67,0			68,2	50,0		82,1			94,0			82,5	75,0	100	89,5		
	koszaliński	73	46,9	43,3			42,7	41,7													
	myśliborski	559	74,0	65,8			66,6		55,0	91,4			90,0						85,0	80,0	
	policki	240	60,5	68,2			59,9	46,7		72,5			82,6			60,0			95,0		
	pyrzycki	295	71,0	71,6			62,0	48,3		55,0			70,0						70,0		
	ślawieński	395	63,9	63,9			59,2	45,9		100									57,5		
	stargardzki	1171	67,8	72,6	74,0		62,8	71,0		64,4			95,0			83,6	90,0		80,0		
	szczecinecki	970	63,3	68,0	30,0		60,0	54,4	60,0	80,2			92,5	100		55,0			87,5	100	
	świdwiński	501	61,9	69,8	85,0		60,6	52,3		59,3			85,0	90,0		100	100		57,1	100	
	walecki	550	67,0	64,5			60,3	50,6		77,5			74,4			90,0	65,0		65,0		
łobeski	201	51,1	58,8			53,2	51,3								90,0						
m. Koszalin	1782	70,0	60,6	75,0	90,0	64,0	57,1	80,0	77,8	100		78,8	97,5		79,0	85,0		82,1	90,0		
m. Szczecin	4471	67,6	73,1	95,0	65,0	64,2	51,6	86,3	85,0	90,0		90,2	95,0		87,9	98,8	80,0	87,5	100	95,0	
m. Świnoujście	426	72,4	68,0	90,0		65,7	55,0	95,0	78,8	85,0		67,5			70,0			30,0			

**WYBIERALNOŚĆ JĘZYKÓW OBCYCH PODCZAS EGZAMINU USTNEGO OBOWIĄZKOWEGO
Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)**

		OGÓLEM						w tym: POZIOM PODSTAWOWY						w tym: POZIOM ROZSZERZONY					
		język angielski	język francuski	język hiszpański	język niemiecki	język rosyjski	język włoski	język angielski	język francuski	język hiszpański	język niemiecki	język rosyjski	język włoski	język angielski	język francuski	język hiszpański	język niemiecki	język rosyjski	język włoski
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE	LO	78,7	0,3	0,0	18,9	1,7	0,0	74,6	0,2	0,0	17,7	1,6	0,0	3,6	0,0		1,0	0,1	
	LP	71,4			26,3	1,4	0,1	70,6			26,2	1,4	0,1	0,8			0,1		
	T	69,1	0,1		27,7	2,2		68,8	0,1		27,6	2,2		0,3			0,1	0,0	
	SU	54,0	0,2		17,1	26,3	0,7	53,8	0,2		16,9	26,3	0,7	0,2			0,2		
	niepubliczna	71,9	0,1		15,0	11,3	0,3	68,2	0,1		14,9	11,2	0,3	3,6			0,1	0,1	
	publiczna	75,3	0,2	0,0	22,4	1,7	0,0	72,6	0,2	0,0	21,4	1,6	0,0	2,3	0,0		0,7	0,0	
	do 20 tys.	71,8	0,0		24,5	2,9	0,0	70,7	0,0		24,3	2,9	0,0	1,0			0,2	0,0	
	20-100 tys.	69,5	0,2		27,5	2,4	0,1	67,6	0,1		26,4	2,4	0,1	1,9	0,0		1,0		
	powyżej 100 tys.	82,3	0,3	0,0	14,3	2,5	0,1	77,5	0,3	0,0	13,3	2,4	0,1	4,0	0,0		0,7	0,1	
	wieś	59,1	0,3		31,9	5,1	0,3	58,8	0,3		31,9	5,1	0,3	0,3					
OKRĘG	LO	76,5	0,8	0,2	20,9	1,3	0,1	72,4	0,7	0,1	19,9	1,3	0,1	3,9	0,1	0,0	0,9	0,0	0,0
	LP	65,0	0,9	0,0	31,5	1,9	0,0	64,4	0,9	0,0	31,4	1,9	0,0	0,6	0,0		0,1		
	T	63,6	0,6		32,2	2,8	0,0	63,3	0,6		32,1	2,8	0,0	0,3	0,0		0,1	0,0	
	SU	52,6	0,4		22,7	21,5	0,2	52,5	0,4		22,6	21,5	0,2	0,1	0,0		0,1		
	niepubliczna	69,6	0,2	0,0	17,1	11,2	0,2	66,7	0,2	0,0	16,8	11,2	0,2	2,9	0,0	0,0	0,3	0,0	
	publiczna	71,1	0,8	0,1	25,6	1,9	0,0	68,5	0,7	0,1	25,0	1,9	0,0	2,4	0,1		0,6	0,0	0,0
	do 20 tys.	64,7	0,4	0,0	32,0	2,3	0,0	63,0	0,4	0,0	31,6	2,3	0,0	1,7	0,0		0,5	0,0	0,0
	20-100 tys.	68,9	0,9	0,1	26,7	2,9	0,0	66,9	0,9	0,1	26,0	2,9	0,0	2,0	0,1	0,0	0,7	0,0	
	powyżej 100 tys.	79,4	0,9	0,2	16,7	2,3	0,1	75,0	0,6	0,1	15,9	2,3	0,1	4,0	0,1	0,0	0,6	0,0	0,0
	wieś	63,9	0,5	0,0	30,8	3,6	0,0	63,6	0,5	0,0	30,7	3,5	0,0	0,3	0,0		0,1	0,1	

**ZDAWALNOŚĆ EGZAMINÓW USTNYCH OBOWIĄZKOWYCH
Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)**

		Język polski	POZIOM PODSTAWOWY						POZIOM ROZSZERZONY					
			Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE	LO	98,5	97,4	100	100	97,6	97,0	100	99,7	100		100	100	
	LP	95,9	91,9			90,1	92,9	100	87,5			100		
	T	95,8	93,1	100		92,1	92,0		90,9			100		
	SU	96,5	75,2	100		78,0	95,8	100	100			100	100	
	niepubliczna	96,0	88,9	100		88,1	97,3	100	98,3			100	100	
	publiczna	97,8	96,1	100	100	95,1	93,9	100	99,4	100		100	100	
	do 20 tys.	96,6	95,4	100		92,8	93,4	100	100			100	100	
	20-100 tys.	98,1	95,9	100		96,0	98,4	100	99,0	100		100		
	powyżej 100 tys.	98,0	95,2	100	100	95,3	94,7	100	99,6	100		100	100	
	wieś	95,6	94,0	100		88,0	93,8	100	0,0					
	OKRĘG	LO	98,4	97,7	100	100	97,8	94,6	95,7	99,6	97,6	100	99,7	100
LP		95,8	91,6	83,7	0,0	90,2	84,7	100	96,2			100		
T		95,9	92,1	91,8		92,5	93,4	100	94,6	100		100	100	
SU		91,5	72,3	100		76,1	91,4	100	100			100		
niepubliczna		94,9	87,8	100	50,0	87,7	94,9	100	99,2	100		100	100	
publiczna		97,4	95,5	96,0	100	94,6	91,5	96,0	99,4	97,6	100	99,7	100	100
do 20 tys.		96,6	95,6	96,6	100	94,4	95,2	100	99,2	100		98,6	100	100
20-100 tys.		97,9	94,9	93,8	100	94,9	91,2	88,9	99,5	100	100	100	100	
powyżej 100 tys.		97,2	95,0	99,2	100	93,5	92,5	100	99,5	96,2	100	100	100	100
wieś		96,0	92,5	100	0,0	92,4	91,7	100	90,0			100	100	

**ŚREDNIE WYNIKI Z EGZAMINÓW USTNYCH
Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)**

		Język polski	POZIOM PODSTAWOWY						POZIOM ROZSZERZONY (obowiązkowo)						POZIOM ROZSZERZONY (dodatkowo)					
			Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE	LO	69,7	73,6	84,6	73,3	69,6	62,7	88,0	83,3	93,8		83,5	97,9		82,6	90,0	90,0	81,6	95,0	95,0
	LP	59,4	55,2			49,0	43,6	60,0	61,9			65,0						88,3		
	T	61,5	57,2	53,3		52,9	50,3		65,0			96,3	80,0		50,0			60,0	100	
	SU	59,1	38,6	90,0		43,4	48,9	70,0	50,0			100			85,0					
	niepubliczna	62,8	55,8	30,0		52,1	51,6	78,0	77,4			92,5	100		72,1		80,0	85,6	80,0	
	publiczna	67,0	68,8	83,3	73,3	62,3	57,1	78,0	83,1	93,8		83,8	95,0		83,1	90,0	100	81,1	97,8	95,0
	do 20 tys.	65,6	64,6	85,0		58,6	54,0	55,0	83,4			80,0	95,0		100		64,4	96,0		
	20-100 tys.	65,9	68,3	78,6		62,8	57,5	80,0	78,5	85,0		83,1			76,7	100	81,9			
	powyżej 100 tys.	68,3	69,4	85,0	73,3	64,2	54,7	85,0	83,8	96,7		85,9	95,8		96,0	80,0	86,2	96,0	95,0	
	wieś	56,7	51,8	30,0		53,2	38,1	60,0	0,0											
OKRĘG	LO	70,3	73,1	80,3	73,8	70,3	62,2	86,5	81,5	87,8	93,3	83,0	98,5	72,5	79,8	85,2	82,8	82,5	85,9	75,7
	LP	59,2	54,8	54,8	0,0	50,2	46,9	60,0	59,8			66,3			25,0			91,3		
	T	60,3	56,2	54,0		53,4	51,3	77,5	66,8	95,0		80,0	83,3		51,9	80,0		76,3	100	
	SU	53,1	37,4	38,9		39,3	48,6	76,7	76,7			91,7			85,0			100	95,0	
	niepubliczna	60,5	55,0	88,1	25,0	49,1	51,8	77,5	82,0	100		86,9	100		78,8	96,7	91,7	89,4	87,5	
	publiczna	66,4	67,0	69,4	74,4	61,4	54,1	84,2	80,4	87,7	93,3	82,6	94,6	72,5	78,6	83,8	81,6	82,1	87,4	75,7
	do 20 tys.	64,8	65,3	65,0	50,0	60,9	54,2	68,8	81,5	70,0		80,9	95,0	100	72,7	97,5		76,4	93,1	72,5
	20-100 tys.	66,3	66,1	68,3	73,5	60,7	52,8	75,6	79,6	88,5	100	83,9	100		75,2	81,3	80,0	83,8	81,5	50,0
	powyżej 100 tys.	67,4	68,4	76,3	75,7	63,2	54,9	90,0	80,9	89,8	91,4	82,3	96,4	45,0	81,5	87,3	84,1	84,8	88,1	83,8
	wieś	60,3	54,3	57,3	0,0	52,1	47,4	60,0	66,5			95,0	85,0					85,0		

Dane dla województwa zachodniopomorskiego

WYBIERALNOŚĆ PRZEDMIOTÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)

	Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tarcu	
OKRĘG	61580	99,6	0,0	70,9	0,7	0,1	25,0	2,5	0,1	0,0	17,1	2,6	0,0	1,1	35,0	6,9	0,1	0,4	0,1	14,2	21,9	0,0	
ZACHODNIOPOMORSKIE	16097	99,7	0,1	74,6	0,2	0,0	21,4	2,6	0,1		17,0	1,8	0,1	1,9	32,2	6,3	0,2	0,4	0,0	13,7	25,8		
POWIATY	białogardzki	391	100	59,8			36,6	3,1	0,5		23,8	2,0		1,3	44,0	4,9		0,3		6,6	17,9		
	choszczeński	452	99,6	72,6			23,9	3,1			20,6	0,2	0,1	0,5	24,1	4,6				8,6	41,4		
	drawski	449	100	64,4			32,5	3,1			18,9	2,0		1,2	34,3	8,9				10,0	24,5		
	goleniowski	742	99,9	76,1			21,4	1,9			22,0	0,9	0,0	1,0	35,2	6,6				11,6	22,8		
	gryficki	533	99,2	73,7			23,8	2,1			15,4	0,9		0,5	30,4	3,2		0,2		7,3	41,8		
	gryfiński	502	99,8	68,9			27,9	1,8			22,9	0,4		0,4	29,1	5,6				10,6	30,7		
	kamieński	304	100	79,9			18,8	1,3			14,1	1,3		1,1	42,8	3,6				10,9	27,3		
	kołobrzescki	931	99,8	77,8			20,7	1,1			13,7	3,4	0,3	0,3	29,4	6,3				14,2	30,7		
	koszaliński	78	96,2	64,1			16,7	14,1			16,7			0,6	59,0	2,6				1,3	19,2		
	myśliborski	568	98,9	70,8			28,9		0,2		17,8	1,6		0,6	38,6	5,6				10,0	24,8		
	policki	247	99,2	67,6			20,2	2,4			14,2	2,4			38,5	14,6		0,4		9,3	13,4		
	pyrzycki	299	98,3	58,5			40,5	1,0			13,0			1,7	30,8	2,7				13,0	38,8		
	sławieński	406	99,8	69,7			27,1	2,7			21,2	1,5			24,9	4,7				7,6	39,4		
	stargardzki	1187	99,5	64,7	0,4		32,3	2,2			11,5	3,1		1,6	37,2	4,9		0,1		12,4	29,1		
	szczecinecki	981	100	1,5	62,1	0,1		32,4	4,9	0,1		20,3	2,5		2,0	34,6	5,1	0,1	0,2	0,1	12,0	24,0	
	świdwiński	501	99,6	77,4	0,2		10,6	11,2			25,1	1,0		1,7	40,1	3,8		0,4		17,6	10,6		
	wałeckie	559	100	64,6			33,5	1,6			20,6	1,8			35,6	6,4		0,4		9,7	24,2		
	łobeski	203	100	82,3			15,8	2,0			12,3	1,5		1,3	40,9	4,4				9,4	28,1		
	m. Koszalin	1803	99,7	81,8	0,6	0,1	12,5	4,6	0,1		15,1	2,5		1,0	33,0	8,0	0,6	0,5	0,1	14,4	24,2		
m. Szczecin	4530	99,7	81,3	0,2	0,0	14,9	1,5	0,1		15,9	1,6		0,6	27,7	7,3	0,4	1,2	0,1	18,6	22,7			
m. Świnoujście	431	100	85,2	0,7		12,8	0,9	0,2		18,6	2,6		1,4	25,5	6,3			0,2	15,8	28,5			

Dane dla województwa zachodniopomorskiego

WYBIERALNOŚĆ PRZEDMIOTÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)
POZIOM PODSTAWOWY

	Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu	
OKRĘG	61580	94,3	0,0	63,5	0,6	0,1	23,9	2,5	0,1	0,0	12,0	1,2	0,0	0,9	30,9	5,1	0,1	0,2	0,1	10,0	19,8	0,0	
ZACHODNIOPOMORSKIE	16097	95,3	0,1	67,7	0,1	0,0	20,4	2,5	0,1		12,9	0,9		1,7	29,7	5,2	0,2	0,1	0,0	10,7	23,6		
POWIATY	białogardzki	391	96,9		55,0		34,0	3,1	0,5		17,1	1,5		0,5	40,4	3,8		0,3		5,1	15,6		
	choszczeński	452	97,3		70,4		23,9	3,1			14,4	0,2		0,4	21,9	4,0				6,9	36,3		
	drawski	449	98,9		60,4		31,6	3,1			16,0	0,9		1,1	32,7	7,6				8,9	22,9		
	goleniowski	742	98,4		69,8		21,4	1,9			19,3	0,5		0,3	33,4	6,1				10,5	22,5		
	gryficki	533	98,1		73,0		23,5	2,1			12,8	0,9		0,6	29,5	2,3				7,1	41,1		
	gryfiński	502	98,4		68,1		27,9	1,8			22,1	0,4		0,6	28,9	5,2				10,6	30,1		
	kamiński	304	98,4		79,3		18,8	1,3			13,2	1,0			41,8	2,3				9,2	25,7		
	kołobrzeski	931	92,1		69,0		19,2	1,1			11,5	0,6		1,6	25,9	4,8				9,8	28,6		
	koszaliński	78	96,2		64,1		16,7	14,1			16,7				59,0	2,6				1,3	19,2		
	myśliborski	568	96,5		67,6		28,7		0,2		15,5	1,6		1,6	38,2	5,3				9,7	24,1		
	policki	247	98,8		61,9		17,4	2,4			13,0	2,4		2,0	38,1	13,4		0,4		8,5	13,4		
	pyrzycki	299	96,3		56,5		39,1	1,0			11,0			1,7	29,4	1,7				11,4	36,8		
	ślawieński	406	98,5		67,7		26,8	2,7			17,5	1,2			24,6	3,9				6,9	37,9		
	stargardzki	1187	97,3		60,4	0,3	31,4	2,2			9,5	1,4		1,3	36,2	4,2		0,1		9,9	28,2		
	szczecinecki	981	94,1	1,0	55,7	0,1	30,9	4,8	0,1		14,4	1,3		0,7	32,7	4,1	0,1	0,1		9,3	21,4		
	świdwiński	501	96,8		74,1	0,2	10,0	11,0			22,0	1,0		0,6	37,9	3,2		0,2		16,4	9,6		
	wałeccki	559	96,6		60,3		31,8	1,6			16,1	1,1		1,4	34,7	5,5				6,6	23,6		
	łobeski	203	99,0		79,8		15,3	2,0			9,9	1,5		3,0	36,9	3,4				8,4	27,1		
	m. Koszalin	1803	89,6		71,8	0,5	0,1	11,1	4,2	0,1		9,8	1,1		1,1	28,4	6,0	0,5		0,1	9,4	21,4	
	m. Szczecin	4530	94,7		70,0	0,1	0,0	13,6	1,5	0,1		10,4	0,7		3,3	24,1	6,0	0,4	0,3	0,1	14,4	19,1	
m. Świnoujście	431	94,2		77,5	0,5		12,1	0,9			12,3	0,9		2,1	23,7	5,6				8,8	26,7		

WYBIERALNOŚĆ PRZEDMIOTÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)
POZIOM ROZSZERZONY

		Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tancu		
OKRĘG		61580	5,3	0,0	7,4	0,1	0,0	1,1	0,0	0,0		5,1	1,4	0,0	0,2	4,1	1,8	0,0	0,2	0,0	4,2	2,1			
ZACHODNIOPOMORSKIE		16097	4,4	0,0	6,9	0,1		1,0	0,1	0,0		4,1	0,9	0,1	0,2	2,5	1,1	0,0	0,3	0,0	3,0	2,2			
POWIATY	białogardzki	391	3,1		4,9			2,6				6,6	0,5			3,6	1,0				1,5	2,3			
	choszczeński	452	2,2		2,2							6,2				2,2	0,7				1,8	5,1			
	drawski	449	1,1		4,0			0,9				2,9	1,1			1,6	1,3				1,1	1,6			
	goleniowski	742	1,5		6,3							2,7	0,4	0,3		1,8	0,5				1,1	0,3			
	gryficki	533	1,1		0,8			0,4				2,6				0,9	0,9		0,2		0,2	0,8			
	gryfiński	502	1,4		0,8							0,8				0,2	0,4					0,6			
	kamiński	304	1,6		0,7							1,0	0,3			1,0	1,3				1,6	1,6			
	kołobrzeski	931	7,7		8,8			1,5				2,3	2,8		0,1	3,5	1,5				4,4	2,1			
	koszaliński	78																							
	myśliborski	568	2,5		3,2			0,2				2,3				0,4	0,4				0,4	0,7			
	policki	247	0,4		5,7			2,8				1,2				0,4	1,2				0,8				
	pyrzycki	299	2,0		2,0			1,3				2,0				1,3	1,0				1,7	2,0			
	ślawieński	406	1,2		2,0			0,2				3,7	0,2			0,2	0,7				0,7	1,5			
	stargardzki	1187	2,2		4,3	0,1		0,8				2,0	1,7			0,9	0,7				2,5	0,8			
	szczecinecki	981	5,9	0,5	6,4			1,5	0,1			5,9	1,2		0,3	1,8	1,0		0,1	0,1	2,8	2,5			
	świdwiński	501	2,8		3,4			0,6	0,2			3,2				2,2	0,6		0,2		1,2	1,0			
	wałeczki	559	3,4		4,3			1,6				4,5	0,7			0,9	0,9		0,4		3,0	0,5			
	łobeski	203	1,0		2,5			0,5				2,5				3,9	1,0				1,0	1,0			
	m. Koszalin	1803	10,1		9,9	0,1		1,3	0,4			5,3	1,4			4,6	2,0	0,1	0,5		5,0	2,9			
m. Szczecin	4530	4,9		11,3	0,2		1,3	0,1			5,5	0,9	0,2	0,8	3,6	1,3		0,8	0,0	4,2	3,6				
m. Świnoujście	431	5,8		7,7	0,2		0,7		0,2		6,3	1,6		0,2	1,9	0,7			0,2	7,0	1,9				

Dane dla województwa zachodniopomorskiego

ZDAWALNOŚĆ EGZAMINÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)

		Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu
OKRĘG		61580	94,6	100	88,6	91,2	97,9	93,6	95,0	97,1	100	87,5	95,4	100	89,2	94,2	97,2	95,5	93,4	77,5	87,4	89,7	100
ZACHODNIOPOMORSKIE		16097	94,6	100	89,0	93,5	100	92,9	95,5	100		88,1	93,0	100	93,2	95,3	98,5	96,4	94,4	66,7	89,0	90,6	
POWIATY	białogardzki	391	95,9		88,5			95,1	83,3	100		84,9	87,5		100	91,3	100		0,0		76,9	97,1	
	choszczeński	452	94,0		88,4			88,0	100			90,3	0,0		100	88,1	95,2				87,2	90,4	
	drawski	449	93,8		86,5			91,8	85,7			83,5	100		100	94,8	100				93,3	92,7	
	goleniowski	742	94,9		89,4			89,3	85,7			83,4	85,7	100	100	94,6	100				95,3	84,0	
	gryficki	533	89,2		82,4			91,3	90,9			75,6	60,0		66,7	92,6	88,2		100		84,6	91,0	
	gryfiński	502	92,4		89,0			94,3	100			82,6	100		100	95,9	100				92,5	83,8	
	kamieński	304	92,1		84,8			91,2	100			93,0	100			98,5	100				84,8	88,0	
	kołobrzeski	931	94,9		87,4			93,3	100			81,3	90,6		93,8	97,1	96,6				86,4	92,7	
	koszaliński	78	84,0		70,0			84,6	90,9			84,6				82,6	100				0,0	93,3	
	myśliborski	568	93,6		83,1			94,5		100		82,2	100		100	94,5	100				87,7	89,4	
	policki	247	94,3		80,2			90,0	83,3			71,4	100		80,0	95,8	100		0,0		60,9	81,8	
	pyrzycki	299	93,5		80,0			90,1	100			87,2			100	100	100				94,9	88,8	
	sławieński	406	92,3		86,2			91,8	81,8			89,5	100			92,1	100				90,3	83,1	
	stargardzki	1187	96,8		86,5	100		92,2	100			89,8	94,6		93,3	94,1	93,1		0,0		83,0	92,8	
	szczecinecki	981	95,6	100	90,0	0,0		92,8	93,8	100		84,9	96,0		100	92,6	98,0	0,0	100	0,0	87,3	93,6	
	świdwiński	501	90,8		87,4	100		88,7	100			82,5	100		100	98,0	100		100		94,3	98,1	
	Wałecki	559	87,5		82,0			93,0	88,9			90,4	100		62,5	94,5	100		100		94,4	82,2	
	Łobeski	203	93,1		89,2			75,0	75,0			72,0	100		100	100	100				73,7	89,5	
m. Koszalin	1803	95,3		90,2	90,9	100	95,6	97,6	100		86,8	97,8		84,2	96,8	100	100	100	50,0	90,0	89,5		
m. Szczecin	4530	96,3		92,8	100	100	95,8	98,6	100		96,0	87,8	100	95,1	96,4	98,8	100	98,1	100	90,1	93,7		
m. Świnoujście	431	95,6		92,9	100		94,5	100	100		95,0	100		80,0	97,3	96,3			0,0	88,2	86,2		

ZDAWALNOŚĆ EGZAMINÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)

POZIOM PODSTAWOWY

		Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu
*dane dotyczą wszystkich zdających																							
KRAJ*		426171	94,0	b.d.	86,0	90,0	95,0	92,0	95,0	94,0	100	81,0	92,0	90,0	85,0	93,0	97,0	97,0	82,0	78,0	81,0	88,0	100
OKRĘG		61580	94,3	100	87,3	88,9	97,3	93,3	94,9	96,8	100	83,4	94,2	100	87,1	93,9	97,4	95,2	87,7	81,4	83,3	88,9	100
ZACHODNIOPOMORSKIE		16097	94,4	100	87,9	90,0	100	92,6	95,3	100		85,2	89,5		92,2	95,1	98,7	96,2	80,0	83,3	86,5	89,9	
POWIATY	białogardzki	391	95,8		87,4			94,7	83,3	100		82,1	83,3		100	92,4	100		0,0		75,0	96,7	
	choszczeński	452	94,1		88,1			88,0	100			90,8	0,0		100	86,9	100				83,9	89,6	
	drawski	449	93,7		85,6			91,5	85,7			80,6	100		100	94,6	100				92,5	92,2	
	goleniowski	742	94,8		88,4			89,3	85,7			82,5	100		100	94,4	100				94,9	83,8	
	gryficki	533	89,1		82,3			91,2	90,9			70,6	60,0		66,7	92,4	91,7				84,2	90,9	
	gryfiński	502	92,5		88,9			94,3	100			82,0	100		100	95,9	100				92,5	83,4	
	kamiński	304	92,0		84,6			91,2	100			92,5	100			98,4	100				82,1	87,2	
	kołobrzescki	931	94,5		85,8			92,7	100			77,6	66,7		93,3	97,5	97,8				80,2	92,5	
	koszaliński	78	84,0		70,0			84,6	90,9			84,6				82,6	100				0,0	93,3	
	myśliborski	568	93,4		82,3			94,5		100		79,5	100		100	94,5	100				87,3	89,1	
	policki	247	94,3		78,4			88,4	83,3			68,8	100		80,0	95,7	100		0,0		57,1	81,8	
	pyrzycki	299	93,4		79,3			89,7	100			84,8			100	100	100				94,1	88,2	
	ślawieński	406	92,3		85,8			91,7	81,8			90,1	100			92,0	100				89,3	82,5	
	stargardzki	1187	96,9		85,6	100		92,0	100			88,5	88,2		93,3	94,0	92,0		0,0		82,1	92,5	
	szczecinecki	981	95,4	100	88,8	0,0		92,4	93,6	100		78,7	92,3		100	92,2	97,5	0,0	100		83,5	93,3	
	świdwiński	501	90,5		86,8	100		88,0	100			80,9	100		100	97,9	100		100		93,9	97,9	
	wałeczki	559	87,2		80,7			92,7	88,9			87,8	100		62,5	94,3	100				94,6	81,8	
	łobeski	203	93,0		88,9			74,2	75,0			65,0	100		100	100	100				70,6	89,1	
	m. Koszalin	1803	94,9		88,9	88,9	100	95,0	97,3	100		81,4	95,0		84,2	96,9	100	100		50,0	86,5	88,6	
m. Szczecin	4530	96,2		91,6	100	100	95,4	98,5	100		94,7	81,8		94,0	96,0	98,9	100	93,3	100	87,6	92,7		
m. Świnoujście	431	95,3		92,2	100		94,2	100			94,3	100		77,8	97,1	95,8				78,9	85,2		

ZDAWALNOŚĆ EGZAMINÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH (dane w %)
POZIOM ROZSZERZONY

		Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tancu
*dane dotyczą wszystkich zdających																							
KRAJ*		426171	99,0	b.d.	99,9	99,0	100	100	100	100	96,0	97,0	96,0	100	99,0	98,0	94,0	93,0	97,0	77,0	97,0	97,0	100
OKRĘG		61580	99,3	100	99,7	100	100	100	100	100		97,0	96,5	100	100	96,6	96,5	100	97,9	58,3	97,4	96,8	
ZACHODNIOPOMORSKIE		16097	98,3	100	99,7	100		100	100	100		97,1	96,6	100	100	97,8	97,8	100	100	33,3	97,7	98,0	
POWIATY	białogardzki	391	100		100			100				92,3	100			78,6	100				83,3	100	
	choszczeński	452	90,0		100							89,3				100	66,7				100	95,7	
	drawski	449	100		100			100				100	100			100	100				100	100	
	goleniowski	742	100		100							90,0	66,7			100	100				100	100	
	gryficki	533	100		100			100				100				100	80,0		100		100	100	
	gryfiński	502	85,7		100							100				100	100					100	
	kamieński	304	100		100							100	100			100	100				100	100	
	kołobrzeski	931	100		100			100				100	96,2			93,9	92,9				100	95,0	
	koszaliński	78																					
	myśliborski	568	100		100			100				100				100	100				100	100	
	policki	247	100		100			100				100				100	100				100		
	pyrzycki	299	100		100			100				100				100	100				100	100	
	ślawieński	406	100		100			100				86,7	100			100	100				100	100	
	stargardzki	1187	92,3		98,0	100		100				95,8	100			100	100				86,7	100	
	szczecinecki	981	98,3	100	100			100	100			100	100			100	100		100	0,0	100	96,0	
	świdwiński	501	100		100			100	100			93,8				100	100		100		100	100	
	walecki	559	94,7		100			100				100	100			100	100		100		94,1	100	
	łobeski	203	100		100			100				100				100	100				100	100	
m. Koszalin	1803	98,4		100	100		100	100			96,8	100			96,4	100	100	100		96,7	96,2		
m. Szczecin	4530	98,7		99,6	100		100	100			98,4	92,7			99,4	98,3		100	100	98,9	98,8		
m. Świnoujście	431	100		100	100		100		100		96,3	100			100	100			0,0	100	100		

Dane dla województwa zachodniopomorskiego

ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM PODSTAWOWY (dane w %)

		Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tancu
KRAJ*		426171	52,2	b.d.	59,5	61,1	68,8	56,4	59,0	68,6	74,8	44,2	60,3	53,8	50,6	50,4	53,6	65,7	47,6	40,5	49,0	43,1	52,2
OKRĘG		61580	51,6	76,8	61,1	55,9	60,1	56,7	55,9	72,7	66,7	45,4	63,1	58,7	49,8	49,8	54,1	64,9	51,3	42,2	50,3	43,1	57,5
ZACHODNIOPOMORSKIE		16097	51,7	76,8	62,1	66,1	68,0	56,6	57,4	60,8		45,8	59,2		55,8	50,6	55,7	61,6	52,3	33,0	54,1	43,7	
POWIATY	białogardzki	391	50,0		58,0			56,3	53,1	62,5		44,7	59,0		56,0	46,2	53,2		7,0		42,5	46,7	
	choszczeński	452	48,5		57,8			52,5	51,9			45,0	28,0		59,0	48,3	54,0				50,1	41,9	
	drawski	449	49,5		58,4			54,0	53,4			44,8	79,5		54,0	49,8	51,0				59,5	42,0	
	goleniowski	742	52,6		60,7			53,5	49,9			44,4	73,0		61,0	50,5	57,9				64,1	42,5	
	gryficki	533	45,2		52,7			50,6	55,1			40,5	36,0		40,0	45,4	56,8				46,9	44,6	
	gryfiński	502	48,5		59,6			52,2	48,2			41,2	52,0		40,7	49,8	54,3				62,2	40,2	
	kamiński	304	47,5		56,8			53,7	46,3			48,1	58,7			51,7	55,3				45,1	39,7	
	kołobrzeski	931	52,1		60,2			62,5	49,7			41,9	49,3		52,7	51,5	57,8				46,3	45,6	
	koszaliński	78	42,7		41,3			45,9	49,0			39,8				43,4	45,5				8,0	41,9	
	myśliborski	568	50,3		57,0			55,3		50,0		43,4	56,7		52,9	51,0	52,1				55,4	41,4	
	policki	247	49,8		52,6			57,2	48,8			42,3	55,0		39,6	46,0	46,7		17,0		34,4	36,7	
	pyrzycki	299	52,5		52,9			53,9	60,7			47,8			52,0	52,4	58,6				55,5	40,9	
	ślawieński	406	47,3		54,0			52,2	40,8			46,1	70,0			52,4	50,1				48,2	39,0	
	stargardzki	1187	53,3		58,5	49,8		53,4	67,5			48,5	54,1		53,3	49,7	52,1		25,0		47,4	44,8	
	szczecinecki	981	51,8	76,8	60,6	26,0		55,1	58,1	42,0		41,1	53,8		60,3	48,6	50,9	19,0	55,0		49,5	44,0	
	świdwiński	501	47,1		61,3	52,0		53,0	67,8			44,8	67,6		72,7	52,5	60,3		72,0		58,6	47,9	
	walecki	559	49,7		56,5			53,2	57,2			48,1	52,7		43,8	48,8	56,2				55,1	41,1	
	łobeski	203	49,9		56,6			46,9	31,5			37,1	76,7		53,7	48,0	52,0				43,4	39,2	
m. Koszalin	1803	52,0		63,4	69,2	89,0	65,6	55,1	73,0		46,2	70,6		49,6	52,3	56,8	66,6	25,0	53,1	43,2			
m. Szczecin	4530	54,6		69,0	88,7	57,5	62,7	61,3	64,3		50,8	55,5		59,5	52,5	58,8	61,5	58,0	37,0	56,9	46,7		
m. Świnoujście	431	51,3		67,6	78,0		57,5	53,5			45,6	79,5		42,0	54,7	50,8				52,9	42,0		

Dane dla województwa zachodniopomorskiego

ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM ROZSZERZONY (dane w %)

		Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu
KRAJ*		426171	65,1	b.d.	74,3	72,7	72,5	74,5	78,3	70,4	66,5	58,5	60,3	64,0	61,1	53,7	47,1	57,4	57,2	35,2	58,5	48,8	36,6
OKRĘG		61580	63,3	91,0	74,7	74,2	74,9	74,2	81,4	69,5	33,4	56,3	60,0	65,8	58,0	50,8	49,2	46,8	56,0	31,3	57,3	45,9	20,5
ZACHODNIOPOMORSKIE		16097	61,9	91,0	76,2	77,2	87,5	75,7	84,3	79,5	39,0	58,3	59,9	75,3	62,8	49,8	48,8	65,0	58,9	38,3	59,9	46,2	27,0
POWIATY	białogardzki	391	58,3		72,1			61,6				46,9	40,1		64,2	48,0	42,7			44,2	56,4	39,0	
	choszczeński	452	55,4		80,1				83,0			44,5	41,9		52,5	46,9	38,8			35,0	32,7	40,7	
	drawski	449	60,4		78,5			78,3				51,7	58,5		44,3	45,3	52,7	12,0		29,5	50,0	43,8	
	goleniowski	742	71,3		71,1			86,0				45,6	35,8	100	50,3	49,8	38,2		27,3		51,3	40,5	
	gryficki	533	56,7		69,5			72,3				48,6	26,5		55,6	43,9	28,0		48,0		48,9	44,7	
	gryfiński	502	49,4		77,0			89,0				43,8	46,9		41,7	44,4	37,3		60,0	21,0	43,5	40,2	
	kamieński	304	78,4		83,5			56,0	78,0			51,2	72,5		71,5	49,2	55,7			38,5	56,2	42,8	
	kołobrzeski	931	58,6		76,7	66,0	94,0	75,2			59,0	57,1	62,1		63,2	50,4	50,4		46,9	27,0	60,0	46,2	
	koszaliński	78														42,5	8,0					27,0	
	myśliborski	568	54,7		71,3			83,7	72,0			53,1	52,4		51,7	43,1	37,8				34,4	42,1	
	policki	247	50,0		66,5			80,0				43,6	35,8		58,0	51,5	33,3				44,6	43,5	
	pyrzycki	299	49,7		83,0			69,2				47,5	39,2	46,0	40,0	50,1	51,6			10,5	62,6	50,1	
	ślawieński	406	57,6		65,4			59,0			19,0	40,0	32,5		47,5	45,3	43,2				49,4	39,0	
	stargardzki	1187	64,5		72,3	71,0		70,9				57,5	63,2		50,7	48,7	46,1		45,0	36,7	45,8	38,9	
	szczecinecki	981	58,8	91,0	69,0			70,8	96,0			57,4	53,6		66,6	46,3	48,2		62,0	33,0	59,2	45,5	
	świdwiński	501	63,0		71,7	71,0		66,8	70,0			56,1	61,9		43,2	47,6	43,0		57,3		62,3	42,7	
	wałeckie	559	55,9		71,1	62,0		58,7				60,6	52,9		61,0	43,7	47,0		60,7	44,0	50,8	42,6	
	łobeski	203	70,0		68,8			78,0				54,0	48,3		47,0	38,4	45,3				49,1	37,1	
	m. Koszalin	1803	60,9		77,5	95,0		81,8	84,7			66,5	71,3	38,0	64,9	51,6	56,9	82,7	56,1	24,5	62,4	52,4	
m. Szczecin	4530	65,5		78,4	76,4	81,0	79,8	87,3	72,0	39,0	63,8	64,0	78,8	67,2	52,7	54,2		62,8	54,4	68,3	50,2	27,0	
m. Świnoujście	431	65,4		74,7	77,0		59,5		87,0		56,7	56,9		57,1	47,4	39,5		67,0	25,0	62,0	40,7		

ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM ROZSZERZONY (dane w %)
PRZEDMIOT OBOWIĄZKOWY

		Liczba zdających (ogółem)	Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu		
OKRĘG		61580	63,3	91,0	74,7	74,4	75,0	73,5	82,1	70,0		58,5	72,6	94,9	75,5	55,4	56,9	69,3	64,0	41,4	65,0	51,6			
ZACHODNIOPOMORSKIE		16097	61,9	91,0	76,2	75,5		74,9	84,9	87,0		59,4	73,2	94,0	81,9	55,0	61,0	91,0	64,5	47,0	67,6	53,7			
POWIATY	białogardzki	391	58,3		72,1			66,0				51,4	58,5			44,9	55,5					50,7	47,6		
	choszczeński	452	55,4		80,1							47,1				57,8	45,3					64,8	48,7		
	drawski	449	60,4		80,8			78,3				48,2	85,0			51,4	57,3					70,0	45,4		
	goleniowski	742	71,3		72,0							50,5	39,7	100		63,5	67,5					66,8	57,0		
	gryficki	533	56,7		69,5			71,0				56,8				47,4	45,6		48,0			98,0	57,5		
	gryfiński	502	49,4		76,8							60,3				35,0	36,0						40,7		
	kamieński	304	78,4		83,5							56,7	77,0			43,3	59,5					70,4	44,4		
	kołobrzeski	931	58,6		77,0			70,8				55,5	71,5		58,0	48,4	59,0					66,0	46,4		
	koszaliński	78																							
	myśliborski	568	54,7		71,3			79,0				60,6				40,5	52,0					41,0	56,5		
	policki	247	50,0		66,6			80,0				43,7				48,0	45,3					62,0			
	pyrzycki	299	49,7		83,0			71,0				43,8				50,3	52,7					58,4	56,0		
	ślawieński	406	57,6		65,4			61,0				41,7	95,0			47,0	60,7					70,0	45,3		
	stargardzki	1187	64,5		72,9	65,0		72,2				59,7	75,9			63,2	61,5					61,2	49,2		
	szczecinecki	981	58,8	91,0	69,6			71,7	100			59,3	69,1		89,0	54,4	57,4		94,0	16,0		67,7	52,3		
	świdwiński	501	63,0		70,9			87,3	69,0			57,2				58,9	50,7		70,0			67,7	62,8		
	walecki	559	55,9		71,7			58,3				63,3	57,5			38,8	51,6		76,0			64,2	36,0		
	łobeski	203	70,0		65,6			78,0				64,2				42,0	39,0					60,0	35,0		
	m. Koszalin	1803	60,9		77,6	100		81,4	84,5			66,9	76,3			55,5	64,6	91,0	54,7			65,2	55,7		
m. Szczecin	4530	65,5		78,2	69,7		78,4	85,8			62,2	75,4	92,7	81,5	57,6	67,2		65,8	100		72,3	56,6			
m. Świnoujście	431	65,4		75,3	77,0		61,0		87,0		55,9	70,9		100	53,3	57,3			25,0		62,6	54,5			

ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM ROZSZERZONY (dane w %)
PRZEDMIOT DODATKOWY

	Liczba zdających (ogółem)	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu	
OKRĘG	61580	75,4	73,6	74,8	76,2	80,8	69,2	33,4	52,9	55,8	53,2	57,2	46,9	41,5	36,5	48,4	30,8	45,3	43,5	20,5	
ZACHODNIOPOMORSKIE	16097	75,5	79,2	87,5	76,9	83,5	72,0	39,0	57,1	57,0	54,8	61,4	47,5	41,5	39,0	53,2	37,7	50,3	43,8	27,0	
POWIATY	białogardzki	391			39,5				35,3	38,0		64,2	49,6	38,0			44,2	68,0	36,5		
	choszczeński	452				83,0			37,9	41,9		52,5	43,2	37,2			35,0	15,6	36,9		
	drawski	449	64,3						55,2	32,0		44,3	42,9	48,0	12,0		29,5	44,1	43,5		
	goleniowski	742	61,0			86,0			42,5	34,8		50,3	46,8	29,2		27,3		43,5	39,8		
	gryficki	533				75,0			43,4	26,5		55,6	43,3	22,5		48,0		40,7	42,4		
	gryfiński	502	77,5			89,0			36,6	46,9		41,7	44,6	38,0		60,0	21,0	43,5	40,2		
	kamieński	304				56,0	78,0			45,7	68,0		71,5	51,7	48,0			38,5	42,0	42,3	
	kołobrzeski	931	63,5	66,0	94,0	80,9			59,0	57,9	54,2		63,4	52,3	45,6		46,9	27,0	43,6	46,1	
	koszaliński	78												42,5	8,0					27,0	
	myśliborski	568				86,0	72,0			47,3	52,4		51,7	43,3	35,0				33,3	40,5	
	policki	247	66,0							43,5	35,8		58,0	55,0	21,3				37,6	43,5	
	pyrzycki	299				65,5				50,6	39,2	46,0	40,0	50,0	50,0			10,5	73,0	48,0	
	sławieński	406				58,0			19,0	37,9	26,2		47,5	45,0	35,7				40,6	38,0	
	stargardzki	1187	67,7	77,0		67,5				56,5	57,8		50,7	45,2	41,7		45,0	36,7	33,7	37,7	
	szczecinecki	981	49,0			64,5	92,0			54,4	50,4		63,9	42,6	39,0		30,0	41,5	48,3	42,0	
	świdwiński	501	86,0	71,0		58,0	71,0			55,0	61,9		43,2	45,1	38,4		51,0		57,7	39,8	
	wałeczki	559	57,0	62,0		59,7				56,9	52,1		61,0	44,7	43,7		30,0	44,0	40,0	43,1	
	łobeski	203	85,0							43,8	48,3		47,0	35,8	58,0				44,8	38,0	
	m. Koszalin	1803	76,8	85,0		82,6	85,5			65,5	69,8	38,0	64,9	48,5	48,6	66,0	58,0	24,5	56,1	50,7	
	m. Szczecin	4530	81,7	88,0	81,0	81,8	89,3	72,0	39,0	65,7	62,3	60,9	65,2	50,3	46,2		58,2	51,4	62,6	47,5	
m. Świnoujście	431	67,3			55,0				59,2	52,3		56,0	45,9	32,8		67,0		60,8	37,6		

**WYBIERALNOŚĆ PRZEDMIOTÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH
Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)**

		Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o tańcu
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE	LO	99,8	0,1	78,3	0,3	0,0	18,5	1,7	0,0		19,6	2,7	0,1	2,8	25,4	8,6	0,3	0,6	0,1	17,5	22,0	
	LP	100,0		71,4			26,4	1,5	0,1		16,3	0,2		0,1	36,5	3,5		0,8		6,9	35,3	
	T	99,4		69,3	0,1		28,0	2,1			11,8	0,5		0,3	46,8	1,8		0,0	0,0	7,3	31,2	
	SU	98,3		55,2	0,2		17,5	24,3	0,7		11,5	0,3		0,5	40,8	3,6				2,8	38,7	
	niepubliczna	98,5		72,4	0,1		15,3	10,7	0,3		14,4	0,5		1,1	38,8	5,2		0,4		5,4	33,0	
	publiczna	99,8	0,1	74,9	0,2	0,0	22,2	1,7	0,0		17,4	2,0	0,1	2,0	31,4	6,4	0,2	0,5	0,1	14,6	25,0	
	do 20 tys.	99,5	0,4	71,8	0,0		25,0	2,9	0,0		18,9	1,0	0,0	0,8	33,8	4,9		0,1		10,5	29,8	
	20-100 tys.	99,8		69,5	0,2		26,9	2,4	0,1		17,3	2,5	0,0	1,3	33,2	6,2	0,0	0,1	0,0	12,5	26,2	
	powyżej 100 tys.	99,7		81,4	0,3	0,0	14,2	2,4	0,1		15,6	1,9	0,1	3,2	29,3	7,5	0,4	1,0	0,1	17,4	23,1	
	wieś	99,1		61,2	0,3		31,4	5,2	0,3		17,5	1,8			53,5	3,4				2,8	20,9	
OKRĘG	LO	99,8	0,0	76,3	0,8	0,1	20,7	1,3	0,1	0,0	20,6	4,0	0,0	1,7	26,2	10,1	0,2	0,6	0,1	18,4	17,7	0,0
	LP	99,6		64,9	0,9	0,0	31,5	1,8	0,0		17,3	0,5		0,1	39,9	3,2		0,6	0,0	6,2	31,5	
	T	99,6		63,8	0,6		32,4	2,7	0,0		11,3	0,6		0,3	49,7	1,8	0,0	0,0	0,2	9,2	26,4	
	SU	98,6		53,7	0,3	0,0	22,9	20,0	0,2		8,9	0,3		0,3	48,3	3,7		0,0	0,0	2,9	33,2	
	niepubliczna	98,9		70,0	0,2	0,0	17,3	10,7	0,2		13,2	1,1	0,0	0,7	40,7	5,4		0,2	0,1	5,7	31,6	
	publiczna	99,7	0,0	70,9	0,7	0,1	25,6	1,9	0,0	0,0	17,4	2,7	0,0	1,1	34,6	7,0	0,2	0,4	0,1	14,9	21,1	0,0
	do 20 tys.	99,7	0,1	64,6	0,4	0,0	32,3	2,3	0,0	0,0	17,5	2,2	0,0	0,6	37,4	5,7	0,0	0,1	0,1	12,2	23,9	
	20-100 tys.	99,7		68,8	0,9	0,1	26,6	2,8	0,0	0,0	17,7	2,9	0,0	0,9	34,0	6,9	0,0	0,2	0,1	14,4	22,5	
	powyżej 100 tys.	99,6		79,0	0,7	0,1	16,5	2,3	0,1		16,1	2,8	0,1	1,9	31,8	8,4	0,4	1,0	0,2	16,9	19,9	0,1
	wieś	99,6		64,6	0,5	0,0	30,8	3,5	0,0		18,3	1,3		0,0	50,7	2,5			0,1	5,8	21,0	

**ZDAWALNOŚĆ PRZEDMIOTÓW PISEMNYCH OBOWIĄZKOWYCH
Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)**

		Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o faunie
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE	LO	97,3	100	94,5	100	100	97,0	96,6	100		93,5	94,9	100	95,2	97,1	98,5	96,4	95,2	57,1	92,1	95,3	
	LP	92,8		80,3			91,1	93,3	100		73,7	100			94,9	100		100		70,4	80,9	
	T	91,4		80,7	33,3		88,9	93,3			76,9	76,2		54,5	94,1	98,7		50,0	100	78,8	88,7	
	SU	72,6		45,9	100		68,3	95,7	100		42,4			66,7	86,4	95,2				6,3	69,1	
	niepubliczna	84,5		72,7	0,0		79,8	95,6	100		74,1	75,0		77,8	90,5	93,1		83,3		56,0	79,2	
	publiczna	95,8	100	90,8	96,7	100	94,0	95,4	100		89,4	93,5	100	94,1	96,0	99,0	96,4	95,5	66,7	90,4	92,3	
	do 20 tys.	92,7	100	86,2	100		91,3	94,4	100		84,9	90,7	100	97,1	95,6	98,6		100		90,2	89,3	
	20-100 tys.	94,9		88,4	100		92,6	94,3	100		86,5	95,4	100	89,9	94,4	97,5	0,0	57,1	0,0	86,8	90,1	
	powyżej 100 tys.	96,0		91,9	95,2	100	95,8	98,1	100		93,4	91,6	100	93,7	96,5	99,2	100	98,4	85,7	90,2	92,4	
	wieś	88,5		64,8	0,0		90,2	88,2	100		63,2	83,3			89,7	100				33,3	85,3	
OKRĘG	LO	97,9	100	95,3	100	100	98,0	96,6	96,0	100	93,8	96,9	100	93,0	96,5	98,0	96,6	94,6	76,9	92,7	95,1	100
	LP	93,3		80,2	84,1		91,9	94,2	100		76,3	88,0		33,3	92,3	94,0		92,3	50,0	60,8	81,8	
	T	91,6		80,1	74,7		91,6	96,1	100		74,5	83,0		60,0	94,2	93,6		62,5	81,0	73,6	88,1	
	SU	70,9		42,1	33,3	100	62,2	92,8	100		35,5	25,0		37,5	80,0	85,7		100		19,5	71,0	
	niepubliczna	81,8		68,2	88,9	50,0	76,1	93,4	100		69,0	84,3	100	78,1	85,6	90,6		81,8	33,3	58,5	79,3	
	publiczna	95,6	100	90,2	91,2	100	94,6	95,7	96,3	100	88,6	95,8	100	89,8	95,0	97,6	95,5	93,9	79,4	88,3	90,9	100
	do 20 tys.	94,4	100	87,6	85,2	100	93,4	96,0	100	100	86,3	95,1	100	89,5	94,3	97,6	100	100	90,0	88,2	89,4	
	20-100 tys.	94,4		88,7	89,9	100	94,0	95,3	88,9	100	88,1	96,9	100	89,4	93,8	97,3	77,8	80,5	43,8	87,0	90,2	
	powyżej 100 tys.	95,8		91,2	96,6	100	94,9	95,7	100		90,0	94,3	100	89,0	95,3	96,9	97,4	95,6	90,5	88,2	90,1	100
wieś	89,5		71,9	80,0	0,0	88,0	87,3	100		75,2	92,3		100	91,1	96,2			33,3	73,5	84,0		

**ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM PODSTAWOWY
Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)**

		Język polski	Język ukraiński	Język angielski	Język francuski	Język hiszpański	Język niemiecki	Język rosyjski	Język włoski	Język łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o łancu	
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE	LO	55,8	76,8	68,9	69,9	68,0	63,8	64,3	77,0		50,5	61,6		57,3	54,1	57,3	61,6	54,1	29,0	57,5	47,9		
	LP	46,5		50,8			47,8	45,3	42,0		36,8	63,0		20,0	47,4	44,3				38,1	37,5		
	T	45,6		51,4	46,3		49,0	55,1			38,0	48,0		31,3	48,3	46,2		36,0	41,0	45,1	40,6		
	SU	36,4		33,4	64,0		42,0	52,1	49,3		28,5	17,0		28,0	42,5	48,9				8,9	34,9		
	niepubliczna	43,5		48,1	26,0		48,6	53,2	62,6		37,9	36,5		46,1	45,3	49,3		41,7		31,7	37,9		
	publiczna	52,6	76,8	63,7	68,2	68,0	57,2	60,7	58,5		46,7	59,8		56,3	51,5	56,4	61,6	54,2	33,0	55,1	44,7		
	do 20 tys.	48,7	76,8	57,1	52,0		53,3	57,6	50,0		44,5	61,4		54,2	50,4	54,6		72,0		54,5	42,1		
	20-100 tys.	52,1		60,8	59,2		55,6	58,0	62,5		44,5	58,2		50,4	49,9	53,2	19,0	26,0		50,7	43,8		
	powyżej 100 tys.	53,9		67,3	74,1	68,0	63,4	58,0	66,0		49,5	61,2		58,1	52,4	58,2	63,3	58,0	33,0	56,1	45,6		
	wieś	43,1		40,2	26,0		47,9	46,0	42,0		35,5	39,0			43,1	43,9				20,0	36,5		
OKRĘG	LO	56,5	76,8	69,5	67,6	60,5	65,7	64,2	79,8	66,7	50,6	66,1	58,7	52,4	54,0	55,9	65,5	52,1	46,5	55,2	48,0	57,5	
	LP	47,2		49,1	43,6	26,0	49,4	51,7	40,5		39,1	51,3		29,3	46,3	43,5			23,0	35,7	38,3		
	T	46,0		50,2	40,5		49,8	54,9	68,0		38,6	50,8		32,6	48,5	45,8	14,0	43,5	42,2	41,5	40,6		
	SU	35,8		31,5	31,7	81,0	36,7	50,6	60,2		26,6	25,0		18,9	39,9	44,6		30,0	8,0	14,1	35,3		
	niepubliczna	42,2		46,1	57,0	38,0	44,6	50,7	65,5		36,3	50,5	50,0	43,7	43,3	48,4		41,8	26,0	29,3	37,4		
	publiczna	52,4	76,8	62,3	55,9	61,4	57,3	58,3	75,2	66,7	46,1	63,7	63,0	50,1	50,5	54,5	64,9	51,8	42,8	50,9	43,8	57,5	
	do 20 tys.	50,8	76,8	58,4	48,3	65,5	55,5	57,5	63,5	77,5	45,5	62,9		47,9	49,9	53,8	74,5	64,6	43,3	51,1	42,7		
	20-100 tys.	51,5		60,9	53,2	56,8	56,8	55,5	66,1	45,0	45,6	65,4	84,0	48,9	49,5	54,0	49,7	41,1	30,2	49,6	43,4		
	powyżej 100 tys.	53,7		65,5	66,8	66,6	61,2	56,8	78,7		46,7	62,8	46,0	51,0	51,4	54,9	66,0	53,4	47,2	50,9	44,0	57,5	
	wieś	44,8		45,0	44,7	26,0	47,4	49,4	42,0		39,9	50,2		36,0	46,0	46,1			27,3	42,6	38,7		

Dane dla województwa zachodniopomorskiego

**ŚREDNIE WYNIKI Z PRZEDMIOTÓW – POZIOM ROZSZERZONY
Z UWZGLĘDNIENIEM TYPÓW I STATUSU SZKÓŁ ORAZ LOKALIZACJI (dane w %)**

		Jezyk polski	Jezyk ukraiński	Jezyk angielski	Jezyk francuski	Jezyk hiszpański	Jezyk niemiecki	Jezyk rosyjski	Jezyk włoski	Jezyk łaciński i kultura antyczna	Biologia	Chemia	Filozofia	Fizyka i astronomia	Geografia	Historia	Historia muzyki	Historia sztuki	Informatyka	Matematyka	Wiedza o społeczeństwie	Wiedza o taniec	
WOJEWÓDZTWO ZACHODNIOPOMORSKIE	LO	62,1	91,0	76,4	77,2	87,5	75,5	85,5	79,5	39,0	59,1	60,5	79,6	63,6	50,8	50,2	65,0	59,6	40,8	60,9	47,6	27,0	
	LP	37,0		64,3			74,7				30,7	16,0		15,0	32,3	32,8		53,5		32,0	32,2		
	T	52,0		70,0			81,9	76,0			31,2	8,0	35,0	45,4	39,2	30,5			24,6	27,2	35,9		
	SU			66,5			85,0				25,0				13,0	10,0				0,0	20,0		
	niepubliczna	50,8		68,5		81,0	79,6	74,5			50,7	52,9	100,0	59,8	44,9	32,8		64,0	21,0	45,1	40,8		
	publiczna	62,4	91,0	76,8	77,2	94,0	75,5	85,2	79,5	39,0	58,7	60,2	74,1	63,0	50,0	49,6	65,0	58,5	39,0	60,4	46,4	27,0	
	do 20 tys.	57,8	91,0	73,8	71,0		68,9	80,7			19,0	48,4	44,9	73,0	47,5	44,8	38,8	12,0	49,7	19,9	45,4	42,1	
	20-100 tys.	60,8		72,7	69,4	94,0	71,1		87,0	59,0	55,6	56,0	100,0	58,8	48,9	46,1		51,1	37,3	54,9	42,2		
	powyżej 100 tys.	63,4		78,2	80,4	81,0	80,4	85,8	72,0	39,0	64,4	65,9	74,2	66,8	52,4	55,1	82,7	61,4	44,5	66,6	50,6	27,0	
	wieś	20,0		26,0								22,0				43,9						37,3	
OKRĘG	LO	63,5	91,0	75,1	74,4	74,9	74,4	82,0	69,5	33,4	57,4	60,8	69,2	59,3	51,9	50,3	48,9	56,9	35,7	58,8	47,3	20,5	
	LP	46,9		57,4	86,0		63,7				26,8	13,1	18,0	28,5	38,3	31,8	10,0	51,9	17,8	20,5	31,9		
	T	54,5		65,7	59,5		70,5	72,4			34,6	27,6	35,0	38,3	40,5	31,2		41,0	22,7	28,0	33,6		
	SU	51,0		70,0			75,8	89,0			24,8		44,0	26,3	26,0	17,3			13,0	21,3	22,7		
	niepubliczna	60,8		73,3	75,3	82,7	77,9	79,3			55,6	60,5	77,0	61,3	53,0	43,8		63,3	18,9	52,5	43,4		
	publiczna	63,4	91,0	74,8	74,1	74,1	74,0	81,5	69,5	33,4	56,3	60,0	64,7	57,9	50,7	49,4	46,8	55,8	31,7	57,4	45,9	20,5	
	do 20 tys.	60,8	91,0	72,1	65,0		72,2	80,3	72,0	19,0	50,4	50,3	47,0	53,4	47,5	44,9	13,0	47,1	22,8	51,5	43,5		
	20-100 tys.	62,2		73,5	70,0	81,5	73,0	85,0	75,7	35,0	55,6	59,1	66,0	55,7	51,0	48,7	40,3	50,7	28,4	57,5	44,5		
	powyżej 100 tys.	65,2		76,2	78,5	72,2	76,1	81,3	65,7	36,5	60,8	65,5	73,3	62,1	53,0	51,7	56,5	59,0	39,3	59,9	48,9	20,5	
	wieś	51,2		59,7			67,3	60,0			37,4	29,6		32,0	40,6	28,1		36,0	19,8	26,9	34,1		